Společně branou poznání

Školní vzdělávací program

zpracován podle RVP ZV a RVP G

Motto:
„Investice do vzdělání nesou největší úrok.“
Benjamin Franklin

Gymnázium, Blovice,
Družstevní 650

Část 1: Úvodní dokumenty k ŠVP

Společně branou poznání

Školní vzdělávací program

zpracován podle RVP ZV a RVP G

Motto:
„Investice do vzdělání nesou největší úrok.“
Benjamin Franklin

Gymnázium, Blovice,
Družstevní 650

Obsah

Obsah ... 3
1 Identifikační údaje ... 5
2 Charakteristika školy ... 5
2.1 Stručná charakteristika školy ... 5
2.2 Velikost školy ... 5
2.2.1 Nižší stupeň osmiletého gymnázia ... 5
2.2.2 Vyšší stupeň osmiletého gymnázia, čtyřleté gymnázium ... 5
2.3 Vybavení školy ... 5
2.4 Charakteristika pedagogického sboru ... 6
2.5 Charakteristika žáků ... 6
2.6 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce ... 6
2.7 Spolupráce s rodiči a dalšími subjekty ... 7
3 Charakteristika školního vzdělávacího programu ... 8
3.1 Cíle programu „Společně branou poznání“ ... 8
3.2 Zaměření školy ... 9
3.3 Profil absolventa ... 9
3.4 Organizace přijímacího řízení ... 10
3.5 Organizace maturitní zkoušky ... 10
3.5.1 Společná část maturitní zkoušky ... 10
3.5.2 Profilová část maturitní zkoušky ... 10
3.6 Výchovné a vzdělávací strategie ... 10
3.6.1 Kompetence k učení ... 10
3.6.2 Kompetence k řešení problémů ... 10
3.6.3 Kompetence komunikativní ... 11
3.6.4 Kompetence sociální a personální ... 11
3.6.5 Kompetence občanské ... 11
3.6.6 Kompetence k podnikavosti a kompetence pracovní ... 12
3.6.7 Kompetence digitální ... 12
3.7 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ... 13
3.8 Zabezpečení žáků mimořádně nadaných ... 13
3.9 Začlenění průřezových témat ... 14
3.9.1 Začlenění průřezových témat do výuky na nižším stupni gymnaziálního vzdělávání ... 14
3.9.2 Začlenění průřezových témat do výuky na vyšším stupni gymnaziálního vzdělávání ... 17

4 Učební plány ... 19
4.1 Učební plán nižšího gymnázia ... 19
4.2 Učební plán vyššího gymnázia ... 21
5 Hodnocení žáků a autoevaluace školy ... 23
5.1 Hodnocení žáků ... 23
5.1.1 Způsoby hodnocení žáků ... 23
5.2 Autoevaluace školy ... 24
5.2.1 Cíle a indikátory autoevaluace ... 25
5.2.2 Oblasti autoevaluace ... 25
5.2.3 Časový harmonogram autoevaluace pro školní rok ... 26
6 Vzdělávání distančním způsobem ... 28
6.1 Pravidla pro vzdělávání distančním způsobem v mimořádných situacích uzavření škol či zákazu přítomnosti žáků ve školách ... 28
6.2 Povinnosti žáka ... 28
6.3 Upravený školní řád ... 28
6.4 Zapisování do třídní knihy ... 29
6.5 Personální podmínky ... 29
6.6 Organizace výuky při omezení přítomnosti ve škole ... 29
6.7 Formy vzdělávání distančním způsobem ... 30
6.8 Způsoby a pravidla hodnocení žáků ... 31
6.9 Naplňování RVP a ŠVP ... 31
6.10 Interní evidence změn ... 31
6.11 Materiálně-technické vybavení a softwarové nástroje ... 31
6.12 Realizace on-line výuky ... 32
6.13 Komunikace s rodiči ... 32
Charakteristiky a učební plány předmětů pro nižší gymnázium ... i
Charakteristiky a učební plány předmětů pro vyšší gymnázium ... i
Charakteristiky a učební plány předmětů nepovinných a povinně volitelných ... i

1 Identifikační údaje

Název školy:	Gymnázium, Blovice, Družstevní 650
Adresa školy:	Družstevní 650, 336 13 Blovice
Právní forma:	příspěvková organizace
Identifikátor zařízení:	600009751
IZO:	108005631
IČO:	48180932
Jméno ředitele:	Mgr. Marcela Šustrová
Kontakty:	www.gblovice.cz
	gymnazium@gblovice.cz
	tel./fax: 371 522 053

Vzdělávací program, studijní forma vzdělávání

ŠVP „Společně branou poznání“

Osmiletý a čtyřletý vzdělávací program

Denní forma vzdělávání

Zřizovatel

Název:	Plzeňský kraj
Sídlo:	Škroupova 18, 306 13 Plzeň
Kontakty:	www.kr-plzensky.cz

tel: 377 195 111

Platnost dokumentu

Od 1. 9. 2023 (pro nižší gymnázium)

Od 1. 9. 2023 (pro vyšší gymnázium)

Gymnázium, Blovice, Družstevní 650

ředitelka školy

2 Charakteristika školy

2.1 Stručná charakteristika školy

Gymnázium Blovice má více než šedesátiletou tradici. Bylo založeno v roce 1962 a v současné době je v okrese Plzeň-jih jedinou školou poskytující gymnaziální vzdělávání. Zaměření školy je všeobecné, žáci studují ve 12 třídách osmiletého a čtyřletého studijního cyklu. Forma studia je denní. Spádovým územím školy je okres Plzeň-jih, okres Plzeň-město a Klatovy. Do roku 1995 sídlilo gymnázium v budově základní školy, od školního roku 1995/1996 se žáci vzdělávají v nové, moderně vybavené budově a tělocvičně. V roce 2023 prošla škola rozsáhlou rekonstrukcí. Za účelem zlepšení studijních a hygienických podmínek pro žáky byly do tříd, odborných učeben a tělocvičny nainstalovány rekuperační jednotky sloužící k výměně vzduchu. Obě budovy byly zatepleny, došlo k obnově střech. Škola se nachází v klidném prostředí. Dopravní dostupnost je pro žáky ze širokého okolí velmi dobrá, město Blovice leží na železniční trati Plzeň – České Budějovice.

2.2 Velikost školy

2.2.1 Nižší stupeň osmiletého gymnázia

Celkový počet tříd:	4
Počet tříd v ročníku:	1
Označení tříd:	prima, sekunda, tercie, kvarta

2.2.2 Vyšší stupeň osmiletého gymnázia, čtyřleté gymnázium

Celkový počet tříd:	8
Počet tříd v ročníku:	1+1
Označení tříd:	kvinta, sexta, septima, oktáva (vyšší stupeň osmiletého gymnázia)
	1., 2., 3., 4. ročník (čtyřleté gymnázium)
Celková kapacita školy:	360 žáků
	12 tříd

2.3 Vybavení školy

Školní budova je moderně vybavená, kromě 12 kmenových učeben slouží ke vzdělávání žáků i odborné učebny chemie a biologie, fyziky, výtvarné výchovy, hudební výchovy, multimediální odborná učebna, laboratoře fyziky, chemie a biologie, 2 stabilní učebny a jedna mobilní učebna výpočetní techniky. Výuka tělesné výchovy probíhá v moderně zařízené hale, jež je od r. 1996 součástí školy. V roce 2006 gymnázium vybudovalo víceúčelové hřiště s umělým povrchem, které umožňuje žákům sportovní vyžití na čerstvém vzduchu. Žákům školy dále slouží i nově vybavená žákovská knihovna a studovna. Budova má bezbariérový přístup, v celé škole je kvalitní wi-fi připojení. Všechny učebny, odborné učebny i kabinety umožňují učitelům pracovat s využitím moderních přístrojů.

Škola nemá vlastní jídelnu, žáci i učitelé se stravují v jídelně základní školy. K rychlému občerstvení slouží bistro.

Materiální a technické vybavení gymnázia lze považovat za nadstandardní, snažíme se o to, aby škola v této oblasti byla moderním zařízením, které odpovídá požadavkům současného rozvoje. Finanční prostředky na zkvalitňování výuky získává škola díky hojnému zapojování do různých projektů.

2.4 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor gymnázia je plně odborně kvalifikovaný a vysoce aprobovaný. Jeho složení odpovídá potřebě skloubit aprobační požadavky a nároky na učitele s kompetencemi nezbytnými pro moderní výchovu a vzdělávání. Samozřejmostí je přátelský přístup učitelů k žákům, snaha o dialog a komunikaci, toleranci a spravedlnost, důraz je kladen na nejnovější metody a formy vzdělávání. Věkový průměr pedagogů převyšuje 40 let. Sbor je stabilizovaný, většina učitelů působí na škole dlouhodobě. Řada pedagogů patří mezi bývalé žáky gymnázia, což rovněž přispívá k velmi dobrým vztahům ve sboru. Ve škole působí metodik ICT a v rámci školního poradenského pracoviště výchovná poradkyně, kariérová poradkyně, metodik primární prevence a poradenský pracovník pro oblast duševního zdraví. Vedení školy je tvořeno ředitelkou a její zástupkyní, rozšířené vedení zahrnuje předsedy předmětových sekcí a výchovné poradkyně.

Prostřednictvím kurzů a seminářů v rámci dalšího vzdělávání si učitelé osvojují nové prvky práce i schopnost rozvíjet klíčové kompetence u žáků.

2.5 Charakteristika žáků

Kapacita školy je 360 žáků. V osmi třídách osmiletého studijního cyklu studují převážně žáci z Blovic a blízkého okolí, ve čtyřech třídách čtyřletého studia studují žáci z celého okresu Plzeň-jih i z blízké Plzně. Škola nemá ubytovací zařízení, všichni žáci proto denně do gymnázia dojíždějí. Žáci oceňují na škole především přátelskou atmosféru, kterou sami pomáhají spoluvytvářet. Na škole pracuje studentský parlament, který na svých schůzkách řeší různé otázky týkající se provozu školy. S konkrétními požadavky se pak žáci obracejí přímo na vedení gymnázia.

2.6 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Žáci, učitelé i další subjekty pracují na dlouhodobých projektech, které mají školní, regionální, republikovou i mezinárodní působnost. Tyto projekty pomáhají aktivizovat žáky i učitele, podněcují je k dalšímu studiu, k hledání nových poznatků, metod a souvislostí, ale zároveň udržují tradici a kontinuitu a vdechují škole jedinečnost a osobitou atmosféru.

K zahraničním partnerským školám patří gymnázium v Pößnecku, s nímž nás pojí dlouholetá spolupráce. Mezi školami probíhají reciproční výměny žáků a učitelů. Škola organizuje zájezdy do zemí, ve kterých se mluví u nás vyučovanými jazyky (Velká Británie, Francie, Německo, Rakousko).

Škola je zapojena do projektu organizace AFS, kdy umožňujeme roční stáž studentů z různých zemí z celého světa.

Gymnázium se pravidelně zúčastňuje projektů MŠMT vyhlašovaných za účelem rozšíření kompetencí v oblasti informační gramotnosti pedagogických pracovníků. Pravidelně se zapojujeme i do projektů vyhlašovaných Plzeňským krajem na rozvoj kultury, sportu a mezinárodní spolupráce.

Za tradiční lze považovat podporu různých kulturních a uměleckých aktivit. Již několik let úspěšně působí na gymnáziu hudební skupina, kroužek kresby a grafiky, čtenářský klub a další.

K harmonickému rozvoji osobnosti patří i sport. Žákům i veřejnosti nabízíme pestrou škálu sportovních aktivit, k dispozici je jim moderně zařízená sportovní hala a víceúčelové venkovní hřiště. K tradičním sportovním akcím patří vánoční basketbalový a velikonoční volejbalový turnaj.

Multikulturní výchova a výchova k solidaritě a humanismu se odráží ve spolupráci s Dětským domovem v Nepomuku a v účasti na různých humanitárních sbírkách.

2.7 Spolupráce s rodiči a dalšími subjekty

Rodiče žáků jsou členy Sdružení rodičů a přátel Gymnázia Blovice. Toto sdružení vytváří vlastní fond z finančních příspěvků rodičů žáků. Z prostředků fondu jsou hrazeny ceny pro úspěšné účastníky vědomostních a sportovních soutěží, odměny pro vyznamenané maturanty a sponzorovány různé nadstandardní činnosti a akce žáků.

V roce 2006 byla založena školská rada. Rada se schází podle potřeby několikrát ročně a spolupracuje s vedením školy (dle zákona č. 561/2004 Sb.).

Vzájemná komunikace s rodiči je rozvíjena prostřednictvím třídních schůzek, konzultačních dnů a informačního systému Škola online. Rodičům žáků nižšího gymnázia jsou další informace sdělovány i ve studijních průkazech. Tento komunikační systém umožňuje rodičům pružně reagovat na zhoršený prospěch či školní docházku jejich dětí. Individuální schůzky učitelů s rodiči jsou samozřejmostí.

Aktuální informace o škole, např. výsledky přijímacích zkoušek a soutěží, prezentace žákovských prací a projektů, články o aktuálním dění ve škole, a mnoho dalších zajímavostí jsou k dispozici na webových stránkách školy www.gblovice.cz.

Žáci a učitelé gymnázia prezentují výsledky své práce před veřejností v rámci Dne otevřených dveří, projektových dnů, literárních večerů a účastí na různých kulturních akcích ve městě. Gymnázium Blovice spolupracuje s řadou vzdělávacích a státních institucí nebo neziskových organizací, jako jsou např. ZŠ Blovice, ZUŠ Blovice, město Blovice, DDM Blovice, Muzeum jižního Plzeňska, Okresní archiv Plzeň-jih, Městská knihovna v Blovicích, Úřad práce Plzeň-jih, Okresní soud Plzeň-sever a Plzeň-jih, Městská policie Plzeň, Západočeská univerzita, Pedagogicko-psychologická poradna v Plzni, Dětský domov Nepomuk, Fond ohrožených dětí, MAS AKTIVIOS aj.

Gymnázium je jednou z fakultních škol FPE ZČU v Plzni, každoročně řada studentů FPE u nás pod vedením našich pedagogů vykonává praxi.

Spolupracujeme s vysokými školami v Plzni, jejich zástupci jsou každoročně v listopadu zváni na besedu s našimi žáky za účelem jejich další profesní přípravy.

Škola dále spolupracuje s jazykovou školou Eufrat v Plzni, která žákům gymnázia poskytuje možnost účasti na kurzech směřujících ke složení Cambridge zkoušek.

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Cíle programu „Společně branou poznání“

Název našeho vzdělávacího programu „Společně branou poznání“ vystihuje jak charakter naší školy, tak i naše záměry:

Chceme společně pomáhat dětem poznávat a objevovat svět, chceme jim poskytovat kvalitní vzdělání ve všech oborech a tak jim usnadnit zařazení do profesního a společenského života.

Společně budujeme dobré mezilidské vztahy, uplatňujeme vzájemný přátelský přístup, vytváříme atmosféru tvořivosti, spolupráce a důvěry, dodržujeme zásady slušného chování, zapojujeme se do humanitárních projektů. Učíme se tak vzájemné komunikaci, úctě k člověku a základním životním hodnotám.

Společně vystupujeme proti všem negativním jevům, jako jsou drogy a další závislosti, šikana, intolerance, nenávist, vandalismus, nezákonné jednání**.** Tím vedeme k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje mezilidské vztahy.

Společně připravujeme různé kulturní a společenské akce, navštěvujeme divadelní a filmová představení, pořádáme různé besedy a exkurze a tak vytváříme pozitivní vztah ke kulturním hodnotám.

Branou do světa celoživotního vzdělávání je všeobecný přehled. Proto se účelově neprofilujeme a poskytujeme všeobecné vzdělání v dostatečné šíři tak, aby se žák v průběhu studia mohl rozhodnout pro další vzdělávání na kterémkoli typu vysoké školy.

Branou do Evropy jsou jazyky, proto se u nás žáci učí od druhého ročníku nižšího gymnázia dvěma jazykům (k angličtině si vyberou němčinu, francouzštinu, španělštinu nebo ruštinu), učíme se s rodilými mluvčími, spolupracujeme s partnerskými školami, organizujeme poznávací zájezdy, výměnné pobyty a zapojujeme se do evropských projektů. Tak poznáváme historii a kulturu sousedních národů a můžeme srovnávat život u nás a v Evropě.

Branou k veřejnosti jsou webové stránky, informační bulletin, příspěvky do regionálního tisku, Den otevřených dveří. Záleží nám na tom, aby veřejnost byla informována o dění v naší škole, proto ji pravidelně seznamujeme s aktivitami našich žáků a pedagogů.

Branou do světa informací jsou digitální technologie. Vedeme naše žáky bezpečnému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při studiu, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života, a to nejen v hodinách informatiky, ale napříč vzdělávacím procesem.

Poznání druhých začíná seznamovacím kurzem nováčků, pokračuje křtěním žáků prvních ročníků, běžnou prací v hodinách a mimoškolních aktivitách, je rozvíjeno na lyžařských a sportovně-turistických výcvikových kurzech a školních výletech. Protože nás zajímá také názor rodičů, organizujeme konzultační dny, rodičovské aktivy, zástupci rodičů jsou členy školské rady, rodiče se zapojují do různých školních aktivit.

Poznání sama sebe nás vede k samostatnosti v rozhodování; učíme se nést důsledky za vlastní rozhodnutí, prosazovat své zájmy a vhodnou formou obhájit svůj názor, orientovat se ve vlastním životě a otevřeně a kultivovaně projevovat své city, prezentovat svou osobu a školu a tak jsme vedeni k toleranci, respektování druhých a k odpovědnosti za vlastní život.

Poznání stavu současného světa považujeme za jednu z priorit. Snažíme se vzbudit zájem žáků o současný stav naší planety. Naše snaha směřuje k tomu, aby žák pochopil podstatu těchto problémů a význam udržitelného rozvoje.

Poznání života, jeho osobité vnímání a fantazii pomáhají rozvíjet výchovné předměty.

Poznání je rozvíjeno také účastí v různých soutěžích. V olympiádách z přírodovědných předmětů a v jazykových soutěžích pravidelně obsazujeme přední místa v krajských kolech, naši žáci následně reprezentují Plzeňský kraj v kolech celostátních.

Touha po **poznání** nekončí posledním ročníkem studia; motivujeme žáky k celoživotnímu učení. Gymnázium je zároveň vzdělávacím centrem poskytujícím vzdělávání pedagogickým pracovníkům i ostatním zájemcům o další vzdělávání; externí lektoři působící ve vzdělávacím centru a jeho materiální vybavení jsou k dispozici i žákům školy.

3.2 Zaměření školy

Gymnázium Blovice poskytuje žákům všeobecné vzdělání zakončené maturitní zkouškou. Vzhledem ke své poloze nemá škola konkrétní specifické zaměření. Naším cílem je motivovat a vést žáky k aktivnímu celoživotnímu učení. Jednou z našich priorit je podporovat a rozvíjet u žáků jejich přirozený talent, nadání a tvořivost s ohledem na jejich možnosti tak, aby přinášely prospěch jak jim samým, tak společnosti, ve které žijí. V rámci výuky škola podporuje rozvoj klíčových kompetencí s důrazem na propojení teoretických poznatků s jejich praktickým využitím. Naší snahou je podporovat u žáků možnost pozitivního prožívání, získání zdravého sebevědomí, rozvíjení kritického myšlení a schopnosti sebehodnocení. Škola klade důraz na rozvoj osobnosti každého jedince.

3.3 Profil absolventa

Absolvent Gymnázia Blovice:

- má všeobecný přehled díky kvalitní výuce všeobecně vzdělávacích předmětů; profilace v posledních dvou ročnících studia umožňuje studium na široké škále vysokých škol,
- vyznačuje se schopností spolehlivě, kultivovaně a správně používat mateřský jazyk a komunikovat ve dvou světových jazycích,
- je schopen se kvalitně vyjádřit ústní i písemnou formou, prezentovat výsledky své práce, je schopen aktivní komunikace s ostatními,
- vyznačuje se schopností vytvářet a obhajovat vlastní názory a postoje, které vycházejí z komplexního poznání světa; ve svých morálních postojích vychází z principu humanity, demokracie a akceptovaných etických pravidel pramenících z národní historie, evropské mentality a odmítání xenofobních názorů,
- je schopen kvalitně a efektivně pracovat s informacemi; vyhledává informace z různých zdrojů, analyzuje je a posuzuje jejich kvalitu a věrohodnost, systematizuje a účelně je využívá v učebním procesu,
- bezpečně, kriticky a tvořivě využívá digitální technologie,
- má široký kulturní rozhled a předpoklady pro estetické vnímání reality; v případě svého zájmu má možnost ovládnout základní prostředky pro vlastní tvůrčí vyjádření v oblasti literatury, hudby a výtvarného umění,
- ovládá základy práce s laboratorní a měřicí technikou, tvořivě aplikuje řadu metod při samostatném nebo týmovém řešení úkolu,
- chová se odpovědně k životnímu prostředí, chápe význam udržitelného rozvoje, chrání své fyzické i duševní zdraví.

3.4 Organizace přijímacího řízení

Přijímací řízení vychází z platné legislativy.

3.5 Organizace maturitní zkoušky

Maturitní zkouška probíhá podle platné legislativy.

3.5.1 Společná část maturitní zkoušky

Společná část maturitní zkoušky vychází z platné legislativy.

3.5.2 Profilová část maturitní zkoušky

Profilová část maturitní zkoušky je každoročně aktualizována a zveřejněna na webových stránkách školy www.gblovice.cz.

3.6 Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence vycházející z RVP ZV jsou naplňovány prostřednictvím následujících strategií:

3.6.1 Kompetence k učení

- Vedeme žáky k tomu, aby na základě pozorování a experimentování formulovali vlastní hypotézy a ty pak potvrzovali, nebo vyvraceli. Žákům nepředkládáme poznatky jen v hotové podobě.
- Vedeme žáky k tomu, aby si samostatně vyhledávali, třídili a zpracovávali informace z různých zdrojů a výsledky své práce pak prezentovali před ostatními.
- Pomáháme žákům realizovat vlastní nápady a tak rozvíjíme jejich tvořivost.
- Zadáváním domácích úkolů, seminárních prací, referátů a projektů rozvíjíme u žáků jejich samostatnost, přesnost, trpělivost, pečlivost a zodpovědnost za výsledky vlastní práce.
- Motivujeme žáky k dalšímu učení uváděním jeho praktického využití.
- Vedeme žáky k účasti v různých soutěžích.

3.6.2 Kompetence k řešení problémů

- Motivujeme žáky k řešení problémových úloh pramenících ze životních situací.
- Učíme žáky chápat problém jako situaci vycházející z různých vzdělávacích oblastí a tak hledat jeho příčiny a alternativní způsoby řešení.
- Vedeme žáky k řešení netradičních úloh, např. při matematických a fyzikálních soutěžích, a tím podporujeme rozvoj jejich logického uvažování.
- Vedeme žáky k účasti na středoškolské odborné činnosti.

3.6.3 Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k dodržování pravidel etiky komunikace (věcnost, srozumitelnost, výstižnost), učíme je respektovat odlišné názory a vhodnou formou obhajovat názory vlastní.
- Začleňujeme do vyučování prvky kooperativního učení.
- Vedeme žáky k aktivnímu a efektivnímu využívání digitálních technologií a dostupných verbálních i neverbálních prostředků komunikace.
- Podporujeme spolupráci mezi třídami pořádáním společných akcí různého charakteru (studentská akademie, křest prvních ročníků).
- Podporujeme spolupráci mezi žáky a vedením školy prostřednictvím studentského parlamentu.
- Vedeme žáky k tomu, aby výsledky své práce prezentovali před kolektivem a v následné diskuzi rozvíjeli samostatný úsudek, prvky sebehodnocení a komunikační dovednosti.

3.6.4 Kompetence sociální a personální

- Zařazujeme do výuky skupinové aktivity, aby si žáci osvojili základy týmové práce.
- Vedeme žáky k vzájemné spolupráci při učení.
- Vedeme žáky k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii.
- Organizujeme seznamovací kurzy, které přispívají k snazšímu začlenění žáků prvních ročníků do nového kolektivu jejich třídy.
- Požadujeme po žácích dodržování pravidel školního řádu a řádů učeben.
- Motivujeme a vedeme žáky k rozhodování se na základě vlastního úsudku a schopnosti odolávat společenským a mediálním tlakům.

3.6.5 Kompetence občanské

- Snažíme se předcházet jakýmkoliv projevům násilí a šikany mezi žáky (důsledná práce třídních učitelů, školního poradenského pracoviště, schránka důvěry, besedy s odborníky).
- Prostřednictvím školního parlamentu podporujeme činnost žáků směřující k vytváření pravidel soužití ve škole.
- Podporujeme rozvoj sociálního cítění žáků účastí v humanitárních projektech (sbírky, adopce na dálku, spolupráce s DD v Nepomuku).
- Vedeme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi lidmi, ke všem projevům rasismu a xenofobie.
- Vedeme žáky ke schopnosti promýšlet souvislosti mezi jejich právy, povinnostmi a odpovědností, k zodpovědnému a tvořivému plnění povinností a schopnosti hájit práva svá i práva jiných lidí.
- Vedeme žáky k respektování různorodých hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí.
- Zapojujeme žáky do evropských projektů, jejichž prostřednictvím se seznamují s kulturou evropských národů (např. spolupráce s partnerskými školami).
- Organizujeme soutěže, besedy a přednášky, které přispívají ke zvýšení právního vědomí žáků.

- Exkurzemi do různých státních i občanských institucí a tematickými besedami nabízíme žákům další možnost hledání cest k řešení občanských i osobních problémů (např. FOD, Policie ČR, MěÚ Blovice).
- Informujeme žáky o stavu životního prostředí a využívání přírodních zdrojů, pomáháme jim vytvářet vlastní názor na tuto problematiku.
- Vedeme žáky k odpovědnému vztahu k ŽP a k aktivnímu podílu na jeho ochraně (např. třídění odpadu, šetření energiemi).

3.6.6 Kompetence k podnikavosti a kompetence pracovní

- Spoluprací s úřadem práce a dalšími institucemi pomáháme žákům utvářet si konkrétní představu o situaci na trhu práce a možnostech jejich dalšího profesního uplatnění.
- Vedeme žáky k získávání praktických dovedností a k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci a tím k ochraně vlastního zdraví i zdraví jejich spolužáků.
- Vedeme žáky k tomu, aby se cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby a možnosti rozhodovali o svém dalším vzdělání a profesním působení.
- Výuku doplňujeme exkurzemi.
- Vedeme žáky ke schopnosti posuzovat a kriticky hodnotit rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případně nezbytnosti tato rizika nést.

3.6.7 Kompetence digitální

- Vedeme žáky k tomu, aby si postupně osvojili potřebnou sadu dovedností pro práci s digitálními zařízeními, aplikacemi a službami a ty pak využívali při školní práci (tvorba maturitní práce, seminární práce…), v soukromí i při zapojení do veřejného života.
- Motivujeme žáky k tomu, aby si prostřednictvím práce s digitálními technologiemi dokázali poradit s různými technickými problémy.
- Vedeme žáky k tomu, aby dokázali předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost dat, techniky a zdraví.
- Vštěpujeme žákům nutnost etického a ohleduplného chování při komunikaci v digitálním prostředí s druhými lidmi.
- Vedeme žáky ke schopnosti posuzovat vliv digitálních technologií na různé aspekty života jednotlivce, společnosti i životního prostředí.
- Poznámka: Vzhledem k proměnlivosti a rychlému vývoji digitální oblasti je rozvíjení konkrétních digitálních dovedností v jednotlivých předmětech a ročnících součástí každoročně aktualizovaného interního dokumentu školy.

3.7 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Výuka žáků se speciálními potřebami se realizuje v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. ve znění pozdějších předpisů a s platnou verzí RVP ZV prostřednictvím podpůrných opatření. Opatření od stupně 2 škola uskutečňuje na základě doporučení školského poradenského zařízení (PPP nebo SPC).

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vzdělávání, jehož obsah, formy a metody odpovídají jejich vzdělávacím potřebám a možnostem, a na vytvoření nezbytných podmínek, které toto vzdělávání umožní. Podporujeme individuální přístup k jednotlivým žákům. Na základě doporučení odborníků vypracuje škola pro tyto žáky individuální studijní plán a vytváří plán pedagogické podpory. V případě úprav vzdělávacího obsahu u žáků se SPV se vychází z minimální úrovně očekávaných výstupů stanovených v RVP ZV a konkrétní úpravy jsou pak součástí těchto plánů.

Gymnázium v této oblasti úzce spolupracuje s pedagogicko-psychologickými poradnami v Plzni. Vzájemnou koordinaci práce jednotlivých vyučujících zabezpečuje v takovém případě třídní učitel a výchovný poradce. Díky bezbariérovému přístupu mohou ve škole bez problémů studovat i žáci tělesně handicapovaní. Žákům se zdravotním postižením škola zapůjčuje druhé učebnice, případně i speciální didaktické a kompenzační pomůcky.

3.8 Zabezpečení žáků mimořádně nadaných

Výuka žáků se speciálními potřebami se realizuje v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. ve znění pozdějších předpisů a s platnou verzí RVP ZV. Při vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných škola vytváří podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka a bere ohled na jeho individuální možnosti. Žáci, u nichž bylo zjištěno mimořádné nadání vyšetřením v PPP, mohou prostřednictvím školy využívat různé benefity z toho plynoucí. Škola využívá podpůrná opatření podle individuálních potřeb žáka v rozsahu 1. – 4. stupně podpory. Mezi nejběžnější podpůrná opatření patří např. obohacování vzdělávacího obsahu, zadávání specifických úkolů, projektů, příprava a účast na soutěžích, v rámci středoškolské odborné činnosti mohou žáci vypracovávat různé výzkumné odborné práce apod. Mohou rovněž využít různých nabídek na roční stáže v zahraničí. Tímto způsobem využívají a rozvíjejí svůj mimořádný talent.

Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádí školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou. Vzdělávání mimořádně nadaného žáka se může uskutečňovat podle individuálního vzdělávacího plánu, který vychází ze školní vzdělávacího programu školy, závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a vyjádření zákonného zástupce žáka.

3.9 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata tvoří povinnou součást základního i gymnaziálního vzdělávání. Mají především výchovný charakter, pomáhají rozvíjet osobnost žáka hlavně v oblasti postojů a hodnot. Svým výchovným zaměřením i svým obsahem se promítají do vzdělávacích oblastí a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Tím pozitivně ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí.

3.9.1 Začlenění průřezových témat do výuky na nižším stupni gymnaziálního vzdělávání

Začlenění průřezových témat do výuky je patrné z následujících tabulek.

Pozn.: V textu jsou použity následující zkratky:

- Osobnostní a sociální výchova (OSV),
- Výchova demokratického občana (VDO),
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS),
- Multikulturní výchova (MkV),
- Environmetální výchova (EV),
- Mediální výchova (MedV).

		Osobnostní a sociální výchova											Výchova demokratického občana				Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech			Multikulturní výchova					Environmentální výchova				Mediální výchova						
		Osobnostní rozvoj					Sociální rozvoj				Morální rozvoj																		Tematické okruhy receptivních činností					TO produktivních činností	
Ročník	Předmět	Rozvoj schopnosti poznávání	Sebepoznání a sebepojetí	Seberegulace a sebeorganizace	Psychohygiena	Kreativita	Poznávání lidí	Mezilidské vztahy	Komunikace	Kooperace a kompetice	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Hodnoty, postoje, praktická etika	Občanská společnost a škola	Občan, občanská společnost a stát	Formy participace občanů v politickém životě	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Evropa a svět nás zajímá	Objevujeme Evropu a svět	Jsme Evropané	Kulturní diference	Lidské vztahy	Etnický původ	Multikulturalita	Princip sociálního smíru a solidarity	Ekosystémy	Základní podmínky života	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Vztah člověka k prostředí	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Stavba mediálních sdělení	Vnímání autora mediálních sdělení	Fungování a vliv médií ve společnosti	Tvorba mediálního sdělení	Práce v realizačním týmu
prima	Český jazyk a literatura	x	x			x	x	x	x	x	x	x		x		x	x	x		x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x		x	x	x
prima	Anglický jazyk	x		x	x		x	x	x			x									x														
prima	Informatika	x				x																					x								
prima	Matematika	x				x																													
prima	Dějepis	x					x	x				x						x			x							x							
prima	Občanská výchova	x		x			x	x	x	x	x		x	x	x	x	x			x	x						x								
prima	Fyzika	x		x		x				x									x									x							
prima	Biologie																								x	x		x							
prima	Zeměpis																x	x		x					x	x	x			x					
prima	Výtvarná výchova		x										x				x			x								x					x		
prima	Hudební výchova	x				x														x									x						
prima	Tělesná výchova	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x				x	x		x	x	x	x	x	x					x		
sekunda	Český jazyk a literatura		x	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x		x		x		x	x		x	x	x	x	x
sekunda	Anglický jazyk	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x					x	x	x	x											x		
sekunda	Německý jazyk		x	x			x	x	x			x					x				x		x												
sekunda	Francouzský jazyk	x	x	x		x	x	x	x			x	x				x		x		x		x												
sekunda	Ruský jazyk						x	x	x								x			x									X						
sekunda	Španělský jazyk						x	x	x								x																		
sekunda	Informatika	x		x		x																													
sekunda	Matematika	x		x						x																									
sekunda	Dějepis												x	x																					
sekunda	Občanská výchova	x		x	x		x	x	x		x		x	x		x	x	x		x	x	x		x			x		x				x		
sekunda	Fyzika	x		x		x				x									x							x		x							
sekunda	Chemie	x	x	x		x		x	x	x	x	x													x	x	x	x						x	x
sekunda	Biologie										x	x													x	x		x							
sekunda	Zeměpis	x												x		x	x	x									x		x						
sekunda	Výtvarná výchova		x										x				x			x								x					x		
sekunda	Hudební výchova	x				x														x			x	x									x		
sekunda	Tělesná výchova	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x					x		x	x		x	x						x		

,

		Osobnostní a sociální výchova											Výchova demokratického občana				Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech			Multikulturní výchova					Environmentální výchova				Mediální výchova						
		Osobnostní rozvoj					Sociální rozvoj				Morální rozvoj																		Tematické okruhy receptivních činností					TO produktivních činností	
Ročník	Předmět	Rozvoj schopností poznávání	Sebepoznání a sebepojetí	Seberegulace a sebeorganizace	Psychohygiena	Kreativita	Poznávání lidí	Mezilidské vztahy	Komunikace	Kooperace a kompetice	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Hodnoty, postoje, praktická etika	Občanská společnost a škola	Občan, občanská společnost a stát	Formy participace občanů v politickém životě	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Evropa a svět nás zajímá	Objevujeme Evropu a svět	Jsme Evropané	Kulturní diference	Lidské vztahy	Etnický původ	Multikulturalita	Princip sociálního smíru a solidarity	Ekosystémy	Základní podmínky života	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Vztah člověka k prostředí	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Stavba mediálních sdělení	Vnímání autora mediálních sdělení	Fungování a vliv médií ve společnosti	Tvorba mediálního sdělení	Práce v realizačním týmu
tercie	Český jazyk a literatura	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x			x			
tercie	Anglický jazyk	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x				x		x	x	x	x				x	x	x							
tercie	Německý jazyk			x	x		x	x	x				x				x	x	x		x		x												
tercie	Francouzský jazyk			x	x	x	x	x	x	x	x		x	x			x	x	x	x	x		x												
tercie	Ruský jazyk			x	x								x																					x	
tercie	Španělský jazyk							x	x		x	x																							
tercie	Informatika			x		x																													
tercie	Matematika	x		x						x																									
tercie	Dějepis																									x	x								
tercie	Občanská výchova		x				x					x		x	x	x	x	x	x		x	x	x												
tercie	Fyzika	x		x		x				x									x								x	x							
tercie	Chemie	x	x	x		x		x	x	x	x	x													x	x	x	x						x	x
tercie	Biologie											x													x										
tercie	Zeměpis						x	x						x		x	x	x				x				x	x	x	x						
tercie	Výtvarná výchova		x										x				x			x								x					x		
tercie	Hudební výchova					x			x												x		x												
tercie	Tělesná výchova	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x				x	x	x	x	x			x		x						
kvarta	Český jazyk a literatura	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x		x		x	x	x	x	x		x		x	x	x		x	x	x	x
kvarta	Anglický jazyk	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x						x																
kvarta	Německý jazyk			x			x	x	x	x								x	x		x		x					x			x			x	
kvarta	Francouzský jazyk	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x		x	x	x	x	x	x		x		x		x	x			x			x	
kvarta	Ruský jazyk						x					x						x							x			x							
kvarta	Španělský jazyk								x											x	x														
kvarta	Informatika	x				x			x	x	x																								
kvarta	Matematika	x		x		x				x									x																
kvarta	Dějepis													x									x						x						
kvarta	Občanská výchova		x		x		x	x	x					x			x	x			x	x		x			x			x			x		
kvarta	Fyzika	x		x		x				x									x							x	x		x					x	
kvarta	Chemie	x	x	x		x		x	x	x	x	x													x	x	x	x						x	x
kvarta	Biologie											x						x								x	x	x		x				x	x
kvarta	Zeměpis													x			x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x						
kvarta	Výtvarná výchova		x										x				x			x								x					x		
kvarta	Hudební výchova	x				x																	x												
kvarta	Tělesná výchova	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x									x			x											x

3.9.2 *Začlenění průřezových témat do výuky na vyšším stupni gymnaziálního vzdělávání*

Začlenění průřezových témat do výuky je patrné z následujících tabulek.

Pozn.: V textu jsou použity následující zkratky:

- Osobnostní a sociální výchova (OSV),
- Výchova demokratického občana (VDO),
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS),
- Multikulturní výchova (MkV),
- Environmetální výchova (EV),
- Mediální výchova (MedV).

		Osobnostní a sociální výchova					Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech					Multikulturní výchova			Environmentální výchova			Mediální výchova				
Ročník	**Předmět**	Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	Sociální komunikace	Morálka všedního dne	Spolupráce a soutěž	Globalizační a rozvojové procesy	Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce	Žijeme v Evropě	Vzdělávání v Evropě a ve světě	Základní problémy sociokulturních rozdílů	Psychosociální aspekty interkulturality	Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	Problematika vztahů organismů a prostředí	Člověk a životní prostředí	Životní prostředí regionu a České republiky	Média a mediální produkce	Mediální produkty a jejich významy	Uživatelé	Účinky mediální produkce a vliv médií	Role médií v moderních dějinách
kvinta/1.ročník	Český jazyk a literatura	x	x	x						x								x				
kvinta/1.ročník	Anglický jazyk	x								x								x			x	
kvinta	Německý jazyk	x	x	x					x							x						
kvinta	Francouzský jazyk	x	x	x	x		x		x	x	x	x		x		x	x	x		x	x	
kvinta	Ruský jazyk	x	x			x						x			x	x					x	
kvinta	Španělský jazyk	x		x							x	x				x						
1. ročník	Německý jazyk		x						x													
1. ročník	Francouzský jazyk	x		x		x				x		x	x		x			x			x	
1. ročník	Ruský jazyk	x		x		x						x		x								
1. ročník	Španělský jazyk	x		x						x		x										
kvinta/1.ročník	Informatika	x	x				x									x						
kvinta/1.ročník	Matematika	x	x	x						x												
kvinta/1.ročník	Dějepis	x					x			x		x										
kvinta/1.ročník	Základy společenských věd	x	x	x		x			x	x		x		x		x	x		x		x	x
kvinta/1.ročník	Fyzika		x	x		x				x						x						
kvinta/1.ročník	Chemie	x	x	x	x	x	x	x							x	x	x					
kvinta/1.ročník	Biologie									x					x	x			x			
kvinta/1.ročník	Zeměpis		x			x	x		x	x		x	x	x	x	x						
kvinta/1.ročník	Výtvarná výchova	x		x		x				x						x						x
kvinta/1.ročník	Hudební výchova	x	x	x	x	x								x				x	x	x	x	
kvinta/1.ročník	Tělesná výchova	x	x	x	x	x		x			x	x		x	x	x	x	x	x		x	
sexta/2.ročník	Český jazyk a literatura			x		x												x	x		x	x
sexta/2.ročník	Anglický jazyk	x		x						x	x	x				x						
sexta	Německý jazyk			x	x					x												
sexta	Francouzský jazyk	x	x		x	x	x	x		x	x		x	x		x		x			x	
sexta	Ruský jazyk	x	x		x	x	x	x			x		x	x		x		x				x
sexta	Španělský jazyk			x								x		x		x						
2. ročník	Německý jazyk									x												
2. ročník	Francouzský jazyk	x	x		x	x				x	x		x				x	x		x		
2. ročník	Ruský jazyk	x	x		x	x					x		x					x				
2. ročník	Španělský jazyk			x						x		x				x						
sexta/2.ročník	Informatika	x	x																			
sexta/2.ročník	Matematika	x	x	x																		
sexta/2.ročník	Dějepis							x			x			x	x	x		x	x			
sexta/2.ročník	Základy společenských věd	x	x	x	x		x	x	x	x	x							x	x	x	x	x
sexta/2.ročník	Fyzika															x						
sexta/2.ročník	Chemie	x	x	x	x	x	x	x							x	x	x					
sexta/2.ročník	Biologie									x					x	x	x	x				
sexta/2.ročník	Zeměpis				X		X	X		X		X				X			X		X	
sexta/2.ročník	Výtvarná výchova		x	x		x				x						x			x			x
sexta/2.ročník	Hudební výchova		x	x	x	x								x				x	x	x	x	
sexta/2.ročník	Tělesná výchova	x	x	x	x	x	x	x				x	x		x	x	x	x	x	x	x	

		Osobnostní a sociální výchova					Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech					Multikulturní výchova			Environmentální výchova			Mediální výchova				
Ročník	**Předmět**	Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	Sociální komunikace	Morálka všedního dne	Spolupráce a soutěž	Globalizační a rozvojové procesy	Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce	Žijeme v Evropě	Vzdělávání v Evropě a ve světě	Základní problémy sociokulturních rozdílů	Psychosociální aspekty interkulturality	Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	Problematika vztahů organismů a prostředí	Člověk a životní prostředí	Životní prostředí regionu a České republiky	Média a mediální produkce	Mediální produkty a jejich významy	Uživatelé	Účinky mediální produkce a vliv médií	Role médií v moderních dějinách
septima/3.ročník	Český jazyk a literatura		x	x																		
septima/3.ročník	Anglický jazyk							x														
septima	Německý jazyk	x	x		x		x				x								x			
septima	Francouzský jazyk	x	x	x		x		x		x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	
septima	Ruský jazyk	x	x				x	x		x					x	x	x		x	x		
septima	Španělský jazyk			x								x							x			
3. ročník	Německý jazyk	x	x		x			x						x					x			
3. ročník	Francouzský jazyk	x	x	x		x	x			x	x		x			x	x	x				
3. ročník	Ruský jazyk	x		x				x		x					x						x	
3. ročník	Španělský jazyk			x			x					x		x								
septima/3.ročník	Informatika		x		x	x																
septima/3.ročník	Matematika	x	x	x						x												
septima/3.ročník	Dějepis																			x	x	x
septima/3.ročník	Základy společenských věd	x	x	x	x	x					x							x			x	
septima/3.ročník	Fyzika									x						x						
septima/3.ročník	Chemie	x	x	x	x	x	x	x							x	x	x					
septima/3.ročník	Biologie							x				x			x	x	x	x				
septima/3.ročník	Zeměpis	x			x		x	x	x	x	x	x				x					x	x
septima/3.ročník	Tělesná výchova	x	x	x	x	x							x		x	x	x	x			x	
oktáva/4. ročník	Český jazyk a literatura	x	x							x		x		x					x		x	
oktáva/4. ročník	Anglický jazyk									x								x		x	x	x
oktáva	Německý jazyk	x	x							x						x	x					
oktáva	Francouzský jazyk	x	x	x		x		x	x	x		x	x			x	x				x	
oktáva	Ruský jazyk						x			x		x					x				x	
oktáva	Španělský jazyk			x						x		x							x			
4. ročník	Německý jazyk	x	x							x						x	x					
4. ročník	Francouzský jazyk	x	x	x				x	x	x	x		x			x	x	x	x			
4. ročník	Ruský jazyk	x		x		x	x			x						x	x	x	x			x
4. ročník	Španělský jazyk	x									x	x		x								
oktáva/4. ročník	Informatika	x	x	x															x		x	
oktáva/4. ročník	Matematika	x	x	x						x												
oktáva/4. ročník	Tělesná výchova	x	x	x	x	x										x	x				x	

4 Učební plány

4.1 Učební plán nižšího gymnázia

Vyučovací předmět	prima	sekunda	tercie	kvarta	**celkem**
Český jazyk a literatura	4	4	4	4	**16**
Anglický jazyk	4	4	4	4	**16**
další cizí jazyk	0	2	3	3	**8**
Informatika	1	1	1	2	**5**
Matematika	4	4	4	5	**17**
Dějepis	2	2	2	2	**8**
Občanská výchova	2	1	1,5	1	**5,5**
Fyzika	2	2	2	1,5	**7,5**
Chemie	0	2	2,5	1,5	**6**
Biologie	2	2	2	2	**8**
Zeměpis	2	2	2	2	**8**
Hudební výchova	1	/2	/2	/2	**4**
Výtvarná výchova	2	2/	2/	2/	**5**
Tělesná výchova	2	2	2	2	**8**
Celkem	**28**	**30**	**32**	**32**	**122**

Vyučovací předmět **Český jazyk a literatura** čerpá 1 hodinu disponibilní časové dotace.

Cizí jazyk zahrnuje předmět **Anglický jazyk**. Předmět čerpá 4 hodiny disponibilní časové dotace.

Další cizí jazyk zahrnuje předměty **Německý jazyk**, **Francouzský jazyk**, **Ruský jazyk** a **Španělský jazyk**. Předmět čerpá 2 hodiny disponibilní časové dotace.

Vyučovací předmět **Informatika** integruje tematický okruh Vyžití digitálních technologií ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Předmět čerpá 1 hodinu disponibilní časové dotace.

Vyučovací předmět **Matematika** čerpá 2 hodiny disponibilní časové dotace.

Vyučovací předmět **Dějepis** čerpá 1 hodinu disponibilní časové dotace.

Vyučovací předmět **Občanská výchova** integruje tematický okruh Svět práce ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce s časovou dotací 1 hodiny a část vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Vyučovací předmět čerpá 1,5 hodiny disponibilní časové dotace.

Vyučovací předmět **Fyzika** integruje část tematického okruhu Práce s laboratorní technikou ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce s časovou dotací 0,5 hodiny. Předmět čerpá 1,5 hodiny disponibilní časové dotace.

Do vyučovacího předmětu **Chemie** je zahrnuta část tematického okruhu Práce s laboratorní technikou ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce s časovou dotací 0,5 hodiny. Předmět zároveň integruje část vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví s časovou dotací 0,5 hodiny. Předmět čerpá 1 hodinu disponibilní časové dotace.

Vyučovací předmět **Biologie** vychází ze vzdělávacího oboru Přírodopis. Předmět integruje část vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví s časovou dotací 1,5 hodiny. Do předmětu Biologie je zároveň zahrnut tematický okruh Práce s laboratorní technikou ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce s časovou dotací 1 hodina. Vyučovací předmět čerpá 1 hodinu disponibilní časové dotace.

Vyučovací předmět **Zeměpis** čerpá 2 hodiny disponibilní časové dotace.

Vyučovací předměty **Výtvarná výchova** a **Hudební výchova** jsou ve 2., 3. a 4. ročníku studia vyučovány v rozsahu 2 vyučovacích hodin jednou za 14 dnů.

Vyučovací předmět **Tělesná výchova** integruje část vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

4.2 Učební plán vyššího gymnázia

Vyučovací předmět	kvinta	sexta	septima	oktáva	**Celkem**
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	
Český jazyk a literatura	3	4	3	4	**14**
Anglický jazyk	4	3	4	4	**15**
Další cizí jazyk	3	3	3	3	**12**
Matematika	4	4	4	4	**16**
Dějepis	2	2	2		**6**
Základy společenských věd	2	2	1		**5**
Fyzika	2	3	3		**8**
Chemie	2,5	2	3		**7,5**
Biologie	2,5	3	2		**7,5**
Zeměpis	2	2	2		**6**
Hudební výchova	2	2			**2**
Výtvarná výchova					**2**
Tělesná výchova	2	2	2	2	**8**
Informatika	2	1	1	1	**5**
1. VP (konverzace)		2	2	2	**6**
2. VP			2	4	**6**
3. VP				4	**4**
4. VP				2	**2**
Celkem	**33**	**35**	**34**	**30**	**132**

Vyučovací předmět **Český jazyk a literatura** čerpá 2 hodiny disponibilní časové dotace.

Cizí jazyk zahrnuje předmět Anglický jazyk. Čerpá 3 hodiny disponibilní časové dotace.

Další cizí jazyk zahrnuje předměty Německý jazyk, Francouzský jazyk, Ruský jazyk a Španělský jazyk.

Vyučovací předmět **Matematika** čerpá 6 hodin disponibilní časové dotace.

Občanský a společenskovědní základ zahrnuje předmět **Základy společenských věd.** Tento předmět integruje vzdělávací obor Člověk a svět práce a Výchova ke zdraví.

Vyučovací předmět **Fyzika** čerpá 1 disponibilní hodinu.

Vyučovací předmět **Chemie** čerpá 1 disponibilní hodinu. Tento předmět integruje část vzdělávacího oboru Geologie a Výchova ke zdraví.

Vyučovací předmět **Biologie** čerpá jednu disponibilní hodinu. Předmět integruje část vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví.

Vyučovací předmět **Zeměpis** čerpá jednu disponibilní hodinu. Integruje část vzdělávacího oboru Geologie.

Vyučovací předmět **Tělesná výchova** integruje vzdělávací obor Výchova ke zdraví.

Vyučovací předmět **Informatika** čerpá 1 disponibilní hodinu.

Volitelné předměty čerpají 10 disponibilních hodin v průběhu 3 let. Nabídka předmětů je obměňována podle potřeby. Stabilní jsou jazykové semináře (konverzace v jazyce) vyučované od 2. ročníku studia.

Standardně jsou nabízeny následující semináře jako povinně volitelné předměty:

Název semináře	Hodinová dotace	Ročníky
Seminář z matematiky I.	2	VII., 3.
Seminář z matematiky II. (1) a (2)	2 + 2	VIII., 4.
Seminář z biologie I.	2	VII., 3.
Seminář z biologie II. (1) a (2)	2 + 2	VIII., 4.
Společenskovědní seminář I.	2	VII., 3.
Společenskovědní seminář II. (1) a (2)	2 + 2	VIII., 4.
Konverzace z německého jazyka I.	2	VII., 3.
Konverzace z německého jazyka II.	2	VIII., 4.
Seminář z informatiky I.	2	VII., 3.
Seminář z informatiky II. (1) a (2)	2 + 2	VIII., 4.
Seminář z chemie	4	VIII., 4.
Seminář z fyziky	2	VIII., 4.
Seminář z dějepisu	2	VIII., 4.
Seminář ze zeměpisu	2	VIII., 4.
Latinský seminář	2	VIII., 4.
Literární seminář	2	VIII., 4.
Seminář z ekonomiky	2	VIII., 4.

Ve 3. ročníku (VII.) si žáci vybírají jeden ze tří nabízených seminářů. Ve 4. ročníku (VIII.) si žáci zvolí dva čtyřhodinové a jeden dvouhodinový nebo jeden čtyřhodinový a tři dvouhodinové semináře dle vlastního zájmu (a rozvrhových možností) do celkového počtu 10 hodin.

5 Hodnocení žáků a autoevaluace školy

5.1 Hodnocení žáků

5.1.1 Způsoby hodnocení žáků

Účelem hodnocení je poskytnout žákům i jejich rodičům co nejčastější zpětnou vazbu. Hodnocení současně přispívá i k motivaci žáků pro další učení. Hodnocení bude zaměřeno na dosahování očekávaných výstupů v jednotlivých vyučovacích předmětech a tím i na utváření klíčových kompetencí.

Hodnocení je prováděno klasifikací. Ústní zkoušení je kombinováno s hodnocením písemných prací, testů, samostatných prací, prací na projektech apod.

O výsledcích hodnocení prospěchu i chování jsou rodiče informováni (min. 1x týdně) prostřednictvím systému Škola OnLine, dále pak 2x ročně na třídních aktivech i formou individuálních konzultací s učiteli. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků:

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků je prováděno klasifikací ve stupních prospěchu:

Nehodnocen
1 – výborný
2 – chvalitebný
3 – dobrý
4 – dostatečný
5 – nedostatečný

Chování žáka

Chování žáka se hodnotí stupni:

1 – velmi dobré
2 – uspokojivé
3 – neuspokojivé

Celkové hodnocení

Celkové hodnocení se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- **prospěl s vyznamenáním** (není-li v žádném povinném předmětu horší stupeň než 2 a průměrný prospěch z povinných předmětů není horší než 1,50 a chování je velmi dobré),
- **prospěl** (není-li v povinném předmětu klasifikován stupněm 5),
- **neprospěl** (je-li klasifikován v povinném předmětu stupněm 5 nebo nebylo-li možné žáka hodnotit na konci 2. pololetí),
- **nehodnocen** (nebylo-li možné žáka hodnotit za 1. pololetí).

Kritéria hodnocení

1) Žáci jsou seznámeni s konkrétními podmínkami pro klasifikaci v úvodní hodině každého vyučovacího předmětu.
2) Při neúčasti na vyučování přesahující povinný počet odučených hodin koná žák za toto období doklasifikační zkoušku, jejíž výsledek je součástí klasifikace v daném předmětu. Tato zkouška proběhne do 2 měsíců od skončení pololetí. Hodnocení žáka za 2.pololetí musí být provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. Stejně se postupuje v případě konání komisionálních zkoušek.

3) Ústní zkoušení je prováděno před třídním kolektivem, žákovi je ihned sdělen a zdůvodněn výsledek zkoušení. Hodnocení písemných zkoušek provede učitel nejpozději do 2 týdnů ode dne, kdy byly napsány. Písemné práce a prověrky jsou uloženy u vyučujícího daného předmětu poté, kdy byly se žáky rozebrány. Délka archivace písemných zkoušek je vždy do 31. 8. příslušného školního roku. Na požádání jsou tyto práce poskytnuty k nahlédnutí rodičům žáků. Čtvrtletní písemné práce z matematiky a pololetní písemné práce z jazyků se archivují po dobu studia žáka.
4) Informaci o písemné zkoušce v rozsahu delším než 30 minut předem vyučující zapíše do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat pouze 2 takové zkoušky. Vyučující oznámí termín konání takové zkoušky žákům min. 1 týden předem.
5) Vyučující dodržuje zásady pedagogického taktu tím, že:
    - při ověřování vědomostí se snaží zhodnotit získané vědomosti a dovednosti žáka, nikoli to, co žák nezná a neumí,
    - nehodnotí žáka ihned po návratu do školy po nepřítomnosti delší než 1 týden, ale poskytne mu čas na doplnění učiva,
    - chování žáka nezahrnuje do klasifikace ve vyučovacím předmětu,
    - prověřování získaných kompetencí provádí až po dostatečném procvičení učiva.
6) Podkladem pro klasifikaci ve vyučovacích předmětech jsou v souladu s požadavky učebních osnov:
    - kvalita a rozsah získaných kompetencí,
    - přesnost, ucelenost a trvalost osvojených požadovaných pojmů, fakt, definic a zákonitostí,
    - schopnost samostatně uplatňovat osvojené poznatky, samostatně studovat vhodné texty,
    - pohotovost při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností,
    - přesná jazyková a odborná správnost ústního i písemného projevu,
    - vztah žáka k vykonávaným činnostem,
    - osvojení potřebných činností a jejich tvořivá aplikace.
7) Průběžné výsledky hodnocení žáků jsou projednávány na konci 1. a 3. čtvrtletí na pedagogické radě.
8) Pro distanční nebo kombinovanou výuku platí stejná pravidla hodnocení jako pro výuku prezenční s tím, že ústní projev lze nahradit projevem písemným.

Každé pololetí se žákům vydává vysvědčení (za 1.pololetí lze vydat výpis z vysvědčení).

5.2 Autoevaluace školy

Vlastní hodnocení školy je sebereflexí školy podle vytvořených kritérií a stanovených oblastí. Poskytuje zpětnou vazbu o kvalitě a úrovni dosažených výsledků vzhledem ke stanoveným cílům.

Výstupem celého procesu je sebehodnoticí zpráva analytického charakteru. Poukazuje i na ty cíle, kterých nebylo dosaženo. Je příležitostí pro konstruktivní analýzu nedostatků, formuluje strategie. Umožňuje nastavit proces spolupráce a porozumění všech oslovených skupin s možností zpětného ovlivňování programu školy.

S využitím kritické sebereflexe má škola možnost zvyšovat kvalitu poskytovaného vzdělávání.

5.2.1 Cíle a indikátory autoevaluace

Zhodnocení stavu je cílem vlastního hodnocení s efektem zpětné vazby. Škola si stanovila tyto dílčí cíle:

- zaměřit se na změnu způsobu výuky tak, aby výuka odpovídala vzdělávacím potřebám žáků, aby byla dostatečně stimulující, aby se dostatečně rozvíjely oborové dovednosti a klíčové kompetence, aby byla využívána pestrá škála metod a způsobů výuky apod.,
- nadále zlepšovat materiální, technické a ekonomické podmínky školy,
- podporovat další vzdělávání učitelů,
- podporovat vzájemné předávání zkušeností mezi učiteli (vzájemné hospitace),
- stimulovat zájem rodičů o chod školy zvýšením jejich účasti na školních akcích.

5.2.1.1 Indikátory kvality školy

- Vysoké procento žáků pokračujících ve studiu na vysokých školách
- Uplatnění absolventů školy na trhu práce v ČR i v zemích EU
- Klima školy
- Další vzdělávání učitelů
- Spokojenost rodičů i veřejnosti

5.2.2 Oblasti autoevaluace

- Školní vzdělávací program
- Nabídky dalších vzdělávacích aktivit pro žáky školy
- Podmínky ke vzdělávání
- Materiální, technické a další vybavení školy
- Personální zabezpečení výuky
- Efektivita využívání finančních prostředků a rozvoj dalších ekonomických zdrojů
- Průběh vzdělávání žáků
- Hodnocení průběhu vzdělávání v souvislosti s tematickými plány a ŠVP
- Výsledky vzdělávání žáků
- Hodnocení výsledků dle pravidel hodnocení žáků
- Úspěšnost přijímání absolventů na vysoké školy
- Výsledky žáků v soutěžích
- Naplňování klíčových kompetencí ŠVP
- Spolupráce školy s žáky, pracovníky a rodiči
- Přístup žáků, učitelů a rodičů k informacím
- Spolupráce školy s veřejností
- Podpora dalšího vzdělávání občanů
- Řízení školy a management
- Kvalita řízení a managementu, zabezpečení ekonomických nástrojů provozu školy
- Plánování řídicích činností, proces a struktura řízení

5.2.2.1 Hodnocení žáků

Hodnocení žáků je prováděno pomocí těchto nástrojů:

- Interní a externí testování žáků
  (pro externí testy bude využito nabídek firem, které se zabývají jejich tvorbou (Scio, Kalibro, CERMAT aj.)),
- analýza prospěchu žáků (4x ročně v souladu s klasifikačním obdobím),
- výkon žáků v jiných než vědomostních oblastech
- výsledky soutěží,
- dotazníková šetření.

5.2.2.2 Hodnocení učitelů

Hodnocení učitelů a vedení školy se provádí za pomoci těchto nástrojů:

- hospitační činnost ředitelky školy, zástupkyně ředitelky školy, vedoucích předmětových sekcí,
- sebehodnocení ředitelky školy, zástupkyně ředitelky školy i jednotlivých vyučujících,
- pracovní pohovory,
- dotazníková šetření (hodnocení učitelů žáky).

5.2.3 Časový harmonogram autoevaluace pro školní rok

září

- Přehled umístění absolventů školy
- Plán dalšího vzdělávání učitelů
- Hospitační činnost
- Založení portfolia učitele i žáků

říjen

- Hospitační činnost
- Externí testy sledující rozvoj klíčových kompetencí

listopad

- Analýza prospěchu žáků formou přehledů tříd
- Hospitační činnost

prosinec

- Kontrola plnění ŠVP
- Hospitační činnost

leden

- Analýza prospěchu žáků
- Sledování portfolia žáků

únor

- Hospitační činnost
- Pracovní rozhovory

březen

- Pracovní rozhovory
- Hospitační činnosti
- Dotazníkové šetření

duben

- Externí testy sledující kompetence žáků (1. roč.)
- Analýza prospěchu žáků
- Hospitační činnost

květen

- Kontrola plnění ŠVP
- Analýza maturitních zkoušek

červen

- Vyhodnocení soutěží
- Analýza prospěchu žáků
- Dotazníkové šetření

srpen

- Portfolio učitele, žáka – souhrnná analýza
- Zhodnocení plnění ŠVP

Dotazníkové šetření, analýzy a jiná zjišťování vnějších a vnitřních podmínek budou zaměřeny především na tyto skupiny: žák, rodič, učitel, veřejnost. Budou prováděny ve čtyřletém cyklu, pokud si situace nevyžádá okamžité řešení stavu.

6 Vzdělávání distančním způsobem

6.1 Pravidla pro vzdělávání distančním způsobem v mimořádných situacích uzavření škol či zákazu přítomnosti žáků ve školách

Novela zákona č. 349/2020 Sb. s účinností ode dne 25. srpna 2020 stanovuje povinnost školy ve vymezených mimořádných situacích zajistit vzdělávání distančním způsobem a povinnost žáků se tímto způsobem vzdělávat.

Škola zahájí vzdělávání distančním způsobem z důvodu:

a) krizových opatření vyhlášených po dobu trvání krizového stavu podle krizového zákona, z důvodu nařízení mimořádného opatření,
b) nařízení karantény, kdy není možná osobní přítomnost většiny (více než 50 %) žáků z nejméně jedné třídy (škola musí vzdělávat dotčené žáky distančním způsobem.

Za splnění předpokladů pro zahájení výuky distančním způsobem má škola povinnost u těchto žáků pokračovat ve vzdělávání distančním způsobem. Vzdělávání distančním způsobem uskutečňujeme podle příslušného rámcového vzdělávacího programu (RVP) a školního vzdělávacího programu (ŠVP) v míře odpovídající okolnostem. Není povinností naplnit je beze zbytku.

Škola nemusí vzdělávat distančním způsobem:

a) pokud ředitel školy vyhlásí „ředitelské volno“,
b) pokud MŠMT škole schválí změnu v organizaci školního roku,
c) pokud ředitel školy rozhodne o omezení nebo přerušení provozu,
d) pokud je žákům nařízena karanténa, ale nejde o většinu třídy, a to i v případě, kdy se v jiných třídách té samé školy vzdělávání distančním způsobem poskytuje,
e) pokud jsou žáci nepřítomni z jiného důvodu (např. nemoc).

Žáci, kterým není omezena osobní přítomnost ve škole, se nadále vzdělávají prezenčním způsobem.

6.2 Povinnosti žáka

Žáci jsou povinni se vzdělávat distančním způsobem ve vymezených případech. Způsob poskytování a hodnocení vzdělání na dálku přizpůsobí škola podmínkám žáka pro toto vzdělání (zázemí, materiální podmínky, speciální vzdělávací potřeby, zdravotní stav apod.).

6.3 Upravený školní řád

Školní řád reflektuje odlišnosti a specifika vzdělávání distančním způsobem. Úpravy se týkají:

a) způsobu komunikace s žáky, jejich zákonnými zástupci, zejména vymezením konkrétní jednotné platformy a způsobu komunikace,
b) způsobu stanovení pravidel a organizace vzdělávání distančním způsobem (školou přednostně využívané způsoby výuky on-line i off-line),
c) omlouvání neúčasti na distančním způsobu vzdělávání,
d) hodnocení výsledků vzdělávání (školou preferované a využívané způsoby hodnocení).

6.4 Zapisování do třídní knihy

Pro vedení třídní knihy škola používá elektronický systém Škola OnLine. Absenci při distanční výuce posuzujeme podle zapojení do vzdělání a výstupů. Při asynchronní či off-line výuce záleží, zda žák odevzdává úkoly či výstupy své práce ve stanoveném termínu nebo prokazuje snahu o plnění pokynů. Při synchronní výuce je nepřipojení se k on-line přenosu považováno za absenci, pokud s žákem či jeho zákonným zástupcem nebyl dohodnut jiný způsob zapojení. Omluvená absence nemůže být důvodem ke sníženému stupni hodnocení. Školský zákon stanoví základní rámec – povinnost omlouvání do 3 kalendářních dnů od počátku nepřítomnosti žáka.

6.5 Personální podmínky

Všichni zaměstnanci plní své pracovní povinnosti vyplývající z organizace distanční výuky stanovené ředitelkou školy.

Pedagogický pracovník je povinen být na pracovišti zaměstnavatele v době stanovené rozvrhem své přímé pedagogické činnosti (dle § 22 a zákona o pedagogických pracovnících), současně ale není vyloučena obecně zakotvena možnost (dle § 2 zákoníku práce) dohodnout se v případě distančního způsobu vzdělávání na jiném místě výkonu práce – odlišném od pracoviště zaměstnavatele. Tato možnost dohodnout se na místě výkonu práce odlišném od pracoviště zaměstnavatele je i u učitelů, jimž byla nařízena karanténa. Pedagogický pracovník je v tomto režimu hmotně zabezpečen platem (mzdou) za vykonanou práci, protože učitelé budou větší měrou konat práce související s PPČ a jejich pracovní doba 40 hodin týdně se nemění.

Rozvrh přímé pedagogické činnosti (PPČ) pedagogických pracovníků určuje ředitel a ten tento rozvrh může měnit. Změna rozvrhu musí být oznámena předem, zpravidla v předstihu 3 dnů. Pokud není vzhledem k situaci možné oznámit změnu s předstihem, je o ní pedagogický pracovník informován v nejkratším možném termínu. V důsledku přechodu na vzdělání distančním způsobem se může stát, že ředitel nebude moci přidělit „předepsaný počet“ hodin PPČ podle nařízení vlády č. 75/2005 Sb. Učitelům se však plat nekrátí.

6.6 Organizace výuky při omezení přítomnosti ve škole

Po nařízení karantény nebo vyhlášení mimořádných opatřeních krajské hygienické stanice, kdy není možná osobní přítomnost žáků ve škole, nastávají tyto situace:

1) Prezenční výuka

V případě, že se opatření či karanténa týká pouze omezeného počtu žáků, který nepřekročí více jak 50 % účastníků konkrétní třídy, škola nemá povinnost poskytovat vzdělávání distančním způsobem a postupuje jako v běžné situaci, kdy žáci nejsou přítomni ve škole, např. z důvodu nemoci. Prezenční výuka probíhá běžným způsobem.

Dle možnosti školy je poskytována nepřítomným žákům studijní podpora na dálku. Žáci se zapojují na bázi dobrovolnosti a s ohledem na své individuální podmínky.

2) Smíšená výuka

V případě, že se zákaz osobní přítomnosti ve škole (onemocnění či karanténa) týká více než 50 % žáků konkrétní třídy, je škola povinna distančním způsobem vzdělávat žáky, kterým je zakázána osobní účast na prezenční výuce. Ostatní žáci pokračují v prezenčním vzdělávání. V uvedených třídách probíhá tzv. „smíšená výuka“ (pro jednu skupinu prezenční, pro druhou

distanční výuka). O způsobu organizace „smíšené výuky“ rozhoduje ředitel školy s ohledem na konkrétní aktuální možnosti a podmínky školy a žáků.

3) Distanční výuka

Pokud jsou splněny podmínky dle § 184 školského zákona a zákaz osobní přítomnosti platí pro minimálně jednu celou třídu, probíhá v této třídě distanční výuka. Ostatní třídy se dále vzdělávají prezenčním způsobem. Pokud je zakázána přítomnost všech žáků, přechází na distanční výuku celá škola.

6.7 Formy vzdělávání distančním způsobem

Vzdělávání distančním způsobem bude probíhat formou on-line či off-line výuky. Škola vždy přizpůsobí distanční výuku jak individuálním podmínkám jednotlivých žáků, tak také personálním a technickým možnostem školy.

1) On-line výuka

Pojmem on-line výuka je obecně označován takový způsob vzdělávání na dálku, který probíhá zpravidla prostřednictvím internetu a je podporován nejrůznějšími digitálními technologiemi a softwarovými nástroji. Rozlišujeme synchronní a asynchronní on-line výuku. Při synchronní výuce je učitel propojen s žáky prostřednictvím nějaké komunikační platformy v reálném čase. Skupina ve stejný čas na stejném virtuálním místě pracuje na stejném/podobném úkolu. Synchronní aktivity by neměly kopírovat běžný školní rozvrh hodin, aby žáci nemuseli mnoho hodin denně sledovat online přenosy. U žáků nižšího stupně gymnázia by synchronní výuka neměla přesáhnout tři vyučovací hodiny za sebou.

Při asynchronní výuce žáci pracují v jimi zvoleném čase vlastním tempem na jim zadaných úkolech a společně se v on-line prostoru nepotkávají. Využívány pro tento druh práce mohou být nejrůznější platformy, portály, aplikace apod., a to jak k samotnému vzdělávání, tak i k zadávání úkolů a poskytování zpětné vazby. Učitel posílá zadání samostatné či skupinové práce prostřednictvím učitelem určeného komunikačního nástroje. Účastníci na zadaných úkolech pracují dle svých časových možností a domluveným způsobem ve stanoveném termínu vypracované zadání odevzdávají. Zadávání může probíhat každý den, ale také např. na týden dopředu. V průběhu plnění úkolů je učitel k dispozici pro konzultace.

2) Off-line výuka

Pojmem off-line výuka je označován takový způsob vzdělávání na dálku, který neprobíhá přes internet a k realizaci nepotřebuje ve větší míře digitální technologie. Nejčastěji se jedná o samostudium a plnění úkolů z učebnic a učebních materiálů či pracovních listů. Může se také jednat o plnění praktických úkolů využívajících přirozené podmínky účastníků v jejich domácím prostředí.

3) Konzultace

Ať již probíhá vzdělávání on-line, nebo off-line, učitel monitoruje zapojování jednotlivých účastníků a poskytuje jim studijní podporu. Cílem je, aby nikdo nezůstal mimo systém a každý pracoval přiměřeně svým podmínkám. Může se jednat o telefonické hovory, on-line chat, e-maily či osobní konzultace za dodržení všech hygienických pravidel a nařízených opatření.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají nárok na poskytování podpůrných opatření školou a školským poradenským zařízením i při distančním způsobu vzdělávání. Podpůrná opatření vycházejí z doporučení pedagogicko-psychologické poradny.

6.8 Způsoby a pravidla hodnocení žáků

Způsob hodnocení distančního vzdělávání přizpůsobí škola podmínkám žáka pro tento způsob vzdělávání. V průběhu distančního vzdělávání učitelé průběžně monitorují zapojení a aktivitu všech žáků, motivují žáky a ukazují možnosti, jak dosáhnout výsledku. Pokud se žák nezapojuje do výuky, je nutné zjistit důvody a ve spolupráci s rodiči najít cestu, jak žákovi pomoci. Hodnocení i v době distanční výuky probíhá prostřednictvím známek.

6.9 Naplňování RVP a ŠVP

Vzdělávání distančním způsobem škola uskutečňuje podle příslušného rámcového vzdělávacího programu (RVP) a školního vzdělávacího programu (ŠVP) v míře odpovídající okolnostem. Při dlouhodobém zákazu osobní přítomnosti ve školách, který trvá déle než 2 týdny, upřednostňuje vzdělávací oblasti v ŠVP, zaměří se především na očekávané výstupy dle příslušného RVP a věnuje se zejména všeobecným profilovým předmětům, na střední škole také stěžejním předmětům vyplývajícím z profilu absolventa.

6.10 Interní evidence změn

V situaci, kdy je distanční způsob vzdělávání realizován v takovém rozsahu, že má dopad na změny ve vzdělávacích obsazích a tematických plánech, není nutné tyto změny provést ihned ve formě úprav ŠVP. Plně postačí připravit interní evidenci změn ve vzdělávacím obsahu jednotlivých vyučovacích předmětů a ročníků, která bude součástí dokumentace školy. Rozsah a podobu této interní evidence určí dle situace ředitel školy a informuje o ní všechny učitele, žáky a zákonné zástupce. Pro zjednodušení může být vše zaznamenáno do tabulky, ve které bude pro daný předmět a ročník uvedeno:

a) která témata (učivo) byla v období od zahájení distančního vzdělávání realizována v plné šíři,
b) která témata (učivo) byla realizována v redukované podobě, tedy jen částečně,
c) která témata (učivo) se zcela přesunou do dalšího školního roku,
d) která témata (učivo) budou zcela vypuštěna.

Až to bude možné, vrátí se škola zpět ke vzdělávání dle platného ŠVP, případně provede úpravy svého ŠVP.

6.11 Materiálně-technické vybavení a softwarové nástroje

Škola zvolí způsob vzdělávání na dálku s ohledem na své materiálně-technické vybavení. Způsob poskytování vzdělávání distančním způsobem přizpůsobí podmínkám žáků.

6.12 Realizace on-line výuky

- Učitel má k dispozici počítač či přenosné zařízení (notebook nebo tablet).
- Učitel má přístup k hardwaru a softwaru, které umožňují přenos informací a komunikaci s žáky on-line formou.
- Je předem stanovena a připravena jednotná softwarová platforma, komunikační kanál a společná pravidla pro komunikaci s žáky i rodiči.
- Na všech počítačích či přenosných zařízeních ve vlastnictví školy jsou platné licence operačního systému a příslušné softwarové aplikace.
- Ve škole je nastaveno jednotné prostředí, ve kterém stačí účastníkům ke komunikaci velmi omezené množství softwarových nástrojů, pomocí nichž mohou se školou komunikovat a spolupracovat na zadaných úkolech: školní informační systém (Škola OnLine), systém pro řízení výuky (škola používá jako hlavní platformu Google Workspace (Classroom)).
- Platforma má zajištěnou ochranu osobních údajů uživatelů.

6.13 Komunikace s rodiči

Rolí rodičů je především podporovat své dítě, aby dostálo své povinnosti vzdělávat se, posilovat jeho motivaci k učení a ochotu převzít odpovědnost za své vzdělávání. Efektivní komunikace mezi školou a rodinou je základem pro to, aby obě strany i dítě samotné mohly plnit své role. Pro komunikaci mezi školou a rodiči je zvolena jednotná komunikační platforma.

Charakteristiky a učební plány předmětů pro nižší gymnázium

Viz Část 2

Charakteristiky a učební plány předmětů pro vyšší gymnázium

Viz Část 3

Charakteristiky a učební plány předmětů nepovinných a povinně volitelných

Viz Část 4

Část 2: Charakteristiky a učební plány předmětů pro nižší gymnázium

Společně branou poznání

Školní vzdělávací program

zpracován podle RVP ZV a RVP G

Motto:
„Investice do vzdělání nesou největší úrok.“
Benjamin Franklin

Gymnázium, Blovice,
Družstevní 650

Společně branou poznání

Školní vzdělávací program

Část 2: Charakteristiky a učební plány předmětů pro nižší gymnázium

1. Český jazyk a literatura
2. Anglický jazyk
3. Německý jazyk
4. Francouzský jazyk
5. Ruský jazyk
6. Španělský jazyk
7. Informatika
8. Matematika
9. Dějepis
10. Občanská výchova
11. Fyzika
12. Chemie
13. Biologie
14. Zeměpis
15. Hudební výchova
16. Výtvarná výchova
17. Tělesná výchova

Český jazyk a literatura – nižší gymnázium

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura vychází ze vzdělávacího obsahu a vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Předmět se skládá ze tří oblastí, a to z Jazykové výchovy, Komunikační a slohové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsahy jednotlivých složek vzájemně prolínají.

Prostřednictvím vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura získává žák schopnost jazykově správně a výstižně vyjadřovat mluvenou i písemnou formou své myšlenky a city. Ovládnutí jazykových prostředků češtiny je i základním předpokladem úspěšného vzdělávání v dalších předmětech, zejména při osvojování cizích jazyků. Literární výchova učí žáky chápat význam nejdůležitějších literárních děl národních i světových a orientovat se v různých formách slovesné produkce minulosti i současnosti, otevírá jim cestu k sebepoznání a pozitivním životním motivacím, probouzí v nich smysl pro krásu jazykového výrazu a uměleckého obrazu.

Do vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura jsou zařazena následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Rozvoj schopností poznávání
- Sebepoznání a sebepojetí
- Seberegulace a sebeorganizace
- Psychohygiena
- Kreativita
- Poznávání lidí
- Mezilidské vztahy
- Komunikace
- Kooperace a kompetice
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Hodnoty, postoje, praktická etika

Výchova demokratického občana (VDO)

- Občanská společnost a škola
- Občan, občanská společnost a stát
- Formy participace občanů v politickém životě
- Principy demokratické formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

Multikulturní výchova (MkV)

- Kulturní diference
- Lidské vztahy
- Etnický původ

- Multikulturalita
- Princip solidárního smíru a solidarity

Environmentální výchova (EV)

- Ekosystémy
- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

Mediální výchova (MedV)

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- Stavba mediálních sdělení
- Vnímání autora mediálních sdělení
- Fungování a vliv médií ve společnosti
- Tvorba mediálního sdělení
- Práce v realizačním týmu

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura chápeme jednak jako předmět naukový, jednak jako předmět estetický. Při jazykové výchově si žáci osvojí poznatky o systému českého jazyka a o jeho vývoji, prohloubí a upevní si znalosti z fonetiky a fonologie, ortografie, ortoepie, morfologie, lexikologie a sémantiky, syntaxe, nauky o tvoření slov, dialektologie apod. Ve výuce se ovšem využívá poznatků z mnoha dalších vědních oborů, např. historie, geografie apod. Při literární výchově si žáci osvojí základy literární teorie a historie, učí se interpretovat literární text, rozeznají literární druhy a žánry a uvedou jejich hlavní představitele, tvořivě s literárními texty pracují. Žáci se zaměřují na to, aby se tzv. „naučili číst“, to znamená, aby se vůbec naučili zvláštní řeči, kterou literatura mluví, a aby pochopili, že literaturu je třeba vnímat po stránce obsahové i formální, po stránce časového kontextu a originálnosti autorského vkladu. Při komunikační a slohové výchově si žáci osvojují poznatky ze stylistiky, které jim umožňují správné vyjádření myšlenek formou nejrůznějších slohových útvarů, přičemž se dbá na tříbení projevu mluveného i psaného a kulturu jazykového vyjadřování.

Časové vymezení

V hodinové dotaci 4 hodiny týdně jsou ve všech ročnících jazykové výchově věnovány 3 hodiny, literární výchově 1 hodina, komunikační a slohová výchova je začleňována do hodin jazykových a literárních podle potřeby. Jednu hodinu týdně v každém ročníku nižšího gymnázia je třída dělená na 2 skupiny.

Organizační vymezení

Výuka probíhá v kmenových učebnách tříd, žáci mají k dispozici také moderní multimediální učebnu a školní knihovnu. Upřednostňovanou formou realizace je vyučovací hodina. K výuce jsou používány učebnice v kombinaci s dalšími doprovodnými výukovými materiály, např. pracovními listy, videonahrávkami, audionahrávkami, multimediálními výukovými programy.

Cílům předmětu Český jazyk a literatura odpovídají také metody vyučování. Ve výuce učitel uplatňuje vedle frontální výuky prvky skupinové spolupráce, dramatické výchovy

a komunikačních aktivit, při vyučovacích hodinách využívá práci s texty, audionahrávkami a videonahrávkami. Výuka je navíc v každém ročníku doplňována referáty, krátkodobými i dlouhodobými projekty a následně jejich prezentacemi, v součinnosti s třídními učiteli a vyučujícími ostatních předmětů také cyklem besed a podle možností návštěvami filmových a divadelních představení a literárními exkurzemi, které souvisejí s probíranými tématy.

Upevňování a testování nabytých poznatků probíhá formou diktátů, pravopisných, mluvnických a lexikálních cvičení, všestranných jazykových rozborů, slohových prací, mluvních cvičení, projektů a referátů. Motivace a soutěživost jsou rozvíjeny zapojením žáků do olympiády v českém jazyce, do soutěže v recitaci a do různých soutěží literárních, organizováním Studentské akademie a literárních večerů či možností přispívat do školního časopisu a regionálního tisku.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- soustavně zařazuje práci s Pravidly českého pravopisu, Slovníkem spisovné češtiny a dalšími normativními příručkami, a tím vytváří u žáků návyk využívat jich ve vlastní praxi a rozvíjí schopnost žáků vyjadřovat se kultivovaně, přesně, výstižně a jazykově správně
- zadáváním vhodných cvičení a všestranných rozborů upevňuje znalosti z mluvnice, stylistiky, syntaxe, zadáváním pravopisných cvičení a diktátů znalosti pravopisu
- učí žáky s porozuměním číst a interpretovat literární texty, a tak upevňuje jejich základní čtenářské dovednosti a návyky a tříbí jejich vyjadřování; práci s texty využívá též k nácviku studijního čtení, vyhledávání klíčových slov, formulování hlavních myšlenek textu, formulování otázek, vytváření poznámek a výpisků
- zadáváním domácí četby pomáhá utvářet čtenářský vkus žáků a trvalý zájem o četbu
- zapojováním žáků do olympiády v českém jazyce, do soutěží literárních a recitačních, pořádáním tematických exkurzí a besed, zájezdů na divadelní a filmová představení vede žáky k zájmu o český jazyk a o jeho dokonalejší ovládání
- zařazováním soutěží a kvízů do výuky žáky motivuje, rozvíjí zdravou soutěživost a přispívá k navození tvůrčí atmosféry ve třídě

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- rozborem vhodných textů seznamuje žáky s nejdůležitějšími literárními druhy a žánry a učí je texty interpretovat, aby dovedli rozlišit hodnotnou literaturu od literatury konzumní a manipulační
- vede žáky k hledání různých variant řešení zadaných úkolů, a tím podporuje rozvoj jejich kreativity, tvořivého myšlení a logického uvažování rozvíjí schopnost žáků hodnotit text z hlediska jazykové kultury, a tím podporuje jejich dovednost správně a kultivovaně používat mateřský jazyk
- zadáváním zajímavých domácích úkolů, referátů a projektů a jejich následnou prezentací učí žáky vyhledávat, shromažďovat, třídit a zpracovávat informace z různých

zdrojů, ověřovat je, srovnávat výsledky vlastní práce s prací dalších žáků, a tím rozvíjí jejich samostatnost, přesnost, trpělivost, pečlivost a zodpovědnost

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zadáváním cvičných a kontrolních slohových prací a mluvních cvičení učí žáky tvorbě mluvených i písemných projevů prostě sdělovacích, prakticky odborných, administrativních, publicistických, řečnických i uměleckých, a tím v nich upevňuje dovednosti verbální i neverbální komunikace
- zapojením žáků do literárních soutěží a možností přispívat do školních novin a regionálního tisku v nich posiluje vědomí důležitosti kultivovaného jazykového projevu
- nácvikem dramatizace, diskuse a dialogu rozvíjí schopnost žáků komunikovat, spolupracovat s ostatními, přijímat a sdělovat informace, akceptovat názor druhých a hájit vlastní stanovisko

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- účelně zařazuje skupinovou práci, aby se žáci naučili základům kooperace a týmové spolupráce, zodpovědnosti vůči týmu, vzájemné pomoci a toleranci
- dbá na zapojení všech žáků do práce v hodině tak, aby měl každý prostor k sebevyjádření, naučil se respektovat názory ostatních a uměl ocenit dobré nápady a netradiční řešení
- povzbuzuje žáky a průběžně hodnotí výsledky jejich práce, aby žáci byli zejména
- kladným ohodnocením motivováni k dalším výkonům a aby byla posílena jejich sebedůvěra a zdravé sebevědomí

Kompetence občanské

Učitel:

- zadáváním vhodných úkolů a rozborem vhodných textů posiluje v žácích vědomí občanské odpovědnosti, pocity lidské solidarity a spoluúčasti, vede žáky k ohleduplnosti a k tomu, aby respektovali názory druhých a individuální rozdíly mezi lidmi
- volbou vhodných textů rozvíjí i jejich schopnost vcítit se do situace druhých a na příkladech jim ozřejmuje životní a mravní hodnoty, které ovlivňují způsoby jednání a rozhodování lid
- vede žáky k výstižnému, srozumitelnému a jazykově správnému vyjádření vlastních názorů a myšlenek, aby uměli projevit vlastní postoj k dění kolem sebe, k tomu, co se jich dotýká, a tím je učí pozitivní prezentaci a reprezentaci jejich osoby a školy
- seznamuje žáky s vývojem češtiny a české literatury a jejich sepětím s dějinami národa, a tím vychovává žáky k vlastenectví a demokracii
- prostřednictvím domácí četby, návštěv divadelních a filmových představení a volbou vhodných ukázek seznamuje žáky s nejlepšími díly z evropské a světové literatury, a tím je vede k pozitivnímu vnímání jiných kulturních, etických a duševních hodnot lidí žijících v odlišném jazykovém a kulturním prostředí

Kompetence pracovní

Učitel:

- při zadávání úkolů v komunikační a slohové výchově volí příklady, které žáci využijí ve svém budoucím pracovním životě – životopis, žádost o místo, úřední dopis, zpráva, poštovní poukázka, e-mail apod.
- důsledně kontroluje plnění zadaných úkolů, a tím učí žáka pracovat podle předem stanovených kritérií a dodržovat zadání a termíny, a tak ho připravuje na vstup do pracovního života

Kompetence digitální

Učitel:

- učí žáky, aby ovládli běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívali je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti;
- vede žáky k tomu, aby získávali, vyhledávali, kriticky posuzovali, spravovali a sdíleli data, informace a digitální obsah, k tomu volili postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vede žáky k tomu, aby vytvářeli a upravovali digitální obsah, kombinovali různé formáty, vyjadřovali se za pomoci digitálních prostředků
- vede žáky k prezentaci výsledků své práce v digitální podobě
- vede ke kritickému hodnocení digitálního obsahu, ověřování důvěryhodnosti zdrojů
- motivuje žáky k tomu, aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky

Vyučovací předmět: ***Český jazyk a literatura – Jazyková výchova***

Ročník: **Prima**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
TVAROSLOVÍ A PRAVOPIS – OPAKOVÁNÍ			
Žák: • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický a syntaktický ve větě jednoduché a v jednoduchém souvětí • využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Žák: • rozliší jednotlivé slovní druhy • aplikuje pravidla psaní i/y po měkkých, tvrdých a obojetných souhláskách, pravidla psaní dě, tě, ně, ú/ů, mě/mně mimo morfologický šev, velkých písmen na začátku věty, v typických příkladech psaní vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování, vysvětlí a používá základní pravidla syntaktického pravopisu	• opakování učiva o slovních druzích • opakování pravopisu	***OSV*** - *Komunikace* ***MkV*** - *Multikulturalita* ***VMEGS*** - *Objevujeme Evropu a svět* **Z** V průběhu celého školního roku budou operativně s ohledem na charakter učiva zařazovány následující metody a postupy: - práce s textem - společné čtení - interpretace textu - skupinová práce - hra - soutěž - diktát - pravopisné cvičení (včetně online) - testy - všestranné jazykové rozbory apod.

TVAROSLOVÍ			
Žák: • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Žák: • bezpečně rozliší komplikovanější druhy slov • skloňuje podle vzorů podstatná jména, zájmena, číslovky, tvoří a určuje slovesné tvary • rozliší podstatná jména konkrétní a abstraktní, pomnožná, hromadná a látková • rozliší pravopis jmen obecných a vlastních • rozezná nepravidelné skloňování • používá jazykové příručky, vyhledává potřebné informace v Pravidlech • správně tvoří tvary přídavných jmen a rozlišuje jejich druhy • ovládá pravopis jmenných tvarů • vyhledá zájmena v textu, vysvětlí jejich funkci • správně skloňuje podle vzorů • vyhledá číslovky v textu • ovládá pravopis číslovek	**DRUHY SLOV** **PRAVIDLA ČESKÉHO PRAVOPISU** • **mluvnické kategorie –** opakování • **podstatná jména** - konkrétní, abstraktní - pomnožná, hromadná, látková - obecná, vlastní - odchylky od pravidelného skloňování • **přídavná jména** - druhy, pravopis koncovek - stupňování - skloňování - jmenné tvary • **zájmena** - druhy - skloňování podle vzorů ten, náš - skloňování zájmena jenž, můj, tvůj, svůj, týž, tentýž • **číslovky** - druhy, skloňování	***MkV*** - *Multikulturalita* ***VMEGS*** - *Objevujeme Evropu a svět* ***VMEGS*** - *Evropa a svět nás zajímá* **Z**, **Ov**
ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA			
Žák: • spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Žák: • rozliší hlásku a písmeno • správně vyslovuje souhláskové skupiny • definuje spodobu znělosti uprostřed i na konci slova • používá slovní přízvuk a rozumí úloze melodie, důrazu, tempa a pauzy ve větě	• systém českých hlásek • spisovná a nespisovná výslovnost • zvuková stránka slova a věty • přízvuk slovní a větný • modulace souvislé řeči • větná melodie, tempo a pauzy, rytmus řeči	***MkV*** - *Multikulturalita* **Cj, Z**, **Hv**

ROZVRSTVENÍ NÁRODNÍHO JAZYKA			
Žák: • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Žák: • vysvětlí pojem mateřský jazyk a zařadí jej do skupiny slovanských jazyků • rozliší v textu spisovné a nespisovné výrazy • vyhledá v textu slova z oblasti nářečí, slangu, argotu, obecné češtiny • rozlišuje složky nauky o jazyce	• čeština – jazyk národní a jazyk mateřský • spisovné a nespisovné útvary a prostředky **JAZYKOVĚDA A JEJÍ SLOŽKY**	***MkV*** - *Kulturní diference* ***OSV*** - *Komunikace* **CJ, Ov**

Ročník: **Sekunda**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
SLOVNÍ ZÁSOBA A TVOŘENÍ SLOV			
Žák: • rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami • rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov	Žák: • rozliší věcný a mluvnický význam slov • při práci se SSČ vyhledá slova jednoznačná a mnohoznačná • vysvětlí obsah ustálených víceslovných výrazů a využívá je v mluvených projevech • rozliší synonyma a homonyma • vhodně volí slova neutrální a citově zabarvená v běžné mluvě, ve slohových i literárních útvarech • využívá termínů z ostatních vyučovacích předmětů • pracuje samostatně s PČP a vyhledává potřebné informace • rozliší slova základová, odvozená, slovotvorný základ • určí různé způsoby tvoření slov, vyhledá slova odvozená • užívá složenin a rozlišuje zkratky a zkratková slova	**NAUKA O VÝZNAMU SLOV** • význam slova – věcný, mluvnický • slova jednoznačná, mnohoznačná • slovo a sousloví, rčení, přísloví, pořekadla • synonyma a homonyma • slova citově zabarvená • odborné názvy **NAUKA O TVOŘENÍ SLOV** • slovní zásoba a její obohacování • slovotvorba • způsoby tvoření slov: odvozování podstatných jmen, přídavných jmen a sloves, skládání, zkratky a zkratková slova	V jazykových cvičeních v průběhu celého roku posilovat vazby k ostatním předmětům, hledat souvislosti. (Příklad: při opakování psaní velkých písmen v názvech měst vazby se zeměpisem, podobně s ostatními předměty) ***OSV*** - *Komunikace* ***VMEGS*** - *Evropa a svět nás zajímá* **CJ** V průběhu celého školního roku budou operativně s ohledem na charakter učiva zařazovány následující metody a postupy: - práce s textem (včetně online prostředí) - společné čtení - interpretace textu - skupinová práce - hra (včetně online prostředí) - soutěž - diktát - pravopisné cvičení (včetně online) - testy - všestranné jazykové rozbory apod.

TVAROSLOVÍ			
Žák: • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Žák: • rozliší slovní druhy a jejich mluvnické kategorie • ovládá pravopisná pravidla ohebných slov • správně užívá tvary jenž, jež • převádí slovesa do činného a trpného rodu • tvoří příslovce s opačným významem • využívá příslovečných spřežek • zesiluje a zeslabuje význam příslovcí • rozliší neohebná slova a vyhledá je v textu	**OPAKOVÁNÍ UČIVA O SLOVNÍCH DRUZÍCH** • skloňování zájmena jenž, jež • slovesa, slovesný rod • příslovce • příslovečné spřežky • stupňování příslovcí • předložky, spojky, částice, citoslovce	***MkV*** - *Lidské vztahy*
SKLADBA			
Žák: • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché	Žák: • rozezná druhy vět a pojmenuje jejich charakteristické znaky • vyhledá ve větě základní skladební dvojice • vyhledá a určí základní větné členy • určí podmět i přísudek a slovní druhy, kterými jsou vyjádřeny, rozliší druhy přísudku • vyhledá a správně určí rozvíjející větné členy a rozlišuje jejich typy	**VĚTA JEDNODUCHÁ** • druhy vět podle postoje mluvčího • věty dvojčlenné, věty jednočlenné, větné ekvivalenty • základní větné členy – podmět, přísudek • rozvíjející větné členy – předmět, příslovečné určení, přívlastek, doplněk, přístavek	***MedV*** - *Fungování a vliv médií ve společnosti*
• v písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	• rozliší v textu věty hlavní a vedlejší • určí druh souvětí a počet jeho vět • sestaví grafické schéma souvětí • určí druhy vedlejších vět a nahradí vedlejší větu větným členem a naopak • vhodně spojuje věty spojovacími výrazy • dokáže správně používat interpunkci v jednoduchých souvětích	**SOUVĚTÍ** • věta hlavní a věta vedlejší • souvětí – souřadné a podřadné • graf souvětí • druhy vedlejších vět	

PRAVOPIS			
• Žák: • ovládá základy pravopisu lexikálního, slovotvorného, morfologického i syntaktického ve větě jednoduché i v souvětí • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami • využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Žák: • správně tvoří spisovné tvary a vědomě je používá • aplikuje pravidla psaní i/y ve vyjmenovaných slovech a ve shodě přísudku s podmětem, velkých písmen v typických příkladech psaní vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování, vysvětlí a používá základní pravidla syntaktického pravopisu	• procvičování pravopisu -i/-y • vyjmenovaná slova • koncovky podstatných jmen • koncovky přídavných jmen • shoda přísudku s podmětem • psaní velkých písmen ve vlastních jménech	**Z**

Ročník: **Tercie**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
SLOVNÍ ZÁSOBA A TVOŘENÍ SLOV			
Žák: • rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech • spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Žák: • uvede jednotlivé způsoby tvoření slov v češtině • objasní motivovanost při slovotvorbě, ovládá terminologii slovotvorby • vyloží způsoby obohacování slovní zásoby češtiny, rozezná cizí slova, vhodně je používá, vyloží běžné termíny • používá různé typy slovníků a jazykových příruček, vyhledává potřebné informace • ke slovům cizího původu uvádí slova domácí a naopak, správně je vyslovuje	• nauka o tvoření slov • obohacování slovní zásoby • slova přejatá, jejich výslovnost a pravopis	V jazykových cvičeních v průběhu celého roku posilovat vazby k ostatním předmětům, hledat souvislosti. (Příklad: při opakování psaní velkých písmen v názvech měst vazby se zeměpisem, podobně s ostatními předměty) ***VMEGS*** - *Objevujeme Evropu a svět* **Z, D** V průběhu celého školního roku budou operativně s ohledem na charakter učiva zařazovány následující metody a postupy: - práce s textem (včetně online prostředí) - společné čtení - interpretace textu - skupinová práce - hra (včetně online prostředí) - soutěž - diktát - pravopisné cvičení (včetně online) - testy - všestranné jazykové rozbory apod.

TVAROSLOVÍ			
Žák: • využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Žák: • skloňuje cizí jména • správně vyslovuje cizí slova • používá jazykové příručky, vyhledává potřebné informace • rozliší slovesa vidu dokonavého a nedokonavého	• skloňování jmen přejatých a cizích • skloňování vlastních jmen, užití vlastních jmen • slovesný vid	***MkV*** - *Etnický původ* **Z, Ov**
PRAVOPIS			
Žák: • ovládá základy pravopisu lexikálního, slovotvorného, morfologického i syntaktického ve větě jednoduché i v souvětí • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Žák: • vyloží složitější pravopisná pravidla vyplývající z tvarosloví • cíleně užívá Pravidla a SSČ	• pravopis lexikální, tvaroslovný, skladební	***MkV*** - *Lidské vztahy*
SKLADBA			
Žák: • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché	Žák: • žák spolehlivě rozezná větu jednoduchou a souvětí • určí druhy vět vedlejších • vyloží různé významové poměry mezi hlavními větami, užívá vhodné spojovací výrazy • tvořivě pracuje s textem, smysluplně využívá znalostí ze syntaxe v gramatice	**VĚTA JEDNODUCHÁ A SOUVĚTÍ** • druhy vět vedlejších • souvětí souřadné a podřadné • významové poměry mezi souřadnými větami • shrnující cvičení	

OBECNÉ POUČENÍ O JAZYCE			
Žák: • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Žák: • rozezná jednotlivé slovanské jazyky, včetně druhů slovanského písma • vysvětlí shody a rozdíly mezi slovanskými jazyky • rozezná jednotlivé vrstvy českého jazyka a dbá na jazykovou kulturu • převede text z nespisovné podoby jazyka do spisovné • v historii vývoje českého jazyka hledá souvislosti se současnou češtinou	• skupiny jazyků – slovanské jazyky • útvary českého jazyka a jazyková kultura • původ a základy vývoje češtiny	***MkV*** - *Etnický původ* **Z, Ov**

Ročník: **Kvarta**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
SLOVNÍ ZÁSOBA A VÝZNAM SLOVA			
Žák: • rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech • spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Žák: • prakticky užívá novou terminologii, objasní rozdíl mezi slovem a souslovím • správně vyslovuje cizí vlastní jména a běžná slova z aktuálních kontaktových jazyků (angličtina, němčina, slovenština, ruština, …) • vyloží podstatu synonymie, antonymie, homonymie a mnohoznačnosti, používá Slovník cizích slov • vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova, správně vyslovuje slova přejatá psaná původním pravopisem a vybraná slova obecně kulturní	• slovo a sousloví, věcné významy slov • odborné názvy • synonyma, homonyma, antonyma • slova domácí, mezinárodní	Na vhodných příkladech a textech (viz učebnice) je posilována vazba k ostatním předmětům (zeměpis, fyzika, biologie, chemie). ***VMEGS*** - *Objevujeme Evropu a svět* ***VDO*** - *Občanská společnost a škola* V průběhu celého školního roku budou operativně s ohledem na charakter učiva zařazovány následující metody a postupy: - práce s textem (včetně online prostředí) - společné čtení - interpretace textu - skupinová práce - hra - soutěž (včetně online prostředí) - diktát - pravopisné cvičení (včetně online) - testy - všestranné jazykové rozbory apod.

TVOŘENÍ SLOV			
Žák: • rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zejména ve frazémech	Žák: • ovládá stavbu slova, odliší předponu, kořen, příponu, koncovku • vyloží podstatu tvoření slov v češtině • popíše, jak je slovo utvořeno • uvádí synonymní české ekvivalenty k cizím slovům a obráceně	• stavba slov • odvozování, skládání, zkracování	
TVAROSLOVÍ			
Žák: • využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Žák: • bezpečně rozezná slovní druhy, rozliší složitější případy ze sémantického, morfologického i syntaktického hlediska, určuje mluvnické kategorie	• slova ohebná a neohebná • podstatná jména • přídavná jména • zájmena, číslovky • slovesa • příslovce, předložky a spojky	***MkV*** - *Lidské vztahy*
SKLADBA			
Žák: • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché a v souvětí	Žák: • vysvětlí rozdíl mezi větou a výpovědí • rozezná věty podle členitosti a věty podle postoje mluvčího • rozliší větu jednoduchou a souvětí • objasní složitější vztahy ve větě • vyhledá a správně určí rozvíjející větné členy a rozlišuje jejich typy • rozliší v textu věty hlavní a vedlejší • určuje druh souvětí a počet jeho vět • vyloží různé významové poměry mezi hlavními větami	• výpověď a věta • druhy vět podle postoje mluvčího • věty podle členitosti • věta jednoduchá a souvětí • skladební dvojice – shoda, řízenost, přimykání • přívlastek volný a těsný, doplněk • věta hlavní, řídící, závislá • souvětí souřadné, podřadné	***MedV*** - *Fungování a vliv médií ve společnosti*

	• užívá vhodné spojovací výrazy • vyloží stavbu složitějšího souvětí, na základě znalosti syntaxe tvořivě pracuje s větou, rozezná jednotlivé druhy vět vedlejších • rozliší řeč přímou a nepřímou, ovládá jejich zápis • převádí řeč přímou na nepřímou a naopak • objasní motivované odchylky od větné stavby, správně a přesně se vyjadřuje	• významové poměry mezi souřadně spojenými vedlejšími větami a větnými členy • složité souvětí • řeč přímá a nepřímá • samostatný větný člen, oslovení, vsuvka, věta neúplná	
PRAVOPIS			
Žák: • v písemném projevu ovládá základy pravopisu lexikálního, slovotvorného, morfologického i syntaktického ve větě jednoduché i v souvětí • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Žák: • v písemném projevu aplikuje znalosti o pravopisu lexikálním, tvaroslovném, skladebním • vyloží složitější pravopisná pravidla vyplývající z tvarosloví • v písemném projevu aplikuje znalosti o psaní velkých písmen ve vlastních jménech a názvech	• pravopis lexikální, tvaroslovný, skladební • vlastní jména	**Z**
ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA			
Žák: • spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná slova • využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Žák: • správně vyslovuje souhláskové skupiny • používá slovní přízvuk a rozumí úloze melodie, důrazu, tempa a pauzy ve větě • spisovnou výslovnost řadí k vnějšímu kultivovanému projevu vzdělaného člověka	• hlásky a hláskové skupiny • modulace souvislé řeči (větný přízvuk, větná melodie) • intonace • členění souvislé řeči (pauzy, frázování)	***MkV*** - *Multikulturalita* **Hv, Bi, Cj**

OBECNÉ VÝKLADY O JAZYCE			
Žák: • využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Žák: • vysvětlí rozdíly mezi projevy mluvenými a psanými • objasní rozdíl mezi řečí a jazykem • rozezná jednotlivé útvary českého jazyka • používá jazykové příručky, vyhledává v nich potřebné informace • dbá na jazykovou úroveň svých projevů	• projev mluvený a psaný • řeč a jazyk • útvary českého jazyka, slohové rozvrstvení jazykových prostředků • jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace) • jazyková kultura	***OSV*** - *Komunikace* ***MkV*** - *Kulturní diference* **Ov**, **Cj**

Vyučovací předmět: ***Český jazyk a literatura – Literární výchova***

Ročník: **Prima**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
DĚTSTVÍM VÁŽNĚ I NEVÁŽNĚ			
Žák: • uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie • porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Žák: • určí, ke kterému literárnímu druhu patří přečtený umělecký text • rozpozná spisovná a nespisovná slova v přečteném textu • určí druh vypravěcí formy použité v přečteném textu • stanoví téma přečteného textu nebo jeho části • seznámí se s žánrem deníku a napíše touto formou vlastní text • určí hlavní postavu přečteného textu, srovnává více postav z více textů podle zadaných kritérií • pozná postavu kladnou a zápornou • vyjmenuje základní znaky komiksu • srovnává filmovou adaptaci s knižní předlohou	• volné reprodukce přečteného textu • vytváření vlastních textů • literární druhy • vypravěcí formy • literární žánry (deník, komiks) • téma díla • typy postav	***OSV*** - *Sebepoznání, sebepojetí* - *Poznávání lidí* - *Mezilidské vztahy* - *Komunikace* **D, Bi, Ov, Vv**

MEZI NESMYSLY			
Žák: • rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie • rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	Žák: • rozpozná metaforu v přečteném textu • v básni doplní na vynechaná místa slova, která se rýmují • určí druhy rýmů v konkrétní básni • tvoří vlastní báseň na základě zadaných kritérií • rozpozná nonsens v přečteném textu a uvažuje nad individuálním stylem autora • vyjádří své sympatie/antipatie k přečtenému textu	• literární žánr (nonsensová a humoristická literatura) • versologie • literární teorie (metafora) • tvořivé činnosti s literárním textem • přednes vhodných literárních textů	***OSV*** - *Rozvoj schopností poznávání* - *Řešení problémů a rozhodovací dovednosti* **Vv**
LIDOVÁ TVORBA (NE)TRADIČNĚ			
Žák: • uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	Žák: • rozpozná nadpřirozené prvky v příběhu přečteného textu • vlastními slovy převypráví děj a shrne ho • vyjmenuje znaky ústní lidové slovesnosti a jejích typických žánrů • rozlišuje rozdíly mezi tradiční a moderní ústní lidovou slovesností • uvede významné představitele ústní lidové slovesnosti	• ústní lidová slovesnost • literární žánry (hádanka, pranostika, přísloví, říkanka, lidová balada, pohádka, lidová píseň) • tvořivé činnosti s literárním textem • přednes vhodných literárních textů • vytváření vlastních textů • volné reprodukce přečteného textu	***EV*** - *Vztah člověka k prostředí* - *Základní podmínky života* ***MedV*** - *Fungování a vliv médií ve společnosti* - *Vnímání autora mediálních sdělení* **D, Z, Ov, Hv, Vv**
VE SVĚTĚ FANTAZIE			
Žák: • uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Žák: • rozpozná přirovnání, kontrast a personifikaci v přečteném textu • v psaném textu použije metaforu • jmenuje typické znaky žánrů fantasy a sci-fi	• literární žánr (fantasy, sci-fi, autorská pohádka) • literární teorie (přirovnání, kontrast, personifikace) • vytváření vlastních textů	***MkV*** - *Kulturní diference* - *Lidské vztahy* - *Multikulturalita*

• formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	• uspořádá jednotlivé části pokračování příběhu tak, aby byla dodržena textová návaznost • domýšlí pokračování příběhu, své nápady formuluje písemně • formuluje ústně i písemně své dojmy z četby • čte ukázky z literárních děl, která již viděl zfilmovaná, a porovná ztvárnění námětu v literární a filmové podobě	• tvořivé činnosti s literárním textem	***EV*** - *Vztah člověka k prostředí* ***OSV*** - *Řešení problémů a rozhodovací dovednosti* **D, Fy, Ov, Vv**
PŘEDSTAVY O VZNIKU SVĚTA			
Žák: • rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Žák: • jmenuje znaky starověkého mýtu a eposu • jmenuje znaky umělecké literatury • jmenuje znaky odborné literatury • vyhledá informace v přečteném textu z encyklopedií • srovná informace získané z různých typů textů • rozliší vhodné a nevhodné informační zdroje na základě pochopení rozdílu mezi uměleckou a odbornou literaturou	• literární žánr (mýtus, epos) • literární teorie (umělecká x odborná literatura) • volné reprodukce přečteného textu	***VDO*** - *Občan, občanská společnost a stát* ***MkV*** - *Multikulturalita* - *Etnický původ* ***EV*** - *Vztah člověka k prostředí* - *Ekosystémy* - *OSV* - *Hodnoty, postoje, praktická etika* **Z, Bi, Fy, Ov, Vv**
ŽIVOTEM SPOLU AŽ DO KONCE			
Žák: • uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Žák: • jmenuje znaky románu • na základě přečteného textu formuluje specifické znaky dívčího románu • uspořádá jednotlivé části pokračování příběhu tak, aby byla dodržena textová návaznost	• literární žánr (román – druhy románu) • postavy literárního díla • kompozice prozaického díla • téma literárního díla • tvořivé činnosti s literárním textem	***OSV*** - *Mezilidské vztahy* - *Komunikace* - *Kooperace a kompetice* - *Poznávání lidí*

	• stanoví téma přečteného textu • formuluje své otázky k přečtenému textu • zhodnotí, která část textu na něj nejvíce zapůsobila, a zformuluje, z jakého důvodu		**Cj, Bi, Ov**
V ŘÍŠI ZVÍŘAT			
Žák: • tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie • rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	Žák: • rozpozná alegorii obsaženou v bajce • tvoří vlastní bajku na základě osvojených znalostí o bajce jako literárním žánru • uvede zakladatele bajky • na základě přečteného textu jmenuje znaky dobrodružného románu	• literární žánr (bajka, komiks, dobrodružný román) • literární teorie (alegorie) • tvořivé činnosti s literárním textem	***OSV*** - *Kreativita* - *Řešení problémů a rozhodovací dovednosti* ***EV*** - *Lidské aktivity a problémy životního prostředí* - *Vztah člověka k prostředí* **Z, Bi, Ov, Vv**
STARÉ I NOVÉ PŘÍBĚHY ČESKÝCH ZEMÍ			
Žák: • rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Žák: • na základě přečteného textu jmenuje znaky pověsti a legendy • prostřednictvím textů se seznámí s žánrem městské legendy, jmenuje její znaky a uvádí společné a rozdílné prvky vzhledem ke klasické legendě	• literární žánr (pověst, legenda, městská legenda) • lidová slovesnost • volné reprodukce přečteného textu	***OSV*** - *Kreativita* - *Řešení problémů a rozhodovací dovednosti* ***VDO*** - *Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování* ***MedV*** - *Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení* - *Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality* - *Stavba mediálních sdělení* **D, Z, Ov, Vv, Hv**

V DALEKÝCH KRAJÍCH			
Žák: • rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Žák: • na základě přečteného textu jmenuje znaky cestopisu • na základě přečtených textů srovná cestopis (jako žánr literatury faktu) a fantastický cestopis, jmenuje rozdíly a společné znaky • pracuje s fikcí v přečteném textu, uvědomuje si nutnost ověřování zdroje a znalosti zacílení textu (s jakým záměrem autor text napsal) • jmenuje znaky reportáže • tvoří vlastní publicistický text formou interview	• literární žánr (cestopis, fantastický cestopis) • literární teorie (literatura faktu, ohlasová poezie) • beletristická publicistika (reportáž, interview) • vytváření vlastních textů	***OSV*** - *Kreativita* ***VMEGS*** - *Evropa a svět nás zajímá* - *Objevujeme Evropu a svět* ***MedV*** - *Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení* - *Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality* - *Tvorba mediálního sdělení* - *Práce v realizačním týmu* **D, Z, Ov, M**

Ročník: **Sekunda**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
S RODIČI JSOU NĚKDY TRABLE			
Žák: • uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie • rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	Žák: • reprodukuje přečtený umělecký text a vyjádří jeho téma (nebo téma jeho části) • vysvětlí, jak souvisí titul knihy s přečtenou ukázkou • rozliší vtipnou a tragickou pointu • rozpozná prvky humoru v literárním díle • píše vlastní umělecký text formou deníku • tvoří vlastní báseň na základě zadaných kritérií • určí typ verše v básni • určí, ke kterému literárnímu druhu patří přečtený umělecký text • popíše rozdíl mezi povídkou, novelou a románem a uvede představitele těchto žánrů	• literární druhy • literární žánry (povídka, novela, román) • volný x vázaný verš • typy rýmu, rýmová schémata • kompozice uměleckého textu • interpretace literárního textu • tvořivé činnosti s literárním textem	***OSV*** - *Poznávání lidí, mezilidské vztahy. Komunikace* - *Hodnoty, postoje, praktická etika* **Ov, Vv, Hv**
V DOBÁCH HRDINŮ			
Žák: • rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	Žák: • jmenuje hlavní znaky eposu, rozliší jeho druhy • seznámí se s žánrem parodie • rozpozná básnický přívlastek v uměleckém textu • přiřadí vhodný básnický přívlastek k zadaným podstatným jménům	• znaky středověké literatury • literární žánry (epos, parodie) • literární teorie (epiteton) • lidová slovesnost • volné reprodukce přečteného textu	***VMEGS*** - *Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané* ***MkV*** - *Kulturní diference, Lidské vztahy* **D, Z, Vv, Ov**

• uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	• doplní na vynechaná místa v básni slova, která se rýmují		
O LÁSCE ŠŤASTNĚ A NEŠŤASTNĚ			
Žák: • rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie • rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Žák: • přemýšlí nad významem užívání citoslovcí v poezii • seznámí se podrobněji s literárním druhem drama • rozliší literární žánry romance a balady • porovná prozaické a dramatické ztvárnění textu • rozpozná v uměleckém textu metaforu a metonymie	• literární žánry (romance, balada, pohádka) • literární teorie (metafora, metonymie) • kompozice dramatu • znaky literárního romantismu • tvořivé činnosti s literárním textem	***MkV*** - *Lidské vztahy* ***OSV*** - *Sebepoznání a sebepojetí, Kreativita* ***MedV*** - *Vnímání autora mediálních sdělení* **Ov, Hv, Vv**
VTAŽENI DO DĚJE			
Žák: • uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	Žák: • určí vypravěčí formu přečteného uměleckého textu • rozpozná spisovná a nespisovná slova v uměleckém textu • spojí dvojice obrazného pojmenování a jeho významu • vyjádří své dojmy z četby • jmenuje znaky dobrodružné literatury • jmenuje znaky hororu a specifické znaky hororové literatury pro děti a mládež • uspořádá jednotlivé části pokračování příběhu tak, aby byla dodržena textová návaznost • domýšlí pokračování příběhu, své názory formuluje písemně	• znaky dobrodružné literatury • literární žánry (deník, horor) • literární teorie (jazyková rovina literárního textu) • volné reprodukce přečteného textu	***MkV*** - *Etnický původ* - *Princip sociálního smíru a solidarity* ***MedV*** - *Fungování a vliv médií ve společnosti* - *Práce v realizačním týmu* - *Tvorba mediálního sdělení* **D, Ov, Vv, Fy, Inf**

NA POČÁTKU NAŠICH DĚJIN			
Žák: • vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích • uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	Žák: • srovná informace získané z legendy a z populárně-naučného textu • seznámí se s různými druhy populárně-naučné literatury • v populárně-naučném textu rozpozná naučné pasáže • převede obtížně srozumitelné věty do současného jazyka	• středověká literatura na našem území • literární žánry (legenda) • literární teorie (populárně-naučná literatura) • tvořivé činnosti s literárním textem	***VDO*** - *Formy participace občanů v politickém životě* - *Občan, občanská společnost a stát* ***OSV*** - *Řešení problémů a rozhodovací dovednosti* **D, Z, Ov, Hv, Vv**
V JINÉM SVĚTĚ			
Žák: • uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie • rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	Žák: • vlastními slovy interpretuje smysl přeteného uměleckého textu a porozumění autorovu sdělení • vyjádří své emoce z četby • rozliší individuální styl autora u děl s podobným tématem • jmenuje znaky žánru fantasy • seznámí se s literárním žánrem antiutopie (dystopie) • porovná znaky žánru fantasy, sci-fi a antiutopie • navrhne vlastní obálku ke knize	• literární žánry (fantasy, sci-fi, antiutopie) • literární teorie (jazyková rovina textu – neologismy) • tvořivé činnosti s literárním textem • volné reprodukce přečteného textu	***VDO*** - *Občanská společnost a škola* - *Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování* ***EV*** - *Základní podmínky života* ***OSV*** - *Seberegulace a sebeorganizace* - *Řešení problémů a rozhodovací dovednosti* - *Hodnoty, postoje, praktická etika* **Aj, D, Bi, Ov, Hv, Vv**

ŽIVOTEM PŘES PŘEKÁŽKY			
Žák: • rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	Žák: • domýšlí pokračování příběhu podle vlastní fantazie • rozpozná prvky regionální literatury v uměleckém díle • seznámí se s literárními žánry biografie a autobiografie a s jejich typickými znaky • rozpozná prvky humoru v uměleckém díle • v textu najde použité umělecké jazykové prostředky a konkrétně je pojmenuje • vyjádří své dojmy a pocity z četby	• literární žánry (autobigrafie, biografie) • literární teorie (eufemismus, hyperbola, apostrofa) • regionální literatura • volné reprodukce přečteného textu	***MkV*** - *Lidské vztahy* ***EV*** - *Vztah člověka k prostředí* ***OSV*** - *Poznávání lidí* - *Mezilidské vztahy* - *Komunikace* **D, Z, Ov, Hv, Vv**

Ročník: **Tercie**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
DVA JSOU VÍCE NEŽ JEDEN			
Žák: • uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního • tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie • rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	Žák: • objasní vlastními slovy pointu textu • vysvětlí, jak souvisí titul knihy s přečtenou ukázkou • určí vyprávěcí formu přečteného textu • uspořádá jednotlivé části pokračování příběhu tak, aby byla dodržena textová návaznost • určí typ kompozice v epickém textu • rozpozná kompoziční postupy v lyrickém textu • vyjádří pocity a myšlenky lyrického mluvčího • tvoří vlastní milostnou báseň • kriticky posoudí uměleckou hodnotu literárního díla	• literární teorie (kompozice, vypravěč x lytický mluvčí) • milostná lyrika • tvořivé činnosti s literárním textem • vytváření vlastních textů • přednes vhodných literárních textů	***OSV*** - *Poznávání lidí* - *Mezilidské vztahy* - *Komunikace* ***MedV*** - *Vnímání autora mediálních sdělení* - *Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení* **Fy, Z, Ov, Hv**
NA DIVADELNÍCH PRKNECH			
Žák: • rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Žák: • určí, kterému literárnímu druhu patří přečtený umělecký text • popíše schéma výstavby děje klasického dramatu • rozliší individuální styl různých dramatiků • popíše rozdíl mezi komedií a tragédií a uvede představitele těchto žánrů	• literární žánry (tragédie, komedie) • literární teorie (kompozice dramatu, jazyková rovina dramatu) • literární historie (drama v období renesance a klasicismu) • dramatizace • přednes vhodných literárních textů	***VMEGS*** - *Evropa a svět nás zajímá* - *Objevujeme Evropu a svět* - *Jsme Evropané* ***MkV*** - *Lidské vztahy* - *Princip sociálního smíru a solidarity*

• rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře • porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	• charakterizuje dialog postav • převede jazykové výrazy typické pro dramata dané doby do současného jazyka • převede promluvy postav z dramatu do epiky a prózy • vyjádří své dojmy a pocity z dramatického díla • dramaticky přednese část monologu postavy • nacvičí a zahraje část dramatu • srovná informace získané z uměleckého díla a naučného textu • srovná ztvárnění téhož námětu v různých uměleckých dílech	• volné reprodukce přečteného textu	***OSV*** - *Hodnoty, postoje, praktická etika* - *Řešení problémů a rozhodovací dovednosti* **Aj, Cj, D, Ov**
ZTRACENÍ?			
Žák: • uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	Žák: • reprodukuje přečtený umělecký text • předpovídá děj uměleckého díla na základě obálky knihy a ilustrací v knize • stanoví téma přečteného textu • rozliší individuální styl autora u děl s podobným tématem • rozeznává v textu znaky apokalyptického a postapokalyptického sci-fi	• literární žánry (sci-fi, autobiografie) • literární teorie (vyprávěcí způsoby, téma) • volné reprodukce přečteného textu	***OSV*** - *Sebepoznání a sebepojetí* - *Psychohygiena* ***MkV*** - *Multikulturalita* - *Kulturní diference* ***EV*** - *Základní podmínky života* - *Lidské aktivity a problémy životního prostředí* - *Vztah člověka k prostředí* **Cj, CH, Bi, Z, Ov**

V DOBĚ, KDY BYLO TŘEBA BRÁNIT ČEŠTINU			
Žák: • uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	Žák: • vlastními slovy interpretuje smysl přečteného uměleckého textu a porozumění autorovu sdělení • charakterizuje jazyk uměleckého díla • rozpozná, do které postavy v uměleckém díle je promítnuta osoba autora • jmenuje hlavní znaky eseje a kroniky • porovnává zpracování podobného tématu v uměleckých textech napsaných v různé době	• literární žánry (kronika, esej) • jazyková rovina literárního díla • literární historie (národní obrození) • volné reprodukce přečteného textu	***OSV*** - *Hodnoty, postoje, praktická etika* ***VDO*** - *Formy participace občanů v politickém životě* - *Občanská společnost a škola* **D, Ov, Vv, Hv**
NA STOPĚ ZÁHADÁM A ZLOČINU			
Žák: • rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie • rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	Žák: • rozliší hlavní a vedlejší motivy v uměleckém díle • jmenuje znaky detektivky a uvede představitele tohoto žánru • charakterizuje hlavní a vedlejší postavy uměleckého díla • porovná prozaické a komiksové ztvárnění téhož díla • doplňuje promluvy jednotlivých postav do bublin v komiksu • tvoří vlastní prozaický text na základě zadaného žánru a dalších kritérií • nalezne v textu pasáže uměleckého směru romantismu	• literární žánry (detektivka) • literární teorie (postavy, motivy) • literární historie (romantismus) • tvořivé činnosti s literárním textem • vytváření vlastních textů	***OSV*** - *Hodnoty, postoje, praktická etika* - *Seberegulace, sebeorganizace* - *Řešení problémů a rozhodovací dovednosti* **Fy, Bi, Z, D, Ov, Vv, Hv**

ŽIVOT JE NĚKDY NESPRAVEDLIVÝ			
Žák: • rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie • uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	Žák: • najde v textu prvky ironie, satiry a sarkasmu • jmenuje literární postavy z různých děl a období, které mají stejné charakteristické rysy • určí pointu epigramu a její aktuálnost pro dnešní dobu • tvoří vlastní epigram • vysvětlí, jak autor pracuje s kontrasty • objasní vlastními slovy pointu anekdoty • volně přepíše příběh patřící k realismu tak, aby splňoval znaky jiného uměleckého směru	• literární žánry (epigram, anekdota) • literární teorie (ironie, sarkasmus, satira, kontrast) • literární historie (realismus) • tvořivé činnosti s literárním textem • vytváření vlastních textů	***EV*** - *Ekosystémy* - *Vztah člověka k prostředí* - *Lidské aktivity a problémy životního prostředí* ***OSV*** - *Rozvoj schopností poznávání* - *Kreativita* **Z, Bi, Ov, Hv**
POPUSTIT UZDU FANTAZII			
Žák: • rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie • rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	Žák: • najde v testu znaky nonsensu • rozliší v díle jazykovou a situační komiku • jmenuje základní znaky podžánrů fantasy (hrdinská fantasy, historická fantasy, současná fantasy, paralelní realita) • určí typ verše a druhy rýmů v básni, najde konkrétní umělecké jazykové prostředky • domýšlí pokračování příběhu na základě zadaného žánru • volně přepíše prozaický text na základě zadaného žánru a dalších kritérií	• literární žánry (nonsensová literatura, fantasy a její podžánry) • literární teorie (druhy verše, rýmu, rýmové schéma) • jazyková rovina díla (obrazná vyjádření) • tvořivé činnosti s literárním textem • vytváření vlastních textů • volné reprodukce přečteného textu	***EV*** - *Vztah člověka k prostředí* ***OSV*** - *Kreativita* - *Kooperace a kompetice* **Z, Bi, Ov, Vv**

Ročník: **Kvarta**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
DOSPĚLÍ?			
Žák: • uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	Žák: • reprodukuje přečtený umělecký text • stanoví téma přečteného textu • rozliší a charakterizuje jednotlivé složky literárního díla • vyjádří pocity a myšlenky lyrického mluvčího • výtvarně vyjádří pocity literární postavy • vytvoří vlastní umělecký text formou dopisu a úryvku z vlastního životopisu • vytvoří epitaf vybrané literární postavě	• literární teorie (struktura literárního díla) • literární žánr (epitaf, biografie) • tvořivé činnosti s literárním textem • volné reprodukce přečteného textu • vytváření vlastních textů • přednes vhodných literárních textů	***OSV*** - *Sebepoznání a sebepojetí* - *Psychohygiena* - *Mezilidské vztahy* ***MkV*** - *Lidské vztahy* **Z, Bi, Ov, Vv**
LÁSKA NAPŘÍČ STALETÍMI			
Žák: • uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	Žák: • určí typ kompozice epického textu • stanoví hlavní a vedlejší motivy textu • porovná zpracování podobného tématu v próze a poezii • najde v textu umělecké jazykové prostředky a určí jejich funkci • zhodnotí atmosféru přečtené básně • rozliší a zhodnotí individuální styl různých básníků • určí typ verše a druhy rýmu v básni • nahradí daný verš básně vlastním veršem • nalezne v textu znaky daného uměleckého směru a období	• literární žánry (sonet, anakreónská poezie) • literární teorie (typy kompozice, téma, motiv) • versologie (druhy rýmu, rýmové schéma) • literární historie (hlavní znaky uměleckých směrů: antika, renesance, romantismus, realismus) • vytváření vlastních textů • přednes vhodných literárních textů	***OSV*** - *Komunikace* - *Řešení problémů a rozhodovací dovednosti* - *Hodnoty, postoje, praktická etika* ***VDO*** - *Občan, občanská společnost a stát* - *Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování* **Z, D, Ov, Hv**

PŘÍBĚHY, KTERÉ PSALA VÁLKA			
Žák: • uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře • porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Žák: • charakterizuje čas a prostor v literárním díle • uspořádá jednotlivé části pokračování příběhu tak, aby byla dodržena textová návaznost • domyslí zakončení děje podle zadaných kritérií • nalezne v textu pasáže, které zvyšují jeho naléhavost a napětí • rozezná projevy sympatie či nesympatie vypravěče k některé z postav • jmenuje znaky literatury s válečnou tematikou a uvede některé její představitele • porovná prozaické a komiksové ztvárnění téhož díla	• literární teorie (časoprostor, vypravěč) • literární historie (reakce na druhou světovou válku) • tvořivé činnosti s literárním textem • volné reprodukce přečteného textu	***MkV*** - *Kulturní diference* - *Etnický původ* - *Princip sociálního smíru a solidarity* ***VDO*** - *Formy participace občanů v politickém životě* - *Občan, občanská společnost a stát* - *Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování* **Cj, D, Ov, Vv**
(NE)SVOBODA			
Žák: • uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Žák: • interpretuje vlastními slovy smysl přečteného textu a porozumění autorovu sdělení • objasní funkci literatury faktu v kontextu tematického zaměření celku • porovnává názory s fakty a vyvozuje závěry • vypíše z textu klíčové pasáže a objasní, jak jim rozumí • objasní užití slangových výrazů v textu • shrne informace získané z četby do novinového příspěvku • vyjádří své emoce z četby	• literární teorie (literatura faktu x beletrie) • literární historie (česká literatura 2. poloviny 20. století) • jazyková rovina literárního díla • vytváření vlastních textů • volné reprodukce přečteného textu	***MedV*** - *Fingování a vliv médií ve společnosti* - *Vnímání autora mediálních sdělení* - *Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení* - *Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality* ***VDO*** - *Občanská společnost a škola* - *Formy participace občanů v politickém životě* - *Občan, občanská společnost a stát* - *Principy demokracie jako formy vlády způsobu rozhodování* **D, Z, Ov**

JAK TO BYLO DŘÍV			
Žák: • rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	Žák: • objasní autorský záměr daného textu • rozpozná prvky humoru v literárním díle • vysvětlí význam literární kritiky a recenzí • zhodnotí vlastními slovy autorův styl v konkrétním literárním díle • objasní základní pojmy z oblasti české literatury po roce 1948, uvede její významné představitele • objasní pozici písničkářů v kontextu dané doby • vysvětlí funkci obrazných pojmenování v písňových textech	• literární historie (česká literatura 2. poloviny 20. století – oficiální, exilová, samizdatová, písničkáři) • literární kritika • jazyková rovina literárního díla (obrazná pojmenování) • tvořivé činnosti s literárním textem • přednes vhodných literárních textů	***MedV*** - *Fungování a vliv médií ve společnosti* - *Vnímání autora mediálních sdělení* - *Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení* ***VDO*** - *Občanská společnost a škola* - *Formy participace občanů v politickém životě* - *Občan, občanská společnost a stát* - *Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování* ***OSV*** - *Hodnoty, postoje, praktická etika* - *Poznávání lidí* **D, Z, Ov, Hv**
JAK BY VYPADAL, KDYBY…			
Žák: • uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře • porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Žák: • rozpozná alegorii obsaženou v textech a vysvětlí její význam v umělecké tvorbě • vlastními slovy interpretuje smysl textu • převede promluvy postav z dramatu do epiky a prózy • dotvoří pokračování dramatu formou komiksu • uvede významné představitele světové literatury 20. století a objasní jejich přínos v kontextu tvorby dalších autorů • srovná ztvárnění téhož námětu v různých uměleckých dílech	• literární historie (světová literatura 20. století) • literární teorie (literární druhy, alegorie, kompozice dramatu) • volné reprodukce přečteného textu • vytváření vlastních textů	***MedV*** - *Fungování a vliv médií ve společnosti* ***VMEGS*** - *Objevujeme Evropu a svět* ***VDO*** - *Formy participace občanů v politickém životě* - *Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování* ***OSV*** - *Rozvoj schopností poznávání* **D, Bi, Z, Ov, Vv**

O KŘEHKOSTI ŽIVOTA			
Žák: • uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	Žák: • určí vypravěcí formu uměleckého textu • předpovídá děj uměleckého díla na základě obálky knihy a titulu textu • zakotví úryvek textu do delšího příběhu • vyjádří vlastní názor na chování a jednání postav • formuluje vlastní otázky ke čtenému textu • vytvoří popis místa • vytvoří vlastní báseň na základě zadaných kritérií • porovná pocity lyrických mluvčích v různých básních	• literární teorie (vypravěč, vypravěčská forma, postavy) • volné reprodukce přečteného textu • vytváření vlastních textů • tvořivé činnosti s literárním textem	***OSV*** - *Sebepoznání a sebepojetí* - *Mezilidské vztahy* - *Komunikace* - *Psychohygiena* - *Seberegulace a sebeorganizace* ***EV*** - *Základní podmínky života* - *Vztah člověka k prostředí* **CH, Bi, Z, Ov**
ŠKOLA A PRÁZDNINY			
Žák: • tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie • rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	Žák: • rozlišuje jednotlivé literární žánry a jejich funkci • porovná informace získané z uměleckého a publicistického textu • přepíše nesrozumitelnou část literárního textu do správné podoby • vytvoří krátkou charakteristiku literární postavy na základě informací z textu • vytvoří inzerát na základě informací z textu	• literární žánry (lyrické, epické, dramatické) • volné reprodukce přečteného textu • vytváření vlastních textů • tvořivé činnosti s literárním textem	***MedV*** - *Tvorba mediální sdělení* - *Práce v realizačním týmu* ***MkV*** - *Multikulturalita* ***OSV*** - *Sebepoznání a sebepojetí* **Cj, Z, D, Ov**

Vyučovací předmět: ***Český jazyk a literatura – Komunikační a slohová výchova***

Ročník: **Prima**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
Žák: • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel	• Žák: • vyplní poštovní poukázku, podací lístek a jiné formuláře i v online prostředí, napíše krátkou textovou zprávu, vzkaz	**JEDNODUCHÉ TISKOPISY** • poštovní poukázka • podací lístek	V primě doporučujeme zpracovat dvě kontrolní slohové práce (v každém pololetí jednu) a žáky na ně připravovat během celého školního roku psaním cvičných slohových prací ve slohovém útvaru, který je aktuálně probírán. Témata vycházejí z praktického života, z různých zájmových oblastí žáků a využívají mezipředmětové vztahy. Do výuky jsou rovněž zařazována mluvní cvičení, úkoly stylizační, frazeologické, syntaktické, lexikální a další. (včetně online prostředí) ***MedV*** - *Stavba mediálních sdělení*
• uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	• napíše jednoduchý vzkaz, inzerát, objednávku, zprávu, oznámení	**JEDNODUCHÉ KOMUNIKAČNÍ ŽÁNRY** • vzkaz • inzerát • zpráva • oznámení • pozvánka • SMS zpráva	
• dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	• napíše dopis soukromý, osvojí si zásady psaní dopisu úředního	**DOPIS** • soukromý dopis • úřední dopis – objednávka, žádost	***OSV*** - *Sebepoznání a sebepojetí* **Cj, Vv**

• využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	• rozliší základní druhy popisu, volí vhodné jazykové prostředky popisu • volí vhodný postup (přehlednost) při zpracování popisu • správně kompozičně člení text	**POPIS** • popis budovy, místnosti, postavy, krajiny, pracovního postupu	
• v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	• nachází principy časové posloupnosti ve vypravování • uceleně reprodukuje přečtený text • vypracuje osnovu vypravování, a to formou hesel, vět, citátů, obrázků • dokáže použít bohatší jazykové prostředky • vypravuje podle obrázku • dokončí příběh podle předem daného začátku či konce	**VYPRAVOVÁNÍ**	***MedV*** - *Stavba mediálních sdělení* **Cj**
• zpracuje výpisky ze snadného odborného textu, a to formou hesel i souvislými větami	• aplikuje poznatky o psaní výpisků a sestaví na jejich základě výpisky z vhodného textu	**VÝPISKY**	***MedV*** - *Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení*

Ročník: **Sekunda**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
Žák: • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Žák: • rozliší základní druhy popisu, volí vhodné jazykové prostředky popisu • volí vhodný postup (přehlednost) při zpracování popisu • správně kompozičně člení text • rozliší popis statický a dynamický • zpracuje osnovu popisu • užívá jazykových prostředků popisu	**POPIS** • popis výrobku • popis uměleckého díla • popis pracovního postupu	V sekundě doporučujeme zpracovat dvě kontrolní slohové práce (v každém pololetí jednu) a žáky na ně připravovat během celého školního roku psaním cvičných slohových prací ve slohovém útvaru, který je aktuálně probírán. Témata vycházejí z praktického života, z různých zájmových oblastí žáků a využívají mezipředmětové vztahy. Do výuky jsou rovněž zařazována mluvní cvičení, úkoly stylizační, frazeologické, syntaktické, lexikální a další. ***OSV*** - *Komunikace*
• odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	• vystihne povahu člověka, využívá přirovnání, rčení • rozliší charakteristiku vnější a vnitřní • správně užívá výrazy označující charakterové vlastnosti • napíše výstižnou charakteristiku	**CHARAKTERISTIKA** • charakteristika literární postavy	***OSV*** - *Poznávání lidí* - *Sebepoznání a sebepojetí* **Cj, Ov**

• dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazován	• volí jazykové prostředky, které vyvolávají citovou působivost textu	**LÍČENÍ**	***OSV*** - *Kreativita* ***EV*** - *Vztah člověka k prostředí* **Ov**, **Bi, Z, Vv**
• využívá základy studijního čtení, vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky, stručné poznámky a výtah z přečteného textu	• vyjádří vlastními slovy hlavní myšlenky textu • zpracuje výtah z odborného textu výběrem vhodných jazykových prostředků • zpracuje výpisky ze snadného odborného textu, a to formou hesel i souvislými větami	**VÝPISKY, VÝTAH**	***OSV*** - *Kooperace a kompetice* **Z, D, Bi, CH, Fy**
• dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	• zformuluje žádost a rozlišuje obvyklé formy žádosti	**ŽÁDOST**	***VMEGS*** - *Jsme Evropané* **Ov**
• odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	• sestaví životopis svůj i rodinného příslušníka či známé osobnosti • vyhledá informace s údaji o známých osobnostech	**ŽIVOTOPIS**	***MedV*** - *Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení* **Cj, Ov**
• v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	• samostatně vypravuje na základě vlastního prožitku či na základě ukázky z knihy, scény ze hry či filmu • nachází principy časové posloupnosti ve vypravování • uceleně reprodukuje přečtený text • vypracuje osnovu vypravování, a to formou hesel, vět, citátů, obrázků • dokáže použít bohatší jazykové prostředky • vypravuje podle obrázku • dokončí příběh podle předem daného začátku či konce	**VYPRAVOVÁNÍ**	***MedV*** - *Stavba mediálních sdělení*

Ročník: **Tercie**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
Žák: • využívá základy studijního čtení, vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky, stručné poznámky a výtah z přečteného textu	Žák: • vyjádří vlastními slovy hlavní myšlenky textu • zpracuje výtah z odborného textu výběrem vhodných jazykových prostředků • zpracuje teze k článku z učební látky jiného předmětu	**VÝTAH**	V tercii doporučujeme zpracovat dvě kontrolní slohové práce (v každém pololetí jednu) a žáky na ně připravovat během celého školního roku psaním cvičných slohových prací ve slohovém útvaru, který je aktuálně probírán. Témata vycházejí z praktického života, z různých zájmových oblastí žáků a využívají mezipředmětové vztahy. Do výuky jsou rovněž zařazována mluvní cvičení, úkoly stylizační, frazeologické, syntaktické, lexikální a další. Důraz je kladen na mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální), komunikační žánry. Důraz je kladen na tvorbu souvislých písemných i mluvených projevů, ale i na naslouchání – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu), zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové. ***MedV*** - *Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení*

• využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	• pojmenuje důležité charakterové vlastnosti • rozlišuje charakteristiku vnější a vnitřní, přímou a nepřímou • napíše výstižnou charakteristiku	**CHARAKTERISTIKA LITERÁRNÍ POSTAVY**	***OSV*** - *Poznávání lidí*
• v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	• sestaví jednoduchý výklad a referát • vysvětlí rozdíl mezi psaným a mluveným referátem • používá vhodné stylistické prostředky pro výklad a referát	**VÝKLAD, REFERÁT**	***OSV*** - *Kreativita* ***MkV*** - *Lidské vztahy* **Cj, D, Z, Ov, CH, F**
• odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	• vhodně popíše své pocity, své estetické vnímání světa	**LÍČENÍ**	***EV*** - *Vztah člověka k prostředí* **Vv**
• využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů • rozlišuje objektivní a subjektivní sdělení a komunikační záměr autora v hovoru • odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	• objasní rozdíl mezi úvahou a výkladem • uplatňuje úvahový postup	**ÚVAHA**	***MkV*** - *Multikulturalita* **Ov**

• využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	• vysvětlí rozdíl mezi psaným a mluveným projevem • rozliší slohové postupy a útvary • zařadí text k funkčnímu stylu • sestaví text na základě zadaných požadavků	**SOUHRNNÉ POUČENÍ O SLOHU** • projev mluvený a psaný • slohové postupy a útvary • funkční styly • vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu • čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnoticí), prožitkové	***OSV*** *-Komunikace* **Ov**

Ročník: **Kvarta**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
Žák**:** • využívá základy studijního čtení, klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky, vyhledá stručné poznámky a výtah z přečteného textu • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	Žák**:** • vytvoří komplikovanější útvary odborného stylu, využívá prostředky odborného stylu ve výstavbě delšího textu	**VÝKLAD – KOMPOZICE, JAZYK**	Na vhodných příkladech a textech (viz učebnice) je posilována vazba k ostatním předmětům. Slohová témata jsou vybírána tak, aby posilovala osobnostní i odborný profil žáka (př. sestavení odborného textu) – zde jsou přesahy do dějepisu, biologie, zeměpisu. V kvartě doporučujeme zpracovat dvě kontrolní slohové práce (v každém pololetí jednu) a žáky na ně připravovat během celého školního roku psaním cvičných slohových prací ve slohovém útvaru, který je aktuálně probírán. Témata vycházejí z praktického života, z různých zájmových oblastí žáků a využívají mezipředmětové vztahy. Do výuky jsou rovněž zařazována mluvní cvičení, úkoly stylizační, frazeologické, syntaktické, lexikální a další. ***MedV*** - *Tvorba* mediálního *sdělení* **Cj, Ov, D, Z, Bi**

• dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně využívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	• sestaví a přednese krátký proslov	**PROSLOV** • mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální); připravený a nepřipravený projev na základě poznámek i bez poznámek	***MkV*** - Lidské *vztahy* **Ov**
• rozlišuje objektivní a subjektivní sdělení a komunikační záměr autora v hovoru • zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	• vystoupí v diskusi, uvědomuje si její pravidla	**DISKUSE** • naslouchání – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové	***OSV*** - Poznávání lidí - Seberegulace *a sebeorganizace* **D, Ov, Z**
• využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů • v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	• vytvoří vypravování, v němž využívá prostředky zvyšující napětí • formuluje ústně i písemně dojmy z četby, filmu nebo divadla	**VYPRAVOVÁNÍ**	***OSV*** - *Kreativita* **Ov**
• odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	• užívá prostředky úvahy, je schopen napsat kultivovaný osobitý text	**ÚVAHA**	***MkV*** - *Lidské vztahy* **Ov**

• využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	• charakterizuje funkční styly a jejich znaky, rozliší slohové postupy a slohové útvary • na základě poznatků o slohových postupech a útvarech sestaví příslušný text	**FUNKČNÍ STYLY** **SLOHOVÉ POSTUPY A ÚTVARY**	***OSV*** - *Mezilidské vztahy*

Anglický jazyk – nižší gymnázium

Obsahové vymezení

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Anglický jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk RVP ZV. Cílem vzdělávání v anglickém jazyce v této etapě je dosažení úrovně A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Žáci v průběhu studia získávají produktivní a interaktivní řečové dovednosti. Důraz je kladen na rozvoj komunikativní kompetence žáků, schopnosti dorozumět se v běžných životních situacích a osvojení si gramatického základu jazyka. Žáci získávají i receptivní dovednosti, rozumí jednoduchému písemnému nebo slyšenému textu. V průběhu výuky se žáci nižšího gymnázia seznamují s některými reáliemi dané jazykové oblasti, učí se chápat a tolerovat odlišnost jiných kultur. Výuka je založena na modelu britské angličtiny, ale žáci jsou v průběhu studia vystaveni i jiným variantám anglického jazyka (zejména americké angličtině).

Do vyučovacího předmětu Anglický jazyk jsou zahrnuta následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Rozvoj schopností poznávání
- Sebepoznání a sebepojetí
- Seberegulace a sebeorganizace
- Psychohygiena
- Kreativita
- Poznávání lidí
- Mezilidské vztahy
- Komunikace
- Kooperace a kompetice
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Hodnoty, postoje, praktická etika

Výchova demokratického občana (VDO)

- Občanská společnost a škola
- Občan, občanská společnost a stát

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

Multikulturní výchova (MkV)

- Kulturní diference
- Lidské vztahy
- Etnický původ

Environmentální výchova (EV)

- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Mediální výchova (MedV)

- Fungování a vliv médií ve společnosti

Žáci sekundy, tercie a kvarty mohou porovnat své znalosti anglického jazyka ve školním (oblastním) kole konverzační soutěže v příslušné kategorii, vítězové kategorie zahrnující tercii a kvartu poté v krajském kole.

Časové vymezení

Anglický jazyk je na nižším stupni vyučován jako první jazyk s hodinovou dotací čtyři hodiny týdně v každém ročníku. Celková týdenní hodinová dotace pro první cizí jazyk na nižším gymnáziu je šestnáct hodin. Výuka probíhá ve dvou skupinách rozdělených na základně testu podle jazykové úrovně získané na základní škole. Obě skupiny pracují podle stejného školního vzdělávacího programu. Skupina žáků, která prokázala hlubší jazykové znalosti při vstupním testu, probírá gramatické učivo podrobněji a učí se větší množství slovní zásoby.

Organizační vymezení

Výuka anglického jazyka probíhá v kmenových třídách a jiných v danou chvíli dostupných učebnách, k dispozici je odborná učebna. Na hodinách se používají CD přehrávače, počítače, projektory. Některé hodiny jsou založeny na práci s počítačem. Při výuce gramatiky a jejím procvičování, k rozšiřování slovní zásoby a osvojování si konverzačních témat jsou používány různorodé učebnice, online výukové zdroje, slovníky, okopírované materiály, obrázky, využívány jsou autentické zdroje přiměřené znalostem žáků. Celoročně se pracuje s časopisem Ready, Gate. Při výuce je uplatňován frontální postup (zejména při výkladu gramatického učiva), práce ve skupinách a ve dvojicích. Mnoho úkolů plní žáci samostatně. Učivo je často prezentováno formou problému, který se žáci za pomoci učitele snaží sami vyřešit, a tak nabýt nové znalosti. K procvičování a upevňování vědomostí dochází formou drilu, realizací gramatických a komunikačních cvičení, situačních dialogů a her. Žáci vytvářejí samostatné projekty, ve kterých kreativní cestou prezentují své vědomosti a dovednosti.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k sebereflexi tím, že na začátku školního roku vytýčí cíle výuky jazyka a na konci za jejich pomoci zhodnotí dosažení těchto cílů
- motivuje žáky ke studiu cizích jazyků zdůrazňováním jejich důležitosti a nezbytnosti celoživotního studia tak, aby v současném světě obstáli
- seznamuje žáky a učí je pracovat s různorodými studijními materiály (slovníky, učebnice gramatiky, encyklopedie, internet, online aplikace, časopisy, hudba, video atd.), a tak rozvíjí jejich znalosti a dovednosti
- zadáváním samostatných úkolů vede žáky k individuální práci a její prezentaci před kolektivem
- stimuluje žáky k porovnání jejich znalostí se žáky jiných škol účastí v konverzačních a jiných soutěžích

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k řešení problémů v různých jazykových situacích, uplatňuje hledání cíle samostatně, v párech nebo ve skupinách
- učitel vede žáky k tomu, aby viděli problém z různých úhlů a dokázali o něm hovořit

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k formulaci a vyjádření vlastních názorů a myšlenek v písemné a ústní formě na příslušné úrovni
- neustálým dialogem se žáky a podněcováním jejich vzájemné komunikace v kolektivu rozvíjí jejich schopnost naslouchat názorům ostatních

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáka k dialogu s ostatními členy skupiny a s ním samotným, učí ho tolerovat postoje druhých, chápat povahové odlišnosti spolužáků
- obměňuje složení párů a skupin, aby si žák nacvičil přiměřené sociální chování
- individuálním přístupem podporuje u každého žáka vytváření pozitivní představy o sobě samém, pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Učitel:

- v průběhu výuky formou diskuse upevňuje u žáků negativní postoje k psychickému a fyzickému násilí
- vede žáky ke znalosti práv a povinností ve škole i mimo vyučovací proces
- za pomoci učebnice, časopisu Ready, Gate a autentických materiálů seznamuje žáky se životem v anglicky mluvících zemích a učí je chápat a tolerovat rozdíly odlišných kultur

Kompetence pracovní

Učitel:

- zdůrazněním důležitosti výuky cizího jazyka pomáhá žákům při výběru budoucího povolání a orientaci na trhu práce

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k užívání a ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb; jejich využívání při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- učí žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, žák k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vede žáky k tomu, aby vytvářeli a uměli upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, aby se uměli vyjadřovat pomocí digitálních prostředků
- vede žáky k prezentaci výsledků své práce v digitální podobě
- motivuje žáky k tomu, aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky

Vyučovací předmět: ***Anglický jazyk***

Ročník: **Prima**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu • rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky • rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci • odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu • používá dvojjazyčný slovník	Žák: • čte texty v učebnici a jednoduché články z časopisu Ready • chápe a používá znaky fonetické transkripce • chápe obsah krátkých textů v učebnici a časopisu Ready, je schopen odpovědět na jednoduché otázky • je schopen plnit jednoduché instrukce učitele • chápe obsah nenáročných nahrávek k učebnici • odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu za pomoci vizuální opory • používá slovníček k učebnici a svůj vlastní slovníček • používá AJ-ČJ slovník při práci s časopisem Ready	• přepis zvukové stránky jazyka za pomoci transkripce • nácvik správné výslovnosti specifických znaků • osvojování si anglické intonace a výslovnosti napodobováním a soustavným opakováním • překlad a interpretace obsahu textu za pomoci otázek • diskuse nad získanými poznatky, jejich uspořádání a případné vyřešení problému • postupné osvojování si vedení výuky v anglickém jazyce za pomoci mimiky a neustálého opakování stejně formulovaných příkazů • nácvik porozumění různým typům anglické výslovnosti • používání obrázků, mimiky, popřípadě jednoduchého popisu při zjišťování významu neznámých slov • seznámení se s uspořádáním jednotlivých slovníků a nácvik vyhledávání překladu slov z češtiny do angličtiny a opačně	

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák: • sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy • písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty • vyžádá si jednoduchou informaci	Žák: • sestaví jednoduché dialogy nebo sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině a ve škole, umí stručně popsat obrázek, spolužáka • samostatně hovoří na daná témata a je schopen dialogu • ústně popíše svůj denní program • napíše oznámení o školní akci • napíše neformální email přítel • tvoří otázku a zápor v přítomných časech • převede text z jednoho času do druhého • zná základní pravidla anglického slovosledu a aplikuje je při sestavování vět • dodržuje shodu podmětu a přísudku • používá jednoduché věty a jednoduchá souvětí • zeptá se na cenu, na čas, co někdo dělá nyní nebo opakovaně, na základní údaje o druhé osobě (zájmy, zaměstnání, věk, bydliště)	**TEMATICKÉ OKRUHY A SLOVNÍ ZÁSOBA** • můj dům / byt • abeceda • základní číslovky, řadové číslovky • datum (vyjádření času, dny v týdnu, předložky s časovými údaji) • jména zemí • volnočasové aktivity, hudební nástroje • členové rodiny • popis osoby a osobnosti • přídavná jména vyjadřující pocity • domácí práce • předložky s přídavnými jmény • neformální stažené tvary • denní program • školní předměty, školní události • oblečení, barvy, módní doplňky • prostředky textové návaznosti (and, but, so, because) **GRAMATICKÉ UČIVO** • sloveso be, have, can (kladný a záporný tvar, otázka, krátká odpověď) • určitý a neurčitý člen • neurčité zájmeno some • ukazovací zájmena this, these, that, those • přivlastňovací pád • přítomný čas prostý, průběhový (kladný, záporný tvar, otázka, krátká odpověď) • vyjádření budoucnosti pomocí přítomného času průběhového	***OSV*** - *Rozvoj schopností poznávání* - *Seberegulace a seberealizace* - *Psychohygiena* - *Poznávání lidí* - *Mezilidské vztahy* - *Komunikace* ***VDO*** - *Občanská společnost a škola* ***MkV*** - *Lidské vztahy* **OV** – moje rodina, denní program, škola **ČJ** – veškeré gramatické učivo je vysvětlováno na pozadí českého jazyka, jsou využívány shody a zdůrazňovány odlišnosti jednotlivých gramatik **REÁLIE** Britská královská rodina Oxfordská univerzita gramatické učivo je vysvětlováno v českém jazyce – průběžně

		• zájmena přivlastňovací • množné číslo podstatných jmen • nepravidelné množné číslo podstatných jmen (man – men) • there is / are • slovesa have to a should • pozice frekvenčních příslovcí ve větě • tázací zájmena • rozkazovací způsob (kladný, záporný tvar) • rozličné komunikační hry, dialogy a skupinové rozhovory na dané téma	
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	Žák: • je schopen oslovit, pozdravit, představit se, omluvit se, poděkovat, vyjádřit souhlas a nesouhlas, prosbu, dotaz, blahopřání, určit čas • ptá se na základě informace o svém partnerovi a odpovídá na partnerovy otázky • žádá partnera o povolení a reaguje na žádosti o povolení • klade spolužákovi otázky na jeho povinnosti o víkendu a odpovídá na ně • požádá o radu a poradí • sestaví jednoduchý telefonický rozhovor • navrhuje setkání • přijímá nebo odmítá návrh	• získání základní komunikační slovní zásoby soustavným procvičováním • nácvik čtení telefonního čísla a telefonování • vyjádření povolení, názoru, povinnosti, kontrastu, rady, názoru, návrhu, přijetí a odmítnutí návrhu	

Ročník: **Sekunda**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu • rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky • rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci • odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu • používá dvojjazyčný slovník	Žák: • čte nahlas plynule a foneticky správně texty z učebnice a jednoduché články z časopisu Ready • napodobuje výslovnost učitele a mluvčího z nahrávek • chápe texty s malým počtem neznámých slov, je schopen vyhledat v textu odpovědi na otázky • postupuje podle jednoduchých instrukcí učitele • s porozuměním naslouchá jednoduchým nahrávkám k učebnici • vnímá obsah jednoduché a zřetelně artikulované delší rozpravy • odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu za pomoci vizuální opory • používá dvojjazyčný slovník	• bezchybná aplikace výslovnostních pravidel • soustavné procvičování zvukové stránky jazyka poslechem učitele a nahrávek • reprodukce textu s malým počtem neznámých slov formou odpovědí na otázky z učebnice nebo učitele • bezchybné pochopení mluveného projevu ze strany učitele, spolužáků a jazykově nenáročných nahrávek • používání obrázků, mimiky, jednoduchého popisu, kontextu k zjištění významu neznámých slov • bezproblémové používání AJ-ČJ a ČJ-AJ slovníku	
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s probíranými tematickými okruhy • písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty	Žák: • sdělí, jaké potraviny má rád a co obvykle jí • popíše místa ve městě • porovná dvě místa • napíše neformální pozvánku • napíše článek popisující své město	**TEMATICKÉ OKRUHY A SLOVNÍ ZÁSOBA** • potraviny • počitatelná a nepočitatelná podstatná jména • přídavná jména s předložkou • oslavy	***OSV*** - *Rozvoj schopností poznávání* - *Sebepoznání a sebepojetí* - *Seberegulace a sebeorganizace* - *Kreativita,* - *Psychohygiena,*

• stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace • vyžádá si jednoduchou informaci	• porovná divoká zvířata • jednoduše popíše obrázek • napíše pohlednici ze zahraničí • ústně popíše svůj včerejší program, minulý víkend • žák je schopen samostatného souvislého projevu a dialogu na dané tematické okruhy a osvojuje si rozšiřující slovní zásobu neustálým procvičováním • převede text z jednoho času do druhého • stručně reprodukuje obsah jednoduchého textu • objedná jídlo a pití • zeptá se na informaci o různých místech, na počasí, profesi	• město a venkov • místní předložky • dopravní prostředky • ustálená slovní spojení z oblasti cestování • světové strany, kontinenty • divoká zvířata • počasí • prázdninové aktivity • časové výrazy pojící se s minulým časem prostým • předložky vyjadřující pohyb a místo • profese • příroda • práce s počítačem • měny, ceny zboží • příslovečná určení místa **GRAMATICKÉ UČIVO** • vazba there is, there are • neurčitá zájmena (some, any, much, many, a few, a little), a lot of, would like • pravidelné a nepravidelné stupňování přídavných jmen • minulý čas prostý (pravidelných, nepravidelných sloves, kladný a záporný tvar, otázka) • tvorba příslovcí z přídavných jmen • jednoduché shrnutí obsahu textu s pomocnými otázkami ze strany učitele • dialogy, komunikační hry na dané téma	- *Poznávání lidí* - *Mezilidské vztahy,* - *Komunikace* - *Kooperace a kompetice,* - *Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje* ***VDO*** - *Občanská společnost a škola* - *Občan, občanská společnost a stát* ***VMEGS*** - *Jsme Evropané* ***MkV*** - *Kulturní diference* - *Lidské vztahy* - *Etnický původ* ***MdV*** - *Fungování a vliv médií ve společnosti* **ČJ – f**unkční styl **Z** –světové strany Mikroregiony světa **REÁLIE** Jídlo ve Velké Británii New York Yellowstonský národní park

INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	Žák: • prohlubuje interaktivní řečové dovednosti z předešlého ročníku	• pravidelná komunikace na probíraná témata • objedná jídlo a pití • požádá o vysvětlení cesty a vysvětlí cestu • klade otázky na téma dětství a odpovídá na ně • nakoupí a prodá zboží	

Ročník: **Tercie**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu • rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky • rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci • odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu • používá dvojjazyčný slovník	Žák: • reprodukuje plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu • chápe texty s malým počtem neznámých slov, je schopen vyhledat v textu informaci • vnímá s porozuměním obsah zřetelně artikulované výpovědi s malým procentem neznámých slov • v přečteném textu dokáže odhadnout význam nových slov na základě získaných souvislostí • používá dvojjazyčný slovník, učí se vybírat adekvátní výrazy z nabídky slov	• jednoduchá interpretace přečteného textu • samostatná orientace v textu za účelem vyhledání příslušné informace • prohlubování porozumění mluvenému slovu ve spojitosti s výslovností a rychlostí projevu • zjišťování významu slov z kontextu • hledání synonym, ustálených výrazů a jejich aplikace v jazyce	
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy • písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty • stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace	Žák: • popíše svoji poslední sportovní činnost • prezentuje spolužákovy plány, předpovědi o jeho budoucnosti • napíše neformální dopis, který popisuje sportovní událost • popíše nábytek v ideálním pokoji • popíše nedávné události • popíše osobu • porovná dva obrázky • napíše popis svého domova	**TEMATICKÉ OKRUHY A SLOVNÍ ZÁSOBA** • sporty, koníčky • slovesné vazby s play, go, do • Olympijské hry • sportovní vybavení a oděv • tvorba podstatných jmen ze sloves pomocí přípon • národnosti • would rather • nábytek, místnosti v domě	***OSV*** - *Rozvoj schopností poznávání* - *Sebepoznání a sebepojetí* - *Seberegulace a sebeorganizace* - *Kreativita* - *Psychohygiena* - *Poznávání lidí* - *Mezilidské vztahy* - *Komunikace* - *Kooperace a kompetice*

	• žák plynule reprodukuje získané vědomosti z tematických okruhů ústně i písemně, je schopen diskutovat na dané téma a aplikovat • je schopen porovnat věci a skutečnost, umí vyjadřovat omluvu, návrh, libost, nelibost • rozlišuje děj skončený a ještě trvající, umí vyjádřit naplánovaný děj • chronologicky vypráví příběh • částečně svými slovy reprodukuje obsah přiměřeně náročného textu z učebnice nebo časopisu Gate	• slovesné vazby s do, make, have, take a bring • ustálené fráze se slovesy give, have, make, take, tell • přídavná jména opačného významu • přídavná jména pro popis místa • přídavná jména s koncovkou -ed, -ing • příslovce míry • školní předměty, vybavení školy • oblečení, fyzický popis osoby, popis osobnosti **GRAMATICKÉ UČIVO** • vazba be going to, budoucí čas prostý (kladný a záporný tvar, otázka) • účelové věty s too a infinitivem • předpřítomný čas prostý (kladný a záporný tvar, otázka) • členy • kontrast mezi prostým časem a průběhovým • zvolací věty se slovem how	- *Řešení problémů a rozhodovací dovednost,* - *Hodnoty, postoje, praktická etika* ***VDO*** - *Občanská společnost a škola* ***VMEGS*** - *Evropa a svět nás zajímá* - *Jsme Evropané* ***MkV*** - *Kulturní diference* - *Lidské vztahy* - *Psychosociální aspekty interkulturality* ***EV*** - *Základní podmínky života* - *Lidské aktivity a problémy životního prostředí* - *Vztah člověka k prostředí* **OV** – svátky, způsob života v minulosti a dnes **Čj –** vysvětlování gramatiky v českém jazyce a na pozadí mateřského jazyka – průběžně **REÁLIE** Bílý dům Národní záliby a zvláštnosti
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	Žák: • dokáže reagovat na podněty v běžných situacích a vést na dané téma jednoduchý dialog	• diskutuje o plánech, odmítá návrhy a navrhuje alternativy • ve dvojicích porovnává obrázky, vysvětlí, který z nich preferuje a uvede důvod pro svou volbu	

Ročník: **Kvarta**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu • rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky • rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci • odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu • dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku	Žák: • hlasité čtení mu nečiní potíže, učí se odhadovat výslovnost neznámých slov • orientuje se i v delších textech v učebnici, časopise a vybraných autentických materiálech • vnímá s porozuměním obsah zřetelně artikulované promluvy s malým procentem neznámých slov • v textu dokáže odhadnout význam nových slov na základě přečtených souvislostí • používá dvojjazyčný slovník a učí se pracovat s výkladovým slovníkem při četbě časopisu Gate	• orientace v mezinárodní transkripci v souvislosti s používáním výkladových slovníků při práci s časopisem a autentickými materiály • pochopení a schopnost všestranně pracovat s náročnějšími texty učebnice a časopisu, • upevňování porozumění zvukové stránce jazyka a zvyšování schopnosti vnímat rozdílné typy angličtiny • registrace základních rozdílů mezi britskou a americkou angličtinou • odvozování významu neznámých slov na základě kontextu a gramatické podoby slova • nácvik práce s výkladovým slovníkem	
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy • písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty • stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace	Žák: • je schopen hovořit a gramaticky víceméně správně písemně popsat situace související s běžným životem • žák plynule a víceméně samostatně používá informace z tematických okruhů a je schopen aktivně používat slovní zásobu • popíše krajinu, počasí • mluví o svých plánech	**TEMATICKÉ OKRUHY A SLOVNÍ ZÁSOBA** • venkovní aktivity • vybavení pro sport, sportovní oblečení • popis krajiny a přírody • tvorba podstatných jmen ze sloves pomocí přípon • extrémní přídavná jména	***OSV*** - *Rozvoj schopností poznávání* - *Sebepoznání a sebepojetí* - *Seberegulace a sebeorganizace* - *Kreativita* - *Psychohygiena* - *Poznávání lidí* - *Mezilidské vztahy*

• vyžádá si jednoduchou informaci	• je schopen obměňovat krátké texty • používá složitější souvětí (podmínkové věty) • vyjadřuje nutnost, schopnost, pravděpodobnost, možnost, povinnost, dovolení • částečně svými slovy reprodukuje obsah přiměřeně náročného textu v učebnici nebo časopisu • zdvořile požádá o informaci kolemjdoucího, v obchodě, na nádraží	• volnočasové aktivity, tipy filmů, • záporné předpony u přídavných jmen • popis počasí a teploty • přírodní katastrofy • zaměstnání a povolání • popis osobnosti • předpony s různými významy **GRAMATICKÉ UČIVO** • minulý čas průběhový • způsobová slovesa (zápor, opisné tvary) • počitatelnost • neurčitá zájmena • stupňování přídavných jmen • způsobová slovesa (dedukce a spekulace) • neurčitá zájmena (a few, a little) • typ 0 podmínkových vět • postavení too a enough s přídavným jménem, účelové věty s too a enough • budoucí čas prostý, going to • typ 1 podmínkových vět	- *Komunikace* - *Kooperace a kompetice* - *Řešení problémů a rozhodovací dovednost* - *Hodnoty, postoje, praktická etika* ***VDO*** - *Občanská společnost a škola* ***VMEGS*** - *Jsme Evropané* ***MEDV*** - *Fungování a vliv médií ve společnosti* ***EV*** - *Základní podmínky života* - *Člověk a životní prostředí* **OV – s**port, zdravý životní styl **Z –** počasí a meteorologie **TV –** druhy sportů **Čj** – objasňování gramatického učiva v češtině a aplikace shod a rozdílů daných gramatik – průběžně **REÁLIE** Vývoj anglického jazyka
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	Žák: • reaguje na otázky užitím jednoduchých výrazů • navrhne a odmítne návrh • je schopen hovořit o sobě a jiných lidech • je schopen hovořit po počasí, sportu, klimatu	• diskutuje o plánech, odmítá návrhy a navrhuje alternativy • ve dvojicích porovnává obrázky, vysvětlí, který z nich preferuje a uvede důvod pro svou volbu	

Německý jazyk (další cizí jazyk) – nižší gymnázium

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Německý jazyk vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, která se realizuje ve vzdělávacích oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk. Navazuje na poznání mateřského jazyka a má i podobné cíle, tj. jazykové znalosti, komunikační dovednosti, ale i některé cíle specifické jen pro cizí jazyk, které vyplývají z potřeb a života v současném světě. Poskytuje tak živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy. Osvojení cizího jazyka pomáhá odstraňovat jazykové bariéry. Vytváří podmínky pro spolupráci s německými školami na mezinárodních projektech. Umožňuje také poznat odlišnost způsobu života v německy mluvících zemích a jejich kulturní tradice. Získané znalosti němčiny pomáhají žákům nejen při dalším studiu, ale i v budoucím pracovním uplatnění.

Požadavky na vzdělávání v Dalším cizím jazyce jsou formulovány v RVP ZV a vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládání cizího jazyka a který směřuje k dosažení úrovně A1. Žák rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a umí tyto výrazy a fráze používat. Umí představit sebe a ostatní a klást jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, o věcech, které vlastní, a na podobné otázky umí odpovídat. Dokáže se jednoduchým způsobem domluvit, mluví-li partner pomalu a jasně, a je ochoten mu pomoci.

Do vyučovacího předmětu německý jazyk jsou zahrnuta následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)
- Sebepoznání a sebepojetí
- Seberegulace a sebeorganizace
- Psychohygiena
- Poznávání lidí
- Mezilidské vztahy
- Komunikace
- Kooperace a kompetice

Výchova demokratického občana (VDO)
- Občanská společnost a škola

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)
- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

Multikulturní výchova (MkV)
- Multikulturalita
- Lidské vztahy

Environmentální výchova (EV)
- Vztah člověka k prostředí

Mediální výchova (MedV)

- Tvorba mediálního sdělení
- Stavba mediálních sdělení

Časové vymezení

Vyučovací předmět Německý jazyk je zařazen do výuky v druhém až čtvrtém ročníku nižšího stupně gymnázia. V sekundě jsou jazyku věnovány dvě vyučovací hodiny týdně, v tercii a kvartě se předmět vyučuje po třech hodinách týdně.

Organizační vymezení

V hodinách se využívají učebnice a pracovní sešit pro začátečníky odpovídající věku žáků. Žáci mají k dispozici rovněž nahrávky k učebnici, česko-německý slovník, nástěnné mapy. Žáci jsou rozděleni do skupin. Výuka probíhá ve třídě a v jazykové učebně. Do výuky je zařazen poslech textů a audioorální cvičení. Výuka je vedena tak, aby žák ovládl komunikativní dovednosti, a tak byl schopen se dorozumět v běžných situacích a diskutovat o jednoduchých tématech. K tomu přispívá i veškerá výuka gramatiky. Žák musí rovněž číst s porozuměním texty odpovídajícího rozsahu a s obsahem slovní zásoby na jeho jazykové úrovni. Ve výuce se žák částečně seznamuje s reáliemi německy mluvících zemí v rozsahu své slovní zásoby. K osvojování gramatiky a znalostí z reálií využívá digitální zařízení.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- prezentuje různé způsoby přístupu ke studiu jazyka a vede tak žáka k tomu, aby je využíval motivuje žáka pořádáním poznávacích zájezdů po německy mluvících zemích a výměnných pobytů v Německu k praktickému využívání jazyka a ke zdokonalování jeho jazykových schopností

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- simuluje ve výuce modelové situace, se kterými se žák může setkávat v praktickém životě (dialogy v různých kontextech, poslech promluvy rodilého mluvčího) s cílem připravit žáka na konverzaci s rodilým mluvčím
- využívá skupinové vyučování k tomu, aby žák hledal řešení ve skupině a viděl šíři problému z různých úhlů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáka k tomu, aby na příslušné úrovni prezentoval a publikoval své názory a myšlenky v logickém sledu, vyjadřoval se kultivovaně v písemném i ústním projevu
- vede žáka k naslouchání cizojazyčným promluvám, na které žák musí vhodně reagovat a diskutovat o nich s vyučujícím, s rodilým mluvčím nebo s ostatními spolužáky ve dvojicích nebo ve skupinách

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáka k tomu, aby pracoval ve skupině a podílel se na týmové práci, při které si procvičuje osvojené jazykové prostředky, nacvičuje hraní rolí, obhajuje svá stanoviska, toleruje názory druhých a podporuje svou sebedůvěru

Kompetence občanské

Učitel:

- poskytuje žákovi prostor k diskuzi na aktuální téma, aby mohl argumentovat a obhajovat své názory, svá práva a práva ostatních
- vybízí žáka k tomu, aby se choval otevřeně, slušně a upřímně a aby s pochopením vnímal jiné kulturní, etické a duševní hodnoty lidí v německy mluvícím prostředí; k tomu přispívají poznávací zájezdy a výměnné pobyty

Kompetence pracovní

Učitel:

- působí na žáka tak, aby používal při osvojování jazykových dovedností různé druhy slovníků, gramatické příručky, počítačový výukový software apod.
- zadává domácí úkoly, aby si žák vytvořil pravidelné studijní a pracovní návyky
- svým pedagogickým umem směřuje žáka k tomu, aby si uvědomoval důležitost znalosti německého jazyka pro svou budoucí profesní kariéru

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáka k tomu, aby byl schopen ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- vede žáka k tomu, aby byl schopen ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- působí na žáka, aby samostatně rozhodoval, kterou technologii pro jakou činnost použít
- pravidelným zařazováním skupinové i individuální práce do vyučovacích hodin směřuje žáka k tomu, aby samostatně vyhledával, třídil a sdílel data, informace a digitální obsah a k tomu volil postupy a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

Vyučovací předmět: ***Německý jazyk***

Ročník: **Sekunda**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
SEZNAMOVACÍ KONTAKTY; ŠKOLA			
Žák: • je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování • je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka	Žák: • rozlišuje výslovnost českých a německých hlásek • správně artikuluje • podle poslechu napodobuje německou větnou intonaci • rozumí křestním jménům a příjmením v němčině • rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova • rozumí jednoduchému rozhovoru na téma představování • představí sebe a svého kamaráda (jméno a bydliště) • pozdraví kamaráda i dospělého a odpoví na pozdrav, hláskuje své jméno • orientuje se na mapě německy mluvících zemí, přečte z mapy názvy důležitých měst, pohoří a řek	**TEMATICKÉ OKRUHY** • základy německé výslovnost, německá výslovnost • představování • reakce na oslovení • souhlas a nesouhlas • názvy německy mluvících zemí • slovosled věty oznamovací a otázky • rozhovor na téma představování **GRAMATICKÉ UČIVO** • rod podstatných jmen • člen určitý a neurčitý • osobní zájmena • věta oznamovací a tázací • pravidelná slovesa a sloveso být v jednotném i množném čísle	***MedV*** - *stavba mediálních sdělení* ***OSV*** - *komunikace* Rozlišení pozdravů při setkání a loučení s přítelem, příbuzným i neznámým člověkem, vítání, rozloučení se, představí sebe i svého přítele nebo spolužáka **Z** – Evropa: Německo, Rakousko, Švýcarsko

ŠKOLA			
Žák: • rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (jména a věku) • rozumí jednoduchým pokynům učitele	Žák: • přečte e-mailovou zprávu na téma škola • vyžádá si jednoduchou informaci • rozumí informacím o kamarádovi (věk, škola, třída, oblíbené předměty) • sestaví svůj rozvrh hodin • odpoví na dopis od kamaráda a představí se • umí vést jednoduchý telefonický rozhovor • vyjmenuje dny v týdnu • vyslovuje a čte nahlas plynule a správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásob	**TEMATICKÉ OKRUHY** • e-mailová zpráva na téma škola • napsat svůj rozvrh hodin • odpovědět na dopis kamaráda a představit se • jednoduchý telefonický rozhovor **GRAMATICKÉ UČIVO** • číslovky 1-20 • přivlastňovací zájmena mein, dein • otázka zjišťovací • časování slovesa sein, haben • časování pravidelných sloves – koncovky • zápor nein, nicht	***OSV*** - *Přestavení sebe sama, příbuzného, přítele* **Čj** – vypravování Prezentace školy a kamaráda
VÁNOČNÍ SVÁTKY; RODINA			
Žák: • identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace • odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu	Žák: • přečte jednoduché vypravování o adventu • napíše vánoční a novoroční přání • rozumí jednoduchým informacím o rodinných příslušnících (věk, povolání, záliby) • umí napsat vypravování o své rodině • vede jednoduchý rozhovor na téma rodina • dokáže vyjmenovat měsíce a roční období • rozumí jednoduchým pokynům a větám a adekvátně na ně reaguje	**TEMATICKÉ OKRUHY** • jednoduché vyprávění o adventu • rozhovor o školním vánočním bazaru • přání k Vánocům a k Novému roku • jednoduché vyprávění o rodině • rozhovor o rodině • přání k narozeninám • vyjmenovat měsíce a roční období **GRAMATICKÉ UČIVO** • množné číslo podstatných jmen • skloňování jmen (1. a 4. pád) • přídavné jméno v přísudku • časování dalších sloves • vlastní jména osob • neurčité zájmeno kein • číslovky 20–100 • přivlastňovací zájmena unser, euer, ihr • tykání a vykání • časování nepravidelných sloves	***OSV*** - *sebepoznání* **Čj** – vypravování – sekunda

TÝDENNÍ PROGRAM; SPORT			
Žák: • s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků • shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace	Žák: • rozumí rozhovoru na téma volný čas • napíše odpověď na pozvání na oslavu narozenin • umí domluvit schůzku s kamarádem • představí svůj týdenní program • rozumí projevu spolužáka na sportovním dnu • sestaví program a napíše pozvánku na sportovní den • přivítá hosty a vede interview	**TEMATICKÉ OKRUHY** • volný čas • pozvání na oslavu narozenin a odpověď • domluva schůzky s kamarádem • sportovní den – rozhovory s hosty a účastníky • program a pozvánka na sportovní den **GRAMATICKÉ UČIVO** • časové údaje • určování času slovesa s odlučitelnou a neodlučitelnou předponou • slovosled ve větě oznamovací • sloveso mögen (ich möchte) • záporná předpona un- • doch v odpovědi na zápornou otázku	***MedV*** - *Stavba mediálního sdělení* **Čj** – zpráva

Ročník: **Tercie**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
NAKUPOVÁNÍ; DOMOV			
Žák: • sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineální sled myšlenek • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky podává	Žák: • vede jednoduchý dialog při nakupování (vyjadřuje množství při nákupu běžných potravin), objednávání jídla, popíše jednoduchý pracovní postup, sestaví jednoduchý recept, umí popsat cestu a orientovat se ve městě nebo vesnici • žák plynule reprodukuje získané vědomosti z tematických okruhů ústně i písemně, je schopen diskutovat na dané téma a aplikovat jej do běžných životních situací • je schopen porovnat věci a skutečnost, umí vyjadřovat množství, výhody a nevýhody • rozlišuje děj skončený a ještě trvající, umí vyjádřit naplánovaný děj • písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty	**TEMATICKÉ OKRUHY** • anketa na téma nakupování • porozumět rozhovoru na téma společný program • napsat jednoduchý rozhovor na téma nakupování dárku • pojmenovat obchody a zboží v nákupním centru • domluvit společný program s kamarádem • napsat jednoduché vyprávění na téma domov (bydlení, pojmenovat jednotlivé místnosti, domácí zvířata, volný čas, povinnosti) • rozhovor na téma bydlení, volný čas a povinnosti • rozumět jednoduchému vyprávění na téma bydlení, volný čas a povinnosti **GRAMATICKÉ UČIVO** • skloňování přivlastňovacích zájmen • časování sloves können a müssen v přítomném čase • předložka für • skloňování podstatných jmen v singuláru • vazba es gibt • časování sloves dürfen, mögen •	

JÍDLO A PITÍ; ZDRAVÍ A ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL			
Žák: • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i písemného textu • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	Žák: • přečte anketu na téma jídelní zvyklosti • rozumí rozhovoru mezi prodavačem a zákazníkem • vede s kamarádem rozhovor na téma jídelní zvyklosti, oblíbené jídlo • přečte jednoduché sdělení na téma zdravý životní styl. vybere správné dokončení vět podle obsahu textu • rozumí zprávám na telefonním záznamníku • písemně se omluví kamarádovi a dospělému • napíše jednoduché vypravování o svém životní stylu • pojmenuje některé části lidského těla a vyjádří, co ho bolí.	**TEMATICKÉ OKRUHY:** • jídelní zvyklosti • rozhovor mezi prodavačem a zákazníkem • sestavit oblíbený jídelníček • rozhovor na téma jídelní zvyklosti, oblíbené jídlo • téma zdravý životní styl • lidské tělo a nemoci **GRAMATICKÉ UČIVO** • skloňování podstatných jmen v singuláru • vazba es gibt • časování sloves dürfen, mögen • skloňování přivlastňovacích zájmen • časování sloves essen a nehmen • časové údaje • časování slovesa haben a sein v préterutu • předložky in, bei, zu • zápor nichts	
OBLEČENÍ; PROCHÁZKA MĚSTEM			
Žák: • Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat • formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně • užívá různé techniky čtení podle typu textu a účelu čtení	Žák: • přečte hodnocení módní policie • rozumí anketě v rozhlase na téma oblečení • napíše kamarádovi odpověď na e-mail na téma oslava narozenin • umí říct, kdy má narozeniny • sestaví jednoduché sdělení týkající se situací souvisejících se životem v rodině a ve škole • přečte rozhovor s turistou v Berlíně • rozumí rozhovoru na téma orientace ve městě • napíše kamarádovi pozdrav z Berlína • osloví a zeptá se na cestu. • jednoduše popíše cestu a pojmenuje důležité budovy ve městě	**TEMATICKÉ OKRUHY** • oblečení • oslava narozenin • orientace ve městě **GRAMATICKÉ UČIVO** • datum narození • časování sloves einladen v přítomném čase • časování sloves sollen a wollen v přítomném čase • číslovky 100–1000 • rozkazovací způsob • předložky nach, von, zu, durch, für	

Ročník: Kvarta

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
NÁVŠTĚVA Z CIZINY; PŘÁTELÉ			
Žák: • jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související • vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života • shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé tyly a citová zabarvení promluvy	Žák: • přečte na webových stránkách na téma počasí, jízdní řád, jazykové kurzy • řekne, jaké bude počasí • rozumí jednoduché předpovědi počasí • rozumí rozhovoru v kavárně • napíše kamarádovi e-mail na téma jazykový kurz v zahraničí nebo výlet • popíše jednoduše cestu a pojmenuje dopravní prostředky • přečte jednoduché sdělení na téma já a moje rodina • rozumí rozhovoru o kamarádovi (vzhled, oblečení, vlastnosti, záliby) • popíše školní potřeby • popíše svůj pokoj	**TEMATICKÉ OKRUHY** • počasí • jízdní řád • rozhovory o objednání jídla • popis cesty • rodina a kamarád • školní potřeby • můj pokoj **GRAMATICKÉ UČIVO** • préteritum a perfektum • předložky se 3. a 4. pádem • skloňování podstatných jmen a přídavných jmen v plurálu	
DENNÍ PROGRAM; PRÁZDNINY			
Žák: • využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů • reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obratů • využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma	Žák: • přečte text na téma pracovní aktivity ve volném čase • rozumí rozhovoru o volném čase • popíše svůj denní program • přečte upozornění a oznámení • rozumí rozhovoru n téma letní prázdniny • vede rozhovor o prázdninách • vyplní jednoduchý formulář • vede rozhovor s lékařem	**TEMATICKÉ OKRUHY** • volný čas • denní program • letní prázdniny **GRAMATICKÉ UČIVO** • skloňování osobních zájmen • časování způsobových sloves v préteritu • časové údaje	vypravování – Co bych chtěl dělat o prázdninách?

MÉDIA; NĚMECKO			
Žák: • zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích • srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata • logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma	Žák: • přečte text na téma média • rozumí rozhovoru s moderátorem • navrhne jednoduché reklamní spot • napíše krátké vypravování na téma média a já • vypráví, co čte a co sleduje na digitálních zařízeních • přečte text o zajímavostech v Německu • rozumí vyprávění na téma zkušenosti s Německem • navrhne program školního výletu	**TEMATICKÉ OKRUHY** • média, reklama • Německo • školní výlet **GRAMATICKÉ UČIVO** • Spojovací výrazy und, aber, oder, sondern, denn, deshalb	reálie – Německo e-mail a SMS – výlet projekt na téma Náš třídní výlet

Francouzský jazyk (další cizí jazyk) – nižší gymnázium

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Francouzský jazyk vychází z Doplňujícího vzdělávacího oboru Další cizí jazyk RVP ZV. Cílem vzdělávání ve francouzském jazyce na nižším gymnáziu je dosažení úrovně A1 dle Společného referenčního rámce pro jazyky. Výuka francouzštiny navazuje na výuku českého jazyka a prvního cizího jazyka, kterým je angličtina. Žáci v průběhu studia získávají produktivní, interaktivní i receptivní řečové dovednosti. Umí představit sebe a jim blízké osoby, umí klást jednoduché otázky týkající se místa, kde žijí, lidí, které znají. Jednoduchým způsobem se dokáží domluvit, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten jim pomoci. Rozumí základním výrazům a frázím vztahujícím se k nejběžnějším životním situacím, rozumí čtenému textu, který je obsahem slov na jejich úrovni.

Do vyučovacího předmětu francouzský jazyk jsou zahrnuta následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Rozvoj schopností poznávání
- Sebepoznání, hodnoty
- Seberegulace a sebeorganizace
- Kreativita
- Poznávání lidí
- Komunikace

Výchova demokratického občana (VDO)

- Občanská společnost a škola
- Občan, občanská společnost a stát
- Formy participace občanů v politickém životě

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Objevujeme Evropu a svět
- Evropa a svět nás zajímá

Multikulturní výchova (MkV)

- Kulturní diference
- Lidské vztahy
- Multikulturalita

Environmentální výchova (EV)

- Lidské aktivity ovlivňující životní prostředí

Mediální výchova (MedV)

- Tvorba mediálního sdělení
- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Časové vymezení

Předmět francouzský jazyk mají žáci v sekundě dvě hodiny týdně, v tercii a kvartě mají žáci po třech hodinách týdně. Třída se dělí na skupiny.

Organizační vymezení

Výuka předmětu francouzský jazyk probíhá v kmenových učebnách, které jsou vybavené k modernímu způsobu výuky, vyučování probíhá také v jazykové učebně, která je efektivně využívána při prezentacích a interaktivních cvičení.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- na začátku roku seznámí žáky s cíli, ke kterým bude výuka v průběhu roku směřovat, a na konci roku zhodnotí dosažení cílů – tím učí žáky sebereflexi
- volí takové cíle, jež jsou přiměřené schopnostem žáků
- motivuje žáky pro další učení pořádáním poznávacích zájezdů po Francii, účastí na akcích pořádaných Aliance française – vede žáky k samostatnému získávání informací z různých zdrojů tím, že jim zadává jednoduché úkoly vztahující se k vyhledávání údajů v encyklopediích, slovnících, internetových zdrojích
- zadává samostatné práce a projekty a vede žáky k prezentaci před kolektivem.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- simuluje ve výuce modelové situace, se kterými se žáci mohou setkat v praktickém životě, aby uměli adekvátně reagovat.
- využívá skupinového vyučování k tomu, aby žáci hledali řešení ve skupině a aby se tak naučili vidět problém z různých úhlů pohledu.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby na příslušné úrovni uměli vyjádřit svůj názor – organizuje výuku v hodině tak, aby žák co nejčastěji komunikoval buď s vyučujícím, nebo s ostatními spolužáky.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vybízí žáky k tomu, aby při práci ve skupinách spolupracovali, aby uměli obhájit svoje stanoviska a tolerovali názory druhých

Kompetence občanské

Učitel:

- vybízí žáky k otevřenosti a upřímnosti, k pozitivnímu vnímání jiných kulturních, etických a duševních hodnot lidí žijících v odlišném, frankofonním prostředí, k tomu se využívají také poznávací zájezdy

Kompetence pracovní

Učitel:

- pravidelným zadáváním domácích úkolů vytváří u žáků správné pracovní návyky
- působí na žáka tak, aby v něm probudil zájem o osvojení tohoto jazyka

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáka k tomu, aby žák ovládal běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- podněcuje samostatnost u žáka, který využívá technologie pro činnost či při řešení problému
- pravidelným zařazováním skupinové i individuální práce do vyučovacích hodin směřuje žáka k samostatnému vyhledávání, třídění a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- vede žáka k tomu, aby volil postupy a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vede žáky k prezentaci výsledků své práce v digitální podobě

Vyučovací předmět: ***Francouzský jazyk***

Ročník: **Sekunda**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby • rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova • pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění • rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje • rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku • používá abecední slovník učebnice	Žák: • pozná francouzštinu mezi ostatními jazyky podle poslechu, správně artikuluje francouzské hlásky, které čeština nemá, napodobuje slovní přízvuk a intonaci francouzské věty, čte plynule jednoduché texty a dialogy, zazpívá francouzskou píseň, přednese zpaměti báseň, odříká abecedu • vykonává základní pokyny učitele ve třídě, řídí se podle jednoduchých zadání v učebnici • vytváří jednoduché věty, které se týkají jeho osoby, rodiny, přátel, parafrázuje smysl jednoduchých nahrávek, vyhledá v textu odpovědi na otázky zadané učitelem • používá samostatně abecední slovník učebnice při práci s novou slovní zásobou, vede si svůj vlastní slovníček	**ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA** • přízvukování slov (poslední slabika) • výslovnostní pravidla, písmena, která se nečtou • výslovnost zavřených a otevřených samohlásek, nosovek • větná intonace • hláskování slov **SLOVNÍ ZÁSOBA** • abeceda, číslovky 1-100, datum, dny, měsíce, hodiny, rozvrh, barvy, školní pomůcky • národnosti, rodina, zaměstnání, popis osoby a její charakter, fyzické potřeby • volný čas, můj den, sport • výrazy souhlasu, nadšení, nesouhlasu, odmítnutí • výrazy aimer, adorer, détester • proč, proto **MLUVNICE** • člen (urč., neurč., dělivý s konstrukcí faire) • konstrukce c´est, ce sont • fem. A mask. některých národností • plurál subst.	

		• adjektiva (rod, číslo) • přivlastňovací zájmena (jeden vlastník) • prézens sloves - typ parler, habiter, s´appeler • prézens etre, avoir, aller, faire • všeobecný podmět „on“ • otázka intonací a opisem • slovesný zápor, oui x si • etre en train de	
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů	Žák: • představí sebe, rodinné příslušníky, přátele (věk, vlastnosti, bydliště) • pojmenuje předměty ve svém okolí (velikost, barva, počet) • popíše průběh svých denních aktivit, mluví o svých zálibách, o svém rozvrhu • vyjádří čas, počítá do sta • pojmenuje evropské státy, národnosti a jazyky • vyplní jednoduchý dotazník týkající se jeho osoby	**KOMUNIKAČNÍ SITUACE** • pozdrav • představení sebe a svých blízkých • mluvit o rodině a svých denních aktivitách • vyjádřit vlastnictví • navrhnout něco, přijmout, odmítnout návrh • vyjádřit nespokojenost, nadšení, popřít něco • zeptat se na čas a odpovědět • informovat se o někom, zeptat se na jeho záliby, každodenní aktivity	***MkV*** - *Kulturní diference* *(respektování druhého, byť je odlišný – přijetí zvyků odlišného prostředí, pokud se v něm pohybuji: specifika pozdravů a zdvořilostních frází ve Francii)*
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci	Žák: • si rychle vybaví a použije zdvořilostní formulace • odpoví na jednoduché otázky týkající se jeho osoby, jeho přátel, rodinných příslušníků • sám se zeptá ostatních na základní údaje (hodiny, datum, bydliště, činnosti, aktivity)	**KOMUNIKAČNÍ SITUACE** • dialog (vzájemné otázky a odpovědi na osvojená témata, jméno, věk, bydliště, datum, záliby)	PLAKÁT *popis bytosti (fyzický vzhled, charakter)*

Ročník: **Tercie**

Očekávané výstupy RVP ZV/G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby • rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům • používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník	Žák: • čte srozumitelně, správně artikuluje a intonuje • rozliší v textu a promluvě důležité informace od méně důležitých a umí zodpovědět otázky týkající se textu a promluvy • umí pohotově vyhledat slovníkové heslo a rozumí mu • shrne jednoduchými větami hlavní body krátkého textu či dialogu • napíše vzkaz svým nejbližším, text na pohlednici a krátký dopis francouzskému příteli	**ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA** • zlepšení výslovnosti zavřených a otevřených samohlásek • správná výslovnost souhlásek a polosouhlásek • asimilace souhlásek • vázání • přednes textů zpaměti **SLOVNÍ ZÁSOBA** • město, čtvrť, oblíbené místo • obchody, činnosti k nim se vztahující • orientace ve městě • prázdniny, víkend • jména zemí (Evropa, svět) • předpověď počasí **MLUVNICE** • stažené členy • jména zemí: rod, předložky • zájmena přivlastňovací (více vlastníků) • tázací slova • rozkazovací způsob • blízká budoucnost • konstrukce il faut, il y a • minulý čas (passé composé s avoir) • nepravidelná slovesa pouvoir a vouloir • předložky (místo)	***VMEGS*** - *Objevujeme Evropu a svět (evropská města a frankofonie)* Reálie: francouzská města, život ve městě a na venkově, prázdniny a církevní svátky ve Francii

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace	Žák: • představí sebe, rodinné příslušníky, přátele (věk, vlastnosti, bydliště) • pojmenuje předměty ve svém okolí (velikost, barva, počet) • popíše průběh svých denních aktivit, mluví svých zálibách, o svém rozvrhu • vyjádří čas, počítá do sta • pojmenuje evropské státy, národnosti a jazyky • vyplní jednoduchý dotazník týkající se jeho osoby	**KOMUNIKAČNÍ SITUACE** • zeptat se na cestu, dát odpověď • dát příkaz • komunikovat po telefonu • vyprávět příběh, který se stal • popsat uplynulý den, uplynulý víkend • mluvit o plánech do budoucna, o prázdninách • pochopit a dát informace o počasí	***MkV*** - *Kulturní diference (respektování druhého, byť je odlišný – přijetí zvyků odlišného prostředí, pokud se v něm pohybuji: specifika pozdravů a zdvořilostních frází ve Francii)* ***OSV*** - *Seberegulace* a *sebeorganizace (organizace vlastního času)*
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace	Žák: • předvádějí dialogy mezi sebou, simulují telefonické hovory	**KOMUNIKAČNÍ SITUACE** • dialog (vzájemné otázky a odpovědi na osvojená témata, jméno, věk, bydliště, datum, záliby, počasí)	

Ročník: **Kvarta**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku • žák používá dvojjazyčný slovník, internetový slovník (práce s informacemi)	Žák: • vyjádří vlastními slovy obsah a smysl jednodušších textů a nahrávek mimo rámec učebnice (časopis) • orientuje se nejen v oddíle slovníkových hesel, ale pracuje také s internetovými překladači	**ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA** • upevňování správné výslovnosti (liaison, enchainement) **SLOVNÍ ZÁSOBA** • popis vzhledu osoby, části těla • oblékání, materiál, barvy, módní přehlídka • jídlo, potraviny • v restauraci • národnosti, zaměstnání • životopis slavné osobnosti • sport, volný čas • tělo, zdraví, nemoci **MLUVNICE** • člen určitý, neurčitý, stažený, dělivý • výrazy kvantity (beaucoup de, peu de) • otázka (l´inversion du sujet) • pourquoi x parce que • otázka s quel • mask. a fem. adjektiv • zájmena, předmět přímý (COD) • slovesa faire, savoir, aller, boire, manger, pouvoir, vouloir • imperativ • konstrukce avoir mal a... • minulý čas s avoir, negace (rien, jamais)	***MedV*** - *Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení* *(práce s informacemi na internetu)* ***OSV*** - *Psychohygiena* *(hledání pomoci při potížích)* - *Komunikace* *(řeč těla)* - *Kooperace a kompetice* *(módní přehlídka)* ***VDO*** - *Formy participace občanů* ***VMEGS*** - *Evropa a svět nás zajímá* *(zvyky a tradice francouzského národa)* ***MkV*** - *Multikulturalita* *(cizí jazyk jako nástroj dorozumění a celoživotního vzdělávání)*

		• participe passé (neprav.) • vztažná zájmena zájmena (qui,que..) • ukazovací zájmena • imparfait	
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět	Žák: • sestaví jednoduché dialogy nebo jiná ústní sdělení týkající se probíraných témat (restaurace, jídlo, zdraví) • se krátce písemně vyjádří k otázkám, které souvisejí s probíranými tématy (popis, vzhled osoby, charakteristika)	**KOMUNIKAČNÍ SITUACE** • koupit, vyzkoušet si oblečení • na tržnici/v obchodě zeptat se na produkty a cenu • objednat si jídlo • popsat stravovací režim • vyjádřit svůj zdravotní stav	***MkV*** - *Kulturní diference (respektování druhého, byť je odlišný – přijetí zvyků odlišného prostředí, pokud se v něm pohybuji: specifika pozdravů a zdvořilostních frází ve Francii)* ***OSV*** - *Seberegulace a sebeorganizace (organizace vlastního času)*
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • se zapojí do jednoduché konverzace dalších osob, poskytne požadované informace	Žák: • se velmi jednoduchým způsobem domluví v nejběžnějších situacích • komunikuje v oblasti nejběžnějších témat za podmínky, že je rodilý mluvčí ochoten mluvit velmi jednoduše – požádá o opakování, pokud nerozumí • vysloví svůj názor	**KOMUNIKAČNÍ SITUACE** • popsat vzhled a charakter blízké osoby • mluvit o oblékání (dialogy v obchodě) • mluvit o tom, co musím udělat • klást otázky druhé osobě: její zvyky • učinit pozvání, návrh • dialog –v restauraci • dát rady nemocnému	**MkV** *(vytvořit prezentaci vybraného francouzského/frankofonního kraje/regionu z pohledu tradic, pokrmů (práce s internetovými zdroji)*

Ruský jazyk (další cizí jazyk) – nižší gymnázium

Obsahové vymezení

Obsahové vymezení Vyučovací předmět Ruský jazyk vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk. Vede žáka k chápání jazyka jako odrazu historického a kulturního vývoje. Slouží k osvojení si základních jazykových prostředků umožňujících komunikaci v rámci integrované Evropy. Pomáhá odstraňovat jazykové bariéry a vytváří podmínky pro spolupráci, popřípadě možnosti dalšího studia jazyka a jeho profesní uplatnění. Požadavky na vzdělávání v Dalším cizím jazyce jsou formulovány v RVP ZV a vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládání cizího jazyka a směřuje k dosažení úrovně A1. (Žák rozumí známým každodenním výrazům a základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a umí tyto výrazy a fráze používat. Umí představit sebe a ostatní a klást jednoduché otázky, týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky umí odpovídat. Dokáže se jednoduchým způsobem domluvit, mluví-li partner pomalu a jasně, a je ochoten mu/jí pomoci).

Do vyučovacího ruský jazyk jsou zahrnuta následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Seberegulace a sebeorganizace
- Psychohygiena
- Poznávání lidí
- Mezilidské vztahy
- Komunikace
- Hodnoty, postoje, praktická etika

Výchova demokratického občana (VDO)

- Občan, občanská společnost a škola

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět

Multikulturní výchova (MkV)

- Kulturní diference

Environmentální výchova (EV)

- Ekosystémy

Mediální výchova (MedV)

- Tvorba mediálního sdělení

Žáci si osvojí:

1. komunikativní dovednosti, aby byli schopni dorozumět se v běžných situacích a diskutovat na jednoduchá témata
2. poslech s porozuměním
3. čtení s porozuměním
4. práci s cizojazyčným slovníkem

Časové vymezení

Vyučovací předmět Ruský jazyk je zařazen do výuky v 2. až 4. ročníku nižšího stupně gymnázia. V sekundě jsou jazyku věnovány 2 vyučovací hodiny týdně, v tercii a kvartě se předmět vyučuje po 3 hodinách týdně.

Organizační vymezení

V hodinách se využívají učebnice a pracovní sešity pro začátečníky odpovídající věku žáků, dále doprovodné učební materiály – časopis, cvičebnice gramatiky atd. Žáci jsou rozděleni do skupin. Skupiny žáků pracují střídavě ve třídách, v odborné učebně plně vybavené audiovizuální technikou a v počítačových učebnách vybavených velkoplošnou projekcí. Součástí výuky je též dramatizace, improvizace, využívá se nahrávek, písní a textů. Při výuce je využíván multimediální software a práce s internetem.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- motivuje žáka, a tím jej vede k efektivnímu způsobu učení, zdůrazní význam dalšího studia jazyků a důležitost celoživotního učení
- zadává žákům úkoly a zároveň je vede k samostatnému vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vytváří praktické problémové úkoly a situace a učí žáky je řešit
- zadáváním samostatných úkolů vede žáky k řešení různých problémů s cílem připravit žáka na konverzaci s rodilým mluvčím

Kompetence komunikativní

Učitel:

- rozvíjí schopnosti žáka naslouchat cizojazyčným promluvám, a tak jej vede ke schopnosti porozumět těmto promluvám, vhodně na ně reagovat, diskutovat a vyjádřit volbou vhodných komunikačních prostředků vlastní názor

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- učí žáka pracovat ve skupině a podílet se na týmové práci, při které si žák procvičuje osvojené jazykové prostředky, obhajuje svá stanoviska a podporuje svou sebedůvěru

Kompetence občanské

Učitel:

- poskytuje žákovi prostor k diskuzi, aby mohl argumentovat a obhajovat své názory a práva
- vybízí žáka k tomu, aby se choval otevřeně, slušně a upřímně, tak aby vnímal jiné kulturní, etické a duševní hodnoty lidí

Kompetence pracovní

Učitel:

- působí na žáka tak, aby žák používal různé druhy slovníků, gramatických příruček, počítačových výukových programů
- směruje žáka k tomu, aby si uvědomoval důležitost znalosti cizího jazyka

Kompetence digitální

Učitel:

- učí žáky, aby ovládli běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívali je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- vede žáky k tomu, aby získávali, vyhledávali, kriticky posuzovali, spravovali a sdíleli data, informace a digitální obsah, k tomu volili postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vede žáky k tomu, aby vytvářeli a upravovali digitální obsah, kombinovali různé formáty, vyjadřovali se za pomoci digitálních prostředků
- vede žáky k prezentaci výsledků své práce v digitální podobě

Vyučovací předmět: ***Ruský jazyk***

Ročník: **Sekunda**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
Žák: • vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby • rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje • rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám • používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník • sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů	Žák: • rozlišuje výslovnost českých a ruských hlásek • správně artikuluje • podle poslechu napodobuje správně slovní přízvuk a větnou intonaci • reaguje na jednoduché pokyny • rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu • vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku • adekvátně reaguje na položenou otázku • vyhledá potřebnou informaci ve slovníku i v online prostředí dovede ji vhodně použít v textu a své promluvě • jednoduše představí sám sebe, rodinu • popíše jednoduše své zájmy a činnosti	**ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA** • přízvučné a nepřízvučné slabiky • intonace tázacích a oznamovacích vět • vokalický systém **GRAFICKÁ STRÁNKA JAZYKA** • azbuka • funkce jotovaných písmen **SLOVNÍ ZÁSOBA** • rodina, příbuzenské vztahy • zvířata, domácí mazlíčci • škola, třída • potraviny, ovoce, zelenina **MLUVNICE** • věty typu: Jak se jmenuješ?; Kde bydlíš?; Kdo je to? • zápor časování pravidelných sloves (I. a II. časování) • přítomný, minulý a budoucí čas sloves • číslovky	***MkV*** - *Kulturní diference* ***OSV*** - *Poznávání lidí* - *Mezilidské vztahy* - *Komunikace* ***VMEGS*** - *Evropa a svět nás zajímá* **Z, D, Ov**

		KOMUNIKAČNÍ SITUACE • pozdrav • představení sebe a svých blízkých • mluvit o rodině a rodinných příslušnících, domácích mazlíčcích • vyjádřit vlastnictví • navrhnout něco, přijmout, odmítnout návrh • vyjádřit nespokojenost, nadšení, popřít něco • informovat se o někom	

Ročník: **Tercie**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
Žák: • vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby • rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům • používá dvojjazyčný slovník • sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení; vyplní své základní údaje do formulářů • zapojí se do jednoduché pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace	Žák: • čte srozumitelně se správnou artikulací • odlišuje českou a ruskou výslovnost jednotlivých hlásek • podle audionahrávek napodobuje melodii ruské věty • rozliší zásadní informace od významově nepodstatných • reaguje na otázky • vyhledává správné významy i gramatické tvary • napíše krátký dopis, email • vyplní formulář s osobními údaji i v online prostředí • napíše písemné pozvání • vyjádří svůj postoj, dojmy • vyžádá si potřebné informace, sestaví jednoduchý rozhovor	**ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA** • přízvučné a nepřízvučné slabiky • větná intonace • redukce a, o, e, ja **MLUVNICE** • minulý čas sloves • složené číslovky • místní předložky • postavení záporu u sloves • zvratná slovesa • přídavná jména • zájmena – osobní, tázací • vyjadřování data a času **SLOVNÍ ZÁSOBA** • zájmy, záliby • škola, rozvrh hodin, vyučování • popis člověka, části těla • dny, týdny, měsíce, roky • názvy budov ve městě • povolání	***VDO*** - *Občanská společnost a škola* ***OSV*** - *Seberegulace a sebeorganizace* - *Psychohygiena* ***MedV*** - *Tvorba mediálního sdělení* **Čj, Z, Ov, Vv**

		KOMUNIKAČNÍ SITUACE • pozdrav, poděkování, omluva, prosba • vyjádřit libost/ nelibost • popsat školu, oblíbené předměty • mluvit o zálibách, koníčcích, volném čase • popsat vzhled člověka • zeptat se na cestu a popsat cestu někam • informovat o zaměstnání svých blízkých	

Ročník: **Kvarta**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
Žák: • vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby • rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku • používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník • napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět • zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace	Žák: • správně artikuluje • dbá na slovní a větný přízvuk • rozlišuje výslovnost českých a ruských hlásek • podle nahrávky napodobuje správně melodii a intonaci • dbá na gramatickou správnost • postihne hlavní smysl krátkých sdělení a porozumí jim • vybere nejdůležitější informace • aktivně používá slovní zásobu k probíraným tématům • při práci s neznámým textem používá dvojjazyčný tištěný slovník i online slovníky • ověřuje si správnost utvořeného tvaru ve slovníku • odhadne podle kontextu český význam neznámého slova a ověří za pomoci slovníku • ve vlastním projevu využije již probrané obraty, fráze a věty • sestaví jednoduché dialogy nebo jiná ústní sdělení týkající se probíraných témat • dovede poradit, zeptat se • reaguje na položenou otázku • zapojí se do řízeného rozhovoru • vyjádří své pocity a zaujme vlastní stanovisko	**ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA** • větná intonace • specifika zvukové stránky jazyka v ruských básních a písních **GRAFICKÁ STRÁNKA** • znalost azbuky **MLUVNICE** • skloňování podstatných jmen rodu mužského, ženského a středního • názvy národů a národností • skloňování přídavných jmen • skloňování osobních a tázacích zájmen • časování vybraných nepravidelných sloves • slovesné vazby • vyjádření potřeby a povinnosti **SLOVNÍ ZÁSOBA** • geografie RF • vzhled a charakterové vlastnosti • doprava • nákupy • oblečení • počasí • režim dne, ruské svátky	***OSV*** - *Poznávání lidí* - *Hodnoty, postoje, praktická etika* ***VMEGS*** - *Objevujeme Evropu a svět* ***EV*** - *Ekosystémy* - *Vztah člověka k prostředí* **Z, Ov**

	• krátce se písemně vyjádří k otázkám, které souvisejí s probíranými tématy	**KOMUNIKAČNÍ SITUACE** • orientovat se v mapě RF • popsat vzhled a charakter blízké osoby • koupit si jízdenku, komunikovat s pracovníky v dopravních prostředcích • zeptat se na cenu, koupit si potřebnou věc, domluvit se s prodavačem, požádat o možnost vyzkoušet si oblečení • mluvit o módě • vyjádřit se k aktuálnímu počasí, jednoduše charakterizovat jednotlivá roční období • popsat svůj všední den, volný den, nejvýznamnější svátky	

Španělský jazyk (další cizí jazyk) – nižší gymnázium

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Španělský jazyk vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk. Vede žáka k chápání jazyka jako odrazu historického a kulturního vývoje. Slouží k osvojení si základních jazykových prostředků umožňujících komunikaci v rámci integrované Evropy. Výstupem je žák, který má dostatečné vyjadřovací prostředky a odpovídající slovní zásobu k tomu, aby se domluvil a vyjadřoval, disponuje dostatečnými opisnými prostředky v rámci tematických okruhů, jako jsou rodina, školy, koníčky, zájmy, práce, cestování a aktuální události. Komunikuje přiměřeně správně, všeobecně ovládá gramatiku a využívá nejběžnější vyjadřovací prostředky. Dosažená úroveň podle Společného evropského referenčního rámce je A2 – B2 (VG+NG).

Do vyučovacího předmětu Španělský jazyk jsou na NG zahrnuta následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Poznávání lidí
- Mezilidské vztahy
- Komunikace
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Evropa a svět nás zajímá

Multikulturní výchova (MkV)

- Kulturní diference
- Lidské vztahy

Učitel volí učebnice v kombinaci s dalšími výukovými materiály tak, aby bylo dosaženo požadovaných výstupů co nejefektivněji. Při výuce se žák rovněž seznamuje částečně s reáliemi Španělska. K osvojování nových poznatků využívá také internet.

Časové vymezení

Předmět Španělský jazyk je zařazen do výuky v 2. – 8. ročníku (sekunda – oktáva) osmiletého studia. Španělštině budou věnovány 3 vyučovací hodiny v každém ročníku s výjimkou sekundy (2 hod.).

Organizační vymezení

Při výuce se využívají učebnice a pracovní sešity a dále různé doprovodné učební materiály (cvičebnice gramatiky, časopisy atd.). Žáci mají též k dispozici nahrávky k učebnicím, slovníky, nástěnné mapy a další obrazové materiály. Žáci jsou rozděleni do skupin. Výuka probíhá v kmenové učebně, případně v jazykové učebně vybavené audiovizuální technikou a projekcí. Do výuky je zařazen poslech textů, audioorální cvičení, práce s videoprogramy, počítačovými programy a informacemi z internetu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- zadáváním samostatné práce vede žáka k tomu, aby využíval učení jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj
- motivací vede žáka k získávání, tvořivému zpracování a využívání poznatků a informací z různých zdrojů (slovníky, internet, informace z tisku, rozhlasu a televize)
- společným posuzováním učí žáka kriticky hodnotit výsledky vlastního učení, přijímat ocenění, radu i kritiku druhých a poučit se z chyb

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- simulací různých situací vede žáka k rozpoznání a objasnění problému a hledání řešení
- zadáváním úkolů naučí žáka kriticky interpretovat získané poznatky a zjištění, ověřovat je a využívat pro formulaci vlastních tvrzení a argumentů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- poslechem nahrávek naučí žáka porozumět sdělením různého typu
- zadáváním přiměřeně náročných textů vede žáka k srozumitelnému a přiměřenému vyjadřování se v písemných i ústních projevech
- ukládáním úkolů na počítači naučí žáky získávat a využívat informace a moderní informační technologie

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- správnou motivací vede žáky k reálnému posouzení vlastních fyzických a duševních možností

Kompetence občanské

Učitel:

- zadáváním samostatné práce naučí žáka sledovat a posuzovat dění v místě bydliště i nejbližším okolí
- zadáváním samostatné práce vede žáka k tomu, aby promýšlel souvislosti mezi právy i povinnostmi a hájil svá práva i práva jiných

Kompetence pracovní

Učitel:

- zadáváním domácích úkolů směřuje žáka k možnosti dalšího vzdělávání se v jazykové oblasti a k možnosti využití získaných jazykových znalostí v budoucím profesním zaměření
- individuálním přístupem vede žáky k uplatňování vlastní iniciativy a tvořivost

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáka k vytváření, vylepšování a propojování digitálního obsahu v různých formátech, motivuje ho, aby se vyjadřoval za pomoci digitálních prostředků
- motivuje žáka, který získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech
- volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- v hodině instruuje žáky, aby používali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života

Vyučovací předmět: ***Španělský jazyk***

Ročník: **Sekunda**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
Žák: • rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy • jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související • reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obratů	Žák: • napodobuje dle autentické nahrávky přízvuk, melodii intonaci a rytmus • rozumí krátkým pokynům a větám z každodenního života vysloveným pomalu a zřetelně • čte foneticky správně jednoduchý text • rozumí obsahu • jednoduchých textů a vyhledá základní údaje • při práci s textem používá překladový slovník • vyjadřuje ústně i písemně krátké izolované věty a fráze vztahující se k běžným situacím • požádá o jednoduché osobní informace nebo je předá • osvojí si základní aspekty • písemné podoby jazyka • napíše dopis • popíše vzhled a charakter osoby • představí sebe či jinou osobu • komunikuje samostatně jednoduchým způsobem v každodenních situacích s využitím osvojené slovní zásoby na běžná témata • chápe jednoduché zřetelné dotazy a pokyny přednesené pomalu • sám jednoduché otázky klade	**FONETIKA** • abeceda • zvuková výstavba slova • rytmus a intonace souvislého projevu **PRAVOPIS** • základní rozdíly mezi psanou a mluvenou podobou slova, zvláštnosti interpunkce **GRAMATIKA** • podstatná jména a členy • ukazovací zájmena • základy konjugace pravidelných a nepravidelných sloves • vyjadřování slovesa Být • přídavná jména a zájmena • stupňování přídavných jmen • příslovce • předložky • číslovky základní • přítomný průběhový čas • základní typy vět: oznámení otázka, rozkaz **Tematické okruhy a komunikační situace z běžných oblastí lidského života:** • základní služby • restaurace	***OSV*** - *Poznávání lidí* - *Mezilidské vztahy* - *Komunikace* ***VMEGS*** - *Evropa a svět nás zajímá* ***MKV*** - *Kulturní diference* - *Lidské vztahy* **Čj, Z, D, Zsv, Bi, Hv, Vv**

		• obchody • nejběžnější profese, vzdělání, škola • osobní oblast: rodina, domov, svátky, oblékání, zdraví a denní režim • základní osobní vlastnosti a pocity základní společenské zdvořilostní fráze, počasí, roční doby, datum a čas. **Vybrané základní informace z reálií zemí studovaného jazyka**	

Ročník: **Tercie**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
Žák: • rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal • adekvátně dokáže reagovat v promluvě a konverzaci • sdělí jednoduchým způsobem základní informace o sobě, rodině, škole, volném čase, bydlení a dalších tématech • srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata a dokáže v textu vyhledat požadovanou informaci • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	Žák: • čte foneticky správně jednodušší text • rozumí obsahu jednodušších textů, dokáže interpretovat obsah vlastními slovy • při práci s textem používá překladový slovník • reaguje pohotově na pokyny vyslovené běžným tempem • vyjadřuje se ústně i písemně v jednoduchých větách • komunikuje o každodenních situacích • zvládá základní aspekty písemné podoby jazyka • dokáže vyslovit a přijmout pokyn • klade jednoduché otázky • odvodí pravděpodobný význam slov z kontextu	**FONETIKA** • zvládá rytmus a intonaci souvislého projevu **PRAVOPIS** • upevňování pravopisných dovedností **GRAMATIKA** • kontrast mezi slovesy ser a estar • gerundium • příslovce mucho • minulý, předpřítomný čas • fráze ir + a + podstatné jméno/sloveso • ukazovací zájmena • názorová slovesa **Tematické okruhy a komunikační situace z běžných oblastí lidského života (slovní zásoba, jednoduché vyjádření)** • každodenní činnost, volný čas • mimoškolní aktivity, sport • příroda, táboření, aktivity ve volné přírodě **Vybrané základní informace z reálií zemí studovaného jazyka**	***OSV*** - *Řešení problémů a rozhodovací dovednosti* - *Mezilidské vztahy* - *Komunikace* - *Hodnoty, postoje, praktická etika* ***MKV*** - *Kulturní diference* - *Lidské vztahy* **Čj, Z, Zsv, Bi, Vv, Hv, Tv**

Ročník: **Kvarta**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
Žák: • dokáže popsat charakterové rysy člověka, vyjádřit, co dělá • adekvátně dokáže reagovat v promluvě a konverzaci • sdělí jednoduchým způsobem základní informace o sobě, rodině, škole, volném čase, odívání, stravování a dalších tématech • srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata	Žák: • formuluje jednoduché pokyny a instrukce za použití rozkazu • stručně a jasně popíše lokalitu • sestaví jednoduché ústní i písemné rozhovory situované v obchodě, na ulici, v restauraci • vyjádří preference a názor na dané téma • čte správně delší jednoduché texty • popíše dům, zařízení a vybavení bytu, zlepšuje svoji individuální jazykovou paměť prostřednictvím slovní zásoby a četby • mluví o způsobech stravování, popíše jednotlivé kroky jednoduchých receptů • vypráví o minulých událostech, reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu	**FONETIKA** • zvládá rytmus a intonaci souvislého projevu **PRAVOPIS** • upevňování pravopisných dovedností **GRAMATIKA** • zájmena přímého předmětu • rozdíly v použití hay/estar • kladný rozkaz • číslovky 100 – 1 000 000 • superlativ přídavných jmen • sloveso parecer • řadové číslovky • osobní zájmena předmětná • předložky a příslovce místa • přivlastňovací zájmena • osobní zájmena předmětná • minulé imperfektum vs. minulý čas • postavení výrazů como + imperfecto, porque + jednoduchý minulý čas **Tematické okruhy a komunikační situace z běžných oblastí lidského života (slovní zásoba, jednoduché vyjádření)** • město, ulice, obchody, služby • dům, místnosti, nábytek, domácí práce • jídlo, potraviny • všeobecná vyprávění každodenních situací **Vybrané základní informace z reálií zemí studovaného jazyka**	***OSV*** - *Komunikace* ***MkV*** - *Kulturní diference* - *Lidské vztahy* **Č, Z, Zsv, Bi, Vv, Tv, Hv**

Informatika – nižší gymnázium

Obsahové vymezení

Předmět Informatika vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Informatika z RVP ZV. Vyučovací předmět Informatika je předmět všeobecně vzdělávací. Dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími.

Praktická činnost v předmětu s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi je vnímána jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší. Škola klade důraz na rozvíjení digitálních kompetencí ve všech předmětech, informatika k tomu přispívá svým velkým dílem.

Předmět dává žákům prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů a projektovou činností. Pomáhá žákům porozumět světu kolem sebe, jehož součástí digitální technologie jsou. Nedílnou součástí předmětu je etika a ochrana autorských práv v návaznosti na příslušnou legislativu.

Škola vnímá informatiku a technické směřování rozvoje žáků jako důležité, proto jsou do výuky zařazovány také základy robotiky jako aplikovaná oblast propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak informatické myšlení.

Předmět Informatika také realizuje tematický okruh Využití digitálních technologií ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.

Do vyučovacího předmětu Informatika jsou zahrnuta následující průřezová témata:

Environmentální výchova (EV)

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Rozvoj schopností poznávání
- Kreativita
- Komunikace
- Kooperace a kompetice
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Prostřednictvím nich se žáci učí umění poznávat a ovládnout efektivní metody učení, vnímat souvislosti, porovnávat, být kreativními, kriticky a kultivovaně hodnotit a kooperovat.

Časové vymezení

Předmět je zařazen ve všech ročnících nižšího gymnázia s časovou dotací jedna hodina v primě, sekundě a tercii a dvě hodiny v kvartě.

Organizační vymezení

Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, a to buď v počítačové učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, vždy s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

Výuka je orientována činnostně s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje a pracuje projektově. Není kladen velký důraz na pamětné učení a reprodukci. V řadě činností je preferována práce žáků ve dvojicích (případně skupinách) u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák, dvojice, či skupina pracuje individuálním tempem.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovně vzdělávací postupy směřují k utváření klíčových kompetencí vycházejících ze strategií popsaných na úrovni školy. V předmětu Informatika je výuka vedena tak, aby byly postupně vytvářeny a rozvíjeny všechny klíčové kompetence.

Kompetence k učení

Učitel:

- motivuje žáky k učení ukázkami využití učiva v praxi, umožňuje jim, aby si platnost tvrzení mohli ověřit sami
- vede žáky k práci s různými informačními zdroji a schopnosti vyhodnotit úroveň zdrojů informací
- vede žáky k samostatnosti a odpovědnosti při zpracovávání dlouhodobějších projektů
- vede žáky k získávání poznatků při zařazování práce s chybou, vede je k odhalování záměrných chyb v příkladech z praktického života
- motivuje žáky k celoživotnímu učení a kritickému zhodnocení vlastní práce

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k využívání znalostí a vědomostí z jiných předmětů, např. výtvarné výchovy, matematiky, fyziky atd.
- vede žáky k hledání vlastních postupů řešení zadaných úloh
- vede žáky k opakovanému hledání správného postupu řešení, jestliže předchozí nevedl k cíli
- vede žáky k tomu, aby základní postupy řešení využívali při řešení jiných problémů v praktickém životě
- upozorňuje žáky na chyby, kterých se při práci mohou dopustit, a vede je k vyloučení možné chyby
- vede žáky k tomu, aby si byli vědomi zodpovědnost za svá rozhodnutí a dokázali výsledky svých činů zhodnotit

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k osvojování a správnému používání odborné terminologie
- vede žáky k jazykově správnému a výstižnému a kultivovanému projevu

- vede žáky k prezentaci své práce, aby dokázali jasně a výstižně hovořit o řešených problémech, projektech, výsledcích vlastní práce
- vede žáky ke schopnosti rozlišovat informace podstatné a zavádějící
- vede žáky k hodnocení vlastní samostatné práce i práce jiných žáků

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky k vnímání sebe jako individuality, ale též jako součásti kolektivu vrstevníků
- vede žáky k řešení problému ve skupině
- vede žáky k pozitivní komunikaci s ostatními v rámci pracovních skupin v rámci třídy
- vede žáky k pomoci slabším žákům při skupinové práci

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k vnímání vlastního vzdělávání jako součásti programu rozvoje celé společnosti
- vede žáky k chápání základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů
- vede žáky k rozhodování se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní

Učitel:

- dbá na dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s výpočetní technikou a k dodržování zásad bezpečnosti práce a stanovených pravidel
- vede žáky k soustředěné práci v hodinách, přípravě na vyučování, vypracovávání domácích úkolů – k aktivitám, které podporují jejich schopnost samostatně o něčem rozhodovat, plánovat, připravovat a realizovat
- vede žáky formou krátkodobých nebo dlouhodobých projektů k společnému hledání efektivního řešení problému při práci ve skupinách

Kompetence digitální

Učitel:

- využívá různé formáty elektronických dokumentů při výuce
- motivuje žáka, který získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vede žáky k tvorbě digitálního obsahu s využitím různých formátů dat (text, zvuk, obraz, video…)
- vede žáky k prezentaci výsledků své práce v digitální podobě
- upozorňuje na bezpečnostní rizika spojená s životem v digitálním světě
- vede ke kritickému hodnocení digitálního obsahu, ověřování důvěryhodnosti zdrojů
- motivuje žáky k tomu, aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky

Vyučovací předmět: ***Informatika***

Ročník: **Prima**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
INFORMAČNÍ SYSTÉMY			
Žák: • vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	Žák: • popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracuje • pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	**INFORMAČNÍ SYSTÉMY** • Informační systém • Školní informační systém • Uživatelé, činnosti, práva	Na začátku primy budou žáci v rámci předmětu Informatika seznámeni se školní počítačovou sítí, školním informačním systémem a využívanými cloudovými službami (Google Workspace – e-mail, kalendář atd.).
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ			
Žák: • získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat • navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	Žák: • rozpozná zakódované informace kolem sebe • zakóduje a dekóduje znaky pomocí znakové sady • zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer • ke kódování využívá i binární čísla	**DATA A INFORMACE** • Získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně • Proces komunikace **KÓDOVÁNÍ A PŘENOS DAT** • Přenos informací, standardizované kódy • Znakové sady, číselné soustavy • Binární kód • Bit, Byte • Jednotky používané v informatice • Logické A a NEBO • Šifrování, symetrická šifra • Časté chyby při interpretaci dat	

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Žák: • popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě • ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače	Žák: • vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením • pojmenuje části počítače a orientuje se v jejich funkcích, popíše, jak spolu souvisí • diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich • vybere vhodný formát pro uložení dat a data uloží • spravuje sdílení souborů • nainstaluje a odinstaluje aplikaci • na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat • popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní • zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	**ZÁSADY PRÁCE S DIGITÁLNÍMI TECHNOLOGIEMI** • Bezpečnostní a hygienická pravidla při práci s digitálními technologiemi, ergonomie pracoviště • Kompenzační cvičení při práci s počítačem **HARDWARE A SOFTWARE** • Pojmy hardware a software • Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí • Operační systémy – funkce, typy, typické využití • Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému • Správa souborů, struktura složek • Instalace aplikací • Komprese a formáty souborů • Historie informatiky a digitálních technologií • Fungování nových technologií kolem mě **ŘEŠENÍ TECHNICKÝCH PROBLÉMŮ** • Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)	***Člověk a svět práce – využití digitálních technologií*** *Žák:* • *dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu* • *ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením* • *ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky* Ukázky různé digitální techniky, ukázky operačních systémů. ***EV*** - *Lidské aktivity a problémy životního prostředí*

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ			
Žák: • rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení • po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Žák: • řeší problémy sestavením algoritmu	**ALGORITMIZACE** • Dekompozice úlohy, problému • Algoritmus a jeho zápis, vývojový diagram **PROGRAMOVÁNÍ** • Program, programovací jazyky • Vytvoření programu • Nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk **KONTROLA** • Ověření algoritmu, programu	***OSV*** - *Rozvoj schopností poznávání* - *Kreativita (cvičení schopnosti nalézt různé způsoby řešení)* Např. Robomise, code.org

Ročník: **Sekunda**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ			
Žák: • navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu • vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní • zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji • získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	Žák: • zakóduje v obrázku barvy více způsoby • zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů • zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu • vysvětlí známé modely jevů, situací, činností • v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku • pomocí ohodnocených grafů řeší problémy • pomocí orientovaných grafů řeší problémy • vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností • najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) • odpoví na otázky na základě dat v tabulce a grafu	**KÓDOVÁNÍ A PŘENOS DAT** • Barvy, barevné modely • Vektorová grafika • Rastrová grafika • Zjednodušení zápisu, kontrolní součet **MODELOVÁNÍ POMOCÍ GRAFŮ A SCHÉMAT** • Standardizovaná schémata a modely • Myšlenková mapa • Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu • Orientované grafy, automaty • Modely, paralelní činnost • Data v grafu a tabulce	**VV** – grafika
INFORMAČNÍ SYSTÉMY			
Žák: • vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů • vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví	Žák: • vysvětlí účel informačních systémů, které používá • zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů, je si vědom nutnosti chránit data • popíše pravidla uspořádání v existující tabulce	**INFORMAČNÍ SYSTÉMY** • Informační systémy a jejich role ve společnosti • Ochrana dat uživatelů **NÁVRH A TVORBA EVIDENCE DAT** • Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce	Tabulkový kalkulátor, databázový program – ukázka

tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat • sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	• doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy • navrhne tabulku pro záznam dat • propojí data z více tabulek či grafů	• Kontrola hodnot v tabulce • Filtrování, řazení a třídění dat • Porovnání dat v tabulce a grafu • Řešení problémů s daty • Relace v databázi	
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ			
Žák: • rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení • po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen • vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému • v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné • ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Žák: • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování • vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech • používá podmínky pro větvení programu a ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna • spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav • používá souřadnice pro programování postav • používá parametry v blocích, ve vlastních blocích • vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu • diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	**PROGRAMOVÁNÍ** • Bloky • Opakování • Podprogramy • Opakování s podmínkou • Události, vstupy • Objekty a komunikace mezi nimi • Větvení programu, rozhodování • Grafický výstup, souřadnice • Podprogramy s parametry • Proměnné **KONTROLA** • Ověření algoritmu, programu • Chyby v programech a jejich nalezení • Úprava algoritmu a programu	***OSV*** - *Rozvoj schopností poznávání* - *Kreativita (cvičení schopnosti nalézt různé způsoby řešení)* - *Seberegulace a sebeorganizace* Scratch, alternativně code.org či jiné prostředí pro blokové programování

Ročník: **Tercie**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE			
Žák: • vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky • popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě • dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	Žák: • vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě • na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti • vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu • pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy • popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní • porovná různé metody zabezpečení účtů • diskutuje o cílech a metodách hackerů • vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat • diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	**POČÍTAČOVÉ SÍTĚ** • Typy, služby a význam počítačových sítí • Domácí a školní počítačová síť • Fungování sítě – klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa • Bezdrátové digitální technologie • Struktura a principy internetu • Fungování a služby internetu • Elektronická komunikace • Princip e-mailu • Mobilní služby • Web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL • Datacentra, cloud, cloudová aplikace • Princip strojového učení • Pojem umělá inteligence • Limity, přínosy a rizika umělé inteligence • Aplikace využívající umělou inteligenci **BEZPEČNOST** • Metody zabezpečení přístupu k datům • Role a jejich přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) • Bezpečnostní rizika – útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy	***Člověk a svět práce – využití digitálních technologií*** Žák: • *propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení* • *pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi* Např. Kraje pro bezpečný internet, Internetoví úžasňáci *Téma bezpečnosti informací a digitálních technologií bude zařazováno průběžně ve všech ročnících.*

		• Zabezpečení počítače a dat – aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat **DIGITÁLNÍ IDENTITA** • Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat • Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies	
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ			
Žák: • ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu • v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	Žák: • sestaví program pro hardwarovou desku/robotickou stavebnici a otestuje jej • přečte program, najde v něm chybu a odstraní ji • používá opakování, rozhodování, proměnné • ovládá výstupní zařízení desky/robotické stavebnice • používá vstupy ke spouštění a řízení běhu programu • připojí k desce/robotovi další zařízení • vyřeší problém naprogramováním desky/robota	**MICRO:BIT** • Oživení Micro:bitu a sestavení programu • Ovládání LED displeje • Tlačítka a senzory náklonu • Orientace a pohyb Micro:bitu v prostoru • Propojení dvou Micro:bitů • Připojení a ovládání externích zařízení z Micro:bitu	Alternativně lze využít i jinou hardwarovou desku nebo robotickou stavebnici (arduino, Lego atd.) a konkrétní učivo přizpůsobit. Prostředí pro blokové programování MakeCode ***OSV*** - *Kreativita (cvičení schopnosti nalézt různé způsoby řešení)* - *Seberegulace a sebeorganizace*

Ročník: **Kvarta**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ			
Žák: • rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení • vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému • v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Žák: • řeší problémy sestavením algoritmu • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví vněm chyby • diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní • řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému • zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	**TVORBA DIGITÁLNÍHO OBSAHU** • Programovací projekt a plán jeho realizace • Popsání problému • Tvorba programu • Potřeby uživatelů • Testování, odladění, odstranění chyb • Autorství a licence programů • Etika programátora	Pro pokročilé žáky možnost provést programovací projekt v textovém programovacím jazyce. ***OSV*** - *Rozvoj schopností poznávání* - *Kreativita* - *Komunikace* - *Kooperace a kompetice* - *Řešení problémů a rozhodovací dovednosti*

INFORMAČNÍ SYSTÉMY			
Žák: • vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat • nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	Žák: • popíše prostředí pro tvorbu tabulek • vytváří tabulky, dokáže využít základních i složitějších vzorců pro zpracování údajů • rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky • používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) • řeší problémy výpočtem s daty • připíše do tabulky dat nový záznam • seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) • používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy • ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	**NÁVRH A TVORBA EVIDENCE DAT** **HROMADNÉ ZPRACOVÁNÍ DAT** • Relativní a absolutní adresy buněk • Použití vzorců u různých typů dat • Funkce s číselnými vstupy • Funkce s textovými vstupy • Vkládání záznamu do databázové tabulky • Řazení dat v tabulce • Filtrování dat v tabulce • Ověření dat • Datový model • Zpracování výstupů z velkých souborů dat	**Z** – geografické údaje o státech světa

Matematika – nižší gymnázium

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Matematika vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace.

Do vyučovacího předmětu Matematika jsou zahrnuta následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Rozvoj schopností poznávání
- Kreativita
- Kooperace a kompetice
- Seberegulace a sebeorganizace

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Jsme Evropané

Výuka je zaměřena na to, aby si žáci osvojili základní matematické pojmy a dovednosti a tyto dovednosti uměli aplikovat v reálných situacích. Matematické vzdělávání rozvíjí abstraktní a exaktní myšlení a logické usuzování žáků. Důležitou roli sehrává matematika při rozvoji schopnosti žáků formulovat problém a hledat různé způsoby jeho řešení.

Časové vymezení

Předmět Matematika je vyučován v prvním, druhém a třetím ročníku v rozsahu čtyř vyučovacích hodin týdně a ve čtvrtém ročníku v rozsahu pěti vyučovacích hodin týdně. V každém ročníku je jedna z hodin cvičení, kdy jsou třídy děleny na dvě skupiny.

Organizační vymezení

Výuka probíhá převážně v kmenových učebnách tříd. S ohledem na charakter učiva a cíle vzdělávání se při výuce využívá práce s učebnicí, odbornou literaturou a internetem. Žáci se učí pracovat s grafy, diagramy a tabulkami. Žáci také účelně používají kalkulátory a další digitální technologie. K rozvoji prostorové představivosti žáků jsou využívány modely těles. Do výuky jsou zařazovány skupinové práce a krátkodobé projekty (statistika).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby si osvojili nutné matematické vzorce a algoritmy, dbá na správnost numerických výpočtů, a tím rozvíjí paměť žáků
- používá modely těles v geometrii, a tím rozvíjí prostorovou představivost žáků
- zařazováním slovních úloh a příkladů z běžného života vede žáky k využívání matematických dovedností v praxi a k tomu, aby pochopili smysl matematického vzdělávání
- vede žáky k tomu, aby si uměli vyhledat potřebné vztahy a hodnoty v matematicko-fyzikálních tabulkách

- zařazuje úlohy, ve kterých žáci využívají poznatky z ostatních předmětů (zeměpis, fyzika, chemie), a tím vytváří u žáků představu o využitelnosti matematických postupů v ostatních vědních disciplínách

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadáním skupinové práce vede žáky k tomu, aby diskutovali o podstatě problému a hledali různé způsoby řešení problémových úloh
- při průběžné kontrole práce skupiny i jednotlivých žáků je učí vnímat chyby jako součást procesu zkoumání, který vyžaduje hlubší zamyšlení nad problémem a hledání jiných cest k správnému řešení
- při řešení úloh vede žáky k provádění odhadu a k ověřování reálnosti výsledků
- zadáváním domácích úkolů ověřuje, zda jsou žáci schopni využít nalezené postupy při řešení obdobných problémových úloh
- vede žáky k řešení Pythagoriády, Matematického klokana, Matematické a Logické olympiády

Kompetence komunikativní

Učitel:

- formou řízené diskuze rozvíjí u žáků schopnost vyjadřovat se přesně a stručně, užívat matematický jazyk, obhajovat vlastní názor a reagovat na názor druhých
- při kontrole písemných prací a domácích úkolů dbá na kultivovaný písemný i grafický projev žáků a na správné užívání matematických symbolů
- při řešení slovních úloh sleduje, zda žáci čtou text úlohy s porozuměním a zda správně interpretují výsledky řešení

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- hodnocením výsledků práce skupiny vede žáky k poznání nutnosti spolupracovat s ostatními, k dodržování dohodnutých pravidel práce a učí je vážit si práce vlastní i druhých
- kladným ohodnocením správného řešení i snahy o nalezení řešení samostatně zadaných úkolů podporuje u žáků dosahování pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Učitel:

- důslednou kontrolou domácích úkolů vede žáky k zodpovědnosti za jejich domácí přípravu a k uvědomování si školních povinností
- při všech činnostech vede žáky k ohleduplnosti

Kompetence pracovní

Učitel:

- zařazováním vhodných úloh rozvíjí u žáků dovednost používat rýsovací potřeby, úhloměr, kalkulátor a počítač
- vyžaduje od žáků plnění úkolů v předem stanovené kvalitě a v dohodnutých termínech, tím rozvíjí jejich pečlivost a návyk systematické práce

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k získávání reálných dat a jejich následnému zpracování pomocí tabulkového kalkulátoru (aritmetický průměr, modus, medián)
- vede žáky k tomu, aby výsledky statistického šetření graficky zpracovali a následně je prezentovali
- zadáváním vhodných úloh vede žáky k rozpoznávání relevantních zdrojů dat
- seznámí žáky s možností využívat při řešení konstrukčních úloh a konstrukcích grafů funkcí dynamický geometrický software

Vyučovací předmět: ***Matematika***

Ročník: **Prima**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
PŘIROZENÁ ČÍSLA			
Žák: • zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností	Žák: • čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla • provádí odhady a kontrolu výpočtů, zaokrouhluje • zobrazí přirozené číslo na číselné ose • provádí početní operace zpaměti a písemně • využívá při počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení • řeší úlohy s využitím znalosti početních operací	**OPAKOVÁNÍ UČIVA 1. STUPNĚ ZŠ** • čtení a zápisy přirozených čísel • zobrazení na číselné ose, porovnávání • početní operace s přirozenými čísly • slovní úlohy a užití přirozených čísel	***OSV*** - *Rozvoj schopností poznávání* - *Kreativita* *(cvičení schopnosti nalézt různé způsoby řešení slovních úloh) – průběžně*
DESETINNÁ ČÍSLA			
Žák: • provádí početní operace v oboru racionálních čísel • zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností • užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, desetinným číslem) • analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru racionálních čísel	Žák: • čte a zapisuje desetinná čísla • znázorní desetinné číslo na číselné ose a toto využije při porovnávání desetinných čísel • provádí zaokrouhlování desetinných čísel s danou přesností • provádí početní operace s desetinnými čísly • převádí jednotky délky, hmotnosti a obsahu	• čtení a zápisy desetinných čísel, rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě • znázornění desetinných čísel na číselné ose a porovnávání • zaokrouhlování desetinných čísel • početní operace s desetinnými čísly • jednotky délky, hmotnosti, obsahu • slovní úlohy	**F** – jednotky délky, hmotnosti **Ov** – cena zboží

DĚLITELNOST			
Žák: • modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	Žák: • si osvojí pojem násobek a dělitel • používá znaky dělitelnosti dvěma, třemi, čtyřmi, pěti, osmi, devíti a deseti • charakterizuje prvočíslo a číslo složené, rozloží číslo na součin prvočísel • určuje násobky a dělitele čísla • určuje nejmenší společný násobek a největší společný dělitel dvou i více čísel • řeší reálné situace s využitím dělitelnosti	• násobek a dělitel • znaky dělitelnosti dvěma, třemi, čtyřmi, pěti, osmi, devíti, deseti a čísly, která jsou součinem dvou nesoudělných činitelů • prvočísla a čísla složená • největší společný dělitel • nejmenší společný násobek • čísla soudělná a nesoudělná • užití dělitelnosti ve slovních úlohách	
ZÁKLADNÍ GEOMETRICKÉ POJMY			
Žák: • charakterizuje a třídí základní rovinné útvary • načrtne a sestrojí rovinné útvary • odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	Žák: • rozlišuje druhy čar • užívá pojmy přímka, polopřímka, úsečka • odhadne a změří délku úsečky a sestrojí její střed • narýsuje základní geometrické útvary • vypočítá obvod a obsah obdélníku a čtverce • využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení jednoduchých úloh	**OPAKOVÁNÍ UČIVA 1. STUPNĚ ZŠ** • pravidla rýsování • bod, přímka a její části • úsečka – její délka a střed • vzájemná poloha přímek v rovině • kružnice, kruh • obdélník, čtverec, trojúhelník • obvod obdélníku, čtverce a trojúhelníku • obsah obdélníku a čtverce	
ÚHLY			
Žák: • určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	Žák: • narýsuje a změří úhel dané velikosti pomocí úhloměru • graficky přenese úhel, sestrojí jeho osu a odhadne jeho velikost • pomocí kružítka a pravítka sestrojí úhly velikosti 60°, 120°, 45°, 135°	• rýsování a přenášení úhlů • měření úhlů, odhady velikosti • jednotky měření úhlů – převody (stupně, minuty a vteřiny) • rozdělení úhlů podle velikosti • osa úhlu	**Z –** zeměpisná délka a šířka, azimut

	• třídí úhly podle velikosti • provádí početní operace (sčítání, odčítání) s velikostmi úhlů ve stupních, minutách a vteřinách • charakterizuje dvojice vedlejších, vrcholových, souhlasných a střídavých úhlů a využívá jejich vlastnosti při řešení úloh	• sčítání a odčítání úhlů – grafické i početní • úhly vedlejší, vrcholové, souhlasné a střídavé	
OSOVÁ SOUMĚRNOST			
Žák: • načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti, určí osově souměrný útvar	Žák: • charakterizuje shodné útvary • načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti • pozná osově souměrný útvar a určí jeho osy souměrnosti	• shodné útvary • osová souměrnost a její vlastnosti • obraz útvaru v osové souměrnosti • osově souměrné útvary	
TROJÚHELNÍK			
Žák: • charakterizuje a třídí základní rovinné útvary • načrtne a sestrojí rovinné útvary • odhaduje a vypočítá obvod a obsah základních rovinných útvarů • užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků • využívá potřebnou matematickou symboliku	Žák: • charakterizuje a třídí trojúhelníky podle velikosti stran a úhlů • popíše vlastnosti trojúhelníků, správně užívá pojmy strana, výška, vnitřní a vnější úhel • sestrojí těžnice, střední příčky a výšky a popíše jejich vlastnosti • narýsuje kružnici vepsanou a opsanou trojúhelníku • provádí rozbor, zápis postupu konstrukce a konstrukci trojúhelníku, diskutuje o počtu řešení • odhadne a vypočítá obvod a obsah trojúhelníku a užívá tyto výpočty při řešení reálných situací	• trojúhelníková nerovnost • vlastnosti trojúhelníků • rozdělení trojúhelníků • vnitřní a vnější úhly • těžnice, výšky a střední příčky • kružnice vepsaná a opsaná • věty o shodnosti trojúhelníku • konstrukce trojúhelníku a její zápis • obsah trojúhelníku	

KRYCHLE A KVÁDR			
Žák: • určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti • načrtne a sestrojí sítě základních těles • odhaduje a vypočítá objem a povrch těles • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu • načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	Žák: • charakterizuje kvádr a krychli • načrtne a narýsuje síť krychle a kvádru a z ní těleso vymodeluje • odhadne a vypočítá povrch krychle a kvádru, výpočty užívá při řešení reálných úloh • převádí jednotky objemu • odhadne a vypočítá objem krychle a kvádru, výpočty užívá při řešení úloh z praxe • načrtne a sestrojí obraz krychle a kvádru v rovině	• krychle, kvádr a jejich zobrazení • síť krychle a kvádru • povrch krychle a kvádru • objem krychle a kvádru • převody jednotek objemu	PRÁCE S MODELY TĚLES **F** – jednotky objemu a obsahu
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
Žák: • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací • řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Žák: • využívá matematických poznatků a dovedností při řešení logických úloh	• číselné a logické řady • číselné a obrázkové analogie • logické a netradiční geometrické úlohy	průběžně

Ročník: **Sekunda**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
ZLOMKY			
Žák: • provádí početní operace v oboru racionálních čísel • užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (zlomkem, desetinným číslem) • analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru racionálních čísel	Žák: • zapisuje zlomkem část celku • provádí převod zlomku na desetinné číslo a naopak • porovnává zlomky • zobrazí zlomek na číselné ose • převádí zlomek na smíšené číslo a naopak • provádí početní operace se zlomky • analyzuje a řeší jednoduché problémy, ve kterých využívá znalostí o zlomcích	• zlomek jako část celku • převrácené číslo • vztah mezi zlomky a desetinnými čísly • zobrazení zlomku na číselné ose • smíšená čísla • početní operace se zlomky • složený zlomek • úlohy na užití zlomků	***OSV*** - *Rozvoj schopnosti poznávání* - *Kooperace a kompetice* - *Seberegulace a sebeorganizace (průběžně)*
CELÁ ČÍSLA			
Žák: • provádí početní operace v oboru celých čísel • analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých čísel	Žák: • čte, zapisuje celá čísla a zobrazuje je na číselné ose • rozlišuje kladné a záporné číslo, vysvětlí pojem číslo opačné • určí absolutní hodnotu celého čísla a rozumí jejímu geometrickému významu • provádí početní operace s celými čísly • analyzuje a řeší jednoduché problémy, ve kterých využívá početní operace s celými čísly	• čtení, zápisy, zobrazení na číselné ose • čísla navzájem opačná • absolutní hodnota • početní operace s celými čísly • slovní úlohy	**F** – měření teploty

RACIONÁLNÍ ČÍSLA			
Žák: • provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel • analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	Žák: • si osvojí pojem kladné a záporné racionální číslo • převádí desetinná čísla na zlomky a naopak a provádí početní operace s nimi • řeší jednoduché reálné situace s využitím racionálních čísel	• záporná desetinná čísla a zlomky • početní operace s racionálními čísly • slovní úlohy	
POMĚR			
Žák: • řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů • užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (poměrem)	Žák: • vyjádří poměr mezi danými hodnotami • zvětšuje a zmenšuje čísla v daném poměru • dělí celek na části v daném poměru • pracuje s měřítky plánů a map • aplikuje znalosti o poměrech při řešení jednoduchých úloh	• pojem poměr • počítání s poměry • postupný poměr • měřítka plánů a map	**Z** – měřítka map **Ch** – míchání směsí
PŘÍMÁ A NEPŘÍMÁ ÚMĚRNOST			
Žák: • určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti • vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	Žák: • si osvojí a využívá pojem úměra • rozpozná vztah přímé a nepřímé úměrnosti • využívá souřadnicovou soustavu v rovině pro sestrojení grafu úměrnosti • zapisuje rovnici a sestaví tabulku přímé a nepřímé úměrnosti • využívá trojčlenku při řešení slovních úloh	• přímá úměrnost • nepřímá úměrnost • pravoúhlá soustava souřadnic v rovině • grafy úměrnosti • úměra • trojčlenka	**Ch** – užití trojčlenky při výpočtech **Z** – užití trojčlenky při určování měřítka **F** – Ohmův zákon

PROCENTA			
Žák: • užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (procentem) • řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Žák: • vysvětlí pojem procento, užívá základní pojmy – základ, procentová část, počet procent • zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností • využívá trojčlenku při řešení slovních úloh s počtem procent • využívá znalosti o procentech při řešení reálných situací	• pojem procento • základ, procentová část, počet procent • užití trojčlenky při výpočtech procent • pojem promile • jednoduché úlohy na výpočet úroku • slovní úlohy	**Ch** – míchání roztoků, koncentrace PRÁCE S DATY
STŘEDOVÁ SOUMĚRNOST			
Žák: • načrtne a sestrojí obraz útvaru ve středové souměrnosti • určí středově souměrný útvar	Žák: • charakterizuje středovou souměrnost a využije vlastnosti středové souměrnosti při sestrojení obrazu rovinného útvaru • rozpozná středově souměrný útvar a určí jeho střed souměrnosti	• pojem středová souměrnost • obraz útvaru ve středové souměrnosti • středově souměrné útvary	
ČTYŘÚHELNÍK			
Žák: • charakterizuje a třídí základní rovinné útvary • odhaduje a vypočítá obvod a obsah základních rovinných útvarů • načrtne a sestrojí rovinné útvary • využívá potřebnou matematickou symboliku	Žák: • charakterizuje a třídí čtyřúhelníky a určuje jejich vlastnosti • rozlišuje různé typy rovnoběžníků • zapíše postup konstrukce pomocí matematické symboliky a sestrojí rovnoběžník • odhadne a vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku a výpočet využije při řešení slovních úloh • rozlišuje různé druhy lichoběžníků a určí jejich vlastnosti	• rozdělení čtyřúhelníků • rovnoběžníky • úhlopříčky a výšky • kosodélník a kosočtverec • konstrukce rovnoběžníků • obvody a obsahy rovnoběžníků • slovní úlohy • vlastnosti lichoběžníků, jejich druhy • konstrukce lichoběžníků • obvod a obsah lichoběžníku	

	• určí výšku, vypočte obvod a obsah lichoběžníku a využívá výpočet ve slovních úlohách • provádí rozbor, zápis postupu konstrukce a vlastní konstrukci lichoběžníku	• slovní úlohy • pravidelné mnohoúhelníky	
HRANOL			
Žák: • určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti • načrtne a sestrojí sítě základních těles • odhaduje a vypočítá objem a povrch těles • načrtne a sestrojí obrazy jednoduchých těles v rovině • řeší úlohy na prostorovou představivost • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Žák: • charakterizuje hranol • načrtne a narýsuje obraz hranolu v rovině • sestrojí síť hranolu • odhadne a vypočítá povrch hranolu • vypočítá objem hranolu • aplikuje poznatky při řešení slovních úloh z praxe	• hranol a jeho síť • povrch hranolu • objem hranolu • slovní úlohy	PRÁCE S MODELY TĚLES
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
Žák: • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací • řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Žák: • využívá matematických poznatků a dovedností při řešení logických úloh • řeší problémové situace z běžného života	• číselné a logické řady • číselné a obrázkové analogie • logické a netradiční geometrické úlohy	průběžně

Ročník: **Tercie**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
DRUHÁ MOCNINA, DRUHÁ ODMOCNINA			
Žák: • provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu • zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	Žák: • určuje zpaměti druhou mocninu a druhou odmocninu některých přirozených čísel • uspořádá dané mocniny a odmocniny podle velikosti • určuje druhou mocninu a odmocninu pomocí kalkulátoru • charakterizuje reálné číslo	• definice druhé mocniny • porovnávání druhých mocnin • odhad a výpočet druhých mocnin • definice druhé odmocniny • porovnávání druhých odmocnin • odhad a výpočet druhých odmocnin	***OSV*** - *Rozvoj schopnosti poznávání* - *Seberegulace a sebeorganizace* - *Kooperace a kompetice (průběžně)*
PYTHAGOROVA VĚTA A JEJÍ UŽITÍ			
Žák: • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Žák: • využívá poznatků při výpočtu délek stran pravoúhlého trojúhelníku • rozhodne, zda je daný trojúhelník pravoúhlý • využívá Pythagorovu větu k řešení úloh v rovině i v prostoru	• algebraický a geometrický význam Pythagorovy věty • užití Pythagorovy věty v geometrických úlohách i v praxi	**F** – výslednice kolmých sil
MOCNINY S PŘIROZENÝM MOCNITELEM			
Žák: • provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel	Žák: • provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem • zapíše číslo ve tvaru $a \cdot 10^n, n \in N$, $1 \leq a < 10$ a použije ho v praktických úlohách • provádí početní operace s mocninami s celočíselným mocnitelem	• třetí mocnina a odmocnina • mocnina s přirozeným mocnitelem • pravidla pro počítání s mocninami • zápis čísla v desítkové soustavě • mocniny se záporným celočíselným mocnitelem	**F** – převody jednotek **F** – vzdálenosti ve vesmíru **Z** – rozlohy světadílů, moří, oceánů

VÝRAZY			
Žák: • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	Žák: • určí stupeň mnohočlenu, vyjmenuje členy mnohočlenu • zapíše slovní text pomocí výrazu • řeší reálné úlohy pomocí výrazů s proměnnými • sčítá, odčítá, násobí a dělí mnohočleny, správnost úprav ověřuje výpočtem hodnoty výrazu • užívá při úpravách výrazů vzorce $(a+b)^2, (a-b)^2, a^2-b^2$	• číselné výrazy a jejich hodnota • proměnná • výrazy s proměnnou • výrazy v matematice i v praxi • mnohočleny • sčítání, odčítání, násobení a dělení mnohočlenů • rozklad mnohočlenu na součin	**F** – dosazování do vzorců
ROVNICE			
Žák: • formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic	Žák: • řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav a provádí zkoušku • matematizuje jednoduché reálné situace • zdůvodní zvolený postup řešení slovní úlohy a ověří výsledek řešení • využívá poznatků o úpravách rovnic pro výpočet neznámé ze vzorce	• rovnice s jednou neznámou, kořen rovnice, zkouška dosazením • ekvivalentní úpravy rovnic • lineární rovnice • slovní úlohy řešené pomocí rovnic – o pohybu, o směsích • výpočet neznámé ze vzorce	**F** – vyjadřování veličin ze vzorců **F, Ch** – užití rovnic při řešení úloh
ZÁKLADY STATISTIKY			
Žák: • vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data • porovnává soubory dat	Žák: • provede statistické šetření, výsledky zaznamená do tabulky a znázorní graficky • čte a vysvětlí výsledky šetření zapsané do tabulky nebo graficky znázorněné pomocí diagramu • při zpracování dat účelně užívá kalkulátor a tabulkový kalkulátor	• statistický soubor, statistická jednotka, znak, četnost znaku • sloupcový a kruhový diagram • aritmetický průměr, modus, medián	PRÁCE S DATY TABULKOVÝ KALKULÁTOR

KRUŽNICE, KRUH			
Žák: • zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku • charakterizuje a třídí základní rovinné útvary • odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů • načrtne a sestrojí rovinné útvary	Žák: • rozhodne o vzájemné poloze přímky a kružnice • rozhodne o vzájemné poloze dvou kružnic • sestrojí tečnu ke kružnici v daném bodě kružnice • sestrojí tečnu ke kružnici z bodu ležícího vně kružnice • používá vzorce pro výpočet délky kružnice, obvodu a obsahu kruhu a aplikuje je v praktických úlohách	• kružnice a kruh • vzájemná poloha kružnice a přímky • vzájemná poloha dvou kružnic • Thaletova věta • délka kružnice a obvod kruhu • obsah kruhu	**F** – otáčivý pohyb
VÁLEC			
Žák: • určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti • odhaduje a vypočítá objem a povrch těles • načrtne a sestrojí sítě základních těles • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Žák: • charakterizuje válec a uvede příklady předmětů, které mají přibližně tvar válce • sestrojí síť válce • používá vzorce pro povrch a objem válce a aplikuje je v praktických úlohách	• válec, síť válce • povrch válce • objem válce	PRÁCE S MODELY
KONSTRUKČNÍ ÚLOHY			
Žák: • využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh • načrtne a sestrojí rovinné útvary	Žák: • provádí rozbor, zápis postupu konstrukce pomocí matematické symboliky a konstrukci trojúhelníků a čtyřúhelníků • diskutuje o počtu řešení	• množiny bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu, Thaletova kružnice) • konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků	

Ročník: **Kvarta**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
LOMENÉ VÝRAZY			
Žák: • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu	Žák: • určí podmínky, kdy má lomený výraz smysl • rozloží výrazy v čitateli a ve jmenovateli na součin a pak je krátí • převádí výrazy s různými jmenovateli na výrazy se stejnými jmenovateli a pak je sčítá a odčítá • násobí a dělí lomené výrazy • upraví složený lomený výraz	• lomený výraz • rozšiřování a krácení lomených výrazů • sčítání a odčítání lomených výrazů • násobení a dělení lomených výrazů • složené lomené výrazy	***OSV*** - *Rozvoj schopností poznávání* - *Seberegulace a sebeorganizace* - *Kreativita* - *Kooperace a kompetice (průběžně)*
ROVNICE S NEZNÁMOU VE JMENOVATELI			
Žák: • formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic	Žák: • určí podmínky, kdy mají obě strany rovnice smysl • řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli a provádí zkoušku • užívá rovnice s neznámou ve jmenovateli při řešení úloh z praxe	• rovnice s neznámou ve jmenovateli • slovní úlohy o společné práci	**F** – spojování rezistorů
SOUSTAVY ROVNIC, NEROVNICE			
Žák: • formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	Žák: • řeší soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými dosazovací a sčítací metodou • řeší slovní úlohy o směsích a roztocích • řeší jednoduché lineární nerovnice	• soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými a její řešení • slovní úlohy řešené pomocí soustav rovnic • intervaly • lineární nerovnice	**Ch** – koncentrace roztoku

FUNKCE			
Žák: • určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti • vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	Žák: • uvádí příklady závislostí z praktického života • pozná z grafu, tabulky nebo předpisu, zda se jedná o funkci či ne • určí definiční obor u jednouchých funkcí • sestrojí graf lineární funkce, kvadratické funkce $y = ax^2$, nepřímé úměrnosti a funkce $y = \|x\|$ • aplikuje znalost lineární funkce a nepřímé úměrnosti v úlohách z praxe • graficky řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými • řeší kvadratické rovnice	• příklady závislostí z praktického života, jejich vlastnosti • definice funkce, definiční obor funkce, graf funkce • přímá úměrnost • lineární funkce a její užití v praxi • nepřímá úměrnost • kvadratická funkce • kvadratická rovnice	**F** – pohyb těles
PODOBNOST			
Žák: • užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků	Žák: • rozhodne, zda jsou dva útvary podobné • sestrojí útvar podobný k danému útvaru • používá věty o podobnosti trojúhelníků v úlohách z praxe • rozdělí úsečku v daném poměru	• podobné útvary • věty o podobnosti trojúhelníků • užití podobnosti	**Z** – měřítko mapy
GONIOMETRICKÉ FUNKCE			
Žák: • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů • účelně využívá kalkulátor	Žák: • definuje goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku • určuje hodnoty funkcí pomocí kalkulátoru • užívá goniometrické funkce pro výpočty v pravoúhlém trojúhelníku a v úlohách z praxe	• funkce sinus • funkce kosinus • funkce tangens • funkce kotangens • užití goniometrických funkcí	

JEHLAN, KUŽEL, KOULE			
Žák: • určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti • odhaduje a vypočítá objem a povrch těles • načrtne a sestrojí sítě základních těles • načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu • řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Žák: • určí základní vlastnosti jehlanu, kužele a koule • uvede příklady předmětů, které mají přibližně tvar jehlanu, kužele, koule • sestrojí síť jehlanu a kužele • načrtne a sestrojí obraz jehlanu v rovině • aplikuje vzorce pro výpočet povrchu a objemu jehlanu, kužele a koule v praktických úlohách	• charakteristika jehlanu • síť, povrch a objem jehlanu • charakteristika kužele • síť, povrch a objem kužele • koule • povrch a objem koule	**D** – pyramidy **F** – sluneční soustava PRÁCE S MODELY ***VMEGS*** - *Jsme Evropané (významní matematici)*
ZÁKLADY FINANČNÍ MATEMATIKY			
Žák: • řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Žák: • vysvětlí pojmy úrok, úroková míra, úrokovací období, daň z úroku a používá je v konkrétních úlohách • vypočítá úrok, daň a zisk z dané částky za určité úrokovací období	• základní pojmy finanční matematiky • jednoduché a složené úročení • spoření a úvěry	**Ov** – hospodaření rodiny, banky VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ O PRODUKTECH NABÍZENÝCH NA FINANČNÍM TRHU

Dějepis – nižší gymnázium

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Dějepis je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Vzdělávací obor Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu.

Do vyučovacího předmětu Dějepis jsou zahrnuta následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Osobnostní rozvoj
- Sociální rozvoj
- Morální rozvoj

Výchova demokratického občana (VDO)

- Občan, občanská společnost a stát

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Objevujeme Evropu a svět

Multikulturní výchova (MkV)

- Lidské vztahy
- Multikulturalita

Environmentální výchova (EV)

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Základní podmínky života

Mediální výchova (MedV)

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Časové vymezení

Předmět Dějepis je dotován celkově 8 hodinami, ve všech ročnících jsou zařazeny 2 vyučovací hodiny týdně.

Organizační vymezení

Výuka předmětu Dějepis – Při výuce předmětu Dějepis se uplatňuje frontální, projektová výuka, týmová a skupinová práce, samostatná práce s textem a literaturou, besedy, přednášky a diskuse s odborníky, exkurze do institucí – archiv, muzeum, galerie, památky.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává žákům samostatnou práci s atlasem a příručkami tak, aby se žáci naučili samostatně pracovat a pochopili širší dějinné souvislosti

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky obsahem výuky tak, aby byli schopni samostatně řešit historické problémy; žák pochopí paralelu mezi minulými a současnými událostmi a porovnává je s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k samostatnému úsudku a názoru a k vhodné argumentaci tak, aby pochopili problémy současného světa; žák dokáže využít různé verbální i neverbální pomůcky společenského a společenskovědního charakteru

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky systematicky k pozitivnímu myšlení, k vhodné a plodné diskusi a ke vzájemné sebeúctě tak, aby pochopili nezaměnitelnost jedince i kolektivu

Kompetence občanské

Učitel:

- přispívá k chápání základních principů zákonů a společenských norem, k oceňování tradic a kulturního a historického dědictví; žák rozvíjí zájem o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, vnímá sounáležitost k evropské kultuře

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k využívání znalostí o aktuálním dění v ČR, EU a ve světě a rozvíjí zájem o veřejné záležitosti, zkušenosti z historického vývoje využívá pro pochopení současnosti

Kompetence digitální

Učitel:

- při vyučování používá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby a vede k jejich používání i své žáky; využívá je při vyučování i při zapojení žáků do života školy a do společnosti; vede žáky k samostatnému rozhodování, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- vede žáky k užívání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb
- vede žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k volení postupů, způsobů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vede žáky k vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů, vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků

Vyučovací předmět: ***Dějepis***

Ročník: **Prima**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
ČLOVĚK V DĚJINÁCH			
Žák: • formuluje konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků • uvede příklady zdrojů, informaci o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány • orientuje se na časové ose a v historických mapách • seřadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	Žák: • vysvětlí vlastními slovy obsah předmětu dějepis a uvede konkrétní příklady důležitosti historických poznatků pro vlastní pochopení minulosti, současnosti a aplikaci dějinných zákonitostí na budoucnost • vyjmenuje názvy institucí v našem městě, které mu umožní získat historické prameny • procvičí si orientaci na časové ose • naučí se aktivně používat historické mapy • dokáže vyjmenovat základní historické epochy v chronologickém sledu	• význam zkoumání dějin • získávání informací o dějinách • historické prameny • historický čas a prostor	***VMEGS*** - *Objevujeme Evropu a svět* Exkurze a spolupráce s OA, Muzeem Jižního Plzeňska a Západočeským muzeem

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI			
Žák: • charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu • objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	Žák: • formuluje hlavní teorie vzniku člověka • porovná různé přístupy k periodizaci pravěku • doloží různé příklady duchovního rozvoje člověka • popíše proces osídlení jednotlivých kontinentů • najde souvislosti proměn přírodních podmínek s vývojem člověka • hodnotí důsledky neolitické revoluce a užívání kovů • doplní důležitá archeologická naleziště • porovná časově civilizační úroveň různých oblastí	• člověk a lidská společnost v pravěku	***MkV*** - *Lidské vztahy*
NEJSTARŠÍ CIVILIZACE, KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY			
Žák: • rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací • uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví • demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství • porovná formy a postavení společenských skupin v jednotlivých státech vysvětlí podstatu antické demokracie	Žák: • porovná znaky různých typů starověkých států • srovná civilizační úroveň různých oblastí světa • vysvětlí rozdíly, najde příčiny a důsledky rozdílů ¨ • doloží tradice starověké kultury v současné evropské kultuře	• nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz • antické Řecko • antický Řím • střední Evropa a její styky s antickým Středomořím	**Ov** – vznik státu a jeho úloha, první zákony – role náboženství **Vv** – vznik umění a jeho role ve starověku, antické náměty a vliv eposů **Čj** – reportáž ze sportovního zápolení v Olympii **Z** – přírodní podmínky Balkánu, Kréty **M** – znalosti Řeků ***OSV*** - *Osobnostní rozvoj* - *Sociální rozvoj* - *Morální rozvoj*

Ročník: **Sekunda**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA			
Žák: • popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států • objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech • vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí • ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	Žák: • objasní návaznost středověkých států na antické kulturní tradice • popíše proces christianizace a jeho vliv na vývoj raně středověké Evropy • charakterizuje hospodářské a politické uspořádání středověké společnosti, vše doloží na vybraných státních celcích • popíše, jak fungovala společnost v raném středověku, jak vznikaly první hospodářské a politické instituce • vysvětlí význam evropské vzdělanosti v duchu křesťanských tradic	• nový etnický obraz Evropy • utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj • islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) • Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě • křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy • struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev • kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost	**Čj** – jazyky Evropy po stěhování národů, slovanská a germánská mytologie **Ov** – počátky křesťanství a jeho podíl na proměnách myšlení a života Evropy **Z** – oblasti dobývané Araby v Evropě, Asii a Africe ***VDO*** - *Občan, občanská společnost a stát* Exkurze a spolupráce s OA, Muzeem Jižního Plzeňska a Západočeským muzeem
OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY			
Žák: • vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve • vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život • popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	Žák: • objasní význam nových myšlenkových systémů a vědeckých poznatků pro další vývoj společnosti • zhodnotí význam zámořských objevů • orientuje se v církevní otázce, chápe vznik reformačních hnutí • vymezí a chápe vznik nových státních systémů a institucí, umí je doložit na vývoji konkrétních evropských států	• renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou • zámořské objevy a počátky dobývání světa • český stát a velmoci v 15. - 18. století • barokní kultura a osvícenství	**Čj** – původ a základy vývoje češtiny **Vv** – počátky renesance, baroko **Ov** – právní základy státu – principy demokracie – systém vzdělávání – náboženská tolerance, střetávání náboženství – islám, judaismus, křesťanství **F** – pokroky v astronomii pohonná síla a mechanismy – přístroje pro námořní navigaci

• objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy jeho postavení uvnitř habsburské monarchie • objasní příčiny a důsledky vzniku 30leté války a její důsledky • rozpozná základní znaky jednotlivých kult. stylů a příklady významných kulturních památek	• zhodnotí situaci našeho státu uvnitř habsburské dynastie • pochopí podstatu prvních novověkých revolucí • uvědomuje si význam osvícenských myšlenek a názorů, jejich dopad na vývoj ve světě		

Ročník: **Tercie**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
MODERNIZACE SPOLEČNOSTI			
Žák: • vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti • objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě • porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů • vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	Žák: • porovná pojetí osobní svobody v období francouzské revoluce a nyní • vysvětlí význam Vídeňského kongresu • porovná způsob využití nových zdrojů energie ve významných průmyslových odvětvích • jmenuje první významné představitele USA • porozumí ekonomickým, politickým, sociálním a kulturním změnám v evropských státech, ke kterým došlo v důsledku modernizace • porovná tempo ekonomického rozvoje ve východní a západní Evropě • uspořádá pozitivní a negativní dopady modernizace na evropskou společnost • porozumí významu kolonií • rozliší vnímání projevů porušování lidských práv v dané době • na příkladech doloží vliv nerovnoměrného vývoje států na jejich vzájemné vztahy, objasní příčiny konfliktů mezi nimi • vysvětlí příčiny a důsledky 1. světové války	• Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět, vznik USA • industrializace a její důsledky pro společnost, sociální otázka • národní hnutí velkých a malých národů utváření novodobého českého národa • revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů • politické proudy (konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva • kulturní rozrůzněnost doby • konflikty mezi velmocemi, kolonialismus • občanská válka v USA • sjednocení Německa a Itálie • vývoj v habsburské monarchii, vznik Rakouska – Uherska • české země a svět v poslední třetině 19. století • první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky	***EV*** - *Lidské aktivity a problémy životního prostředí* - *Základní podmínky života* Exkurze a spolupráce s OA, Muzeem Jižního Plzeňska a Západočeským muzeem

Ročník: **Kvarta**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
MODERNÍ DOBA, ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SVĚT			
Žák: • na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky • rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů • charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět • rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu • na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv • zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí • vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa • uvede příklady střetávání obou bloků • vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce • posoudí postavení rozvojových zemí • prokáže základní orientaci v problémech současného světa	Žák: • vysvětlí okolnosti vzniku samostatného Československa a dalších nástupnických států Rakousko-Uherska • na příkladech doloží národnostní, ekonomické a politické problémy nového státu • rozumí symbolice našeho státu a zná pravidla jejího používání • porovná význam demokratických voleb v období První republiky a dnes • vysvětlí příčiny rozkvětu fašismu v Itálii a v Německu • porozumí zrůdnosti holocaustu • porozumí a vysvětlí pojem studená válka • rozlišuje informační hodnotu různých typů pramenů, vysvětlí pojmy propaganda a reklama • dokáže analyzovat mediální informaci a vyjádřit svůj názor na ni • objasní strukturu a funkci mezinárodních a nevládních organizací, jejich vliv na řešení problémů v oblasti humanitární, politické, sociální, ekonomické, kulturní, dodržování lidských práv • zaujímá aktivní postoj v obhajování a dodržování lidských práv	• nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě, vznik ČSR, její hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy • mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech, totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro ČSR a svět • druhá světová válka, holocaust, situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj, politické, mocenské a ekonomické důsledky války • studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi, politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření • vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) • Československo od únorového převratu do roku 1989, vznik ČR • rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět • problémy současnosti věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje, sport a zábava	***MedV*** - *Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení* ***MkV*** - *Multikulturalita* ***VDO*** - *Občan, občanská společnost a stát* Exkurze a spolupráce s OA, Muzeem Jižního Plzeňska a Západočeským muzeem

Občanská výchova – nižší gymnázium

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Občanská výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost, z oboru Výchova k občanství, z oblasti Člověk a svět práce a z oblasti Člověk a zdraví z oboru Výchova ke zdraví.

Vyučovací předmět Občanská výchova pomáhá žákům chápat svět v jeho mnohotvárnosti. Zaměřuje se na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Seznamuje je se vztahy v rodině a širších společenstvích, jejich významem pro život jedince, hodnotou domova, vlasti, kulturního a přírodního dědictví.

Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života, seznamuje je se základními lidskými právy a jejich uplatňováním v občanském životě, s rolí občana v demokratické společnosti. Rozvíjí tak občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich

důsledky. Vyučovací předmět Občanská výchova seznamuje žáky s fungováním základních ekonomických vztahů a jejich dopadem na život každého z nás. Seznamuje žáky s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí.

Vyučovací předmět Občanská výchova otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Rozvíjí osobnost dítěte, učí žáky komunikovat s druhými a respektovat jejich odlišnosti, snaží se o rozvoj samostatně uvažujícího jedince, který se dokáže orientovat ve svém životě a poradí si i ve složitých situacích, do kterých se může v budoucnu dostat. Žáci jsou vedeni k úctě k životu a odpovědnosti za své zdraví, s čímž souvisí i znalost rizik a nebezpečí, která nás obklopují.

Vyučovací předmět Občanská výchova vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví obsahuje vzdělávací obor Výchova ke zdraví výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Vyučovací předmět Občanská výchova vede žáky k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí, k chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení. Pomáhá jim v orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách

fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci.

Vyučovací předmět Občanská výchova usiluje o pomoc žákům orientovat se v digitálním prostředí a vede je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.

Do vyučovacího předmětu Občanská výchova jsou zařazena následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Komunikace
- Poznávání lidí
- Mezilidské vztahy
- Sebepoznání a sebepojetí
- Kreativita
- Kooperace a kompetice
- Rozvoj schopností poznávání
- Psychohygiena
- Seberegulace a sebeorganizace
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Hodnoty, postoje, praktická etika

Výchova demokratického občana (VDO)

- Občanská společnost a škola
- Občan, občanská společnost a stát
- Formy participace občanů v politickém životě
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Objevujeme Evropu a svět
- Evropa a svět nás zajímá
- Jsme Evropané

Multikulturní výchova (MkV)

- Multikulturalita
- Kulturní diference
- Lidské vztahy
- Etnický původ
- Princip sociálního smíru a solidarity

Environmentální výchova (EV)

- Vztah člověka k prostředí
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Mediální výchova (MedV)

- Fungování a vliv médií ve společnosti
- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Časové vymezení

Vyučovací předmět Občanská výchova se vyučuje v prvních čtyřech ročnících osmiletého gymnázia, a to v týdenní dotaci dvou vyučovacích hodin v primě, jedné vyučovací hodiny v sekundě a kvartě a jeden a půl vyučovací hodiny v tercii, tj. jedna vyučovací hodina bude jednou za čtrnáct dní posílena na vyučovací hodiny dvě.

Organizační vymezení

Výuka předmětu Občanská výchova probíhá v kmenových učebnách tříd, ty jsou vybaveny moderními digitálními technologiemi. Upřednostňovanou formou realizace je vyučovací hodina. K výuce jsou používány učebnice v kombinaci s dalšími doprovodnými výukovými materiály v tištěné i elektronické podobě, např. informačními letáky, formuláři, videonahrávkami, obrazovým materiálem, multimediálními výukovými programy apod.

Cílům vyučovacího předmětu Občanská výchova odpovídají také metody vyučování. Učitel zařazuje do výuky v každém ročníku operativně prvky frontálního vyučování, diskuse, skupinové práce, dramatické výchovy a komunikačních aktivit, při vyučovacích hodinách využívá digitální technologie a audiovizuální média, práci s různými pracovními texty, informačními materiály, odbornou literaturou, elektronickými informačními zdroji a účelně zařazuje problémové úkoly nebo simulační a sociologické hry. Žák se tak aktivně zapojuje do procesu výuky. Výuka je navíc v každém ročníku doplněna referáty, žákovskými projekty a následně jejich prezentacemi, obohacena o spolupráci s institucemi, v součinnosti s výchovným poradcem a metodikem primární prevence také cyklem besed a exkurzí, které souvisejí jednak s probíranými tématy, jednak s minimálním preventivním programem školy.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k samostatnému a kritickému uvažování o společnosti a posiluje jejich právní vědomí
- rozvíjí schopnost žáků vyhledávat, třídit a zpracovávat informace z různých informačních zdrojů a tím je vede k samostatnosti, trpělivosti, pečlivosti, zodpovědnosti a přesnosti
- zadává žákům zajímavé domácí úkoly a tím jim umožňuje realizovat jejich vlastní nápady a podněcuje jejich tvořivost
- zařazuje do výuky soutěže a kvízy, aby žáky motivoval a podněcoval jejich zdravou soutěživost

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vyhledává a uvádí podnětné příklady a modelové situace ze života společnosti, okolí, školy i rodiny, vede žáky k diskusi o nich a tím učí žáky rozpoznat a vyhodnocovat problémové situace a hledat vhodné metody jejich řešení

- vede žáky k přemýšlení o problémech, k hledání různých řešení a k zaujetí vlastního stanoviska k nim a tím je učí reagovat na rozmanité životní situace v souladu s vlastním svědomím a zároveň je tak učí odpovědnému rozhodování
- vybírá a připravuje příklady z učebnice, tisku a dalších médií tak, aby se žáci naučili posuzovat a srovnávat společenské jevy ve vlastní zemi s obdobnými či odlišnými jevy v evropském a celosvětovém měřítku, aby si vytvořili představu o lokálních a globálních problémech současné společnosti a o způsobech jejich řešení na národní i mezinárodní úrovni

Kompetence komunikativní

Učitel:

- do výuky zařazuje skupinovou práci a tím rozvíjí komunikační dovednosti žáků, učí je naslouchat názorům jiných a respektovat jejich názor, učí je toleranci a ohleduplnosti
- vede žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole mimo školu a tím u nich přispívá k osvojování žádoucích modelů chování
- zařazuje aktivity, při nichž se žák učí diskutovat, argumentovat, obhajovat vhodnou formou vlastní názor a tím se učí pozitivní prezentaci a reprezentaci své osoby a své školy

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- účelně zařazuje skupinové aktivity, aby se žáci naučili základům kooperace a týmové práce, vzájemné pomoci a podpoře a tím pomáhá vytvářet příjemnou atmosféru ve třídě
- učí žáky kriticky vnímat a hodnotit veřejné záležitosti, jednání druhých lidí i vlastní projevy a tím vede žáky k ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi a k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi nimi
- dbá na zapojení všech žáků do práce v hodině, aby měli všichni prostor k sebevyjádření a mohli uplatnit individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti
- povzbuzuje žáky a průběžně hodnotí výsledky jejich práce, aby žáci byli zejména kladným ohodnocením motivováni k dalším výkonům a byla posílena jejich sebedůvěra a zdravé sebevědomí

Kompetence občanské

Učitel:

- na modelových situacích učí žáky pravidlům kontaktu se státními a občanskými institucemi, aby se mohli v budoucnosti bez problémů zapojit do občanského života
- do výuky zařazuje besedy, exkurze, projekty zaměřené na pomoc druhým lidem a tak v nich rozvíjí pocity solidarity a úcty k základním životním hodnotám
- na příkladech z historie vlastního národa i národů jiných dokládá kulturní či jiné odlišnosti mezi státy, národy, etniky, skupinami, společenstvími a tím odstraňuje předsudky v myšlení žáků, učí je respektu k přesvědčení druhých lidí, rozvíjí jejich schopnost vcítit se do situace druhých, respektovat jejich zvláštnosti a potřeby, učí žáky odmítavému stanovisku ke všem projevům nespravedlnosti, násilí, diskriminace, rasismu a xenofobie

- zapojuje žáky do soutěží, kde se ještě blíže seznamují se základními principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy a tím se učí orientovat v důležitých právních otázkách, aby si byli vědomi svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- spoluprací se státními a občanskými institucemi přibližuje žákům organizaci a fungování státní správy a samosprávy, vede žáky k zapojení do života jejich obcí, rozvíjí jejich zájem o veřejné záležitosti
- vede žáky k zodpovědnému vztahu k zdraví vlastnímu i zdraví jiných, a tak zařazuje do výuky modelové situace, aby se žáci naučili chovat v krizových situacích a situacích ohrožujících zdraví člověka
- ve spolupráci s dalšími předměty zařazuje do výuky tematické exkurze, referáty, krátkodobé i dlouhodobé projekty a tím rozvíjí v žácích pozitivní vztah ke kulturnímu a historickému dědictví vlastního národa, odpovědný vztah k životnímu prostředí a vede je k aktivnímu podílu na jeho ochraně

Kompetence pracovní

Učitel:

- rozvíjí podnikatelské myšlení žáků a tím podporuje jejich šance na zapojení do hospodářského života
- ve spolupráci s Úřadem práce Plzeň-jih a s kariérním poradcem informuje žáky o možnostech dalšího vzdělávání a možnostech volby povolání a tím jim pomáhá při výběru jejich budoucího profesního zaměření
- učí žáky pracovat podle předem stanovených kritérií a dodržovat zadání a termíny a tím je vede k zodpovědnosti při školní práci a k získávání základních pracovních návyků

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáka, aby ovládal běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využíval je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, samostatně rozhodoval, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- vede žáka k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k tomu, aby volil postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- zadáváním vhodných úkolů vede žáka k tomu, aby při jejich zpracování vytvářel a upravoval digitální obsah, kombinoval různé formáty, vyjadřoval se za pomoci digitálních prostředků
- upozorňuje na bezpečnostní rizika spojená s životem v digitálním světě
- učí žáka při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky

Vyučovací předmět: ***Občanská výchova***

Ročník: **Prima**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
ÚVOD K VÝUCE OV			
Žák: • uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích • objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoj k menšinám	Žák: • komunikuje se spolužáky v hodině i mimo vyučování • respektuje pravidla práce při hodině • vysvětlí pojmy občan, občanská výchova	• poznávání spolužáků • motivace ke studiu • pravidla práce v hodinách a jejich tvorba • občan, občanská výchova	***VDO*** - *Občan, občanská společnost a stát* ***OSV*** - *Kooperace a kompetice* ***Výchova ke zdraví*** *– respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě*
ČLOVĚK V RYTMU ČASU			
Žák: • objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	Žák: • orientuje se v čase a rozumí jeho členění • zachází hospodárně s časem a správně jej využívá k práci (učení), zábavě i odpočinku • vysvětlí odlišnost přírodních a umělých cyklů • vyjmenuje roční období a objasní pojmy rovnodennost a slunovrat • uvede příklady sezónních prací a činností, které jsou ovlivňovány přírodními cykly • prakticky využívá kalendář, chápe význam státních svátků	• čas v praktickém životě: měření času, hodiny, letní čas • cyklus přírody • kalendář	***OSV*** - *Rozvoj schopností poznávání* **Z** – pohyby Země **F** – Země **Bi** – cyklus přírody **D** – kalendář

NAŠE OBEC			
Žák: • objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	Žák: • vyjmenuje důležitá a významná místa v obci, významné události, památky, osobnosti • orientuje se ve své obci • poskytne důležité informace o své obci • objasní fungování obecního úřadu a rozdíl mezi státní správou a samosprávou • na příkladech popíše, čím se zabývá obecní úřad a s jakými problémy se na něj můžeme obracet	• místo, kde žijeme: zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice, důležité instituce • podíl občana na životě své obce: státní správa, samospráva • orgány a instituce státní správa samosprávy, jejich úkoly	***VDO*** - *Občan, občanská společnost a stát* ***VDO*** - *Formy participace občanů v politickém životě* ***EV*** - *Lidské aktivity a problémy životního prostředí* - *Vztah člověka k prostředí* **Z –** naše obec **Cj –** naše obec
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ			
Žák: • uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky • objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	Žák: • rozliší složky tvořící přírodní prostředí • vysvětlí pojem ekologie • rozliší přírodní, umělou a sociální složku životního prostředí člověka	• životní prostředí ochrana přírodních objektů a majetku	**Bi –** ekologie
LIDSKÁ SETKÁNÍ			
Žák: • uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích • přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	Žák: • popíše svou rodinu, její členy a jejich role, zformuluje základní funkce rodiny, přirozené a sociální rozdíly • popíše různé modely rodin • vyjmenuje vzájemné potřeby jednotlivých členů rodiny	• rodina a její funkce • různé modely rodin, manželství, registrované partnerství • rodičovství • přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovné postavení mužů a žen • příbuzenské vztahy	***OSV*** - *Mezilidské vztahy* ***Výchova ke zdraví*** *– vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví*

	• vysvětlí pojem rodičovství, plánované rodičovství • vysvětlí pojem výchova • používá správné názvy označující příbuzenské vztahy • rozpozná situaci, kdy může být ohrožena jeho bezpečnost • vyjmenuje důležitá telefonní čísla • požádá o pomoc v případě, že někdo ohrožuje jeho práva • objasní své důvody, proč nevzít drogu • vysvětlí pojmy náhradní výchova, ústavní výchovná zařízení, pěstounská péče, osvojení • uvede důvody, které vedou k umístění dítěte do náhradní rodinné péče	• pravidla chování • drogy • autodestruktivní závislosti • náhradní výchova	***Výchova ke zdraví*** *– uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým* **D –** rodina **Cj** – rodina
NAŠE VLAST, REGION, KRAJ			
Žák: • rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu • objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	• Žák: • vysvětlí pojem region • uvede, co je typické pro vlastní region a odlišnosti od jiných regionů • vysvětlí na základě zkušeností, co je domov, vlast • vyjmenuje některé kraje • užívá různé jazykové prostředky přiměřeně situaci • vysvětlí, k čemu jazyk slouží • vyjmenuje státní symboly a vysvětlí význam jejich používání • vysvětlí důležitost státních svátků a významných dnů s projevem tolerance ke státnosti jiných zemí • vyjmenuje některá zajímavá památná místa naší vlasti a uvede pověsti s nimi spojené	• odlišnost života v regionech • pojmy domov, vlast, vlastenectví • kraje v České republice • český jazyk, cizí jazyky, spisovná a nespisovná čeština • státní symboly • historické události – významné dny, státní svátky • zajímavá a památná místa • co nás proslavilo • významné osobnosti • slavné české výrobky • naši prezidenti • stověžatá Praha	***VDO*** - *Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování* ***OSV*** - *Komunikace* ***VDO*** - *Občan, občanská společnost a stát* ***OSV*** - *Mezilidské vztahy* - *Hodnoty, postoje, praktická etika* ***VMEGS*** - *Objevujeme Evropu a svět* ***OSV*** - *Poznávání lidí*

	• vyjmenuje významné osobnosti české minulosti a vysvětlí jejich přínos • uvede příklady, co proslavilo náš stát • uvede jména našich prezidentů a vysvětlí jejich přínos • vysvětlí kulturní a historický význam Prahy		**Z –** náš region **Čj –** vývoj češtiny, útvary českého jazyka **D –** naše vlast, Praha **Z –** naše vlast, Praha
MINIÚVOD DO LIDSKÝCH PRÁV			
Žák: • rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu • rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj vůči všem projevům lidské nesnášenlivosti • objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy a způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	Žák: • vysvětlí pojmy rasismus, xenofobie, diskriminace • vysvětlí příčiny netolerantního přístupu lidí k menšinám • rozpozná některé projevy lidské nesnášenlivosti • rozpozná porušování nebo ohrožování práv dětí • v rámci možností poskytuje pomoc potřebným lidem ve své blízkosti • rozpozná jednání, které ohrožuje práva druhých • vysvětlí, kam se obrátit, jsou-li práva porušována • hájí svá práva	• základní lidská práva • práva dítěte, jejich ochrana • úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech • poškozování lidských práv	***OSV*** - *Mezilidské vztahy* ***OSV*** - *Seberegulace a sebeorganizace* ***MkV*** - *Kulturní diference* ***OSV*** - *Mezilidské vztahy* ***VDO*** - *Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování* **D** – lidská práva **Z** – lidská práva
NAŠE ŠKOLA			
Žák: • přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	Žák: • objasní systém našeho školství • porovná některé typy škol • vysvětlí význam vzdělávání pro vývoj a budoucnost člověka • popíše naši školu a život v ní	• systém vzdělávání • vklad vzdělání pro život • život v naší škole • pravidla školního života – práva a povinnosti žáků • společná pravidla a normy – školní řád	***VDO*** - *Občanská společnost a škola* ***OSV*** - *Psychohygiena* **Cj –** škola, rozvrh

	• vyjmenuje pravidla školního řádu, svá práva a povinnosti • objasní úlohu školního parlamentu • objasní a využívá zásady racionální přípravy na vyučování • analyzuje využití volného času • uvědomuje si klady a zápory multimediálních zařízení • uvědomuje si význam pohybu a odpočinku pro člověka	• školní parlament – význam a činnost žákovské samosprávy • umění učit se – plánování, organizace, metody učení • čas strávený u televize, telefonu a počítače	***Výchova ke zdraví –*** *respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě* ***Výchova ke zdraví –*** *vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví* ***Výchova ke zdraví –*** *vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi* ***Výchova ke zdraví –*** *uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí*
VZTAHY MEZI LIDMI			
Žák: • uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích • přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	Žák: • uvědomuje si, co je důležité pro vztahy s lidmi • rozvíjí své sociální dovednosti • rozliší rozdíly mezi osobními a neosobními vztahy • analyzuje problémy ve vztazích mezi lidmi • pojmenuje a popíše krizové situace v životě • vnímá chování agresora a analyzuje ho • objasní nebezpečí spojená s krizovými situacemi (diskriminace, šikana) • vybere vhodné zařízení k řešení problému	• svoboda a vzájemná závislost • mezilidská komunikace • osobní a neosobní vztahy • diskriminace • chování v krizových situacích • šikana • skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita • krizová centra, linky důvěry	***Výchova ke zdraví –*** *uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým* ***Výchova ke zdraví –*** *uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí*

Ročník: **Sekunda**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
ZÁSADY LIDSKÉHO SOUŽITÍ			
Žák: • objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy a způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám • uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	Žák: • rozlišuje sociální skupiny podle různých hledisek • popíše vliv skupiny na členy • zformuluje základní funkce rodiny a vysvětlí její význam pro zdravý vývoj jedince • popíše vzájemné propojení školních a mimoškolních institucí • rozlišuje nesprávné chování a umí zasáhnout, předchází konfliktům • respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a pozitivně přispívá k utváření mezilidských vztahů • vysvětlí fungování mezilidských vztahů a komunikace a uvede pozitivní i negativní příklady	• sociální skupiny • vztahy ve dvojici • vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity • v rodině • ve škole • mezi vrstevníky • komunikace • bezpečné chování a komunikace	***OSV*** - *Poznávání lidí* ***OSV*** - *Mezilidské vztahy* ***VDO*** - *Občanská společnost a škola* **Čj –** komunikace ***Výchova ke zdraví –*** *vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi*
KULTURNÍ ŽIVOT			
Žák: • kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí • rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	Žák: • přistupuje kriticky k mediálním informacím • vyjadřuje svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí • posoudí nebezpečí působení masmédií a masové kultury na člověka • vysvětlí obsah pojmu kultura • rozlišuje duchovní a hmotné projevy kultury • rozlišuje druhy a funkce umění	• média: prostředky komunikace, masová kultura • manipulativní reklama a informace • kultura a umění: rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice • kulturní instituce • víra a náboženství • pravidla slušného chování	***MedV*** - *Fungování a vliv médií ve společnosti* - *Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení* ***OSV*** - *Komunikace* ***MkV*** - *Kulturní diference*

• uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	• vysvětlí pojmy kýč, krása, móda • chová se šetrně ke kulturním památkám a přírodním objektům • vysvětlí význam minulosti a kultury pro vývoj společnosti • vyjmenuje kulturní instituce a orientuje se v jejich nabídce • uvede nejvýznamnější • náboženské systémy a jejich principy • porovná pravidla náboženských systémů • objasní nejstarší náboženské formy, jejich původ a význam • uplatňuje vhodné způsoby chování • aplikuje zásadní pravidla společenského styku • vysvětlí význam dodržování těchto zásad pro svůj život • rozumí pojmům rasismus, xenofobie, identifikuje netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti		***OSV*** - *Rozvoj schopností poznávání* **D –** víra, náboženství
NAŠE VLAST			
Žák: • rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	Žák: • vyjmenuje stavby ve svém okolí a nejvýznamnější stavby v ČR • vyjmenuje organizace a úřady pro ochranu životního prostředí • podílí se na ochraně životního prostředí • vysvětlí účel NP a CHKO v ČR • vyjmenuje některé kulturní a přírodní památky, které jsou pod ochranou UNESCO v ČR	• krásy naší země • ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku	***EV*** - *Lidské aktivity a problémy životního prostředí* **Bi –** ekologie **D** – křesťanství a středověká Evropa

MAJETEK A VLASTNICTVÍ			
Žák: • rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	Žák: • porovná různé formy vlastnictví a uvede jejich příklady • uvede příklady hmotného a nehmotného, movitého a nemovitého, soukromého a veřejného majetku	• formy vlastnictví • hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana • hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví	**M –** desetinná čísla
PRÁVNÍ ZÁKLADY STÁTU			
Žák: • rozlišuje nejčastější typy a formy států • objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů • vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	Žák: • popíše znaky státu • vysvětlí rozdíl mezi monarchií a republikou (parlamentní a prezidentskou) a uvede příklady • rozliší demokratické a nedemokratické formy vlády	• znaky státu • typy a formy státu	***VDO*** *- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování* **M –** statistika
PRINCIPY DEMOKRACIE			
Žák: • rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady orgánů a institucí, které se podílejí na správě obcí, krajů, státu	Žák: • uvede základní demokratické principy a zásady a vysvětlí je na příkladech • rozliší přímou a nepřímou demokracii • vysvětlí význam volebního práva • uvede, kdo může volit, kdo a kam může být volen • vyjmenuje územní samosprávné celky ČR a orgány obce	• znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu • volby – politický pluralismus • začlenění do veřejného života – význam a formy voleb do zastupitelstev	**D –** demokracie – volební systémy

EVPROSKÁ INTEGRACE			
Žák: • popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování • objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy a způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám • rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	Žák: • uvede základní informace a zajímavosti o členských státech EU • vysvětlí důležitost spolupráce mezi zeměmi Evropy • vysvětlí pojmy tolerance, intolerance, předsudek, rasismus, xenofobie, diskriminace, antisemitismus	• Evropská unie a ČR – podstata, význam, výhody • problémy lidské nesnášenlivosti pojmy tolerance, intolerance, předsudek, rasismus, xenofobie, diskriminace, antisemitismus)	***VMEGS*** *- Evropa a svět nás zajímá* *- Objevujeme Evropu a svět* ***MkV*** *- Etnický původ* ***VDO*** *- Občan, občanská společnost a stát*
LIDSKÁ PRÁVA			
Žák: • rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu • rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj vůči všem projevům lidské nesnášenlivosti • objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy a způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	Žák: • charakterizuje některé dokumenty týkající se lidských práv • odliší lidská práva od ostatních práv a povinností • charakterizuje lidská práva • posoudí význam ochrany lidských práv a svobod • uvede příklady protiprávního jednání • vyjmenuje základní práva dětí a příklady povinností dospělých dětí vůči rodičům • porozumí nástrahám v životě • uvědomuje si nebezpečné situace a učí se jim předcházet	• úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech • přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi • rovnost a nerovnost • konflikty v mezilidských vztazích • problémy lidské nesnášenlivosti • ochrana obyvatel za mimořádných událostí • dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví	***MkV*** *- Lidské vztahy* *- Princip sociálního smíru a solidarity* ***OSV*** *- Mezilidské vztahy* ***VDO*** *- Občan, občanská společnost a stát* ***Výchova ke zdraví –*** *projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc*

Ročník: **Tercie**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
PODOBNOST A ODLIŠNOST LIDÍ			
Žák: • objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi a kvalitu života • kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	Žák: • vnímá sebe i ostatní jako jedinečné lidské bytosti • rozliší význam a obsah pojmů: osobnost, osobní, osoba • popíše změny v životě člověka a etapy vývoje osobnosti • optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví • v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování • vyjmenuje lidské vlastnosti, na příkladech je popíše a rozliší vlastnosti volní a charakterové • na příkladech vysvětlí pojmy potřeba (různé druhy potřeb), motiv a motivace, zájem	• osobnost člověka • osobní vlastnosti • osobní potenciál • vývoj osobnosti • vrozené předpoklady • charakter, temperament • volní vlastnosti • potřeby, motivy, zájmy • dovednosti a schopnosti • projevy chování • rozdíly v prožívání, myšlení a jednání	***OSV*** - *Poznávání lidí* - *Řešení problémů a rozhodovací dovednosti* - *Hodnoty, postoje, praktická etika* **Bi** – člověk ***Výchova ke zdraví*** *– projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce*
• OSOBNÍ ROZVOJ			
Žák: • posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i osobních cílů a překonávání překážek	Žák: • uvede základní dovednosti, užití různých dovedností v praktickém životě, posoudí své schopnosti a dovednosti a užívá je rozhodování • vyjádří své představy o vlastní budoucnosti	• životní cíle a plány, životní perspektiva • adaptace na životní změny • sebepoznání a sebepojetí • seberegulace a sebeorganizace činností a chování • sebezměna, význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji	

VNITŘNÍ SVĚT ČLOVĚKA			
Žák: • popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Žák: • vysvětlí pojem vnímání a zdůvodní jedinečnost prožívání, myšlení a jednání lidí • posoudí své kladné a záporné vlastnosti, dokáže je v případě potřeby korigovat, své kladné vlastnosti rozvíjet, také při posuzování druhých bere v úvahu jejich kladné i záporné vlastnosti • vysvětlí pojmy myšlení, paměť, pozornost, učení, aplikuje teoretické poznatky při vlastním efektivním učení • promluví o svém citovém životě • zvládá své citové projevy v životních situacích • rozliší citové stavy, nálady a vztahy, city vyšší (etické a estetické), uvede jejich příklady • vysvětlí, co jsou náročné životní situace a jaké jsou základní způsoby jejich řešení • rozumí pojmu kompromis • vysvětlí, co je konflikt a jeho příčiny • předchází neshodám či konfliktům • používá vhodné techniky řešení konfliktů • snaží se řešit náročné životní situace pozitivně a zodpovědně sestaví svůj žebříček hodnot	• vnímání • prožívání, poznávání a posuzování • skutečnosti, sebe i druhých lidí • sebehodnocení • stereotypy v posuzování druhých lidí • myšlení • paměť • pozornost • učení • city • náročné životní situace – stres • stres a jeho vztah ke zdraví • konflikt a jeho řešení • mezilidské vztahy, komunikace a kooperace • systém osobních hodnot • zdravý způsob života a péče o zdraví • psychohygiena • autodestruktivní závislosti • rizika ohrožující zdraví a jejich prevence • drogy, jejich typy, působení a nebezpečí • drogová prevence • celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci • podpora zdraví a její formy	***OSV*** - *Sebepoznání a sebepojetí* ***MkV*** - *Lidské vztahy* **Bi –** člověk ***Výchova ke zdraví*** *– samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím* ***Výchova ke zdraví –*** *vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví*

PRINCIPY TRŽNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ			
Žák: • na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz • sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti • rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu • uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	Žák: • vysvětlí pojmy potřeby, statky a služby • na příkladech uvede, co je nabídka, poptávka • popíše, jak se na trhu tvoří cena • při nakupování rozliší levné, drahé, zlevněné zboží, dokáže získat další informace o zboží • vysvětlí pojem inflace a objasní její vliv na hodnotu peněz • uvede hlavní příjmy a výdaje domácnosti, sestaví jednoduchý rozpočet • rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti • objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	• potřeby, statky a služby • nabídka, poptávka, trh • podstata fungování trhu • cena zboží, tvorba ceny • inflace • rozpočet domácnosti, příjmy a výdaje	**M** – desetinná čísla
PRÁVNÍ ŘÁD ČESKÉ REPUBLIKY			
Žák: • rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	Žák: • stručně vysvětlí, co je právo, na příkladech uvede možné vztahy mezi právem, morálkou a spravedlností • vysvětlí pojem právní norma a právní řád, uvede příklady právních norem	• úloha práva v životě společnosti • právo, morálka a mravnost • svoboda a vzájemná závislost • právní norma, předpis • publikování právních předpisů • právní řád – jeho význam a funkce	***VDO*** - *Občan, občanská společnost a stát*

PRÁVNÍ ZÁKLADY STÁTU			
Žák: • dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	Žák: • objasní funkci Ústavy ČR • v Ústavě ČR vyhledá základní informace o hlavních státních orgánech a volbách v ČR • charakterizuje moc zákonodárnou, výkonnou a soudní a vymezí propojenost všech tří složek • pochopí význam Parlamentu, vlády a prezidenta ČR • uvede ministerstva a příklady jejich úkolů • vysvětlí strukturu našeho soudnictví • porozumí rozdílu mezi občanskoprávním a trestním řízením • uvede účel a obrany státu	• Ústava ČR • složky státní moci, jejich orgány a instituce • soustava soudů • obrana státu	***VDO*** - *Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování* ***VDO*** - *Formy participace občanů v politickém životě* **D –** ústava
EVROPSKÁ INTEGRACE			
Žák: • popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	Žák: • uvede základní informace a zajímavosti o členských státech EU • uvede příklady práv občanů v ČR v rámci EU • vysvětlí důležitost spolupráce mezi zeměmi Evropy v oblasti právních vztahů	• podstata, význam, výhody evropské integrace • Evropská unie a ČR	***VMEGS*** - *Jsme Evropané* - *Objevujeme Evropu a svět* **Z –** Evropská unie **D –** Evropská unie **Cj –** reálie evropských zemí

Ročník: **Kvarta**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
STÁTNÍ SPRÁVA A SAMOSPRÁVA			
Žák: • rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu • objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	Žák: • vysvětlí pojmy občan, občanství, občanský průkaz, občanská práva a jejich příklady • na příkladu vysvětlí postup při vyřizování občanského průkazu a při dalších jednáních na úřadech, např. při udělování občanství • v textu nebo v médiích vyhledá příklady porušování občanských práv • vysvětlí, která další práva a povinnosti nabyli naši občané vstupem do EU	• orgány a instituce státní správy a samosprávy a jejich úkoly • styk s úřady • státní občanství ČR • občanství EU	***VDO*** - *Občan, občanská společnost a stát* - *Lidské vztahy* ***MkV*** - *Princip sociálního smíru a solidarity* ***MedV*** - *Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality* - *Fungování a vliv médií ve společnosti* **Z –** Evropská unie **D –** Evropská unie
PRÁVO V KAŽDODENNÍM ŽIVOTĚ			
Žák: • objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství • uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci • dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování	Žák: • stručně vysvětlí, co je právo, na příkladech uvede možné vztahy mezi právem, morálkou a spravedlností • vysvětlí pojem právní norma a právní řád, uvede příklady právních norem • porozumí rozdílu mezi občanskoprávním a trestním řízením • vysvětlí, čím se zabývají odvětví pracovního, rodinného, trestního, občanského a obchodního práva	• význam právních vztahů • důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající • vlastnické právo, porušování práv k duševnímu vlastnictví, práva • k cizím věcem, závazkové právo – smlouvy, odpovědnost za škodu • základní práva spotřebitele	

PROTIPRÁVNÍ JEDNÁNÍ			
Žák: • rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů • rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady • diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	Žák: • na příkladech vystihne podstatu protiprávního jednání, vysvětlí pojem trestní postižitelnost • vyjmenuje orgány právní ochrany • na příkladech rozliší přestupek a trestný čin • uvede druhy postihů za trestné činy a přestupky	• druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce • trestní postižitelnost • orgány právní ochrany a sankce • přestupky a správní řízení • porušování předpisů v silničním provozu • porušování práv k duševnímu vlastnictví • trestní právo: trestný čin x přestupek	
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE			
	Žák: • vyjmenuje některá povolání lidí, charakter a druhy pracovních činností vybraných profesí • orientuje se v požadavcích nutných k vykonávání jednotlivých činností – kvalifikačních, zdravotních a osobnostních • vyhledá informace vztahující se k vlastní profesní volbě • rozumí nutnosti sebepoznávání • zná svůj tělesný a zdravotní stav • analyzuje své osobní vlastnosti a schopnosti v souvislosti s profesní volbou • orientuje se v možnostech vzdělávání • dokáže využít informační základnu pro volbu povolání, pracovat s profesními informacemi a využívat poradenských služeb • popíše, co a kde je úřad práce a jeho činnost, kde sídlí • vysvětlí pojem nezaměstnanost	• trh práce • volba profesní orientace • možnosti vzdělávání • profesní informace a poradenské služby • zaměstnání • úřady práce • způsoby hledání zaměstnání • nezaměstnanost • psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti • práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů • pracovní smlouva • podnikání	**Čj, Cj –** životopis ***Člověk a svět práce*** *– orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí* ***Člověk a svět práce –*** *posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání profesní přípravy* ***Člověk a svět práce –*** *využije profesní informace poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání* ***Člověk a svět práce –*** *prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce*

	• vysvětlí jednotlivé body strukturovaného životopisu a jeho význam pro hledání zaměstnání • prezentuje svoji osobu při zájmu o práci nebo studium • vyhledá nejdůležitější práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů • vyjmenuje, které náležitosti má mít pracovní smlouva • objasní zvláštnosti pracovních podmínek mladistvých • vyjmenuje nejčastější formy podnikání • popíše rozdíl mezi drobným a soukromým podnikáním		
HOSPODAŘENÍ			
Žák: • rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané • přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	Žák: • posoudí důležitost příjmů státního rozpočtu, objasní, co tvoří jeho příjmy a jeho výdaje • rozliší druhy daní a vyhledá aktuální informace o jejich výši • vyhledá aktuální informace o sociálních dávkách a příspěvcích	• rozpočet státu • typy rozpočtu a jejich odlišnosti • význam daní • rozpočet domácnosti • úspory • investice • úvěry • splátkový prodej • leasing • pojištění • pomoc lidem v nouzi • potřební lidé ve společnosti • lidská solidarita	***OSV*** - *Řešení problémů a rozhodovací dovednosti* - *Sebepoznání a sebepojetí* - *Seberegulace a sebeorganizace*

PENÍZE, BANKY A JEJICH SLUŽBY			
Žák: • vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít • na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení • uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	Žák: • přiměřeně zachází s vlastními penězi • vyjmenuje formy placení, popíše vývoj peněz do dnešní podoby • vyjmenuje peněžní ústavy, vysvětlí jejich hlavní úkoly a popíše některé služby, které nabízejí	• peníze • formy placení • peněžní ústavy a jejich služby • aktivní a pasivní operace • úročení • produkty finančního trhu pro investování a získávání prostředků	**Z** – mezinárodní obchod **M** – desetinná čísla **D** – platidla
ZÁSADY LIDSKÉHO SOUŽITÍ			
Žák: • rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu • rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj vůči všem projevům lidské nesnášenlivosti • objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy a způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	Žák: • zvládá komunikaci s handicapovanými lidmi • orientuje se v základních pojmech (rasismus, xenofobie, extremismus) • uplatňuje asertivitu při řešení náročných životních situací	• přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi • svoboda a vzájemná závislost • rovnost a nerovnost • rovné postavení mužů a žen	***OSV*** - *Poznávání lidí* - *Komunikace* - *Mezilidské vztahy* - *Řešení problémů a rozhodovací dovednosti* ***MkV*** - *Multikulturalita* - *Lidské vztahy*

GLOBALIZACE			
Žák: • uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky • objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	Žák: • vysvětlí, jak mezi sebou mohou státy spolupracovat • na příkladech demonstruje ekonomickou, politickou a mírovou spolupráci • vysvětlí, co je EU, jak, kdy a proč vznikla, její význam, kdo jsou její členové • vyhledá aktuální informace, či vznese dotaz na příslušnou organizaci • vlastní úvahou zváží výhody a nevýhody členství v EU a její význam • rozlišuje mezi problémy týkajícími se obce, regionu, státu a globálními problémy • uvede příklady globálních problémů a vysvětlí jejich příčiny, důsledky • rozlišuje problémy ekologické (znečištění, globální oteplování) populační (přelidnění, AIDS a další nemoci) a politické (ekonomické rozdíly ve světě, terorismus, migrace)	• projevy • klady a zápory • významné globální problémy	***VMEGS*** - *Evropa a svět nás zajímá* - *Objevujeme Evropu a svět* ***EV*** - *Lidské aktivity a problémy životního prostředí* **Z –** životní prostředí v Evropě, globalizace **Bi –** ekologie

Fyzika – nižší gymnázium

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Fyzika je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda a Člověk a svět práce. Vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Fyzika a z tematického okruhu Práce s laboratorní technikou.

Do vyučovacího předmětu Fyzika jsou zahrnuta následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Rozvoj schopností poznávání
- Seberegulace a sebeorganizace
- Kooperace a kompetice
- Kreativita

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Jsme Evropané

Environmentální výchova (EV)

- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

Mediální výchova (MedV)

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- Tvorba mediálního sdělení

Vzdělávání ve fyzice směřuje k tomu, aby žáci porozuměli základním fyzikálním jevům vyskytujícím se v přírodě, v běžném životě i v oblasti technologií. Fyzika rozvíjí u žáků dovednost pozorovat různé děje, samostatně experimentovat a měřit fyzikální veličiny. Žáci se učí zpracovávat získané výsledky a vyvozovat z nich závěry.

Časové vymezení

Předmět je vyučován v prvním, ve druhém i třetím ročníku v rozsahu 2 hodiny týdně. Ve čtvrtém ročníku je předmět vyučován 1,5 hodiny týdně, tedy jeden týden mají žáci jednu hodinu fyziky a další týden mají hodiny dvě.

Organizační vymezení

Výuka probíhá především v odborné učebně fyziky a v laboratoři. Při výuce je kladen důraz na vlastní pozorování, experimentování, měření fyzikálních veličin. Pokud to charakter učiva umožňuje, jsou do výuky zařazovány demonstrační i frontální pokusy. Žáci provádí laboratorní práce. Při hodinách a v rámci domácí přípravy žáci pracují s učebnicemi, odbornou literaturou a internetem. Učí se také pracovat s tabulkami a grafy. Při řešení úloh žáci využívají kalkulátory, případně další digitální technologie. Do výuky jsou zařazovány skupinové práce, referáty, krátkodobé projekty a exkurze.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává žákům samostatnou práci tak, aby se naučili vyhledávat potřebné informace z různých zdrojů
- vede žáky k tomu, aby o získaných informacích diskutovali, kriticky je hodnotili a využívali k dalšímu studiu
- vede žáky k odvozování fyzikálních poznatků na základě vlastního pozorování a experimentování tím, že do výuky zařazuje demonstrační i frontální pokusy a laboratorní práce
- při všech možných příležitostech zdůrazňuje praktické využití osvojených poznatků, a tím vede žáky k tomu, aby pochopili význam fyziky v běžném životě i pro rozvoj nových technologií

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- formou diskuze vede žáky k tomu, aby dokázali problém najít, formulovat jeho podstatu a hledat řešení
- využívá skupinové práce k tomu, aby žáci diskutovali o problému a hledali různé způsoby jeho řešení
- využívá demonstrační pokusy k tomu, aby žáci na základě pozorování formulovali hypotézy a ty pak s využitím dosavadních poznatků nebo vlastních experimentů dokazovali
- vede žáky k řešení Archimediády a Fyzikální olympiády
- zadává náměty pro experimenty s jednoduchými pomůckami, které mohou žáci provádět doma
- při písemném i ústním zkoušení ověřuje, zda jsou žáci schopni nalezené postupy využít při řešení podobných problémových situací

Kompetence komunikativní

Učitel:

- formou skupinové práce nebo diskuze rozvíjí schopnost žáků vyjadřovat a obhajovat vlastní názor, vhodně argumentovat a naslouchat druhým žákům
- zadáváním referátů a krátkodobých projektů vede žáky k tomu, aby vyjadřovali vlastní myšlenky v logickém sledu, vyjadřovali se výstižně a kultivovaně

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- při zadání skupinové práce vhodně vytváří pracovní skupiny, aby svým složením byly vyvážené a aby se na práci podíleli všichni žáci
- důsledným hodnocením práce skupiny rozvíjí u žáků potřebu spolupracovat s ostatními při řešení úkolů a dodržovat pravidla práce, učí je vážit si práce své i ostatních

Kompetence občanské

Učitel:

- při výkladu zdůrazňuje pozitivní příklady péče o kvalitní životní prostředí a zároveň upozorňuje na příklady negativní a vede žáky k pochopení potřeby chránit životní prostředí i své zdraví
- vyžaduje u žáků důsledné plnění zadaných úkolů, dodržování dohodnutých pravidel, řádů učeben, a tím přispívá k tomu, aby si žáci uvědomili svá práva a povinnosti ve škole

Kompetence pracovní

Učitel:

- při laboratorních pracích a experimentech vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti práce a tím k ochraně vlastního zdraví i zdraví spolužáků
- zařazením laboratorních prací do výuky, hodnocením jejich průběhu a zpracování vede žáky k získávání praktických dovedností, pracovních návyků, k pečlivosti a k šetrnému zacházení s pracovními pomůckami a měřidly
- zařazuje do výuky exkurze a vytváří tím u žáků představu o využití fyziky v praxi

Kompetence digitální

Učitel:

- zařazuje do výkladu látky vhodné animace a počítačové simulátory podporující pochopení daných jevů
- vede žáky k vhodnému vyhledávání, doplňování a ověřování informací z internetu
- vhodně zařazuje do hodin výuková videa s pokusy
- seznamuje žáky s využitím tabulkového kalkulátoru pro zobrazení závislosti fyzikálních veličin

Vyučovací předmět: ***Fyzika***

Ročník: **Prima**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
VLASTNOSTI LÁTEK A TĚLES			
Žák: • uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	Žák: • určí rozdíl mezi látkou a tělesem • rozliší různé vlastnosti látek a dokáže většinu z nich vyjmenovat • vysvětlí, že látky se skládají z částic – atomů, molekul a iontů • uvede společné a odlišné vlastnosti různých skupenství látek	• tělesa a látky • vlastnosti látek • skupenství látek • částicové složení látek • Brownův pohyb, difúze	***OSV*** - *Rozvoj schopností poznávání* - *Seberegulace a sebeorganizace* - *Kreativita* - *Kooperace a kompetice* - *průběžně* **Ch** – skupenství a vlastnosti látek V průběhu celého roku jsou s ohledem na charakter učiva do výuky zařazovány laboratorní práce, demonstrační a frontální pokusy. *Zejména při laboratorních pracích a pokusech žáků jsou realizovány očekávané výstupy okruhu ČSP –* ***Práce s laboratorní technikou****.* Žák vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů Žák zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl Žák vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci Žák dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci Žák poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři

VELIČINY A JEJICH MĚŘENÍ			
Žák: • změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa • předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty • využívá s porozuměním vztah mezi hmotností, objemem a hustotou při řešení praktických problémů	Žák: • dovede vysvětlit pojem fyzikální veličina, používá označení veličin, určí jejich hodnotu a jednotku • má představu o velikosti jednotek délky, hmotnosti a objemu, odhaduje rozměry, objem a hmotnost těles • používá prakticky různá měřidla, zapíše výsledek měření a posoudí přesnost měření • uvede příklady z praxe, kde se projevuje délková a objemová roztažnost • vyhledá v tabulkách hustotu některých látek	• porovnávání vlastností těles • měření délky • měření objemu • měření hmotnosti • měření času • měření teploty • měření hustoty	***VMEGS*** *- Jsme Evropané (mezinárodní soustava měr a vah, normalizace a unifikace)* **M** – výpočet aritmetického průměru, zaokrouhlování Zejména při laboratorních pracích a pokusech žáků jsou realizovány očekávané výstupy tematického okruhu Práce s laboratorní technikou.
ELEKTRICKÉ VLASTNOSTI LÁTEK			
Žák: • rozliší vodič, izolant na základě analýzy jejich vlastností	Žák: • předvede a vysvětlí elektrování těles třením, odliší dva druhy elektrického náboje a elektrické síly přitažlivé a odpudivé • dokáže odlišit částice atomového jádra i obalu • vysvětlí princip elektroskopu a používá ho při pokusech • uvede příklady typických vodičů a izolantů	• elektrování těles • dva druhy elektrického náboje • model atomu • elektroskop, elektrometr, zdroje elektrického náboje • elektrické vodiče a izolanty • elektrické pole • elektrické výboje, blesk a ochrana proti němu	**Ch** – představa o atomech, molekulách a elementárních částicích

MAGNETISMUS			
Žák: • využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet	Žák: • rozliší severní a jižní pól magnetu • dokáže pomocí magnetu odlišit feromagnetické a nemagnetické látky • pomocí magnetu a železa sestrojí dočasný magnet	• magnety přírodní a umělé, části tyčového magnetu • působení magnetu na tělesa z různých látek • magnetická indukce a magnetování • magnetické pole, magnetické indukční čáry • magnetické pole Země, kompas	**Ch** – feromagnetické látky **Z** – určování světových stran, orientace v terénu
ELEKTRICKÝ OBVOD, ELEKTROMAGNETICKÉ DĚJE			
Žák: • sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	Žák: • charakterizuje elektrický proud jako uspořádaný pohyb nabitých částic • rozlišuje veličiny elektrický proud a elektrické napětí a správně používá jejich označení a jednotky • uvede různé typy elektráren • rozlišuje elektrické články a akumulátory • na praktických příkladech ukáže, jaké jsou účinky elektrického proudu • dokáže vyjmenovat větší počet elektrických spotřebičů • určí, jaké podmínky musí být splněny, aby obvodem procházel elektrický proud • dovede použít dohodnuté značky pro znázornění částí elektrického obvodu • uvede příklady užití elektromagnetu v praxi • dodržuje pravidla bezpečného zacházení s elektrickými zařízeními a ovládá zásady první pomoci při úrazu elektrickým proudem	• elektrický proud, elektrické napětí • zdroje elektrického napětí • účinky elektrického proudu • elektrické spotřebiče • elektrický obvod, jeho schéma • jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod • elektrický proud v kapalinách a plynech • bezpečnost při práci s elektřinou • zkrat • magnetické vlastnosti elektrického proudu • magnetické pole cívky, elektromagnet	***EV*** *- Vztah člověka k prostředí (ekologicky šetrné nakládání s použitými el. přístroji, použitými galvanickými zdroji apod.)* **Ch** – elektrolýza Člověk a zdraví – dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví

Ročník: **Sekunda**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
POHYB TĚLESA			
Žák: • rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu • využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	Žák: • rozhodne, zda dané těleso je v klidu nebo v pohybu vzhledem k jinému tělesu • rozliší pohyb přímočarý a křivočarý, posuvný a otáčivý • vypočte průměrnou rychlost ze znalosti dráhy a času • rozliší pohyby podle rychlosti na rovnoměrné a nerovnoměrné	• pohyb a klid tělesa • přímočarý a křivočarý pohyb • posuvný a otáčivý pohyb • průměrná a okamžitá rychlost • rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb • dráha rovnoměrného pohybu	***OSV*** - *Rozvoj schopností poznání* - *Kooperace a kompetice* - *Seberegulace a sebeorganizace* - *Kreativita* *(průběžně)* ***VMEGS*** - *Jsme Evropané (významní fyzikové, zážitky z cest)* ***EV*** - *Základní podmínky života (ovzduší, skleníkový efekt)* **M** – grafy, obsah obdélníka a trojúhelníka V průběhu celého roku jsou s ohledem na charakter učiva do výuky zařazovány laboratorní práce, demonstrační a frontální pokusy.
SÍLY A JEJICH VLASTNOSTI			
Žák: • určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	Žák: • rozliší různé formy vzájemného působení těles • aplikuje znalosti o skládání sil v konkrétních příkladech	• vzájemné působení těles • síla, znázornění síly • skládání rovnoběžných sil • skládání různoběžných sil	**Z** – pohyby Země a Měsíce, gravitační síla v okolí těles sluneční soustavy **D** – stavba pyramid; rozdělávání ohně v pravěku

	• objasní rozdíl mezi gravitační a tíhovou silou a souvislost tíhové síly a hmotnosti tělesa • aplikuje poznatky o těžišti tělesa při hledání těžiště plochých a pravidelných těles • uvede příklady projevu zákona setrvačnosti, působení síly na těleso a uvede příklady užití zákona akce a reakce • určí, na čem závisí otáčivé účinky síly • vysvětlí, jak v praktických příkladech zvyšujeme nebo snižujeme tlak • rozliší případy, kdy je tření nežádoucí a kdy potřebné a uvede způsoby, jak je odstranit, resp. zvětšit	• gravitační síla, tíhová síla a těžiště • Newtonovy zákony • otáčivý účinek síly, rovnováha tělesa • deformační účinky síly, tlak, tlaková síla • smykové tření • valivé tření a odpor prostředí	Zejména při laboratorních pracích a pokusech žáků jsou realizovány očekávané výstupy tematického okruhu Práce s laboratorní technikou.
MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN			
Žák: • využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	Žák: • objasní některé jevy v přírodě, které souvisí s povrchovým napětím • objasní anomálii vody a její význam pro život v přírodě • porovnává tlak v různých hloubkách pod hladinou kapaliny • demonstruje princip spojených nádob na předmětech denní potřeby • formuluje Archimédův zákon a vysvětlí jaké aplikace má Archimédův zákon v přírodě a v technice • klasifikuje chování tělesa ponořeného do kapaliny podle jeho hustoty a hustoty kapaliny • vysvětlí, jak pracují hydraulická zařízení • určí společné a rozdílné vlastnosti kapalin a plynů • objasní příčinu atmosférického tlaku	• vlastnosti kapalin, povrchové napětí, kapilární jevy • závislost hustoty kapalin na teplotě • hydrostatický tlak • spojené nádoby • Archimédův zákon • chování těles v kapalině (plování, potápění, vznášení) • Pascalův zákon • vlastnosti plynů • atmosféra Země, atmosférický tlak a jeho měření • základy meteorologie • Archimédův zákon pro plyny • přetlak, podtlak, vakuum • proudění vzduchu	***EV*** - *Základní podmínky života (obdělávání půdy, kapilarita)* - *Vztah člověka k prostředí (odpadní vody – sifon, lodní doprava)* - *Základní podmínky života (využití větru jako alternativního zdroje energie)* **Z** – koloběh vody v přírodě, atmosféra Země; meteorologické prvky **Bi** – kapiláry v rostlinách; vlásečnice u živočichů a u člověka **D** – Archimédes **Ch** – vlastnosti plynu **Bi** – vzduch a jeho složení **Ov** – negativní zásahy civilizace do přírodních dějů; extrémní výkyvy počasí a možný negativní vliv zásahů civilizace do přírodních dějů

	• pojmenuje jednotlivé vrstvy atmosféry Země • objasní základní meteorologické prvky (tlak vzduchu, teplotu vzduchu, vlhkost vzduchu, proudění vzduchu, oblačnost a srážky) • vysvětlí vznik vztlakové síly a rozhodne, která tělesa budou v atmosféře stoupat • aplikuje pojmy vakuum, podtlak a přetlak na činnosti, které jsou založeny na těchto jevech		
SVĚTELNÉ JEVY			
Žák: • využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh • rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	Žák: • demonstruje vznik stínu i polostínu • aplikuje tyto pojmy na příkladu zatmění Slunce a Měsíce • charakterizuje fáze Měsíce • určí vlastnosti obrazu, který vznikne zobrazením předmětu rovinným zrcadlem • objasní, jak závisí vlastnosti obrazu na poloze předmětu před zrcadlem (čočkou) • vysvětlí princip činnosti lidského oka, objasní krátkozrakost a dalekozrakost a podstatu odstranění těchto vad brýlemi • popíše rozklad bílého světla optickým hranolem na jednoduché barvy	• zdroje světla, rychlost světla • stín a polostín • zatmění Slunce a Měsíce • fáze Měsíce • odraz světla • rovinná a kulová zrcadla • lom světla • čočky • oko • optické přístroje – užití čoček v praxi • rozklad světla hranolem, barvy	**Z** – střídání ročních období; poloha Slunce na obloze během dne a během roku; fáze Měsíce **M** – poměr; podobnost trojúhelníků **Bi** – stavba a funkce oka mikroskopické pozorování struktur neviditelných prostým okem – průběžně **Vv** – skládání barev v malířství

Ročník: **Tercie**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
ENERGIE			
Žák: • využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	Žák: • rozliší, kdy je použito slovo práce ve fyzikálním významu • uvede příklady, kdy je konána práce • správně používá jednotky práce a výkonu • porovná pohybové energie těles na základě znalosti jejich rychlostí a hmotností • objasní závislost polohové energie na volbě místa s nulovou polohovou energií • užívá vztah $E_p = m \cdot g \cdot h$ při řešení úloh • uvede příklady přeměn mezi různými druhy energie • uvede příklady použití jednoduchých strojů v praxi • rozliší veličiny teplo a teplota • vysvětlí význam měrné tepelné kapacity a posoudí vliv velikosti měrné tepelné kapacity látek na jejich užití v praxi • rozliší různé způsoby přenosu tepla a uvede příklady z praxe • rozliší, při kterých skupenských změnách se energie přijímá a při kterých odevzdává • charakterizuje hlavní faktory, které ovlivňují rychlost vypařování a teplotu varu kapaliny	• práce, výkon, účinnost • polohová a pohybová energie • přeměny energie • zákon zachování energie • jednoduché stroje – páka, kladka, nakloněná rovina • vnitřní energie tělesa • teplo • vedení tepla, šíření tepla prouděním a zářením • skupenské přeměny – tání a tuhnutí, vypařování a kapalnění, var, sublimace a desublimace	***OSV*** - *Rozvoj schopností poznávání* - *Seberegulace a sebeorganizace* - *Kooperace a kompetice* - *Kreativita* *(průběžně)* ***VMEGS*** - *Jsme Evropané (významní fyzici)* ***EV*** - *Lidské aktivity a problémy životního prostředí (doprava a životní prostředí)* **Bi** – přeměny energie u živočichů **D** – vývoj zdrojů energie, užití jednoduchých strojů při stavbách **Z** – nadmořská výška **Z** – proudění vzduchu, mořské proudy **Ch** – var za sníženého tlaku (výroba cukru) V průběhu celého roku jsou s ohledem na charakter učiva do výuky zařazovány laboratorní práce, demonstrační a frontální pokusy. Zejména při laboratorních pracích a pokusech žáků jsou realizovány očekávané výstupy tematického okruhu Práce s laboratorní technikou.

ZVUKOVÉ DĚJE			
Žák: • rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku • posoudí možnost zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	Žák: • uvede příklady zdrojů zvuku a způsob, jakým v nich vzniká zvuk • využívá poznatky o závislosti rychlosti šíření zvuku na druhu prostředí a na teplotě při řešení problémů a úloh • uvědomuje si škodlivost nadměrného hluku pro lidské zdraví a podle možnosti se před ním chrání • uvede příklady užití ultrazvuku v praxi	• kmitavý pohyb, vlnění • zdroje zvuku, šíření zvuku • rychlost zvuku v různých prostředích • odraz zvuku na překážce, ozvěna • pohlcování zvuku • vnímání zvuku, hlasitost • infrazvuk, ultrazvuk	***EV*** *- Vztah člověka k prostředí (prostředí a* zdraví*)* **Bi** – hlasivky, ucho, užití ultrazvuku a infrazvuku k orientaci a dorozumívání u živočichů **Hv** – hudební nástroje, tóny – průběžně -
ELEKTROMAGNETICKÉ DĚJE			
Žák: • sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu • změří elektrický proud a napětí	Žák: • objasní souvislost elektrického proudu a náboje • dovede zapojit voltmetr a ampérmetr správně do obvodu • užívá poznatků, že odpor vodiče závisí na délce, průřezu a materiálu, při řešení úloh • dodržuje zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními	• elektrický náboj • elektrický proud a jeho měření • elektrické napětí a jeho měření • Ohmův zákon • elektrický odpor • zapojování rezistorů • elektrická energie a výkon	***EV*** *- Vztah člověka k prostředí (spotřeba el. energie a možnosti úspory)* ***Člověk a zdraví*** *– dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví*

Ročník: **Kvarta**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
ELEKTROMAGNETICKÉ DĚJE			
Žák: • rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí • využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní • sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu • rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	Žák: • vysvětlí princip stejnosměrného elektromotoru a uvede příklady jeho využití v praxi • vysvětlí pokusy, při kterých vzniká v cívce indukovaný proud • z daného grafu časového průběhu střídavého proudu určí jeho periodu a z ní kmitočet • porovná efektivní a maximální hodnoty střídavého proudu a napětí • objasní princip činnosti transformátoru a užívá vztah mezi počtem závitů na cívkách a napětím na nich při řešení problémů • uvede příklady zařízení, které využívají polovodičové součástky • objasní podstatu vedení proudu v polovodičích • určí voltampérovou charakteristiku polovodičové diody	• magnetické pole cívky s proudem • působení magnetického pole na vodič protékaný proudem • elektromotor • elektromagnetická indukce • vznik a měření střídavého proudu • generátor střídavého proudu • transformátor a přenos elektrické energie • zásady bezpečnosti při práci s elektrickými zařízeními a postup při úrazu elektrickým proudem • vlastní polovodiče • příměsové polovodiče • polovodičová dioda a její užití	***VMEGS*** - *Jsme Evropané (významní fyzici)* ***EV*** - *Základní podmínky života (snížení ztrát při přenosu el. energie)* ***OSV*** - *Rozvoj schopností poznávání* - *Seberegulace a sebeorganizace* - *Kooperace a kompetice* - *Kreativita* *(průběžně)* V průběhu celého roku jsou s ohledem na charakter učiva do výuky zařazovány laboratorní práce, demonstrační a frontální pokusy. Zejména při laboratorních pracích a pokusech žáků jsou realizovány očekávané výstupy tematického okruhu Práce s laboratorní technikou. ***Člověk a zdraví*** *– dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví*

ENERGIE			
Žák: • zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	Žák: • rozliší jednotlivé druhy radioaktivního záření podle jejich pronikavosti • uvede příklady využití radionuklidů v praxi • posoudí možnosti uvolňování energie při jaderných reakcích • zhodnotí klady a zápory jednotlivých druhů elektráren	• atomové jádro • radioaktivita a její využití • jaderné reakce • jaderný reaktor • jaderná elektrárna • ochrana před radioaktivním zářením • obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	***EV*** - *Základní podmínky života (energie, energetické zdroje, jejich vyčerpatelnost)* - *Lidské aktivity a problémy životního prostředí (jaderný odpad)* ***Člověk a zdraví*** *– ochrana člověka za mimořádných situací* **Ch** – atomové jádro **Z** – jaderné elektrárny ve světě
VESMÍR			
Žák: • objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců kolem planet	Žák: • vyjmenuje a charakterizuje hlavní složky sluneční soustavy	• sluneční soustava – její hlavní složky • měsíční fáze	***MedV*** - *Tvorba mediálního sdělení* - *Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení* **Z** – složení sluneční soustavy Po ukončení tohoto tématu následuje závěrečná systematizace učiva.

Chemie – nižší gymnázium

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Chemie vychází z obsahu vzdělávací oblasti Člověk a příroda, vzdělávacího oboru Chemie. Tento předmět zasahuje také do vzdělávacích oblastí Člověk a svět práce, Člověk a zdraví. Výuka chemie je organizována tak, aby žáci měli možnost porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomit užitečnost přírodovědných poznatků v praktickém životě

Do vyučovacího předmětu chemie jsou zahrnuta následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Hodnoty, postoje, praktická etika

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Objasňování důsledků globálních vlivů na životní prostředí s důrazem na potřebu a závažnost ochrany tohoto prostředí především v dané lokalitě

Environmentální výchova (EV)

- Ekosystémy – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

Mediální výchova (MedV)

- Tvorba mediálního sdělení
- Práce v realizačním týmu

Časové vymezení

Předmět je zařazen do těchto ročníků nižšího gymnázia:

- sekunda – časová dotace 2 hodiny týdně
- tercie – časová dotace 2,5 hodiny týdně (tj. 2 nedělené hodiny týdně a 1 dělená hodina jednou za 14 dní)
- kvarta – časová dotace 1,5 hodiny týdně (tj. 1 jedna nedělená hodina týdně a 1 dělená hodina jednou za 14 dní)

Organizační vymezení

Výuka chemie probíhá v odborné učebně nebo ve třídě, laboratorní cvičení v laboratoři. Odborná učebna je velice dobře vybavena, je zde demonstrační stůl, video, počítač a dataprojektor. Vybavení učebny umožňuje používat internet, prezentovat materiály zpracované učitelem nebo žáky a provádět demonstrační pokusy. Na laboratorní práce se třída dělí na dvě skupiny (dodržování pravidel bezpečnosti práce), žáci pracují v chemické laboratoři ve dvojicích u jednotlivých pracovních stolů. Do výuky chemie jsou zařazovány exkurze, např. pivovar atd.

Laboratorní cvičení zařazují vyučující průběžně k probíranému učivu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vyučovací předmět Chemie využívá různé metody a formy výuky. Učitelé využívají jak klasické metody výuky, tak i moderní metody, jako jsou projektová výuka, využití internetu a skupinové vyučování.

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů; se žáky o tom diskutuje
- podněcuje žáky k vyhledávání informací a jejich zpracování z hlediska důležitosti i objektivity
- vysvětlí a předvede manipulaci s chemikáliemi, laboratorními pomůckami a nádobím, vysvětlí pravidla bezpečnosti práce v laboratoři a zadává laboratorní cvičení
- kontroluje výsledky pozorování a vede žáka, aby zhodnotil výsledky a formuloval závěry

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává úkoly tak, aby žák využíval získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- vede žáka k samostatnému řešení problémů a podněcuje ho k využívání logických postupů
- konzultuje vzniklé problémy se žáky a tím vytváří atmosféru směřující ke společnému řešení problému

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k diskuzi na prezentované téma a tím je učí kriticky hodnotit práci svoji i druhých
- navozuje modelové situace, na jejichž základě žáci reagují a popisují své chování (např. poskytování první pomoci)

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává skupinovou práci a učí tak žáky pracovat v týmu (skupinová práce, laboratorní práce)

Kompetence občanské

Učitel:

- předkládá žákům problémové úlohy vycházející z běžného života
- vede žáky k odmítavému postoji k drogám, alkoholu a kouření

Kompetence pracovní

Učitel:

- vyžaduje dodržování stanovených pravidel při manipulaci s chemickými látkami a při práci v laboratoři

Kompetence digitální

Učitel:

- zadává žákům tvorby prezentací
- vede žáky ke zpracování výsledků měření do tabulek a grafů
- seznamuje žáky s možnostmi využití testů na internetu
- podněcuje žáky, aby si hledali potřebné informace na internetu
- zadává některé testy prostřednictvím Google formuláře

Vyučovací předmět: ***Chemie***

Ročník: **sekunda**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
POZOROVÁNÍ, POKUS, BEZPEČNOST PRÁCE			
Žák: • určí společné a rozdílné vlastnosti látek • pracuje bezpečně s vybranými dostupnými látkami a hodnotí jejich rizikovost, posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	Žák: • vysvětlí, čím se zabývají jednotlivé chemické disciplíny	**VLASTNOSTI LÁTEK** • vstupní motivace do učiva chemie, rozdělení chemie • zásady bezpečné práce–ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě • látky a tělesa • vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek • změny skupenství • nebezpečné látky a přípravky–H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam	***OSV*** - *Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (zodpovědnost za své zdraví, pomoc raněným lidem)* **Z -** chem. průmysl ČR **F –** látky, tělesa, vodiče, izolanty

SMĚSI			
Žák: • rozlišuje směsi a chem. látky • vypočítá správně složení roztoků • připraví prakticky roztok daného složení • navrhne postup a oddělí složky běžných směsí, uvede příklady oddělování složek v praxi • rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití	Žák: • vysvětlí na příkladech rozdíl mezi prvkem, sloučeninou a směsí • na příkladech z běžného života určí druh směsi, jejich oddělení, praktické použití • provede jednoduchou dělící metodu • připraví roztok a určí hmotnostní zlomek rozpuštěné látky	**SMĚSI** • roztoky a matematika, složení roztoku, hmotnostní zlomek • různorodé, stejnorodé roztoky; koncentrace roztoku, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok • dělení složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace, chromatografie) • voda, druhy vod, voda destilovaná, pitná, odpadní • výroba pitné vody; čistota vody • vlastnosti vody – tvrdost • úprava pitné vody • čištění odpadních vod • vzduch – složení • vzduch – čistota ovzduší, ozónová vrstva • inverze, smog, skleníkový efekt, kyselé deště	***OSV*** - *Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (zodpovědnost za své zdraví, pomoc raněným lidem)* ***EV*** - *Ekosystémy (vodní zdroje)* - *Lidské aktivity a problémy životního prostředí* **Z** - chem. průmysl ČR, obecná charakteristika vodstva, min. vody v ČR **M** – procenta **Bi** – podmínky života základy ekologie, ochrana přírody a životní prostředí *Zejména při laboratorních pracích a pokusech žáků jsou realizovány očekávané výstupy okruhu ČSP –* ***Práce s laboratorní technikou****.* Žák vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů Žák zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl Žák vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci Žák dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci Žák poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři ○ Lab. cvičení – vlastnosti látek ○ Lab. cvičení – směsi a jejich dělení

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY			
Žák: • používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech • orientuje se v periodické soustavě prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	Žák: • porovná historický a současný náhled na stavbu atomu • popíše stavbu atomu na konkrétních příkladech • vysvětlí rozdíl mezi izotopem a nuklidem • nakreslí uspořádání elektronů v obalu u vybraných prvků • píše ze značky prvku název a naopak • užívá PSP při zařazování prvků do skupin a period a umí vyhledat relativní atomové hmotnosti • na základě pozorování a experimentu popíše vlastnosti vybraných kovů a uvede jejich význam v průmyslu a v běžném životě • popíše vlastnosti vybraných nekovů a uvede jejich význam • popíše vznik vazby na jednoduchých příkladech a pochopí tak vznik a význam chem. vazby • vysvětlí vznik iontů z atomu a vyjádří rovnicí vznik iontů • uvede sloučeniny z běžného života, příklady sloučenin a jejich využití • ze vzorce sloučeniny odvodí kvalitativní a kvantitativní složení • vypočítá relativní molekulovou hmotnost ze zadaného vzorce s použitím PSP	**ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK** • historický vývoj atomu • částicové složení látek–molekuly, atomy • stavba atomu – jádro, obal • atomové jádro, protony, neutrony • elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony • protonové a nukleonové číslo • izotopy • uspořádání elektronů v obalu • valenční sféra – význam pro chem. vazbu **CHEMICKÉ PRVKY A CHEMICKÉ SLOUČENINY** • prvky – názvy a značky vybraných prvků, vlastnosti a použití vybraných prvků • PSP • skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo • kovy v PSP, jejich vlastnosti a využití • nekovy v PSP, vlastnosti a užití • ionty, kationy a aniony • relativní atomová hmotnost • chemické sloučeniny – chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin • relativní molekulová hmotnost	***EV*** - *Lidské aktivity a problémy životního prostředí* - *Vztah člověka k prostředí (nebezpečí poškození životního prostředí některými prvky a jejich sloučeninami)* **F** – částicové složení látek – prima o Laboratorní práce – kovy a jejich vlastnosti

Ročník: **Tercie**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
CHEMICKÉ REAKCE			
Žák: • rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí • uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání • aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	Žák • vysvětlí pojem chemická reakce, označí reaktanty a produkty v chemické rovnici • uvede příklady chemických reakcí • vysvětlí na základě experimentu vliv faktorů ovlivňujících rychlost reakce	**CHEMICKÉ REAKCE** • chemické reakce – zápis, zákon zachování hmotnosti • chemické reakce • oxidace a redukce • redoxní reakce, řada kovů • látkové množství • molární hmotnost • faktory ovlivňující rychlost reakce teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza • výpočet z chemické rovnice	Laboratorní práce – chemické reakce
ANORGANICKÉ SLOUČENINY			
Žák: • porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí • orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	Žák: • určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech a halogenidech • zapíše ze vzorců názvy a naopak • popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů a halogenidů a posoudí vliv těchto látek na životní prostředí • osvojí si zásady názvosloví kyselin a hydroxidů • vysvětlí pojem kyselina a hydroxid • napíše z názvu vzorec kyseliny a hydroxidu a naopak	**OXIDY, KYSELINY, SOLI** • oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů • kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků; stupnice pH, vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů • soli kyslíkaté a nekyslíkaté – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů	***EV*** - *Lidské aktivity a problémy životního prostředí* - *Vztah člověka k prostředí* ***MedV*** - *Tvorba mediálního sdělení* - *Práce v realizačním týmu*

	• popíše společné vlastnosti kyselin a společné vlastnosti hydroxidů • uvede příklady důležitých kyselin a hydroxidů, použití, ředění • dodržuje bezpečnostní předpisy při práci s kyselinami a hydroxidy a poskytne první pomoc při poleptání kyselinou a hydroxidem • napíše z názvu soli vzorec a naopak • uvede konkrétní příklady významných solí • na základě pozorování popíše jejich vlastnosti a zhodnotí jejich užívání • navrhne způsob přípravy solí • změří pH roztoku pomocí indikátorového papírku • z naměřených hodnot pH určí kyselé, zásadité a neutrální roztoky • vysvětlí neutralizaci, uvede příklady využití v praxi a napíše rovnice příslušných reakcí	• hydrogensoli, hydráty solí – použití • neutralizace	***OSV*** - *Hodnoty, postoje, praktická etika* - *Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (bezpečnost při práci s kyselinami a hydroxidy, poskytnutí první pomoci při poleptání kyselinami a hydroxidy)* **M** – přímá úměrnost, nepřímá úměrnost, rovnice o Laboratorní práce – reakce kovů s kyselinami o Laboratorní práce – neutralizace o Lab. práce – měření pH roztoků, indikátory

Ročník: **Kvarta**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
ORGANICKÉ SLOUČENINY			
Žák: • rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití • zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy • rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití • uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	Žák: • napíše sumární, racionální, konstituční vzorec uhlovodíků C1 až C10 a uhlovodíky pojmenuje • charakterizuje jednotlivé skupiny uhlovodíků • uvede příklady vybraných uhlovodíků a jejich použití v praxi • popíše fyzikální vlastnosti jednotlivých uhlovodíků a jejich toxicitu • vyhledá a uvede příklady havárií způsobených ropou, zemním plynem • uvede příklady paliv, jejich vlastnosti a jejich použití • posoudí vliv spalování různých paliv na životní prostředí • zařadí deriváty do skupin podle funkční skupiny • napíše vzorec a pojmenuje vybrané deriváty uhlovodíků • uvede příklady významných derivátů a jejich použití v praxi • vysvětlí působení halogenderivátů na životní prostředí • popíše vliv ethanolu na člověka • uvede podmínky pro průběh fotosyntézy a její význam pro život na Zemi • charakterizuje jednotlivé sacharidy a uvede příklady • provede důkazy glukosy a škrobu	**UHLOVODÍKY, DERIVÁTY UHLOVODÍKŮ, PŘÍRODNÍ LÁTKY** • **uhlovodíky** – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků • **paliva** – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva • **deriváty uhlovodíků** – příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin a dalších derivátů uhlovodíků • **přírodní látky** – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů • charakteristika jednotlivých skupin sacharidů a vitaminů • **sacharidy** – monosacharidy, disacharidy, polysacharidy • zdroje sacharidů • **lipidy** • zdroje lipidů • ztužování a žluknutí tuků • průmyslový význam lipidů • mýdla • **bílkoviny** – rozdělení • funkce bílkovin v organismu • příklady složených bílkovin	***OSV*** - *Hodnoty, postoje, praktická etika* - *Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (zodpovědnost za morální rozvoj bezpečnou prací s uhlovodíky, zodpovědnost při práci s deriváty uhlovodíků (rozpouštědla, fenoly), poškození zdraví užíváním alkoholických nápojů, nebezpečí vzniku závislosti na alkoholu)* ***EV*** - *Lidské aktivity a problémy životního prostředí (poškození)* ***MedV*** - *Tvorba mediálního sdělení* - *Práce v realizačním týmu* **Z** – socioekonomická sféra, zdroje paliv, globální problémy lidstva, naleziště uhlí ropy a zemního plynu **F** – obnovitelné zdroje energie **Bi** – tuky, sacharidy, bílkoviny a vitamíny, organické a anorganické látky, fotosyntéza ○ Lab. práce – důkaz uhlíku a vodíku v organických sloučeninách ○ Laboratorní práce – důkaz sacharidů

	• zhodnotí význam sacharidů z průmyslového hlediska a biochemického hlediska • uvede zdroje lipidů • charakterizuje význam lipidů v organismu • napíše vzorec stav. jednotky bílkoviny • vysvětlí a znázorní peptidickou vazbu • objasní význam nukleových kyselin a bílkovin • objasní význam enzymů • uvede příklady vitamínů • uvede přírodní zdroje vitamínů a jejich význam pro organismus	• **vitamíny** • rozdělení vitamínů • zdroje vitamínů • avitaminosa a její projevy • hypervitaminosa a její projevy	V průběhu celého roku jsou s ohledem na charakter učiva do výuky zařazovány laboratorní práce, demonstrační i frontální pokusy, skupinové práce, referáty, popř. krátkodobé projekty.
CHEMIE A SPOLEČNOST			
Žák: • zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi • aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe • orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	Žák: • uvede příklady primárních a druhotných surovin pro chemický průmysl • doloží na příkladech význam chemické výroby • zhodnotí ekologický a ekonomický význam recyklace odpadů • uvede základní rozdělení plastů • uvede klady a zápory plastů a syntetických vláken • posoudí vliv plastů na životní prostředí • uvede význam průmyslových hnojiv a posoudí vliv hnojiv na životní prostředí • posoudí vliv pesticidů na životní prostředí • seřadí hořlaviny dle nebezpečnosti, vysvětlí jejich značení • vybere příklady volně prodávaných hořlavin a uvede zásady bezpečné práce s těmito látkami • posoudí vliv léčiv a návykových látek na organismus člověka	**CHEMICKÝ PRŮMYSL V ČR** • výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, koroze • průmyslová hnojiva • tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika • plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace • detergenty, pesticidy a insekticidy • hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti • léčiva a návykové látky	***MedV*** - *Tvorba mediálního sdělení* - *Práce v realizačním týmu* ***EV*** - *Lidské aktivity a problémy životního prostředí* - *Vztah člověka k prostředí* ***OSV*** - *Hodnoty, postoje, praktická etika* - *Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (zodpovědnost za své zdraví)* **Z** – zdroje surovin, chem. průmysl ČR **Bi** – ekologie Exkurze – pivovar, vinařské závody

Biologie – nižší gymnázium

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Biologie vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Člověk příroda, vzdělávacího oboru Přírodopis. V rámci tohoto předmětu je realizována část vzdělávacích oblastí Člověk a svět práce a Člověk a zdraví (obor Výchova ke zdraví).

Do vyučovacího předmětu Biologie jsou zahrnuta následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Hodnoty, postoje, praktická etika

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Objevujeme Evropu a svět

Environmentální výchova (EV)

- Ekosystémy
- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

Mediální výchova (MedV)

- Interpretace vztahu mediálních sdělení
- Tvorba mediálního sdělení
- Práce v realizačním týmu

Vazby konkretizovaných výstupů na realizaci těchto průřezových témat jsou zaznamenány v následujícím výukovém obsahu předmětu biologie.

Předmět biologie je předmět všeobecně vzdělávací. Primárně směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny. Tento základní cíl je naplňován prostřednictvím následujících postupů, v rámci kterých biologie:

- poskytuje žákům nové prostředky a metody pro další pozorování přírodních jevů a jejich následnému pochopení a porozumění
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů (i člověka) a dalších (abiotických) složek ekosystémů, a tedy následně umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- nachází paralely mezi přírodovědnými poznatky a životem člověka a následně prezentuje možnosti aplikace těchto přírodovědných poznatků v praktickém životě
- přináší pohled na současný stav přírody a vede k pochopení podstatných souvislostí mezi tímto stavem přírody a lidskou činností
- zdůrazňuje závislost člověka na přírodních zdrojích
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování

Předmět Biologie úzce souvisí s ostatními přírodními vědami ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda, tedy chemií, zeměpisem, fyzikou, avšak vztahy v rámci realizovaných průřezových témat lze nalézt k řadě dalších předmětů.

Časové vymezení

Předmět je zařazen do všech ročníků nižšího gymnázia, časová dotace je následující: v primě, sekundě, tercii a kvartě jsou zařazeny 2 nedělené hodiny týdně.

Organizační vymezení

Výuka biologie probíhá převážně v odborné učebně biologie, která poskytuje možnosti pro moderní způsob výuky. Součástí učebny je televizní set a digitální vybavení, umožňující využití prezentační techniky a e-learningu. Praktická cvičení jsou realizována ve speciální laboratoři Bi-Ch. V rámci projektového vyučování jsou také využívány učebny informatiky. Do výuky biologie jsou zařazovány exkurze do různých institucí (ZOO, muzea, provozy potravinářského průmyslu a další) a samozřejmě terénní exkurze, vedené interními nebo externími odbornými lektory.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vyučovací předmět Biologie využívá široké spektrum různých metod a organizačních forem výuky. Kromě tradičních metod (frontální výuka, výklad nebo přednáška), kterých se předmět nezříká, jsou využívány i moderní přístupy, jako projektová výuka nebo výuka ve skupinách. Veškeré postupy slouží k osvojování klíčových kompetencí a pro orientaci v nich.

Kompetence k učení

Učitel:

- podněcuje žáky k vyhledávání, třídění a asociování biologických informací v dalších informačních zdrojích – internetu, rozhlasu, televizi, odborných časopisech
- diskutuje se žáky o příčinách různých přírodních procesů, podněcuje žáky k hledání adekvátních odpovědí na kladené otázky
- předvede manipulaci s jednoduchými přístroji – laboratorními pomůckami, lupou, mikroskopem a zadává úkoly na procvičení
- kontroluje výsledky pozorování a zkoumání a vyžaduje, aby je žák zhodnotil a porovnal s dosavadními znalostmi a zkušenostmi a formuloval biologické závěry

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává úkoly tak, aby jejich vyřešení bylo možné alternativními cestami a postupy, a podněcuje tak u žáků snahu o nacházení hypotéz na základě zkušeností, příkladů a již získaných kompetencí
- vyžaduje od žáků návrhy samostatných řešení, nalézání závěrů a vyhodnocení získaných fakt

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě a vyžaduje vyslovení hypotéz či vlastních názorů na daný přírodovědný problém
- konzultuje názory všech žáků, učí je vhodně argumentovat, společně spolupracují na řešení biologického úkolu
- učitel umožňuje prezentaci práce žáků
- moderuje a řídí diskuzi žáků nad výsledky jejich práce, usměrňuje hodnocení ostatních a argumentaci řečníka

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- využívá skupinového vyučování, a tak vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví jejich blízkých
- diskutuje se žáky o aktuálním dění ve vědě, technice, společenském dění

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami
- zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh
- dbá na dodržování pravidel bezpečné práce v laboratoři a laboratorního řádu

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k využívání digitálních zařízení a aplikací na monitorování a determinaci rostlin a živočichů (např. PlantNet, iNaturalist, BioLog) a tvorbě digitálních obsahů
- vede žáky k využívání digitálních zařízení k tvorbě digitálních prezentací, pracovních listů, k tvorbě a zpracování fotografií a videí
- vede žáky k vyhledávání, získávání, kritickému posouzení a sdílení dat, informací a digitálních obsahů
- vede žáky k bezpečnému a etickému sdílení informací v digitálním prostředí
- využívá digitální technologie při výuce a sdílení informací s žáky

Vyučovací předmět: ***Biologie***

Ročník: **Prima**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
Žák: • rozliší základní projevy a podmínky života	Žák: • si uvědomuje postavení Země ve sluneční soustavě • chápe význam Slunce • objasní, jak se dostal kyslík do atmosféry a chápe pojem hydrosféra a biosféra	• sluneční soustava • Země • atmosféra • hydrosféra • biosféra	**Z** – sluneční soustava
• uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	• používá různé metody pro pozorování přírody • dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při pozorování organismů • na konkrétních příkladech objasní pojem parazit, symbiont, predátor	• organismus • ekologie • parazitismus • symbióza • predace	Exkurze do přírody a pozorování.
• vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	• Žák zakreslí jednoduché potravní řetězce a potravní pyramidu a chápe rozdíl mezi producenty, konzumenty a reducenty a chápe jejich význam v přírodě	• ekosystém • potravní řetězec • potravní pyramida • producenti • konzumenti • reducenti	***EV*** - *Ekosystémy* - *Základní podmínky života* - *Vztah člověka k prostředí*
• uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	• chápe význam zemědělství a průmyslu a umí vysvětlit podstatu globálního oteplování • rozlišuje kladné a záporné vlivy člověka na životní prostředí	• globální oteplování • zemědělství • průmysl	***EV*** - *Ekosystémy* - *Základní podmínky života* - *Vztah člověka k prostředí* Video – Diskuze

	• objasní rozdíly mezi prokaryotou a eukaryotou • srovná buňku rostlinnou, živočišnou a hub • objasní funkci jednotlivých organel	• mikroskop • buňka prokaryotická • buňka eukaryotická	Mikroskopování
	• popíše rozdíl mezi virem a bakterií • popíše průběh některých virových a bakteriálních onemocnění • rozlišuje jednobuněčné živočichy, kolonii a mnohobuněčné živočichy	• virus • bakterie a sinice • kolonie • řasy	
• vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti • uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	• objasní podstatu pohlavního rozmnožování • objasní podstatu nepohlavního rozmnožování • objasní základní rozdíly mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním	• dědičnost • gen • pohlavní rozmnožování • nepohlavní rozmnožování	Výklad Referáty Diskuze Video
• uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	• objasní význam bakterií a virů pro člověka • si uvědomuje nebezpečí patogenních bakterií a virů	• ochrana před přenosnými chorobami	***VZ** – uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc*
• porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin • odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí • zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy • aplikuje praktické metody poznávání přírody	• porovná základní vnější a vnitřní stavbu jednotlivých žahavců a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • registruje nebezpečí nákazy vnitřních parazitů • popíše vývojový cyklus tasemnice a motolice • si uvědomuje nutnost hygienických návyků • vyjmenuje základní rozdíly mezi plži, mlži a hlavonožci a pozná zástupce • si uvědomuje hospodářský význam žížal a umí vysvětlit pojem destruent • vysvětlí pojmy vnější a vnitřní kostra	• Prvoci • Žahavci • Ploštěnci • Hlísti • Měkkýši • Kroužkovci • Členovci • Ostnokožci	Výklad – Referáty – Diskuze – Video –Nástěnné tabule – Sbírky – exponáty *Zejména při laboratorních pracích a pokusech žáků jsou realizovány očekávané výstupy okruhu ČSP – **Práce s laboratorní technikou**.* Žák vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů Žák zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl Žák vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci Žák dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci Žák poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři

Ročník: **Sekunda**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
Žák: • rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	Žák: • rozliší jednotlivé části těla hub • rozezná některé jedlé a jedovaté druhy hub • ví o nebezpečí lysohlávky a dalších zneužitelných druhů hub • zná význam a využití kvasinek • chápe pojmy parazitické druhy hub, hniložijné houby a mykorrhiza	• houby • mykorrhiza • kvasinky	***OSV*** - *Hodnoty, postoje, praktická etika* - *Řešení problémů a rozhodovací dovednosti* Exkurze do přírody Sběr hub Výstava hub Výklad
	• rozezná základní druhy lišejníků • chápe úlohu houby i řasy (sinice) • rozumí pojmu bioindikátor	• lišejníky	Výklad Exkurze do přírody Sběr lišejníků Výstava lišejníků
• porovnává základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a objasní funkci jednotlivých orgánů • rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy a zařazuje je do hlavních taxonomických skupin • aplikuje praktické metody poznávání přírody	• chápe zvyšující se složitost těla strunatců • dokáže popsat stavbu jejich těla • popíše hlavní skupiny paryb • popíše stavbu těla ryb, obojživelníků, plazů a ptáků a porovnává je • objasní funkci jednotlivých orgánů a způsob výživy • popíše způsob rozmnožování a vývin obratlovců • určuje vybrané druhy obratlovců • zařazuje vybrané obratlovce do taxonomických skupin	**STRUNATCI** • Pláštěnci • Bezlebeční • Obratlovci: - kruhoústí - paryby: žraloci, rejnoci, chiméry - ryby: mořské a sladkovodní ryby - obojživelníci: ocasatí, žáby - plazi: želvy, krokodýli, ještěři a hadi - ptáci: systém, ekologické skupiny – vodní ptáci, ptáci břehů	***EV*** - *Ekosystémy* Pomůcky (učebnice, literatura, internet, atlasy) Referáty ○ Laboratorní práce (pitva ryby, pozorování rybích šupin, ptačího peří a vejce)

		tekoucích vod, mořští ptáci, dravci, sovy, lesní ptáci, ptáci otevřených krajin a křovin	
• odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní způsob života vybraných zástupců a přizpůsobení danému prostředí • zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka	• objasní způsoby přizpůsobení živočichů různým prostředím • popisuje různá společenstva a význam jednotlivých druhů v nich • vysvětluje, jak někteří živočichové pečují o mláďata • zdůvodní nutnost ochrany obratlovců	• Ekologie a etologie živočichů	***EV*** - *Základní podmínky života* - *Vztah člověka k prostředí* Pomůcky (učebnice, literatura, internet, atlasy) Regionální exkurze
	• zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka • zdůvodní význam šlechtění ptáků		
• uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	• popíše první pomoc při uštknutí hadem		
• odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům • rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	• objasní význam slova botanika a uvede předmět studia botaniky • rozlišuje vyšší a nižší rostliny • popisuje vznik života na souši a přechod rostlin z moře na souš	**BOTANIKA JAKO VĚDA** • význam • předmět	***EV*** - *Základní podmínky života*
• vysvětlí princip základních fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin • rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich zástupce pomocí klíčů a atlasů • aplikuje praktické metody poznávání přírody	• rozlišuje základní stavbu těla výtrusných rostlin a funkci jejich orgánů • objasní způsob rozmnožování a šíření výtrusů • porovnává jednotlivé skupiny mezi sebou • určuje vybrané zástupce • vysvětlí význam výtrusných rostlin v lese • objasní vznik uhlí z původních výtrusných rostlin	**VÝTRUSNÉ ROSTLINY** • rozdělení na mechorosty, kapraďorosty • stavba těla • rozmnožování • určování zástupců • ekologický význam lesa	***EV*** - *Ekosystémy* o Laboratorní práce (pozorování lístku měříku a rašeliník) o Zhotovení mechové zahrádky

	• rozlišuje základní části těla semenných rostlin, stavbu a funkci jejich orgánů • popíše modifikace kořene, stonku a listu, tvary a postavení listů, typy květu a květenství • objasní princip opylení a oplození • rozlišuje typy semen a způsoby šíření semen • popíše nepohlavní způsoby rozmnožování • zhodnotí využití znalostí botaniky v zemědělství a lesnictví	**SEMENNÉ ROSTLINY** • stavba těla • rozmnožování nahosemenných a krytosemenných rostlin	**Z** – zemědělství ***EV*** - *Vztah člověka a prostředí* o Laboratorní práce (pozorování pokožky cibule a kořenových řezů) o Pěstování fazole na okně třídy Pomůcky (atlasy i praktické ukázky, dataprojektor).
	• popíše rozdíl v uložení semen mezi nahosemennými a krytosemennými • poznává významné zástupce jehličnanů	**NAHOSEMENNÉ ROSTLINY** • uložení semen • zástupci	***EV*** - *Ekosystémy* Vycházky do okolí školy a určování dřevin. Pomůcky (atlasy, klíče i praktické ukázky) o Lab. práce (řez jehličím, počítání letokruhů na řezu kmenem)
	• objasní způsob uložení semen krytosemenných rostlin • poznává významné byliny, stromy i keře • rozlišuje důležité čeledi • poznává vybrané cizokrajné rostliny • objasní proces šlechtění rostlin od cíleného výběru po moderní metody	**KRYTOSEMENNÉ ROSTLINY** • uložení semen • růžovité, bobovité, miříkovité, hluchavkovité, lilkovité, hvězdnicovité, liliovité, lipnicovité, vstavačovité	**Z** – zemědělství
	• rozlišuje významná rostlinná společenstva v ČR • objasní význam společenstev a roli rostlin a živočichů v potravním řetězci • popíše fenotypové změny společenstva v ročních obdobích	**ROSTLINNÁ SPOLEČENSTVA** • listnatý, jehličnatý, smíšený a lužní les, vody a mokřady, louky, pole	***EV*** - *Ekosystémy* *Zejména při laboratorních pracích a pokusech žáků jsou realizovány očekávané výstupy tematického okruhu* ***Práce s laboratorní technikou***

Ročník: **Tercie**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
Žák: • porovnává základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny, určuje vybrané živočichy a zařazuje je do hlavních taxonomických skupin • aplikuje praktické metody poznávání přírody • uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy • zhodnotí význam savců v přírodě i pro člověka • odvodí na základě pozorování základní projevy chování savců v přírodě • objasní způsob života vybraných zástupců a přizpůsobení danému prostředí	Žák: • popíše stavbu těla savců porovná s ptáky, plazy, obojživelníky a rybami • objasní funkci jednotlivých orgánů a způsob výživy • popíše způsob rozmnožování a vývin mláděte, rozlišuje vejcorodé a živorodé savce • rozlišuje a porovnává vybrané skupiny savců • poznává vybrané české i cizokrajné druhy • uplatňuje zásady bezpečného chování při styku se savci, zejména psy • objasní ekologický a hospodářský význam savců, jejich domestikaci • zdůvodní potřebu jejich ochrany • popíše chování savců, jejich péči o potomstvo, dorozumívání • objasňuje roli živočichů v potravním řetězci ekosystému a přizpůsobení se ekosystému stavbou těla	**SAVCI** • anatomie a fyziologie savců • rozmnožování savců • systém savců • vejcorodí, vačnatci, hmyzožravci, hlodavci, zajícovci, šelmy, kytovci, chobotnatci, lichokopytníci, sudokopytníci, primáti • ekologie • etologie	Pomůcky: (literatura, učebnice, internet, video, praktické ukázky, preparáty) Referáty na dané téma **Z** – zemědělství ***EV*** - *Ekosystémy*

• se orientuje v základních vývojových stupních fylogeneze člověka • určí polohu orgánů a orgánových soustav • určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	• objasňuje význam věd zabývajících se stavbou lidského těla, funkcí orgánů, fyzickým i duševním zdravím a vývojem lidského druhu • si uvědomuje zařazení člověka do systému živých organismů a popisuje různé názory na vznik a vývoj lidského druhu • popíše hlavní lidské rasy, jejich fyzické odlišnosti, ale stejné duševní schopnosti • argumentuje proti rasismu • objasňuje pojmy tkáň orgán, orgánová soustava a lokalizuje umístění jednotlivých orgánů • popisuje kostru a rozlišuje i jednotlivé kosti v těle • objasňuje princip růstu kostí • uvědomuje si nutnost životosprávy a sportu pro zdravý vývoj kostí • objasní vazbu opěrné soustavy na pohybovou soustavu • rozlišuje druhy svalů • popisuje a ukazuje jednotlivé významnější svaly na lidském těle • rozlišuje tělní tekutiny • popisuje složení krve a význam krvinek • popíše stavbu oběhové soustavy • rozlišuje druhy cév	**ČLOVĚK** • vědy o lidském těle: medicína, anatomie, fyziologie, antropologie, psychologie • člověk v systému živočichů. • rasy a rasismus • orgány a orgánové soustavy • opěrná soustava • pohybová soustava • tělní tekutiny • oběhová soustava, srdce	**D** – pravěk ***OSV*** - *hodnoty, postoje, praktická etika* **Tv** – formování kostí a svalstva sportem Pomůcky (učebnice, literatura, internet, nástěnné tabule) o Lab. práce – měření tlaku a tepu, daktyloskopie, základy první pomoci
	• popíše stavbu dýchací soustavy • objasní princip výměny plynů • popíše stavbu trávicí soustavy a děje probíhající v jejích úsecích • jednoduše popíše stavbu vylučovací soustavy • objasňuje stavbu a význam kůže	• dýchací soustava • trávicí soustava • výživa a zdraví • vylučovací soustava • kůže	***VZ*** *– dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky*

Ročník: **Kvarta**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
Žák: • objasní vznik a vývin nového jedince od početí do stáří • rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence	Žák: • zjednodušeně popisuje části mozku a funkci nervů • objasní význam slov reflex, nervové dráhy • lokalizuje umístění smyslů • popisuje smyslové orgány • lokalizuje umístění hlavních žláz s vnitřním vyměšováním a objasní význam hormonů • popisuje a porovnává stavbu mužských a ženských pohlavních orgánů • objasní princip oplození a vývoje nového jedince od početí do porodu • popíše etapy ontogenetického vývoje od početí do porodu • zdůvodňuje význam antikoncepce a plánovaného rodičovství a zdůvodňuje jejich výhody a nevýhody • rozlišuje původce a příznaky běžných nemocí v návaznosti na probrané učivo o orgánech • objasní pojmy infekce, epidemie, pandemie a vysvětlí možnosti léčby i prevence • zdůvodňuje význam zdravé výživy, pohybu a duševní hygieny pro zdraví jedince • popisuje patologické jevy – drogy, kouření, alkohol, promiskuita a jejich význam pro fyzické i duševní zdraví	• nervová soustava • smysly • endokrinní žlázy • rozmnožovací soustava • dětství, puberta, dospívání • sexuální dospívání a reprodukční zdraví • ochrana před přenosnými chorobami • prevence a léčba nemocí, zdravý životní styl • tělesná a duševní hygiena, denní režim • ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy • zásady první pomoci	***VZ*** *– respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví* ***VZ*** *– respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování* ***MedV*** - *Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality* ***OSV*** - *Hodnoty, postoje, praktická etika*

	• v návaznosti na rozmnožování objasní enormní význam zdravého životního stylu v období těhotenství a kojení popíše a dle možností prakticky předvádí způsoby první pomoci • rozlišuje čísla důležitá pro přivolání první pomoci • objasní možnosti prevence úrazů		
	• objasňuje význam slova genetika • jednoduše vysvětluje princip dědičnosti • zdůvodňuje význam genetiky pro šlechtění rostlin a živočichů, pro diagnostiku vrozených vad	• dědičnost	Zejména při laboratorních pracích a pokusech žáků jsou realizovány očekávané výstupy tematického okruhu Práce s laboratorní technikou
• rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	• objasňuje význam slova mineralogie a geologie • určí pomocí Mohsovy stupnice tvrdost nerostu • popíše další vlastnosti nerostů • chápe podstatu vlastností nerostů v souvislosti s jejich chemickým složením • rozezná a pojmenuje základní druhy nerostů • chápe rozdíly mezi základními typy hornin, popíše způsob vzniku základních typů hornin • vnímá rozdíly ve složení a dalších vlastnostech hornin v souvislosti s jejich vznikem • pozná a pojmenuje základní druhy hornin	**Mineralogie a geologie** • minerál (nerost) • vlastnosti nerostů • krystal, prvky souměrnosti, krystalová mřížka • přehled nerostů podle chemického složení • hornina • vlastnosti horniny • vyvřelé, usazené a metamorfované horniny	**Ch –** anorganická chemie ○ cyklus praktických cvičení – poznávání nerostů a hornin, vlastnosti nerostů a hornin *Zejména při laboratorních pracích a pokusech žáků jsou realizovány očekávané výstupy tematického okruhu* ***Práce s laboratorní technikou***

• rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických jevů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	• rozumí pojmu geologický jev, chápe příčiny geologických jevů • vyjmenuje projevy vnitřních a vnějších geologických jevů	• geologické jevy • příčiny geologických jevů • pohyby litosférických desek • zemětřesení • sopečná činnost • další projevy vnitřních geologických jevů • poruchy zemské kůry, eroze	***VMEGS*** - *Objevujeme Evropu a svět* ***OSV*** - *Hodnoty, postoje, praktická etika* **Ov –** humanitární pomoc, důsledky geol. jevů na existenci člověka – sopky, zemětřesení, tsunami
	• vyjmenuje základní půdotvorné činitele • chápe vliv půdotvorných činitelů na vznik půd • rozeznává základní typy a druhy půd a příčiny jejich vzniku	• půdotvorné činitele • člověk jako půdotvorný činitel • druhy půd • typy půd	***EV*** - *Ekosystémy* **Z** – půdy, zemědělství
• rozliší základní projevy a podmínky života • orientuje se v daném přehledu vývoje organizmů	• chápe termín geologické období • vnímá rozdílnou dobu trvání jednotlivých geologických období • pojmenuje základní geologická období • zařadí důležité fosilní formy do jednotlivých geologických období	• geologická období • fauna a flóra jednotlivých období • vývoj klimatu	***VMEGS*** - *Objevujeme Evropu a svět*
• uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	• pozoruje změny přírody ve svém okolí na základě změny počasí • prezentuje výsledky pozorování	• počasí a jeho vliv na fytocenózy a zoocenózy • podnebí	***VMEGS*** - *Objevujeme Evropu a svět* **Z–**- podnebí ***MedV*** - *Tvora mediálního sdělení* - *Práce v realizačním týmu* Dlouhodobý projekt, práce ve skupinách

	• pojmenuje geologický útvar typický pro oblast jižního Plzeňska • vyjmenuje základní druhy hornin a minerálů, které se vyskytují na území našeho regionu • chápe souvislost mezi výskytem určitých hornin a dobou a způsobem vzniku těchto hornin	• algonkium • břidlice, buližník, horninotvorné nerosty, usazené a přeměněné horniny • geologická období vývoje Země	***EV*** - *Vztah člověka k prostředí (náš region)* Regionální geologická exkurze
• uvede příklad výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi		• fauna a flóra lesních, lučních a dalších biotopů	***EV*** - *Ekosystémy*
	• chápe význam termínů populace, společenstvo a ekosystém a vztahů mezi nimi	• populace • společenstvo • ekosystém • biotop	***EV*** - *Ekosystémy*
	• vnímá změny, které jsou charakteristické pro různé biotopy našeho regionu v různých ročních obdobích • pojmenuje základní druhy rostlin a živočichů, které jsou typické pro biotopy v různých ročních obdobích • chápe souvislosti mezi změnami v přírodě a působením makro-, mezo- i mikroklimatických podmínek	• botanické aspekty • flóra a fauna lesních, lučních a dalších biotopů • podnebné pásy • podnebí, počasí, klima	***EV*** - *Ekosystémy* - *Vztah člověka k prostředí* **Z** – podnebí videoprojekce (příklady různých biotopů), terénní cvičení v různou roční dobu
	• sleduje fyto- a zoocenózy ve vybraném biotopu ve svém okolí • popíše základní vztahy mezi sledovanými složkami ekosystému • popíše způsob, kterým se rostliny nebo živočichové přizpůsobili sledovanému prostředí • posoudí vliv člověka na sledovaný biotop • výsledky zpracuje a prezentuje	• společenstva • ekosystém, základní vztahy v ekosystémech • potravní řetězce • adaptace rostlin a živočichů • vliv člověka na biotopy	***EV*** - *Ekosystémy* - *Vztah člověka k prostředí* ***MedV*** - *Tvorba mediálního sdělení* - *Práce v realizačním týmu* dlouhodobý projekt - práce ve skupinách prezentace s projekční technikou

• na příkladu objasní základní princip koexistence živých a neživých složek ekosystému	• chápe význam ekologických faktorů pro funkci ekosystému • vyjmenuje abiotické a biotické ekologické faktory a stručně popíše jejich vliv na ekosystémy	• abiotické faktory (vzduch, voda, půda, světlo, teplo) • biotické faktory (potrava, vnitrodruhové vztahy, mezidruhové vztahy)	***EV*** - *Ekosystémy* **Ch –** anorganická chemie, organická chemie
• vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	• chápe termín potravní řetězec • vyjmenuje základní typy potravních řetězců • chápe význam složitosti potravních řetězců na stabilitu ekosystému	• potravní řetězec • producent, konzument • druhy potravních řetězců	***EV*** - *Ekosystémy*
• uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	• chápe skutečný význam slova ekologie • posoudí vliv základních biotických ekol. faktorů na živou přírodu • vnímá roli člověka v přetváření přírodní krajiny • pojmenuje vliv člověka na přírodu, zhodnotí význam jednotlivých vlivů	• ekologie • ekologické faktory • základní ekologické pojmy • člověk jako faktor ovlivňující přírodu • koloběh prvků • vliv člověka na ekosystémy • ochrana životního prostředí	***EV*** - *Ekosystémy* - *Základní podmínky života* - *Lidské aktivity a problémy životního prostředí* ***MedV*** - *Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality* - *mediální posun pojmu ekologie* ***OSV*** - *Hodnoty, postoje, praktická etika* **Z** – životní prostřední
	• vnímá vliv člověka na přírodu • uvede příklady vlivů člověka na ekosystémy		***EV*** - *Lidské aktivity a problémy životního prostředí* ***VMEGS*** - *Objevujeme Evropu a svět* ***OSV*** - *Hodnoty, postoje, praktická etika*
	• uvede příklady narušení rovnováhy ekosystému vlivem člověka, výsledky prezentuje		***EV*** - *Lidské aktivity a problémy životního prostředí* ***MedV*** - *Tvorba mediálního sdělení* - *Práce v realizačním týmu* Dlouhodobý projekt, práce ve skupinách, prezentace pomocí projekční techniky

Zeměpis – nižší gymnázium

Obsahové vymezení

Zeměpis vychází obsahově ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a ze vzdělávacího oboru Zeměpis v RVP ZV. Integruje také průřezová témata. Dalším významným rysem tohoto předmětu je vysoká míra překrývání a mezipředmětových vztahů s jinými obory ve škole (matematika, fyzika, biologie, dějepis, občanská nauka apod.). Tento komplexní přístup zeměpisu naučí žáky pracovat v širším okruhu vzájemných tematických souvislostí a s více zdroji informací. Zeměpis je předmět studující krajinnou sféru jako soubor přírodního prostředí a lidské společnosti. Zabývá se vzájemnými vztahy přírodních, společenských a technických jevů a procesů na Zemi v reálném čase. Je nenahraditelný v objasňování vazeb mezi přírodou a lidskou společností. Specifikem zeměpisu je jeho regionální přístup k řešeným problémům, kdy zeměpisné poznání je spjato s konkrétní oblastí. Důležitou roli hraje i místní oblast.

Na nižším stupni gymnázia navazuje zeměpis na řadu poznatků z prvouky a vlastivědy z prvního stupně základní školy – zvyšuje tak zeměpisnou gramotnost. Ta představuje systém poznatků o přírodních, hospodářských a sociálních podmínkách a faktorech života společnosti (globálně a regionálně). Zeměpis prohlubuje orientaci v dnešním světě a dotváří vlastní charakter žáků a zodpovědnost za jejich chování vůči jejich okolí.

Během studia žáci:

- získají základní vědomosti o Zemi, krajinné sféře, krajině – uvědomí si význam přírodních podmínek pro lidskou společnost
- získají představu o jedinečnosti objektů, jevů a procesů v krajinné sféře – chápou zákonitosti a vzájemnou podmíněnost zeměpisného prostředí
- uvědomí si regionální rozdíly jednotlivých kontinentů
- rozpoznají významné státy, jejich zřízení, hospodářství, obyvatelstvo a kulturu
- získají komplexní znalosti o poměrech v naší vlasti, o jejím postavení v Evropě a ve světě
- dokáží pracovat s informačními materiály (mapami, statistikami, textem, médii apod.)
- posuzují a srovnávají příslušné informační zdroje a využívají je v praktických situacích
- dokáží se orientovat v současném světě a v problémech současného lidstva
- uvědomí si civilizační rizika a spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi
- získají toleranci, důvěru a pochopení pro odlišnosti lidí z různých částí světa Zeměpis umožňuje žákům se orientovat v současném světě a v problémech současného lidstva, umožňuje také si uvědomovat civilizační rizika a spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi, vztah lidí k přírodnímu i společenskému prostředí.

Během studia zeměpisu jsou rozvíjena tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV):

- Rozvoj schopností poznávání
- Poznávání lidí
- Mezilidské vztahy

Výchova demokratického občana (VDO):

- Občan, občanská společnost a stát
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS):

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

Multikulturní výchova (MkV):

- Kulturní diference
- Lidské vztahy
- Etnický původ
- Multikulturalita
- Princip sociálního smíru a solidarity

Environmentální výchova (EV):

- Ekosystémy
- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka a prostředí

Mediální výchova (MedV):

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- Práce v realizačním týmu

Časové vymezení

- Prima – 2 hodiny týdně
- Sekunda – 2 hodiny týdně
- Tercie – 2 hodiny týdně
- Kvarta – 2 hodiny týdně

Organizační vymezení

Ve výuce jsou používány učebnicové tituly schválené MŠMT. Materiálové vybavení pro výuku zahrnuje nástěnné mapy, atlasy, globus, odborné publikace, geografické časopisy a videosnímky. Kromě frontální výuky s použitím tradičních zeměpisných pomůcek se uplatňují další formy výuky ve dvojicích, skupinách a s využitím audiovizuální techniky, internetu, encyklopedií atd. Veškerý soubor didaktických technik usiluje motivovat žáky pro další učení a směřuje ke kritickému přístupu k různým zdrojům informací. Výuka probíhá v kmenových učebnách, v případě projektové výuky je využívána počítačová učebna. Terénní výuka se uskutečňuje v podobě zeměpisných cvičení a pozorování v bezprostředním okolí školy, komplexní geografická exkurze ve vybraných vzdálenějších lokalitách.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vědomosti, dovednosti, návyky, postoje a hodnoty osvojované v zeměpise tvoří nedílné východisko pro vnímání, osvojování klíčových kompetencí a pro orientaci v nich.

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává žákům referáty, k nimž žáci vyhledávají, zpracovávají, třídí a hodnotí geografické informace v příslušných informačních zdrojích – internet, rozhlas, televize, odborné encyklopedie a časopisy. Získané poznatky žáci propojují se znalostmi dalších vzdělávacích oblastí, a tím si vytvářejí ucelenější představy o vztazích mezi přírodním a společenským prostředím, mezi přírodou a působením člověka
- pokládá žákům otázky vztažené ke způsobu a příčinám různých přírodních procesů a společně hledají řešení otázek a adekvátní odpovědi

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- pojmenuje podstatné regionální a globální problémy přírodní a společenské sféry
- diskutuje spolu se žáky o těchto problémech a společně usilují o vhodných způsobech jejich řešení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vyžaduje na žácích pojmenování problémů či vlastních názorů na konkrétní témata přírodního a společenského prostředí, žáci tak musí uvádět skutečnosti, ze kterých vyvozují své úsudky, vytvářejí si vlastní názory, formulují vlastní rozhodnutí a uplatňují v jednání své názory
- vede s žáky řízený dialog, a tím přispívá k tomu, že žáci vyjadřují své myšlenky a názory v logických postupných krocích

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- rozděluje pracovní úkoly ve skupině, hodnotí výsledky činnosti skupin i jednotlivce, a tím vede žáky k tomu, že chápou potřebu efektivní spolupráce
- vede žáky k vytváření vztahu k odpovědnému přístupu k práci své i druhých, k přijímání zodpovědnosti za výsledky jejich činnosti

Kompetence občanské

Učitel:

- prezentuje fakta a argumenty pro utváření postojů a hodnot, které respektují rovnoprávnost všech lidí, žáci tak poznávají tradice, zvyky a kulturu lidí v jednotlivých oblastech světa
- uvádí, vysvětluje, objasňuje a zdůvodňuje žákům na konkrétních příkladech nutnost ochrany životního prostředí, žáci pociťují zodpovědnost za zachování životního prostředí
- vede žáky k bezpečné orientaci a pohybu v terénu, a tím přispívá k jeho odpovědnému chování za mimořádných událostí

Kompetence pracovní

Učitel:

- dohlíží na bezpečnou manipulaci žáků s pomůckami, přístroji a materiály při jejich používání
- vede žáky k tomu, aby osvojené vědomosti a návyky uplatňovali v osobním i profesním životě

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k efektivnímu využívání digitálních aplikací a ve vhodných situacích je využívá ve výuce;
- upozorňuje na bezpečnostní rizika spojená s životem v digitálním světě
- vede ke kritickému hodnocení digitálního obsahu, ověřování důvěryhodnosti zdrojů
- vede žáky k prezentaci výsledků své práce v digitální podobě motivuje žáky k tomu, aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky

Vyučovací předmět: ***Zeměpis***

Ročník: **Prima**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
ZEMĚPIS JAKO VĚDA – úvod od geografie			
Žák: • chápe význam zeměpisu	Žák: • dokáže definovat zeměpis jako vědní obor • umí posoudit význam zeměpisu • chápe objekt zeměpisu – krajinnou sféru jako systém	**ZEMĚPIS JAKO VĚDA** • geografické vědy • sféry krajiny (pedosféra, hydrosféra, biosféra...) • význam geografie v minulosti a dnes	***MkV*** - *Kulturní diference* ***EV*** - *Základní podmínky života* - *Lidské aktivity a problémy životního prostředí* - *Ekosystémy*
PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ – Země ve vesmíru, pohyby Země, Slunce, Měsíc			
Žák: • prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	Žák: • objasní důsledky pohybů Země • používá s porozuměním základní pojmy: vesmír, vesmírná tělesa, galaxie, hvězda, Slunce, sluneční soustava, planeta, význam Slunce • určí a popíše tvar Země, její polohu ve sluneční soustavě • používá zeměpisnou síť a s pomocí zeměpisných souřadnic určuje geografickou polohu a výpočet času • Měsíc – popíše fáze Měsíce a vliv na život na zemi	**SLUNEČNÍ SOUSTAVA, ZEMĚ VE VESMÍRU, ROTAČNÍ POHYB, REVOLUČNÍ POHYB** **MĚSÍC** • Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas, zemská osa, severní a jižní pól, jarní a podzimní rovnodennost, letní a zimní slunovrat • Měsíc – povrch, lety na Měsíc, fáze M., příliv a odliv, zatmění M. a Slunce	**Čj** – Staré řecké báje, Bible **Ov** – čas, kalendář, střídání ročních období **Bi** – vznik života na Zemi **D** – názory na polohu a pohyby Země od starověku po současnost (renesanční astrologové) ***VMEGS*** - *Objevujeme Evropu a svět* POMŮCKY atlas světa, glóbus

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE			
Žák: • organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů • používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	Žák: • používá s porozuměním základní pojmy: zdroje geografických dat, internet, grafické vyjádření v mapě i mimo ni, terénní průzkum, statistika, geografický informační systém (GIS), dálkový průzkum Země • vyhledává informace z různých zdrojů – knihy, internet, rejstřík atlasu, • orientuje se v grafech v atlasu • používá s porozuměním základní pojmy: glóbus, mapa, plán, obsah a měřítko mapy, výškopis, polohopis, legenda mapy, vysvětlivky mapy, nadmořská výška, vrstevnice, zeměpisné souřadnice • rozlišuje mezi plánem a mapou, objasní příčinu zkreslení • rozlišuje druhy map podle měřítka a obsahu • aplikuje měřítko mapy na výpočet skutečných vzdáleností na mapách • čte a přiměřeně interpretuje informace z různých druhů plánů a map • načrtne vlastní plánek, schematickou mapu	**PRÁCE S MAPAMI A DALŠÍMI ZDROJI INFORMACÍ** • informační a dokumentační zdroje v geografii • základy geografické kartografie a topografie • aplikace kartografických a topografických znalostí	POMŮCKY různé druhy textů, encyklopedie, slovníky, grafy, tabulky, obrázky, statistické prameny

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ – prvky přírodní sféry, vzájemné souvislosti mezi nimi, procesy modelující tvary na Zemi			
Žák: • rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	Žák: • popíše zemský povrch, pojmenuje a vyhledá na mapě světa a na glóbusu oceány a světadíly • vyjádří základní představu o působení vnitřních a vnějších sil • popíše proces zvětrávání	**ORIENTACE NA MAPĚ – SVĚTADÍLY, OCEÁNY, ČLENĚNÍ POVRCHU** • světadíly, oceány, členění povrchu **GEOLOGIE, GEOMORFOLOGIE** • vnitřní síly – vrásnění, zlomy, sopečná činnost a zemětřesení	**Bi** – geologie, mineralogie **Bi** – vodní hmyz řasy **Bi** – ryby **Bi** – půdní obal, mineralogie **Bi** – všechny ročníky – rostlinstvo, živočichové, ekologie

• porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost	• vysvětlí jejich příčiny, důsledky a výskyt • zhodnotí na příkladech příčiny a důsledky přírodních katastrof na přírodu a na život člověka • popíše rozložení zásob vody na Zemi • pojmenuje základní části oběhu vody v přírodě a popíše jeho mechanismy • vysvětlí rozdíly mezi průlivem a průplavem • znázorní hlavní jednotky oceánského dna • popíše vlastnosti mořské vody: salinita, pohyby… • zhodnotí význam oceánů a moří pro životní prostředí na Zemi a pro lidskou společnost, • znečištění vod • znázorní a vyhledá na mapě vodní tok, příklady říčních sítí, povodí, rozvodí a úmoří • vysvětlí rozdíl mezi jezerem a umělými vodními nádržemi • objasní, co jsou bezodtokové oblasti a vyhledá v mapách jejich příklady • rozlišuje typy podpovrchových vod • popíše proces vzniku horského ledovce • vyhledá v mapách největší současné horské a pevninské ledovce • pojmenuje složky ovzduší a vrstvy atmosféry • objasní s porozuměním pojem podnebí a počasí • rozlišuje hlavní meteorologické prvky • porovná jednotlivé oblasti na Zemi podle množství dopadajícího slunečního záření a dalších klimatických vlivů	• vnější síly – eroze (zvětrávání)- erozní činitelé, erodované horniny žula, pískovec, vápenec) **HYDROSFÉRA** • vody oceánů i pevnin (stojaté, tekoucí) • ledovce, koloběh vody, znečištění vody **ATMOSFÉRA** • počasí, podnebí • meteorologické prvky, klimatologičtí činitelé, podnebné pásy, • všeobecný oběh atmosféry **PEDOSFÉRA** • půdní typy a druhy, půdotvorní činitelé, ochrana půdy **BIOSFÉRA** • hlavní vegetační pásy na Zemi • výškové stupně • vliv na životy lidí	**F** – látky a tělesa, síla ***EV-*** - *Lidské aktivity a problémy životního prostředí* ***MedV*** - *Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality* ***EV*** - *Lidské aktivity a problémy životního prostředí*

	• vymezí podnebné pásy a změny klimatu podle nadmořské výšky • zhodnotí význam pasátů a monzunů pro život obyvatel v oblastech s jejich výskytem • popíše vznik a složení půdy • posoudí význam humusu v půdě • rozlišuje mezi půdním druhem a půdním typem • objasní zonální rozmístění hlavních půdních typů • objasní vznik různých typů přírodních krajin dle zem. šířky a nadm. výšky • rozlišuje a na mapách orientačně určuje tropické deštné lesy, savany, pouště a polopouště, subtropické krajiny, stepi, listnaté a smíšené lesy, tajgy, tundry a polární krajiny • popíše a porovná jednotlivé typy přírodních krajin a ekonomické aktivity lidí v nich žijících		
REGIONY SVĚTA – Afrika, Austrálie, Oceánie, světové oceány, Arktida, Antarktida			
Žák: • lokalizuje na mapách světadíly, oceány a hodnotí makroregiony podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry makroregionů a vybraných států	Žák: • vyhledá kontinent na mapě světa • určí jeho polohu, rozlohu a členitost a porovná s ostatními kontinenty • pojmenuje ostrovy a poloostrovy, zálivy, průlivy, průplavy, které k ní patří, a moře, která ji omývají, u oceánů souostroví • vyhledá významná pohoří a určí nadmořskou výšku jejich vrcholů • lokalizuje nížiny, pánve a příkopové propadliny	**AFRIKA** • fyzickogeografická a socioekonomická charakteristika • severní Afrika • střední Afrika • jižní Afrika **AUSTRÁLIE** • fyzickogeografická, a socioekonomická charakteristika	**Bi** – Korálnatci, vyšší organismy ***EV*** - *Lidské aktivity a problémy životního prostředí* ***VMEGS*** - *Evropa a svět nás zajímá*

• zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	• zhodnotí povrch kontinentu z hlediska jeho přírodního i hospodářského potenciálu • porovná podnebí v jednotlivých částech kontinentu podle teploty a množství srážek • vyhledává významné řeky a jezera a lokalizuje bezodtoké oblasti • určuje klimatické činitele, kteří jsou zdrojem vodnatosti řek, u ostrovů návětrné a závětrné strany • lokalizuje vegetační pásy a pojmenuje příklady rostlinstva a živočišstva • posoudí vhodnost pásů pro zemědělství • vyhledává významné národní parky	**OCEÁNIE** • Polynésie • Mikronésie • Melanésie **SVĚTOVÉOCEÁNY** • jejich ostrovy, souostroví, typy ostrovů **ARKTIDA** **ANTARKTID**A • rozdíly i společné rysy ve vymezení oblastí, biosféře, významu	
REGIONY SVĚTA			
	Žák: • posoudí přírodní vlivy a nerostné bohatství v souvislosti s rozmístěním obyvatelstva • lokalizuje jádrové a periferní oblasti • srovnává obyvatelstvo podle kultury, způsobu života a náboženství • vymezí jednotlivé geografické regiony kontinentu, oblasti • s pomocí map popíše přírodní poměry dané oblasti • charakterizuje nerostné bohatství, zemědělství, průmysl a zabývá se možnostmi cestovního ruchu • hodnotí politickou situaci ve vybraných zemích a pátrá po příčinách konfliktů a hospodářského zaostávávání některých států	**REGIONY** **KOLONIALISMUS** • dekolonializace, neokolonialismus **KONFLIKTY** **EKOLOGICKÉ PROBLÉMY**	***EV*** - *Lidské aktivity a problémy životního prostředí* ***VMEGS*** - *Objevujeme Evropu a svět*

	• porovnává státy samostatné a v minulosti kolonizované		

Ročník: **Sekunda**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
REGIONY SVĚTA – Amerika, Asie, Evropa			
Žák: • lokalizuje na mapách světadíly, oceány a hodnotí makroregiony podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry makroregionů a vybraných států • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	Žák: • vyhledá kontinent na mapě světa • určí jeho polohu, rozlohu a členitost a porovná s ostatními kontinenty • pojmenuje ostrovy a poloostrovy, zálivy, průlivy, průplavy, které k ní patří, a moře, která ji omývají, u oceánů souostroví • vyhledá významná pohoří a určí nadmořskou výšku jejich vrcholů • lokalizuje nížiny, pánve a příkopové propadliny • zhodnotí povrch kontinentu z hlediska jeho přírodního i hospodářského potenciálu • porovná podnebí v jednotlivých částech kontinentu podle teploty a množství srážek • vyhledává významné řeky a jezera a lokalizuje bezodtoké oblasti • určuje klimatické činitele, kteří jsou zdrojem vodnatosti řek • Posoudí vliv srážkového stínu hor či mořských proudů na klima	**AMERIKA** • severní Amerika – Kanada, USA • střední Amerika – Mexiko, pevninské a ostrovní státy této oblasti • jižní Amerika – karibské státy, Brazílie, laplatské státy a andské státy **ASIE** • východní Asie • jihovýchodní Asie • jižní Asie • jihozápadní Asie • střední Asie • zakavkazsko **EVROPA** • fyzickogeografická a socioekonomická charakteristika • evropské integrace a dějinné události (fašismus, komunismus vedoucí k nim)	***EV*** - *Lidské aktivity a problémy životního prostředí* ***VMEGS*** - *Objevujeme Evropu a svět* - *Evropa a svět nás zajímá* ***OSV*** - *Rozvoj schopností poznávání* ***EV*** - *Lidské aktivity a problémy životního prostředí* ***MkV*** - *Etnický původ* ***VMEGS*** - *Evropa a svět nás zajímá* - *Objevujeme Evropu a svět* ***MedV*** - *Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení* ***VDO*** - *Občan, občanská společnost a stát* - *Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování*

	• lokalizuje vegetační pásy a pojmenuje příklady rostlinstva a živočišstva • posoudí vhodnost pásů pro zemědělství • vyhledává významné národní parky • posoudí přírodní vlivy a nerostné bohatství v souvislosti s rozmístěním obyvatelstva • lokalizuje jádrové a periferní oblasti • srovnává obyvatelstvo podle kultury, způsobu života a náboženství (zejména Asii posuzuje jako kolébku světových náboženství) • vymezí jednotlivé geografické regiony kontinentu, oblasti • charakterizuje nerostné bohatství, zemědělství, průmysl a zabývá se možnostmi cestovního ruchu • hodnotí politickou situaci ve vybraných zemích a pátrá po příčinách konfliktů a hospodářského zaostávání některých států • porovnává státy samostatné a v minulosti kolonizované • posoudí způsoby osvojování a kolonizování Ameriky, kolonizaci Asie • používá pojmy jako je puč, revoluce, diktatura, komunistická a fašistická diktatura, náboženský extremismus		***EV*** - *Lidské aktivity a problémy životního prostředí* **Bi** – krytosemenné rostliny, vyšší živočichové **D** – objevení a kolonizace Ameriky, Mayové, Inkové, Aztékové **D** – starověké civilizace Mezopotámie, Indie a Číny **D** – starověké Řecko, Řím, Keltové **D** – světové války, studená válka, válka v Jugoslávii

Ročník: **Tercie**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
REGIONY SVĚTA – oblasti Evropy			
Žák: • lokalizuje na mapách světadíly, oceány a hodnotí makroregiony podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry makroregionů a vybraných států • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	Žák: • vymezí jednotlivé geografické regiony kontinentu, oblasti, státy • rozlišuje státy podle politického zřízení, členství v organizacích • popíše stručnou historii evropské integrace, vyhledá státy EU, NATO • s pomocí map popíše přírodní poměry a přírodní zdroje dané oblasti či státu • charakterizuje zemědělství, průmysl a zabývá se možnostmi cestovního ruchu v dané oblasti či státu • lokalizuje významná sídla a jádrové oblasti • zhodnotí hospodářský a politický význam dané oblasti v současném světě • hodnotí politickou situaci v zemích Evropy a pátrá po příčinách minulého politického neklidu a válek a lokalizuje politicky nestabilní oblasti současné Evropy • podává stručný komplexní geografický přehled modelových států	**EVROPSKÉ REGIONY, STÁTY** • Rusko • severní Evropa • západní Evropa • jižní a jihovýchodní Evropa • východní Evropa • střední Evropa	***VMEGS*** - *Evropa a svět nás zajímá* - *Objevujeme Evropu a svět* - *Jsme Evropané* ***MedV*** - *Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení* ***VDO*** - *Občan, občanská společnost a stát* - *Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování* ***EV*** - *Lidské aktivity a problémy životního prostředí*

ČESKÁ REPUBLIKA			
Žák: • vymezí a lokalizuje místní region, podle bydliště nebo školy • hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu • hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu • lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit • uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	Žák: • určí geografickou polohu České republiky, posoudí i další aspekty polohy (dopravní, hospodářskou, geopolitickou) • porovná rozlohu České republiky s ostatními evropskými státy • nastíní hlavní přírodní změny a procesy, probíhající v průběhu jednotlivých geologických období • vymezí na mapě geologické oblasti a geomorfologické celky • popíše rozdíly mezi geomorfologickými jednotkami • orientuje se na fyzické mapě ČR a vyhledá hlavní pohoří s nejvyššími vrcholy • pojmenuje hlavní činitele ovlivňující podnebí České republiky • zhodnotí oceánské a kontinentální vlivy podnebí na oblasti ČR • vymezí hlavní podnebné oblasti ČR • uvádí příklady přírodních a antropogenních vlivů na podnebí a počasí • zařadí území České republiky k úmořím evropských moří	**ČESKÁ REPUBLIKA** **POLOHA, ROZLOHA** • vyhledávání pohoří, nejvyšších vrcholů, nížin a úvalů • geologické a geomorfologické poměry (vznik krasu, vznik čedičových útvarů, ložisek surovin) **KLIMA** • vlivy na počasí a podnebí, místa nejvyšších a nejnižších hodnot, srážkový stín	***VDO*** **-** *Občan, občanská společnost a stát* **Bi –** geologie, mineralogie
• vymezí a lokalizuje místní region, podle bydliště nebo školy • hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu • hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje,	• rozlišuje podpovrchové a povrchové vodstvo a jeho druhy, uvádí konkrétní příklady • rozlišuje mezi přírodními a umělými vodními nádržemi, objasní jejich význam • rozlišuje mezi půdními druhy a půdními typy, pojmenuje hlavní půdní typy na území České republiky, uvede jejich rozmístění	**HYDROLOGIE** • povodí, rozvodí, úmoří • rozdíly v množství podpovrchové vody na území ČR, jezera, rybníkářství **PEDOLOGIE** • druhy a typy půd, vznik černozemí	**Bi** – půdy **Bi** – ekosystémy, endemity **Bi –** mineralogie **D** – světové války, roky 1948, 1968, 1989

lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu • lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit • uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	• zhodnotí použití pro zemědělské účely • analyzuje souvislosti mezi zeměpisnou šířkou, nadmořskou výškou, půdou a charakterem rostlinstva • pojmenuje výškové vegetační stupně • popíše skladbu a rozšíření lesních porostů na území ČR v minulosti a dnes • rozlišuje typy chráněných území v ČR • demografického vývoje, příčiny a důsledky migrace • zhodnotí souvislosti rozmístění obyvatelstva v České republice s nadmořskou výškou, s přítomností přírodních zdrojů a s dalšími faktory • uvede změny ve struktuře obyvatelstva v souvislosti s historickým a současným vývojem sídel • hodnotí proces urbanizace v místním regionu • objasní a zdůvodní existenci územních rozdílů v hospodářské vyspělosti jednotlivých regionů České republiky • rozlišuje nerostné suroviny podle jejich charakteru a využití, vymezí a lokalizuje v mapách oblasti těžby v České republice	**BIOGEOGRAFIE** • vegetační stupně ČR, skladba a vývoj lesů v ČR, zajímavé lokality: stepi, rašeliniště • ochrana přírody ČR **OBYVATELSTVO** • historie-příchod prvních kmenů, vývoj a osídlování, následky 2. světové války, vlivy přírody, těžby, zemědělství na hustotu obyvatelstva • urbanizace, struktura měst **NEROSTNÉ SUROVINY** • zdroje na našem území – minulost, současnost	***EV*** - *Lidské aktivity a problémy životního prostředí* - *Základní podmínky života* ***MkV*** - *Etnický původ* ***OSV*** - *Mezilidské vztahy* - *Poznávání lidí*
• vymezí a lokalizuje místní region, podle bydliště nebo školy • hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu • hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	• popíše výhody a nevýhody jednotlivých druhů elektráren • rozlišuje průmyslová odvětví v ČR • pojmenuje klíčové obory • popíše vztah mezi rozmístění závodů a ložisky nerostů, zdrojů vody, potenciálu pracovních sil • vyhledává v mapách hlavní oblasti jednotlivých průmyslových odvětvích	**PRŮMYSL ČR** • energetika, • vznik a vývoj průmyslu, rozmístění průmyslu **ZEMĚDĚLSTVÍ** • vývoj zemědělství – kolektivizace, restituce, vstup do EU • vliv nadmořské výšky na zemědělství • zemědělské oblasti podle převládající rostliny	***EV*** - *Lidské aktivity a problémy životního prostředí* ***VMEGS*** - *Objevujeme Evropu a svět* ***VDO*** - *Občan, občanská společnost a stát* ***MedV*** - *Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení*

• lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit • uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	• zhodnotí charakter zemědělství v České republice v závislosti na nadmořské výšce a kvalitě půd • vyhledá v mapách hlavní oblasti rostlinné a živočišné výroby • doloží na příkladech návaznost zemědělství a potravinářského průmyslu • rozlišuje mezi jednotlivými druhy dopravy podle prostředí a podle účelu • vymezí a vyhledá v mapách hlavní dopravní tahy a trasy, koridory • pojmenuje určující podmínky pro rozvoj cestovního ruchu České republice • vymezí hlavní oblasti cestovního ruchu v České republiky • pojmenuje hlavní exportované a importované druhy zboží • vyjmenuje naše největší obchodní partnery • pojmenuje významné mezinárodní organizace, jejichž členem je Česká republika, zhodnotí jejich zaměření	živočišná výroba **DOPRAVA** • vývoj jednotlivých oblastí dopravy, hlavní silniční a železniční tahy, potrubní, letecká, vodní doprava – splavnost řek **CESTOVNÍ RUCH** • možnosti historické, přírodní; návštěvníci podle zemí **ZAHRANIČNÍ OBCHOD** • zboží exportované a importované, obchodní partneři	***EV*** - *Lidské aktivity a problémy životního prostředí* - *Vztah člověka k prostředí* **F –** energetika **D –** vývoj průmyslu na území ČR

Ročník: **Kvarta**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
ČESKÁ REPUBLIKA – kraje			
Žák: • vymezí a lokalizuje místní region, podle bydliště nebo školy • hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu • lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	Žák: • rozlišuje základní správní kategorie v územním členění České republiky • srovnává jednotlivé regiony České republiky podle vybraných kritérií • specifikuje polohu, přírodní, sídelní hospodářské poměry místního regionu	**REGIONY ČR** • porovnávání krajů • místní region	
SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ			
Žák: • posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace • posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel • zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje • porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit • porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	Žák: • zhodnotí vývoj počtu obyvatel na Zemi • objasní pojmy: porodnost, úmrtnost, přirozený přírůstek, střední délka života • načrtne schematicky věkové pyramidy států s přirozeným úbytkem, stabilizovaným přírůstkem • nastíní územní rozdíly v hustotě zalidnění na Zemi, objasní příčiny nerovnoměrného osídlení • rozlišuje typy migrací podle různých kritérií • s pomocí map lokalizuje hlavní světové migrační procesy	**OBYVATELSTVO** • počet • přírůstky • rozmístění • struktura rasa, věk, pohlaví, náboženství, jazyky, zaměstnanost v sektorech **MIGRACE** • trasy • historie • současnost **SÍDLA** • vývoj • velikost • urbanizace	**D** – vývoj počtu obyvatel v důsledku válek, hladomorů **Bi** – plánované rodičovství ***OSV*** - *Mezilidské vztahy* - *Poznávání lidí* ***MkV*** - *Kulturní diference* - *Lidské vztahy* - *Etnický původ* - *Princip sociálního smíru a solidarity* ***MedV*** - *-Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení* ***VDO*** - *-Občan, občanská společnost a stát*

• lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	• rozlišuje obyvatelstvo podle rasy, jazykové skupiny, národa, národnosti, náboženské příslušnosti, zaměstnanosti v sektoru • argumentuje proti rasistickým názorům a teoriím, proti náboženskému fanatismu a fundamentalismu • nastíní historický vývoj osídlení v různých částech světa • rozlišuje sídla podle velikosti • zhodnotí význam vesnic a měst a uvede specifické funkce některých sídel • vysvětlí pojmy: urbanizace, suburbanizace, konurbace, aglomerace, megalopole • objasní příčiny vysoké míry urbanizace ve vyspělých státech	• jádrové oblasti, megalopole, konurbace	
	• vymezí podstatné rozdíly mezi vyspělým tržním hospodářstvím a ekonomikou málo rozvinutých států • rozlišuje sektorovou strukturu hospodářství – primární, sekundární, terciární a kvartární sektor • lokalizuje na mapách jádrové a periferní oblasti • posoudí význam zemědělství pro výživu lidstva • vymezí s pomocí map hlavní zemědělské oblasti světa a určí jejich specializaci na živočišnou nebo rostlinnou výrobu • vymezuje a lokalizuje na mapách hlavní oblasti rybolovu • posoudí význam lesů a lesního hospodářství • člení průmyslu na jednotlivá odvětví (odvětvová struktura)	**HOSPODÁŘSTVÍ** • sektory • jádrové a periferní oblast**i** **ZEMĚDĚLSTVÍ** • rostlinná výroba • živočišná výroba • rybolov • lesnictví **PRŮMYSL** • řemesla • nerostné suroviny • lokalizační faktory • struktura – obory průmyslu **DOPRAVA** • druhy dopravy • úroveň dopravy • dopravní prostředky	***VMEGS*** **-** *Objevujeme Evropu a svět* **-** *Evropa a svět nás zajímá* ***EV*** **-** *Lidské aktivity a problémy životního prostředí* **Ch** – anorganická chemie **D** – vývoj průmyslu **Bi –** mineralogie, geologie **F –** energetika

	• popíše vývoj průmyslu od řemeslné výroby po nejmodernější technologie • rozlišuje nerostné suroviny podle charakteru využití • zvažuje hlavní lokalizační faktory ovlivňující územní rozmístění hlavních odvětví průmyslu a energetiky • rozlišuje dopravu podle funkce, charakteru komunikace, podle druhu dopravního prostředku a objasní vhodnost využívání jednotlivých druhů dopravy • hodnotí úroveň dopravy v jednotlivých oblastech světa • na mapách najde hlavní světové dopravní tahy	• dopravní sítě	
	• rozlišuje mezi výrobními a nevýrobními službami • hodnotí zaměstnanost obyvatelstva ve službách jako jeden z ukazatelů stupně rozvoje jednotlivých států • hodnotí a srovnává význam cestovního ruchu pro hospodářství, vymezí hlavní světové oblasti • prakticky se orientuje při činnostech s katalogy cestovních kanceláří a s jízdními a letovými řády • vymezí a lokalizuje v mapách oblasti světa s převládajícím vývozem a dovozem • popisuje některá specifika mezi-národního obchodu • jmenuje příklady nejvýznamnějších světových hospodářských a politických organizací	**SLUŽBY** • druhy služeb • cestovní ruch • zahraniční obchod **POLITICKÁ MAPA SVĚTA** • státy podle uspořádání, formy vlády • světové politické a hospodářské organizace • separatistické regiony, závislá území	***VMEGS*** - *Objevujeme Evropu a svět* - *Evropa a svět nás zajímá* ***MedV*** - *Kritické čtení a vnímání mediální sdělení* - *Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality* ***VDO*** - *Občan, občanská společnost a stát* - *Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování* ***MedV*** - *Kritické čtení a vnímání mediální sdělení*

	• rozlišuje státy podle politického zřízení (republiky, monarchie) a podle vnitřního uspořádání (unitární státy, federace) • uvádí příklady světových politických organizací a jejich význam		
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ			
Žák: • porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin • uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) • uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	Žák: • používá s porozuměním pojem krajinná sféra • rozlišuje přírodní a kulturní krajiny a uvádí konkrétní příklady • lokalizuje a charakterizuje hlavní světové biomy • rozlišuje základní krajinné složky a vazby mezi nimi • objasní komplexnost a globálnost působení antropogenních vlivů na krajinu a na životní prostředí, uvede kladné a záporné příklady • zhodnotí na příkladech vliv kvality přírodního prostředí na zdravotní stav obyvatelstva, na tvorbu životního stylu • osvětlí princip trvale udržitelného života • posoudí výchovné, hospodářské, právní a technologické prostředky, resp. nástroje ochrany prostředí	**KRAJINNÁ SFÉRA** • přírodní a kulturní krajina • světové biomy • krajinné složky a prvky • interakce mezi nimi • světové biomy • vlivy lidské činnosti na životní prostředí • udržitelnost života – celosvětový program a politika	***EV*** - *Ekosystémy* - *Základní podmínky života* - *Lidské aktivity a problémy životního prostředí* - *Vztah člověka k prostředí* ***MedV*** - *Kritické čtení a vnímání mediální sdělení* ***VMEGS*** - *Objevujeme Evropu a svět* - *Evropa a svět nás zajímá* **Bi –** ekologie, ochrana ŽP
TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE, APLIKACE			
Žák: • ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu • aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	Žák: • pozoruje v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy • určuje hlavní a vedlejší světových stran • pohybuje se podle mapy a azimutu	**TOPOGRAFIE V KRAJINĚ** • pohyb v krajině pomocí mapy a busoly	POMŮCKY Mapa Papír Psací potřeby Busola

• uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje • v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	• odhaduje vzdáleností a výšek objektů v terénu • vytváří jednoduché panoramatické náčrtky krajiny a situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů • zvažuje ochranu člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích		Mobilní telefon – GPS

Hudební výchova – nižší gymnázium

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Hudební výchova vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura vzdělávacího oboru Hudební výchova.

Hudební výchova je předmět všeobecně vzdělávací, jehož cílem je poskytnout žákům základní orientaci v oblasti hudby a umění vůbec, naučit je na elementární úrovni instrumentálně ovládat hudební nástroj.

V předmětu jsou realizována následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Sebepoznání a sebepojetí
- Kreativita
- Komunikace
- Rozvoj schopností poznávání

Mediální výchova (MedV)

- Tvorba mediálních sdělení
- Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení
- Fungování a vliv médií ve společnosti

Multikulturní výchova (MkV)

- Kulturní diference
- Multikulturalita
- Lidské vztahy
- Princip sociálního smíru a solidarity

Časové vymezení

V 1.-4. ročníku osmiletého gymnázia (prima–kvarta) jsou hodiny pro výtvarnou výchovu rozděleny následovně: prima 2 hodiny, sekunda, tercie a kvarta 1 hodina týdně, přičemž výuka probíhá ve dvouhodinových blocích jednou za 2 týdny.

Organizační vymezení

Výuka předmětu se realizuje skupinovým vyučováním ve specializované učebně. Dále žáci mohou navštěvovat pěvecký sbor a školní kapelu, jež pravidelně vystupují na akcích pořádaných školou i městem.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Hudební výchova je výuka vedena tak, aby byly postupně vytvářeny a rozvíjeny všechny klíčové kompetence.

Kompetence k učení

Učitel:

- rozhovorem vede žáky k tomu, aby si osvojili důležité poznatky a na jejich základě poznávali význam a přínos hudební výchovy pro život a činnosti člověka
- formou samostatných referátů rozvíjí v žácích schopnost vyhledávat a získávat informace z různých informačních zdrojů a samostatně rozebírat hudební ukázky na základě předchozích znalostí získaných při výuce

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- používá hudební ukázky, analyzuje je a následně vede diskuzi, a tím žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových i funkčních podobách

Kompetence komunikativní

Učitel:

- formou diskuze na dané téma učí žáky srozumitelně a jasně formulovat svůj názor
- učí žáky používat odborné výrazy vycházející z hudební teorie a vést dialog
- aktivně zapojuje žáky do interpretace písní a skladeb

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- formou dialogu utváří u žáků toleranci vůči názorům ostatních a vede je k respektování jejich hudebního zaměření
- s využitím exkurzí, přednášek, návštěv koncertů či divadel ukazuje žákům pravidla společenské etikety

Kompetence občanské

Učitel:

- formou referátů vybízí žáky ke sledování aktuálního dění ve světě hudby a v oblastech, které s hudbou úzce souvisí

Kompetence pracovní

Učitel:

- názornou ukázkou a stálou kontrolou vede žáky ke správnému používání hudebních nástrojů

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky ke sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- vede žáky k vytváření a úpravě digitálního obsahu
- motivuje žáky k tomu, aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky a dodržovali autorská práva

Vyučovací předmět: ***Hudební výchova***

Ročník: **Prima**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
VOKÁLNÍ ČINNOSTI			
Žák: • uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě	Žák: • rozpoznává vedení hlasů • zpívá na základě svých dispozic • intonačně čistě a rytmicky přesně • orientuje se v notovém záznamu • melodie • pokouší se o reprodukci zapsané melodie	• upevňování vokálních dovedností • získaných v nižších ročnících • zdokonalení pěveckých dovedností • prodleva • kánon • lidový dvojhlas • partitura • sólo, duo, trio	**Čj** – lyrické žánry a formy intonace intervalů – intonační cvičení začátky písní jako opora při intonaci intervalů
	• zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových a mollových tóninách	• durová, mollová tónina • diatonické postupy v durových a mollových tóninách	harmonická, melodická, aiolská
	• porovná odlišnosti lidové a populární písně • zpívá píseň lid. nebo populární • využívá získané pěvecké dovednosti	• píseň jako jednoduchý hudební útvar	***MkV*** - *Kulturní diference* ***MedV*** - *Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení* jedinečnost každého člověka, vnímání odlišnosti kultur a jejich respektování, ukázky písní, vlastní zpěv

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
Žák: • využívá své individuální schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Žák: • vytvoří jednoduché instrumentální doprovody • používá nástroje Orffova instrumentáře při doprovodech lid. a pop. písní • určí skupiny lidových nástrojů	• jednoduché doprovody lid. a pop. písní • hudební nástroje v lid. hudbě	***MkV*** **-** *Kulturní diference* oblastní folklór
	• sestaví a zahraje stupnici, akord • sestaví základní harmonické akordy – T, D, S • užívá tónů základní řady h–g2	• akord, stavba kvintakordu • stupnice • základní tónová řada h–g2	číslové značení akordů solmizace
	• předvede dynamické odstínění v hudbě • rozpozná kontrast a gradaci v jakékoli hudbě • snaží se o dynamické rozlišení melodie	• gradace a kontrast v hudbě	**Vv** – kontrast – průběžně dynamická značení
POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
Žák: • zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	Žák: • si rozpozná ukázky: A. Vivaldi – Čtvero ročních dob (Jaro) • L. van Beethowen: Osudová (I. věta) • Dvořák: Novosvětská (II. věta, Largo) • B. Smetana: Má vlast (Šárka)	• sonátová forma • symfonie • symf. báseň • L. van Beethoven: Patetická, L. van Beethowen: Osudová, B. Smetana: Má vlast, A. Dvořák: Novosvětská	**Ov** – mezilidské vztahy, náboženství komunikace cvičení smyslového vnímání
	• konfrontuje znějící skladby s dalšími z hlediska jejich funkce • určí sólové nástroje v reprodukovaných koncertech	• koncert • J. S. Bach: Braniborské koncerty • A. Vivaldi: Čtvero ročních dob	***OSV*** **-** *Rozvoj schopností poznávání* pozornost a soustředění názorné předvedení sólových nástrojů
	• porovná ukázky různých stylů • rozezná druhy pěveckých hlasů (soprán, alt, tenor, bas) v poslechových ukázkách	• opera • B. Smetana: Prodaná nevěsta – Věrné milování • A. Dvořák: Rusalka • G. Verdi: Aida • R. Wagner: Tannhäuser – Sbor poutníků	**Čj –** lyrické žánry a formy klasifikace vlastního hlasu, tvorba tónu

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
Žák: • rozpozná některé z tanců různých stylových období	Žák: • předvede tanec • zatančí párový tanec ve 2/4 taktu	• tanec polka • taneční kroky ve 2/4 taktu	sólová průprava pochodová chůze podle hudby
	• ukáže taneční kroky a porovná je s jinými tanci • zatančí tanec ve 3/4 taktu	• tanec valčík • taneční kroky ve 3/4 taktu	***OSV*** **-** *Kreativita* taneční variace, obměny, vlastní návrhy žáků
	• předvede párový tanec	• hudba a tanec – mazurka	charakteristické kostýmy jednotlivých tanců
HUDEBNÍ NAUKA			
Žák: • vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Žák: • pracuje s tónovým materiálem • aplikuje posuvky do stupnicové řady • sestaví obraty tonického kvintakordu	• stupnice moll melodická • posuvky • stavba akordů	**Z –** zeměpisná délka a šířka, azimut orientační seznámení s církevními stupnicemi
	• porovnává základní hudební formy • zapíše schéma písňové formy • rozpozná téma od variací • určí počet variací • rozliší od sebe vokální a instrumentální píseň	• písňová forma • variace • píseň ve svém vývoji (lidová, umělá, vokální, instrumentální) • hudební nástroje v lid. hudbě	**Čj** – lyrické formy a žánry Národopisné muzeum
	• rozeznává typy, zaměření hudebních forem • vysvětlí rozdíl mezi operou a muzikálem • porovná balet s výrazovým tancem • určí skupiny hudebních nástrojů • porovnává vznik tónu u hudebních nástrojů	• hudba na jevišti (opera, opereta, muzikál) • hudba a tanec – balet, výrazový tanec • hudba a slovo – melodram, scénická hudba • hudebně výrazové prostředky • hud. nástroje v symf. orch. • partitura • rozdělení ženských a mužských hlasů	**Čj –** lyrické formy a žánry **Vv** –kulisy, tvorba scény – v souvislosti s konkrétními akcemi probíhajícími ve škole návštěva divadelního představení porovnávání různých nastudování jednoho konkrétního díla

Ročník: **Sekunda**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
VOKÁLNÍ ČINNOSTI			
Žák: • zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	Žák: • pokouší se o stylový přednes podle charakteru písně • zpívá na základě svých dispozic • intonačně čistě a rytmicky přesně • orientuje se v notovém záznamu • melodie • zpěv z listu	• upevňování vokálních dovednost získaných v primě • zdokonalení pěveckých dovedností • lidová píseň • typy lidové písně • duchovní hudba • Hospodine, pomiluj ny	**Čj** – český rok **D** – středověká kultura ***MkV*** **-** *Kulturní diference* krajové zvláštnosti, oblečení, nářečí
	• snaží se sestavit hlasová cvičení • aplikuje motivy hlasového rozezpívání do písní • zpívá v moll	• hlasová hygiena • hlasové cvičení • zpěv moll	**Bi** – biologie člověka hlasového ústrojí
	• zazpívá dvojhlasý (tříhlasý) kánon • pokusí se interpretovat píseň svého oblíbeného muzikálového zpěváka • vysvětlí vliv muzikálů na dnešní dobu	• polyfonie • kánon • muzikál	***MkV*** **-** *Princip sociálního smíru a solidarity* základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice poslech písní z muzikálu Cikáni jdou do nebe

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
Žák: • reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i částí skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	Žák: • vytváří doprovody písní, melodických linek • používá nástroje Orffova • instrumentáře při doprovodech lid. a pop. písní. • používá jednoduché harmonické a sólové nástroje (kytara, flétna...)	• jednoduché doprovody lid. a pop.písní • hudební nástroje v lid. hudbě • hudební nástroje v pop. hudbě	***OSV*** - *Kreativita* improvizace, obměny doprovodu
	• aplikuje teoretické znalosti v praktické činnosti • zahraje na melodickém nástroji (xylofonu) probrané stupnice • utvoří a zahraje obraty akordu	• stupnice harmonická moll • stupnice melodická moll • stupnice durová • akord • kvintakord a jeho obraty	číselný zápis stupnice, 1-celý tón, ½-půl tón
	• používání nahrávací techniky • gradace a kontrast v hudbě • provede záznam své hudební interpretace • provede záznam jiného interpreta	• nahrávání • práce s nahrávací technikou • úprava záznamu	**F** – princip vytváření zvukového záznamu audio, video technika mikrofony, mix pult
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
Žák: • zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	Žák: • porovnává taneční kroky tanců • rozpozná polku, valčík, mazurku	• lidový tanec • polka • valčík	taneční variace, obměny, vlastní návrhy žáků
	• předpoví gesty pohyb melodie • diriguje jednoduchou lidovou nebo umělou píseň • gesty rozliší pohyb v osminových a čtvrťových hodnotách	• taktování dvoudobého taktu • taktování třídobého taktu • taktování čtyřdobého taktu	***OSV*** - *Kreativita* využívá pohybů celého těla, pracuje i mimikou

	• předvede tanec v párovém držení • rozpozná některé tance jako valčík tango, waltz, ča-ča, paso doble • zatančí základní kroky alespoň dvou tanců	• společenské tance • standardní tance • tance latinskoamerické • charakteristické tance jiných národů • macarena	žák si přinese vlastní hudební doprovod k tanci, který nastudoval
POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
Žák: • zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti	Žák: • objasňuje rozdíly mezi duchovní a světskou hudbou • porovná znějící skladby s dalšími z hlediska jejich funkce, stylu a žánru • vysvětlí rozdíl mezi světskou a duchovní hudbo	• mše • G. Da Palestina: Missa Pape Marcelli • oratorium • G. F. Handl: Mesiáš, Hallelujah • kantáta • S. Prokofjev: Alexandr Něvský, 4. část Povstaň, lide ruský • opera • B. Smetana: Prodaná nevěsta – Kecal a Jeník	**Ov** – mezilidské vztahy, náboženství přirozené prostředí pro poslech různých typů hudby
	• konfrontuje znějící skladby s dalšími z hlediska jejich funkce a nástrojového obsazení • odhadne nástupy témat • rozezná sólový koncert od concerta grossa • vysvětlí hlavní rozdíly, odlišnosti, specifika těchto děl	• fuga • J. S. Bach: Umění fugy, fuga č. 1 • sólový koncert • W. A. Mozart: Koncert pro fagot a orchestr B dur • concerto grosso • J. S. Bach: Braniborský koncert č. 2 • A. Vivaldi: Čtvero ročních dob, Jaro, 1. věta	***OSV*** - *Rozvoj schopností poznávání* cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
	• rozlišuje díla konkrétních autorů • rozpozná ukázky: A. Vivaldi. Čtvero ročních dob, Jaro • L. van Beethowen: Osudová, 1. věta • Dvořák: Novosvětská, 2. věta Largo • B. Smetana: Má vlast, Z českých luhů a hájů	• symfonie • J. Hayden: S úderem kotlů • L. van Beethoven: Sonáta pro klavír č. 8, op. 13 - Patetická, 1. věta • L. van Beethoven: symfonie č. 5 c moll Osudová • Dvořák: Novosvětská • symfonická báseň • B. Smetana: Má vlast, Z českých luhů a hájů	**Čj** – z českých legend **D** – národní obrození, Přemyslovci, Lucemburkové porovnat různá nastudování, zaměřit se na kvalitu dobových nástrojů

HUDEBNÍ NAUKA			
Žák: • využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Žák: • pracuje s tónovým materiálem • aplikuje posuvky do stupnicové řady • vysvětlí, co je enharmonická záměna • tvoří obraty akordů	• stupnice moll harmonická a melodická • posuvky • stavba akordů	číslové značení v notovém zápisu
	• ukáže teoretickou orientaci ve vokální oblasti hudby • ukáže jednotlivé hlasy v partituře • popíše typy písní • rozliší od sebe vokální a instrumentální píseň	• lidský hlas • hlasová hygiena • píseň • druhy písní • píseň jako součást života	**Bi** – stavba hlasového ústrojí **Čj** – lyrické žánry a formy názorné předvedení hlasového aparátu
	• používá notový materiál k analýze not • vysvětlí, co je imitace • porovná sólový koncert s koncertem grossem • zařadí naše nejznámější opery (Prodaná nevěsta, Rusalka, Liška Bystrouška)	• polyfonie, imitační techniky • fuga • sonátová forma • koncert • koncerto grosso • opera a muzikál	***MkV*** - *Multikulturalita* vzájemné prolínání slohů, stylů a umění
	• pokusí se napsat takt, metrum z vybraných tanců	• tanec – výrazový tanec • společenské tance • tance latinskoamerické	taneční variace, obměny, vlastní návrhy žáků
	• popíše typ hudby v reklamách	• hudba a drogy • hudba jako kulisa • minimal music	***MedV*** - *Fungování a vliv médií ve společnosti* rozeznávání hudební kulisy od závažnější plně funkční hudby
	• provede zvukový záznam sebou vybraného interpreta	• hudební audiotechnika • CD, DVD přehrávače • mixážní pult	**F –** princip provedení zvukového záznamu žák pracuje s vlastním záznamem

Ročník: **Tercie**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
VOKÁLNÍ ČINNOSTI			
Žák: • realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	Žák: • porovnává styl zpěvu různých žánrů • zazpívá písně různých žánrů (blues, rokenrol, rock...)	• vokální činnosti v tomto ročníku probíhají paralelně s probíraným učivem • ke každému tematickému celku je přiřazeno určité množství písní, které svým charakterem odpovídají probíranému učivu	**Cj** – průběžně dbáme na správnou výslovnost a frázování
	• rozlišuje písně z oblasti art a nonart • zazpívá jazzovou píseň	• písně z oblasti artificiální hudby • písně z oblasti nonarticifiální hudby • vzájemné průniky hudby artificiální a nonartificiální	složené umění, prolínání a vzájemné vazby všech druhů umění
	• ukazuje průběh rituálního obřadu • pokusí se zpěvem o napodobení • některých zvířat	• obřadní zpěv • zpěv, jenž imituje vybraná zvířata	
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
Žák: • reprodukuje na základě svých hudebních schopností a dovedností různé motivy, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	• Žák: • používá omezený tónový fond • improvizuje s omezeným tónovým materiálem tóniny	• stupnice • tónina • akordové značky (kytarové)	**O*SV*** - *Kreativita* při improvizaci vyjmeme z metalofonu část kamenů rozvíjet tvořivost, improvizovat
	• využívá nejrůznějších nástrojů • pokusí se o provedení rituálního obřadu • zahraje na primitivní nástroje • rytmizuje a melodizuje texty	• původ hudby • pravěk a starověk	část nástrojů si děti samy vyrobí

	• zapisuje formu v notách nebo značkách • sestaví 9 nebo 12 taktovou bluesovou (rock and rollovou) formu a zahraje ji na metalofon	• rock and roll • 9 a 12 taktová forma • blues • moderní hudební nástroje	**F** – hudební nástroje, tóny metalofon kombinujeme i s jinými nástroji
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
Žák: • na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	Žák: • aplikuje pohyby do rituálního tance • tancem, pohybem předvede rituální obřad (šaman) • reaguje pohybem na znějící • hudbu, výrazový tanec	• rituální obřad	***OSV*** *- Komunikace* řeč těla, cvičení emfatického aktivního naslouchání důležité je i využití rekvizit
	• v rámci svých možností zatančí • rock and roll, blues	• moderní tance • soudobé tance	***MkV*** *- Multikulturalita* vzájemné ovlivňování a prolínání kultur různých národů, etnických skupin
	• rozpoznává taneční kroky • rozezná různé taneční styly	• trendové tance	fyzicky náročnější oblast
POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
Žák: • orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Žák: • orientuje se v oblasti jazzové hudby • rozezná klasický new orleanský jazz od moderního	• USA jako kolébka jazzu a moderní • populární hudby • swing 30. a 40. léta • rock and roll a country and western v USA 50. let	***MkV*** *- Lidské vztahy* vliv společnosti různých období na uměleckou tvorbu

	• popisuje styly pop. hudby • přiřadí ukázky ke konkrétním autorům • rozpozná styly pop. hudby	• rocková hudba v Anglii 60. let • 70. a 80. léta v moderní populární hudbě	***MkV*** **-** *Multikulturalita* vzájemné ovlivňování a prolínání kultur různých národů, etnických skupin
	• objasňuje nové skladební techniky • snaží se odhadnout hudbu nových směrů, poznat styl	• artificiální hudba • ukázky hudby 20.st. • K. Stockhausen • P. Boulez	**Vv –** dějiny výtvarného umění, nové směry, práce s reprodukcí umělecká provázanost, vzájemné ovlivňování
HUDEBNÍ NAUKA			
Žák: • vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Žák: • porovnává hudební směry • charakterizuje artificiální a nonartificiální hudbu • sestaví chronologicky hudební směry	• artificiální hudba • středověk – truvéři a trubadůři • renesance - O. di Laso, G. de Palestina • baroko - C. Monteverdi, J. S. Bach, G. F. Handel • klasicismus - W. A. Mozart, J. Hayden, L. ven Beethoven • romantismus - F. Chopin	**D** – umělecké slohy reakce politické situace na život lidí, umělců
	• seznamuje se zvláštnostmi vážné hudby 20.st. • vysvětlí podstatné hudební znaky	• hudba 20 st. – impresionismus, dodekafonie, expresionismus • moderní hudební nástroje	**Vv** – práce s reprodukcí návštěva vernisáže
	• objasňuje styly pop. hudby • charakterizuje hudební styly ragtime, swing, rock and roll, rock, heavy metal, disco, punk, reggae, techno, hip hop	• nonartificiální hudba 20. st. • USA jako kolébka jazzu • rock and roll • country and western v USA 50. let • moderní hudební nástroje	klipy, písně, rozhovory

Ročník: **Kvarta**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
VOKÁLNÍ ČINNOSTI			
Žák: • uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	Žák: • buduje si svůj písňový repertoár • zazpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně	• vokální činnosti v tomto ročníku probíhají paralelně s probíraným učivem • ke každému tematickému celku je přiřazeno určité množství písní, které svým charakterem odpovídají probíranému učivu	***OSV*** *- Sebepoznání a sebepojetí* poznávání vlastního uměleckého cítění a ztotožňování se s ním
	• zaměřuje se na techniku zpěvu • orientuje se v notovém záznamu melodie • zpěv z listu • pokusí se zazpívat dvojhlasou píseň	• upevňování vokálních dovedností získaných v předchozích ročnících • zdokonalení pěveckých dovedností	**Bi** – biologie člověka hlasová hygiena
	• pokouší se o stylový přednes podle charakteru písně • pokusí se interpretovat píseň svého oblíbeného zpěváka • snaží se stylově správně interpretovat písně různých žánrů	• trampská píseň • písně různých žánrů (jazz, lidová h., rock…) • písně 60. - 90. let v české hudbě	**Aj** – zpěv písní **Čj** – lyrické žánry a formy texty písní
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
Žák: • využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Žák: • reaguje na rytmické podněty • zaměří se na rytmické a tempové změny ve skupině a reaguje na ně	• rytmus • tempo • metrum • prohloubení schopností • harmonizace melodie	***OSV*** *- Kreativita* zlomkové zapsání metra schopnost rychle reagovat na rytmické změny, podněty, hudebně komunikovat, přizpůsobit se hudebnímu proudu skupiny

	• navrhuje vhodné rytmické variace k hudební ukázce • vytvoří doprovodný rytmus k hudební ukázce • navrhne nástrojové složení pro interpretaci punktualismu	• jednoduché takty • složené takty • pravidelné a nepravidelné rytmy • tvoření hudby v moderních stylech (punktualismu)	***OSV*** *- Rozvoj schopností poznávání* cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
	• používá nahrávací techniku • provede záznam své hudební interpretace • provede záznam jiného interpreta, hudebního tělesa	• nahrávání • práce s nahrávací technikou • úprava záznamu	**F** – princip vytváření zvukového záznamu snažit se o kvalitnější nahrávku, než byly předchozí zaměřit se na kvalitu, využití efektů nahrávacího programu
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
Žák: • rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	Žák: • ukazuje základní taneční kroky pop. hudby 50. a 60. let • v rámci svých možností zatančí • rock and roll, blues, country	• moderní tance • soudobé tance	***MkV*** *- Multikulturalita* vzájemné ovlivňování a prolínání kultur různých národů, etnických skupin
	• předvede párový tanec • zatančí lidové tance ve 2/4 a 3/4 • taktu	• tanec polka • taneční kroky ve 2/4 taktu • tanec valčík • taneční kroky ve 3/4 taktu	***OSV*** *- Kreativita* taneční variace, obměny, vlastní návrhy žáků
	• předvede tanec v párovém držení • rozpozná některé tance, jako valčík, tango,waltz, ča-ča, paso doble • zatančí základní kroky alespoň čtyř tanců	• společenské tance • standardní tance • tance latinskoamerické • charakteristické tance jiných národů • macarena, lambada	žák si přinese vlastní hudební doprovod k tanci, který nastudoval

POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
Žák: • zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	Žák: • rozlišuje hudební ukázky • rozpozná hudební ukázky (včetně ukázek z tercie)	• česká renesance: Kryštof Harant, • Jan Campanus Vodňanský • české baroko: A. V. Michna, P. J. Vejvanovský, J. D. Zelenka, B. M. Černohorský, F. V. Míča	**D** – renesance baroko prolínání architektonických slohů s hudebními - společné rysy
	• analyzuje hudební ukázky • rozpozná hudebně výrazové prostředky užité ve skladbě • na základě poslechu zařadí jednotlivé hudební styly do doby jejich vzniku	• český klasicismus: J. V. Stamic, J. A. Benda, J. Mysliveček, J. A. Rejcha, J. J. Ryba • český romantismus: A. Dvořák, B. Smetana, Z. Fibich, F. Škroup	**Čj** – zrcadlo národa české vlastenectví
	• hodnocení interpretačních úprav hudebního díla • porovná provedení stejné písně (skladby) různými interprety • zhodnotí alternativní arange originálního provedení skladby (písně)	• poslech dobových stylově čistých ukázek a jejich alternativních úprav	
	• konfrontuje znějící skladby s dalšími z hlediska jejich stylu • rozpozná styly populární hudby dané doby	• česká populární hudba na přelomu 19. a 20. st.: operety, dechovky, šantáty, kuplety, kabarety (K. Hašler) • jazz a swing v české hudbě na počátku 20. st.: R. A. Dvorský, J. Ježek, G. Brom, K. Vlach	***OSV*** *- Rozvoj schopností poznávání* cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
	• porovnává sluchovou analýzou výrazové prvky užitých v písních • rozpozná folk od bluegrasu	• trampská píseň: Rangers, Greenhorns, F. Nedvěd, W. Daněk, aj. • hudba J. Suchého, J. Šlitra	

	• rozlišuje díla konkrétních autorů • přiřadí ukázky ke konkrétním autorům	• big beat - 60. léta: P. Sedláček, M. Volek, Olympic, Matador, P. Novák • 70. a 80. léta: K. Gott, J. Schelinger, Pražský výběr, Abraxas, Precedens… • 90. léta: porevoluční muzikály	
HUDEBNÍ NAUKA			
Žák: • vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Žák: • objasňuje hudební styly vážné hudby v Čechách • popíše rozdíly mezi jednotlivými hudebními slohy	• počátky hudebních dějin v Čechách • naše nejstarší duchovní písně • gregoriánský chorál • renesance v Čechách • české hudební baroko • český hudební klasicismus • český romantismus v hudbě	**D –** umělecké slohy poukazovat na uměleckou provázanost jednotlivých umění
	• ukáže teoretickou orientaci v prostředí kabaretů • charakterizuje repertoár kabaretů, divadel malých forem	• česká pop. hudba na přelomu 19. a 20. století • divadla malých forem • kabarety, šantány • jazz a swing v české hudbě	**Čj** – literatura na jevišti navštívit představení divadel tohoto typu
	• využívá tónového materiálu pro tvorbu akordů • sestaví akordy základních harmonických funkcí v durové i mollové tónině	• 60. léta – big beat, trampská píseň • 70. a 80.léta v české populární hudbě • 20. století v české artificiální hudbě • harmonické funkce, stavba akordů	***MkV*** - *Multikulturalita* vzájemné prolínání a ovlivňování české a zahraniční hudby

Výtvarná výchova – nižší gymnázium

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Výtvarná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. V praktické části výuky žáci pracují s nejrůznějšími výtvarnými technikami a materiály. Specifickým cílem výuky výtvarné výchovy je seznamovat žáky s uměleckými památkami města a regionu, s jejich historií i s péčí o ně. V souvislosti s tématy zaměřenými na svět přírody jsou žáci vedeni k přesvědčení o nutnosti její ochrany. Mezipředmětové vztahy jsou rozvíjeny průběžně v řadě témat (Bi, Z, Čj, D, Ov, Inf).

Do vyučovacího předmětu Výtvarný výchova jsou zahrnuta následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Sebepoznání a sebepojetí

Výchova demokratického občana (VDO)

- Občanská společnost a škola

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Evropa a svět nás zajímá

Multikulturní výchova (MkV)

- Kulturní diference

Environmentální výchova (EV)

- Vztahy člověka a prostředí

Mediální výchova (MedV)

- Fungování a vliv médií ve společnosti

Časové vymezení

V 1.-4. ročníku osmiletého gymnázia (prima–kvarta) jsou hodiny pro výtvarnou výchovu rozděleny následovně: prima 2 hodiny, sekunda, tercie a kvarta 1 hodina týdně, přičemž výuka probíhá ve dvouhodinových blocích jednou za 2 týdny.

Organizační vymezení

Třídy jsou rozdělené, což umožňuje kvalitnější práci se žáky. Výuka probíhá v dobře vybavené učebně výtvarné výchovy či v počítačové učebně (digitální technologie), součástí výuky jsou návštěvy výstav, exkurze, účast v soutěžích, besedy s výtvarníky.

Hodnocení

Hodnocení v předmětu výtvarná výchova vychází z těchto principů:

- výrazového – osobnost žáka
- tvořivého – výběr řešení
- zážitkového – zkušenost a prožívání
- dialogického – různé pohledy, individuální zkušenost

Výchovné a vzdělávací strategie

V předmětu výtvarná výchova jsou pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí využívány tyto strategie:

Kompetence k učení

Učitel:

- využívá obrazových materiálů k rozvíjení představivosti a fantazie žáka
- formou exkurzí, výukových programů a besed rozvíjí v žácích představy o umělecké tvorbě
- formou dialogu vede žáky k pochopení smyslu umění

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- praktickou činností vede žáka k rozvíjení výtvarného myšlení a k řešení tvůrčích problémů
- formou diskuze vybízí k vyslovování soudů o kvalitě výtvarných prací

Kompetence komunikativní

Učitel:

- formou diskuze vede žáka ke schopnosti jasně a srozumitelně vyjádřit vlastní názor na výtvarné projevy vlastní i ostatních

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- formou dialogu vede žáka k citlivému hodnocení práce jiných lidí a podřízení se zájmu skupiny
- při výstavách, exkurzích a besedách vede žáky k dodržování pravidel společenského chování

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáka výběrem vhodných témat ke správnému chápání ochrany životního prostředí, přírody a kulturních památek
- formou besed a diskuzí vybízí žáka ke sledování aktuálního dění ve světě umění

Kompetence pracovní

Učitel:

- názornými ukázkami a praktickými činnostmi vede žáka k získávání návyků systematické a pečlivé práce
- praktickými činnostmi a stálou kontrolou vede žáka k bezpečnému používání nástrojů a materiálu a k dodržování vymezených pravidel při práci

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky ke sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- vede žáky k vytváření a úpravě digitálního obsahu
- motivuje žáky k tomu, aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky a dodržovali autorská práva

Vyučovací předmět: ***Výtvarná výchova***

Ročník: **Prima**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
Žák: • vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků • zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie • zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	Žák: • získává chuť a odvahu vytvářet vizuálně obrazná vyjádření vycházející z vlastních pocitů a zážitků • hledá a nachází účinné vyjadřovací prostředky, různé varianty řešení a vhodné způsoby prezentace pro vyjádření svých vjemů, dojmů, pocitů a myšlenek • pojmenovává jednotlivé vizuálně obrazné kvality, jako je linie, tvar, objem, barva atd. a jejich vztahy – podobnost, kontrast, rytmus, struktura • uvědomuje si sama sebe jako svobodného jedince prostřednictvím kreativní činnosti a prostřednictvím komunikace s výtvarným dílem • si rozvíjí vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, invenci, a tím si obohacuje emocionální život a kultivuje své projevy • se seznámí s různými formami neverbální komunikace (obrazové, zvukové., gestické) a s možnostmi jejich vzájemného provázání • uvědomuje si souvislost zrakového vnímání a vnímání jinými smysly • rozvíjí si schopnost obohacovat práci skupiny o hledání různých variant řešení	**TECHNIKY PRÁCE:** • **Kresba**: tužkou, rudkou, uhlem, perokresba, kresba dřívkem, štětcem, špejlí, kartáčkem, řasenkou, fixy; kolorovaná kresba • **Malba**: temperovými barvami, vodovými barvami, voskovkami • **Grafika:** protisk, tisk z koláže, monotyp • **Kombinované techniky:** domalovaná koláž, stříkání přes šablonu, vosková rezerva, otisk přírodnin, asambláž • **Prostorová tvorba**: papír, přírodní materiály, průmyslové odpady **FORMY PRÁCE:** • individuální práce • skupinová práce • práce v terénu • vytváření souboru ilustrací • dlouhodobé a krátkodobé projekty	***OSV*** *–Sebepoznávání a sebepojetí (rozvíjení schopnosti seberealizace prostřednictvím výtvarného díla, schopnosti porozumět sám sobě a vytvořit si pozitivní postoj k sobě samému; rozvoj tolerance a osvojení si pravidel vzájemné úcty; utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě, napomáhání primární prevenci sociálně patologických jevů)* ***VDO*** *–- Občanská společnost a škola (posilování vědomí o tradicích vlastní země, respektování odlišností kulturních a etnických)* ***VMEGS*** *– Evropa a svět nás zajímá (kulturní tradice národů Evropy, kořeny a zdroje evropské civilizace)* ***MkV*** *– Kulturní diference (poznání odlišností jednotlivých kultur)* ***MedV*** *– Fungování a vliv médií ve společnosti (vytváření představy o roli médií v každodenním životě; rozvíjení komunikačních schopností, uvědomění si možnosti svobodného vyjádření postojů, využití médií jako zdroje informací)* ***EV*** *– Vztah člověka a prostředí (vytváření vnímavého a citlivého přístupu k přírodě, k přírodnímu a kulturnímu dědictví; upozornění na odpadové materiály)*

	a nalézání originálních způsobů řešení v tvořivých činnostech • pochopí význam estetiky pracovního prostředí a potřebu účastnit se na jeho spoluvytváření	**NÁMĚTY:** • **Linie, tvar, barva**: v labyrintu barev, kolik modrých barev má zima, jak spí duha (teplé a studené barvy) • **Pohádka – příběh**: ilustrace, příběh písmenka • **Lidské tělo**: portrét, postava, ruce • **Příroda**: voda, listy, stromy, kámen, rozhovory sov, ovoce – řez • **Pocity, nálady**: dopis stromu, chuť na ořechy • **Věci kolem nás**: mobily, klíče, uzly, klubka • **Svět fantazie**: pohádkový les, skřítci a strašidla • **DK, písmo**: poutač ZOO, tajné písmo, motýl – symetrie, souvislý text, písmový obrázek	**Čj** – báje, pohádka – ilustrace **D** – antické báje **Ov** – lidové tradice (Vánoce, Velikonoce) **Bi** – stromy **Časové rozvržení** nelze stanovit přesně, učivo je voleno variabilně podle aktuálnosti námětu i podle schopností a zručnosti jednotlivých skupin. **Hodnotí se** především snaha žáka osvojit si různé techniky výtvarné tvorby. **Projekty** jsou zařazovány v souvislosti s mezipředmětovými vazbami, některá témata lze zpracovat jako projekty v rámci VV. **Výstavy**: obrazy, užité umění, tematické výstavy (Vánoce, pohádkový svět…) muzeum Blovice

Ročník: **Sekunda**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
Žák: • vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků • zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie • zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	Žák: • získává chuť a odvahu vytvářet vizuálně obrazná vyjádření vycházející z vlastních pocitů a zážitků • hledá a nachází účinné vyjadřovací prostředky, různé varianty řešení a vhodné způsoby prezentace pro vyjádření svých vjemů, dojmů, pocitů a myšlenek • pojmenovává jednotlivé vizuálně obrazné kvality, jako je linie, tvar, objem, barva atd. a jejich vztahy – podobnost, kontrast, rytmus, struktura • uvědomuje si sama sebe jako svobodného jedince prostřednictvím kreativní činnosti a prostřednictvím komunikace s výtvarným dílem • si rozvíjí vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, invenci, a tím si obohacuje emocionální život a kultivuje své projevy • se seznámí s různými formami neverbální komunikace (obrazové, zvukové., gestické) a s možnostmi jejich vzájemného provázání • uvědomuje si souvislost zrakového vnímání a vnímání jinými smysly • rozvíjí si schopnost obohacovat práci skupiny o hledání různých variant řešení a nalézání originálních způsobů řešení v tvořivých činnostech	**TECHNIKY PRÁCE:** • **Kresba**: tužkou, štětcem, fixy; kolorovaná kresba • **Malba**: temperovými barvami, vodovými barvami, voskovkami • **Grafika:** PG rastrová, vektorová, animace • **Kombinované techniky:** koláž, práce s přírodninami, práce s papírem • **Prostorová tvorba**: 3D grafika, tisk **FORMY PRÁCE:** • individuální práce • skupinová práce • práce v plenéru • projekty **NÁMĚTY:** • **Linie, tvar, barva:** podoby moře, vzorník, černá a bílá • **Příběh:** ilustrace, stvoření světa, comics • **Lidské tělo:** hlavy slavných • **Příroda:** stromy, landart, ohrožené živočišné druhy, brouci, ryby • **Věci kolem nás:** plakát, zámek, klíče, zátiší • **Svět fantazie:** fantastické zvíře, co se stane, když… • **DK, písmo**: vitráž, příběh písma	***OSV*** *– Sebepoznávání a sebepojetí (rozvíjení schopnosti seberealizace prostřednictvím výtvarného díla, schopnosti porozumět sám sobě a vytvořit si pozitivní postoj k sobě samému; rozvoj tolerance a osvojení si pravidel vzájemné úcty; utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě, napomáhání primární prevenci sociálně patologických jevů)* ***VDO****– Občanská společnost a škola (posilování vědomí o tradicích vlastní země, respektování odlišností kulturních a etnických)* ***VMEGS*** *– Evropa a svět nás zajímá (kulturní tradice národů Evropy, kořeny a zdroje evropské civilizace)* ***MkV*** *– Kulturní diference (poznání odlišností jednotlivých kultur)* ***MedV*** *– Fungování a vliv médií ve společnosti (vytváření představy o roli médií v každodenním životě; rozvíjení komunikačních schopností, uvědomění si možnosti svobodného vyjádření postojů, využití médií jako zdroje informací)* ***EV*** *– Vztah člověka a prostředí (vytváření vnímavého a citlivého přístupu k přírodě, k přírodnímu a kulturnímu dědictví; upozornění na odpadové materiály)* **Čj** – stvoření světa (Bible) **D** – gotika (vitráž) **Ov** – lidové tradice (Vánoce, Velikonoce) **Bi** – brouci **Z** – země nepatří člověku

	• pochopí význam estetiky pracovního prostředí a potřebu účastnit se na jeho spoluvytváření	• **Poučení o uměleckých směrech:** gotika (vitráž), reprodukce	**Inf** – kódování barev, kódování grafické informace **Časové rozvržení** nelze stanovit přesně, učivo je voleno variabilně podle aktuálnosti námětu i podle schopností a zručnosti jednotlivých skupin. **Hodnotí se** především snaha žáka osvojit si různé techniky výtvarné tvorby. **Projekty** jsou zařazovány v souvislosti s mezipředmětovými vazbami, některá témata lze zpracovat jako projekty v rámci VV. **Výstavy**: obrazy, užité umění, tematické výstavy (Vánoce…), muzeum Blovice, Plzeň

Ročník: **Tercie**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
Žák: • vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků • zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie • zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	Žák: • chápe proces tvorby uměleckého díla jako způsob hledání, nalézání a vyjádření vztahu člověka k okolnímu světu • využívá specifického jazyka umění jako prostředku subjektivní výpovědi o vztahu člověka k vnějšímu a vnitřnímu světu • využívá různorodých vyjadřovacích technik a prostředků včetně nejnovějších technologií • zamýšlí se nad hodnotami, které umění a kultura přinášejí, uvědomuje si důležitost jejich zachování pro duchovní život lidské společnosti • uvědomuje si podobné rysy, shodné rysy a odlišnosti jednotlivých kultur a vytváří si tolerantní postoje prostřednictvím vzájemné konfrontace uměleckého díla se subjektivními vjemy, pocity, prožitky a představami každého jedince • nazírá a hodnotí lidskou činnost a její produkty z estetického hlediska	**TECHNIKY PRÁCE:** • **Kresba:** tužkou, rudkou, uhlem, špejlí, fixem, perokresba, kolorovaná kresba, zvětšování na síť • **Malba:** temperovými barvami, vodovými barvami, pastelem suchým, olejovým, voskovkami • **Grafika**: tisk z reliéfu, linoryt, tisk z koláže • **Kombinované techniky:** domalovaná koláž, kolážovaný objekt **FORMY PRÁCE:** • individuální práce • skupinová práce • práce v plenéru • dlouhodobé a krátkodobé projekty (cykly) **NÁMĚTY:** • **Linie, tvar, barva:** kompozice linie v ploše, podzim za oknem – malba, krajina – linie a barva v ploše, linie v dlani • **Příběh:** comics – můj den, příběh černé a bílé • **Lidské tělo:** cyklus portrét, ruce, dvojhlavé karty • **Příroda:** oblázky ve vodě, cyklus krajina, život v trávě, listy, ořechy, voda	***OSV*** *– Sebepoznávání a sebepojetí (rozvíjení schopnosti seberealizace prostřednictvím výtvarného díla, schopnosti porozumět sám sobě a vytvořit si pozitivní postoj k sobě samému; rozvoj tolerance a osvojení si pravidel vzájemné úcty; utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě, napomáhání primární prevenci sociálně patologických jevů)* ***VDO*** *– Občanská společnost a škola (posilování vědomí o tradicích vlastní země, respektování odlišností kulturních a etnických)* ***VMEGS*** *– Evropa a svět nás zajímá (kulturní tradice národů Evropy, kořeny a zdroje evropské civilizace)* ***MkV*** *– Kulturní diference (poznání odlišností jednotlivých kultur)* ***MedV*** *– Fungování a vliv médií ve společnosti (vytváření představy o roli médií v každodenním životě; rozvíjení komunikačních schopností, uvědomění si možnosti svobodného vyjádření postojů, využití médií jako zdroje informací)* ***EV*** *– Vztah člověka a prostředí (vytváření vnímavého a citlivého přístupu k přírodě, k přírodnímu a kulturnímu dědictví; upozornění na odpadové materiály)*

		• **Pocity, nálady:** chuť na ořechy, uplakaný podzim, já a ti druzí • **Věci kolem nás:** ulice – perspektiva, předmět a jeho estetická funkce • **Svět fantazie:** kámen, který bych chtěl najít, obal na román mého života • **DK, písmo:** lettrismus, poštovní známka, kontrasty tvarů • **Poučení o uměleckých směrech:** práce s reprodukcí (Rousseau), portrét v různé barvě (Modigliani)	**Čj** – vyprávění – příběh (komiks) **D** – renesance – perspektiva **Ov** – já a ti druzí **Bi** – lidské tělo **Z** – krajina **Časové rozvržení** nelze stanovit přesně, učivo je voleno variabilně podle aktuálnosti námětu i podle schopností a zručnosti jednotlivých skupin. **Hodnotí se** především snaha žáka osvojit si různé techniky výtvarné tvorby. **Projekty** jsou zařazovány v souvislosti s mezipředmětovými vazbami, některá témata lze zpracovat jako projekty v rámci VV. **Výstavy**: obrazy, užité umění, tematické výstavy (Vánoce…), muzeum Blovice, Plzeň galerie

Ročník: **Kvarta**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
Žák: • vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků • zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie • zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	Žák: • chápe proces tvorby uměleckého díla jako způsob hledání, nalézání a vyjádření vztahu člověka k okolnímu světu • využívá specifického jazyka umění jako prostředku subjektivní výpovědi o vztahu člověka k vnějšímu a vnitřnímu světu • využívá různorodých vyjadřovacích technik a prostředků včetně nejnovějších technologií • zamýšlí se nad hodnotami, které umění a kultura přinášejí, uvědomuje si důležitost jejich zachování pro duchovní život lidské společnosti • uvědomuje si podobné rysy, shodné rysy a odlišnosti jednotlivých kultur a vytváří si tolerantní postoje prostřednictvím vzájemné konfrontace uměleckého díla se subjektivními vjemy, pocity, prožitky a představami každého jedince • nazírá a hodnotí lidskou činnost a její produkty z estetického hlediska	**TECHNIKY PRÁCE:** • **Kresba:** tužkou, rudkou, uhlem, špejlí, perokresba • **Malba:** temperovými barvami, vodovými barvami, pastelem suchým, olejovým • **Grafika**: suchá jehla, protisk, slepotisk, linoryt • **Kombinované techniky:** tempera a tuš, domalovaná koláž, roztírání pastelu přes šablonu, koláže podle J. Koláře **FORMY PRÁCE:** • individuální práce • skupinová práce • práce v plenéru • dlouhodobé a krátkodobé projekty (cykly) • kresba mezi obrazy (galerie) **NÁMĚTY:** • **Linie, tvar, barva:** kolik modrých barev má zima, výtvarný doprovod k textu – barva • **Příběh:** ilustrace, příběh – dokončení • **Lidské tělo:** cyklus portrét, hlava, portrét – koláž • **Příroda:** slunečnicové pole, mraky, Země nepatří člověku, stromy naruby	***OSV*** *– Sebepoznávání a sebepojetí (rozvíjení schopnosti seberealizace prostřednictvím výtvarného díla, schopnosti porozumět sám sobě a vytvořit si pozitivní postoj k sobě samému; rozvoj tolerance a osvojení si pravidel vzájemné úcty; utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě, napomáhání primární prevenci sociálně patologických jevů)* ***VDO*** *– Občanská společnost a škola (posilování vědomí o tradicích vlastní země, respektování odlišností kulturních a etnických)* ***VMEGS*** *– Evropa a svět nás zajímá (kulturní tradice národů Evropy, kořeny a zdroje evropské civilizace)* ***MkV*** *– Kulturní diference (poznání odlišností jednotlivých kultur)* ***MedV*** *– Fungování a vliv médií ve společnosti (vytváření představy o roli médií v každodenním životě; rozvíjení komunikačních schopností, uvědomění si možnosti svobodného vyjádření postojů, využití médií jako zdroje informací)* ***EV*** *– Vztah člověka a prostředí (vytváření vnímavého a citlivého přístupu k přírodě, k přírodnímu a kulturnímu dědictví; upozornění na odpadové materiály)*

		• **Pocity, nálady:** vánoční anděl, létací sny, jak chutná zima, automatická kresba • **Věci kolem nás:** moje město – památky, cyklus čas, budíky, kostel – perspektiva, obsah mé tašky, zimní doplňky • **Svět fantazie:** divný strom, krajina, kterou mám zakódovanou v paměti, fantastické zvíře • **DK, písmo:** plakát • **Práce v materiálu:** lapač snů, záložka – malba na textil • **Poučení o uměleckých směrech:** památky Plzně, výtvarné umění pravěk – starověk, - práce s reprodukcí (Dáma s hranostajem)	**Čj** – vyprávění – příběh ve výtvarném umění **D** – renesance – perspektiva (kostel) **Ov** – sebepojetí; moje město – památky **Bi** – lidské tělo **Z** – země nepatří člověku **Časové rozvržení** nelze stanovit přesně, učivo je voleno variabilně podle aktuálnosti námětu i podle schopností a zručnosti jednotlivých skupin. **Hodnotí se** především snaha žáka osvojit si různé techniky výtvarné tvorby. **Projekty** jsou zařazovány v souvislosti s mezipředmětovými vazbami, některá témata lze zpracovat jako projekty v rámci VV. **Výstavy**: obrazy, užité umění, tematické výstavy (Vánoce…), muzeum Blovice, Plzeň

Tělesná výchova – nižší gymnázium

Obsahové vymezení

Tělesná výchova je všeobecně vzdělávací předmět, který vychází z RVP ZV ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a je realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova. Je nejdůležitější formou pohybového učení žáků a zároveň hlavním zdrojem poznatků, organizačních návyků, pohybových činností a dalších námětů pro zdravotně zaměřené, rekreační i sportovní využití pohybu v režimu školy i mimo ni. Výchova ke zdraví učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické i fyzické) a být za ně zodpovědný. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích.

Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života.

Do vyučovacího předmětu tělesná výchova jsou zahrnuta následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Rozvoj schopností poznávání
- Sebepoznání a sebepojetí
- Seberegulace a sebeorganizace
- Psychohygiena – Poznávání lidí
- Mezilidské vztahy
- Kooperace a kompetice
- Řešení problémů a rozhodovací schopnosti
- Hodnoty, postoje, praktická etika

Výchova demokratického občana (VDO)

- Občanská společnost a škola
- Občan, občanská společnost a stát

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Národní sporty, netradiční sporty
- Tolerance, otevřenost

Multikulturní výchova (MkV)

- Lidské vztahy
- Princip sociálního smíru a solidarity

Environmentální výchova (EV)

- Vztah člověka k prostředí

Časové vymezení

Předmět tělesná výchova je zařazen do všech ročníků nižšího gymnázia v časové dotaci 2 vyučovacích hodin týdně.

Organizační vymezení

Výuka předmětu tělesná výchova probíhá ve skupinách, které jsou rozdělené do skupin na chlapce a děvčata, přičemž maximální počet žáků ve skupině je 24. Výuka probíhá ve školní tělocvičně, na víceúčelovém venkovním hřišti a venkovním areálu a tělocvičně ZŠ. V sekundě je organizován kombinovaný lyžařský kurz. Žáci mají rovněž možnost zapojit se do sportovních kroužků.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- dodává žákům sebedůvěru – sleduje pokrok všech žáků
- vede žáky k samostatnému plánování, organizaci a řízení své činnosti

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupy

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnost

Kompetence digitální

Učitel:

- podporuje žáky v pravidelném pohybu (zaznamenávání pohybové aktivity)
- vede žáky k vnímání naměřených hodnot tělesných funkcí (KT, tepová frekvence)

Vyučovací předmět: ***Tělesná výchova***

Ročník: **Prima**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
VÝZNAM POHYBU PRO ZDRAVÍ			
Žák: • aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem • usiluje o zlepšení své pohybové zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program • odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší • usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Žák: • uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech • zaujímá správné cvičební polohy • užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence • aktivně se podílí na rozvoji svých tělesných dovedností a schopností • v hodinách TV usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti • je směřován k sportovním činnostem, které zaplní jeho volný čas • předvídá možné nebezpečí úrazu • uplatňuje pravidla bezpečného chování • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti • uplatňuje osvojené pohybové dovednosti ve hře, soutěži a rekreačních činnostech • chápe význam přípravy organismu před cvičením • připravuje a uklízí nářadí a náčiní • v tělocvičně předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví • plní zodpovědně pokyny učitele • chápe, že různá cvičení mají různé účinky	**ČINNOST OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ** • průpravná, kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení • rekreační a výkonnostní sport • zájmové kroužky **ČINNOST OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** • pohybové hry • atletika, gymnastika, sportovní hry **BEZPEČNOST V TV A SPORTU** • pravidla bezpečného chování při TV a sportovních aktivitách • základy poskytování první pomoci **PRŮPRAVNÁ, KOORDINAČNÍ, KOMPENZAČNÍ, KONDIČNÍ A TVOŘIVÁ CVIČENÍ**	***OSV*** - *Rozvoj schopností poznávání* - *Sebepoznání a sebepojetí* - *Seberegulace a sebeorganizace* - *Psychohygiena* - *Poznávání lidí* - *Mezilidské vztahy* - *Kooperace a kompetice* - *Řešení problémů a rozhodovací dovednosti* - *Hodnoty, postoje, praktická etika* ***VDO*** - *Občanská společnost a škola* - *Občan, občanská společnost a stát* ***EV*** - *Vztah člověka k prostředí* ***MkV*** - *Lidské vztahy* - *Princip sociálního smíru a solidarity* **Ov** – člověk jako osobnost

	• ví o svých pohybových přednostech a nedostatcích a s pomocí učitele je ovlivňuje • dovede prožívat cvičení a soustředit se na správné a přesné provedení pohybu		
GYMNASTIKA			
Žák: • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným	Žák: • zvládá jednoduché základní cviky na vybraných nářadích • ve spolupráci s učitelem zvládá záchranu a dopomoc při osvojovaných cvicích • zvládá základní estetické držení těla • uvědomuje si, že cvičení s hudbou má své zdravotní a relaxační účinky • používá při cvičeních nářadí a náčiní	**AKROBACIE** • jednoduché cvičební prvky, i ve vazbách **PŘESKOKY** • základní skoky přes kozu **CVIČENÍ NA NÁŘADÍ** • hrazda • kladinka (D) • rytmické a kondiční činnosti • kondiční cvičení	
ATLETIKA			
	Žák: • změří a zapíše výkony v osvojovaných disciplínách • upraví doskočiště, připraví start běhu a vydá povely pro start • používá aktivně základní osvojované pojmy • používá základní průpravná cvičení pro osvojení základních atletických činností	**ATLETIKA** • nízký start, sprinty, vytrvalostní a štafetový běh • hod míčkem • skok daleký • skok vysoký	

SPORTOVNÍ HRY			
Žák: • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	Žák: • vysvětlí význam sportovních her • uplatňuje základní pravidla sportovních her • vysvětlí základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her • dodržuje pravidla v duchu fair play • zvolí taktiku hry a dodržuje ji (za pomoci spoluhráčů, učitele) • zvládá základní herní činnosti jednotlivce	**FOTBAL (H)** **BASKETBAL** **FLORBAL**	
DOPLŇKOVÉ HRY			
	Žák: • hraje a zvládá základní pravidla dané hry	**RINGO** **VYBÍJENÁ** **PŘEHAZOVANÁ**	

Ročník: **Sekunda**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
VÝZNAM POHYBU PRO ZDRAVÍ			
Žák: • aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem • usiluje o zlepšení své pohybové zdatnosti • odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Žák: • uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech • zaujímá správné cvičební polohy • užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence • aktivně se podílí na rozvoji svých tělesných dovedností a schopností • v hodinách TV usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti • je směřován k sportovním činnostem, které zaplní jeho volný čas • předvídá možné nebezpečí úrazu • uplatňuje pravidla bezpečného chování • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti • uplatňuje osvojené pohybové dovednosti ve hře, soutěži a rekreačních činnostech • chápe, že různá cvičení mají různé účinky • ví o svých pohybových přednostech a nedostatcích a s pomocí učitele je ovlivňuje • dovede prožívat cvičení a soustředit se na správné a přesné provedení pohybu	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ** • průpravná, kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení • rekreační a výkonnostní sport • zájmové kroužky **ČINNOST OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** • pohybové hry • atletika, gymnastika, sportovní hry **BEZPEČNOST V TV A SPORTU** • pravidla bezpečného chování při TV a sportovních aktivitách • základy poskytování první pomoci **PRŮPRAVNÁ, KOORDINAČNÍ, KOMPENZAČNÍ, KONDIČNÍ A TVOŘIVÁ CVIČENÍ**	***OSV*** - *Rozvoj schopností poznávání* - *Sebepoznání a sebepojetí* - *Seberegulace a sebeorganizace* - *Psychohygiena* - *Poznávání lidí* - *Mezilidské vztahy* - *Kooperace a kompetice* - *Řešení problémů a rozhodovací dovednosti* - *Hodnoty, postoje, praktická etika* ***VDO*** - *Občanská společnost a škola* - *Občan, občanská společnost a stát* ***EV*** - *Vztah člověka k prostředí* ***MkV*** - *Lidské vztahy* - *Princip sociálního smíru a solidarity* **Ov** – člověk jako osobnost, vnímání sebe sama, svého těla

GYMNASTIKA			
Žák: • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Žák: • zvládá jednoduché základní cviky na vybraných nářadích • ve spolupráci s učitelem zvládá záchranu a dopomoc při osvojovaných cvicích • zvládá základní estetické držení těla • uvědomuje si, že cvičení s hudbou má své zdravotní a relaxační účinky • používá při cvičeních nářadí a náčiní	**AKROBACIE** • jednoduché cvičební prvky, i ve vazbách **PŘESKOKY** • základní skoky přes kozu **CVIČENÍ NA NÁŘADÍ** • hrazda • kladinka (D) • rytmické a kondiční činnosti • kondiční cvičení	
ATLETIKA			
Žák: • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí • zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a sdílí, porovná výsledky	Žák: • změří a zapíše výkony v osvojovaných disciplínách • upraví doskočiště, připraví start běhu a vydá povely pro start • používá aktivně základní osvojované pojmy • používá základní průpravná cvičení pro osvojení základních atletických činností	**ATLETIKA** • nízký start, sprinty, vytrvalostní a štafetový běh • hod míčkem • skok daleký • skok vysoký	
SPORTOVNÍ HRY			
Žák: • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Žák: • vysvětlí význam sportovních her • uplatňuje základní pravidla sportovních her • vysvětlí základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních he	**FOTBAL (H)** **BASKETBAL** **FLORBAL** **VOLEJBAL**	

• užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji			
DOPLŇKOVÉ HRY			
Žák: • projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoci • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt ke svému okolí, ochranu přírody při sportu • pracuje s technikou pro sdílení aktivit z lyžařského výcvikového kurzu	Žák: • hraje a zvládá základní pravidla dané hry • uvědomuje si význam pohybu v zimní krajině pro zdraví • zvládá základní dovednosti na běžeckých a sjezdových lyžích • zvládá mazání lyží • vyjmenuje zásady pohybu a chování v zimní krajině a na společných zařízeních – vleky, sjezdovky, běžecké tratě – a řídí se jimi • chrání krajinu při zimních sportech	**RINGO** **VYBÍJENÁ** **PŘEHAZOVANÁ** **LYŽOVÁNÍ**	

Ročník: **Tercie**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
VÝZNAM POHYBU PRO ZDRAVÍ			
Žák: • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Žák: • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti • uplatňuje osvojené pohybové dovednosti ve hře, soutěži a rekreačních činnostech • aktivně spolupracuje při organizaci tělovýchovné činnosti ve škole	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ** • průpravná, kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení • rekreační a výkonnostní sport • zájmové kroužky **ČINNOST OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** • pohybové hry • atletika, gymnastika, sportovní hry **BEZPEČNOST V TV A SPORTU** • pravidla bezpečného chování při TV a sportovních aktivitách • základy poskytování první pomoci **PRŮPRAVNÁ, KOORDINAČNÍ, KOMPENZAČNÍ, KONDIČNÍ A TVOŘIVÁ CVIČENÍ**	***OSV*** - *Rozvoj schopností poznávání* - *Sebepoznání a sebepojetí* - *Seberegulace a sebeorganizace* - *Psychohygiena* - *Poznávání lidí* - *Mezilidské vztahy* - *Kooperace a kompetice* - *Řešení problémů a rozhodovací dovednosti* - *Hodnoty, postoje, praktická etika* ***VDO*** - *Občanská společnost a škola* - *Občan, občanská společnost a stát* ***EV*** - *Vztah člověka k prostředí* ***MkV*** - *Lidské vztahy* - *Princip sociálního cítění, tolerance* **Ov** – člověk jako osobnost

GYMNASTIKA			
Žák: • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Žák: • zvládá jednoduché základní cviky na vybraných nářadích • ve spolupráci s učitelem zvládá záchranu a opomoc při osvojovaných cvicích • zvládá základní estetické držení těla • uvědomuje si, že cvičení s hudbou má své zdravotní a relaxační účinky • používá při cvičeních nářadí a náčiní	**AKROBACIE** • jednoduché cvičební prvky, i ve vazbách **PŘESKOKY** • základní skoky přes kozu **CVIČENÍ NA NÁŘADÍ** • hrazda • kladinka (D) • rytmické a kondiční činnosti • kondiční cvičení	
ATLETIKA			
Žák: • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí • zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a sdílí, porovná výsledky	Žák: • změří a zapíše výkony v osvojovaných disciplínách • upraví doskočiště, připraví start běhu a vydá povely pro start • používá aktivně základní osvojované pojmy • používá základní průpravná cvičení pro osvojení základních atletických činností	**ATLETIKA** • nízký start, sprinty, vytrvalostní a štafetový běh • hod granátem • vrh koulí • skok daleký • skok vysoký	

SPORTOVNÍ HRY			
Žák: • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	Žák: • vysvětlí význam sportovních her • uplatňuje základní pravidla sportovních her • vysvětlí základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních he	**FOTBAL (H)** **BASKETBAL** **FLORBAL** **VOLEJBAL**	

Ročník: **Kvarta**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
VÝZNAM POHYBU PRO ZDRAVÍ			
Žák: • aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem • usiluje o zlepšení své pohybové zdatnosti • odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší • samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Žák: • uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech • zaujímá správné cvičební polohy • užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, cvičitele v části rozcvičky, diváka • aktivně se podílí na rozvoji svých tělesných dovedností a schopností • je směřován k sportovním činnostem, které zaplní jeho volný čas • předvídá možné nebezpečí úrazu • uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování ve sportovním prostředí • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti pravidelnou pohybovou aktivitou • chápe a zdůvodní význam přípravy organismu před cvičením • připravuje a uklízí nářadí a náčiní tak, aby neohrozil zdraví své i spolužáků • předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví, dodržováním organizace cvičební činnosti • plní zodpovědně pokyny učitele • ve funkci velitele družstva vede své spolužáky k bezpečné organizaci cvičební jednotky	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ** • průpravná, kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení • rekreační a výkonnostní sport • zájmové kroužky **BEZPEČNOST V TV A SPORTU** • pravidla bezpečného chování při TV a sportovních aktivitách • základy poskytování první pomoci **PRŮPRAVNÁ, KOORDINAČNÍ, KOMPENZAČNÍ, KONDIČNÍ A TVOŘIVÁ CVIČENÍ**	***OSV*** - *Rozvoj schopností poznávání* - *Sebepoznání a sebepojetí* - *Seberegulace a sebeorganizace* - *Psychohygiena* - *Poznávání lidí* - *Mezilidské vztahy* - *Kooperace a kompetice* - *Řešení problémů a rozhodovací dovednosti* - *Hodnoty, postoje, praktická etika* ***VDO*** - *Občanská společnost a škola* - *Občan, občanská společnost a stát* ***EV*** - *Vztah člověka k prostředí* ***MkV*** - *Lidské vztahy* - *Princip sociálního smíru solidarity* **Ov** – člověk jako osobnost

GYMNASTIKA			
Žák: • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Žák: • zvládá jednoduché základní cviky na vybraných nářadích • ve spolupráci s učitelem zvládá záchranu a dopomoc při osvojovaných cvicích • zvládá základní estetické držení těla • uvědomuje si, že cvičení s hudbou má své zdravotní a relaxační účinky • používá při cvičeních nářadí a náčiní	**AKROBACIE** • jednoduché cvičební prvky, i ve vazbách **PŘESKOKY** • základní skoky přes kozu **CVIČENÍ NA NÁŘADÍ** • hrazda • kladinka (D) • rytmické a kondiční činnosti • kondiční cvičení	
ATLETIKA			
Žák: • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí • zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a sdílí, porovná výsledky	Žák: • změří a zapíše výkony v osvojovaných disciplínách • upraví doskočiště, připraví start běhu a vydá povely pro start • používá aktivně základní osvojované pojmy • používá základní průpravná cvičení pro osvojení základních atletických činností	**ATLETIKA** • nízký start, sprinty, vytrvalostní a štafetový běh • hod granátem • vrh koulí • skok daleký • skok vysoký	

SPORTOVNÍ HRY			
Žák: • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	Žák: • vysvětlí význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností, herního myšlení a improvizace • zvládá základní herní činnosti jednotlivce a herní kombinace • vysvětlí základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her • uplatňuje základní pravidla sportovních her • dodržuje pravidla v duchu fair play • zvolí taktiku hry a dodržuje ji (za pomoci spoluhráčů, učitele) • dovede zaznamenat výsledek utkání a pomáhat při rozhodování	**FOTBAL (H)** **BASKETBAL** **FLORBAL** **VOLEJBAL**	

Část 3: Charakteristiky a učební plány předmětů pro vyšší gymnázium

Společně branou poznání

Školní vzdělávací program

zpracován podle RVP ZV a RVP G

Motto:
„Investice do vzdělání nesou největší úrok.“
Benjamin Franklin

Gymnázium, Blovice,
Družstevní 650

Společně branou poznání

Školní vzdělávací program

Část 3: Charakteristiky a učební plány předmětů pro vyšší gymnázium

1. Český jazyk a literatura
2. Anglický jazyk
3. Německý jazyk
4. Francouzský jazyk
5. Ruský jazyk
6. Španělský jazyk, 6a. Španělský jazyk od 1. 9. 2026
7. Informatika
8. Matematika
9. Dějepis
10. Základy společenských věd
11. Fyzika
12. Chemie
13. Biologie
14. Zeměpis
15. Hudební výchova
16. Výtvarná výchova
17. Tělesná výchova

Český jazyk a literatura – vyšší gymnázium

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Předmět se skládá ze dvou oblastí, a to z Jazyka a jazykové komunikace a Literární komunikace. Ve výuce se však vzdělávací obsahy jednotlivých složek vzájemně prolínají.

Prostřednictvím vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura si žáci prohlubují poučení o jazyku, které získali během základního vzdělávání, a využívají ho při komunikaci v různých, náročnějších typech mluvených i psaných textů. To umožní vybudovat kompetence pro jejich recepci a produkci a pro čtení s porozuměním. Osvojení a upevnění těchto schopností a dovedností je důležité nejen pro studium češtiny, ale i ostatních předmětů, a zároveň je také nezbytnou součástí každodenní úspěšné komunikace, neboť nové myšlenky jsou obvykle vyjadřovány přirozeným jazykem.

Literární komunikace rozvíjí u žáků schopnost porozumět významným literárním dílům národním i světovým, a to současným i minulým. Tyto schopnosti a dovednosti umožňují žákům chápat vývoj lidské společnosti a zároveň je vedou k sebepoznání a pozitivní životní motivaci.

Do vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura jsou zařazena následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
- Sociální komunikace
- Spolupráce a soutěž

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Žijeme v Evropě

Multikulturní výchova (MkV)

- Základní problémy sociokulturních rozdílů
- Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

Mediální výchova (MedV)

- Média a mediální produkce
- Mediální produkty a jejich význam
- Uživatelé
- Účinky mediální produkce a vliv médií
- Role médií v moderních dějinách

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je zaměřen na rozvíjení a prohlubování schopností vědomostních i estetických.

Při jazyku a jazykové komunikaci si žáci upevní a rozšíří poznatky nabyté během základního vzdělání. Získají prohloubený přehled o systému českého jazyka a o jeho historickém vývoji, žáci si rozšíří znalosti z fonetiky a fonologie, ortografie, ortoepie, morfologie, lexikologie a sémantiky, syntaxe, nauky o tvoření slov, dialektologie apod. Dále si žáci rozšíří poznatky ze stylistiky, které budou moci aplikovat při tvoření nejrůznějších slohových útvarů. Ve výuce se

také využívá poznatků z mnoha dalších vědních oborů, např. historie, geografie, cizích jazyků apod.

Při literární komunikaci si žáci upevní a prohloubí poznatky z literární teorie a získají přehled o literárněhistorickém vývoji, učí se interpretovat literární text, rozeznat literární druhy a žánry, poznat a charakterizovat znaky jednotlivých etap vývoje české i světové literatury, uvedou jejich hlavní představitele, budou tvořivě pracovat s literárními texty. Žáci dovedou číst s porozuměním, při tom vnímají stránku formální i obsahovou. O četbě pak diskutují a navzájem porovnávají nabyté poznatky a postřehy.

Časové vymezení

Vyučovacímu předmětu Český jazyk a literatura jsou v 1. a 3. ročníku věnovány 3 hodiny týdně a ve 2. a 4. ročníku 4 hodiny týdně. V každém ročníku bude vždy jedna hodina týdně věnována jazyku a jazykové komunikaci. Učitel může podle potřeby zařadit jazyk a jazykovou komunikaci i do hodin literární komunikace a naopak.

Organizační vymezení

Výuka probíhá v kmenových učebnách tříd, žáci mají k dispozici také moderní multimediální učebnu, počítačovou učebnu a školní knihovnu. Upřednostňovanou formou realizace je vyučovací hodina. K výuce jsou používány učebnice v kombinaci s dalšími doprovodnými výukovými materiály, např. pracovními listy, videonahrávkami, audionahrávkami, multimediálními výukovými programy.

Dosažení cílů předmětu Český jazyk a literatura jsou přizpůsobovány také metody vyučování. Kromě frontální výuky zařazuje učitel do vyučování také prvky skupinové spolupráce a komunikačních aktivit, čímž žákovi umožňuje upevňování a prohlubování poznatků o systému českého jazyka. Výuka je v každém ročníku doplňována prací s vhodnými texty, referáty, případně i krátkodobými či dlouhodobými projekty spojenými s následnou prezentací a podle možností a právě probíraných témat také návštěvami divadelních představení a literárními exkurzemi.

K upevňování a testování nabytých poznatků zařazuje učitel do výuky dostatečné množství diktátů, pravopisných a mluvnických cvičení, všestranných jazykových rozborů, referátů a také literárních testů, rozborů textů a ústního opakování. V literární a jazykové komunikaci pak učitel začleňuje do výuky dostatek mluvních cvičení a slohových prací, čímž v žákovi rozvíjí komunikační dovednosti a schopnosti srozumitelně formulovat vlastní názory. Motivace a soutěživost je podporována možností zapojit se do Olympiády v českém jazyce, různých literárních soutěží či možností přispívat do školního časopisu a regionálního tisku.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- zadáváním samostatné práce podněcuje žáka k plánování a vlastní organizaci učení a pracovní činnosti
- zadáváním různorodých samostatných úkolů umožňuje žákovi efektivně využívat různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací; těmito úkoly motivuje žáka k hledání a rozvíjení účinných postupů v učení, umožňuje mu reflektovat proces vlastního učení a myšlení
- zařazuje takové úkoly, které žáka podněcují ke kritickému přístupu k informacím, na základě vhodných úkolů ho vede k tvořivému zpracovávání informací a k jejich využívání při studiu a v praxi
- zadáváním rozmanitých úkolů vede žáka k hodnocení vlastního pokroku při dosahování cílů učení a práce

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- výběrem vhodných úkolů učí žáky rozpoznat problém, objasnit jeho podstatu a rozčlenit ho na části
- volí takové úkoly, aby žák mohl samostatně vytvářet hypotézy, navrhovat postupné kroky a zvažovat využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy
- zadáváním úkolů s několika možnými řešeními vede žáka k uplatňování vhodných metod při řešení problémů, na základě vhodných úkolů mu umožňuje uplatnit dříve získané vědomosti a dovednosti a kromě analytického a kritického myšlení podporuje i jeho tvořivé myšlení, představivost a intuici
- volbou dílčích úkolů umožňuje žákovi vyhledávat a zpracovávat informace, prezentovat je a vlastní závěry obhajovat na základě argumentů a důkazů
- vytvářením vhodné pracovní atmosféry vede žáka k otevřenosti vůči různým postupům při řešení problému a k nahlížení na tento problém z různých stran
- zadáváním úkolů umožňujících různé způsoby řešení vede žáka ke zvážení možných kladů a záporů jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zařazuje do výuky dostatek mluvních cvičení tak, aby žákovi umožnil efektivně využívat dostupné prostředky komunikace, a to verbální i neverbální, s ohledem na situaci a účastníky komunikace
- zadáváním vhodných úkolů vede žáka k efektivnímu využívání moderní informační technologie
- zadáváním mluvních cvičení a slohových prací rozvíjí schopnost žáka vyjadřovat se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit; podporuje schopnost žáka být citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům ostatních partnerů v komunikaci
- zadáváním referátů vede žáka k prezentaci vlastní práce i sebe samého vhodným způsobem, a to před známým i neznámým publikem

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává s dostatečným časovým předstihem samostatné úkoly a referáty tak, aby v žácích rozvíjel schopnost hodnotit priority, cíle a vlastní schopnosti
- volí vhodnou skupinovou práci tak, aby mohli všichni žáci aktivně spolupracovat při dosahování společných cílů
- nácvikem diskuse a dialogu pomáhá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě a toleranci
- vhodným zařazováním práce s médii rozvíjí v žácích schopnost rozhodovat na základě vlastního úsudku a odolávat mediálním tlakům
- zadáváním vhodných samostatných úkolů a jejich následným hodnocením vede žáky k tomu, aby si dokázali vytvořit vhodné pracovní podmínky, popř. aby se jim přizpůsobili a zároveň aby odhadli důsledky vlastního rozhodování a jednání

Kompetence občanské

Učitel:

- výběrem vhodných témat pro nácvik diskuse, debaty apod. vede žáky k respektování různých hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí
- zadáváním samostatných úkolů a referátů vede žáky k samostatnému poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, zároveň jim také dává možnost tyto hodnoty spoluvytvářet a chránit
- zařazuje práci s aktuálními články z médií a posiluje tak v žácích zájem o události a vývoj veřejného života nejen v jejich bydlišti a okolí
- zadáváním samostatných a slohových prací a využitím poznatků z jiných předmětů vede žáky k zaujímání a obhajování informovaných stanovisek, k uvažování o obecném prospěchu a k jednání podle nejlepšího svědomí

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- zařazuje práci s moderními informačními zdroji, vede tak žáky k získávání nejnovějších informací o vzdělávacích a pracovních příležitostech
- vhodnou motivací a průběžným kontrolováním zadaných samostatných prací posiluje v žácích snahu o dosažení stanovených cílů a vede je ke kritickému hodnocení dosažených výsledků a korigování další činnosti s ohledem na stanovený cíl
- zadáváním dobrovolných úkolů posiluje v žácích snahu rozvíjet jejich osobní i odborný potenciál a rozpoznávat vhodné příležitosti pro vlastní rozvoj

Kompetence digitální

Učitel:

- zadáváním vhodných úkolů učí žáky ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívat je při školní práci i při zapojení do veřejného života; vede žáky tak, aby digitální technologie a způsob jejich použití dokázali nastavit a měnit podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jejich vlastní potřeby;
- zadáváním vhodných úkolů motivuje žáky k získávání dat, informací a digitálních obsahů v různých formátech, dále je vede k jejich posuzování, spravování a sdílení; vede žáky se snaze volit efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- zadáváním samostatných nebo skupinových prací vede žáky k tomu, aby si vytvářeli digitální obsah v různých formátech, ten pak případně vylepšovali a propojovali; výběrem vhodných témat učí žáky vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků;
- vede žáky k tomu, aby se vyrovnávali s proměnlivostí digitálních technologií a dokázali posoudit, jak vývoj technologií ovlivňuje různé aspekty života jedince a společnosti a životní prostředí a dokázali zvážit rizika a přínosy;
- výběrem vhodných témat rozvíjí v žácích schopnost předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jejich tělesné a duševní zdraví; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí vede učitel žáky k tomu, aby jednali eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Vyučovací předmět: ***Český jazyk a literatura – Literární komunikace***

Ročník: **1. ročník, kvinta**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
ZÁKLADY LITERÁRNÍ VĚDY			
Žák: • rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým • objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí • na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu	Žák: • vyloží znaky uměleckého díla • definuje prozaické žánry • definuje lyrické žánry • užívá pojmy z literární teorie, dokáže je charakterizovat • vyloží rozdíl mezi fikcí a realitou • nalézá příklady děl založených na reálných skutečnostech • vysvětlí na příkladech vliv fikce na reálný život lidí • charakterizuje básnické prostředky • nalézá básnické prostředky v textu • uvádí vlastní příklady • své znalosti využívá při vlastní interpretaci textu	**ZÁKLADY LITERÁRNÍ VĚDY** • verš, prozodický systém, vývoj literárních druhů a žánrů s důrazem na moderní literaturu, literární teorie, poetika **LIDSKÉ OSUDY V LITERATUŘE** • eposy • mytologie • legenda • kronika **LYRICKÉ ŽÁNRY A FORMY** • žánry duchovní lyriky • žánry světské lyriky	***OSV*** - *Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti* Další možné doplňkové aktivity: referáty žáků k jednotlivým lit. žánrům, tvorba vlastních textů, např. krátkých básní

METODY INTERPRETACE TEXTU			
Žák: • při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech • postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu	Žák: • užívá pojmy z literární teorie, dokáže je rozlišit a charakterizovat • nalézá příklady nových pojmů v textu • uvádí a vysvětluje hlavní prozaické, lyrické a dramatické žánry • definuje hlavní myšlenku textu • seznamuje ostatní s vlastním interpretačním postupem • na základě dalších interpretací téhož textu vysvětluje shody a rozdíly v interpretaci	**METODY INTERPRETACE TEXTU** • interpretační postupy a konvence • význam a smysl • popis • analýza • výklad a vlastní interpretace textu **VLASTNÍ INTERPRETACE TEXTU** • prozaické žánry (román, povídka) • lyrické žánry (duchovní lyrika, světská lyrika) • dramatické žánry	***OSV*** - *Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů* Další možné doplňkové aktivity: referáty, besedy o četbě, besedy o možných interpretacích text (souvisí se záznamem a reprodukcí vlastních myšlenek) Prezentace, autorská práva, citace
ZPŮSOBY VYJADŘOVÁNÍ ZÁŽITKŮ Z LITERÁRNÍCH DĚL A SOUDŮ NAD NIMI			
Žák: • samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl	Žák: • uceleně formuluje dojmy z návštěvy divadelního či filmového představení • srovnává filmovou adaptaci a předlohu • charakterizuje hlavní dramatické žánry • užívá terminologii dramatu • uvádí české i světové dramatiky a jejich díla	**ANTICKÉ DRAMA** • řecké a římské tragédie, komedie **ROZVOJ DRAMATU NA ČESKÉM ÚZEMÍ** **RENESANČNÍ DRAMA** • anglické drama **KLASICISMUS, OSVÍCENSTVÍ, PREROMANTISMUS** • francouzská komedie • německá dramatická tvorba	***MedV*** - *Média a mediální produkce* **D** – antika (Řecko, Řím), renesance, klasicismus Další možné doplňkové aktivity: návštěva divadelních a filmových představení, školní filmové projekce, společné diskuze o filmovém či dramatickém zpracování lit. předlohy

JAZYKOVÉ, KOMPOZIČNÍ A TEMATICKÉ PROSTŘEDKY VÝSTAVBY LITERÁRNÍHO DÍLA			
Žák: • rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře • rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu	Žák: • definuje prostředky výstavby literárního díla • vysvětlí pojmy motiv, téma • na příkladech objasní pojmy dialog a monolog • na základě vlastní čtenářské zkušenosti zhodnotí funkci jednotlivých složek vyprávění • vysvětlí pojmy přímá a nepřímá řeč, nevlastní přímá a polopřímá řeč • využívá své znalosti v praktickém rozboru textu	**Poezie** • tropy, figury, rytmus, rým • zvukové prostředky poezie **Prozaický text** • typy kompozice • román, povídka **Dramatický text** • dialog, monolog • přímá a nepřímá řeč, nevlastní přímá a polopřímá řeč **EVROPSKÝ HUMANISMUS A RENESANCE** • italská literatura • francouzská literatura • španělská literatura • anglická literatura **EVROPSKÁ LITERATURA 18. STOLETÍ** • anglická literatura • německá literatura	**Vv** – renesance (architektura, malířství) **Aj** – anglická literatura

TEXT A INTERTEXTOVOST			
Žák: • identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře	Žák: • vysvětlí vliv mezitextové komunikace • definuje pojmy motto, citát, aluze • na základě vlastní čtenářské zkušenosti uvádí konkrétní příklady mezitextového navazování	**TEXT A INTERTEXTOVOST** **Žánry založené na mezitextovém navazování** • parodie • travestie **Hraniční rysy textu** • předmluva • doslov • ilustrace • obálka • autorský komentář • recenze	**Vv** – ilustrace
Žák: • vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení	Žák: • objasní periodizaci české i světové literatury • definuje charakteristické znaky jednotlivých period • časově zařazuje jednotlivé umělecké směry a jmenuje charakteristické znaky těchto směrů • jmenuje nejvýznamnější představitele a jejich díla • definuje základní myšlenky děl v kontextu vývoje literatury • v konkrétních textech nachází charakteristické znaky jednotlivých uměleckých směrů • srovnává texty české literatury s texty literatury světové a nachází společné rysy, které řadí tyto texty k určitému uměleckému směru	**VÝVOJ LITERATURY V KONTEXTU DOBOVÉHO MYŠLENÍ, UMĚNÍ A KULTURY** • funkce periodizace literatury • vývoj kontextu české a světové literatury • literární směry a hnutí **STAROVĚKÉ PÍSEMNICTVÍ** • literatura antického Řecka a Říma **STŘEDOVĚKÉ PÍSEMNICTVÍ** • evropská literatura • česká literatura **RENESANČNÍ PÍSEMNICTVÍ** **BAROKNÍ PÍSEMNICTVÍ** **KLASICISMUS, OSVÍCENSTVÍ** **PREROMANTISMUS**	**ZSV, SpVS –** filozofie (základní myšlenky osvícenství)

Ročník: **2. ročník, sexta**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
ZÁKLADY LITERÁRNÍ VĚDY			
Žák: • na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu	Žák: • charakterizuje básnické prostředky • nalézá básnické prostředky v textu • uvádí vlastní příklady	**ZÁKLADY LITERÁRNÍ VĚDY** • literární teorie • literární historie **LYRICKÉ ŽÁNRY A FORMY** • lyrické žánry v období NO • lyrické žánry období romantismu (česká a světová tvorba) • lyrické žánry české literatury (májovci, ruchovci, lumírovci) • lyrické žánry 2. poloviny 19. století	**D** – národní obrození **Vv –** romantismus
METODY INTERPRETACE TEXTU			
Žák: • při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech • postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu	Žák: • uvádí a charakterizuje hlavní prozaické, lyrické a dramatické žánry • interpretuje text • seznamuje s vlastním interpretačním postupem • na základě dalších interpretací téhož textu vysvětluje shody a rozdíly v interpretaci	**METODY INTERPRETACE TEXTU** • interpretační postupy a konvence • interpretace a přeinterpretování **PROZAICKÉ ŽÁNRY** • prozaické žánry NO • prozaické žánry české literatury 2. poloviny 19. století • realistické romány • naturalistické romány	***OSV*** - *Sociální komunikace* Další možné doplňkové aktivity: referáty, besedy o četbě, besedy o možných interpretacích text (souvisí se záznamem a reprodukcí vlastních myšlenek) Prezentace, autorská práva, citace

		LYRICKÉ ŽÁNRY • lyrické žánry období NO • lyrické žánry české literatury (májovci, ruchovci, lumírovci) • lyrické žánry 2. poloviny 19. století **DRAMATICKÉ ŽÁNRY** • česká dramatická tvorba • světová dramatická tvorba • lyrické žánry období romantismu (česká a světová tvorba)	
ZPŮSOBY VYJADŘOVÁNÍ ZÁŽITKŮ Z LITERÁRNÍCH DĚL A SOUDŮ NAD NIMI			
Žák: • samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl • tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje • získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl	Žák: • uceleně formuluje dojmy z návštěvy divadelního či filmového představení • charakterizuje hlavní dramatické žánry • užívá terminologii dramatu • uvádí české i světové dramatiky a jejich díla • samostatně vyhledává informace v médiích • tyto informace třídí a zpracovává • jmenuje základní literárněvědné příručky a slovníky a uvádí jejich autory • tvoří vlastní literární text na základě osvojených znalostí základů literární teorie	• česká dramatická tvorba • světová dramatická tvorba • česká literární kritika • práce s literárněvědnými příručkami	***MedV*** - *Účinky mediální produkce a vliv médií* Další náměty na doplňkové aktivity: Do výuky je vhodné zapojit filmové zpracování literárních děl, např. Noc na Karlštejně (J. Vrchlický), Máj (K. H. Mácha), Babička (B. Němcová), Jan Hus, Proti všem (A. Jirásek)
JAZYKOVÉ, KOMPOZIČNÍ A TEMATICKÉ PROSTŘEDKY VÝSTAVBY LITERÁRNÍHO DÍLA			
Žák: • rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře • rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu	Žák: • na základě vlastní čtenářské zkušenosti zhodnotí funkci jednotlivých složek vyprávění • prakticky využívá svých znalostí o přímé a nepřímé řeči • definuje pojmy nevlastní přímá a polopřímá řeč	**PROZAICKÉ ŽÁNRY** • romantismus • realismus • naturalismus	Procvičování a ověřování znalostí je možné uskutečnit prostřednictvím on-line nástrojů.

		JAZYKOVÉ, KOMPOZIČNÍ A TEMATICKÉ PROSTŘEDKY VÝSTAVBY LITERÁRNÍHO DÍLA • monolog, dialog • přímá a nepřímá řeč • nevlastní přímá a polopřímá řeč • vyhledávání různých typů promluv v prozaických textech odlišných období	
TEXT A INTERTEXTOVOST			
Žák: • identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře	Žák: • vysvětlí vliv mezitextové komunikace • uvádí konkrétní příklady mezitextového navazování	**ŽÁNRY ZALOŽENÉ NA MEZITEXTOVÉM NAVAZOVÁNÍ** • plagiát • parodie	Další náměty na doplňkové aktivity: Exkurze do knihovny – žáci se seznamují s časopisy vznikajícími v 19. století (májovci, ruchovci, lumírovci)
VÝVOJ LITERATURY V KONTEXTU DOBOVÉHO MYŠLENÍ, UMĚNÍ A KULTURY			
Žák: • vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje ainterpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení • vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny)	Žák: • chápe periodizaci české i světové literatury • definuje charakteristické znaky jednotlivých period • jmenuje nejvýznamnější představitele a jejich díla • v konkrétních textech nachází charakteristické znaky jednotlivých uměleckých směrů • srovnává texty české literatury s texty literatury světové a nachází společné rysy, které řadí tyto texty k určitému uměleckému směru • vysvětlí periodizaci české literatury • pro každou periodu jmenuje nejvýznamnější české autory a jejich díla • objasní vliv cizích literatur na literaturu českou • na konkrétních příkladech doloží ovlivňování české literatury literaturami světovými	**VÝVOJ LITERATURY V KONTEXTU DOBOVÉHO MYŠLENÍ, UMĚNÍ A KULTURY** • funkce periodizace literatury • vývoj kontextu české a světové literatury • literatura českého NO • romantismus (světová a česká literatura) • realismus (světová a česká literatura) • naturalismus (světová a česká literatura)	Další náměty na doplňkové aktivity: Diskuze – srovnávání textů různých literatur, hledání společných znaků a rozdílů

Ročník: **3. ročník, septima**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
ZÁKLADY LITERÁRNÍ VĚDY			
Žák: • na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu	Žák: • charakterizuje básnické prostředky • nalézá básnické prostředky v textu • uvádí vlastní příklady	**ZÁKLADY LITERÁRNÍ VĚDY** • literární teorie • literární historie • literární kritika **MODERNÍ SMĚRY V 1. POL. 20. STOLETÍ** • futurismus • expresionismus • dadaismus • surrealismus **POEZIE V 1. POL. 20. STOLETÍ** • americká a anglická poezie • ruská moderní poezie • německá poezie • česká poezie • slovenská poezie	**Vv–** moderní směry 1. poloviny 20. století Další náměty na doplňkové aktivity: Projektové vyučování (žáci samostatně zpracovávají jednotlivé umělecké směry, jmenují charakteristické znaky a hlavní představitele; pro ostatní připravují vhodné texty, na nichž lze definovat základní informace o uměleckém směru) Prezentace, autorská práva, citace
METODY INTERPRETACE TEXTU			
Žák: • při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech • postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu,	Žák: • užívá pojmy z literární teorie • uvádí a vysvětluje hlavní prozaické, lyrické a dramatické žánry • nalézá příklady v textu • definuje hlavní myšlenku textu • seznamuje s vlastním interpretačním postupem	**METODY INTERPRETACE TEXTU** • interpretační postupy a konvence • výklad a vlastní interpretace textu • čtenářské kompetence • interpretace a přeinterpretování **PROZAICKÉ ŽÁNRY** **PRÓZA 1. POL. 20. STOLETÍ**	***OSV*** - *Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů*

porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu	• na základě dalších interpretací téhož textu vysvětluje shody a rozdíly v interpretaci	• americká próza • prozaické žánry evropských literatur • české a slovenské prozaické žánry **LYRICKÉ ŽÁNRY** **POEZIE V 1. POLOVINĚ 20. STOLETÍ** • moderní umělecké směry • americká poezie • poezie evropských literatur • česká a slovenská poezie **DRAMATICKÉ ŽÁNRY** • světové drama • české drama	
ZPŮSOBY VYJADŘOVÁNÍ ZÁŽITKŮ Z LITERÁRNÍCH DĚL A SOUDŮ NAD NIMI			
Žák: • samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl • tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje • získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl	Žák: • uceleně formuluje dojmy z návštěvy divadelního či filmového představení • srovnává filmovou adaptaci a předlohu • charakterizuje hlavní dramatické žánry, užívá terminologii dramatu • uvádí české i světové dramatiky a jejich díla • orientuje se v médiích • samostatně vyhledává informace v médiích, třídí je a zpracovává • jmenuje základní literárněvědné příručky, slovníky a jejich autory • tvoří vlastní literární text na základě osvojených znalostí základů literární teorie	**ZPŮSOBY VYJADŘOVÁNÍ ZÁŽITKŮ Z LITERÁRNÍCH DĚL A SOUDŮ NAD NIMI** • osobní záznamy • kritika a recenze • groteska • šantán • kabaret • světové drama (epické divadlo) • česká dramatická tvorba (Osvobozené divadlo) • práce s literárněvědnými příručkami a slovníky • vyhledávání informací o autorech (život a dílo) • formou diskuze porovnávat různé prameny	Další náměty na doplňkové aktivity: Návštěva divadelních a filmových představení Vlastní tvorba (žáci píší vlastní scénář podle literární předlohy) Diskuze – porovnávání filmů a literární předlohy Skupinová práce (žáci samostatně připravují krátké scénky) Diskuze – porovnávání obsahu informací z různých zdrojů Referáty k jednotlivým autorům – porovnání různých pramenů Prezentace, autorská práva, citace, práce se zdroji informací

JAZYKOVÉ, KOMPOZIČNÍ A TEMATICKÉ PROSTŘEDKY VÝSTAVBY LITERÁRNÍHO DÍLA			
Žák: • rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře • rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu	Žák: • definuje prostředky výstavby literárního díla • na základě vlastní čtenářské zkušenosti zhodnotí funkci jednotlivých složek vyprávění • prakticky využívá své znalosti o užívání a funkci přímé a nepřímé řeči	**JAZYKOVÉ, KOMPOZIČNÍ A TEMATICKÉ PROSTŘEDKY VÝSTAVBY LITERÁRNÍHO DÍLA** • typy kompozice • motiv • téma **PRÓZA 1. POLOVINY 20. STOLETÍ** • americká literatura (ztracená generace, detektivní škola) • evropská literatura (anglická, francouzská, ruská, próza německy píšících autorů) • česká a slovenská próza	
TEXT A INTERTEXTOVOST			
Žák: • identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře	Žák: • vysvětlí vliv mezitextové komunikace • na základě vlastní čtenářské zkušenosti uvádí konkrétní příklady mezitextového navazování	**TEXT A INTERTEXTOVOST** • kontext, vliv a způsoby mezitextového navazování a mezitextové komunikace **PRÓZA V 1. POLOVINĚ 20. STOLETÍ** • anglická próza • francouzská próza • ruská próza • próza německy píšících autorů (pražská německá literatura) • česká a slovenská próza	

VÝVOJ LITERATURY V KONTEXTU DOBOVÉHO MYŠLENÍ, UMĚNÍ A KULTURY			
• Žák: • vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení • vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny)	Žák: • definuje charakteristické znaky jednotlivých period • jmenuje umělecké směry, jejich charakteristické znaky • uvádí nejvýznamnější představitele a jejich díla • definuje základní myšlenky děl v kontextu vývoje literatury • v konkrétních textech nachází charakteristické znaky jednotlivých uměleckých směrů • srovnává texty české literatury s texty literatury světové a nachází společné rysy, které řadí tyto texty k určitému uměleckému směru • definuje periodizaci české literatury • uvádí nejvýznamnější české autory a jejich díla • objasní vliv cizích literatur na literaturu českou • na konkrétních příkladech doloží ovlivňování české literatury literaturami světovými	• futurismus • kubismus • expresionismus • dadaismus • surrealismus • proletářská poezie • naturalismus • pragmatismus • vliv moderních uměleckých směrů na českou poezii v 1. pol. 20. století • pražská německá literatura • divadlo a drama v 1. pol. 20. století (kabaret, šantán)	Procvičování a ověřování znalostí je možné uskutečnit prostřednictvím on-line nástrojů.

Ročník: **4. ročník, oktáva**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
ZÁKLADY LITERÁRNÍ VĚDY			
Žák: • na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu • rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní	Žák: • charakterizuje básnické prostředky • nalézá básnické prostředky v textu • uvádí vlastní příklady • své znalosti využívá při vlastní interpretaci textu • charakterizuje pojmy literatura vážná, literární brak a literatura středního proudu • uvádí příklady těchto textů na základě vlastní četby • definuje charakteristické znaky těchto textů • uvádí konkrétní díla a jejich autory	**ZÁKLADY LITERÁRNÍ VĚDY** • literární teorie • literární historie • interdisciplinárnost literární vědy • literatura a její funkce **SVĚTOVÁ POEZIE** • americká a britská poezie • francouzská poezie • poezie německy mluvících zemí • ruská poezie **ČESKÁ POEZIE** • poválečná tvorba • surrealistická poezie • tvorba básníků Skupiny 42 • experimentální poezie • undergroundová poezie • poezie zpívaná **AMERICKÁ PRÓZA** • science-fiction (technická sci-fi literatura) **RUSKÁ (SOVĚTSKÁ) LITERATURA** • mezi literaturou faktu a epickou fikcí (A. Solženicyn)	Další možné doplňkové aktivity: referáty, besedy o četbě, besedy o možných interpretacích text (souvisí se záznamem a reprodukcí vlastních myšlenek) Diskuze– žáci sdělují své závěry, ke kterým došli interpretací konkrétního díla a porovnávají je s ostatními. Prezentace, autorská práva, citace, práce se zdroji informací

METODY INTERPRETACE TEXTU			
Žák: • při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech • postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu	Žák: • užívá pojmy literární teorie, charakterizuje je • uvádí a objasňuje hlavní prozaické, lyrické a dramatické žánry • definuje hlavní myšlenku textu • seznamuje s vlastním interpretačním postupem • na základě dalších interpretací téhož textu vysvětluje shody a rozdíly v interpretaci	**METODY INTERPRETACE TEXTU** • interpretační postupy a konvence • výklad a vlastní interpretace textu • čtenářské kompetence **PROZAICKÉ ŽÁNRY** • světová próza (americká próza, britská próza, francouzská próza, italská a řecká próza, latinskoamerická próza, německá próza, ruská próza) • česká próza (próza existencialistická a surrealistická, socialistický realismus, moderní společenská próza, próza historická, postmoderní próza **LYRICKÉ ŽÁNRY** • světová poezie • česká poezie **DRAMATICKÉ ŽÁNRY** • světová a česká dramatická tvorba	
ZPŮSOBY VYJADŘOVÁNÍ ZÁŽITKŮ Z LITERÁRNÍCH DĚL A SOUDŮ NAD NIMI			
Žák: • samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl • tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje • získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl	Žák: • uceleně formuluje dojmy z návštěvy divadelního či filmového představení • srovnává filmovou adaptaci a předlohu • charakterizuje hlavní dramatické žánry • užívá terminologii dramatu • uvádí české i světové dramatiky a jejich díla • samostatně zpracovává informace získané z médií • využívá literární příručky a slovníky	**FILM A TELEVIZE VE 2. POLOVINĚ 20. STOLETÍ** • americký film • mimoamerická kinematografie (italský, francouzský film) • český film **DRAMA A DIVADLO VE 2. POLOVINĚ 20. STOLETÍ** • světová a česká dramatická tvorba	***MedV*** - *Mediální produkty a jejich význam* Další možné doplňkové aktivity: Návštěva divadelních a filmových představení Diskuse – žáci porovnávají filmovou adaptaci a literární předlohu

	• jmenuje základní literárněvědné příručky a jejich autory • tvoří vlastní literární text na základě osvojených znalostí základů literární teorie		Referáty – žáci představují české i světové dramatiky a jejich tvorbu Skupinová práce – žáci zpracovávají zadané téma pomocí různých informačních zdrojů, své výsledky porovnávají Referáty – žáci představují jednotlivé literárněvědné příručky Tvorba vlastního textu - (báseň, krátký prozaický text, scénář)
JAZYKOVÉ, KOMPOZIČNÍ A TEMATICKÉ PROSTŘEDKY VÝSTAVBY LITERÁRNÍHO DÍLA			
Žák: • rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře	Žák: • definuje prostředky výstavby literárního díla • na základě vlastní čtenářské zkušenosti zhodnotí funkci jednotlivých složek vyprávění	**PRÓZA VE 2. POLOVINĚ 20. STOLETÍ** • světová próza • česká próza **DRAMA VE 2. POLOVINĚ 20. STOLETÍ** • světová a česká dramatická tvorba	***MkV*** - *Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí*
TEXT A INTERTEXTOVOST			
Žák: • identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře	Žák: • vysvětlí vliv mezitextové komunikace • na základě vlastní čtenářské zkušenosti uvádí konkrétní příklady mezitextového navazování	**TEXT A INTERTEXTOVOST** • kontext, vliv a způsoby mezitextového navazování a mezitextové komunikace • motto • citát • aluze **ČESKÁ PRÓZA 2. POLOVINY 20. STOLETÍ** • prózy ironické, intertextové, postmoderní	

VÝVOJ LITERATURY V KONTEXTU DOBOVÉHO MYŠLENÍ, UMĚNÍ A KULTURY			
Žák: • vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení	Žák: • definuje charakteristické znaky jednotlivých period • uvádí nejvýznamnější události těchto period, které ovlivňují vznik literárních děl • zařazuje časově jednotlivé umělecké směry a jmenuje charakteristické znaky těchto směrů • jmenuje nejvýznamnější představitele a jejich díla • definuje základní myšlenky děl v kontextu vývoje literatury • v konkrétních textech nachází charakteristické znaky jednotlivých směrů • srovnává texty české literatury s texty literatury světové a nachází společné rysy, které řadí tyto texty k určitému uměleckému směru.	**VÝVOJ LITERATURY V KONTEXTU DOBOVÉHO MYŠLENÍ, UMĚNÍ A KULTURY** • tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností • literární směry a hnutí • vývoj literárních druhů a žánrů s důrazem na moderní literaturu **LITERATURA 2. POLOVINY 20. STOLETÍ** **DRAMA A DIVADLO VE 2. POLOVINĚ 20. STOLETÍ** • světová a česká dramatická tvorba **PRÓZA VE 2. POLOVINĚ 20. STOLETÍ** • světová a česká prozaická tvorba **POEZIE VE 2. POLOVINĚ 20. STOLETÍ** • světová a česká poezie	Další možné doplňkové aktivity: Možnost projektového vyučování – žáci sami zpracují informace o určitých uměleckých směrech a své výsledky prezentují v hodinách Práce s texty – žáci srovnávají texty české a světové literatury a hledají shody a rozdíly

Vyučovací předmět: ***Český jazyk a literatura – Jazyk a jazyková komunikace***

Ročník: **1. ročník, kvinta**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
ZÁKLADNÍ POJMY JAZYKOVĚDY, NÁRODNÍ JAZYK			
Žák: • při analýze vybraných textů popíše základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence • odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně jich využívá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací	Žák: • rozlišuje složky nauky o jazyce • pomocí vhodných příkladů vysvětlí pojem jazyk a řeč • vysvětlí pojem mateřský jazyk a zařadí jej do skupiny slovanských jazyků • rozliší v textu spisovné a nespisovné výrazy • vyhledá v textu slova z oblasti nářečí, slangu, argotu, obecné češtiny • vyhledá potřebné informace ve vhodných příručkách a dalších zdrojích (internet, interaktivní slovníky, výukové programy atd.)	**OBECNÉ PONAUČENÍ O JAZYKU A ŘEČI** • řeč a jazyk, myšlení a jazyk • jazykověda a její disciplíny • historie české jazykovědy • čeština – jazyk národní a jazyk mateřský • národní jazyk a jeho útvary (spisovná a nespisovná čeština, hovorová čeština, nářečí, interdialekty, slang, argot) • čeština a slovanské jazyky • zdroje informací – internet, slovníky, encyklopedie • druhy jazykovědných příruček	***OSV*** - *Sociální komunikace* **Z –** geografie Evropy, topografie V průběhu celého školního roku budou operativně s ohledem na charakter učiva zařazovány následující metody a postupy: - práce s textem - skupinová práce - hra - soutěž - diktát - pravopisné cvičení - testy - všestranné jazykové rozbory apod. Procvičování a ověřování znalostí je možné uskutečnit prostřednictvím on-line nástrojů.

HLÁSKOSLOVÍ			
Žák: • v mluveném projevu ovládá zásady spisovné výslovnosti a pro účinné dorozumívání vhodně užívá zvukové prostředky řeči (modulace síly, výšky hlasu a tempa řeči; umístění přízvuků a pauz, správné frázování) • v mluveném projevu vhodně užívá nonverbálních prostředků řeči	Žák: • žák odlišuje hlásku a písmeno, hlásku a foném a samohlásku a souhlásku • správně vyslovuje souhláskové skupiny • v mluveném projevu vhodně a účinně používá slovní přízvuk a rozumí úloze melodie, důrazu, tempa a pauzy ve větě • spisovnou výslovnost řadí k vnějšímu kultivovanému projevu vzdělaného člověka	**ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA** • hláska a foném • systém českých samohlásek a souhlásek • zvukové prostředky souvislé řeči (přízvuk, tempo, pauzy, melodie) • zásady spisovné výslovnosti	**Hv** – tón **Bi** – člověk ***OSV*** - *Sociální komunikace* Procvičování a ověřování znalostí je možné uskutečnit prostřednictvím on-line nástrojů
ZÁKLAD PÍSEMNÁ STRÁNKA JAZYKA			
Žák: • v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu	Žák: • správně tvoří spisovné tvary a vědomě je používá • aplikuje pravidla psaní i/y ve vyjmenovaných slovech a ve shodě přísudku s podmětem, správně užívá pravidla psaní ě/je, předpon s-, z-, vz- i souhláskových skupin, správně píše běžně používané zkratky, značky i běžná přejatá slova • funkčně využívá pravopisné příručky k nalezení potřebných informací	**GRAFICKÁ STRÁNKA JAZYKA** • písmeno • písmo, jeho vznik a druhy, jeho historický vývoj **PRAVOPIS** • základní principy českého pravopisu a nejčastější odchylky od nich (psaní i/y, í/ý, psaní ě/je, psaní předpon s-, z-, vz-, psaní souhláskových skupin, psaní délky samohlásek, psaní zkratek a značek, psaní slov přejatých)	**SeD** – vznik a vývoj písma ***VMEGS*** - *Žijeme v Evropě* Procvičování a ověřování znalostí pravopisu je možné uskutečnit prostřednictvím on-line nástrojů. Online jazykové příručky

Ročník: **2. ročník, sexta**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
SLOVNÍ ZÁSOBA			
Žák: • v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu ke sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi; vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu • efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet)	Žák: • rozliší způsoby i různé druhy pojmenování • rozliší věcný a mluvnický význam slov • při práci se SSČ vyhledá slova jednoznačná a mnohoznačná • vysvětlí obsah ustálených víceslovných výrazů a využívá je v mluvených projevech • rozliší synonyma, homonyma, antonyma i paronyma • vhodně volí slova neutrální a citově zabarvená v běžné mluvě i při vytváření vlastních slohových i literárních útvarů • využívá termínů z ostatních vyučovacích předmětů • pracuje samostatně s PČP a vyhledává potřebné informace v různých slovnících a dalších informačních zdrojích	**LEXIKOLOGIE** • slovo a pojmenování, způsoby pojmenování • význam pojmenování – věcný, mluvnický • pojmenování abstraktní a konkrétní • pojmenování jednoznačná, mnohoznačná • druhy pojmenování podle stylistické platnosti • slovo a sousloví, rčení, přísloví, pořekadla • synonyma, homonyma, antonyma, paronyma • přenesená pojmenování (metafora, metonymie, synekdocha) • odborné názvy **SLOVNÍ ZÁSOBA A SÉMANTIKA** • jednotky slovní zásoby (včetně frazeologických) • významové vztahy mezi slovy • rozšiřování slovní zásoby • druhy slovníků	V jazykových cvičeních v průběhu celého roku posilovat vazby k ostatním předmětům, hledat souvislosti. (Příklad: používání termínů známých z odborných předmětů atd.) **F, Bi, Ch** – termíny ***OSV*** - *Sociální komunikace* - *Spolupráce a soutěž* V průběhu celého školního roku budou operativně s ohledem na charakter učiva zařazovány následující metody a postupy: - práce s textem - skupinová práce - hra - soutěž - diktát - pravopisné cvičení - testy - všestranné jazykové rozbory apod. Procvičování a ověřování znalostí je možné uskutečnit prostřednictvím on-line nástrojů.

TVOŘENÍ SLOV			
Žák: • ve svém projevu uplatňuje znalosti slovotvorných principů českého jazyka	Žák: • rozliší slova základová, odvozená, slovotvorný základ • určí různé způsoby tvoření slov, vyhledá slova odvozená • užívá složenin a rozlišuje zkratky a zkratková slova • využívá znalostí ze slovotvorného a morfematického rozboru ke správnému psaní různých tvarů slov	• slovotvorba • způsoby tvoření slov: odvozování podstatných jmen, přídavných jmen a sloves, skládání, zkratky a zkratková slova • slovotvorný a morfematický rozbor	
PRAVOPIS			
Žák: • v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu • ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovotvorných a syntaktických principů českého jazyka	Žák: • správně píše běžně užívaná vlastní jména • správně píše interpunkční znaménka ve větě jednoduché • rozlišuje několikanásobné a postupně rozvíjející větné členy • rozlišuje volně připojené větné členy • rozlišuje hranice slov v písmu	• psaní velkých písmen ve vlastních jménech • psaní interpunkčních znamének ve větě jednoduché • hranice slov v písmu	**Z** – Česká republika Procvičování a ověřování znalostí je možné uskutečnit prostřednictvím on-line nástrojů
TVAROSLOVÍ (MORFOLOGIE)			
Žák: • ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovotvorných a syntaktických principů českého jazyka	Žák: • zařadí jednotlivá slova z textů ke slovním druhům, správně tvoří a užívá tvary substantiv, adjektiv, zájmen a sloves	• slovní druhy a jejich mluvnické kategorie a tvary • opakování neohebných slovních druhů	**Aj, Nj, Fj, Rj, Šj** – skloňování substantiv, adjektiv a zájmen, časování sloves Procvičování a ověřování znalostí je možné uskutečnit prostřednictvím on-line nástrojů

Ročník: **3. ročník, septima**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
SKLADBA (SYNTAX)			
Žák: • využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědi a o druzích vět podle záměru mluvčího k vhodnému vyjádření myšlenky, k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědí a k odlišení záměru mluvčího • ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovotvorných a syntaktických principů českého jazyka • efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet)	Žák: • rozezná promluvu a výpověď • rozezná větu a větný ekvivalent a větu jednočlennou a dvojčlennou • účelně využívá jazykové příručky pro skladbu • rozlišuje jednotlivé větné členy • nalezne v textu skladební dvojice a využívá vztahy mezi členy skladebních dvojic ke správnému tvoření vlastních projevů • vysvětlí rozdíl mezi klasickou a valenční syntaktickou teorií • ve větných celcích nalezne základovou větnou strukturu • při tvoření vlastních projevů účelně využívá znalostí valenční teorie (valenční potenciál slov, rozvíjení základové větné struktury, větné vzorce) • tvoří přiměřeně dlouhá a komplikovaná souvětí • v projevu se vyvaruje stylizačních nedostatků	**ZÁKLADNÍ POJMY OBORU** • klasická, valenční a textová skladba • promluva a výpověď • věta a souvětí • jazykové příručky pro skladbu **KLASICKÁ SKLADBA – ZÁKLADNÍ PRINCIPY VĚTNÉ STAVBY** • větné členy • významové skladební vztahy (přisuzování, určování, přiřaďování, přistavování) • formální skladební vztahy (souřadnost, podřadnost, typy podřadnosti) • věty, souvětí a jejich vztahy	***OSV*** - *Sociální komunikace* **Nj, Aj, Fj, Rj, Šj –** souvětí a interpunkce V průběhu celého školního roku budou operativně s ohledem na charakter učiva zařazovány následující metody a postupy: - práce s textem - skupinová práce - hra - soutěž - diktát - pravopisné cvičení - testy - všestranné jazykové rozbory apod. Procvičování a ověřování znalostí je možné uskutečnit prostřednictvím on-line nástrojů.
používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení; uplatní textové členění	• vyjadřuje se přirozeně, srozumitelně, smysluplně, jasně a nekomplikovaně • používá vhodné spojovací výrazy • ve vybraných textech nalezne a odstraní stylistické nedostatky	**ZÁKLADY TEXTOVÉ SYNTAXE** • skladební přetíženost souvětí a vět jednoduchých • chyby u souřadného spojování větných členů a vět	**Nj, Aj, Fj, R, Šj –** slovosled Procvičování a ověřování znalostí je možné uskutečnit prostřednictvím on-line nástrojů

v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu		• aktuální členění výpovědi • slovosled a větosled • základní vlastnosti textu, principy jeho výstavby – koherence textu (navazování, odkazování, tematické posloupnosti), vzájemné vztahy textů (intertextovost) • nepravidelnosti ve větné a souvětné stavbě	
PRAVOPIS			
Žák: • ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovotvorných a syntaktických principů českého jazyka • v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu	Žák: • ve větě jednoduché i souvětí správně píše interpunkční znaménka • rozliší větu závislou a řídící • vhodně využívá dalších interpunkčních znamének (středník, dvojtečka, pomlčka, tři tečky, závorky, lomítko) • správně používá pravidla psaní přímé řeči	**INTERPUNKČNÍ ZNAMÉNKA** • čárka v souvětí • interpunkční znaménka (středník, dvojtečka, uvozovky, pomlčka ...)	**Nj, Aj, Fj, Rj, Šj –** souvětí, interpunkce – průběžně

Ročník: **4. ročník, oktáva**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
OBECNÁ JAZYKOVĚDA A KOMUNIKACE			
Žák: • při analýze vybraných textů popíše základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence • odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně jich využívá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací • volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum; rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit • posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou • v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu	Žák: • podle typu skloňování poznává jazyky typologicky příbuzné • na základě rozboru vhodných textů dokáže příbuznost indoevropských jazyků • rozborem vhodných textů rozezná různé variety českého jazyka a popíše jejich znaky • při rozboru historických textů najde odlišnosti od současné češtiny • využívá vhodné příručky k vysvětlení původu slov • formuluje vlastní názory a pomocí argumentů je obhájí • tvoří souvislý, srozumitelný a jazykově správný projev na zadané téma • jedná asertivně, hájí své zdraví a svá práva • rozezná manipulativní komunikaci a účinně se proti ní brání • píše graficky funkčně upravené projevy • vhodně a účelně využívá možností textových editorů	**OBECNÁ JAZYKOVĚDA** • jazykověda – předmět oboru, základní teze • jazykovědné disciplíny • jazykovědné příručky **TYPOLOGIE JAZYKŮ** • genetická příbuznost jazyků • typologická příbuznost jazyků • mluvnické jazykové typy **JAZYKOVÁ KULTURA** • kultivované vyjadřování • jazykové poradny **HISTORICKÝ VÝVOJ ČEŠTINY** • základní vývojové tendence českého jazyka • praslovanština • staroslověnština • pračeština **KOMUNIKACE** • základní pojmy • jednotlivé disciplíny • jazyk. komunikace, jazyk. kultura • text (komunikát) a komunikační situace – prostředí, účastníci komunikace, jejich role • funkce komunikátů – sebevyjádření, apel, přesvědčování, argumentace, kontakt aj. jako dominantní funkce komunikátu	***VMEGS*** - *Žijeme v Evropě* ***MkV*** - *Základní problémy sociokulturních rozdílů* ***MkV*** - *Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí* ***OSV*** - *Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti* ***MedV*** - *Účinky mediální produkce a vliv médií* **SeD** – vznik jazyka, sanskrt, latina, staročeština **D –** vývoj na českém území v 9. - 12. století **Zsv –** komunikace a asertivita Textové editory

		• komunikační strategie • subjekty mimotextové a vnitrotextové (autor, čtenář, vypravěč, lyrický hrdina, postavy) • míra připravenosti, oficiálnosti, formálnosti, veřejnosti komunikace, mluvenost a psanost **TYPOGRAFIE** • normy tištěného textu • korektory jazykových chyb • text (komunikát) a komunikační situace – prostředí, účastníci komunikace, jejich role • funkce komunikátů – sebevyjádření, apel, přesvědčování, argumentace, kontakt aj. jako dominantní funkce komunikátu • komunikační strategie • subjekty mimotextové a vnitrotextové (autor, čtenář, vypravěč, lyrický hrdina, postavy) • míra připravenosti, oficiálnosti, formálnosti, veřejnosti komunikace, mluvenost a psanost	

Vyučovací předmět: ***Český jazyk a literatura – Jazyková komunikace (sloh)***

Ročník: **1. ročník, kvinta**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
STYLISTIKA			
Žák: • volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum; rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit • používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu • v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny	Žák: • zpracovává projev v souladu s vlivem slohotvorných činitelů • rozezná jednotlivé funkční styly a ve vhodných textech najde jejich znaky • správně formuluje ústní blahopřání, vypravování, představování atd. • správně napíše vzkaz, inzerát, objednávku, zprávu, oznámení, osobní dopis, běžné vypravování atd. • správně vyplní poštovní poukázku, podací lístek, telegram • správně vyplní projektovou žádost	**STYLISTIKA** • slohová charakteristika výrazových prostředků • text a styl; členění textu a jeho signály; odstavec a další jednotky • slohotvorní činitelé objektivní a subjektivní • komunikační strategie – adresnost, volba jazykového útvaru, prostředků verbálních a neverbálních s ohledem na partnera; vyjadřování přímé a nepřímé, jazyková etiketa • funkční styly a jejich realizace v textech • monolog a dialog – výstavba dialogu, vztah otázka-odpověď **STYL PROSTĚSDĚLOVACÍ** • mluvené útvary prostěsdělovacího stylu (vypravování, představování, telefonát, blahopřání, popis atd.) • psané útvary prostěsdělovacího stylu (vypravování, oznámení, pozvánka, dopis, žádost, popis atd.) • narativní postupy (řeč přímá, nepřímá, nevlastní přímá, polopřímá) • tiskopisy, poštovní poukázky • vyplnění projektové žádosti	Během roku doporučujeme zpracovat 2 kontrolní slohové práce (v každém pololetí jednu). ***OSV*** - *Sociální komunikace* Textové editory Elektronické komunikační a telekomunikační nástroje

Ročník: **2. ročník, sexta**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
PUBLICISTICKÝ STYL			
Žák: • posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou • používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu	Žák: • si uvědomuje cíle a vliv médií • hodnotí a třídí informace • na základě analýzy textů rozezná publicistický styl • napíše zprávu, oznámení • napíše fejeton, reportáž, popř. další beletristické útvary • napíše inzerát • brání se proti vlivu reklamy	**VLIV MÉDIÍ** • postupy a prostředky žurnalistiky • informace a jejich třídění **PUBLICISTICKÝ STYL** • funkce publicistického stylu • zpravodajské útvary (zpráva, oznámení, referát, komuniké) • analytické útvary (úvodník, komentář, recenze, kritika, pamflet) • beletristické útvary (fejeton, sloupek, glosa, reportáž, cestopis) • propagační útvary (reklama, inzerát) • jazykové prostředky	Během roku doporučujeme zpracovat 2 kontrolní slohové práce (v každém pololetí jednu). ***MedV*** - *Média a mediální produkce* - *Mediální produkty a jejich význam* - *Role médií v moderních dějinách* MedV - *Uživatelé* **Z** – průběžně (Žák čerpá náměty pro svou reportáž.) Doporučujeme využívat k analýze aktuální texty z tisku. Internetové zdroje informací Internetové informační portály Textové editory

Ročník: **3. ročník, septima**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
ODBORNÝ STYL			
Žák: • pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty • efektivně a samostatně využívá informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet)	Žák: • na základě analýzy textů rozezná odborný styl • napíše odborný, věcný popis • napíše výklad • napíše odbornou úvahu • vybírá vhodné, ověřené zdroje informací • sbírá a třídí fakta • při zpracovávání svých projevů postupuje logicky • při mluveném i psaném projevu používá odborné termíny	**ODBORNÝ STYL** • funkce a charakteristika odborného stylu • útvary odborného stylu • kompozice a jazykové prostředky • odborný popis • výklad • odborná úvaha	Během roku doporučujeme zpracovat kontrolní slohové práce (v každém pololetí jednu). Při analýze textů doporučujeme pracovat s odbornými články vztahujícími se k ostatním odborným předmětům (mezipředmětové vztahy). Internetové zdroje informací Odborné internetové příručky Zdroje informací, citace

Ročník: **4. ročník, oktáva**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
ADMINISTRATIVNÍ STYL			
Žák: • volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum; rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit • v mluveném projevu ovládá zásady spisovné výslovnosti a pro účinné dorozumívání vhodně užívá zvukové prostředky řeči (modulace síly, výšky hlasu a tempa řeči; umístění přízvuků a pauz, správné frázování)	Žák: • na základě analýzy textů rozezná administrativní styl • napíše úřední dopis • napíše formálně správný e-mail • zpracuje vlastní strukturovaný životopis • simuluje společně s vyučujícím nebo dalšími žáky vstupní pohovor, pracovní diskusi nebo poradu	**ADMINISTRATIVNÍ STYL** • funkce a charakteristika administrativního stylu • jazykové prostředky • úřední dopis • elektronická pošta, e-maily, sms • strukturovaný životopis **PROFESNÍ KONVERZACE** • vstupní a přijímací pohovor • diskuse, porady	Během roku doporučujeme zpracovat 2 kontrolní slohové práce (v každém pololetí jednu). ***OSV*** - *Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů* Elektronické komunikační a nástroje Internetové zdroje informací
UMĚLECKÝ STYL			
Žák: • v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu ke sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi; vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu • odlišuje variety národního jazyka a vhodně jich využívá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací	Žák: • na základě analýzy textů rozezná umělecký styl, najde jeho znaky • rozezná literární druhy a běžné žánry • napíše umělecký popis a vyprávění	**UMĚLECKÝ STYL** • funkce a charakteristika uměleckého stylu • literární druhy a žánry • kompozice uměleckých textů • jazykové prostředky • druhy literárního dialogu • umělecký popis • umělecké vyprávění	

ŘEČNICKÝ STYL			
Žák: • při tvorbě vlastního textu mluveného i psaného využívá základní principy rétoriky • v mluveném projevu ovládá zásady spisovné výslovnosti a pro účinné dorozumívání vhodně užívá zvukové prostředky řeči (modulace síly, výšky hlasu a tempa řeči, umístění přízvuků a pauz, správné frázování) • efektivně a samostatně využívá informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet)	Žák: • na základě analýzy textů rozezná řečnický styl, najde jeho znaky • vystupuje se svým mluveným projevem před publikem • zpracuje proslov, přednášku • s vyučujícím i ostatními žáky simuluje polemiku, diskusi • správně, spisovně vyslovuje • shromažďuje a třídí informace • vhodně využívá nasbírané informace a argumenty při simulovaných diskusích a polemikách • účelně využívá možností hlasu	**RÉTORIKA** • funkce a charakteristika řečnického stylu • postupy řečnického stylu • příprava a realizace řečnického vystoupení • kompozice a jazykové prostředky • míra připravenosti, oficiálnosti, formálnosti, veřejnosti komunikace • mluvnost a psanost • druhy řečnických projevů • přednáška • polemika a diskuse	***OSV*** - *Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů* Možnost natáčení videa
ESEJISTICKÝ STYL			
Žák: • v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu ke sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi; vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu • efektivně a samostatně využívá informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet)	Žák: • při analýze textů popíše znaky eseje • napíše esej • vyhledá potřebné informace ve vhodných zdrojích	• esej – znaky, kompozice a jazykové prostředky	

Anglický jazyk – vyšší gymnázium

Obsahové vymezení

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Anglický jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk RVP G. Cílem vzdělávání v Anglickém jazyce v této etapě je dosažení úrovně B2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Žáci v průběhu studia získávají produktivní a interaktivní řečové dovednosti. Důraz je kladen na rozvoj komunikativní kompetence žáků, schopnosti dorozumět se v běžných životních situacích a osvojení si gramatického základu jazyka. Žáci získávají i receptivní dovednosti, rozumí složitějšímu písemnému nebo slyšenému textu. V průběhu výuky se žáci seznamují s reáliemi dané jazykové oblasti, učí se chápat a tolerovat odlišnost jiných kultur. Výuka je založena na modelu britské angličtiny, ale žáci jsou v průběhu studia vystaveni i jiným variantám anglického jazyka (zejména americké angličtině).

Žáci V-VII a .-3. ročníku se mohou účastnit konverzační soutěže v anglickém jazyce a všichni žáci bez rozdílu i dalších akcí souvisejících s výukou cizích jazyků (např. exkurze, přednášky, online soutěže).

Do vyučovacího předmětu Anglický jazyk jsou zahrnuta následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
- Sociální komunikace
- Spolupráce a soutěž

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Žijeme v Evropě
- Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
- Globalizační a rozvojové procesy
- Vzdělávání v Evropě a ve světě

Multikulturní výchova (MkV)

- Základní problémy sociokulturních rozdílů

Environmentální výchova (EV)

- Člověk a životní prostředí
- Životní prostředí regionu a České republiky

Mediální výchova (MedV)

- Média a mediální produkce
- Mediální produkty a jejich významy
- Účinky mediální produkce a vliv médií
- Role médií v moderních dějinách

Časové vymezení

Anglický jazyk je v 5. až 8. ročníku osmiletého studia a 1. až 4. ročníku čtyřletého studia vyučován jako první jazyk s hodinovou dotací čtyři hodiny týdně s výjimkou v sextě

a 2. ročníku, kde jsou pouze tři hodiny týdně. Celková týdenní dotace pro první cizí jazyk na vyšším gymnáziu je patnáct hodin.

Organizační vymezení

Výuka anglického jazyka probíhá v kmenových učebnách a jiných dostupných učebnách a k dispozici je také multimediální učebna. Na hodinách se používají CD přehrávače, krátká videa, učitelské prezentace a široká škála digitálních materiálů.

Při výuce jsou používány různé učebnice, okopírované materiály, autentické zdroje a online testy, gramatická a poslechová cvičení. Celoročně se pracuje s časopisem Bridge.

Výchovné a vzdělávací strategie

Při výuce jsou uplatňovány výchovné a vzdělávací postupy, které vedou k utváření klíčových kompetencí – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské a kompetence k podnikavosti.

Kompetence k učení

Učitel:

- zadáváním problémových úkolů vede žáka k samostatnému plánování a organizování pracovní činnosti
- seznámením s různými informačními zdroji (učebnice, internet, odborná literatura, časopisy) a jejich využitím při řešení daných úkolů vede žáky ke kritickému přístupu a k tvořivému zpracování a vyhodnocování informací

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- při výuce využívá skupinovou a samostatnou práci, aby žáci mohli odkrýt a řešit problém z různých úhlů pohledu
- zadává práce (simulace různých situací), u kterých je možné nalézt více řešení, a tím rozvíjí žákovu kreativitu a upevnění sebevědomí ve smyslu důvěry ve vlastní schopnosti

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zařazováním diskuze a zadáváním mluvních cvičení na různá témata rozvíjí u žáků vyjadřovací schopnosti odpovídající úrovně a vede tak žáky k samostatnému vystupování před fórem posluchačů
- výuku organizuje tak, aby měl žák prostor a možnost vyjadřovat se v různých komunikačních situacích (monolog, dialog s vyučujícím, dialog se spolužákem, témata každodenního života, vyjádření názoru, kladení dotazů...)
- seznamuje žáky s různými prostředky komunikace, verbálními i neverbálními, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- v hodině zapojuje žáky do práce tak, aby měl každý prostor k sebevyjádření, naučil se vnímat a respektovat názory druhých

- povzbuzuje žáky a průběžně hodnotí výsledky jejich práce, aby žáci byli zejména kladným ohodnocením motivováni k dalším výkonům a aby byla posílena jejich sebedůvěra a zdravé sebevědomí
- obměňuje složení žáků ve skupině či ve dvojici, aby podpořil rozvoj sociálního chování, sebereflexe a vzájemné tolerance

Kompetence občanské

Učitel:

- poskytuje žákovi prostor k diskuzi na aktuální téma, aby mohl argumentovat a obhajovat své názory, svá práva a práva ostatních
- vede žáky k poznání a chápání odlišných kulturních a duchovních hodnot, vysvětluje jejich podstatu a tím u žáka vytváří schopnost respektovat různorodost hodnot, názorů a postojů ostatních lidí
- rozborem různých textů a dalších materiálů motivuje žáka ke kritickému posuzování událostí a veřejného života ve svém okolí
- seznamováním žáků se životem v anglicky mluvících zemích je učí chápat a tolerovat rozdíly odlišných kultur; za tímto účelem také organizuje školní zájezdy do Velké Británie

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- pravidelným zadáváním domácích úkolů pěstuje u žáka smysl pro povinnost, což vede žáka k zodpovědnosti za svou práci
- vede žáka k tomu, aby si uvědomil důležitost znalosti cizího jazyka i ve smyslu dalších možností využití jazyka (např. v profesním životě)
- rozpozná osobní potenciál žáka, rozvíjí jeho schopnosti a tím mu pomáhá lépe se orientovat ve svém osobním a profesním životě
- rozborem různých textů či poslechových materiálů vede žáky nejen k porozumění obsahu, ale také k zaujetí stanoviska k problematice, a to se zvážením všech rizik, která by jejich rozhodnutí mohlo přinést

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáka k vytváření, vylepšování a propojování digitálního obsahu v různých formátech, motivuje ho, aby se vyjadřoval za pomoci digitálních prostředků
- motivuje žáka, který získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- v hodině instruuje žáky, aby používali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života; žák je schopen vybrat digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby

Vyučovací předmět: ***Anglický jazyk***

Ročník: **1. ročník, kvinta**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích • porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma • vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi	Žák: • porozumí hlavním bodům ústního projevu o dobrém příteli • popíše osobnost známého člověka • odvozuje informace na základě pochopení kontextu • rozumí hlavnímu tématu slyšeného vyprávění a rozpozná pocity mluvčího • rozliší jednotlivé mluvčí v krátkých dialozích • porozumí hlavním bodům a myšlenkám přiměřeně náročného textu • čte a porozumí hlavním bodům složitějších textů ve školních časopisech • vyhledá hlavní myšlenky textu na dané téma a uvedené informace dovede dále použít a rozvinout	**TEMATICKÁ SLOVNÍ ZÁSOBA** • popis osoby a charakteru • popis krajiny • film, televize • počasí, klima • sportovní aktivity • sportovní vybavení, oblečení	***OSV*** - *Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti* ***MedV*** - *Média a mediální produkce*
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule • volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu	Žák: • formuluje svůj názor na základní problematiku ochrany životního prostředí • gramaticky správně a s vizuální oporou popíše základní příčiny a projevy znečištění ovzduší	**MORFOLOGIE, KOMUNIKAČNÍ FUNKCE** • přídavná jména s koncovkou *ed/ing* • negativní předpony přídavných jmen • použití a postavení výrazů *too* a *enough*	***VMEGS*** - *Žijeme v Evropě*

• přednese souvislý projev na zadané téma • sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko • podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související • s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace • používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit	• s odpovídajícím porozuměním reprodukuje vyslechnutý text • napíše pozvánku a odpověď na ni • popíše aktuální počasí • krátce prezentuje různé druhy předpovědi počasí • napíše delší text o probíraných tématech – cestování, člověk a životní prostředí, počasí • podrobněji popíše nejznámější památky a přírodní zajímavosti ve svém okolí • připraví si krátký projev o svých kulturních zájmech a aktivitách • detailněji popíše své zájmy a koníčky	• tvorba podstatných jmen pomocí přípon • popis obrázku, fotografie • spekulace o fotografii • vyjádření preference, dosažení dohody **GRAMATIKA** • přítomný čas prostý a průběhový – rozdíly • použití členů • minulý čas prostý • minulý čas průběhový • vyjadřování množství – *some, any, a few, a little* • modální slovesa – *must, mustn´t* • opisný tvar *have to* • minulý čas a budoucí čas • zvolání, zvolací věty	
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou • adekvátně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné názory různých faktografických i imaginativních textů • komunikuje plynule a foneticky správně na témata abstraktní i konkrétní v méně běžných i odborných situacích	Žák: • reaguje na běžné otázky použitím jednoduchých výrazů • konverzuje plynule a spontánně • vyjádří zájem o téma • navazuje myšlenky s použitím textových konektorů • reaguje na problém radou • vyjádří své názory ústní formou • použije i v méně běžných situacích osvojenou slovní zásobu k probíraným tématům	**DOPORUČENÉ TEMATICKÉ OKRUHY** • Česká republika – základní fakta • ČR – historie • ČR – svátky • Praha, • Plzeň	***VMEGS*** - *Žijeme v Evropě* **Z** – Česká republika

Ročník: **2. ročník, sexta**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích • porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma • identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace • odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů	Žák: • porozumí hlavním bodům a myšlenkám ústního projevu na dané téma • rozumí rozhovoru dvou mladých lidí o jejich městě, rozpozná názory a stanoviska jednotlivých mluvčích • rozliší různé funkční styly jazyka • postihne hlavní a doplňkové informace učebních textů • identifikuje hlavní myšlenku jednotlivých částí textu a popíše ji pomocí krátkých výrazů • porozumí a provede shrnutí čteného textu o význačných památkách • využívá různé techniky čtení	**TEMATICKÉ OKRUHY A SLOVNÍ ZÁSOBA** • popis počasí, roční období • klima v ČR a v Británii • slovní zásoba – životní prostředí, změna klimatu • druhy povolání • popis pracovní aktivity • předpony s různými významy • ustálené fráze spojené s prací • turistické atrakce, prázdninové aktivity, slova složená z oblasti cestování • měny, nákup a prodej, obchody a služby, slovesa spojená s penězi a jejich předložkové vazby • zločiny a zločinci, fyzický popis osoby	***EV*** - *Člověk a životní prostředí* ***OSV*** - *Sociální komunikace* - *Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti*
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule • volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu • přednese souvislý projev na zadané téma	Žák: • gramaticky správně a srozumitelně formuluje svůj názor na daná témata • volně a srozumitelně reprodukuje přečtený text • k reprodukci použije i složitější gramatické struktury	**GRAMATIKA** • stupňování přídavných jmen • způsobová slovesa (dedukce a spekulace) • neurčitá zájmena *(a few, a little*) • typ 0 podmínkových vět • postavení *too a enough* s přídavným jménem	Jazyková exkurze a návštěva anglické knihovny – Plzeň

• sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko • logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů • s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace • používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit	• popíše život a dílo oblíbeného básníka, či spisovatele • přednese referát na téma – Anglicky mluvící země • napíše neformální text – např. prázdninový blog • porozumí hlavním zásadám psaní formálního textu a napíše např. žádost o zaměstnání, stížnost • používá složitější spojovací výrazy	• a účelové věty s *too a enough* • způsobová slovesa (dedukce a spekulace) • budoucí čas – *will* • budoucí čas *going to* • typ 1 podmínkových vět • typ 2 podmínkových vět • slovesné vazby – gerundium/infinitiv • předminulý čas • trpný rod • nepřímá řeč	
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • adekvátně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné názory různých faktografických i imaginativních textů • reaguje spontánně a gramaticky správně v složitějších, méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obratů • komunikuje plynule a foneticky správně na témata abstraktní i konkrétní v méně běžných i odborných situacích	Žák: • diskutuje s kamarády a obhájí svoje stanovisko jak ústní, tak i písemnou formou • reaguje gramaticky správně v složitějších situacích a použije i složitější fráze, obraty a gramatické konstrukce • komunikuje plynule a s dobrou výslovností na konkrétní témata např. oblíbený spisovatel, významné osobnosti britských a amerických dějin	**DOPORUČENÉ TEMATICKÉ OKRUHY** • Velká Británie • Historie VB • Austrálie, Nový Zéland • Britské svátky • Britská kuchyně • Londýn • W. Shakespeare • Anglicky – mluvící země	***MKV*** - *Základní problémy sociokulturních rozdílů* ***VMEGS*** - *Žijeme v Evropě* - *Vzdělávání v Evropě a ve světě*

Ročník: **3. ročník, septima**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace • porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma • identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace • vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi • využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média • čte s porozuměním literaturu ve studovaném jazyce • postihne zápletku i sled událostí ve filmu či hře	Žák: • v rozhovoru porozumí zdůvodnění mluvčích, proč nemají rádi určité činnosti • identifikuje strukturu složitějších textů k uvedeným tématům a uvedené texty dokáže shrnout a rozlišit jejich hlavní a vedlejší informace • vyhledá a shromažďuje informace k probíraným tématům a tvořivě pracuje se získanými fakty • vyhledá informace o významném autorovi za použití encyklopedií, informativní literatury, popř. médií • porozumí vybraným úryvkům děl známých autorů • postihne zápletku i sled událostí ve filmech natočených podle stěžejních děl britských či amerických autorů	**TEMATICKÁ SLOVNÍ ZÁSOBA** • volný čas, koníčky a sporty, sportovní události, adrenalinové sporty • stravování • složená podstatná jména a adjektiva • předložkové vazby vyjadřující místo • lidské tělo, nemoci, léčba • homonyma • tvoření podstatných a přídavných jmen předponami a příponami • bydlení, části domu, zahrada • kolokace s do, take a make • složená podstatná jména • fráze pro zahájení a zakončení neformálního písemného projevu	Jazyková exkurze – Praha
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule • volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní	Žák: • bez větších obtíží formuluje svůj postoj, názor a stanovisko k běžným každodenním tématům • srozumitelně reprodukuje vyslechnutý text obsahující složitější jazykové struktury	**GRAMATIKA** • použití minulých časů • výrazy used to, be used to a get used to • frázová slovesa • rozdíly v použití minulého a předpřítomného času	

zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu • přednese souvislý projev na zadané téma • sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko • podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související • logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů • s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace • používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit	• prezentuje historii krajského města a jeho památky • sestaví souvislý text, v němž porovná českou a britskou kuchyni • vyjádří své stanovisko k odlišným způsobům stravování • napíše strukturovanou písemnou práci formou popisu či vyprávění • porozumí i složitějšímu ústnímu projevu na konkrétní téma • osvojenou rozšiřující slovní zásobu použije na vyjádření souhlasu či nesouhlasu, prosby či odmítnutí • obhájí své stanovisko ke způsobu oblékání, nakupování a vaření, dokáže vyjádřit libost, nelibost, zájem, nezájem a další emoce	• předpřítomný čas průběhový • použití may, might, could – možná, asi • budoucí čas průběhový • stupňování přídavných jmen a příslovcí • přací věty • podmínkové věty typu 2 • modální slovesa s minulým infinitivem	
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou • adekvátně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné názory různých faktografických i imaginativních textů • reaguje spontánně a gramaticky správně v složitějších, méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obratů • komunikuje plynule a foneticky správně na témata abstraktní i konkrétní v méně běžných i odborných situacích • při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se odbornějších zájmů	Žák: • vyjádří a obhájí své myšlenky v krátkých výstupech • v diskuzi s kamarády objasní svůj postoj k probíraným tématům • při argumentaci správně použije i složitější gramatické formulace – jmenné a přípustkové věty, vazba předmětu s infinitivem • použije osvojené složitější fráze a frazeologické obraty • při setkání s rodilým mluvčím vede a zakončí dialog na konkrétní běžná témata – počasí, sport…	**DOPORUČENÉ TEMATICKÉ OKRUHY** • USA – základní fakta • USA – historie • USA – velká města, zajímavá místa • USA – svátky • Můj oblíbený americký autor • Kanada	***VMEGS*** - *Globalizační a rozvojové procesy*

Ročník: **4. ročník, oktáva**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích • porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma • identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace	Žák: • v slyšeném rozhovoru postihne názory jednotlivých mluvčích • v rozhovoru rozliší, jakým uměním se jeho představitelé zabývají • rozumí čtenému novinovému článku o uměleckém žánru a jeho vývoji • identifikuje strukturu textu o důležitých vynálezech, o cestování, přiřadí k němu titulek a vyhledá specifické informace	**TEMATICKÁ SLOVNÍ ZÁSOBA** • počítače, digitální aktivity • umění, umělci, umělecké aktivity • telefonování, kolokace • cestovní prostředky, kolokace o cestování • ubytování	***MedV*** - *Uživatelé* - *Účinky mediální produkce a vliv médií*
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule • volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu • přednese souvislý projev na zadané téma • sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko	Žák: • vyjádří souhlas/nesouhlas s názorem jiného studenta • vyhledá užitečná kolokační spojení a tvořivě je použije ve větách • vyhledá na internetu informace např. o významném vynálezu, historii a současnosti medií a ty pak prezentuje spolužákům • napíše argumentativní esej na dané téma	**GRAMATIKA** • vztažné věty určující • vztažné neurčující • vynechávání vztažného zájmena • frázová slovesa • trpný rod ve všech formách • vazba *have something done* • nepřímá řeč • nepřímá otázka • typ 3 podmínkových vět	Prezentace maturitní práce v angličtině

• logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů	• gramaticky správně formuluje nepřímé otázky, trpný rod, podmínkové věty • sdílí své osobní preference a názory v oblasti umění a kultury • gramaticky a lexikálně správně formuluje sdělení o svých prožitcích	• použití přechodníků • slovesné vazby	
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou a adekvátně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné názory různých faktografických i imaginativních textů • reaguje spontánně a gramaticky správně v složitějších, méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obratů • komunikuje plynule a foneticky správně na témata abstraktní i konkrétní v méně běžných i odborných situacích • při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se odbornějších zájmů	Žák: • rozliší různé mluvčí, různé regionální a sociální varianty jazyka • dokáže pracovat s kategoriemi – spisovný jazyk, hovorový jazyk, obecný jazyk, správně odlišuje formalitu jazyka • zřetelně formuluje vlastní preference v konkrétní situaci • využívá základní principy rétoriky • bez problémů komunikuje s rodilými mluvčími na různá běžná i odborná témata	**DOPORUČENÉ TEMATICKÉ OKRUHY** • Evropská unie • Věda a technika • Člověk a životní prostředí • Média a jejich role v moderním světě	***VMEGS*** - *Žijeme v Evropě* ***MedV*** - *Role medií v moderních dějinách* - *Účinky mediální produkce a vliv médií*

Německý jazyk (další cizí jazyk) – vyšší gymnázium

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Německý jazyk vznikl rozpracováním vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace z Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia. Navazuje na poznání mateřského jazyka a má i podobné cíle, tj. postupné zvládání mluvených a psaných projevů a vytváření komplexní komunikační kompetence. Jsou tu však i cíle specifické, které vyplývají z potřeb a života v současném světě. V tomto předmětu budou také prohlubovány faktografické znalosti žáků týkající se německy mluvících zemí (SRN, Rakousko a Švýcarsko) a upevňováno vědomí o existenci rozlišných kultur. Cílem předmětu je osvojit si jazykové prostředky a funkce, rozšiřovat slovní zásobu a rozvíjet schopnost žáků dorozumět se tímto jazykem v běžných situacích. Očekávané výstupy jsou dány RVP G. Dělí se na Receptivní řečové dovednosti, Produktivní řečové dovednosti a Interaktivní řečové dovednosti. Učivo zahrnuje okruhy Jazykové prostředky a funkce, Komunikativní funkce jazyka a typy textů, Tematické okruhy a komunikační situace a Reálie zemí studovaného jazyka. Specifika výuky cizího jazyka spočívá v tom, že se jednotlivé výstupy a učivo neustále promítají ve spirále. Vzdělávání v Německém jazyce směřuje k dosažení úrovně B1 podle Společného evropského rámce pro jazyky. Žák má dostačující vyjadřovací prostředky a odpovídající slovní zásobu k tomu, aby se domluvil a vyjadřoval, i když s určitou mírou zaváhání. Disponuje dostatečnými opisnými jazykovými prostředky v rámci tematických okruhů, jako jsou rodina, koníčky a zájmy, práce, cestování a aktuální události. Žák komunikuje přiměřeně správně ve známých kontextech. Přiměřeně správně používá zásobu běžných gramatických prostředků a vzorců v rámci snadno předvídatelných situací. Při vyjádření složitější myšlenky nebo promluvy na neznámé téma se nedopouští závažných chyb. Žák používá širokou škálu jazykových funkcí a v jejich rámci reaguje. Využívá nejběžnější vyjadřovací prostředky neutrálního funkčního stylu. Učitel volí učebnice v kombinaci s dalšími výukovými materiály tak, aby bylo dosaženo co nejefektivněji požadovaných výstupů. Výuka je vedena tak, aby žák ovládl komunikativní dovednosti, a tak byl schopen se dorozumět v běžných situacích a diskutovat o jednoduchých tématech. K tomu přispívá i veškerá výuka gramatiky. Žák musí rovněž číst s porozuměním texty odpovídajícího rozsahu a s obsahem slovní zásoby na jeho jazykové úrovni.

Do vyučovacího předmětu Německý jazyk jsou zahrnuta následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
- Sociální komunikace
- Morálka všedního dne

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce
- Žijeme v Evropě
- Globalizační a rozvojové procesy

Multikulturní výchova (MkV)

Environmentální výchova (EV)

- Člověk a životní prostředí
- Životní prostředí regionu a České republiky

Mediální výchova (MedV)

- Mediální produkty a jejich významy

Časové vymezení

Předmět Německý jazyk je zařazen do výuky v prvním až čtvrtém ročníku čtyřletého a v kvintě až oktávě osmiletého gymnázia. Předmět se vyučuje po třech hodinách týdně.

Organizační vymezení

Výuka předmětu Německý jazyk

Ve výuce se používají příslušné učebnice pro výuku dalšího cizího jazyka. V hodinách se dále využívají doprovodné učební materiály – videonahrávky k jednotlivým tématům, videokurzy, CD nahrávky k učebnici, česko-německý slovník, nástěnné mapy a další obrazový materiál, v případě potřeby materiály uvedené v konverzačních a gramatických příručkách. K osvojování gramatiky a znalostí z reálií se využívá také internet. Součástí výuky jsou podle možností jak exkurze v německém jazyce, např. procházky Prahou, Plzní, Blovicemi, tak i vhodné projekty. Žáci jsou rozděleni do skupin. Výuka probíhá ve třídě nebo v učebně vybavené audiovizuální technikou. Výchovné a vzdělávací strategie.

Kompetence k učení

Učitel:

- řídí a organizuje výuku německého jazyka tak, aby žák dokázal pracovat v týmu i samostatně
- motivuje systematicky žáka pro další učení jak zadáváním samostatných prací (např. referátů, projektů), tak i pořádáním poznávacích zájezdů po německy mluvících zemích a výměnných pobytů v Německu, vede tak žáka k praktickému využívání jazyka a ke zdokonalování jeho jazykových schopností
- pravidelným zařazováním skupinové i individuální práce do vyučovacích hodin směřuje žáka k tomu, aby samostatně vyhledával a třídil informace z různých zdrojů (učebnice, slovníky, internet, literatura, mapa) a prezentoval je před kolektivem

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadáváním vhodných témat k řešení problematiky německého jazyka učí žáka analyzovat, srovnávat, kriticky hodnotit získaná fakta, nacházet argumenty a důkazy, formulovat a obhajovat vlastní závěry
- vhodným způsobem dodává žákovi potřebné sebevědomí a víru ve vlastní schopnosti

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáka k tomu, aby na příslušné úrovni prezentoval a publikoval své názory a myšlenky v logickém sledu, vyjadřoval se kultivovaně v písemném i ústním projevu (projekt, prezentace na PC aj.) - při ústním prověřování jazykových dovedností učí žáka nebát se užívat získanou slovní zásobu a gramatické jevy
- - umožňuje podle okolností kontakt s rodilými mluvčími
- vede žáka k naslouchání cizojazyčných promluv, na které žák musí vhodně reagovat a diskutovat o nich s vyučujícím, s rodilým mluvčím a s ostatními spolužáky ve dvojicích nebo ve skupině
- preferuje komunikaci při vyučování správným využíváním jazykových prostředků
- nezanedbává ani písemnou komunikaci a zadává žákovi vhodné komunikativně zaměřené úkoly, např. písemné referáty, dopisy, zprávy, vypravování, charakteristiky, popisy

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáka k tomu, aby pracoval ve skupině a podílel se na týmové práci, při které žák procvičuje osvojené jazykové prostředky, nacvičuje hraní rolí, obhajuje svá stanoviska, toleruje názory druhých a podporuje svou sebedůvěru
- vyžaduje od žáka kritické hodnocení práce vlastní i druhých v německém jazyce
- žádá po žákovi, aby si sám stanovil úkoly s ohledem na vlastní možnosti, např. výběrem referátů, malých jazykových projektů
- usiluje o vytváření dobrých vztahů v žákovském kolektivu, např. společnou prací při řešení problémů, tvorbou projektů a vzájemnou tvůrčí komunikací, které vznikají na základě zkušeností z pobytů v německém prostředí

Kompetence občanské

Učitel:

- připravuje žáka formou referátů a mluvních i písemných projevů, aby formuloval vlastní postoje, hájil a sledoval dění ve třídě, škole a v místě bydliště
- formuje v konverzačních tématech, ale i ve vlastních souvislých kratších i delších vystoupeních správné občanské postoje, učí žáka stanovit si krátkodobé cíle i s ohledem na cizince z německy mluvících zemí
- požaduje od žáka zodpovědné a tvořivé plnění povinností a úkolů při získávání cizojazyčných dovedností přesným stanovením požadavků a konečných výstupů
- vlastním příkladem vede žáka k toleranci, vstřícnosti, otevřenosti, ale i kritickému přístupu k sobě i ostatní

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- směřuje žáka k možnosti dalšího vzdělávání se v jazykové oblasti a k možnosti budoucího profesního zaměření
- vede jej k uplatňování vlastní iniciativy a tvořivosti

Kompetence digitální

Učitel:

- při vyučování používá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby a vede k jejich používání i své žáky; využívá je při vyučování i při zapojení žáků do života školy a do společnosti; vede žáky k samostatnému rozhodování, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- vede žáky k užívání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb
- vede žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k volení postupů, způsobů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vede žáky k vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů, vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků

Vyučovací předmět: ***Německý jazyk***

Ročník: **1. ročník**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
Žák: • rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace • jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související • užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení	Žák: • čte jednoduché texty s porozuměním • vyjmenuje sousední státy a hlavní evropská města	**PRAVOPIS** • interpunkce **LEXIKOLOGIE** • ustálená slovní spojení **KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE A TYPY TEXTŮ** pozdrav, vzkaz, přání, blahopřání • souhlas a nesouhlas, svolení, prosba, odmítnutí • zákaz, příkaz, možnost/nemožnost, nutnost, potřeba • pozvání, osobní dopis, mail **TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE** • vybavení domácnosti • výuka, domácí úkoly • běžné vybavení pracoviště • koníčky, zájmy, názory **REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA** • sousední státy a hlavní evropská města • geografické zařazení a stručný popis	***VMEGS*** - *Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce (vzájemná pomoc)* ***OSV*** - *Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (péče o sebe sama, strategie zvládání zátěžových situací)* **Zsv** – demokratický stát a jeho neziskové organizace, EU a OSN

Ročník: **2. ročník**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
Žák: • formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně • s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků • využívá překladové slovníky při vypracování písemného projevu na méně běžné téma • využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů • identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace • odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu	Žák: • používá aktivně získanou slovní zásobu k vyjádření svého názoru • reaguje na otázky, aktivně využívá získanou slovní zásobu, dbá na správnou výslovnost a intonaci • používá dle potřeby slovník při vypracování písemného projevu • užívá nabízené materiály a slovníky • pracuje s odbornými text	**PRAVOPIS** • pravidla u běžných slov, stažené tvary **GRAMATIKA** • nepravidelné a nulové tvary slovních druhů • osobní zájmena ve 3. a 4. pádě • užívání slovesa být a mít v préteritu • předložky • řízenost - 3. pád podstatných jmen, přivlastňovacích a záporných zájmen **LEXIKOLOGIE** • ustálená slovní spojení, přirovnání **KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ** • stručný popis • žádost a jednoduchý inzerát • krátké oznámení • vyprávění • libost/nelibost, zájem/nezájem, radost/zklamání, překvapení, údiv, obava, vděčnost, sympatie, lhostejnost, strach • omluva, odpuštění, pochvala, pokárání, lítost, přiznání • neformální rozhovor **TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE** • letáky, oznámení • lístky	***VMEGS*** - *Žijeme v Evropě (evropské jazykové a kulturní okruhy, evropské kulturní kořeny a hodnoty)*

		• služby, obchody, nákupní střediska • trhy, zboží, nálepky, obaly • kultura • osobní dopisy, maily • sport • jednoduchý návod a popis práce • jednoduché recepty • jednoduché vybavení pro sport a zábavu **REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA** • geografické zařazení (základní informace o Německu, Rakousku a Švýcarsku) • stručný popis Blovic a místa bydliště • významné události z historie (historie a současnost hlavního města SRN Berlína) • významné osobnosti (nejznámější osobnosti německých, rakouských a švýcarských dějin) • zdravotní služby • jídelníčky, restaurace, hotely	

Ročník: **3. ročník**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
Žák: • identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace • odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu • sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek • srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata • reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obratů • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy	Žák: • pracuje s odbornými texty • logicky uspořádá své myšlenky • tvoří souvislé texty • rozumí obsahu přečteného nebo vyslechnutého textu • užívá při reprodukci textu známou slovní zásobu • užívá ve svém sdělení osvojené jazykové prostředky • rozezná podle zabarvení hlasu různé postoje mluvčího	**PRAVOPIS** • běžně používané litografické znaky **LEXIKOLOGIE** • přirovnání, složené předložky **GRAMATIKA** • shoda – skloňování přídavných jmen a zájmen v přívlastku • vyjádření minulosti (préteritum) • souvětí souřadné, pořádek ve větách hlavních • slova složená a sousloví • podmiňovací způsob přítomný pomocných a způsobových sloves • vedlejší věty podmiňovací • trpný rod sloves ve všech časech **KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ** • formální rozhovor • strukturovaný pohovor • telefon • mail • korespondence, diskuze • stručný životopis • jednoduchý formální dopis, odpověď • texty informační, popisné i umělecké • jednoduše formulovaná prezentace • reprodukce kratšího textu • tisk, rozhlas, televize, internet, film	***OSV*** - *Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti („já“ sám o sobě, mé chování, myšlení a prožívání)* ***OSV*** - *Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (mé organizační schopnosti a dovednosti, já v roli vedoucího a v roli vedeného)* ***MedV*** - *Mediální produkty a jejich významy (kategorie mediálních produktů* ***MkV*** - *Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí* ***VMEGS*** - *Globalizační a rozvojové procesy (ekonomický rozvoj a globalizace) - Vzdělání v Evropě a ve světě* ***OSV*** - *Morálka všedního dne (jak morálně jednám v praktických situacích všedního dne, jak mohu rozvíjet dobré vztahy k lidem)* psaní životopisu, úředního dopisu, inzerátů, mailů

		• audionahrávky, videonahrávky, veřejná prohlášení **TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE** • oblečení • svátky • škola, učebny, školní prostory • učitelé, pomocný personál • vybavení školy, méně běžné školní pomůcky (shody a rozdíly mezi českým a něm. školním systémem, vysvědčení na německých školách) • významné školní dny a události • zaměstnání, běžné profese, běžné podniky • video-texty, texty na obrazovce počítače • divadlo, kino, programy • zábavní podniky • rodina a její společenské vztahy, příbuzní, přátelé • názory a postoje k blízkému okolí • formuláře, běžné události • tradice (známé německé písně) • služby a obchody, nákupní střediska • orientační značení • dovolená • život na venkově a ve městě **REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA** • životní styl a tradice v porovnání s ČR (srovnání života v rodinách u nás a v Německu dříve a dnes)	**Bi** – biologie člověka **Čj** – charakteristika **Čj** – prostě sdělovací a administrativní styl **Z** – jádrové oblasti světa (hospodářství SRN) **Zsv** – Listina základních lidských práv a svobod, G7 a G8

Ročník: **4. ročník**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
Žák: • zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích • logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžně známé téma • vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života	Žák: • zapojí se aktivně do dialogu • reaguje vhodně na otázky • využívá známé jazykové prostředky ve strukturovaném písemném projevu • hovoří plynně a gramaticky správně na zadané téma • používá správná gramatická pravidla v písemném projevu	**PRAVOPIS** • konvence používané ve slovníku k prezentaci výslovnosti **GRAMATIKA** • supletivnost, shoda • vztažná zájmena a vztažné věty • časové výrazy • vedlejší věty • zpodstatnělé infinitivy • předložkové vazby s podstatnými, přídavnými jmény a slovesy • používání zájmena „es“ • synonyma, antonyma • vyjádření budoucnosti **KOMUNIKATVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ** • popis, srovnání • příběh • jednoduchý formální dopis • žádost • jazykově nekomplikované a logicky strukturované texty • texty informační, popisné i umělecké **TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNKAČNÍ SITUACE** • příroda, životní prostředí, okolní krajina • vybavení domácnosti	***EV*** - *Člověk a životní prostředí (jak člověk ovlivňuje životní prostředí)* - *Životní prostředí regionu a ČR (se kterými problémy z hlediska životního prostředí se setkáváme*) ***OSV*** - *Seberegulace, organizace, dovednosti a efektivní řešení problémů (strategie zvládání zátěžových situací, relaxace, důležitá životní rozhodnutí)* ***OSV*** - *Poznání a rozvoj vlastní osobnosti (způsoby chování a jednání, vztah k lidem)* ***VMEGS*** - *Žijeme v Evropě (shody a rozdíly v životním stylu evropských zemí, geopolitický profil Evropy)* **Bi** – ekologie **D** – poválečný vývoj Evropy se zaměřením na Německo, rozdělení a sjednocení Německa

		• obchodní administrativa, obchodní dopis • život mimo domov: kolej, hotel, domov přátel • nákup a prodej • diskuse • slovníky, příručky **REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA** • kultura, umění a sport • některé známé osobnosti a jejich úspěchy (hudební skladatelé, malíři, vědci) • ukázky významných literárních děl	

Ročník: **Kvinta**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
Žák: • rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace • jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související • užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení • formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně	Žák: • foneticky správně vyslovuje, zvládá slovní přízvuk a intonaci ve větě • tvoří záporné věty • sestaví věty s jednoduchými informacemi • hovoří o využití volného času • domluví si schůzku • sestaví jednoduché sdělení o sobě, zájmech • čte jednoduché texty s porozuměním • používá aktivně získanou slovní zásobu k vyjádření svého názoru • vyjmenuje sousední státy a hlavní evropská města	**FONETIKA** • slovní přízvuk, intonace, distinktivní rysy, tónový průběh slova, struktura slabiky, rytmus a slabé a silné formy výslovnosti **GRAMATIKA** • jednoduché slovní tvary (pravidelná slovesa a sloveso být v jednotném čísle) • alternace samohlásek a modifikace souhlásek • základní vyjádření přítomnosti • slovosled věty oznamovací a otázky zjišťovací a doplňovací • člen určitý a neurčitý a jejich použití • všechny druhy záporu • přivlastňovací zájmena • přítomný čas způsobových sloves • časování sloves s odlučnitelnými předponami • přítomný čas nepravidelných sloves • podmiňovací způsob slovesa chtít • řízenost - 4. pád podstatných jmen s určitým, neurčitým členem, záporným a přivlastňovacím zájmenem • určitá a neurčitá zájmena u nepočitatelných podstatných jmen • imperativ ve všech osobách • způsobová slovesa chtít a mít • perfektum všech probíraných sloves pravidelných a nepravidelných	***OSV*** - *Sociální komunikace (vnímající, rozumějící a respektující komunikace)* ***EV*** - *Člověk a životní prostředí (vlivy prostředí na zdraví)* ***OSV*** - *Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (způsoby chování při jídle)* ***OSV*** - *Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (schopnost organizovat svůj volný čas, strategie zvládání zátěžových situací))* ***VMEGS*** - *Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce (vzájemná pomoc)* **Ov** – učivo ZŠ **Zsv** – demokratický stát a jeho neziskové organizace, EU a OSN Uvítání, rozloučení se, představení sebe i svého přítele nebo spolužáka Rozlišení pozdravů při setkání a loučení se známým i neznámým člověkem Moderní přístroje a jejich využití Rozhovory v restauraci

		PRAVOPIS • interpunkce **LEXIKOLOGIE** • ustálená slovní spojení **KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE A TYPY TEXTŮ** • souhlas a nesouhlas, svolení, prosba, odmítnutí • zákaz a příkaz, možnost/nemožnost, nutnost, potřeba • pozdrav, vzkaz, přání, blahopřání • pozvání, osobní dopis **TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE** • vybavení domácnosti • výuka, domácí úkoly • běžné vybavení pracoviště • jídelníčky, restaurace, hotely • koníčky, zájmy, názory • zdravotní služby **REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA** • sousední státy a hlavní evropská města • geografické zařazení a stručný popis	Diskuze o zdravé výživě Diskuze, krátké zprávy (zpráva o lyžařském kurzu)

Ročník: **Sexta**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
Žák: • s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků • využívá překladové slovníky při vypracování písemného projevu na méně běžné téma • využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů • identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace • odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu	Žák: • reaguje na otázky, aktivně využívá získanou slovní zásobu, dbá na správnou výslovnost a intonaci • používá dle potřeby slovník při vypracování písemného projevu • užívá nabízené materiály a slovníky • pracuje s odbornými texty	**PRAVOPIS** • pravidla u běžných slov, stažené tvary **GRAMATIKA** • nepravidelné a nulové tvary slovních druhů • osobní zájmena ve 3. a 4. pádě • užívání slovesa být a mít v préteritu • řízenost - 3. pád podstatných jmen, přivlastňovacích a záporných zájmen • předložky **LEXIKOLOGIE** • ustálená slovní spojení, přirovnání **KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ** • stručný popis, žádost a jednoduchý inzerát • krátké oznámení • vyprávění • libost/nelibost, zájem/nezájem, radost/zklamání, překvapení, údiv, obava, vděčnost, sympatie, lhostejnost, strach • omluva, odpuštění, pochvala, pokárání, lítost, přiznání • neformální rozhovor **TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE** • letáky, oznámení • veřejná doprava, jízdní řády • lístky, pokuty	***OSV*** - *Morálka všedního dne (morální jednání v praktických situacích všedního dne)* ***VMEGS*** - *Žijeme v Evropě (evropský integrační proces, symbol rozdělení a sjednocení Evropy, evropské jazykové a kulturní okruhy, evropské kulturní kořeny a hodnoty)* ***OSV*** - *Sociální* komunikace *(lidská komunikace)* **Zsv –** sociologie a psychologie (stres a reakce na něj) **Zsv** – vztahy mezi lidmi, sociologie, sociální skupiny ¨ Rozhovory, diskuze, krátké zprávy Práce ve sdíleném prostředí, používání textových editorů.

		• služby, obchody, nákupní střediska • trhy, zboží, nálepky, obaly • kultura • osobní dopisy • média • sport • jednoduché vybavení pro sport a zábavu **REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA** • geografické zařazení (základní informace o Německu, Rakousku a Švýcarsku) • stručný popis Blovic a místa bydliště • významné události z historie (historie a současnost hlavního města SRN Berlína) • významné osobnosti (nejznámější osobnosti německých, rakouských a švýcarských dějin)	

Ročník: **Septima**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
Žák: • sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek • srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata • reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obratů • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy • vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života	Žák: • logicky uspořádá své myšlenky • tvoří souvislé texty • rozumí obsahu přečteného nebo vyslechnutého textu • užívá při reprodukci textu známou slovní zásobu • užívá ve svém sdělení osvojené jazykové prostředky • rozezná podle zabarvení hlasu různé postoje mluvčího • hovoří plynně a gramaticky správně v ústních projevech na dané téma	**PRAVOPIS** • běžně používané litografické znaky **LEXIKOLOGIE** • přirovnání, složené předložky **GRAMATIKA** • vyjádření minulosti (préteritum) • souvětí souřadné, pořádek ve větách hlavních • shoda – skloňování přídavných jmen a zájmen v přívlastku • slova složená a sousloví • podmiňovací způsob přítomný pomocných a způsobových sloves • vedlejší věty podmiňovací • trpný rod sloves ve všech časech **KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ** • formální rozhovor • strukturovaný pohovor • telefon • korespondence, diskuze • stručný životopis • jednoduchý formální dopis, odpověď • texty informační, popisné i umělecké • jednoduše formulovaná prezentace • reprodukce kratšího textu • tisk, rozhlas, televize, internet, film	***OSV*** - *Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti („já“ sám o sobě, mé chování, myšlení a prožívání)* ***OSV*** - *Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (mé organizační schopnosti a dovednosti, já v roli vedoucího a v roli vedeného)* ***OSV*** - *Morálka všedního dne (jak morálně jednám v praktických situacích všedního dne, jak mohu rozvíjet dobré vztahy* ***MedV*** - *Mediální produkty a jejich významy (kategorie mediálních produktů)* ***MkV*** - *Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí* ***VMEGS*** - *Globalizační a rozvojové procesy (ekonomický rozvoj a globalizace)* - *Vzdělání v Evropě a ve světě*	•

		• audionahrávky, videonahrávky, veřejná prohlášení **TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE** • oblečení • škola, učebny, školní prostory • učitelé, pomocný personál • vybavení školy, méně běžné školní pomůcky (shody a rozdíly mezi českým a něm. školním systémem, vysvědčení na německých školách) • významné školní dny a události • zaměstnání, běžné profese, běžné podniky • orientační značení • video-texty, texty na obrazovce počítače • divadlo, kino, programy • zábavní podniky • rodina a její společenské vztahy, příbuzní, přátelé • názory a postoje k blízkému okolí • formuláře, běžné události • tradice (známé německé písně) • služby a obchody, nákupní střediska • dovolená • život na venkově a ve městě **REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA** • životní styl a tradice v porovnání s ČR (srovnání života v rodinách u nás a v Německu dříve a dnes)	**Bi** – biologie člověka **Čj** – charakteristika **Čj** – prostý, sdělovací a administrativní styl **Zsv** – Listina základních lidských práv a svobod, G7 a G8 **Z** – jádrové oblasti světa, hospodářství SRN Psaní životopisu, úředního dopisu, inzerátů, mailů	

Ročník: **Oktáva**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
Žák: • zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích • logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžně známé téma • využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma • vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života	Žák: • rozezná podle zabarvení hlasu různé postoje mluvčího • hovoří plynně a gramaticky správně v ústních projevech na dané téma • zapojí se aktivně do dialogu • reaguje vhodně na otázky • využívá známé jazykové prostředky ve strukturovaném písemném projevu • používá v písemném projevu dostupné jazykové příručky • hovoří plynně a gramaticky správně na zadané téma • používá správná gramatická pravidla v písemném projevu	**PRAVOPIS** • konvence používané ve slovníku k prezentaci výslovnosti **GRAMATIKA** • supletivnost, shoda • vztažná zájmena a vztažné věty časové výrazy • vedlejší věty • zpodstatnělé infinitivy • předložkové vazby s podstatnými, přídavnými jmény a slovesy • používání zájmena „es“ • vyjádření budoucnosti • synonyma, antonyma **KOMUNIKATVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ** • popis, srovnání • příběh • jednoduchý formální dopis • jazykově nekomplikované a logicky strukturované texty • texty informační, popisné i umělecké **TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNKAČNÍ SITUACE** • příroda, životní prostředí, okolní krajina • obchodní administrativa, obchodní dopis • život mimo domov: kolej, hotel, domov přátel	***EV*** - *Člověk a životní prostředí (jak člověk ovlivňuje životní prostředí)* - *Životní prostředí regionu a ČR (se kterými problémy z hlediska životního prostředí se setkáváme)* ***OSV*** - *Seberegulace, organizace, dovednosti a efektivní řešení problémů (strategie zvládání zátěžových situací, (relaxace, důležitá životní rozhodnutí)* ***VMEGS*** - *Žijeme v Evropě (shody a rozdíly v životním stylu evropských zemí, geopolitický profil Evropy)* ***OSV*** - *Poznání a rozvoj vlastní osobnosti (způsoby chování a jednání, vztah k lidem)* **D** – poválečný vývoj Evropy se zaměřením na Německo, rozdělení a sjednocení Německa **Bi** – ekologie Rozhovory v cestovní kanceláři

		• nákup a prodej • jednoduchý návod a popis práce • jednoduché recepty • diskuse • slovníky, příručky • svátky **REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA** • kultura, umění a sport • některé známé osobnosti a jejich úspěchy (hudební skladatelé, malíři, vědci) • ukázky významných literárních děl	

Francouzský jazyk (další cizí jazyk) – vyšší gymnázium

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Francouzský jazyk vychází ze vzdělávací oblasti Další cizí jazyk RVP G. Vzdělávání v Dalším jazyce směřuje k dosažení úrovně B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Náplní předmětu je získávání produktivních, interaktivních i receptivních řečových dovedností. Důraz je kladen především na prohlubování komunikačních schopností. K jejich rozvoji je využívána slovní zásoba daných tematických okruhů a další prostředky a funkce (fonetika, pravopis, gramatika, lexikologie). Žáci jsou seznamováni s reáliemi francouzsky mluvících zemí. V průběhu výuky se žák dále seznamuje s pravidly mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a jejich respektování; utváří si všeobecný přehled o společensko-historickém vývoji lidské společnosti, což napomáhá k respektu a toleranci odlišných kulturních hodnot různých jazykových komunit.

Do vyučovacího předmětu Francouzský jazyk jsou zařazena následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- globalizační a rozvojové procesy
- poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- sociální komunikace
- morálka všedního dne

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- globalizační a rozvojové procesy
- globální problémy, jejich příčiny a důsledky
- žijeme v Evropě

Multikulturní výchova (MkV)

- základní problémy sociokulturních rozdílů
- vztah ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

Environmentální výchova (EV)

- člověk a životní prostředí
- přírodní katastrofy
- ohrožené druhy, národní parky

Mediální výchova (MedV)

- mediální produkty a jejich významy
- účinky mediální produkce a vliv médií
- práce s informacemi, tvorba sdělení

Časové vymezení

Předmět Francouzský jazyk – výuka předmětu probíhá v rozsahu 3 hodin týdně. Celková týdenní hodinová dotace pro vyšší a čtyřleté gymnázium je tedy 12 hodin.

Organizační vymezení

Výuka předmětu francouzský jazyk – Výuka probíhá v kmenových učebnách, v odborné jazykové učebně a v učebnách výpočetní techniky. Studenti jsou rozděleni na skupiny v rámci

jednotlivých ročníků. V hodinách se využívají učebnice a pracovní sešity odpovídající věku a úrovně znalosti jazyka žáků, dále doprovodné učební materiály – cvičebnice gramatiky, ukázky z knih, články atd. Žáci mají k dispozici rovněž CD nahrávky, video, dvojjazyčné slovníky, výkladový slovník, nástěnné mapy a další obrazový materiál. Do výuky je zařazen poslech textů, četba článků, překlad písní a práce s digitálními technologiemi (vyhledávání informací, gramatická cvičení, testy z reálií, online cvičen...). Při výuce se uplatňuje mnoho stylů (příkazový, s nabídkou...). Frontální výuka se zařazuje především při gramatickém výkladu. Střídáním skupinové práce s prací ve dvojicích a individuální prací se výuka stává mnohotvárnou a komplexnější.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- zadáváním problémových úkolů vede žáka k samostatnému plánování a organizování pracovní činnosti
- seznámením s různými informačními zdroji a jejich využitím při řešení daných úkolů vede žáky ke kritickému přístupu a k tvořivému zpracování informací
- volí cíle přiměřené schopnostem žáka
- motivuje žáky k dalšímu poznávání kultury a tradic dané země

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- při výuce využívá skupinovou práci, aby žáci mohli odkrýt a řešit problém z různých úhlů pohledu
- zadává práce, u kterých je možné nalézt více řešení, a tím rozvíjí žákovu kreativitu.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- rozvíjí u žáků vyjadřovací schopnosti odpovídající úrovně
- zadává cvičné práce i mluvní cvičení k prohloubení a rozšíření komunikačních schopností
- výuku organizuje tak, aby měl žák prostor a možnost vyjadřovat se v různých komunikačních situacích (monolog, dialog s vyučujícím, dialog se spolužákem, témata každodenního života, vyjádření názoru, kladení dotazů aj.)
- seznamuje žáky s různými prostředky komunikace, verbálními i neverbálními, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- v hodině zapojuje žáky do práce tak, aby měl každý prostor k sebevyjádření, naučil se respektovat názory jiných
- povzbuzuje žáky a průběžně hodnotí výsledky jejich práce tak, aby žáci byli zejména kladným ohodnocením motivováni k dalším výkonům a aby byla posílena jejich sebedůvěra a zdravé sebevědomí

- obměňuje složení žáků ve skupině či ve dvojici, aby podpořil rozvoj sociálního chování, sebereflexe a vzájemné tolerance

Kompetence občanské

Učitel:

- poskytuje žákovi prostor k diskuzi na aktuální téma, aby žák mohl argumentovat a obhajovat své názory, svá práva a práva ostatních
- vede žáky k poznání a chápání odlišných kulturních a duchovních hodnot, vysvětluje jejich podstatu a tím u žáka vytváří schopnost respektovat různorodost hodnot, názorů a postojů ostatních lidí
- motivuje žáky ke kritickému posuzování událostí a veřejného života v jejich okolí – za pomoci učebnice, a autentických materiálů seznamuje žáky s životem ve francouzsky mluvících zemích a učí je chápat a tolerovat rozdíly odlišných kultur, za tímto účelem také organizuje školní zájezdy do Francie

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- vede žáka k tomu, aby si uvědomil důležitost znalosti jazyka, seznamuje ho s dalšími možnostmi využití jazyka nejen v profesním životě
- rozpozná osobní potenciál žáka, rozvíjí jeho schopnosti a tím mu pomáhá lépe se orientovat v jeho osobním a profesním životě

Kompetence digitální

Učitel:

- učí žáky, aby ovládli potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavovali a měnili podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby
- vede žáky k tomu, aby získávali, posuzovali, spravovali, sdíleli a sdělovali data, informace a digitální obsah v různých formátech; k tomu volili efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vede žáky k tomu, aby vytvářeli, vylepšovali a propojovali digitální obsah v různých formátech; vyjadřovali se za pomoci digitálních prostředků;
- učí žáky, aby se vyrovnávali s proměnlivostí digitálních technologií a posuzovali, jak vývoj technologií ovlivňuje různé aspekty života jedince a společnosti a životní prostředí, zvažovali rizika a přínosy

Vyučovací předmět: ***Francouzský jazyk***

Ročník: **1. ročník**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy	Žák: • zorientuje se v krátkém textu, ve kterém vyhledá potřebnou informaci, hlavní myšlenky • postihne hlavní informace z jednoduchého poslechu • určí hlavní postoje mluvčích (souhlas, nesouhlas, omluva apod.)	**FONETIKA** • výslovnost francouzských samohlásek • vázání slov • intonace • přepis zvukové stránky jazyka za pomocí transkripce **SLOVNÍ ZÁSOBA** • abeceda, číslovky 0-100 000, datum, dny, měsíce, roční období, hodiny, rozvrh, barvy • národnosti, profese, rodina, charakteristika (popis, vlastnosti) osoby, můj den, sport. aktivity • jména zemí (Evropa, svět) • vyjádření souhlasu, nesouhlasu, zákazu, nadšení, odmítnutí **GRAMATICKÉ UČIVO** • slovesa être, s´appeler, connaître, faire, avoir, aller, aimer, voir, zvratná slovesa • člen (určitý, neurčitý, dělivý s konstrukcí faire) • jména zemí: rod, předložky • zájmena přivlastňovací	***OSV*** - *poznávání a rozvoj vlastní osobnosti* - *sociální komunikace*

		• množné číslo podstatných jmen (nepravidelné tvary) • rozkaz kladný, záporný • přídavná jména (rod, číslo) • zápor, zápor de • être en train de • nedávná minulost • všeobecný podmět „on“ • zájmena ukazovací • konstrukce il faut, il y a, c´est, ce sont	
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata • logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či neznámé téma • využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma	Žák: • používá základních a ustálených výrazů pro vyjádření děje • stručně vysvětlí a odůvodní svůj názor a postoje • v písemném textu jasně vyjadřuje logické vztahy mezi větami • převede text z jednoho času do druhého	**KOMUNIKAČNÍ SITUACE** • interpretace poslechu (rodina) • dokáže popsat událost (situační obrázky, foto)	***OSV*** - *poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (popis sebe sama, povahové vlastnosti)*
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života	Žák: • bez větších obtíží s porozuměním a vyjadřováním reaguje na otázky, odpovídá a sám klade otázky na probraná témata	**KOMUNIKAČNÍ SITUACE** • rozhovor s druhou osobou (jméno, věk, národnost, rodina, popis, vlastnosti)	

Ročník: **2. ročník**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy • využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů	Žák: • zorientuje se v textu týkajícím se běžných témat, rozliší důležité informace od méně důležitých • u složitějších textů pochopí téma • dokáže pohotově pracovat se slovníkem (dvojjazyčným, internetovým…), smysl vyhledaného pojmu je mu jasný	**FONETIKA** • asimilace souhlásek • vázání • základní lokální odlišnosti **SLOVNÍ ZÁSOBA** • město, čtvrť, bydlení • obchody, orientace ve městě, nákupy • škola, předměty, trvání, časové rozmezí • doprava, dopravní prostředky • cestování, prázdniny, víkend, volný čas • předpověď počasí **GRAMATICKÉ UČIVO** • zájmena vztažná, předmět přímý (COD) • tázací slova • quelqu´un, quelque chose, personne, rien • ne…plus, ne…jamais, ne…que, ne… rien • spojky, místní a časové předložky • blízká budoucnost • slovesa přechodná sortir, monter, descendre… • zájm. osob., postavení v klad. roz. zp. • blízká budoucnost • minulý čas složený x imparfait • dělivý člen • slovesa s předložkovou vazbou à, de • zvratná slovesa v rozkazovacím způsobu kladném	***MkV*** - *základní problémy sociokulturních rozdílů (mezilidské vztahy problémy dnešní Francie (jazykové a kulturní odlišnosti)*

		• slovesa acheter, vendre, louer, prendre, boire, choisir, essayer, mettre, payer, devoir, recevoir, répondre • vazby avoir à + inf., avant de + inf., au lieu de + inf., se mettre à + inf., pour + inf., sans + inf. • zájmeno tout a jeho významy	
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata • jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související • shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace	Žák: • souvisle a bez přípravy hovoří o tématech týkajících se jeho samého, rodiny, zájmů a okolí • používá základních výrazů pro vyjádření logických vztahů mezi větami • jednoduchým způsobem vyjádří své pocity, plány, pomocí základních výrazů hovoří o minulých událostech • odpovídá a sám klade otázky na běžná témata • při setkání s rodilými mluvčími formuluje základní myšlenky, názory a otázky na běžná každodenní témata	**KOMUNIKAČNÍ SITUACE** • zeptat se na cestu • telefonovat • vyprávět o plánech do budoucna, o minulých událostech • dokáže koupit základní potraviny, zboží • jak bydlím (můj dům, byt)	Produkce reklamy – vytvořit reklamu na vybrané zboží
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života • reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obratů	Žák: • při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata	**KOMUNIKAČNÍ SITUACE** • rozhovory ve dvojicích – výběr vhodné dovolené (na horách, u moře, argumenty, hledání řešení)	Nákres pokoje – popis náčrtku, vzájemné sdílení

Ročník: **3. ročník**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i textu na běžné či známé téma • odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu	Žák: • vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi • přiměřeně disponuje jazykovými prostředky v rámci tematických okruhů a probraného gramatického učiva	**FONETIKA** • důraz na výslovnost (nosovky –- vázání) **SLOVNÍ ZÁSOBA** • jídlo a pití, recepty, stravování • kultura, architektura, umění, literatura, mass-média • zdraví, nemoci • Francie (geografie, regiony, Paříž) • Česká republika (geografie, regiony, Praha) **GRAMATICKÉ UČIVO** • člen dělivý x výrazy množství • pourquoi x parce que, pour + inf. • stupňování příd. jmen, příslovcí • venir de + inf., faire + inf. • futur simple • zájmenné příslovce en • zájmena vztažná • dvojice zájmen, postavení ve větě • intrpunkce v souvětí • podmínka přítomná • podmínková souvětí • un autre x l´autre, même a jeho význ.	**Vv** – Francouzští umělci **Z** – Evropa

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata • formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně • logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či neznámé téma využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma	Žák: • vlastními slovy shrne téma a obsah textu • jasně vyjádří svůj názor pomocí nejčastěji používaných obratů • svůj názor a své postoje stručně vysvětlí • v písemném textu jasně vyjadřuje logické vztahy mezi větami • vyhledá číslovky v textu • převede text z jednoho času do druhého	**KOMUNIKAČNÍ SITUACE** • oblíbený recept • samostatné vyprávění o vztahu ke kultuře, umění, popis základních rysů architektonických stylů • průvodce Paříží	Prezentace vybraného regionu ve Francii (poloha regionu, tradiční zvyky, pokrmy, jazykové zvláštnosti atd.)
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života • s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků	Žák: • pozná jednotlivé větné členy • graficky znázorní stavbu věty • správně spojuje věty nejobvyklejšími spojovacími výrazy • dokáže správně používat interpunkci v jednoduchých souvětích	**KOMUNIKAČNÍ SITUACE** • rozhovor-u lékaře, v restauraci, dotaz na cestu	

Ročník: **4. ročník**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy • odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu • užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů	Žák: • rozumí hlavnímu smyslu autentických nahrávek • samostatně se zorientuje v textu zabývajícím se běžnými tématy a aktuálními záležitostmi a vyhledá v něm podstatné informace • za použití slovníků samostatně pracuje s textem	**FONETIKA** • asimilace souhlásek • větná intonace • upevňování správné výslovnosti • specifika výslovnosti v běžném mluveném projevu (vynechání částice ne v záporu atd.) **SLOVNÍ ZÁSOBA** • francouzské reálie • Česká republika (historie) • Francie (historie, významné osobnosti) • Evropská unie, mezinárodní organizace • věda, technika (objevy, osobnosti) móda, oblečení • životní prostředí **GRAMATICKÉ UČIVO** • francouzské reálie • Česká republika (historie) • Francie (historie, významné osobnosti) • Evropská unie • věda, technika (objevy, osobnosti) • móda, oblečení • životní prostředí, katastrofy, národní parky Francie •	**Vv, Hv, Čj** – francouzští umělci **Z** – Evropa V průběhu celého školního roku probíhá opakování probraných témat a jejich případné doplnění, rekapitulace probrané gramatiky, opakování slovní zásoby Příprava maturantů na maturitní zkoušku z Fj

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně • logicky a jasně strukturuje písemný středně dlouhý projev, formální i neformální text na běžné či neznámé téma • sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek • využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma	Žák: • vlastními slovy shrne plynně téma a obsah textu • odliší hlavní a vedlejší myšlenky • určí povahu textu • jasně vysvětluje svá rozhodnutí a postoje • jasně a s použitím osvojené slovní zásoby vyjadřuje vztahy mezi jednotlivými myšlenkami • respektuje zvyklosti a správně používá zdvořilostní obraty při psaní formálního dopisu	**KOMUNIKAČNÍ SITUACE** • popsat svůj šatník, vyjádřit, co si obléknu podle počasí • vyprávění o frankofonních zemích (Belgie, Lucembursko, Švýcarsko, Monako, Kanada)	Prezentace vybrané francouzské osobnosti **Zsv** – francouzské osvícenství, směry **Z** – západní Evropa, Kanada
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků • zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích	Žák: • s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků • zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích	**KOMUNIKAČNÍ SITUACE** • rozhovor na téma móda, oblečení (v obchodě, doma) • rozhovor na téma dovolená (výběr destinace, argumentace, doprava, ubytování…)	Novinářské interview na téma přírodní katastrofy (ropná skvrna, dálnice přes CHKO, ohrožený živočišný druh, požár, apod.)

Vyučovací předmět: ***Francouzský jazyk***

Ročník: **Kvinta**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i textu na běžné či známé téma • identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace	Žák: • zorientuje se v obtížnějším textu týkajícím se běžných témat • vyhledá v textu nejdůležitější informace	**FONETIKA** • důraz na výslovnost (nosovky, vázání **SLOVNÍ ZÁSOBA** • recepty, regionální pokrmy • volný čas, svátky • doprava, dopravní prostředky • životní prostředí, třídění, odpadky, národní parky, katastrofy • škola, školní systém v ČR **GRAMATICKÉ UČIVO** • opakování pravopisu • člen dělivý x výrazy množství • stupňování • negace (ne…personne, ne…rien, ne…jamais, ne…plus, ne…que) • osobní zájmena samostatná • zájmena vztažná qui, que, dont • dvojice zájmen, jejich postavení ve větě • intrpunkce v souvětí • slovesa přechodná sortir, monter, descendre minulý čas složený (s être) • imperfektum • vyjádření času (pendant, il y a, pour…)	

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata • logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či neznámé téma • jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související	Žák: • používá základních a ustálených výrazů pro vyjádření děje • umí stručně vysvětlit a odůvodnit svůj názor a postoje • v písemném textu jasně vyjadřuje logické vztahy mezi větami	**KOMUNIKAČNÍ SITUACE** • interpretace poslechu (doprava, v restauraci, národní parky ve Francii, ohrožená zvířata) • dokáže popsat událost (situační obrázky, foto) • prezentace svátků – porovnání s Francií	***OSV*** - *poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (popis sebe sama, povahové vlastnosti)*
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života	Žák: • bez větších obtíží s porozuměním a vyjadřováním reaguje na otázky, odpovídá a sám klade otázky na běžná témata	**KOMUNIKAČNÍ SITUACE** • novinářské interview na téma přírodní katastrofy (ropná skvrna, dálnice přes CHKO, ohrožený živočišný druh, požár, apod.)	

Ročník: **Sexta**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy • odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu	Žák: • rozumí hlavnímu smyslu nepřizpůsobeného autentického projevu o běžných záležitostech • na základě otázek vyhledá v textu podstatné informace • identifikuje hlavní myšlenky textu	**FONETIKA** • lokální odlišnosti • upevňování správného vázání **SLOVNÍ ZÁSOBA** • krajina, zemský povrch, světové strany (rozšíření sl. Zásoby) • zvěř (lesní, domácí, exotická) • francouzské reálie • Francie (geografie, regiony) • roční období (rozšíření, aktivity) • mass-média, literatura, žánry • GRAMATICKÉ UČIVO • spojky, jejich užití • jednoduchý čas budoucí • podmínka přítomná • vazby avoir à + inf., avant de + inf., au lieu de + inf., se mettre à + inf., pour + inf., sans + inf. • přivlastňovací zájmena samostatná • předložky a jejich vazby • tvorba příslovcí z přídavných jmen	V průběhu celého školního roku jsou do výuky s ohledem na charakter učiva zařazovány následující metody a postupy: - četba textu - práce s textem (individuální, skupinová) - hra - kvíz - diktát - pravopisná cvičení - prověrky - gramatické rozbory - užívaní internetových zdrojů, práce s nimi apod.

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně • logicky a jasně strukturuje písemný středně dlouhý projev, formální i neformální text na běžné či neznámé téma • využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma	Žák: • vlastními slovy shrne plynně téma a obsah textu • převede text z jednoho času do druhého • odliší hlavní a vedlejší myšlenky • určí povahu textu • jasně vysvětluje svá rozhodnutí a postoje, popíše minulé události • jasně a s použitím široké slovní zásoby vyjadřuje vztahy mezi jednotlivými myšlenkami • respektuje zvyklosti a správně používá zdvořilostní obraty při psaní formálního dopisu	**KOMUNIKAČNÍ SITUACE** • vyprávění základního děje knihy • popis francouzských regionů, reálií, jejich produktů, tradic, zvláštností, památek	Prezentace – Ve kterém regionu bych chtěl/a žít a proč
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života • reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obratů	Žák: • bez větších obtíží s porozuměním a vyjadřováním reaguje na otázky, odpovídá a sám klade otázky na běžná témata	**KOMUNIKAČNÍ SITUACE** • pracovní plán – organizace volného času – dialog • výběr společné destinace – vyjádření argumentů, návrhů, nesouhlasu	

Ročník: **Septima**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy • odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu • využívá různé druhy slovníků, zdroje digitální při čtení nekomplikovaných faktografických textů	Žák: • porozumí hlavním myšlenkám autentického projevu typu rozhlasového či televizního pořadu na známé téma • zorientuje se ve středně náročném textu, rozliší hlavní a vedlejší myšlenky a vyhledá požadované informace • používá jazykové příručky, vyhledává potřebné informace	**FONETIKA** • hovorová francouzština • výslovnostní specifika **SLOVNÍ ZÁSOBA** • volný čas, finance, rozpočet • umění, výstavy, stavební slohy • film, divadlo, hudba, četba • Paříž, Praha (historie, památky) **GRAMATICKÉ UČIVO** • neurčité zájmeno tout a jeho významy • même a jeho významy • zájmenné příslovce en, y • podmínková souvětí • trpný rod • subjunktiv sloves avoir, être	V průběhu celého školního roku jsou do výuky s ohledem na charakter učiva zařazovány následující metody a postupy: - četba textu - práce s textem (individuální, skupinová) - hra, kvíz - užívání internetových zdrojů, práce s nimi
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace	Žák: • zřetelně formuluje svůj názor a uvádí k němu argumenty • písemně i ústně srozumitelně shrne obsah přečteného či vyslechnutého textu	**KOMUNIKAČNÍ SITUACE** • popsat Paříž, Prahu – hlavní kulturní památky • převyprávět film nebo knihu, hlavní děj	Prezentace – vybraná architektonická památka (místní, časové, slohové zařazení)

INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obratů	Žák: při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata tvořivě pracuje s textem, smysluplně využívá znalostí ze syntaxe v gramatice	**KOMUNIKAČNÍ SITUACE** • rozhovor o umění – preference stylů, vybraný žánr • orientace ve městě, dotaz na atraktivní památky	Žák reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obratů

Ročník: **4. ročník, oktáva**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení	Žák: • v autentickém mluveném projevu na všeobecná a známá témata porozumí hlavním myšlenkám i podrobnějším informacím, zorientuje se v obtížnějším projevu na neznámé téma • v textech o všeobecných a známých tématech rozliší hlavní a vedlejší myšlenky, se slovníkem se zorientuje v nepříliš složitém odborném textu	**FONETIKA** • celkové shrnutí výslovnostních pravidel, vazba **SLOVNÍ ZÁSOBA** • Česká republika (historie, geografie) • věda a technika • Evropská unie, mezinárodní organizace • dnešní svět, problémy generační, mladých, psychické **GRAMATICKÉ UČIVO** • subjunktiv (nepravidelných sloves) • pravidla užívání subjunktivu • souslednost časová • gérondif • přivlastňovací zájmena samostatná • místní a časové předložky • komplexní opakování	V průběhu celého školního roku jsou do výuky s ohledem na charakter učiva zařazovány následující metody a postupy: - četba textu - práce s textem (individuální, skupinová) - hra, kvíz - užívání internetových zdrojů, práce s nimi

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma • sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek • využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma	Žák: • dbá na logické členění textu a jeho souvislý tok • jasně vysvětluje svá rozhodnutí a postoje • na základě práce s prameny zpracovává práce na různá témata		***VMEGS*** - *Žijeme v Evropě (Žáci jsou vedeni k pochopení významu setkávání lidí z evropských států a významu jazyků pro jejich dorozumění.)* Prezentace – vybraná architektonická památka (místní, časové, slohové zařazení) Práce se zdroji, s informacemi (písemná práce o vybrané mezinárodní organizaci)
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obratů	Žák: • při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata • tvořivě pracuje s textem, smysluplně využívá znalostí ze syntaxe v gramatice	**KOMUNIKAČNÍ SITUACE** • rozhovor o krajích ČR (společný výběr místa, návrhy programu)	V průběhu celého školního roku probíhá opakování probraných témat a jejich případné doplnění, rekapitulace probrané gramatiky, opakování slovní zásoby – příprava maturantů na maturitní zkoušku z Fj

Ruský jazyk (další cizí jazyk) – vyšší gymnázium

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Ruský jazyk vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, která se realizuje ve vzdělávacích oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk. Navazuje na poznání českého jazyka a má i podobné cíle – postupné zvládání mluvených a psaných projevů a vytváření komplexní komunikační kompetence. U žáků čtyřletého studia jde především o získání dostačujících vyjadřovacích prostředků a odpovídající slovní zásoby, aby zvládli jazyk jako prostředek komunikace. U žáků víceletého gymnázia, kteří již mají delší dobu výuku ruského jazyka a dovedou v daném jazyce komunikovat, se předpokládá hlubší úroveň znalosti ruského jazyka. Specifickým cílem je jeho aktivní znalost, která usnadňuje přístup k informacím, intenzivnějším osobním kontaktům. Důraz je kladen na zvyšování komunikativní úrovně, aby žáci mohli v tomto jazyce účinně komunikovat o běžných tématech, navazovat společenské a osobní vztahy, porozumět kultuře a zvykům jiných lidí a respektovat je. Vyučování vede k prohlubování komunikačních schopností získaných na nižším stupni gymnázia. Vzdělávání v oboru Další cizí jazyk navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností odpovídajících úrovni A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, které žák získal v předchozím vzdělávání a směřuje k dosažení úrovně B1 podle tohoto rámce. Vzdělávání v dalším cizím jazyce lze charakterizovat následovně: Žák má dostačující vyjadřovací prostředky a odpovídající slovní zásobu k tomu, aby se domluvil a vyjadřoval, disponuje dostatečnými opisnými prostředky v rámci tematických okruhů, jako jsou rodina, koníčky a zájmy, práce, cestování a aktuální události. Komunikuje přiměřeně právně, všeobecně ovládá gramatiku, využívá nejběžnější vyjadřovací prostředky.

Do vyučovacího předmětu Ruský jazyk jsou zahrnuta následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
- Sociální komunikace
- Morálka všedního dne
- Spolupráce a soutěž

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Globalizační a rozvojové procesy
- Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
- Žijeme v Evropě
- Vzdělávání v Evropě a ve světě

Multikulturní výchova (MkV)

- Základní problémy sociokulturních rozdílů
- Psychosociální aspekty interkulturality
- Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

Environmentální výchova (EV)

- Problematika vztahů organismů a prostředí
- Člověk a životní prostředí
- Životní prostředí regionu a České republiky

Mediální výchova (MedV)

- Média a mediální produkce
- Mediální produkty a jejich významy
- Uživatelé
- Účinky mediální produkce a vliv médií
- Role médií v moderních dějinách

Časové vymezení

Vyučovací předmět Ruský jazyk je zařazen do výuky v 5. až 8. ročníku osmiletého studia (v návaznosti na nižší stupeň gymnázia) a v 1. až 4. ročníku čtyřletého studia. Ruskému jazyku budou věnovány 3 vyučovací hodiny v každém ročníku.

Organizační vymezení

V hodinách se využívají učebnice a pracovní sešity odpovídající věku žáků, dále doprovodné učební materiály (cvičebnice gramatiky, časopisy atd.). Žáci mají též k dispozici CD nahrávky k učebnicím, česko-ruské a rusko-české slovníky, nástěnné mapy a další obrazové materiály. Žáci jsou rozděleni do skupin. Výuka probíhá ve třídě, v jazykové učebně vybavené audiovizuální technikou nebo v počítačové učebně s velkoplošnou projekcí. Do výuky je zařazen poslech textů, audioorální cvičení, práce s videoprogramy, počítačovými programy a informacemi z internetu.

Učitel volí učebnice v kombinaci s dalšími výukovými materiály tak, aby bylo dosaženo co nejefektivněji požadovaných výstupů. Výuka je vedena tak, aby žák ovládl komunikativní dovednosti, a tak byl schopen se dorozumět a diskutovat o různých tématech. K tomu přispívá Společně branou poznání Gymnázium, Blovice, Družstevní 650 i veškerá výuka gramatiky. Ve výuce se žák rovněž seznamuje částečně s reáliemi Ruské federace. K osvojování nových poznatků využívá také internet.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- zadáváním samostatné práce vede žáka k tomu, aby využíval učení jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj
- motivací vede žáka k získávání, tvořivému zpracování a využívání poznatků a informací z různých zdrojů (slovníky, internet, informace z tisku, rozhlasu, televize)
- společným posuzováním naučí žáka kriticky hodnotit výsledky vlastního učení, přijímat ocenění, radu i kritiku druhých, poučit se z chyb

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- simulací různých situací vede žáka k rozpoznání a objasnění problému a hledání řešení
- zadáváním úkolů naučí žáka kriticky interpretovat získané poznatky a zjištění, ověřovat je a využívat je pro formulaci vlastních tvrzení a argumentů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- poslechem nahrávek naučí žáka porozumět sdělením různého typu
- zadáváním přiměřeně náročných textů vede žáka k srozumitelnému a přiměřenému vyjadřování se v písemných i ústních projevech
- ukládáním úkolů na počítači naučí žáky získávat a využívat informace a moderní informační technologie

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- správnou motivací vede žáky k reálnému posouzení vlastních fyzických a duševních možností
- zadáváním samostatné práce naučí žáka sledovat a posuzovat dění v místě bydliště i nejbližším okolí
- zadáváním samostatné práce vede žáka k tomu, aby promýšlel souvislosti mezi právy, povinnostmi, hájil svá práva i práva jiných

Kompetence občanské

Učitel:

- zadáváním samostatné práce naučí žáka sledovat a posuzovat dění v místě bydliště i nejbližším okolí
- zadáváním samostatné práce vede žáka k tomu, aby promýšlel souvislosti mezi právy, povinnostmi, hájil svá práva i práva jiných

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- zadáváním domácích úkolů směruje žáka k možnosti dalšího vzdělávání se v jazykové oblasti a k možnosti využití získaných jazykových znalostí v budoucím profesním zaměření
- individuálním přístupem vede žáky k uplatňování vlastní iniciativy a tvořivosti

Kompetence digitální

Učitel:

- učí žáky, aby ovládli potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavovali a měnili podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby
- vede žáky k tomu, aby získávali, posuzovali, spravovali, sdíleli a sdělovali data, informace a digitální obsah v různých formátech; k tomu volili efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vede žáky k tomu, aby vytvářeli, vylepšovali a propojovali digitální obsah v různých formátech; vyjadřovali se za pomoci digitálních prostředků
- učí žáky, aby se vyrovnávali s proměnlivostí digitálních technologií a posuzovali, jak vývoj technologií ovlivňuje různé aspekty života jedince a společnosti a životní prostředí, zvažovali rizika a přínosy

Vyučovací předmět: ***Ruský jazyk***

Ročník: **1. ročník**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
Žák: • rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promuvy • jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související • reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obratů	Žák: • ovládá azbuku jako nezbytnou součást porozumění v ústním i psaném projevu • rozezná v projevu na základě intonace druhy vět • sestaví jednoduché sdělení o sobě, své rodině, okolí, svých zájmech a zálibách • užívá přiměřené jazykové prostředky pro své sdělení	**ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ STRÁNKA JAZYKA** • písmena azbuky • přízvuk, pohyblivý přízvuk podstatných jmen a sloves • intonace tázacích a oznamovacích vět • rozlišování přízvučných a nepřízvučných slabik • poučení o funkci jotovaných písmen • nepřízvučné o, a, e • výslovnost zakončení zvratných sloves **MLUVNICE** • 1. pád podstatných jmen v oslovení • podstatná jména mužského a ženského rodu • podstatná jména po číslovkách 2, 3, 4 • osobní zájmena • přivlastňovací zájmena • číslovky 1–100 • slovesa – I. a II. časování **SLOVNÍ ZÁSOBA** • rodina • povolání, zaměstnání • volný čas, koníčky, zájmy **KOMUNIKAČNÍ SITUACE** • pozdravy při setkání, loučení, seznamování	***OSV*** - *Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti* - *Sociální komunikace* - *Spolupráce a soutěž* ***MkV*** - *Základní problémy sociokulturních rozdílů* - *Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí* **Z, ZSV**

		• představení se, poděkování, omluva, prosba • odpuštění, pochvala, pokárání, lítost, přiznání • vést běžný telefonický rozhovor • pozvat někoho na návštěvu, do kina, do divadla, na schůzku • získat a uvádět základní informace o blízkých osobách (bydliště, povolání apod.) • mluvit o členech nejbližší i širší rodiny • informovat o vlastních zálibách, koníčcích a volném čase • informovat o zaměstnání svých blízkých a vlastních kariérních plánech • mluvit a neformálně psát (i v online prostředí) o zálibách, koníčcích, volném čase • napsat pozdrav, vzkaz, přání, blahopřání, pozvání, odpověď, osobní dopis, stručný životopis	

Ročník: **2. ročník**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
Žák: • identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace • odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu • shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace • s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků	Žák: • rozpozná a pojmenuje správně získané informace a pochopí obsah sdělení • při práci s cizojazyčným textem ověří svůj odhad v tištěném i online slovníku • užívá jednoduché formy sdělení • reaguje na otázky, aktivně využívá získanou slovní zásobu, dbá na správnou intonaci	**ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ STRÁNKA JAZYKA** • výslovnost párových tvrdých a měkkých souhlásek • intonace otázek • výslovnost předložkových spojení • pohyblivý přízvuk sloves • pohyblivý přízvuk podstatných jmen intonace souvětí • slovní přízvuk • pravidla pravopisu u běžných slov **MLUVNICE** • řadové číslovky • vyjadřování data • skloňování osobních a tázacích zájmen • slovesné vazby odlišné od češtiny • časování sloves pohybu • časování vybraných nepravidelných sloves • vyjadřování modality • skloňování přídavných jmen • minulý čas • vykání • skloňování podstatných jmen • podstatná jména životná a neživotná • nesklonná podstatná jména	***OSV*** - *Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti* - *Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů* - *Morálka všedního dne* - *Spolupráce a soutěž* ***VMEG*** - *Vzdělávání v Evropě a ve světě* ***MkV*** - *Psychocociální aspekty interkulturality* **Čj, Z, Bi, ZSV**

		SLOVNÍ ZÁSOBA • charakterové vlastnosti • škola, vzdělávání • doprava • nákupy a služby • zdraví a nemoc • den ve městě **KOMUNIKAČNÍ SITUACE** • charakterizovat své blízké, vystihnout jejich přednosti a nedostatky • popsat školu, oblíbené a neoblíbené předměty, průběh vyučování, studijní plány do budoucna • koupit si jízdenku, popsat cestu, zeptat se na cestu • komunikovat s pracovníky v dopravě • vést dialog s prodavačem, informovat se na cenu, koupit si potřebnou věc, požádat o možnost vyzkoušet si oblečení • popsat zdravotní problémy, komunikovat s lékařem o zdravotním stavu, zavolat první pomoc, charakterizovat zdravý životní styl • komunikovat v informačním centru, zeptat se na prohlídku památek, ubytovat se v hotelu	

Ročník: **3. ročník**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
Žák: • užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení • srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata • logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma • zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné známé téma o předvídatelných • každodenních situacích	Žák: • správně artikuluje, dbá na slovní a větný přízvuk • rozumí obsahu čteného nebo vyslechnutého textu (i z médií), při reprodukci užívá známé slovní zásoby • člení písemný projev podle smyslu • využívá známých jazykových prostředků • reaguje adekvátně na otázky • zapojí se aktivně do dialogu	**ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ STRÁNKA JAZYKA** • důraz na správnou výslovnost a pravopis • redukce hlásek v nepřízvučných slabikách **MLUVNICE** • vazby odlišné od Čj • časování vybraných nepravidelných sloves • skloňování přídavných jmen • datum a čas • skloňování číslovek • zpodstatnělá přídavná jména • druhy a užití zájmen • slovesné vazby odlišné od Čj • vyjádření přibližnosti • stupňování přídavných jmen • skloňování podstatných jmen • základní spojky, příslovce a předložky • podmiňovací způsob • tvoření rozkazovacího způsobu **SLOVNÍ ZÁSOBA** • oblečení • počasí a roční období • bydlení • jídlo a vaření • kultura a kulturní život (literatura, divadlo, film, muzea, výtvarné umění)	***OSV*** - *Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti* - *Sociální komunikace* ***VMEG*** - *Globální problémy, jejich příčiny a důsledky* - *Žijeme v Evropě* ***EV*** - *Problematika vztahů organismů a prostředí* **Čj, Z, Bi, ZSV**

		KOMUNIKAČNÍ SITUACE • popsat oblečení módní styl • vyjádřit se k aktuálnímu počasí, charakterizovat roční období • popsat vybavení pokoje, domu, bytu • napsat inzerát • sestavit recept, komunikovat o jídle, objednat si jídlo v restauraci • napsat příběh, stručný popis • vyprávět děj literárního díla, filmu, divadelního představení • zhodnotit umělecké dílo	

Ročník: **4. ročník**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
Žák: • využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů • formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně • sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek • využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na běžné téma • vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života	Žák: • při práci s textem plně využije nabízených pomocných materiálů a slovníků • používá aktivně získanou slovní zásobu k vyjádření svého názoru • své myšlenky logicky uspořádá • tvoří souvislý text • při zpracování písemného projevu dle potřeby využívá tištěný i online slovník • hovoří plynule a gramaticky správně na zadané téma	**ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ STRÁNKA JAZYKA** • upevňování správné výslovnosti a pravopisu • větná intonace **MLUVNICE** • slovesné vazby odlišné od Čj • časování pravidelných i nepravidelných sloves • rozkazovací způsob • stupňování přídavných jmen • užití neurčitých a záporných zájmen • infinitivní konstrukce • modalita **SLOVNÍ ZÁSOBA** • geografie RF • historie Ruska • sport • ekologie • život v 21. století, moderní technologie • ČR – geografie, náš region **KOMUNIKAČNÍ SITUACE** • komunikovat o historickém vývoji, klíčových událostech a významných osobnostech RF • připravit stručnou prezentaci vztahující se k reáliím RF • popsat svůj vztah ke sportu, výhody aktivního sportování	***OSV*** - *Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti* - *Sociální komunikace* - *Spolupráce a soutěž* ***VMEG*** - *Globalizační a rozvojové procesy* - *Globální problémy, jejich příčiny a důsledky* - *Žijeme v Evropě* ***EV*** - *Člověk a životní prostředí* - *Životní prostředí regionu a České republiky* ***MedV*** - *Média a mediální produkce* - *Mediální produkty a jejich významy* - *Role médií v moderních dějinách* **Čj, Z, Bi, F** V průběhu celého školního roku probíhá opakování probraných témat a jejich případné doplnění, rekapitulace probrané gramatiky, opakování slovní zásoby - příprava maturantů na maturitní zkoušku z Rj

		• vysvětlit globální ekologické problémy a jejich příčiny • postihnout výhody a nevýhody současného života • charakterizovat zeměpisné podmínky RF a ČR • doporučit turisticky zajímavá místa	

Ročník: **Kvinta**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
Žák: • rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy • jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související • reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obratů	Žák: • pochopí obsah sdělení jako předpoklad pro další práci se získanými informacemi • dle zabarvení hlasu rozezná postoje mluvčího ke sdělení • zorientuje se v obtížnějším textu týkajícím se běžných témat • vyhledá v textu nejdůležitější informace • bez větších obtíží s porozuměním a vyjadřováním reaguje na otázky, odpovídá a sám klade otázky na běžná témata • užívá přiměřené jazykové prostředky pro své sdělení	**ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ STRÁNKA JAZYKA** • přízvuk, pohyblivý přízvuk podstatných jmen a sloves • intonace tázacích a oznamovacích vět • rozlišování přízvučných a nepřízvučných slabik • funkce jotovaných písmen, nepřízvučné samohlásky • výslovnost zakončení zvratných sloves **MLUVNICE** • skloňování podstatných jmen • časování sloves pohybu • místní předložky • základní a řadové číslovky – datum a letopočet • podmiňovací způsob • časování nepravidelných sloves • druhy zájmen • vyjádření srovnání • vyjádření výzvy **SLOVNÍ ZÁSOBA** • město, orientace ve městě, virtuálních procházka městem • příroda – fauna a flóra • sport • vzhled a charakter člověka • počasí, roční období	***OSV*** - *Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti* - *Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů* - *Spolupráce a soutěž* ***MkV*** - *Základní problémy sociokulturních rozdílů* ***EV*** - *Problematika vztahů organismů a prostředí* - *Člověk a životní prostředí* **Z, Bi, TV**

		• bydlení • jídlo, stravování **KOMUNIKAČNÍ SITUACE** • popsat cestu, zeptat se na cestu • upozornit na zajímavá místa ve městě • komunikovat v informačním centru • popsat krajinu, zvíře, rostlinu • popsat svůj vztah ke sportu, výhody aktivního sportování • zformulovat a vysvětlit pravidla konkrétního sportu • charakterizovat zdravý životní styl • charakterizovat osobu, domácího mazlíčka, ideálního partnera • popsat dům, byt, místnost, vytvořit inzerát, vést telefonický rozhovor o pronájmu/ koupi nemovitosti • vystihnout výhody a nevýhody různých druhů bydlení • sestavit recept, komunikovat o jídle, objednat si jídlo v restauraci, vyjádřit spokojenost/ nespokojenost	

Ročník: **Sexta**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
Žák: • identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace • odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu • shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace • s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků	Žák: • rozpozná a pojmenuje správně získané informace a pochopí obsah sdělení • identifikuje hlavní myšlenky textu • vlastními slovy shrne plynně téma a obsah textu • při práci s cizojazyčným textem ověří svůj odhad ve slovníku • jasně vysvětluje svá rozhodnutí a postoje, popíše minulé události • reaguje na otázky, aktivně využívá získanou slovní zásobu, dbá na správnou intonaci • bez větších obtíží s porozuměním a vyjadřováním reaguje na otázky, odpovídá a sám klade otázky na běžná témata	**ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ STRÁNKA JAZYKA** • výslovnost párových tvrdých a měkkých souhlásek • intonace otázek • výslovnost předložkových spojení • pohyblivý přízvuk sloves • pohyblivý přízvuk podstatných jmen • intonace souvětí • pravopis zeměpisných názvů **MLUVNICE** • skloňování přídavných jmen měkkých • vyjadřování přibližnosti • předložky • vyjádření nutnosti, nezbytnosti • vyjádření příčiny • slova s odlišnou vazbou • infinitivní věty • časování nepravidelných sloves • skloňování záporných zájmen **SLOVNÍ ZÁSOBA** • RF – geografie, politické uspořádání, historie, svátky, tradice • škola, vzdělávání • zdraví a nemoc • doprava, cestování • život v 21. století, moderní technologie	***OSV*** - *Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti* - *Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů* - *Morálka všedního dne* - *Spolupráce a soutěž* ***VMEG*** - *Globalizační a rozvojové procesy* - *Globální problémy, jejich příčiny a důsledky* - *Vzdělávání v Evropě a ve světě* ***MkV*** - *Psychosociální aspekty interkulturality* - *Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí* ***EV*** - *Člověk a životní prostředí* ***MedV*** - *Média a mediální produkce* - *Role médií v moderních dějinách* **Z, Bi, D, F**

		KOMUNIKAČNÍ SITUACE • orientovat se v mapě RF • charakterizovat zeměpisné podmínky RF • komunikovat o historickém vývoji, klíčových událostech a významných osobnostech RF • popsat školu, oblíbené a neoblíbené předměty, průběh vyučování, studijní plány do budoucna • popsat zdravotní problémy, komunikovat s lékařem o zdravotním stavu, zavolat první pomoc, charakterizovat zdravý životní styl • koupit si jízdenku, popsat cestu, zeptat se na cestu • komunikovat s pracovníky v dopravě • uvádět výhody a nevýhody jednotlivých dopravních prostředků • naplánovat výlet, cestu • komunikovat v informačním centru • zeptat se na turisticky zajímavá místa • postihnout výhody a nevýhody života v moderní době • vysvětlit výhody a nevýhody moderních technologií, sociálních sítí	

Ročník: **Septima**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
Žák: • užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení • srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata • logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma • zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné známé téma o předvídatelných každodenních situacích	Žák: • správně artikuluje, dbá na slovní a větný přízvuk • rozumí obsahu čteného nebo vyslechnutého textu, při reprodukci užívá známé slovní zásoby • používá jazykové příručky (i v online prostředí), vyhledává potřebné informace • člení písemný projev podle smyslu • využívá známých jazykových prostředků • reaguje adekvátně na otázky • zapojí se aktivně do dialogu • bez větších obtíží s porozuměním a vyjadřováním reaguje na otázky, odpovídá a sám klade otázky na běžná témata • zřetelně formuluje svůj názor a uvádí k němu argumenty	**ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ STRÁNKA JAZYKA** • hovorová ruština – výslovnostní specifika **MLUVNICE** • stupňování přídavných jmen • neurčitá zájmena a jejich užití • záporná zájmena • slovní a větný zápor • příslovce • časování nepravidelných sloves • slovesné vazby odlišné od češtiny • modalita • spojky a spojovací výrazy • podmínkové věty • podmiňovací způsob **SLOVNÍ zásoba** • ekologie • den ve městě • stravování, zdravý životní styl • režim dne • ČR • kultura a kulturní život (literatura, divadlo, film, muzea, výtvarné umění)	***OSV*** - *Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti* - *Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů* ***VMEG*** - *Globalizační a rozvojové procesy* - *Globální problémy, jejich příčiny a důsledky* - *Žijeme v Evropě* ***EV*** - *Problematika vztahů organismů a prostředí* - *Člověk a životní prostředí* - *Životní prostředí regionu a České republiky* ***MedV*** - *Mediální produkty a jejich významy* - *Uživatelé* - *Role médií v moderních dějinách* **Čj, Z, Bi, D, ZSV**

		KOMUNIKAČNÍ SITUACE • vysvětlit globální ekologické problémy a jejich příčiny • komunikovat v informačním centru, na letišti, zeptat se na prohlídku památek, ubytovat se v hotelu • sestavit recept, komunikovat o jídle, objednat si jídlo v restauraci, popsat zdravý životní styl • popsat svůj všední den, volný den, nejvýznamnější svátky • charakterizovat zeměpisné podmínky ČR • plynule vyprávět o historii ČR • doporučit turisticky zajímavá místa v ČR • vyprávět děj literárního díla, filmu, divadelního představení • zhodnotit umělecké dílo	

Ročník: **Oktáva**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
Žák: • využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů • formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně • sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek • využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na běžné téma • vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života	Žák: • při práci s textem umí plně využít nabízených pomocných materiálů a slovníků • používá aktivně získanou slovní zásobu k vyjádření svého názoru • své myšlenky umí logicky uspořádat • tvoří souvislý text • při zpracování písemného projevu dle potřeby využívá slovník • hovoří plynule a gramaticky správně na zadané téma • zřetelně formuluje svůj názor a uvádí k němu argumenty	**ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ STRÁNKA JAZYKA** • celkové shrnutí výslovnostních a pravopisných pravidel **MLUVNICE** • slovesné vazby odlišné od češtiny • časování nepravidelných sloves • přechodníky • přehled druhů zájmen • skloňování přivlastňovacích zájmen • skloňování podstatných jmen – méně frekventované vzory • vazby s infinitivem • jmenné tvary přídavných jmen **SLOVNÍ ZÁSOBA** • historie Ruska • náš region **KOMUNIKAČNÍ SITUACE** • komunikovat o historickém vývoji, klíčových událostech a významných osobnostech RF • charakterizovat náš region • doporučit turisticky zajímavá místa v našem regionu	***VMEG*** - *Globalizační a rozvojové procesy* - *Žijeme v Evropě* ***EV*** - *Životní prostředí regionu a České republiky* ***MedV*** - *Účinky mediální produkce a vliv médií* **Z, D, ZSV** V průběhu celého školního roku probíhá opakování probraných témat a jejich případné doplnění, rekapitulace probrané gramatiky, opakování slovní zásoby. Příprava maturantů na maturitní zkoušku z Rj.

Španělský jazyk (další cizí jazyk) – vyšší gymnázium

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Španělský jazyk vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk. Vede žáka k chápání jazyka jako odrazu historického a kulturního vývoje. Slouží k osvojení si základních jazykových prostředků umožňujících komunikaci v rámci integrované Evropy. Výstupem je žák, který má dostatečné vyjadřovací prostředky a odpovídající slovní zásobu k tomu, aby se domluvil a vyjadřoval, disponuje dostatečnými opisnými prostředky v rámci tematických okruhů, jako jsou rodina, školy, koníčky, zájmy, práce, cestování a aktuální události. Komunikuje přiměřeně správně, všeobecně ovládá gramatiku a využívá nejběžnější vyjadřovací prostředky. Dosažená úroveň podle Společného evropského referenčního rámce je A2 – B1 (B2).

Do vyučovacího předmětu Španělský jazyk jsou zahrnuta následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- Sociální komunikace
- Morálka všedního dne

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Globální problémy, jejich příčiny a důsledky

Multikulturní výchova (MkV)

- Základní problémy sociokulturních rozdílů
- Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

Environmentální výchova (EV)

- Člověk a životní prostředí

Mediální výchova (MedV)

- Mediální produkty a jejich významy

Učitel volí učebnice v kombinaci s dalšími výukovými materiály tak, aby bylo dosaženo požadovaných výstupů co nejefektivněji. Při výuce se žák rovněž seznamuje částečně s reáliemi Španělska. K osvojování nových poznatků využívá také internet.

Časové vymezení

Předmět Španělský jazyk je zařazen do výuky v 1–4. ročníku čtyřletého studia a 5.-8 (kvinta–oktáva) ročníku osmiletého studia. Španělštině budou věnovány 3 vyučovací hodiny v každém ročníku.

Organizační vymezení

Při výuce se využívají učebnice a pracovní sešity a dále různé doprovodné učební materiály (cvičebnice gramatiky, časopisy atd.). Žáci mají též k dispozici nahrávky k učebnicím, slovníky, nástěnné mapy a další obrazové materiály. Žáci jsou rozděleni do skupin. Výuka probíhá v kmenové učebně, případně v jazykové učebně vybavené audiovizuální technikou a projekcí. Do výuky je zařazen poslech textů, audioorální cvičení, práce s videoprogramy, počítačovými programy a informacemi z internetu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- zadáváním samostatné práce vede žáka k tomu, aby využíval učení jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj
- motivací vede žáka k získávání, tvořivému zpracování a využívání poznatků a informací z různých zdrojů (slovníky, internet, informace z tisku, rozhlasu a televize)
- společným posuzováním učí žáka kriticky hodnotit výsledky vlastního učení, přijímat ocenění, radu i kritiku druhých a poučit se z chyb

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- simulací různých situací vede žáka k rozpoznání a objasnění problému a hledání řešení
- zadáváním úkolů naučí žáka kriticky interpretovat získané poznatky a zjištění, ověřovat je a využívat pro formulaci vlastních tvrzení a argumentů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- poslechem nahrávek naučí žáka porozumět sdělením různého typu
- zadáváním přiměřeně náročných textů vede žáka k srozumitelnému a přiměřenému vyjadřování se v písemných i ústních projevech
- ukládáním úkolů na počítači naučí žáky získávat a využívat informace a moderní informační technologie

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- správnou motivací vede žáky k reálnému posouzení vlastních fyzických a duševních možností

Kompetence občanské

Učitel:

- zadáváním samostatné práce naučí žáka sledovat a posuzovat dění v místě bydliště i nejbližším okolí
- zadáváním samostatné práce vede žáka k tomu, aby promýšlel souvislosti mezi právy i povinnostmi a hájil svá práva i práva jiných

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- zadáváním domácích úkolů směřuje žáka k možnosti dalšího vzdělávání se v jazykové oblasti a k možnosti využití získaných jazykových znalostí v budoucím profesním zaměření
- individuálním přístupem vede žáky k uplatňování vlastní iniciativy a tvořivosti

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáka k vytváření, vylepšování a propojování digitálního obsahu v různých formátech, motivuje ho, aby se vyjadřoval za pomoci digitálních prostředků
- motivuje žáka, který získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech
- volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- v hodině instruuje žáky, aby používali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života

Vyučovací předmět: ***Španělský jazyk***

Ročník: **1. ročník**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
Žák: • rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy • jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související • reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obratů	Žák: • napodobuje dle autentické nahrávky přízvuk, melodii intonaci a rytmus • rozumí krátkým pokynům a větám z každodenního života vysloveným pomalu a zřetelně • čte foneticky správně jednoduchý text • rozumí obsahu jednoduchých textů a vyhledá základní údaje • při práci s textem používá překladový slovník • vyjadřuje ústně i písemně krátké izolované věty a fráze vztahující se k běžným situacím • požádá o jednoduché osobní informace nebo je předá • osvojí si základní aspekty • písemné podoby jazyka • napíše dopis • popíše vzhled a charakter osoby • představí sebe či jinou osobu • komunikuje samostatně jednoduchým způsobem v každodenních situacích s využitím • osvojené slovní zásoby na běžná témata • chápe jednoduché zřetelné dotazy a pokyny přednesené pomalu • sám jednoduché otázky klade	**FONETIKA** • abeceda • zvuková výstavba slova • rytmus a intonace souvislého projevu **PRAVOPIS** • základní rozdíly mezi psanou a mluvenou podobou slova, zvláštnosti interpunkce **GRAMATIKA** • podstatná jména a členy • ukazovací zájmena • základy konjugace pravidelných a nepravidelných sloves • vyjadřování slovesa být • přídavná jména a zájmena • stupňování přídavných jmen • příslovce • předložky • číslovky základní • přítomný průběhový čas • základní typy vět: oznámení otázka, rozkaz **Tematické okruhy a komunikační situace z běžných oblastí lidského života:** • základní služby • restaurace • obchody	***OSV*** - *Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti* - *Sociální komunikace* ***VMEGS*** - *Žijeme v Evropě* ***MKV*** - *Kulturní diference* - *Lidské vztahy* **Čj, Z, D, Zsv, Bi, Vv, Hv**

		• nejběžnější profese, vzdělání, škola • osobní oblast: rodina, domov, svátky, oblékání, zdraví a denní režim • základní osobní vlastnosti a pocity základní společenské zdvořilostní fráze, počasí, roční doby, datum a čas. **Vybrané základní informace z reálií zemí studovaného jazyka**	

Ročník: **2. ročník**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
Žák: • identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace • shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace • s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků	Žák: • rozumí podstatným informacím, jednoduchým pokynům a standardně položeným otázkám na běžná a známá témata • rozumí obsahu základních typů standardních dopisů, faxů, e-mailů, inzerátů a formulářů • vyhledá požadovanou jednoduchou informaci v běžných písemných materiálech • používá překladový slovník – sděluje jednoduché informace o sobě, svém okolí a svých základních potřebách • jednoduše či s menšími obtížemi hovoří o své minulosti, přítomnosti a plánech do budoucna • požádá o podrobnější osobní informace nebo je předá • dbá na gramatickou správnost • napíše jednoduchý osobní dopis, jasně strukturuje krátké písemné sdělení (e-mail, pozvání, popis události, místa a inzerát) • reaguje adekvátně v běžných situacích užitím vhodného lexika • kladením zjišťovacích či doplňovacích otázek si vyžádá potřebné informace • požádá o zopakování nebo objasnění výrazů, kterým nerozumí • - vede jednoduchý rozhovor s rodilým mluvčím	**FONETIKA** • fonetická redukce, znělost a neznělost • přízvuk, rytmus a intonace u základních typů vět **PRAVOPIS** • pravidla pro psaní běžných výrazů a gramatických jevů **GRAMATIKA** • slovesné vazby • složený minulý čas • rozkazovací způsob • rozdíl mezi ser a estar • jednoduchý minulý čas • imperfektum • základní spojky a spojovací výrazy, účelové a srovnávací spojky **Tematické okruhy a situace z běžných oblastí lidského života** • volný čas a zájmy • způsoby cestování • dovolená • rodina a blízcí lidé • životopis • škola • historické události • tisk **Vybrané základní informace z reálií zemí studovaného jazyka**	***OSV*** - *Poznávání lidí* - *Mezilidské vztahy* - *Sociální komunikace* ***VMEGS*** - *Žijeme v Evropě* ***MKV*** - *Základní problémy sociokulturních rozdílů* - *Lidské vztahy* ***EV*** - *Vztah člověka k prostředí* **Čj, Z, D, ZSV, Bi, Vv, Hv**

Ročník: **3. ročník**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
Žák: • užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení • srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata • logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma • zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích	Žák: • čte foneticky správně složitější text • rozumí obsahu složitějších textů, dokáže interpretovat obsah vlastními slovy • při práci s textem používá překladový slovník • reaguje pohotově na pokyny vyslovené běžným tempem • vyjadřuje se ústně i písemně v souvětích • komunikuje i ve složitějších každodenních situacích • zvládá základní aspekty písemné podoby jazyka • napíše vypravování, životopis • dokáže vyslovit a přijmou pokyn • chápe složitější dotazy a pokyny přednesené běžným tempem řeči • klade složitější otázky	**FONETIKA** • zvládá rytmus a intonaci souvislého projevu **PRAVOPIS** • upevňování pravopisných dovedností **GRAMATIKA** • budoucí čas • podmiňovací způsob • rozkazovací způsob • minulé časy, předminulý čas • subjunktiv přítomného času • předbudoucí čas • spojovací výrazy **Tematické okruhy a komunikační situace z běžných oblastí lidského života** • kulturní dědictví • cestování • reklama • rodinný život • zdraví a lidské tělo • kino a divadlo **Vybrané základní informace z reálií zemí studovaného jazyka**	***OSV*** - *Poznávání španělské kultury* - *Sociální komunikace* ***VMEGS*** - *Srovnání situace u nás a ve světě, především v zemích španělského jazyka* ***MKV*** - *Kulturní diference* - *Lidské vztahy* **Čj, Z, D, ZSV, Bi, Vv, Hv**

Ročník: **4. ročník**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
Žák: • využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů • formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně • sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek • využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na běžné téma • vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska v jednoduchém i složitějším projevu	Žák: • čte napoprvé foneticky správně složitější text • rozumí obsahu složitějších textů na populárně vědecké téma, dokáže interpretovat obsah vlastními slovy • při práci s textem používá překladový slovník • reaguje pohotově na nenadálé situace • vyjadřuje se ústně i písemně ve složitějších souvětích • komunikuje i ve složitějších každodenních situacích • zvládá základní aspekty písemné podoby jazyka • napíše referát, jednoduchou úvahu • účastní se aktivně debaty • popíše složitější událost • orientuje se v cizojazyčném prostředí	**FONETIKA** • rytmus a intonace souvislého projevu **PRAVOPIS** • upevňování pravopisných dovedností **GRAMATIKA** • shrnutí minulých časů • subjunktiv přítomného času • shrnutí budoucího času a podmiňovacího způsobu • shrnutí použití sloves ser a estar • vedlejší věty časové • vedlejší věty příčinné • vedlejší věty účelové • vedlejší věty podmínkové • subjunktiv perfekta **Tematické okruhy a komunikační situace z běžných oblastí lidského života** • osobnost a pocity • bydlení • vzdělávání • životní prostředí • gastronomie • zdraví • nakupování • umění • maturitní okruhy **Vybrané základní informace z reálií zemí studovaného jazyka**	***OSV*** - *Poznávání latinskoamerické kultury* - *Cestování* - *Volný čas* ***VMEGS*** - *Možnosti a kvalita vzdělání v různých zemích, porovnání* ***MKV*** - *Rozdílné kulturně společenské aspekty a jejich vliv na jazyk* - *Vzdělávací systém ve Španělsku* **Čj, Z, D, ZSV, Bi, Vv, Hv**

Ročník: **Kvinta**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
Žák: • odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu • srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata • vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života • je schopen zapojit se do hovoru s rodilými mluvčími na běžné téma v předvídatelných každodenních situacích	Žák: • čte foneticky správně složitější text • rozumí obsahu složitějších textů na populárně vědecké téma, dokáže interpretovat obsah vlastními slovy • při práci s textem používá překladový slovník • reaguje pohotově na nenadálé situace • vyjadřuje se ústně i písemně o sobě, své rodině a běžných každodenních situacích • zvládá základní aspekty písemné podoby jazyka • napíše referát, jednoduchou úvahu • ústně i písemně popíše charakter člověka, jednoduše vyjádří své pocity a nálady, posoudí názory jiných	**FONETIKA** • rytmus a intonace souvislého projevu **PRAVOPIS** • upevňování pravopisných dovedností **GRAMATIKA** • shrnutí minulých časů • budoucí čas a jeho užití • záporný rozkazovací způsob • přítomný subjunktiv • sloveso ser a estar • věty příčinné a přípustkové • nepřímá otázka • slovesa vyjadřující vztahy mezi lidmi **Tematické okruhy a komunikační situace z běžných oblastí lidského života (slovní zásoba, vyjádření)** • lidské tělo, zdraví • životní prostředí • vyjádření charakteru člověka **Vybrané základní informace z reálií zemí studovaného jazyka**	***OSV*** - *Sociální komunikace* - *Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti* - *Volný čas, poznávání odlišné kultury* ***VMEGS*** - *Možnosti a kvalita vzdělání v různých zemích, porovnání* ***EV*** - *Ochrana životního prostředí* **MkV** - *Rozdílné kulturně společenské aspekty a jejich vliv na jazyk* **Čj, Z, D, Zsv, Bi, Vv, Hv**

Ročník: **Sexta**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
Žák: • užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení • formuluje ústně i písemně svůj názor na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně • sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek • s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků	Žák: • rozvíjí slovní zásobu týkající se popisu zeměpisných míst, přírody, ekologie • formuluje a porovnává získané poznatky o zeměkouli • dokáže vyjádřit zájem, netečnost, souhlas, nesouhlas, doporučení • prezentuje zadané úkoly, dokáže reprodukovat informace a otázky • dokáže porovnat styl života v různých zemích • dokáže mluvit o technologických a technických vynálezech • seznamuje se s možnostmi studia v zahraničí a s mezinárodními výměnami • mluví o každodenních aktivitách složitější formou jazyka	**FONETIKA** • rytmus a intonace souvislého projevu **PRAVOPIS** • upevňování pravopisných dovedností **GRAMATIKA** • vztažná zájmena • stupňování přídavných jmen • reálná podmínková věta • neurčitá zájmena a přídavná jména • složený čas budoucí • časové věty • účelové věty • nepřímá řeč v minulosti **Tematické okruhy a komunikační situace z běžných oblastí lidského života (slovní zásoba, vyjádření)** • věda a technika, vynálezy • životní prostředí, příroda, krajina • bydlení v LA a Španělsku • Madrid • Španělsko **Vybrané další informace z reálií zemí studovaného jazyka**	***OSV*** - *Sociální komunikace* - *Poznávání latinskoamerické kultury* - *Volný čas* ***VMEGS*** - *Možnosti a kvalita vzdělání v různých zemích, porovnání* ***EV*** - *Člověk a životní prostředí* ***MkV*** - *Rozdílné kulturně společenské aspekty a jejich vliv na jazy* - *Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí* **Čj, Z, D, Zsv, Bi**

Ročník: **Septima**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
Žák: • rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického slovního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • využívá různé druhy slovníků při čtení méně komplikovaných faktografických textů • shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově nepříliš náročné informace	Žák: • nabídne pomoc • popíše riziková povolání • formuluje očekávání a přání • mluví o málo pravděpodobných událostech • dokáže vyjádřit změny v životě a povyprávět o minulých událostech • dokáže vyjádřit opačný postoj • popíše duševní stav člověka • dokáže sestavit vyprávění se správným členěním odstavců a myšlenek • dokáže vyjádřit své názory na dění kolem sebe • dokáže vyjádřit skutečné podmínky pro různé situace	**FONETIKA** • rytmus a intonace souvislého projevu **PRAVOPIS** • upevňování pravopisných dovedností **GRAMATIKA** • tvorba příslovcí • příslovce vyjadřující způsob • minulý subjunktiv • podmínková věta II • slovesa pro vyjádření změny • věty přípustkové • frázová slovesa • časové věty v minulosti • jazyk adolescentů **Tematické okruhy a komunikační situace z běžných oblastí lidského života (slovní zásoba, vyjádření)** • povolání • popis charakteru a osobních vztahů • finance, způsoby platby **Vybrané další informace z reálií zemí studovaného jazyka**	***OSV*** - *Sociální komunikace* - *Sociální komunikace, posílení pozitivních návyků* - *Poznávání latinskoamerické kultury* ***MkV*** - *Rozdílné kulturně společenské aspekty a jejich vliv na jazyk* ***MedV*** - *Role médií v současném světě* **Čj, Z, D, Zsv**

Ročník: **Oktáva**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
Žák: • užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení • využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na běžná témata • s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a vhodných gramatických prostředků • zapojí se do hovoru na většinu běžných témat • logicky stručně a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné téma • čte s porozuměním jednodušší cizojazyčné texty	Žák: • vyjadřuje své plány do budoucna • dokáže vyjádřit obtížně realizovatelná přání • je schopen argumentovat na dané téma, předložit námitky, upozornit na komplikace • dokáže zdvořile jednat s cizími lidmi • vypráví o dějích v minulosti, popsat jejich okolnosti i samotné děje • vyjadřuje hodnotící soudy • hovoří o různých typech škol a vzdělávání • diskutuje na různá témata zajímavá pro mladé lidi • diskutuje o důležitých otázkách současného světa	**FONETIKA** • rytmus a intonace souvislého projevu **PRAVOPIS** • upevňování pravopisných dovedností **GRAMATIKA** • věta podmětná + infinitiv • přípustkové a odporovací výrazy • infinitiv a gerundium v perfektu • souslednost časová • podmínková věta III • modální výrazy • jazykové prostředky k propojení části promluvy do plynulého textu, argumentační nástroje **Tematické okruhy a komunikační situace z běžných oblastí lidského života (slovní zásoba, vyjádření)** • systém vzdělávání a preference ve volbě studia • povolání, vysokoškolská studia **Vybrané další informace z reálií zemí studovaného jazyka**	***OSV*** - *Sociální komunikace* ***VMEGS*** - *Žijeme v Evropě, vzdělávání v Evropě* ***MkV*** - *Rozdílné kulturně společenské aspekty a jejich vliv na jazyk* ***MedV*** - *Mediální produkty a jejich významy* **Čj, Z, D, Bi, Zsv, Hv**

Španělský jazyk (další cizí jazyk) – vyšší gymnázium

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Španělský jazyk vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk. Vede žáka k chápání jazyka jako odrazu historického a kulturního vývoje. Slouží k osvojení si základních jazykových prostředků umožňujících komunikaci v rámci integrované Evropy. Výstupem je žák, který má dostatečné vyjadřovací prostředky a odpovídající slovní zásobu k tomu, aby se domluvil a vyjadřoval, disponuje dostatečnými opisnými prostředky v rámci tematických okruhů, jako jsou rodina, školy, koníčky, zájmy, práce, cestování a aktuální události. Komunikuje přiměřeně správně, všeobecně ovládá gramatiku a využívá nejběžnější vyjadřovací prostředky. Dosažená úroveň podle Společného evropského referenčního rámce je B1.

Do vyučovacího předmětu Španělský jazyk jsou zahrnuta následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- Sociální komunikace
- Morálka všedního dne

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Globální problémy, jejich příčiny a důsledky

Multikulturní výchova (MkV)

- Základní problémy sociokulturních rozdílů
- Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

Environmentální výchova (EV)

- Člověk a životní prostředí

Mediální výchova (MedV)

- Mediální produkty a jejich významy

Učitel volí učebnice v kombinaci s dalšími výukovými materiály tak, aby bylo dosaženo požadovaných výstupů co nejefektivněji. Při výuce se žák rovněž seznamuje částečně s reáliemi Španělska. K osvojování nových poznatků využívá také internet.

Časové vymezení

Předmět Španělský jazyk je zařazen do výuky v 1–4. ročníku čtyřletého studia. Španělštině budou věnovány 3 vyučovací hodiny v každém ročníku.

Organizační vymezení

Při výuce se využívají učebnice a pracovní sešity a dále různé doprovodné učební materiály (cvičebnice gramatiky, časopisy atd.). Žáci mají též k dispozici nahrávky k učebnicím, slovníky, nástěnné mapy a další obrazové materiály. Žáci jsou rozděleni do skupin. Výuka probíhá v kmenové učebně, případně v jazykové učebně vybavené audiovizuální technikou a projekcí. Do výuky je zařazen poslech textů, audioorální cvičení, práce s videoprogramy, počítačovými programy a informacemi z internetu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- zadáváním samostatné práce vede žáka k tomu, aby využíval učení jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj
- motivací vede žáka k získávání, tvořivému zpracování a využívání poznatků a informací z různých zdrojů (slovníky, internet, informace z tisku, rozhlasu a televize)
- společným posuzováním učí žáka kriticky hodnotit výsledky vlastního učení, přijímat ocenění, radu i kritiku druhých a poučit se z chyb

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- simulací různých situací vede žáka k rozpoznání a objasnění problému a hledání řešení
- zadáváním úkolů naučí žáka kriticky interpretovat získané poznatky a zjištění, ověřovat je a využívat pro formulaci vlastních tvrzení a argumentů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- poslechem nahrávek naučí žáka porozumět sdělením různého typu
- zadáváním přiměřeně náročných textů vede žáka k srozumitelnému a přiměřenému vyjadřování se v písemných i ústních projevech
- ukládáním úkolů na počítači naučí žáky získávat a využívat informace a moderní informační technologie

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- správnou motivací vede žáky k reálnému posouzení vlastních fyzických a duševních možností

Kompetence občanské

Učitel:

- zadáváním samostatné práce naučí žáka sledovat a posuzovat dění v místě bydliště i nejbližším okolí
- zadáváním samostatné práce vede žáka k tomu, aby promýšlel souvislosti mezi právy i povinnostmi a hájil svá práva i práva jiných

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- zadáváním domácích úkolů směřuje žáka k možnosti dalšího vzdělávání se v jazykové oblasti a k možnosti využití získaných jazykových znalostí v budoucím profesním zaměření
- individuálním přístupem vede žáky k uplatňování vlastní iniciativy a tvořivosti

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáka k vytváření, vylepšování a propojování digitálního obsahu v různých formátech, motivuje ho, aby se vyjadřoval za pomoci digitálních prostředků

- motivuje žáka, který získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech
- volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- v hodině instruuje žáky, aby používali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života

Vyučovací předmět: ***Španělský jazyk***

Ročník: **1. ročník**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
Žák: • rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy • jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související • reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obratů	Žák: • napodobuje dle autentické nahrávky přízvuk, melodii intonaci a rytmus • rozumí krátkým pokynům a větám z každodenního života vysloveným pomalu a zřetelně • čte foneticky správně jednoduchý text • rozumí obsahu jednoduchých textů a vyhledá základní údaje • chápe jednoduché zřetelné dotazy a pokyny přednesené pomalu • při práci s textem používá překladový slovník • vyjadřuje ústně i písemně krátké izolované věty a fráze vztahující se k běžným situacím • požádá nebo předá jednoduché osobní informace • osvojí si základní aspekty písemné podoby jazyka (napíše krátký vzkaz) • popíše vzhled a charakter osoby či svého bydlení • představí sebe či jinou osobu • komunikuje samostatně jednoduchým způsobem v každodenních situacích s využitím osvojené slovní zásoby na běžná témata • sám klade jednoduché otázky	**FONETIKA** • intonace, přízvuk • hlásková stavba slova • rytmus a intonace **PRAVOPIS** • základní rozdíly mezi psanou a mluvenou podobou slova, zvláštnosti interpunkce • jednoduchý vzkaz (SMS) **GRAMATIKA** • podstatná jména a členy • ukazovací a přivlastňovací zájmena • základy časování pravidelných a nepravidelných sloves (presente de indicativo) • přítomný čas průběhový • vyjadřování sloves být • přídavná jména • stupňování přídavných jmen a srovnání • příslovce • předložky (jednoduché, místa) • základní a řadové číslovky • základní typy vět: oznámení, otázka	**Digitální kompetence:** - Pracuje s běžně používanými digitálními zařízeními a službami a ovládá je (mapy, plánovač trasy, YouTube) - Vyhledává na internetu a kriticky posuzuje adekvátnost nalezených dat a obrázků - Samostatně rozhoduje, které technologie využije, ovládá aplikace k vytvoření vlastního výstupu a kombinuje různé formáty (prezentace, plakát, mapa, projekt) - Sdílí data a digitální obsah a chová se eticky (prezentace) - Využívá digitální technologii pro společnost (napsání SMS, zprávy na WhatsAppu, emailu) - Seznamuje se s novými technologiemi a hledá informace na oficiálních stránkách - Dokáže najít adekvátní postup k vyhledání informací - Pracuje s digitálními zdroji a vyhodnocuje jejich správnost – používání digitálního slovníku, překlady

		Tematické okruhy a komunikační situace z běžných oblastí lidského života: • seznámení se, představení • restaurace • obchody • doprava, cestování • nejběžnější profese, vzdělání, škola • osobní oblast: rodina, domov, svátky, oblékání a denní režim • základní osobní vlastnosti a pocity základní společenské zdvořilostní fráze, počasí, roční doby, datum a čas **Vybrané základní informace z reálií zemí studovaného jazyka.**	

Ročník: **2. ročník**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
Žák: • identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace • shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace • s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků	Žák: • rozumí podstatným informacím, jednoduchým pokynům a standardně položeným otázkám na běžná a známá témata • rozumí obsahu základních typů elektronické komunikace a dokáže ji interpretovat • vyhledá požadovanou jednoduchou informaci v běžných písemných materiálech • používá překladový slovník – sděluje jednoduché informace o sobě, svém okolí a svých základních potřebách • jednoduše či s menšími obtížemi hovoří o své minulosti, přítomnosti a plánech do budoucna • požádá o podrobnější osobní informace nebo je předá • dbá na gramatickou správnost • napíše jednoduchý osobní dopis, jasně strukturuje krátké písemné sdělení (e-mail, pozvání, popis události, místa a inzerát) • reaguje adekvátně v běžných situacích užitím vhodného lexika • kladením zjišťovacích či doplňovacích otázek si vyžádá potřebné informace • požádá o zopakování nebo objasnění výrazů, kterým nerozumí • je schopen vést jednoduchý rozhovor s rodilým mluvčím	**FONETIKA** • fonetická redukce, znělost a neznělost • přízvuk, rytmus a intonace u základních typů vět • intonace, přízvuk • ceceo, seseo (španělská vs. americká výslovnost) **PRAVOPIS** • pravidla pro psaní běžných výrazů a gramatických jevů • interpunkce • jednoduchý osobní dopis a krátké písemné sdělení **GRAMATIKA** • slovesné opisné vazby • minulý čas prostý (indefinido) • rozkazovací způsob (kladný) • rozdíl mezi ser a estar • imperfektum • gerundium • základní spojky a spojovací výrazy, účelové a srovnávací spojky • neurčitá a záporná zájmena **Tematické okruhy a situace z běžných oblastí lidského života** • volný čas a zájmy	***OSV*** - *Poznávání lidí* - *Mezilidské vztahy* - *Sociální komunikace* ***VMEGS*** - *Žijeme v Evropě* ***MKV*** - *Základní problémy sociokulturních rozdílů* - *Lidské vztahy* ***EV*** - *Vztah člověka k prostředí* **Čj, Z, D, ZSV, Bi, Vv, Hv, Inf, Tv** **Digitální kompetence:** - Vytváří digitální obsah na základě práce se zdroji, sám volí, které technologie použije, kombinuje různé formáty a sdílí své výsledky práce - Pracuje s běžně používanými digitálními zařízeními a službami a ovládá je

	• je schopen si objednat v restauraci a nakoupit si oblečení • vypráví o dětství a jiných etapách života	• způsoby cestování • dovolená • rodina a blízcí lidé • životopis, vědecké vynálezy • škola • historické události • vyjádření přání • životní prostředí • nákupy a oblékání se (móda) **Vybrané základní informace z reálií zemí studovaného jazyka.**	- Hledá informace na oficiálních stránkách (online obchod, práce s oficiálním španělským tiskem) - Využívá digitální technologii pro společnost (napsání emailu a SMS, čtení blogu) - Získává informace z různých zdrojů, umí data vyhledat a kriticky posoudit jejich správnost (Inkové, přírodní katastrofy v Chile, stereotypy o českém charakteru, výukové video na salsu, kolonizace a dobytí Ameriky) - Získává data a informace

Ročník: **3. ročník**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
Žák: • užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení • srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata • logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma • zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích	Žák: • čte foneticky správně složitější text • rozumí obsahu složitějších textů, dokáže interpretovat obsah vlastními slovy • při práci s textem používá překladový slovník • reaguje pohotově na pokyny vyslovené běžným tempem • vyjadřuje se ústně i písemně v souvětích • komunikuje i ve složitějších každodenních situacích • zvládá základní aspekty písemné podoby jazyka • napíše vypravování, životopis • dokáže vyslovit a přijmout pokyn • chápe složitější dotazy a pokyny přednesené běžným tempem řeči • klade složitější otázky • vydává rozkazy, příkazy, zákazy • vyjádří pravděpodobnost/domněnku • popíše vlastnosti osob • hovoří o mezilidských vztazích • vyjádří pocity, které v něm vzbuzují různé činnosti • popíše své zdravotní potíže, řekne, co ho bolí • rozumí radám lékaře a všeobecným doporučením • hovoří o tom, jak pečovat o svůj vzhled • dává pokyny, rady a doporučení v neformálních situacích	**FONETIKA** • zvládá rytmus a intonaci souvislého projevu **PRAVOPIS** • upevňování pravopisných dovedností **GRAMATIKA** • budoucí čas • podmiňovací způsob (condicional) • rozkazovací způsob • minulé časy (indefinido, imperfecto) • subjunktiv přítomného času (přání) • předpřítomný čas (pretérito perfecto) • spojovací výrazy • vyjádření zálib a nechutě • zdrobněliny • nepřímá řeč **Tematické okruhy a komunikační situace z běžných oblastí lidského života** • kulturní dědictví • cestování • publicistika • rodinný život • zdraví a lidské tělo • kino a divadlo • vybrané španělské svátky a tradice • vybrané momenty dějin hispánského světa • povahové vlastnosti a mezilidské vztahy	***OSV*** - *Poznávání španělské kultury* - *Sociální komunikace* ***VMEGS*** - *Srovnání situace u nás a ve světě, především v zemích španělského jazyka* ***MKV*** - *Kulturní diference* - *Mezilidské vztahy* - *Přízvuky španělsky mluvícího světa* **Čj, Z, D, ZSV, Bi, Vv, Hv, Inf** **Digitální kompetence:** - Vytváří digitální obsah na základě práce se zdroji, sám volí, které technologie použije, kombinuje různé formáty a sdílí své výsledky práce - Pracuje s běžně používanými digitálními zařízeními a službami a ovládá je - Hledá informace na oficiálních stránkách (online obchod, práce s oficiálním španělským tiskem) - Využívá digitální technologii pro společnost (napsání emailu a SMS, čtení blogu)

		Vybrané základní informace z reálií zemí studovaného jazyka.	- Získává informace z různých zdrojů, umí data vyhledat a kriticky posoudit jejich správnost (Inkové, přírodní katastrofy v Chile, stereotypy o českém charakteru, výukové video na salsu, kolonizace a dobytí Ameriky) - Získává data a informace

Ročník: **4. ročník**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
Žák: • využívá různé druhy slovníků a pomůcek při čtení nekomplikovaných faktografických textů • formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně • sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek • využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na běžné téma • vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska v jednoduchém i složitějším projevu	Žák: • čte napoprvé foneticky správně složitější text • rozumí obsahu složitějších textů, dokáže interpretovat obsah vlastními slovy • při práci s textem využívá překladový slovník • reaguje pohotově na nenadálé situace • vyjadřuje se ústně i písemně ve složitějších souvětích • komunikuje i ve složitějších každodenních situacích • zvládá základní aspekty písemné podoby jazyka • napíše složitější pojednání s využitím adekvátních spojovacích výrazů • aktivně se účastní debaty • popíše složitější událost • orientuje se v cizojazyčném prostředí	**FONETIKA** • rytmus a intonace souvislého projevu **PRAVOPIS** • upevňování pravopisných dovedností **GRAMATIKA** • shrnutí minulých časů • subjunktiv přítomného času • shrnutí budoucího času a podmiňovacího způsobu • shrnutí použití sloves ser a estar • vedlejší věty • vytýkací konstrukce **Tematické okruhy a komunikační situace z běžných oblastí lidského života** • osobnost a pocity • bydlení • svět práce • vzdělávání • každodenní události • životní prostředí • gastronomie • zdraví • nakupování • umění • problémy třetího světa • maturitní okruhy • vybraná literární díla	***OSV*** - *Poznávání latinskoamerické kultury* - *Cestování* - *Volný čas* ***VMEGS*** - *Možnosti a kvalita vzdělání v různých zemích, porovnání* ***MKV*** - *Rozdílné kulturně společenské aspekty a jejich vliv na jazyk* - *Přízvuky španělsky mluvícího světa* - *Původ španělského lexika* - *Vzdělávací systém ve Španělsku* **Čj, Z, D, ZSV, Bi, Vv, Hv, Inf**

		Vybrané základní informace z reálií zemí studovaného jazyka	

Digitální kompetence:

- Vytváří výstupy s využitím různých formátů (příběh, výukové video, prezentace)
- Používá běžně dostupná zařízení a aplikace pro prezentaci a tvorbu
- Umí najít a posoudit správnost informací
- Získává a třídí informace z různých médií (biografie, stereotypy, kulturní témata)
- Vytváří prezentace, životopisy, zprávy, reklamní texty s využitím digitálních nástrojů
- Umí předat a sdílet informace ve vhodném digitálním formátu
- Vyhledává, třídí a posuzuje informace z oficiálních a odborných zdrojů
- Samostatně vybírá technologie a nástroje, jedná zodpovědně při sdílení

Informatika – vyšší gymnázium

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Informatika vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Informatika z RVP G. Vzdělávací oblast Informatika na gymnáziu navazuje na stejnojmennou vzdělávací oblast v základním vzdělávání. Dále rozvíjí informatické myšlení žáků a prohlubuje jejich porozumění principům digitálních technologií. Studium informatiky zpřístupňuje žákům pojmy, nástroje a metody informatiky jako oboru, který se věnuje efektivnímu, tedy zejména automatizovanému zpracování informací.

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu z pohledu informatiky jako vědní disciplíny, s jejímiž základy seznamuje.

Důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti ve všech předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem. Ve 4. ročníku je úsilí koncentrováno k praktickému využití již nabytých digitálních dovedností v úspěšné přípravě a prezentaci formálně správné maturitní práce.

Předmět Informatika rozvíjí průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
- Morálka všedního dne
- Spolupráce a soutěž
- Sociální komunikace

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Globalizační a rozvojové procesy

Environmentální výchova (EV)

- Člověk a životní prostředí

Mediální výchova (MedV)

- Mediální produkty a jejich významy
- Účinky mediální produkce a vliv médií

Časové vymezení

Předmět je zařazen do všech čtyř ročníků vyššího stupně gymnázia. Časová dotace v 1. ročníku je dvě hodiny týdně, ve 2., 3. a 4. ročníku jedna hodina týdně. Ekvivalentně je tento předmět

řazen i do odpovídajících tříd vyššího stupně osmiletého cyklu. Třídy jsou děleny na dvě skupiny.

Organizační vymezení

Výuka předmětu Informatika probíhá v odborných učebnách, které jsou vybaveny potřebným hardwarem a softwarem. Třídy jsou děleny na dvě skupiny a každý žák má svou vlastní pracovní stanici. V řadě činností pracují žáci ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracují individuálním tempem. Některá témata probíhají bez počítače. Žáci jsou schopni dosažené výsledky správně prezentovat, diskutovat o nich, přijímat konstruktivní kritiku stejně jako ji rozdávat, přičemž respektují zásady etiky i legislativy.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovně vzdělávací postupy směřují k utváření klíčových kompetencí vycházejících ze strategií popsaných na úrovni školy. V předmětu Informatika je výuka vedena tak, aby byly postupně vytvářeny a rozvíjeny všechny klíčové kompetence.

Kompetence k učení

Učitel:

- motivuje žáky k získávání dovedností a kompetencí ukázkami z praxe
- vede žáky k samostatnosti při ověřování dosažení výsledků zadaných úkolů
- vede žáky k práci s odbornými knihami, s časopisy a internetem v hodinách
- vede žáky k samostatnosti a odpovědnosti zadáváním domácích úkolů, referátů a seminárních prací
- vede žáky k samostatnosti při zpracovávání krátkodobých i dlouhodobých projektů

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k využívání učiva z jiných předmětů, např. českého jazyka, výtvarné výchovy, matematiky, fyziky atd.
- průběžně kontroluje dosažené výsledky, navrhuje možné zefektivnění práce
- vede žáky k hledání vlastních postupů řešení zadaných úloh
- vede žáky k opakovanému hledání správného postupu řešení, jestliže předchozí nevedl k cíli
- vede žáky k tomu, aby základní postupy řešení využívali při řešení jiných problémů vpraktickém životě
- upozorňuje žáky na chyby, kterých se při práci mohou dopustit a vede je k vyloučení možné chyby, např. ilustrativním příkladem

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- ke správnému a spisovnému používání českého jazyka, ke správnému používání odborné terminologie, k dodržování normativů při psaní v textových editorech a na internetu
- k jazykově správnému a estetickému projevu
- k prezentaci své práce (předvádění prezentací, referátů apod.)

- k jasnému vyjadřování, k posouzení vlastních výsledků a úvaze o jejich dosažení
- ke schopnosti rozlišovat relevanci informací
- ke konstruktivní kritice a k hodnocení vlastní samostatné práce i práce jiných žáků

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- k týmové práci stejně jako k práci samostatné
- k aktivní spolupráci při stanovování a dosahování společných cílů
- ke komunikaci s ostatními v rámci třídy i v rámci pracovních skupin
- k pomoci slabším žákům při skupinové práci

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k vnímání vlastního vzdělávání jako součásti programu rozvoje celé společnosti
- k chápání základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů
- k rozhodování se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence k podnikavosti

Učitel vede žáky:

- k cílevědomosti a zodpovědnosti při zpracovávání zadaných úkolů
- k uvědomění si jejich schopnosti samostatně o něčem rozhodovat, plánovat, připravovat a realizovat
- k společnému hledání efektivního řešení problému při práci ve skupinách
- k možnosti kriticky posoudit práci svou i práci ostatních
- k plánování, které pomůže zjistit možná rizika spojená s navrhovaným řešením a k návrhům, které povedou k jejich minimalizování nebo odstranění
- k udržování pořádku na pracovišti a dodržování zásad bezpečnosti práce

Kompetence digitální

Učitel:

- motivuje žáky k získávání, vyhledávání a kritickému posuzování informací a digitálního obsahu
- vede žáky ke sdílení dat, informací a digitálního obsahu etickým způsobem
- vede žáky k tomu, aby ovládali běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby a prakticky je využívali
- motivuje žáky k tomu, aby samostatně rozhodovali, které technologie a aplikace pro jakou činnost či řešený problém použít
- vede žáky k vytváření a úpravě digitálního obsahu
- vede žáky k tomu, aby zvažovali rizika technologií a kriticky hodnotili jejich přínosy
- dbá, aby žáci předcházeli situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví vlastní i zdraví ostatních

Vyučovací předmět: ***Informatika***

Ročník: **1. ročník, kvinta**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ – Data a informace			
Žák: • interpretuje získané výsledky a závěry, vyslovuje předpovědi na základě dat, uvažuje při tom omezení použitých modelů; • posuzuje množství informace podle počtu možností, které jsou díky informaci vyloučeny; • odhaluje chyby a manipulace v cizích interpretacích a závěrech • rozlišuje a používá různé datové typy; • navrhuje a porovnává různé způsoby kódování z různých hledisek a vysvětlí proces a úskalí digitalizace	Žák: • chápe význam slov data a informace • porovná zprávy podle množství obsažené informace • sestavuje dotazovací a rozhodovací stromy, hodnotí jejich úspornost • na základě dat vyslovuje tvrzení, posuzuje jejich správnost • formuluje dotazy s odpovědí ano nebo ne tak, aby odpovědi poskytly co nejvíce informací • používá metodu půlení intervalů • spočítá, kolik možností lze rozlišit pomocí daného počtu otázek a naopak • používá bit, byte a násobné jednotky k odhadování potřebných datových a přenosových kapacit • podle potřeby a kontextu rozliší data od informací • porovnává různé způsoby reprezentace čísel, textu, obrazu i zvuku, vhodně volí formáty souborů • používá různé metody komprese dat	**DATA, INFORMACE** • pojem informace • data a jejich význam • získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači **KÓDOVÁNÍ A PŘENOS DAT** • kódování dat v počítačích obecně, binární soustava, bity a bajty; • kódování čísel, vliv množství informace (počtu bitů) na možný rozsah a dostupnou přesnost; • kódování textů; • kódování obrazu, zvuku, videa, principy bezeztrátové a ztrátové komprese; • přenos dat, kódování a dekódování zprávy, komunikační kanál, kontrolní součty	Informační společnost **M** – Matematické soustavy – rozvinutý zápis čísla v různých soustavách

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ – Algoritmus			
Žák: • vysvětlí daný algoritmus, program; určí, zda je daný postup algoritmem • analyzuje problém, rozdělí problém na menší části, rozhodne, které je vhodné řešit algoritmicky, své rozhodnutí zdůvodní; sestaví a zapíše algoritmy pro řešení problému • ve vztahu k charakteru a velikosti vstupu hodnotí nároky algoritmů; porovná algoritmy podle různých hledisek, vybere pro řešený problém ten nejvhodnější; vylepší algoritmus podle zvoleného hlediska; zobecní řešení pro širší třídu problémů	Žák: • využívá různé způsoby zápisu pracovních procesů (např. přirozený jazyk, diagram, program) • různé zápisy mezi sebou převádí • hodnotí různé zápisy z hlediska přehlednosti, srozumitelnosti, jednoznačnosti • rozdělí problém na logické části, identifikuje v problému opakující se činnosti a místa pro rozhodování • charakterizuje vstupy, pro něž daný algoritmus funguje • rozpozná problematická místa postupu nebo jeho zápisu (např. nekonečné opakování, nejednoznačné pokračování, nemožný úkon)	**ALGORITMIZACE** • zadání úlohy, vstup, výstup, podmínky řešení; • rozdělení problému na části, identifikace návazností dat, opakujících se vzorů a míst pro rozhodování; • pojem algoritmus, vlastnosti algoritmu, přirozené a formální jazyky, různé zápisy algoritmů	***OSV*** - *Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti* - *Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů* Seberegulace, organizační dovednosti Řešení problémů – strukturovaný přístup Rozvoj abstraktního myšlení, rozvoj schopnosti zobecňování problémů a struktur
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE			
Žák: • rozlišuje jednotlivé operační systémy a vysvětlí rozdíly mezi nimi z uživatelského hlediska • porovná jednotlivé způsoby propojení počítačů, charakterizuje počítačové sítě a internet; vysvětlí, pomocí čeho a jak je zajištěna komunikace mezi jednotlivými zařízeními v síti • identifikuje a řeší problémy a výzvy vznikající při práci s digitálními zařízeními a poradí s nimi druhým • chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje před poškozením či zneužitím	Žák: • na základě znalosti fungování počítače vysvětlí funkci a význam operačního systému a ukáže rozdíly v ovládání aktuálně nejpoužívanějších systémů • nakreslí strukturu LAN a Internetu, vysvětlí paketový přenos dat a popíše komunikaci zařízení z lokální sítě do Internetu včetně WiFi a GSM sítí • vysvětlí, jak jsou digitalizována data různého typu • popíše fungování webu a cloudových služeb, vysvětlí vzdálené ukládání dat • z principu fungování sítí a cloudu vyvodí bezpečnostní rizika jejich využívání, popíše	**HARDWARE A SOFTWARE** • technické schéma současného počítače, sledované parametry základních dílů a jejich vliv na jeho rychlost, kapacitu, možné využití a na ergonomii práce s počítačem, • typy počítačů; • fungování operačního systému, současné operační systémy a jejich využití; • zlomové události vývoje hardwaru a softwaru, nové počítačové technologie, jejich využití a vliv na společnost **POČÍTAČOVÉ SÍTĚ** • lokální počítačové sítě a internet – paketový přenos dat, firewall; zabezpečený přenos dat;	***EV*** - *Člověk a životní prostředí* ***VMEGS*** - *Globalizační a rozvojové procesy* Vliv digitálních technologií na svět práce a změnu sociální struktury společnosti Rizika ochrany soukromí v souvislosti s rozvojem digitálních technologií Rizika závislosti na digitálních technologiích Kyberšikana a její prevence Ochrana před kyberzločinem

s vědomím změn v technologiích, které ovlivňují bezpečnost	nejčastější způsoby útoků a s využitím systémového přístupu navrhne řešení zabezpečení počítače a dat • identifikuje a řeší hardwarové a softwarové problémy vznikající při práci s digitálními zařízeními • popíše vědomou a nevědomou digitální stopu a jejich důsledky na soukromí	principy fungování webu a cloudových služeb; • typy, vlastnosti bezdrátových sítí, internet věcí **BEZPEČNOST POČÍTAČOVÝCH ZAŘÍZENÍ A DAT** • způsoby útoků na počítačová zařízení; • cíle a sociotechnické metody útočníků; • zabezpečení zařízení a dat – aktualizace softwaru, antivir, bezpečná práce s hesly, vícefaktorová autentizace a biometrika; • metody zálohování dat; • systémový přístup k zabezpečení **BEZPEČNÉ DIGITÁLNÍ PROSTŘEDÍ** • fyzická identita člověka jako spojení jeho biologické a právní identity; • digitální identita a její vazby s fyzickou identitou – datová schránka, elektronický podpis, token; • neověřená a falešná digitální identita; • nevědomá digitální stopa – logy, metadata, cookies, sledování uživatele a narušení soukromí při využívání internetu; • vědomá digitální stopa – virtuální osobnosti a jejich cílené vytváření; • fungování a algoritmy sociálních sítí	

INFORMAČNÍ SYSTÉMY – Hromadné zpracování dat			
Žák: • navrhne procesy zpracování dat • nastavuje účelné zobrazení dat	Žák: • vyřeší problém použitím vzorce nebo funkce pro hromadné výpočty s daty včetně funkcí zpracovávajících text • vyřeší problém navržením kontingenční tabulky • zvolí správnou vizualizaci dat grafem s ohledem na jeho vypovídací schopnost	**HROMADNÉ ZPRACOVÁNÍ DAT** • tabulka, její struktura – data, hlavička a legenda; • řazení a filtrování dat, rozpoznávání vzorů a trendů v datech, vizualizace dat; • velká data – zdroje, metody zpracování, využití	Tabulkový kalkulátor

Ročník: **2. ročník, sexta**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ – Modelování			
Žák: • používá systémový přístup k řešení problémů; pro řešení problému sestaví model, simulaci • převede data z jednoho modelu do jiného • najde chyby daného modelu a odstraní je • porovná různé modely s ohledem na užitečnost pro řešení daného problému	Žák: • jmenuje a zhodnotí příklady různých druhů modelů z informatiky i mimo ni • rozpozná příklady použití grafů • podle potřeby přechází mezi úrovněmi zjednodušení, případně dále abstrahuje od nepodstatného, či naopak modely rozšiřuje • hodnotí, nakolik výsledek z modelu platí i v modelované realitě • pomocí editoru vytvoří graf a využije jej pro řešení problému • reprezentuje graf nákresem, seznamem hran a maticí sousednosti; posuzuje výhody a nevýhody těchto zápisů v různých situacích	**MODELOVÁNÍ** • model jako zjednodušení reality, schéma, diagram, pojmová a myšlenková mapa; • graf, vrcholy, hrany, orientovaný graf, ohodnocený graf, kritická cesta • modelování dynamického systému	Aplikace systémového přístupu v různých oborech lidské činnosti

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ – Programování			
Žák: • vytvoří přehledný program pro vyřešení konkrétního problému s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; • používá opakování, větvení programu se složenými podmínkami, proměnné, seznamy, podprogramy s parametry a návratovými hodnotami; • ve snaze o vyšší efektivitu navrhuje, řídí a hodnotí souběh procesů • ověří správnost, najde a opraví případnou chybu v algoritmu, otestuje, odladí a optimalizuje program	Žák: • na základě analýzy problému sestaví algoritmus k jeho řešení • zapíše program pro vyřešení konkrétního problému • používá proměnné vhodných datových typů • využívá různé vstupy a výstupy • používá podprogram s parametry • používá větvení programu a cyklus se složenou podmínkou pro jeho ukončení • ověřuje správné fungování vytvářených programů • nalezne chybu ve svém i cizím programu a opraví ji • optimalizuje program – čitelnější kód, rychlejší, bez duplicitních činností • upraví hotový program podle dodatečných požadavků • zobecní program pro širší množinu vstupních dat	**PROGRAMOVACÍ KONCEPTY** • programovací jazyk; • proměnné, datové typy a jejich vlastnosti, vstup a výstup dat; • podprogramy s parametry a s návratovými hodnotami; • větvení programu se složenými podmínkami, cykly, seznamy **TESTOVÁNÍ, OPTIMALIZACE** • syntaktické, běhové a logické (funkční) chyby, krokování a ladění programu; vliv vstupních dat na spotřebované výpočetní zdroje **VÝVOJ PROGRAMU** • volba nástroje podle zadání úlohy; návrh přehledného uživatelského rozhraní programu; • nápověda a dokumentace k programu; autorství a licence programu; • etika programátora	***OSV*** - *Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti* - *Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů* Rozvoj samostatného myšlení a rozhodování Rozvoj analytických schopností, abstraktního a logického myšlení

Ročník: **3. ročník, septima**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
INFORMAČNÍ SYSTÉMY			
Žák: • rozpozná informační toky v systémech; • analyzuje a hodnotí informační systémy z různých hledisek; • zvažuje i nepřímé a nezamýšlené dopady informačního systému na různé skupiny • nastavuje účelné zobrazení dat, filtruje a řadí data úpravou databázového dotazu • určí cílovou skupinu, formuluje problém, validuje potřeby, určí a prioritizuje požadavky na řešení • určí jednotlivé uživatelské role, specifikuje jejich činnosti, navrhne, otestuje a přizpůsobí rozhraní uživatelům • navrhne a vytvoří strukturu vzájemného propojení tabulek; navrhne procesy zpracování dat • otestuje správnost a použitelnost svého řešení, navrhne a realizuje potřebná vylepšení; během provozu informačního systému rozpozná funkčně či věcně nesprávný stav, zjistí jeho příčinu a navrhne způsob jeho odstranění	Žák: • popíše příklady informačních systémů a různé důsledky jejich využívání • rozliší různé součásti informačních systémů a jejich úlohu • zjišťuje potřeby budoucích uživatelů a jejich požadavky na řešení, metodicky vybírá, které skutečně realizuje • práci na vývoji informačního systému naplánuje do fází, podle situace plán upravuje, navrhuje několik možností řešení, hodnotí návrhy řešení z různých hledisek, vybírá nejvhodnější • interpretuje pojem databáze, uvede příklady použití databáze • vytváří jednoduché a složitější databázové tabulky, účelně propojuje jednotlivé tabulky a vytváří tak základní relace • specifikuje a vytvoří uživatelské rozhraní • navrhne a odladí automatizované procesy zpracování dat, zejména pomocí vzorců a interaktivních prvků, informační systém průběžně testuje • dokáže napsat jednoduchý dotaz pomocí jazyka SQL	**INFORMAČNÍ SYSTÉMY** • informační systém – data, jejich struktura a vazby, definované procesy, role uživatelů, technické řešení informačních systémů; • veřejné informační systémy **VÝVOJ INFORMAČNÍHO SYSTÉMU** • postup tvorby informačního systému; • návrh uživatelského rozhraní, datového modelu a procesů; • návrh databázové tabulky, atributy polí, primární klíč; • návrh struktury a propojení více tabulek – cizí klíč, relace	Ochrana osobních údajů v informační společnosti

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ – Robotika			
Žák: • vytvoří přehledný program pro vyřešení konkrétního problému s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně • používá opakování, větvení programu se složenými podmínkami, proměnné, seznamy, podprogramy s parametry a návratovými hodnotami • analyzuje problém, rozdělí problém na menší části • otestuje správnost a použitelnost svého řešení, navrhne a realizuje potřebná vylepšení; během provozu informačního systému rozpozná funkčně či věcně nesprávný stav, zjistí jeho příčinu a navrhne způsob jeho odstranění	Žák: • sestaví hardware zapojením obvodu • vytvoří program pro desku, nahraje jej a otestuje funkčnost • najde chybu v programu nebo zapojení a opraví ji • používá světelné, zvukové nebo mechanické výstupy • připojí do obvodu senzor a vytvoří program, který zpracuje informace ze senzoru • použije proměnné pro uchování a zpracování dat ze senzoru • vyřeší problém sestavením zapojení desky a vytvořením programu, zpracovávajícího informace ze senzorů k výstupům	**PRÁCE S PROGRAMOVATELNOU HW DESKOU** • popis a nastavení programovacího rozhraní • zapojení desky do obvodu s dalšími součástkami • vývoj programu, nahrání na desku • programové konstrukce – cykly, podmínky • testování programu, ladění programu • senzory, měření fyzikálních veličin	***OSV*** - *Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů* - *Morálka všedního dne* - *Spolupráce a soutěž* Společenské aspekty robotiky **F** – ohmův zákon, fyzikální veličiny Arduino, Micro:bit či alternativní robotická deska

Ročník: **4. ročník, oktáva**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ – Data a informace			
Žák: • formuluje problém a požadavky na jeho řešení; • získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek (úplnost) vzhledem k řešenému problému;	Žák: • prokáže schopnost pracovat s informačními zdroji a systémy při vyhledávání a posuzování relevantnosti informací • dokáže ověřit relevanci informace z několika různých zdrojů	**INTERPRETACE DAT** • kvalita informačního zdroje • chyby a manipulace v interpretacích dat • kritické myšlení a kognitivní zkreslení	***MedV*** - *Mediální produkty a jejich významy* - *Účinky mediální produkce a vliv médií* ***OSV*** - *Seberegulace, organizační dovednost a efektivní řešení problémů* - *Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti* - *Sociální komunikace* Podpora maturitní práce Kritické myšlení Právo na informace vs. ochrana soukromí Citace
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE – Umělá inteligence			
Žák: • chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje před poškozením či zneužitím s vědomím změn v technologiích, které ovlivňují bezpečnost	Žák: • popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní • je si vědom rizik a etických problémů při používání nových technologií	**UMĚLÁ INTELIGENCE** • princip strojového učení • aplikace umělé inteligence • limity, přínosy a rizika umělé inteligence	***OSV*** *Morálka všedního dne* Etické aspekty rozvoje umělé inteligence

Matematika – vyšší gymnázium

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Matematika vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace, kde vzdělávací oblast je současně vzdělávacím oborem.

Do vyučovacího předmětu Matematika jsou zahrnuta následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
- Sociální komunikace (srozumitelnost, jasnost, přesnost sdělení a argumentace)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Žijeme v Evropě

Vyučovací předmět Matematika je předmět všeobecně vzdělávací. Jeho cílem je navázat na klíčové kompetence získané v základním vzdělávání. Vzdělávání klade důraz na porozumění myšlenkovým postupům a pojmům, napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení a schopnosti logického vyvozování. Matematické úvahy vedou k rozvoji schopnosti formulování a hlubšího porozumění problému, hledání různých způsobů řešení téhož problému, rozvíjí schopnost kombinatorického myšlení, kritického usuzování a srozumitelné a věcné argumentace. Rozvoj těchto schopností je obecně prospěšný jako dobrý základ pro další studium na jakékoliv vysoké škole.

Časové vymezení

Předmět Matematika je ve všech ročnících vyššího stupně gymnázia vyučován v rozsahu čtyř vyučovacích hodin týdně. V každém ročníku je jedna z hodin cvičení, kde jsou třídy děleny na dvě skupiny.

Organizační vymezení

Výuka předmětu Matematika probíhá převážně v kmenových učebnách jednotlivých tříd.

Ve výuce je kladen důraz na soustavné procvičování probíraného učiva, při němž žáci vysvětlují své postupy. Učitelé vedou žáky k systematičnosti a vytrvalosti při hledání správných a úplných řešení problémů. Žáci jsou směrováni k tomu, aby pracovali s grafy, diagramy, přehledy vzorců a tabulkami, aby při řešení úloh účelně využívali náčrtky. K rozvíjení prostorové představivosti slouží modely těles, popřípadě digitální technika. Žáci jsou vedeni k tomu, aby při výpočtech odhadovali výsledky a následně určili pomocí kalkulátorů výsledky s předem stanovenou přesností. Na povinnou výuku navazuje ve třetím ročníku a septimě volitelný předmět Seminář z matematiky s 2hodinovou časovou dotací, v oktávě a čtvrtém ročníku navazuje Seminář z matematiky s 4hodinovou časovou dotací. Během studia jsou žáci motivováni k tomu, aby se podle svých možností a schopností zapojili do dalších aktivit – Matematický klokan, Matematická olympiáda, Logická olympiáda, případně další soutěže z oblasti matematiky a finanční gramotnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- zařazuje do výuky motivační úlohy a praktické problémy, a tím vede žáky k tomu, aby používali matematiku jako nástroj při řešení reálných situací
- používá ve výuce různé metody práce (řízená diskuze, rozhovor, samostatná práce), a tím rozvíjí u žáků schopnost vysvětlit postup řešení úloh
- vyžaduje, aby žáci při řešení úloh používali vhodnou matematickou symboliku, a tím rozvíjí u žáků schopnost vyjadřovat se přesně a stručně
- při výuce geometrie používá modely těles, a tím napomáhá rozvíjet prostorovou představivost žáků
- vede žáky k tomu, aby při řešení geometrických úloh používali pro zakreslování volné rovnoběžné promítání a pro rozbor těchto úloh náčrtky od ruky, a tím rozvíjí u žáků schopnost grafického vyjadřování
- vytváří vhodné problémové situace, při nichž žáci hledají správné matematické postupy jejich řešení, a tím rozvíjí schopnost přemýšlet a analyzovat problémy
- zařazuje do vyučování práci s chybou, a tím vede žáky k odhalování chyb
- vede žáky ke kritickému přístupu při práci se zdroji informací, samostatnému vyhledávání potřebných informací v matematickofyzikálních tabulkách, přehledech vzorců, odborné literatuře i na internetu

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává problémové úlohy, při kterých žáci hledají různé způsoby řešení téhož problému, poukazuje na možnost řešení některých úloh různými metodami souvisejícími s různými oblastmi matematiky (algebraické a geometrické řešení)
- vede žáky k hledání vlastních postupů při řešení úloh
- zařazuje do výuky úlohy, při nichž žáci odhadují výsledky jejich řešení a následně vyhodnocují správnost svých odhadů pomocí přesných výpočtů
- pomocí vhodně volených otázek vyžaduje na žácích analýzu problémové situace a nalezení nejefektivnějšího postupu
- při kontrole práce žáků upozorňuje na chyby, kterých se mohou dopustit a ukazuje jim metody jejich odstranění (systematičnost a zkouška)
- vytváří žákům prostor pro hledání dalších řešení, pokud jejich řešení nejsou správná nebo úplná
- vede žáky k tomu, aby nalezené postupy využívali při řešení podobných úloh

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby své myšlenky vyjadřovali přesně, výstižně a v logickém sledu
- vede žáky k tomu, aby své postupy vysvětlili a jasně formulovali závěr, aby obhajovali svůj názor a reagovali na názor druhých
- vyžaduje, aby žáci při vyjadřování svých myšlenek používali vhodnou terminologii a symboliku
- s ohledem na situaci a účastníky komunikace vede žáky k efektivnímu využívání digitální technologie a dostupných prostředků komunikace, včetně grafických vyjádření informací

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky k diskuzi a obhajobě svého stanoviska při řešení úloh a dbá na respektování názorů, i pokud jsou nesprávné
- oceněním aktivity žáků, kteří se dovedou konkrétně zeptat na nejasnosti a problémy a snahy při hledání řešení problémů podporuje u žáků pocit sebedůvěry a uspokojení
- podporuje u žáků schopnost sebereflexe

Kompetence občanské

Učitel:

- zadáváním vhodných problémů z reálného života poukazuje na uplatnění matematiky v různých oborech lidské činnosti
- vede žáky k tomu, aby vnímali vlastní všeobecné vzdělávání jako cestu k porozumění složitosti reálného světa a k rozvoji své osobnosti
- vede žáky k respektování názorů, postojů a schopností ostatních

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- vyžaduje od žáků systematickou přípravu a plnění úkolů v předem dohodnutých termínech a ve stanovené kvalitě, a tím rozvíjí u žáků zodpovědnost a návyk systematické práce
- zadáváním vhodných úloh vede žáky ke společnému hledání efektivního řešení problémů
- vede žáky k cílevědomému a zodpovědnému rozhodování o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření
- kladným hodnocením dílčích úspěchů motivuje žáky k dosahování úspěchu
- podporuje u žáků jejich iniciativu a aktivní přístup při hledání řešení reálných problémů

Kompetence digitální

Učitel:

- začleňuje do výuky digitální technologie za účelem modelování matematických jevů, objevování nových poznatků a prezentace a sdílení matematického obsahu
- vede žáky k tomu, aby využívali digitální technologie při sběru a filtrování dat, při přípravě úkolů, referátů či seminárních prací
- vede žáky k vyjadřování svých myšlenek za pomoci digitálních prostředků
- iniciuje individuální i společnou práci žáků v rámci vytváření digitálního obsahu, od textu po datové soubory s výpočty, grafy či tabulkami
- vede žáky k vyhledávání reálných údajů na internetu a k využívání veřejných databází obsahujících potřebná data
- zařazuje do výuky práci s rozpoznáním a využíváním relevantních zdrojů informací a dat k dané otázce
- povede žáky k rozvoji digitálních kompetencí pomocí využívání dynamického softwaru GeoGebra, tabulkového procesoru Excel, výukových videí (YouTube), editoru aktuálních dat či mobilních aplikací

Vyučovací předmět: ***Matematika***

Ročník: **1. ročník, kvinta**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
ARGUMENTACE A OVĚŘOVÁNÍ			
Žák: • rozliší definici a větu, rozliší předpoklad a závěr věty • čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky • užívá správně logické spojky a kvantifikátory • vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení • rozliší správný a nesprávný úsudek • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému	Žák: • rozezná, kdy je věta výrok • stanoví pravdivostní hodnotu výroku • používá logické spojky a kvantifikátory • neguje výroky, složené výroky a věty s kvantifikátory • užívá pravdivostní tabulky při vyhodnocování výrokových formulí • rozpozná tautologii a ekvivalentní výrokové formule • řeší pomocí výrokové logiky slovní úlohy • obmění a obrátí implikaci • používá základní důkazové metody • vyjádří množinu výčtem prvků, charakteristickou vlastností • správně rozhodne o rovnosti a inkluzi množin • definuje průnik, sjednocení, doplněk a rozdíl množin • používá množinové diagramy při provádění množinových operací • řeší jednoduché slovní úlohy	**VÝROK, DEFINICE, MATEMATICKÁ VĚTA** • výrok, složený výrok a jeho negace • tautologie • ekvivalentní výrokové formule • užití výrokové logiky při řešení úloh • kontrola správnosti úsudků • důkazy matematických vět **MNOŽINY** • množina a její prvek • rovnost a inkluze množin • operace s množinami • užití množinových operací při řešení úloh	**OSV** - *Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti* - *Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů* - *Sociální komunikace (průběžně)* **Ch** – chemické výpočty (v chemické výrobě)

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

Žák: • užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel • odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor • operuje s intervaly, aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty • provádí operace s mocninami a odmocninami, upravuje číselné výrazy • upravuje efektivně výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazu • rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců, aplikuje tuto dovednost při řešení rovnic a nerovnic • rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy • řeší lineární a kvadratické rovnice a nerovnice, řeší soustavy rovnic, v jednodušších případech diskutuje řešitelnost nebo počet řešení • analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav • geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav	Žák: • definuje a používá vlastnosti operací s čísly • používá kritéria dělitelnosti • určuje prvočíselný rozklad přirozeného čísla a užívá jej při hledání množiny dělitelů, nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele • řeší slovní úlohy s využitím dělitelnosti • provádí početní operace s celými čísly účelně využívá vlastnosti operací s čísly • zapisuje racionální čísla zlomkem, desetinným číslem, pomocí periody, graficky je zobrazí na číselné ose • řadí racionální čísla podle velikosti • provádí početní operace s racionálními čísly • převádí periodická čísla na zlomky • aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty reálného čísla • vyjádří řešení jednoduchých nerovnic pomocí intervalů • odhaduje výsledky numerických výpočtů • efektivně využívá vlastnosti operací s čísly • používá pravidla pro operace s mocninami a odmocninami • usměrňuje a částečně odmocňuje číselné výrazy • sčítá, odčítá a násobí mnohočleny • provádí dělení mnohočlenu mnohočlenem, správně zapisuje zbytek • rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a s použitím vzorců	**PŘIROZENÁ ČÍSLA** • vlastnosti operací s čísly • dělitelnost v oboru přirozených čísel **CELÁ ČÍSLA** • kladná, záporná a nula a početní operace s nimi **RACIONÁLNÍ ČÍSLA** • různé způsoby jejich zápisu, porovnávání, znázornění na číselné ose • převody periodických čísel na zlomky • početní operace s racionálními čísly **REÁLNÁ ČÍSLA** • zobrazení reálného čísla na číselné ose • absolutní hodnota reálného čísla, intervaly **MOCNINY** • mocniny s přirozeným a celým exponentem • druhá a třetí odmocnina **VÝRAZY S PROMĚNNÝMI** • mnohočleny a operace s nimi, dělení mnohočlenů • rozklad mnohočlenů na součin • lomené výrazy a jejich úpravy • výrazy s mocninami a odmocninami **ROVNICE A NEROVNICE** • lineární rovnice a nerovnice • rovnice a nerovnice s neznámou ve jmenovateli • kvadratické rovnice	**Ch –** výpočty v chemii **Ch –** názvosloví anorganické chemie **F** – fyzikální jednotky (zápis „malých“ a „velkých“ čísel) **F** – zaokrouhlování čísel **F** – průběžně – vyjádření neznámé ze vzorce **Ch –** výpočty složení roztoků **Ch –** výpočty z chemické rovnice **Ch –** výpočet pomocí vzorce

	• určuje definiční obor lomených výrazů a výrazů s odmocninami • upravuje lomené výrazy a výrazy s mocninami a odmocninami • rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy • řeší lineární a kvadratické rovnice a nerovnice, soustavy rovnic • používá vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratických rovnic při jejich efektivním řešení • rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy při řešení rovnic a nerovnic • řeší rovnice a nerovnice s neznámou ve jmenovateli zlomku, v součinovém a podílovém tvaru, s neznámou pod odmocninou a v absolutní hodnotě • používá substituci pro účelné řešení rovnic, nerovnic • diskutuje řešitelnost rovnic nebo počet řešení • rozhodne o nutnosti provedení zkoušky • používá maticový zápis soustavy při řešení soustav rovnic s více neznámými • analyzuje a řeší reálné situace, v nichž aplikuje poznatky	• vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice • kvadratické nerovnice • rovnice a nerovnice v součinovém a podílovém tvaru • rovnice s neznámou pod odmocninou • rovnice a nerovnice s neznámou v absolutní hodnotě • řešení rovnic substitucí • soustavy rovnic a nerovnic • užití rovnic a soustav při řešení úloh	
GEOMETRIE V ROVINĚ			
Žák: • používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině, • na základě vlastností třídí útvary • určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů • využívá náčrt při řešení rovinného problému	Žák: • používá geometrické pojmy a matematickou symboliku • vlastnosti geometrických útvarů využívá k jejich správnému třídění • rozhodne o shodnosti a podobnosti útvarů	• základní pojmy planimetrie (bod, přímka, rovina, vzájemná poloha dvou přímek) • úhel, dvojice úhlů • trojúhelníky – třídění, vlastnosti, shodnost a podobnost trojúhelníků, Pythagorova věta,	**VMEGS** - *Žijeme v Evropě* **Ch** – struktury molekul **Zsv** – Antická filozofie **Zsv** – Pythagoras a jeho škola

• v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly • řeší planimetrické problémy motivované praxí	• charakterizuje vzájemnou polohu útvarů v rovině • využívá vlastnosti středových a obvodových úhlů v kružnici • počítá obvody a obsahy rovinných útvarů • účelně využívá kalkulátor • aplikuje poznatky o rovinných útvarech • při řešení praktických úloh	Euklidovy věty, goniometrické funkce ostrého úhlu v pravoúhlém trojúhelníku • řešení úloh – užití vlastností trojúhelníků • čtyřúhelníky, jejich třídění a vlastnosti • mnohoúhelníky, jejich vlastnosti, úhly v mnohoúhelnících • kružnice a kruh, úhly v kružnicích • vzájemná poloha dvou kružnic, tečna ke kružnici • obvody a obsahy rovinných útvarů • slovní úlohy	

Ročník: **2. ročník, sexta**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
GEOMETRIE			
Žák: • řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím všech bodů dané vlastnosti, pomocí shodných zobrazení a pomocí konstrukce na základě výpočtu • využívá náčrt při řešení rovinného problému	Žák: • používá geometrické pojmy a matematickou symboliku při zapisování postupu konstrukčních úloh • řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím množin bodů dané vlastnosti • charakterizuje shodná zobrazení v rovině a využívá jejich vlastnosti • při řešení konstrukčních úloh sestrojí obraz rovinného útvaru • ve stejnolehlosti a pomocí stejnolehlosti řeší jednoduché konstrukční úlohy • řeší planimetrické problémy motivované praxí	**KONSTRUČNÍ ÚLOHY** • množiny bodů daných vlastností • konstrukční úlohy • shodná zobrazení v rovině a jejich vlastnosti (osová a středová souměrnost, posunutí, otočení) • užití shodných zobrazení při řešení konstrukčních úloh • stejnolehlost, její vlastnosti a využití při řešení konstrukčních úloh	**OSV** - *Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti* - *Seberegulace, organizační dovednosti efektivní řešení problémů* - *Sociální komunikace (průběžně)* V průběhu celého roku jsou s ohledem na charakter učiva zařazovány samostatné práce.
ZÁVISLOSTI A FUNKČNÍ VZTAHY			
Žák: • formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí • načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti • využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů • provádí operace s mocninami a odmocninami, upravuje číselné výrazy	Žák: • rozpozná, kdy jde o funkci • určí definiční obor a obor funkčních hodnot funkce zadané tabulkou, rovnicí a grafem • stanoví, kdy je funkce rostoucí či klesající, sudá nebo lichá, prostá, omezená, periodická, určí její extrémy • načrtne grafy funkcí zadaných jednoduchým funkčním předpisem a určí jejich vlastnosti • vlastnosti funkcí aplikuje při grafickém řešení rovnic, nerovnic a soustav	**FUNKCE** • pojem funkce, definiční obor a obor funkčních hodnot funkce, graf funkce • vlastnosti funkcí • lineární funkce • lineární funkce s absolutní hodnotou • užití lineární funkce při grafickém řešení soustav lineárních rovnic a nerovnic • kvadratická funkce	**F** – pohyb rovnoměrně zrychlený (kvadratická funkce) **F** – zákon radioaktivní přeměny (exponenciální funkce) **F** – mechanické kmitání a vlnění

• aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních, logaritmických a goniometrických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi • modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí • řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích	• používá věty pro počítání s mocninami a odmocninami při úpravách výrazů a řešení rovnic • načrtne graf a zapíše funkční předpis funkce inverzní a toto využije při určování vlastností funkce odmocninné a logaritmické • definuje logaritmus a používá věty o počítání s logaritmy • řeší exponenciální a logaritmické rovnice • diskutuje řešitelnost rovnic • převádí úhly z míry stupňové do obloukové a naopak • účelně využívá kalkulátor při určování hodnot goniometrických funkcí • načrtne grafy funkcí sinus, kosinus, tangens a kotangens a určí jejich vlastnosti • užívá grafů goniometrických funkcí a jednotkové kružnice při určování hodnot goniom. funkcí • využívá základní vztahy mezi hodnotami goniometrických funkcí při úpravách goniom. výrazů a řešení goniom. rovnic • určí podmínky platnosti goniom. výrazů	• lineární lomená funkce • mocninné funkce s přirozeným a záporným celým exponentem • inverzní funkce a její užití • funkce druhá odmocnina • mocniny s racionálním exponentem věty o počítání s mocninami a odmocninami a jejich užití při úpravách výrazů • exponenciální funkce • exponenciální rovnice • logaritmická funkce • definice logaritmu, věty o počítání s logaritmy • přirozený a dekadický logaritmus • logaritmické rovnice **GONIOMETRICKÉ FUNKCE** • velikost úhlu, míra stupňová a oblouková • definice goniometrických funkcí • v pravoúhlém trojúhelníku • funkce sinus a kosinus • funkce tangens a kotangens • vztahy mezi goniometrickými funkcemi a jejich využití při úpravách goniometrických výrazů goniometrické rovnice	

Ročník: **3. ročník, septima**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
GEOMETRIE			
Žák: • v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly • řeší planimetrické a stereometrické problémy motivované praxí • zobrazí ve volné rovnoběžné projekci hranol a jehlan, sestrojí a zobrazí rovinný řez těchto těles • určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů, vzdálenosti a odchylky • využívá náčrt při řešení rovinného nebo prostorového problému • užívá různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině • řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarech v rovině • využívá charakteristické vlastnosti kuželoseček k určení analytického vyjádření • z analytického vyjádření (z osové nebo vrcholové rovnice) určí základní údaje o kuželosečce • řeší analyticky úlohy na vzájemnou polohu přímky a kuželosečky	Žák: • aplikuje trigonometrické věty při řešení trojúhelníků • z kosinové věty odvodí Pythagorovu větu v pravoúhlém trojúhelníku • pomocí trigonometrie řeší úlohy z reálného života • určuje vzájemnou polohu útvarů v prostoru • používá geometrické pojmy a matematickou symboliku • zásady volného rovnoběžného promítání využije při rýsování hranolů a jehlanů, sestrojí rovinný řez těchto těles • při řešení prostorového problému využívá náčrt • využívá vlastnosti geometrických útvarů v prostoru a na jejich základě útvary třídí • používá trigonometrii při řešení metrických úloh v prostoru • určuje objemy a povrchy těles a řeší úlohy motivované praxí • používá souřadnicové soustavy při určování souřadnic bodů, určí velikost a směr orientované úsečky • užívá vztah pro výpočet souřadnic středu úsečky • pracuje s vektory a jejich souřadnicemi	**TRIGONOMETRIE** • trigonometrie pravoúhlého trojúhelníka • sinová a kosinová věta • trigonometrie obecného trojúhelníka • užití sinové a kosinové věty při řešení úloh **STEREOMETRIE** • základní pojmy geometrie v prostoru (bod, přímka, rovina, vzájemná poloha dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin) • volné rovnoběžné promítání jako metoda při názorném zobrazování těles a její využití při zobrazení hranolu a jehlanu • rovinné řezy hranolu a jehlanu • polohové vlastnosti útvarů v prostoru • metrické vlastnosti útvarů v prostoru • povrchy těles • objemy těles **ANALYTICKÁ GEOMETRIE** • souřadnice bodu, orientovaná úsečka a její velikost, souřadnice středu úsečky • vektor a jeho souřadnice, operace s vektory • velikost vektoru, úhel dvou vektorů, skalární, vektorový, smíšený součin vektorů a jeho užití při výpočtu úhlů, obsahu trojúhelníka a rovnoběžníku, objem rovnoběžnostěnu	**VMEGS** - *Žijeme v Evropě* **OSV** - *Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti* - *Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů* - *Sociální komunikace (průběžně)* **Ch –** prostorové tvary molekul

	• operace s vektory využívá při určování velikosti a úhlu vektorů • počítá obsahy trojúhelníků a rovnoběžníků, objemy rovnoběžnostěnů • užívá různé způsoby analytického vyjadřování přímky v rovině • řeší analyticky polohové a metrické úlohy v prostoru • využívá charakteristické vlastnosti kuželoseček k určení jejich analytického vyjádření • z analytického vyjádření kuželosečky rozhodne o jejím druhu a určí její charakteristické prvky • při určení vzájemné polohy kuželosečky a přímky účelně využije poznatky o řešení rovnic a jejich soustav	• různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině • polohové vlastnosti lineárních útvarů v rovině • metrické vlastnosti lineárních útvarů v rovině • kuželosečky a jejich charakteristické vlastnosti (kružnice, elipsa, parabola, hyperbola) • vzájemná poloha přímky a kuželosečky (tečna kuželosečky)	

Ročník: **4. ročník, oktáva**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
PRÁCE S DATY, KOMBINATORIKA, PRAVDĚPODOBNOST			
Žák: • upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly • řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem (charakterizuje možné případy, vytváří model pomocí kombinatorických skupin a určuje jejich počet) • využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti • volí a užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat (využívá digitální výpočetní nástroje) • diskutuje a kriticky zhodnotí statistické informace a daná statistická sdělení • reprezentuje graficky soubory dat, čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy, rozlišuje rozdíly v zobrazení obdobných souborů vzhledem k jejich odlišným charakteristikám	Žák: • určí faktoriál čísla • pracuje s kombinačními čísly – upravuje výrazy a řeší rovnice • využívá Pascalův trojúhelník při určování hodnot kombinačních čísel a pomocí něj odvodí základní vztahy mezi kombinačními čísly • určí definiční obor výrazu s kombinačními čísly • rozpozná, který kombinatorický postup použije při určování počtu možností • řeší reálné úlohy s kombinatorickým podtextem • charakterizuje náhodný jev a určí jeho pravděpodobnost • využívá vlastnosti pravděpodobnosti při řešení reálných úloh • využívá kombinatorické postupy při určování pravděpodobnosti jevů • charakterizuje statistický soubor a znak • určí rozsah souboru, četnost hodnoty statistického znaku a relativní četnost • sestaví tabulku rozdělení četností hodnot znaku • různými způsoby graficky znázorní statistické soubory dat	**KOMBINATORIKA** • faktoriál čísla, kombinační čísla • Pascalův trojúhelník • úpravy výrazů a řešení rovnic s kombinačními čísly • binomická věta • kombinatorické pravidlo součtu a součinu • variace s opakováním a bez opakování, permutace • kombinace • užití kombinatoriky při řešení elementárních úloh **PRAVDĚPODOBNOST** • náhodný jev a jeho pravděpodobnost • pravděpodobnost sjednocení a průniku jevů • nezávislost jevů • využití kombinatoriky při výpočtu pravděpodobnosti • Bernoulliovo schéma • řešení reálných úloh **PRÁCE S DATY** • základní pojmy statistiky (statistický soubor, rozsah souboru, statistická jednotka, statistický znak kvalitativní a kvantitativní) • různé způsoby grafického vyjádření rozdělení četností	**OSV** - *Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti* - *Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů* - *Sociální komunikace (průběžně)* **VMEGS** - *Žijeme v Evropě* Krátkodobý projekt - statistické šetření - vyhodnocení statistického souboru

	• vypočte aritmetický průměr, vážený aritmetický průměr • určí modus, medián, směrodatnou a mezikvartilovou odchylku daného souboru • volí vhodné metody k analýze a zpracování statistických dat • účelně využívá kalkulátor a výpočetní techniku	• četnost a relativní četnost hodnoty znaku, tabulka četnosti • základní statistické charakteristiky (aritmetický průměr, modus, medián, kvartil, percentil) • směrodatná odchylka • mezikvartilová odchylka • užití vhodných statistických metod k analýze a zpracování dat	
ZÁVISLOSTI A FUNKČNÍ VZTAHY			
Žák: • formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných posloupností • načrtne grafy požadovaných posloupností a určí jejich vlastnosti • řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o posloupnostech • interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování • aplikuje exponenciální funkci a geometrickou posloupnost ve finanční matematice	Žák: • používá různé způsoby vyjádření posloupností (výčet prvků, vzorec pro n-tý člen, rekurentní určení) a vzájemně je převádí • formuluje a zdůvodňuje, kdy je posloupnost rostoucí či klesající, kdy je omezená • danou posloupnost graficky znázorní a toto využije při určování vlastností • určí limitu posloupnosti • aplikuje poznatky o aritmetické a geometrické posloupnosti při řešení reálných úloh • řeší úlohy na jednoduché a složené úrokování • využívá geometrickou posloupnost při řešení úloh z finanční matematiky	**POSLOUPNOSTI A ŘADY** • definice posloupnosti, způsoby vyjádření posloupností (výčtem prvků, vzorcem pro n-tý člen) • rekurentní vyjádření posloupnosti • grafické znázornění posloupnosti • vlastnosti posloupností • limita posloupnosti • aritmetická posloupnost, vztahy mezi jejími členy • geometrická posloupnost, vztahy mezi jejími členy • úlohy řešené pomocí aritmetických a geometrických posloupností **FINANČNÍ MATEMATIKA** • základní pojmy finanční matematiky (úroková míra, jistina) • jednoduché úrokování • složené úrokování • užití geometrické posloupnosti ve finanční matematice	**Zsv** – ekonomika **Zsv** – bankovnictví a daňová soustava

Dějepis – vyšší gymnázium

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Dějepis vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost, která je vymezena v RVP G. Tato oblast využívá poznatky získané v základním vzdělávání, rozvíjí je a učí žáky získané informace zpracovávat.

Vyučovací předmět Dějepis přináší poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti.

Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu.

Do vyučovacího předmětu dějepis jsou zahrnuta následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Globalizační a rozvojové procesy
- Žijeme v Evropě
- Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
- Vzdělávání v Evropě a ve světě

Multikulturní výchova (MkV)

- Základní problémy sociokulturních rozdílů
- Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

Environmentální výchova (EV)

- Problematika vztahů organismů a prostředí
- Člověk a životní prostředí

Mediální výchova (MedV)

- Media a mediální produkce
- Mediální produkty a jejich významy
- Uživatelé
- Účinky mediální produkce a vliv médií
- Role médií v moderních dějinách

Časové vymezení

Vzdělávací předmět Dějepis je dotován celkově 6 hodinami ve třech ročnících, v každém ročníku jsou zařazeny 2 vyučovací hodiny týdně.

Organizační vymezení

Výuka předmětu Dějepis bude probíhat v kmenových třídách, případně v odborných učebnách.

Při výuce vzdělávacího předmětu Dějepis budou využity následující metody:

- frontální výuka
- prožitkové vyučování
- projektová výuka
- brainstorming
- týmová a skupinová práce
- samostatná práce s textem a literaturou
- besedy, přednášky a diskuse s odborníky
- exkurze do institucí – archiv, muzeum, galerie, památky

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- zadáváním samostatné práce s atlasem a příručkami vede žáky k tomu, aby se naučili samostatně pracovat a pochopili širší dějinné souvislosti. Z vlastních úspěchů a chyb čerpají žáci poučení pro další práci. Žák kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při studiu i praxi.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadáváním problémových úkolů vede žáky k tomu, aby byli schopni samostatně řešit historické problémy. Žák pochopí paralelu mezi minulými a současnými událostmi a porovnává je s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku. Žák vytváří hypotézy, navrhuje postupné kroky, kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění, ověřuje je, pro svá tvrzení nachází argumenty a důkazy, formuluje a obhajuje závěry.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vhodnou organizací výuky zařazující diskusi na vhodná témata vede žáky k rozvoji samostatného úsudku a názoru a k vhodné argumentaci tak, aby pochopili problémy současného světa. Žák dokáže využít různé verbální i neverbální pomůcky společenského a společenskovědního charakteru. Efektivně využívá moderní informační technologie.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- obměnou složení diskusních kroužků vede žáky systematicky k pozitivnímu myšlení, k vhodné a plodné diskusi a ke vzájemné sebeúctě tak, aby pochopili nezaměnitelnost jedince i kolektivu. Žák se rozhoduje na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům.

Kompetence občanská

Učitel:

- přispívá k chápání základních principů zákonů a společenských norem, k oceňování tradic a kulturního a historického dědictví tím, že rozvíjí u žáka zájem o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství a vnímání sounáležitosti k evropské kultuře. Žák posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho okolí, zaujímá aobhajuje stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- zadáváním vhodných úkolů vede žáka k využívání znalostí a zkušeností historického vývoje pro pochopení současnosti a budoucnosti. Žák tak získá orientaci v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě a rozvíjí zájem o veřejné záležitosti. Rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobnostním a profesním životě. Posuzuje kriticky rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích.

Kompetence digitální

Učitel:

- podporuje žáky k vytváření, vylepšování a podpoře digitálního obsahu v různých formátech a vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků. Zadáváním vhodných úkolů vede žáky k získání, posuzování, spravování, sdílení a sdělování dat, informací a digitálního obsahu v různých formách, k čemuž volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu. žáci se naučí ovládat sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívají je při školní práci i při zapojení do veřejného života. Digitální technologie a způsob jejich použití jsou schopni nastavit a měnit podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jejich vlastní potřeby.

Vyučovací předmět: ***Dějepis***

Ročník: **1. ročník, kvinta**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
ÚVOD DO STUDIA HISTORIE, PRAVĚK, STAROVĚK, STŘEDOVĚK			
Žák: • charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu jako poznání neuzavřeného a proměnlivého • rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace • objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých vývojových etapách pravěku, charakterizuje pojem archeologická kultura • vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti • zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku se zaměřením na české prostředí • nastíní základní prvky náboženství starověkých civilizací • popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin • zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společenství, antiky	Žák: • vymezí rozdíl mezi historií a dějepisem • vysvětlí metody práce historika • uvede typy historických pramenů • vyjmenuje PVH a vysvětlí jejich obsah • objasní hlavní mezníky v periodizaci dějin • doloží různé příklady duchovního rozvoje člověka • porovná časově civilizační úroveň různých oblastí • hodnotí důsledky neolitické revoluce a užívání kovů • porovná znaky různých typ starověkých států • srovná civilizační úroveň různých oblastí světa • doloží tradice starověké kultury v současné evropské kultuře • objasní návaznost středověkých států na antické kulturní tradice • charakterizuje hospodářské a politické uspořádání středověké společnosti • vysvětlí význam evropské vzdělanosti v duchu křesťanských tradic	**ÚVOD DO STUDIA HISTORIE** • význam historického poznání pro současnost • práce historika, historické informace, jejich typy, účel a možnost využití **PRAVĚK** • doba kamenná (paleolit, mezolit, neolit) • doba bronzová a železná, doba římská a stěhování národů **STAROVĚK** • staroorientální státy (Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína) • antické Řecko • antický Řím • naše země a ostatní Evropa v době římské, civilizovanost a barbarství, limes romanus jako civilizační hranice **STŘEDOVĚK** • utváření středověké Evropy (byzantsko-slovanská oblast, francká říše a oblast západní, východní a střední Evropy) • islám a arabská říše, mongolská a turecká expanze	***OSV*** - *Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti* ***MkV*** - *Základní problémy sociokulturních rozdílů* ***VEMGS*** - *Globalizační a rozvojové procesy* - *Žijeme v Evropě* **Vv** – počátky keramiky, šperky **Zsv** – úloha státu, rodiny **Z** – kulturní a politické prostředí, státní zřízení **Čj** – jazyky Evropy, slovanská, germánská a anglosaská mytologie – 1. ročník spolupráce a soutěž (s Vv,Čj) spolupráce s odborníky z historických či archeologických oborů na výuce exkurze do regionálního muzea významné postavy církevních dějin, církevní správa, základní mnišské řády

a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace • objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě • vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním a východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti • definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5.-15. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích • charakterizuje základní rysy vývoje na našem území • vysvětlí důvody a důsledky tatarských a tureckých nájezdů, zejména pro jižní a východní Evropu		• křesťanství jako nové kulturní a společenské pojítko, vnitřní nejednota křesťanství, papežství a císařství, křížové výpravy, • kacířství, husitství • venkov a zemědělství, kolonizace, rozvoj řemesel a obchodu, urbanizace • vzdělanost a umění středověké společnosti	

Ročník: **2. ročník, sexta**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
POČÁTKY NOVOVĚKU, OSVÍCENSTVÍ, REVOLUCE A IDEA SVOBODY, MODERNIZACE SPOLEČNOSTI			
Žák • rozpozná nové filozofické a vědecké myšlenky, které byly zformulovány ve 14.-17. století, zhodnotí jejich praktické dopady • porozumí důsledkům zámořských objevů, jež vedly k podstatným hospodářským i mocensko-politickým změnám • popíše základní rysy reformace a protireformace, vysvětlí důsledky pro další evropský i světový vývoj • vymezí základní znaky stavovství a absolutismu, uvede konkrétní projevy v jednotlivých zemích a příklady střetů • posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní sociální, politické a kulturní poměry • určí a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství, rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19. století • na konkrétních příkladech jednotlivých států demonstruje postupný rozklad, zánik a proměny dosavadních systémů přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení • posoudí význam ústavy a novou organizaci státu, uvede základní typy parlamentních státních systémů	Žák: • objasní význam nových myšlenkových systémů a vědeckých poznatků pro další vývoj společnosti • zhodnotí význam zámořských objevů • orientuje se v církevní otázce • chápe vznik reformačních hnutí • vymezí a chápe vznik nových státních systémů a institucí, • dokáže je doložit na vývoji konkrétních evropských států • zhodnotí situaci našeho státu uvnitř habsburské dynastie • rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů • porovná pojetí osobní svobody v období revolucí a nyní • porovná způsob využití nových zdrojů energie ve významných průmyslových odvětvích • porozumí ekonomickým, sociálním a kulturním změnám v evropských státech • porovná tempo ekonomického rozvoje ve východní a západní Evropě • uspořádá pozitivní a negativní dopady modernizace na evropskou společnost	**POČÁTKY NOVOVĚKU** • renesance a humanismus, reformace • zámořské plavby • rivalita a kooperace evropských velmocí v raném novověku, třicetiletá válka • absolutismus a stavovství • barokní kultura, politika, náboženství **OSVÍCENSTVÍ, REVOLUCE A IDEA SVOBODY, MODERNIZACE SPOLEČNOSTI** • osvícenství • velké revoluce – francouzská 1789-1799, vznik USA, rok 1848 • Evropa za napoleonských válek a po Vídeňském kongresu • Průmyslová revoluce: rozvoj výroby a vědy, proměna agrární společnosti ve společnost průmyslovou, změny v sociální struktuře • utváření novodobých národních společností (české, slovenské, německé, italské) emancipační hnutí sociálních skupin • předpoklady a projevy imperiální (mocenské a koloniální) politiky velmocí, nástup Ruska jako evropské velmoci, USA, jejich vnitřní vývoj a mezinárodní postavení do 1. světové války	***VMEGS*** - *Globální problémy, jejich příčiny a důsledky* - *Vzdělávání v Evropě a ve světě* ***MkV*** - *Vztah k multulingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého* - *kulturního prostředí* ***EV*** - *Problematika vztahů organismů a prostředí* - *Člověk a životní prostředí* ***MedV*** - *Média a mediální produkce* - *Mediální produkty a jejich významy* **Vv –** počátky renesance, baroko **Ov** – právní základy státu, náboženská tolerance, střetávání náboženství referát či prezentace na vybrané téma: využití digitálních zdrojů pro vlastní badatelskou činnost

• vysvětlí emancipační hnutí národů i jednotlivých společenských vrstev, vymezí místo utváření českého novodobého národa v tomto procesu, včetně jeho specifických rysů • charakterizuje proces modernizace, vysvětlí průběh industrializace a její ekonomické, sociální a politické důsledky, rozpozná její ekologická rizika, určí základní příčiny asymetrického vývoje Evropy a světa v důsledku rozdílného tempa modernizace • vysvětlí expanzivní záměry velmocí v okrajových částech Evropy a v mimoevropském světě, jež byly příčinou střetů a konfliktů daného období	• charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	• vzájemné střetávání velmocí, diplomatické a vojenské aktivity v předvečer 1. světové války, mimoevropská ohniska koloniálních konfliktů • proměny životního stylu v rámci "belle epoque" přelomu 19. a 20. století	

Ročník: **3. ročník, septima**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
MODERNÍ DOBA: DĚJINY 20. STOLETÍ, SOUDOBÉ DĚJINY			
Žák: • charakterizuje dvě světové války, dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky • uvede příčiny a projevy politického a mocenského obrazu světa, který byl určen vyčerpáním tradičních evropských velmocí, vzestupem USA a nastolením bolševické moci v Rusku • vymezí základní znaky hlavních totalitních ideologií a dovede je srovnat se zásadami demokracie, objasní příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnosti potenciálních obětí jí čelit • vysvětlí souvislost mezi světovou hospodářskou krizí a vyhrocením politických problémů, které byly provázeny radikalizací pravicových i levicových protidemokratických sil • popíše a zhodnotí způsob života v moderní evropské společnosti, zhodnotí význam masové kultury • charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty • vysvětlí základní problémy	Žák: • na příkladech doloží vliv nerovnoměrného vývoje států na jejich vzájemné vztahy, objasní příčiny konfliktů mezi nimi • vysvětlí příčiny a důsledky 1. světové války • vysvětlí okolnosti vzniku samostatného Československa a dalších nástupnických států Rakouska-Uherska • porovná význam demokratických voleb v období První republiky a dnes • vysvětlí příčiny vzniku fašismu v Itálii a v Německu • porozumí zrůdnosti holocaustu • porozumí pojmu "studená válka" a vysvětlí její podstatu • vysvětlí pojem propaganda a reklama • vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa • uvede příklady střetávání obou bloků • zaujímá aktivní postoj v obhajování a dodržování lidských práv	**MODERNÍ DOBA I:** **SITUACE V LETECH 1914-1945** • první světová válka, české země v době první světové války, I. odboj • revoluce v Rusku, upevňování bolševické moci • versailleský systém a jeho vnitřní rozpory • vznik Československa, Československo v meziválečném období • Evropa a svět ve 20. a 30. letech, světová hospodářská krize ve světě i v ČSR, růst mezinárodního napětí a vznik válečných ohnisek • mnichovská krize a její důsledky • kultura 1. poloviny 20. století (zrod moderního umění, nástup masové kultury, sport) • druhá světová válka (globální a hospodářský charakter války, věda a technika jako prostředky vedení války, holocaust), • Protektorát Čechy a Morava, II. odboj **MODERNÍ DOBA II:** **SITUACE V LETECH 1945-2000** • Evropa a svět po válce (OSN, princip sociálního státu)	***MedV*** - *Uživatelé* - *Účinky mediální produkce a vliv médií* - *Role médií v moderních dějinách* **Z** – politický zeměpis světa **Čj** – světová literatura 1. poloviny 20. století práce s interaktivními aplikacemi a digitalizovaným formátem dobových pramenů exkurze na výstavu věnovanou dějinám 20. století

• vnitřního vývoje zemí západního a východního bloku, zejména se zaměří na pochopení vnitřního vývoje a vzájemných vztahů supervelmocí USA, SSSR a na situaci ve střední Evropě a v Československu • porovná a vysvětlí způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích • popíše mechanismy a prostředky postupného sjednocování Evropy na demokratických principech, vysvětlí lidská práva v souvislosti s evropskou kulturní tradicí, zná základní instituce sjednocující se Evropy, jejich úlohu a fungování • objasní hlavní problémy specifické cesty vývoje významných postkoloniálních rozvojových zemí, objasní významné islámské, židovské a některé další neevropské kultury v moderním světě • vymezí základní problémy soudobého světa a možnosti jeho dalšího rozvoje		• východní blok, jeho politický, hospodářský a sociální vývoj, SSSR jako světová velmoc, RVHP, Varšavská smlouva • euroatlantická spolupráce a vývoj demokracie, USA jako světová velmoc • životní podmínky na obou stranách "železné opony" se zaměřením na situaci v Československu, III. odboj • konflikty na Blízkém východě, vznik státu Izrael • dekolonizace, "třetí svět" a modernizační procesy v něm – ekonomické, demografické a politické postavení v globálním světě • pád komunistických režimů a jeho důsledky, sjednocující se Evropa a její místo v globálním světě • globální problémy moderní společnosti • vybraná témata polistopadových dějin Československa a České republiky	

Základy společenských věd – vyšší gymnázium

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět základy společenských věd vychází ze vzdělávací oblasti člověk a společnost z oboru občanský a společenskovědní základ, z oblastí člověk a svět práce a člověk a zdraví z oboru výchova ke zdraví. V základech společenských věd si žák osvojuje základní obsah, vnitřní členění a terminologii těchto společenských věd:

Psychologie a sociologie (Člověk jako jedinec, Člověk ve společnosti) – 1. ročník a kvinta

Ekonomie, mezinárodní vztahy, politologie – 2. ročník a sexta

Politologie, právo, mezinárodní vztahy (Občan ve státě, Občan a právo, Mezinárodní vztahy, globální svět) – 3. ročník a septima

V základech společenských věd žák získává znalosti a vědomosti o fungování a uspořádání lidské společnosti i státu a o ekonomických zákonitostech jejich vývoje, o podstatě a zvláštnostech lidské psychiky i o vývoji filosofického (a částečně i náboženského) pohledu na lidský život a svět vůbec. Nabývá tím zároveň i dovedností a schopností, jež mu umožní lépe se orientovat v lidské společnosti a v ekonomickém i v politickém životě státu vůbec, orientovat se na trhu práce, zapojit se do veřejného života a uplatňovat v něm svá práva i hájit práva ostatních. Tyto schopnosti a dovednosti mu také pomohou lépe porozumět lidské psychice a vedou jej k vlastnímu životnímu názoru i k větší toleranci jiných kultur a jejich tradic.

Do vyučovacího předmětu základy společenských věd jsou zahrnuta následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
- Sociální komunikace
- Morálka všedního dne
- Spolupráce a soutěž

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Globalizační a rozvojové procesy
- Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
- Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce
- Žijeme v Evropě
- Vzdělávání v Evropě a ve světě

Multikulturní výchova (MkV)

- Základní problémy sociokulturních rozdílů
- Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

Environmentální výchova (EV)

- Člověk a životní prostředí
- Životní prostředí regionu a České republiky

Mediální výchova (MedV)

- Média a mediální produkce
- Mediální produkty a jejich významy
- Uživatelé
- Účinky mediální produkce a vliv médií
- Role médií v moderních dějinách

Časové vymezení

Předmět základy společenských věd je vyučován v prvních třech ročnících čtyřletého gymnázia a v kvintě, sextě a septimě osmiletého gymnázia, a to v těchto dotacích: 1. roč. a kvinta – 2 hodiny, 2. roč. a sexta - 2 hodiny, 3. roč. a septima - 1 hodina. Ve 4. ročníku a v oktávě je výuka řešena formou volitelného jednoročního dvouhodinového semináře společenskovědní seminář II jako maturitní příprava (základní úroveň maturity). Ve 3. ročníku a septimě a ve 4. ročníku a oktávě je předmaturitní příprava (vyšší úroveň maturity) řešena formou volitelného dvouletého dvouhodinového semináře společenskovědní seminář I

Organizační vymezení

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách, podle charakteru učiva jsou také využívány učebny s multimediální technikou. K výuce jsou využívány výukové materiály v papírové podobě (např. odborná literatura, psychotesty) a také materiály audiovizuální. Výuka je doplněna referáty. Součástí výuky (např. ekonomie a práva) jsou i případné exkurze do příslušných institucí (podle možností).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáka k dovednosti plánovat a organizovat vlastní rozvoj osobnosti, k vhodné seberealizaci (např. pomocí různých typů psychologických testů a následného kolektivního shrnutí se závěry / úkoly, spojenými s vyhledáváním příslušné literatury na internetu i v knihovnách)
- vhodnou odbornou literaturou seznamuje žáky s účinnými postupy při učení a v následné diskusi je podněcuje k optimálnímu výběru s ohledem na jejich individualitu
- konfrontací různých zdrojů informací a metodickým vedením směřuje žáka ke kritickému přístupu k nim, k tvořivému zpracování i k využití v praxi
- rozbory kolektivem třídy i jinými metodami vede žáka k přehodnocení vlastní práce, přijímání kritiky a poučení se z vlastních chyb

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáka ke správnému rozpoznání problémů, rozčlenění na části a k efektivní práci s nimi (např. myšlenkové operace typu analýza x syntéza, indukce x dedukce)
- usměrňuje žáky v jejich samostatných projevech (ústních i písemných), k jasnému, srozumitelnému i věcně správnému vyjadřování
- vede žáky ke správnému ztvárnění písemných prací typu seminární práce, vede je po odborné stránce a připravuje tak žáky na budoucí písemné projevy na vysokých školách

Kompetence komunikativní

Učitel:

- systematicky vede žáky ke slovnímu projevu a v souvislosti s tím k využití dostupných prostředků komunikace, aby se naučili dobře interpretovat učivo a vyjadřovat vlastní myšlenky
- vede žáky k porozumění odbornému jazyku a k aktivnímu, tvůrčímu i vhodnému využívání moderních informačních technologií
- navozuje problémové situace (skupinové práce, práce ve dvojicích), kdy žáci vyhledávají potřebné informace, třídí je a zpracovávají

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- pomocí krátkých psychotestů směřuje žáka k realistickému posouzení vlastní osobnosti, jejích psychických schopností a individuality
- nenásilně směřuje žáky k posouzení vlastních možností, a tím i k orientaci na další studium
- vede žáka k zodpovědnému vztahu k vlastnímu duševnímu zdraví
- předkládá možnosti vhodných reakcí na různé situace, v modelových situacích je učí korigovat jednání a chování a přijímat i důsledky tohoto jednání
- vede žáka k tomu, aby počítal s měnícími se podmínkami studia i života a byl připraven na rychle se měnící meritokratickou společnost
- rozvíjí u žáků vlastní úsudek, samostatnost v rozhodování, odolávání mediálním tlakům

Kompetence občanské

Učitel:

- důslednou a systematickou kontrolou prací žáků upevňuje vědomí zodpovědnosti za výsledky jejich činnosti a za včasné plnění úkolů
- přípravou modelových situací (práce s videonahrávkami v kombinaci s podpůrnými texty, dramatizace) seznamuje žáky s běžnými situacemi občana (např. jednání na úřadech, volby atd.) a ke korekci jejich chování
- vede žáky (např. alternativní řízenou diskusí s argumentováním) ke sledování aktuální politické, ekonomické i společenské situace v ČR, k rozšiřování jejich znalostí i poznávání historických souvislostí
- ve spolupráci s vyučujícími jiných předmětů vede žáky k soustavnému zájmu o veřejný život ve svém vlastním bydlišti i v okolí

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- osobním přístupem a příkladem (s ohledem na možnosti) vede žáky k zodpovědnému přístupu k dalšímu vzdělávání a k profesnímu růstu, k iniciativě a tvořivosti, ke schopnosti přizpůsobit se měnícím se podmínkám
- názornými materiály (z tisku i z odborné literatury) i příklady z praxe zprostředkovává znalosti o podstatě podnikání, o realitě tržního prostředí současného hospodářství i o jeho rizicích

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáka k ovládání potřebné sady digitálních zařízení, aplikací a služeb, k jejich využívání při školní práci a při zapojení do veřejného života; instruuje žáka, aby digitální technologie a způsob jejich použití nastavoval a měnil podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby,
- učí žáka získávat, posuzovat, spravovat, sdílet a sdělovat data, informace a digitální obsah v různých formátech; navrhuje efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vede žáka k vytváření, vylepšování a propojování digitálního obsahu v různých formátech; podporuje žáka k vyjadřování se pomocí digitálních prostředků;
- seznamuje žáka s proměnlivostí digitálních technologií a vede ho k posuzování, jak vývoj technologií ovlivňuje různé aspekty života jedince a společnosti a životního prostředí, vede žáka k posuzování rizik a přínosů;
- učí žáka předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné i duševní zdraví; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí vede žáky k etickému jednání, k ohleduplnosti a k respektu k druhým.

Vyučovací předmět: ***Základy společenských věd***

Ročník: **1. ročník, kvinta**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
ČLOVĚK JAKO JEDINEC			
Žák: • objasní, proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech chování, uvede příklady faktorů, které ovlivňují prožívání, chování a činnost člověka • vyloží, jak člověk vnímá, prožívá a poznává skutečnost, sebe i druhé lidi a co může jeho vnímání a poznávání ovlivňovat • porovnává různé metody učení a vyhodnocuje jejich účinnost pro své studium s ohledem na vlastní psychické předpoklady, uplatňuje zásady duševní hygieny při práci a učení • využívá získané poznatky při sebepoznávání, poznávání druhých lidí, volbě profesní orientace • porovná osobnost v jednotlivých vývojových fázích života, vymezí, co každá etapa přináší do lidského života nového a jaké životní situace před člověka staví • na příkladech ilustruje vhodné způsoby vyrovnávání se s náročnými životními situacemi	Žák: • dokáže stručně charakterizovat psychologii jako vědu • vysvětlí základní metody psych. výzkumu • zmíní nejvýznamnější osobnosti dějin psychologie (S. Freud, C.G. Jung) • orientuje se v psychické struktuře osobnosti (vlastnosti a rysy) • popíše nejznámější typologie osobnosti • chápe podstatu a význam emoční inteligence • popíše vývoj člověka v jeho jednotlivých etapách (od narození do stáří), zaměřený na psychické zvláštnosti + znaky dospělosti • objasní podstatu psychických procesů osobnosti při odrážení objektivní reality (vnímání – vjemy a počitky, představy, fantazie) i závažnost jejích poruch (např. i v souvislosti s požíváním omamných látek či s duševním onemocněním) x smyslové klamy • vysvětlí složitosti i zvláštnosti lidského myšlení s jeho základními myšlenkovými operacemi (analýza x syntéza, indukce x dedukce, abstrakce atd.)	**PSYCHOLOGIE** • pojem, význam a metody • psychologické disciplíny • významné osobnosti dějin psychologie • osobnost člověka – vývojové etapy lidského života • psychické stavy – pozornost, emoce, NŽS **PODSTATA LIDSKÉ PSYCHIKY** • vědomí • psychické jevy, procesy, stavy a vlastnosti **OSOBNOST ČLOVĚKA** • charakteristika osobnosti, její typologie • vývoj a formování osobnosti v jednotlivých etapách lidského života • význam celoživotního učení a sebevýchovy **PSYCHOLOGIE V KAŽDODENNÍM ŽIVOTĚ** • rozhodování o životních otázkách • zásady duševní hygieny • náročné životní situace • systém psychologického poradenství	***OSV*** - *Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti* - *Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů* - *Sociální komunikace* - *Spolupráce a soutěž* ***MedV*** - *Mediální produkty a jejich významy* - *Účinky mediální produkce a vliv médií* - *Role médií v moderních dějinách* ***VMEGS*** - *Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce* - *Žijeme v Evropě* **Bi, D, Z, Bi** Příklady testů a anket z tisku, z odborné literatury i z online prostředí.

	• charakterizuje paměť a její základní typy, zná svůj typ paměti i s tím související systém učení, problematiku zapomínání • vyjmenuje nejběžnější druhy učení (hl. učení pokusem a omylem, senzomotorické a verbální) • charakterizuje závažné životní situace (hlavně stres) a popíše jejich vliv na psychiku člověka, popíše a aplikuje mechanismy obrany proti stresu • odhaluje nedůslednosti a omyly ve zdravém způsobu života, které mohou vést ke vzniku různých chorob a k poškození zdraví • navrhne možnosti aktivní ochrany zdraví a aplikuje je ve vlastním životě • orientuje se v hrubých rysech v problematice duševního zdraví a duševních poruch (hl. fóbií)	**RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ JEJICH PREVENCE** • zátěžové situace, stres a způsoby jeho zvládání; důsledky stresu v oblasti fyzického, duševního a sociálního zdraví • sexuálně motivovaná kriminalita • skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání • autodestruktivní závislosti a kriminalita související s těmito jevy • výroba, držení a zprostředkování nelegálních návykových látek; návykové látky a bezpečnost v dopravě • sociální dovednosti potřebné při řešení problémů v nečekaných, složitých a krizových situacích **ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE** • způsoby sebereflexe a kontroly emocí • modely vzájemného chování související s etickými a psychosociálními aspekty partnerského a sexuálního života	***Změny v životě člověka a jejich reflexe*** • *orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách* • *zná práva každého jedince v oblasti sexuality a reprodukce* ***Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence*** • *zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování* • *uvede důsledky porušování paragrafů trestního zákona souvisejících s výrobou a držením návykových látek a s činností pod jejich vlivem, sexuálně motivovanou kriminalitou, skrytými formami individuálního násilí a vyvozuje z nich osobní odpovědnost* • *rozhoduje podle osvojených modelů chování a konkrétní situace o způsobu jednání v situacích vlastního nebo cizího ohrožení*
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI			
Žák: • uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace ve formálních i neformálních vztazích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší konstruktivním způsobem • respektuje kulturní odlišnosti a rozdíly v projevu příslušníků různých sociálních skupin, na příkladech doloží, k jakým důsledkům mohou vést předsudky	Žák: • popíše podstatu i problémy komunikace, snaží se o asertivní sebeprosazování • navrhne možnosti řešení konfliktu • orientuje se ve vývoji sociální struktury společnosti v dějinách i problému sociální nerovnosti • charakterizuje současnou společnost a její rozvrstvení, orientuje se v problémech současné společnosti	**SPOLEČENSKÁ PODSTATA ČLOVĚKA** • význam začlenění jedince do sociálních vazeb, proces socializace • mezilidská komunikace • problémy v mezilidských vztazích **SOCIÁLNÍ STRUKTURA SPOLEČNOSTI** • sociální útvary, společenské instituce • sociální nerovnost, sociální mobilita	***MkV*** - *Základní problémy sociokulturních rozdílů* - *Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí* ***EV*** - *Člověk a životní prostředí* - *Životní prostření regionu a České republiky*

• objasní, jaký význam má sociální kontrola ve skupině a ve větších sociálních celcích • posoudí úlohu sociálních změn v individuálním i společenském vývoji, rozlišuje změny konstruktivní a destruktivní • objasní podstatu některých sociálních problémů současnosti a popíše možné dopady sociálně patologického chování na jedince a společnost	• dokáže kriticky posoudit vliv médií	• jedinec ve skupině (vztahy, role, normy chování) • sociální fenomény a procesy – rodina, práce, masmédia, životní prostředí; sociální deviace, sociální problémy (nezaměstnanost, kriminalita, extremismus) **ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ** • vliv životních a pracovních podmínek a životního stylu na zdraví v rodině, škole, obci • psychohygiena **VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ** • vztahy v rodině, mezigenerační soužití, pomoc nemocným a handicapovaným lidem • partnerské vztahy, manželství, rodičovství, neúplná rodina; náhradní rodinná péče a její formy, ústavní péče • rizika spojená s volbou životního partnera, krizové situace v rodině • rozvoj sociálních dovedností pro život s druhými lidmi • modely sociálního chování v intimních vztazích **OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ** • vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události • živelní pohromy • únik nebezpečných látek do životního prostředí • jiné mimořádné události • první pomoc • sociální dovednosti potřebné při řešení mimořádných událostí	**Z, Bi** ***Zdravý způsob života a péče o zdraví*** • *zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace; v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace* ***Vztahy mezi lidmi a formy soužití*** • *korektně a citlivě řeší problémy, založené na mezilidských vztazích* • *posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadňují vstup do samostatného života, partnerských vztahů, manželství a rodičovství a usiluje ve svém životě o jejich naplnění* • *projevuje etické a morální postoje k ochraně matky a dítěte* ***Ochrana člověka za mimořádných událostí*** • *rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události* • *prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel*

Ročník: **2. ročník, sexta**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
TRŽNÍ EKONOMIKA			
Žák: • vysvětlí na základě konkrétní, reálné a aktuální situace ve společnosti mechanismy fungování trhu • stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH, vysvětlí, jak se cena liší podle typu zákazníků, místa či období, objasní důvody kolísání cen zboží či pracovní síly na trhu podle vývoje nabídky a poptávky • rozpozná běžné cenové triky (cena bez DPH aj.) a klamavé nabídky • analyzuje skrytý obsah reklamy, kriticky posuzuje podíl marketingu na úspěchu výrobku na trhu • rozlišuje a porovnává praktické využití jednotlivých forem podnikání, posoudí, která forma podnikání je v konkrétní situaci nejvýhodnější • posoudí výhody a rizika podnikání v porovnání se zaměstnáním • uvede, jak postupovat při zakládání vlastní podnikatelské činnosti a jak zažádat o živnostenské oprávnění	Žák: • používá s porozuměním základní ekonomické pojmy, vyloží principy tržního mechanismu • je schopen podat nejzákladnější informace o historickém vývoji ekonomie, vysvětlí rozdíl mezi nejvýznamnějšími ekonomickými teoriemi dneška – keynesiánstvím a neoklasickou (monetaristickou) teorií • vysvětlí předmět i základní otázky ekonomie • popíše v hrubých rysech fungování tržního mechanismu kapitalismu oproti centrálně plánované ekonomice socialismu • podrobněji vyloží zákon nabídky a poptávky, zná ekonomický cyklus s jeho fázemi • orientuje se ve formách podnikání • orientuje se v hrubých rysech v základních právních normách pro podnikatele a v problematice založení živnosti (např. získání živnostenského oprávnění) • vysvětlí podrobněji ukazatele, kterými se měří výkonnost národního hospodářství (HDP) • rozpozná v mediích uváděné ukazatele, které oceňují výkonnost ekonomik jednotlivých států, a porovná je	**EKONOMIE A EKONOMIKA** • základní ekonomické pojmy – typy ekonomik, ekonomický cyklus, tržní mechanismus, nabídka, poptávka, tvorba ceny, globální ekonomické otázky • ekonomické subjekty – právní formy podnikání (živnost, typy obchodních společností, družstvo), základní právní normy týkající se podnikání • marketing – marketing a public relations, reklama, reklamní agentury	***OSV*** - *Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti* - *Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů* - *Sociální komunikace* - *Morálka všedního dne* - *Spolupráce a* soutěž MedV - *Média a mediální produkce* - *Uživatelé* **M; Vv**

NÁRODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ, ÚLOHA STÁTU V EKONOMICE			
Žák: • objasní základní principy příjmů a výdajů státu • rozlišuje základní typy daní, rozlišuje, na které jeho činnosti se zdaňovací povinnost vztahuje • uvede, jakým způsobem podá daňové přiznání především k dani z příjmu, jak provede základní výpočty daní a zjistí výši sociálního a zdravotního pojištění • na základě aktuálních mediálních informací posoudí vliv nejdůležitějších ekonomických ukazatelů (inflace, úroveň HDP, míra nezaměstnanosti) na změny v životní úrovni občanů • vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na příjmy obyvatelstva, vklady a úvěry, dlouhodobé finanční plánování a uvede příklady, jak důsledkům inflace zabránit • uvede postup, jak vypočítá životní minimum své domácnosti a jak zažádá o sociální dávku, na niž má nárok • objasní funkci podpory v nezaměstnanosti, funkci úřadů práce a personálních agentur, vyhledá informace o zaměstnání a rekvalifikaci v různých typech médií	Žák: • popíše makroekonomickou stabilizační politiku státu, a sice konkrétněji: rozpočtovou (fiskální) politiku státu s jeho hlavními nástroji – státním rozpočtem se stránkou příjmů (podrobněji daňová soustava) a výdajů (podrobněji sociální politika státu) • se orientuje v základní problematice daní pro fyzické osoby, zdravotního a sociálního pojištění	• fiskální politika – státní rozpočet, daňová soustava • monetární politika ČNB – inflace, kurz měny, zahraniční platební bilance, HDP • sociální politika – důchodový systém, systém sociálních dávek, životní minimum, nezaměstnanost, státní politika nezaměstnanosti	***VMEGS*** - *Žijeme v Evropě* - *Vzdělávání v Evropě a ve světě*

FINANCE			
Žák: • objasní funkci ČNB a její vliv na činnost komerčních bank • používá nejběžnější platební nástroje, smění peníze za použití kurzovního lístku • uvede principy vývoje ceny akcií a možnosti forem investic do cenných papírů • využívá moderní formy bankovních služeb, včetně digitálních technologií, ovládá způsoby bezhotovostního platebního styku • rozliší pravidelné i nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti • navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti • navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky (spoření, produkty se státním příspěvkem, cenné papíry, nemovitosti aj.), vybere nejvhodnější produkt pro investování volných finančních prostředků a vysvětlí proč • na příkladu vysvětlí, jak uplatňovat práva spotřebitele (při nákupu zboží a služeb, včetně produktů finančního trhu) • vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby • vybere nejvýhodnější úvěrový produkt s ohledem na své potřeby a zdůvodní svou volbu, posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení • vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN	Žák: • Objasní peněžní (úvěrovou) politiku státu, kterou uskutečňuje centrální banka – zde vysvětlí podrobněji dvoustupňovou bankovní soustavu a funkce ČNB i komerčních bank • vysvětlí pasivní i aktivní bankovní operace a jejich využívání ve vlastní rodině • se orientuje v základní problematice daní pro fyzické osoby, zdravotního a sociálního pojištění • se orientuje v problematice nezaměstnanosti a s tím související podpory v nezaměstnanosti a sociálních dávek	• peníze – funkce peněz, formy platebního styku v tuzemské i zahraniční měně, cenné papíry, akcie, burzy • hospodaření domácnosti – rozpočet domácnosti, typy rozpočtu a jejich rozdíly, tok peněz v domácnosti; spotřební výdaje, práva spotřebitele, předpisy na ochranu spotřebitele • finanční produkty – způsoby využití přebytku finančních prostředků, spořicí a investiční produkty, další způsoby investování peněz; řešení nedostatku finančních prostředků, úvěrové produkty, leasing; úrokové sazby, RPSN; pojištění • bankovní soustava – ČNB a komerční banky, specializované finanční instituce, moderní formy bankovnictví	***MedV*** - *Mediální produkty a jejich význam* - *Účinky mediální produkce a vliv médií*

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT			
Žák: • objasní důvody evropské integrace, posoudí její význam pro vývoj Evropy • rozlišuje funkce orgánů EU a uvede příklady jejich činnosti • posoudí vliv začlenění státu do Evropské unie na každodenní život občanů, uvede příklady, jak mohou fyzické a právnické osoby v rámci EU uplatňovat svá práva • uvede příklady činnosti některých významných mezinárodních organizací a vysvětlí, jaký vliv má jejich činnost na chod světového společenství, zhodnotí význam zapojení ČR • uvede příklady institucí, na něž se může obrátit v případě problémů při pobytu v zahraničí • posoudí projevy globalizace, uvede příklady globálních problémů současnosti, analyzuje jejich příčiny a domýšlí jejich možné důsledky živnostenské oprávnění	Žák: • vyjmenuje další významné mezinárodní organizace (OSN, UNICEF, NATO, Amnesty International atd.) a jejich význam • je schopen vysvětlit podstatu EU a funkci jejích nejdůležitějších orgánů, klady i zápory členství • vysvětlí, co je to globalizace a jak se projevuje v našem životě • chápe problémy sociokulturních rozdílů, spojené s globalizací	• evropská integrace – podstata a význam; Evropská unie – význam; proces integrace; orgány EU; jednotná evropská měna • mezinárodní spolupráce – důvody, význam a výhody; významné mezinárodní organizace a společenství – RE, NATO, OSN, jejich účel a náplň činnosti • proces globalizace – příčiny, projevy, důsledky; globální problémy	***VMEGS*** - *Globalizační a rozvojové procesy* - *Globální problémy, jejich příčiny a důsledky* - *Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce* - *Žijeme v Evropě*
OBČAN VE STÁTĚ			
Žák: • rozlišuje a porovnává historické i současné typy států (forem vlády) • vymezí, jakou funkci plní ve státě ústava a které oblasti života upravuje • objasní, proč je státní moc v ČR rozdělena na tři nezávislé složky, rozlišuje a porovnává funkce a úkoly orgánů státní moci ČR • vyloží podstatu demokracie, odliší ji od nedemokratických forem řízení sociálních	Žák: • vyloží teorie vzniku státu, podstatu státu, funkce státu, typy státu podle struktury • vysvětlí typy státu v jeho historickém vývoji počínaje nejstaršími typy (orientální despocie, antická polis, monarchie absolutní a stavovská) • objasní demokratické typy státu (konstituční a parlamentní monarchie, republika prezidentská a parlamentní)	• stát – znaky a funkce, formy státu, právní stát; Ústava ČR – přehled základních ustanovení • demokracie – principy a podoby, občanská práva a povinnosti, podstata občanské společnosti • lidská práva – zakotvení lidských práv v dokumentech, porušování a ochrana lidských práv, funkce ombudsmana	***MedV*** - *Role médií v moderních dějinách* - *Účinky mediální produkce a vliv médií* **Z, D**

skupin a státu, porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě • objasní podstatu a význam politického pluralismu pro život ve státě, uvede příklady politického extremismu a objasní, v čem spočívá nebezpečí ideologií • rozlišuje složky politického spektra, porovnává přístupy vybraných politických seskupení k řešení různých otázek a problémů každodenního života občanů • uvede příklady, jak může občan ovlivňovat společenské dění v obci a ve státě a jakým způsobem může přispívat k řešení záležitostí týkajících se veřejného zájmu • vyloží podstatu komunálních a parlamentních voleb, na příkladech ilustruje možné formy participace občanů v životě obce či širších společenstvích • obhajuje svá lidská práva, respektuje lidská práva druhých lidí a uvážlivě vystupuje proti jejich porušování • uvede okruhy problémů, s nimiž se může občan obracet na jednotlivé státní instituce, zvládá komunikaci ve styku s úřady • uvede příklady projevů korupce, analyzuje její příčiny a domýšlí její možné důsledky	• porovná demokratický a totalitní stát i rozdíly mezi totalitními režimy a jejich nástroje (i boj s nimi) • vysvětlí demokratické rozdělení moci ve státě s jeho orgány moci • vymezí nejzákladnější znaky demokracie • orientuje se v Ústavě ČR a nejvýznamnějších článcích Listiny základních práv a svobod, vysvětlí roli ombudsmana • objasní princip demokratického státu jako občanské společnosti s jeho nejrůznějšími formami sdružování • objasní vznik, podstatu politické strany, její financování a zánik • rozliší politické strany podle členů, ale hlavně podle politické orientace • podle politických programů objasní nejzákladnější rozdíly pohledu pravice a levice na ekonomiku, zdravotnictví a školství • rozliší typy voleb do orgánů místní samosprávy i do státní správy (systém většinový a systém poměrného zastoupení) • vysvětlí fungování orgánů místní samosprávy i státní správy v místě bydliště	• ideologie – znaky a funkce, přehled vybraných ideologií	

Ročník: **3. ročník, septima**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
OBČAN A PRÁVO			
Žák: • objasní, v čem spočívá odlišnost mezi morálními a právními normami, odůvodní účel sankcí při porušení právní normy • uvede, které státní orgány vydávají právní předpisy i jak a kde je uveřejňují • rozlišuje fyzickou a právnickou osobu, uvede jejich příklady • vymezí podmínky vzniku a zániku důležitých právních vztahů (vlastnictví, pracovní poměr, manželství) i práva a povinnosti účastníků těchto právních vztahů • na příkladu ukáže možné důsledky neznalosti smlouvy, včetně jejích všeobecných podmínek • rozeznává, jaké případy se řeší v občanském soudním řízení a jaké v trestním řízení • rozlišuje trestný čin a přestupek, vymezí podmínky trestní postižitelnosti občanů a uvede příklady postihů trestné činnosti • rozlišuje náplň činnosti základních orgánů právní ochrany, uvede příklady právních problémů, s nimiž se na ně mohou občané obracet • ve svém jednání respektuje platné právní normy	Žák: • vysvětlí pojmy právo a spravedlnost, právní systém evropský a anglosaský • objasní právní vědomí, prameny práva, právní řád • chápe fáze legislativního procesu v ČR (jehož výsledkem je normativní právní akt) • vysvětlí systém právní ochrany občana (systém soudů, státní zastupitelství, práce advokátů a notářů atd.) • vymezí v hrubých rysech průběh občanského soudního řízení a pravomoci policie státní a obecní • podá důležité informace z trestního práva, např. zločin, přestupek, druhy trestů, zvláštnosti trestů pro mladistvé • rozlišuje způsobilost k právním úkonům a způsobilost k právům a povinnostem • orientuje se v základech občanského práva • orientuje se v právní problematice manželství: vznik a zánik manželství, péče o děti (včetně náhradní péče), majetkoprávní vztahy v manželství	• **právo a spravedlnost** – smysl a účel práva, morálka a právo • **právo v každodenním životě** – právní subjektivita, způsobilost k právním úkonům; právní řád ČR – jeho uspořádání; systém právních odvětví, druhy právních norem; smlouvy, jejich význam a obsah, všeobecné podmínky smluv • **orgány právní ochrany** – funkce a úkoly, právnické profese; účel a průběh občanského soudního řízení; orgány činné v trestním řízení, jejich úkoly; systém právního poradenství, činnost a úkoly občanských poraden	***OSV*** - *Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti* - *Morálka všedního dne*

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE – TRH PRÁCE A PROFESNÍ VOLBA			
Žák: • kriticky posoudí své zdravotní, osobnostní a kvalifikační předpoklady pro volbu dalšího studia a profesní orientace • posuzuje profesní a vzdělávací nabídku vztahující se k jeho profesní volbě a kariéře • reflektuje význam práce pro psychické zdraví člověka, vytvoří si vyvážený pracovní rozvrh s ohledem na své osobní vztahy • posoudí profesní poptávku na českém i evropském trhu práce a pružně na ni reaguje dalším vzděláváním • vyhotoví potřebnou dokumentaci pro přijímací řízení k dalšímu studiu i ve zvolené profesi • vhodně prezentuje vlastní osobu a práci, vhodně vystupuje při přijímacím pohovoru nebo konkurzu	Žák: • objasní zvláštnosti pracovních podmínek mladistvých • je schopen napsat jednoduchý strukturovaný životopis • orientuje se v některých možnostech dalšího vzdělávání (profesní nabídky) • podá základní informace o trhu práce v ČR i v EU • vysvětlí pojem profesní mobilita a rekvalifikace • v případě hledání pracovního místa uvede, kam se obrátit • vysvětlí funkci Úřadu práce a jeho nabídku	• **profesní volba –** práce jako seberealizace, hodnocení vlastních schopností, vzdělávání a příprava na volbu profese (profesní a vzdělávací nabídka), přijímací pohovor a výběrové řízení (společenské jednání, komunikační dovednosti, asertivní jednání, empatie), pracovní úspěšnost a kariérní růst, dobrovolnictví jako příležitost k rozvíjení pracovních zkušeností • **mezinárodní trh práce** – nabídka a poptávka po pracovních místech, informační, poradenské a zprostředkovatelské služby, pracovní trh v EU, globalizace pracovního trhu, profesní mobilita, rekvalifikace, celoživotní vzdělávání • **osobní management –** plánování osobní práce, time management, zaměstnání a mezilidské vztahy, zaměstnání a rodina, workoholismu	***OSV*** - *Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů* - *Sociální komunikace* - *Spolupráce a* soutěž ***VMEGS*** - *Vzdělávání v Evropě a ve světě* ***VM*** - *Média a mediální produkce* - *Účinky mediální produkce a vliv médií*
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE – PRACOVNĚPRÁVNÍ VZTAHY			
Žák: • uvede postup, jak uzavřít pracovní smlouvu a podat výpověď • uvede svá pracovní práva a vyžaduje jejich respektování od ostatních, respektuje své pracovní povinnosti • objasní funkci odborů • volí bezpečné pracovní postupy, šetrné k životnímu prostředí, používá adekvátní pracovní pomůcky • chová se poučeně a adekvátně situaci v případě pracovního úrazu	Žák: • vyzná se v základech pracovního práva (uzavření pracovní smlouvy a její náležitosti, vznik a zánik pracovního poměru, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele, BOZP atd.)	• **pracovní právo –** právní podmínky vzniku, změny a zániku pracovního poměru (pracovní smlouva, zkušební doba, výpověď, odstupné); práva a povinnosti účastníků pracovněprávních vztahů (pracovní doba, pracovní neschopnost, mzda, minimální mzda, odměny), odbory • **bezpečnost práce –** zásady bezpečnosti práce, ekologická hlediska práce, pracovní úraz a odškodnění	

ÚVOD DO FILOZOFIE A RELIGIONISTIKY			
Žák: • objasní podstatu filozofického tázání, porovná východiska filozofie, mýtu, náboženství, vědy a umění k uchopení skutečnosti a člověka • rozliší hlavní filozofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení • eticky věcně a správně argumentuje v dialogu a diskusi, uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí, rozpozná nekorektní argumentaci a manipulativní strategie v mezilidské komunikaci • zhodnotí význam vědeckého poznání, techniky a nových technologií pro praktický život i možná rizika jejich zneužití • posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce, objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem • rozliší významné náboženské systémy, identifikuje projevy náboženské a jiné nesnášenlivosti a rozezná projevy sektářského umění	Žák: • rozliší rozdíl mezi postojem k realitě v mýtu a náboženství na jedné straně a vědě a filosofii na straně druhé • má informace o tom, jakým způsobem se snažila filosofie ve svých dějinách odpovídat na otázky typu: - co je podstatou světa? - jak lze nejlépe poznat svět? • rozlišuje významné náboženské systémy	• **podstata filosofie** – základní filosofické otázky, vztah filosofie k mýtu, náboženství, vědě a umění • **filosofie v dějinách** – klíčové etapy a směry filosofického myšlení • **víra v lidském životě** – podoby víry, znaky náboženské víry, náboženské systémy, církve; sekty	***OSV*** - *Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti* - *Morálka všedního dne*

Fyzika – vyšší gymnázium

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Fyzika je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda v RVP G. Vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Fyzika.

Do vyučovacího předmětu Fyzika jsou zahrnuta následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
- Spolupráce a soutěže
- Sociální komunikace

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Žijeme v Evropě

Environmentální výchova (EV)

- Člověk a životní prostředí

Cílem výuky předmětu Fyzika je vést žáka k:

- osvojení základních fyzikálních pojmů a zákonitostí
- pochopení fyzikální podstaty přírodních dějů
- rozvíjení schopností aplikovat získané poznatky v praxi
- rozvíjení dovednosti pozorování, samostatného experimentování, měření fyzikálních veličin, zpracování získaných hodnot a prezentace výsledků
- pochopení souvislosti fyziky s ostatními přírodovědnými obory
- rozvíjení zájmu o studium přírodních a technických oborů

Časové vymezení

Předmět Fyzika je vyučován v 1. ročníku (kvintě) 2 hodiny týdně, ve 2. a 3. ročníku (v sextě, v septimě) v rozsahu 3 hodiny týdně.

Organizační vymezení

Výuka předmětu Fyzika probíhá v odborné učebně fyziky nebo v kmenových učebnách třídy. Výuka je doplňována vhodnými exkurzemi. Talentovaní žáci se mohou každoročně zapojit do řešení Fyzikální a Astronomické olympiády. Pro žáky se zájmem o fyziku je určen ve čtvrtém ročníku a v odpovídajícím ročníku osmiletého gymnázia Seminář z fyziky.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává referáty, při jejichž vypracování žáci musí vyhledávat informace z různých zdrojů (internet, odborné časopisy a knihy), a tím u nich rozvíjí schopnost informace třídit a kriticky hodnotit
- zařazuje do výuky pokusy a animace, a tím rozvíjí u žáků schopnost odvozovat a ověřovat si fyzikální poznatky na základě vlastního pozorování

- při všech možných příležitostech zdůrazňuje souvislost fyziky s ostatními přírodními vědami, a tím vede žáky k tomu, aby si uvědomovali nutnost komplexního přístupu ke zkoumání přírody
- zařazuje motivační úlohy a příklady z praxe, a tím vede žáky k pochopení významu fyziky v běžném životě
- při řešení fyzikálních úloh vede žáky k tomu, aby uměli vyhledávat potřebné vztahy a hodnoty v matematicko-fyzikálních tabulkách nebo na internetu

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- učitel při řešení fyzikálních úloh vyžaduje fyzikální rozbor situace, přehledný zápis a zdůvodnění postupu, a tím podporuje schopnost žáků najít podstatu problému a hledat jeho řešení
- při průběžné kontrole práce žáků je upozorňuje na chyby, kterých se mohou dopustit, a tím je vede k hlubším zamyšlením nad daným problémem a k hledání jiných způsobů řešení
- při řešení fyzikálních úloh vede žáky k provádění odhadu a k ověření reálných výsledků
- formou diskuze vede žáky k hledání různých způsobů řešení zadaných úloh
- při písemném i ústním zkoušení ověřuje, zda jsou žáci schopni využívat nalezené postupy při řešení obdobných problémových situací
- zadává náměty pro jednoduché domácí pokusy, a tím vede žáky k samostatnému řešení problémů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- formou řízené diskuze rozvíjí u žáků schopnost vyjadřovat a obhajovat vlastní názor, vhodně argumentovat a reagovat na názory ostatních spolužáků
- zadáváním referátů vede žáky k tomu, aby se vyjadřovali srozumitelně s využitím odborné terminologie
- vyžaduje přesný zápis řešení úloh, a tím rozvíjí u žáků schopnost formulovat myšlenky v logickém sledu s použitím symbolů

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- důsledným hodnocením práce skupiny (např. při laboratorních pracích) rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat s ostatními při řešení zadaných úkolů, učí je vážit si vlastní práce i práce druhých
- při laboratorních pracích nebo při vlastním experimentování vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti práce, a tím k zodpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví spolužáků
- kladně hodnotí správné řešení i snahu řešit zadané úkoly, a tím podporuje u žáků pocit sebeuspokojení a sebedůvěry

Kompetence občanské

Učitel:

- důslednou kontrolou plnění zadaných úkolů, dodržování dohodnutých pravidel a řádu učeben vede žáky k odpovědnosti a k tomu, aby si uvědomovali svá práva a povinnosti ve škole
- seznamuje žáky s pravidly bezpečnosti při práci s elektrickým zařízením, se zásadami první pomoci při úrazu elektrickým proudem, s riziky spojenými s prací s radioaktivním materiálem, se zásadami ochrany před zářením, a tím přispívá k informovanému chování žáků za mimořádných situací
- formou diskuze o kladech a záporech různých zdrojů energie, různých technologiích, o globálních problémech lidstva vede žáky k potřebě chránit životní prostředí

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- zařazuje do výuky exkurze, a tím vytváří u žáků představu o využití fyziky v běžném životě a o možnostech uplatnění absolventů vysokých škol technického a přírodovědného zaměření v praxi
- vyžaduje od žáků plnění úkolů v předem stanovené kvalitě a v dohodnutých termínech, a tím rozvíjí jejich odpovědnost a návyk systematické práce
- kladným hodnocením aktivního přístupu žáka ke studiu (organizování soutěží pro spolužáky, demonstrování pokusů na veřejnosti, kvalitní referáty, které nezadal učitel a které se vztahují k probíranému učivu) podporuje iniciativu a tvořivost žáků

Kompetence digitální

Učitel:

- zařazuje do výuky počítačové animace, digitální simulátory a názorná videa, a tím u žáků přispívá k tomu, aby lépe pochopil fyzikální zákony, jevy i úlohy
- zadává žákům fyzikální témata, které zpracují pomocí digitální techniky, a tím u žáků rozvíjí kritický pohled na digitální informace různých zdrojů
- seznámí žáky s využitím tabulkového kalkulátoru a dynamického geometrického softwaru při řešení fyzikálních úloh, a tím u žáků podporuje volbu efektivního využití digitálních technologií při řešení problematických úloh nebo laboratorních prací

Vyučovací předmět: ***Fyzika***

Ročník: **1. ročník, kvinta**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
FYZIKÁLNÍ VELIČINY A JEJICH MĚŘENÍ			
Žák: • rozliší skalární veličiny od vektorových a využívá je při řešení fyzikálních problémů a úloh • měření vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření	Žák: • rozliší jednotky základní a odvozené • přiřadí k vybraným veličinám jejich jednotky • vyjádří odvozenou jednotku jako součin jednotek základních • používá normalizované předpony pro tvoření násobků a dílů jednotek • převádí násobné a dílčí jednotky na nenásobné • rozhodne, zda je daná fyzikální veličina skalární nebo vektorová • určí grafický součet a rozdíl vektorů a rozloží vektor do dvou daných směrů • z naměřených hodnot veličin vypočítá aritmetický průměr, průměrnou a relativní odchylku • při měření a zpracování výsledků spolupracuje s ostatními členy skupiny a dodržuje zásady bezpečnost práce • vypracuje protokol o provedeném měření	**FYZIKÁLNÍ VELIČINY A JEJICH MĚŘENÍ** • soustava fyzikálních veličina a jednotek – Mezinárodní soustava jednotek SI • skalární a vektorové veličiny • operace s vektory • metody měření fyzikálních veličin • absolutní a relativní odchylka měření	***VMEGS*** - *Žijeme v Evropě (mezinárodní soustava SI)* ***OSV*** - *Sociální komunikace* - *Spolupráce a soutěž* - *Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (fyzikální měření – práce ve skupině, přesná komunikace s použitím odborné terminologie) – průběžně* **M** – převody jednotek, vyjádření násobků a dílů pomocí mocnin deseti, zaokrouhlování na daný počet platných číslic **M** – počítání s vektory **Aj** – použití anglických názvů fyzikálních veličin k jejich označení (t – time, F – force, W – work, m – mass…) **Ch** – veličiny používané v chemii – látkové množství, hmotnost, hustota, objem, teplota

			Výstupy uvedené v tomto tématu budou dosahovány ve všech následujících okruzích. Výstupy, které se týkají měření fyzikálních veličin, budou dosahovány zejména v laboratorních pracích.
POHYB TĚLES A JEJICH VZÁJEMNÉ PŮSOBENÍ			
Žák: • užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úlohy o pohybech rovnoměrných a rovnoměrně zrychlených / zpomalených • využívá (Newtonovy) pohybové zákony k předvídání pohybu těles • využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh • využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh • určí v konkrétních situacích síly a jejich momenty působící na těleso a určí výslednici sil	Žák: • rozliší pohyb rovnoměrný, rovnoměrně zrychlený a rovnoměrně zpomalený • u pohybu rovnoměrně zrychleného (zpomaleného) vyjádří graficky závislost rychlosti a dráhy na čase • v jednoduchých případech vypočítá průměrnou a okamžitou rychlost, dráhu a zrychlení daného pohybu • vypočítá periodu, frekvenci, obvodovou, úhlovou rychlost a zrychlení pohybu rovnoměrného po kružnici • určí graficky (u rovnoběžných a kolmých sil i početně) výslednici dvou sil působících na těleso • rozloží sílu na dvě složky • využívá Newtonovy pohybové zákony při řešení úloh • určí v daných problémech hybnost tělesa • využívá zákon zachování hybnosti při řešení úloh • určí v konkrétních případech práci vykonanou konstantní silou a změnou mechanické energie tělesa • využívá zákon zachování mechanické energie při řešení problémů	**KINEMATIKA HMOTNÉHO BODU** • mechanický pohyb, vztažná soustava, poloha a změna polohy tělesa • trajektorie a dráha hmotného bodu • rychlost a zrychlení tělesa • rovnoměrný pohyb • rovnoměrně zrychlený pohyb • volný pád • rovnoměrný pohyb po kružnici **DYNAMIKA POHYBU** • hmotnost, zákon zachování hmotnosti • síla, skládání a rozklad sil • Newtonovy pohybové zákony • hybnost tělesa, zákon zachování hybnosti • inerciální vztažná soustava • třecí síla **MECHANICKÁ PRÁCE A ENERGIE** • mechanická práce, výkon, účinnost • kinetická a potenciální energie • souvislost změny mechanické energie s prací • zákon zachování energie **GRAVITAČNÍ POLE** • Newtonův gravitační zákon • homogenní a centrální gravitační pole • gravitační a tíhová síla	**M** – vyjádření neznámé ze vzorce **M** – lineární a kvadratická funkce dynamický geometrický software **Tv** – zákon zachování akce a reakce ve sportu **Tv** – příklady konání práce ve sportu **Zsv –** heliocentrický a geocentrický názor **Z –** pohyby Země **Tv –** vrhy těles ve sportu **Tv –** význam polohy těžiště u sportovců (gymnastika) **Z –** atmosférické jevy (atm. tlak a jeho závislost na nadmořské výšce) **Bi** – biologie živočichů (vliv tvaru a povrchu těla živočichů na odporu prostředí) ***VMEGS*** - *Žijeme v Evropě (významní Evropané – Newton, Galilei, Kepler, Koperník)* ***EV*** - *Člověk a životní prostředí (železniční a silniční doprava, přetěžování kamionů – škody na komunikacích)*

	• v jednoduchých případech vypočítá výkon a účinnost zařízení • vypočítá velikost gravitační síly působící mezi dvěma hmotnými body • rozliší tíhovou a gravitační sílu • objasní, kdy je možné považovat gravitační pole za homogenní • řeší jednoduché problémy týkající se vrhu svislého a vodorovného • popíše pohyb planet v gravitačním poli Slunce • rozliší pohyb posuvný a otáčivý • vypočítá moment sil působících na těleso a posoudí, zda síly budou mít otáčivý účinek • určí graficky i početně výslednici dvou rovnoběžných sil působících na tuhé těleso • v jednoduchých případech určí těžiště tuhého tělesa • rozhodne, zda je těleso v rovnovážné poloze • určí tlak, je-li dána tlaková síla a obsah plochy, na kterou síla působí • objasní princip hydraulického zařízení • vypočítá hydrostatický tlak v daném místě kapaliny • objasní podmínky plování těles • řeší úlohy s využitím Archimédova zákona	• pohyby těles v homogenním tíhovém poli Země (volný pád, vrh svislý vzhůru a vodorovný) • pohyby těles v centrálním gravitačním poli Země • Keplerovy zákony **MECHANIKA TUHÉHO TĚLESA** • tuhé těleso, posuvný a otáčivý pohyb tuhého tělesa • moment síly vzhledem k ose otáčení, momentová věta • dvojice sil • skládání a rozklad sil působících na tuhé těleso • těžiště tuhého tělesa • rovnovážná poloha tuhého tělesa **MECHANIKA KAPALIN A PLYNŮ** • vlastnosti tekutin • tlak v tekutinách, tlaková síla • Pascalův zákon • hydraulická zařízení • Archimédův zákon, plování těles	

Ročník: **2. ročník, sexta**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
STAVBA A VLASTNOSTI LÁTEK			
Žák: • objasní souvislosti mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich vnitřní strukturu • aplikuje s porozuměním termodynamické zákony při řešení konkrétních fyzikálních úloh • využívá stavovou rovnici ideálního plynu stálé hmotnosti při předvídání stavových změn plynu • analyzuje vznik a průběh procesů pružné deformace pevných těles • porovná zákonitosti teplotní roztažnosti pevných těles a kapalin a využívá je k řešení praktických problémů	Žák: • objasní základní principy kinetické teorie látek • uvede příklady jevů, které svědčí o tepelném pohybu částic • graficky znázorní závislost velikosti síly, kterou na sebe působí dvě částice, na jejich vzdálenosti • objasní souvislost mezi vnitřní strukturou různých skupenství a jejich vlastnostmi • převádí termodynamickou teplotu na Celsiovu a naopak • uvede příklady dějů, při nichž dochází ke změně vnitřní energie konáním práce a tepelnou výměnou • vypočítá teplo přijaté nebo odevzdané tělesem při tepelné výměně • řeší úlohy s využitím kalorimetrické rovnice • objasní různé způsoby přenosu vnitřní energie • využívá prvního termodynamického zákona při řešení jednoduchých úloh • využívá stavovou rovnici při řešení úloh na změny stavu ideálního plynu • charakterizuje izobarický, izochorický, izotermický a adiabatický děj a znázorní jejich průběh v p-V diagramu	**ZÁKLADNÍ POZNATKY Z MOLEKULOVÉ FYZIKY A TERMIKY** • kinetická teorie látek – pohyb a vzájemné působení částic v látkách různých skupenství • modely struktur látek různých skupenství • Celsiova a termodynamická teplota **VNITŘNÍ ENERGIE, PRÁCE, TEPLO** • vnitřní energie a její změna • teplo, měrná tepelná kapacita, kalorimetrická rovnice • první termodynamický zákon • způsoby přenosu vnitřní energie **STRUKTURA A VLASTNOSTI PLYNŮ, PEVNÝCH LÁTEK A KAPALIN** • ideální plyn • stavová rovnice ideálního plynu • izotermický, izobarický, izochorický a adiabatický děj s ideálním plynem • práce plynu, kruhový děj • druhý termodynamický zákon • tepelné motory • látky krystalické a amorfní • deformace pevného tělesa • síla pružnosti, normálové napětí, Hookův zákon	***EV*** - *Člověk a životní prostředí (spalovací motory)* **Ch** – molární hmotnost, objem, látkové množství **Ch** – krystaly a jejich vnitřní vazby **Bi** – výživa rostlin (kapilarita)

	• vypočítá práci vykonanou plynem při stálém tlaku • v p-V diagramu znázorní jednoduché příklady kruhových dějů • určí maximální účinnost tepelného stroje • charakterizuje krystalické a amorfní látky a uvede jejich konkrétní příklady • užívá Hookův zákon pro pružnou deformaci tahem a tlakem • řeší úlohy na teplotní roztažnost pevných a kapalných látek • vysvětlí jevy, které souvisí s povrchovou silou a energií kapalin • objasní kvantitativně změny skupenství látek • vypočítá teplo, které přijme pevné těleso dané teploty a hmotnosti, aby se přeměnilo na kapalinu dané hmotnosti a teploty, aby se přeměnila na páru • popíše změny stavu a skupenství látek s využitím fázového diagramu	• teplotní roztažnost pevných látek • povrchová vrstva kapaliny, povrchové napětí • kapilární jevy • objemová teplotní roztažnost kapalin **ZMĚNY SKUPENSTVÍ LÁTEK** • tání, tuhnutí, vypařování, var, kapalnění, sublimace a desublimace • skupenské a měrné skupenské teplo • sytá pára, fázový diagram	
ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY			
Žák: • porovnává účinky elektrického pole na vodič a izolant • využívá Ohmův zákon při řešení praktických problémů • aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, polovodičích a plynech při analýze chování těles z těchto látek v elektrickém obvodu	Žák: • uvede vlastnosti elektrického náboje • užívá Coulombův zákon k výpočtu velikosti elektrické síly, kterou na sebe působí dva bodové náboje a určí směr této síly • rozliší homogenní a radiální elektrické pole • porovná účinky elektrického pole na vodič a izolant • vypočítá kapacitu osamoceného kulového kondenzátoru, kapacitu deskového kondenzátoru a kapacitu kondenzátorů spojených za sebou a vedle sebe	**ELEKTRICKÝ NÁBOJ A ELEKTRICKÉ POLE** • elektrický náboj a jeho vlastnosti, zákon zachování elektrického náboje • Coulombův zákon • intenzita elektrického pole • elektrické napětí • vodič a izolant v elektrickém poli • kapacita vodiče, kondenzátor	***EV*** - *Člověk a životní prostředí (omezování znečišťování prostředí – odlučovače popílku)* **Ch –** elektrolýza

	• sestaví elektrický obvod podle schématu • změří elektrický proud a napětí • objasní mechanismus vedení elektrického proudu v kovech • užívá Ohmův zákon při řešení praktických úloh • objasní závislost odporu kovového vodiče na jeho délce, obsahu průřezu a měrném elektrickém odporu • vypočítá celkový elektrický odpor rezistorů spojených za sebou a vedle sebe • objasní podstatu vedení elektrického proud v polovodičích • uvede příklady užití polovodičových součástek v praxi vysvětlí podstatu vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech	**ELEKTRICKÝ PROUD V LÁTKÁCH** • elektrický proud jako děj a jako veličina • Ohmův zákon pro část obvodu i uzavřený obvod • elektrický odpor, zapojení rezistorů • elektrická energie a výkon stejnosměrného proudu • polovodiče, vlastní a příměsová vodivost • polovodičová dioda • elektrolyt, elektrolytická disociace, elektrolýza samostatný a nesamostatný výboj v plynu	
MECHANICKÉ KMITÁNÍ A VLNĚNÍ			
Žák: • užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úlohy o pohybu rovnoměrně zrychlených / zpomalených • objasní procesy vzniku, šíření, odrazu a interference mechanického vlnění	Žák: • vysvětlí příčiny kmitavého pohybu u pružinového oscilátoru a kyvadla • určí z rovnice pro okamžitou výchylku harmonického kmitání nebo z časového diagramu okamžité výchylky, periodu, frekvenci a počáteční fázi • vypočítá periodu a frekvenci pružinového oscilátoru a kyvadla • popíše přeměny energie v mechanickém oscilátoru • rozhodne, za jakých podmínek nastane rezonance • vysvětlí příčiny vzniku mechanického vlnění • rozliší podélné a příčné vlnění	**KMITÁNÍ MECHANICKÉHO OSCILÁTORU** • perioda a frekvence kmitání • kinematika harmonického kmitání • dynamika harmonického kmitání • nucené kmitání mechanického oscilátoru **MECHANICKÉ VLNĚNÍ** • postupné vlnění, vlnová délka a rychlost vlnění, rovnice postupné vlny • interference vlnění, stojaté vlnění • odraz a lom vlnění • zvuk, rychlost a vlastnosti zvuku	***EV*** - *Člověk a životní prostředí (ochrana před nadměrným hlukem)* **M** – goniometrické funkce **Bi –** biologie člověka – stavba a funkce lidského ucha, hlasivky **Bi** – biologie živočichů – citlivost živočichů na ultrazvuk a infrazvuk

	• formuluje podmínky pro vznik interferenčního minima a interferenčního maxima při interferenci dvou vlnění stejné frekvence • vysvětlí rozdíly mezi stojatým a postupným vlněním • formuluje zákon odrazu a zákon lomu • charakterizuje základní vlastnosti zvuku – výška, barva, hlasitost		

Ročník: **3. ročník, septima**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY			
Žák: • využívá zákon elektromagnetické indukce k řešení problémů a objasnění funkce elektrických zařízení • porovná šíření různých druhů elektromagnetického vlnění v rozličných prostředí	Žák: • užívá Ampérovo pravidlo prvé ruky k určení orientace magnetických indukčních čar magnetického pole přímého vodiče a cívky • vypočítá velikost magnetické síly působící v homogenním magnetickém poli na vodič s proudem a určí směr této síly pomocí Flemingova pravidla pravé ruky • popíše vliv působení magnetického pole na částici s nábojem a uvede příklady praktického využití • charakterizuje diamagnetické, paramagnetické a feromagnetické látky a uvede příklady užití magnetických materiálů v praxi • využívá Faradayova zákona elektromagnetické indukce při určování elektromagnetického napětí • určí směr indukovaného proudu v uzavřeném obvodu užitím Lenzova zákona • objasní, jaké účinky má v obvodu střídavého proudu rezistor, cívka a kondenzátor • vypočítá rezistanci, induktanci, kapacitanci jednoduchého obvodu s R, L, C a impedanci obvodu s RLC v sérii • vysvětlí funkci generátoru střídavého proudu, elektromotoru a transformátoru	**MAGNETICKÉ POLE** • pole magnetů a vodičů s proudem • magnetická indukce • částice s nábojem v magnetickém poli • magnetické vlastnosti látek • magnetický indukční tok, indukované napětí • Faradayův zákon elektromagnetické indukce • Lenzův zákon • vlastní indukce **STŘÍDAVÝ PROUD** • harmonické střídavé napětí a proud, jejich frekvence • obvod střídavého proudu • výkon střídavého proudu • generátor střídavého proudu • elektromotor • transformátor • přenos elektrické energie **ELEKTROMAGNETICKÉ ZÁŘENÍ** • elektromagnetický oscilátor, vlastní kmitání elektromagnetického oscilátoru • nucené kmitání elektromagnetického oscilátoru • elektromagnetická vlna, vlastnosti elektromagnetického vlnění • spektrum elektromagnetického záření	***VMEGS*** - *Žijeme v Evropě (významní Evropané – Faraday, Tesla)* ***EV*** - *Člověk a životní prostředí (zdroje energie, druhy elektráren)* **Z** – magnetické pole Země **M** – goniometrické funkce **Bi** – biologie člověka – vliv záření na člověka, užití rentgenu v lékařství

	• popíše kmitání oscilačního obvodu • vypočítá periodu a frekvenci vlastního kmitání oscilačního obvodu • objasní vznik a vlastnosti elektromagnetického vlnění • charakterizuje různé druhy elektromagnetického záření a uvede příklady jejich využití v praxi		
SVĚTLO			
Žák: • využívá zákony šíření světla v prostředí k určování vlastností zobrazování předmětů jednoduchými optickými systémy využívá zákony šíření světla v prostředí k určování vlastního zobrazení předmětů jednoduchými optickými systémy	Žák: • užívá základní principy paprskové optiky při řešení jednoduchých problémů • objasní základní jevy, které potvrzují vlnovou povahu světla • aplikuje poznatky o odrazu světla při konstrukci obrazu vzniklého zobrazením rovinným a kulovým zrcadlem • aplikuje poznatky o lomu světla při konstrukci obrazu vzniklého zobrazením tenkou spojkou a rozptylkou • využívá zobrazovací rovnici a vztahy pro příčné zvětšení zrcadla a čočky k určení polohy a vlastností obrazu • vysvětlí princip jednoduchých optických přístrojů	**VLNOVÉ VLASTNOSTI SVĚTLA** • šíření a rychlost světla v různých prostředích • odraz a lom světla, index lomu • disperze světla, optické spektrum • interference světla **OPTICKÁ ZOBRAZENÍ** • zobrazení odrazem na rovinném a kulovém zrcadle • zobrazovací rovnice kulového zrcadla • zobrazení lomem na tenkých čočkách • ohnisková vzdálenost a optická mohutnost čočky • zobrazovací rovnice čočky • oko jako optický systém, zorný úhel lupa	**Vv** – skládání barev **Bi –** biologie člověka – stavba lidského oka **Bi** – využití mikroskopu
MIKROSVĚT			
Žák: • využívá poznatky o kvantování energie a mikročástic k řešení fyzikálních problémů • posoudí jadernou přeměnu z hlediska vstupních a výstupních částic i energetické bilance	Žák: • vysvětlí podstatu fotoelektrického jevu • využívá Einsteinův vztah pro vnější fotoelektrický jev při řešení úloh	**KVANTA A VLNY** • fotoelektrický jev • foton a jeho energie • vlnové vlastnosti částic, korpuskulárně vlnová povaha záření a mikročástic	***VMEGS*** - *Žijeme v Evropě (významní fyzikové – Einstein)*

• využívá zákon radioaktivní přeměny k předvídání chování radioaktivních látek • navrhne možné způsoby ochrany člověka před nebezpečnými druhy záření	• uvede příklady jevů, které svědčí o částicové a vlnové povaze elektromagnetického záření a částic mikrosvěta • využívá poznatků o kvantování energie atomu k určování frekvence záření, které může atom vyzářit nebo pohltit • vysvětlí funkci laseru s využitím poznatků o stimulované emisi • uvede příklady užití v praxi • určí složení atomového jádra a určí, kterému prvku toto jádro patří, jsou-li dána potřebná čísla (nukleonové, protonové) • používá zákony zachování elektrického náboje a počtu nukleonů při zápisu jaderných reakcí • objasňuje možnost uvolňování energie při štěpení a syntéze jader • rozliší různé druhy radioaktivního záření • uvede příklady využití radionuklidů v praxi • popíše základní části jaderné elektrárny • posoudí výhody a nevýhody jaderné energetiky • navrhne způsoby ochrany člověka před účinky jaderného záření	**ATOMY** • kvantování energie elektronů v atomu • spontánní a stimulovaná emise, laser • složení atomového jádra, hmotnostní úbytek a vazebná energie jádra • syntéza a štěpení jader atomů, řetězová reakce • radioaktivita, zákon radioaktivní přeměny • využití radionuklidů • jaderný reaktor, jaderná elektrárna, jaderná bezpečnost	***EV*** - *Člověk a životní prostředí (klady a zápory jaderné energetiky* **M –** exponenciální funkce **Ch –** kvantová čísla, elektronový obal atomu, elektronová konfigurace a chemické vazby **Ch –** atom, radioaktivita, jaderné reakce **D –** určování stáří v archeologii

Chemie – vyšší gymnázium

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Chemie vychází z obsahu vzdělávací oblasti Člověk a příroda, vzdělávacího oboru Chemie a Geologie a vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Tento předmět zasahuje také do vzdělávacích oblastí Člověk a svět práce, Člověk a zdraví. Výuka chemie je organizována tak, aby žáci měli možnost porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomit užitečnost přírodovědných poznatků v praktickém životě.

Do vyučovacího předmětu chemie jsou zahrnuta následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- -seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
- sociální komunikace
- spolupráce a soutěž
- morálka všedního dne

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- globální problémy, jejich příčiny a důsledky
- žijeme v Evropě

Environmentální výchova (EV)

- problematika vztahů organismů a prostředí –
- člověk a životní prostředí
- životní prostředí regionu a České republiky

Mediální výchova (MedV)

- Média a mediální produkce
- Mediální produkty a jejich významy

Výchova ke zdraví (VZ)

- první pomoc při úrazech
- bezpečné zacházení s chemickými látkami

Zde je formát normálního odstavce, lze vypustit.

Časové vymezení

Předmět chemie

- 1. ročník – časová dotace 2,5 hodiny týdně (tj. 2 nedělené hodiny týdně a 1 dělená hodina jednou za 14 dní)
- 2. ročník – časová dotace 2 hodiny týdně
- 3. ročník – časová dotace 3 hodiny týdně

Organizační vymezení

Výuka předmětu chemie

Výuka chemie probíhá v odborné učebně nebo ve třídě, laboratorní cvičení v laboratoři. Odborná učebna je velice dobře vybavena, je zde demonstrační stůl, video, počítač a dataprojektor. Vybavení učebny umožňuje používat internet, prezentovat materiály zpracované učitelem nebo žáky a provádět demonstrační pokusy. Na laboratorní práce se třída dělí na dvě skupiny (dodržování pravidel bezpečnosti práce), žáci pracují v chemické laboratoři ve dvojicích u jednotlivých pracovních stolů. Do výuky chemie jsou zařazovány exkurze, např. pivovar, výroba sektu atd. Laboratorní cvičení zařazují vyučující průběžně k probíranému učivu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vyučovací předmět Chemie využívá různé metody a formy výuky. Učitelé využívají jak klasické metody výuky, tak i moderní metody, jako jsou projektová výuka, využití internetu a skupinové vyučování.

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů; se žáky o tom diskutuje
- podněcuje žáky k vyhledávání informací a jejich zpracování z hlediska důležitosti i objektivity
- vysvětlí a předvede manipulaci s chemikáliemi, laboratorními pomůckami a nádobím, vysvětlí pravidla bezpečnosti práce v laboratoři a zadává laboratorní cvičení
- kontroluje výsledky pozorování a vede žáka, aby zhodnotil výsledky a formuloval závěry

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává úkoly tak, aby žák využíval získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- vede žáka k samostatnému řešení problémů a podněcuje ho k využívání logických postupů
- konzultuje vzniklé problémy se žáky a tím vytváří atmosféru směřující ke společnému řešení problému

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k diskuzi na prezentované téma a tím je učí kriticky hodnotit práci svoji i druhých
- navozuje modelové situace, na jejichž základě žáci reagují a popisují své chování (např. poskytování první pomoci)

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává skupinovou práci a učí tak žáky pracovat v týmu (skupinová práce, laboratorní práce)

Kompetence občanské

Učitel:

- - předkládá žákům problémové úlohy vycházející z běžného života
- vede žáky k odmítavému postoji k drogám, alkoholu a kouření

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- zařazuje do výuky exkurze, a tím vytváří u žáků představu o využití chemie v běžném životě a o možnostech uplatnění absolventů vysokých škol přírodovědného zaměření v praxi
- vyžaduje od žáků plnění úkolů v předem stanovené kvalitě a v dohodnutých termínech, a tím rozvíjí jejich zodpovědnost a návyk systematické práce kladným hodnocením aktivního přístupu

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k tvorbě digitálního obsahu
- používá se žáky některé aplikace
- vede žáky ke zpracování výsledků měření do tabulek a grafů
- seznamuje žáky s možnostmi využití testů na internetu
- podněcuje žáky, aby si hledali potřebné informace na internetu
- zadává některé testy prostřednictvím Google formuláře

Vyučovací předmět: ***Chemie***

Ročník: **1. ročník, kvinta**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
OBECNÁ CHEMIE			
Žák: • využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů • provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů • předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě periodické soustavy prvků • využívá znalosti o částicové struktuře látek a chemických vazbách k předvídání některých fyzikálně-chemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích	Žák: • zařadí chemii mezi přírodní vědy a uvede význam chemie v průmyslu • správně využívá odbornou terminologii • objasní rozdíl mezi chemicky čistou látkou a směsí • rozliší směs homogenní, koloidní a heterogenní • připraví roztok zadaného složení • provádí chemické výpočty složení roztoků • uvede princip a praktické využití filtrace, destilace, sublimace, krystalizace • uvede základní pravidla pro tvorbu chemických vzorců • pojmenuje a napíše vzorec chemické sloučeniny • zapíše symboly veličin a jejich jednotky • řeší chemické výpočty • uplatňuje chemické výpočty v praxi • popíše stavbu atomu • definuje rozdíly mezi pojmy prvek, izotop a neklid a uvede příklady • stanoví počet protonů, neutronů a elektronů v atomu • uvede příklady využití radioizotopů v praxi	**SOUSTAVY LÁTEK A JEJICH SLOŽENÍ** • chemie – přírodní věda, disciplíny, význam • klasifikace, struktura látek • chemicky čistá látka, prvek, sloučenina • atom, molekula • disperzní soustavy • směsi, dělení směsí • roztoky – složení, rozpustnost • roztoky nasycené a nenasycené **VELIČINY A VÝPOČTY V CHEMII** • výpočty složení roztoků • hmotnostní a objemový zlomek • látková a hmotnostní koncentrace • křížové pravidlo a směšovací rovnice **ZÁKLADY CHEMICKÉHO NÁZVOSLOVÍ** • názvosloví anorganické chemie • oxidační číslo • názvosloví halogenidů, oxidů, sulfidů, hydroxidů, hybridů, nitridů, kyanidů, kyselin, solí, hydrogensolí, hydrátů solí • veličiny v chemii – hmotnost, objem, teplota, tlak, hustota	S ohledem na charakter učiva budou zařazovány skupinové práce, samostatné práce a referáty. Žáci budou během celého školního roku průběžně hodnoceni ústně i písemně (vždy po probrání určitého tematického celku). ***OSV*** - *Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, sociální komunikace, skupinová práce* ***MedV*** - *Mediální produkty a jejich význam (referáty, prezentace)* **Zsv –** alchymie **M – operace** s čísly, číslo a proměnná **M – rovnice** a nerovnice **F, M** – výpočty **F** – kvantování energie atomů **Zsv** antická filosofie – atomisté

	• vysvětlí souvislost vlastností atomových orbitaly s hodnotami kvantových čísel • zapíše elektronovou konfiguraci atomů a iontů s využitím pravidel pro zaplňování orbitalů • zařadí prvky dle umístění v PSP • vysvětlí vztahy a zákonitosti o vlastnostech prvků vyplívající z postavení prvku v PSP • předpokládá vlastnosti prvků a jejich chování vzhledem k postavení v PSP • vysvětlí vznik chemické vazby v molekule • srovná charakter kovalentní, koordinačně-kovalentní (donorakceptorové) a iontové vazby • stanoví vaznost atomů v molekulách a vazebné možnosti atomů v základním a excitovaném stavu • používá znalostí o chemických vazbách předpokládání některých vlastností látek a také jejich chování v chemických reakcích. • zařazuje chem. reakce dle typu • vyčíslí jednoduché chem. reakce • popisuje kinetiku chem. reakcí • vysvětlí funkce katalyzátoru a popíše průběh katalyzované reakce • uvede příklady využití katalyzátorů v praxi • uvede příklady využití enzymů v chem. výrobách a funkce enzymů v metabolismu • správně zapíše termochemickou rovnici pro exoterm. a endoterm. reakci • používá znalostí termochemických zákonů při výpočtu reakčního tepla z termochemické rovnice	• výpočty v chemii – atomová hmotnostní konstanta, relativní atomová hmotnost, relativní molekulová hmotnost, Avogadrova konstanta, látkové množství, molární hmotnost a objem, výpočty z chemického vzorce **STAVBA ATOMU** • atom – vývoj názorů, na jeho stavbu • jádro atomu (proton. číslo, nukleonové číslo, izotop, neklid) • elektronový obal atomu – modely atomů (Bohrův model atomu, kvantově mechanický model atomu) • atomový orbital • kvantová čísla • pravidla o zaplňování orbitaly • zápis elektronové konfigurace atomů a iontů, základní a excitované stavy atomů **PERIODICKÁ SOUSTAVA PRVKŮ** • periodická soustava prvků (PSP) • historie • periodický zákon • PSP – rozdělení, elektronová konfigurace atomů, valenční elektrony, ionizace **CHEMICKÁ VAZBA A VLASTNOSTI LÁTEK** • chemická vazba • vznik chemické vazby, délka vazby, vazebná energie • polarita vazby • vazba sigma a pi • kovalentní vazba, koordinačně-kovalentní vazba, iontová vazba • vaznost atomu	**Bi –** reakce fotosyntézy a dýchání **Bi** –biologie člověka - trávicí soustava ***VZ** – ochrana před úrazy, zásady bezpečnosti práce v laboratoři* ***VZ** –Žák posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví* ***VZ** –Žák usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví í*

	• zapíše vztah pro rovnovážnou konstantu dané chemické reakce • odůvodní vliv různých faktorů na složení rovnovážné směsi • vysvětlí pojmy kyselina a zásada • zapíše vztah pro disociační konstantu kys. a zás. • vypočítá pH roztoků silných kyselin a zásad • uvede základní indikátory a jejich použití v praxi • aplikuje poznatky o hydrolýze solí při rozdělování roztoků na a kyselé, zásadité a neutrální • dovede poskytnout první pomoc při poleptání kyselinami a zásadami • propočítá redoxní reakci • aplikuje poznatky o řadě napětí kovů na průběh reakce • uvede využití redoxních dějů v praxi • zapíše vztah pro součin rozpustnosti a vypočítá jeho hodnotu • vypočítá zadané úlohy a uplatňuje je při řešení problémů v praxi	• krystaly a jejich vnitřní stavba • chemické a fyzikální vlastnosti minerálů • vznik minerálů • strukturní elektronové vzorce • kovová vazba • slabé vazebné interakce **CHEMICKÉ REAKCE** • chemické reakce • chemický děj, reaktanty, produkty • klasifikace chemických reakcí • výpočty z chemické rovnice **TEPELNÉ ZMĚNY PŘI CHEMICKÝCH REAKCÍCH** • termochemie • tepelné změny při chemických reakcích, reakční teplo reakce • exotermické a endotermické reakce • termochemické zákony • reakční teplo reakce – výpočty **RYCHLOST CHEMICKÝCH REAKCÍ A ROVNOVÁHY** • **reakční kinetika** • teorie aktivovaného komplexu • rychlost chemické reakce • faktory ovlivňující reakční rychlost • katalyzátory, enzymy • srážková teorie • chemická rovnováha • Guldberg-Waagův zákon • rovnovážná konstanta K • faktory ovlivňující chemickou rovnováhu • princip akce a reakce • protolytické reakce	

		• teorie kyselin a zásad • konjugovaný pár • disociační konstanta kyselin a zásad • neutralizace • autoprotolýza • pH – definice a výpočty • pH – voda • acidobazické indikátory • hydrolýza solí • první pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách • **redoxní reakce a rovnováhy** • oxidace a redukce • oxidační a redukční činidlo • Becketovova řada kovů • propočítávání redoxních reakcí • význam redoxních dějů • **srážecí rovnováhy** • součin rozpustnosti	

Ročník: **2. ročník, sexta**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
ANORGANICKÁ CHEMIE			
Žák: • využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin • charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin • využívá znalostí základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v anorganické chemii •	Žák: • používá názvosloví anorganické chemie • charakterizuje vodík • chemickými reakcemi zapíše přípravu a výrobu vodíku • uvede rozdělení hybridů a jejich oxidační čísla • chemickými reakcemi zapíše přípravu a výrobu kyslíku • objasní rozdíl mezi kyselinotvornými oxidy, zásadotvornými oxidy, amfoterními oxidy a netečnými • vysvětlí strukturu molekuly vody a vlastnosti, které z ní vyplývají • charakterizuje různé druhy vod • objasní pojmy přechodná a trvalá tvrdost vody a její odstranění • uvede příklady znečištění vody • rozhodne, jak se chovat při znečištění přírodních zdrojů • uvede vlastnosti a využití peroxidu vodíku v praxi • charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučenin • uvede jejich výskyt v přírodě • charakterizuje vzácné plyny • aplikuje znalosti o elektronové konfiguraci a odvodí chemické vlastnosti halogenů • uvede významné vlastnosti halogenů, jejich sloučeniny vyskytující se v přírodě, přípravu	**NÁZVOSLOVÍ ANORGANICKÉ CHEMIE** **Vodík a jeho sloučeniny** • vodík – výskyt, vlastnosti, příprava, výroba, použití • hybridy • **kyslík** – výskyt, vlastnosti, příprava, výroba, použití • oxidy – rozdělení • sloučeniny vodíku a kyslíku • **voda** – struktura molekuly, druhy vod, tvrdost vody • únik nebezpečných látek do životního prostředí • peroxid vodíku • p– prvky a jejich sloučeniny • vzácné plyny – elektronová konfigurace, výskyt, vlastnosti, použití • halogeny – elektronová konfigurace, výskyt, vlastnosti, použití, sloučeniny • prvky VI.A skupiny – síra • elektronová konfigurace síry, výskyt v přírodě, • alotropické modifikace síry, použití síry	***OSV*** - *Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů* ***MedV*** - *Mediální produkty a jejich význam (referáty, prezentace)* ***EV*** - *Člověk a životní prostředí* - *Lidské aktivity problémy životního prostředí* **Bi** – biologie bakterií –biologie rostlin – fotosyntéza **Bi – obecná** biologie – buňka, význam vody v buňce – 1. ročník, biologie rostlin – vodní režim rostlin **Bi – b**iologie rostlin – výživa rostlin **Z** – voda **Z –** skleníkový efekt **F** – elektrický proud v látkách, elektrolýza **Bi** – biologie rostlin – chlorofyl (Mg) **Bi** – biologie člověka – složení krve **Z –** surovinové zdroje

	a použití chloru a jeho sloučeniny a významné sloučeniny ostatních halogenů • aplikuje poznatky o struktuře a složení k určení fyzikálních a chemických vlastností síry • popíše významné sloučeniny síry, použití těchto sloučenin v praxi a jejich vliv na životní prostředí • popíše výrobu a použití kyseliny sírové a sulfidů • popíše významné sloučeniny dusíku, použití těchto sloučenin v praxi a jejich vliv na životní prostředí • uvede významné uhlíku a jeho alotropických modifikací, jeho sloučeniny vyskytující se v přírodě • zapíše základní reakce – spalování uhlíku, příprava oxidu uhličitého, krasové jevy • uvede využití sloučenin křemíku v praxi • objasní chemické vlastnosti kovů, které vyplývají z umístění v řadě napětí kovů • popíše vlastnosti jednotlivých kovů a jejich použití v praxi • odůvodní pomocí chemických reakcí amfoterní povahu hliníku, oxidu hlinitého a hydroxidu hlinitého • uvede významné zástupce alk. kovů a kovů alkalických zemin a jejich sloučeniny • posoudí jejich surovinové zdroje • odvodí jejich využití v praxi • zapíše chemickými vzorci významné sloučeniny d-prvků i koordinační sloučeniny • předpokládá typické reakce anorganických sloučenin • usuzuje a hodnotí surovinové zdroje těchto sloučenin • popíše chemickými rovnicemi výroby kovů	• sloučeniny -. sulfan, sulfidy, oxidy, kyseliny, soli • kyseliny sírová – chem. vlastnosti, výroba a použití • prvky V. A skupiny – dusík • elektronová konfigurace, výskyt, vlastnosti, použití • sloučeniny – amoniak, amonné soli, oxidy dusíku, kyseliny • kyselina dusičná – vlastnosti, výroba, použití výskyt, alotropické modifikace, sloučeniny • prvky – IV. A skupiny – uhlík, křemík • významné sloučeniny křemíku • nepřechodné kovy – fyzikální a chemické vlastnosti • cín – výskyt, výroba, vlastnosti a použití • olovo – výskyt, výroba, vlastnosti a použití • hliník – výskyt, výroba, vlastnosti a použití • s-prvky a jejich sloučeniny • alkalické kovy – I.A skupina • alk. kovy – výskyt, vlastnosti, výroba, použití sloučenin sodíku • kovy alkalických zemin – II. A skupina • výskyt, vlastnosti, výroba, použití sloučenin vápníku • d a f – prvky a jejich sloučeniny • obecné vlastnosti d – prvků, výskyt v přírodě • výroba: Fe, Zn, Cr, Mn, Hg • použití významných kovů • uran	***VZ** – výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim* ***VZ** – vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy* ***VZ** – vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota*

ORGANICKÁ CHEMIE			
Žák: • zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin • aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů • charakterizuje základní typy organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech • využívá znalostí základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v organické chemii	Žák: • odvodí vlastnosti atomu uhlíku, které jsou významné pro strukturu organických sloučenin • klasifikuje organické reakce • zařadí vybraná činidla • klasifikuje zdroje organických sloučenin • vysvětlí způsob zpracování uhlí • vysvětlí způsob zpracování ropy • vysvětlí způsob zpracování zemního plynu • používá pravidla systematického názvosloví při tvorbě vzorců organických sloučenin • využívá dvousložkového názvosloví a triviálního názvosloví • objasní radikálovou substituci a její fáze • zapíše chemickými reakcemi halogenaci, nitraci, sulfonaci, dehydrogenaci alkanů • vysvětlí teorii pnutí u cykloalkanů • objasní strukturu alkenů • rozliší geometrické izomery • objasní podstatu základních reakcí charakteristických pro alkeny • objasní strukturu alkynů • objasní podstatu základních reakcí charakteristických pro alkyny • uvede využití acetylenu v praxi	**UHLOVODÍKY A JEJICH KLASIFIKACE** • předmět studia organické chemie, obory, vývoj a význam • struktura organických sloučenin • typy vazeb v org. chemii • typy vzorců • klasifikace organických sloučenin • organické reakce • způsob štěpení vazeb • činidla v organické chemii • uhlovodíky a jejich klasifikace– rozdělení dle typu vazby a typu řetězce • zdroje uhlovodíků – uhlí, ropa a zemní plyn ALKANY a CYKLOALKANY • názvosloví • izomerie – konstituční, řetězová • konformace, fyzikální a chemické vlastnosti • příprava alkanů a cykloalkanů ALKENY • názvosloví • izomerie geometrická • fyzikální a chemické vlastnosti alkenů • adice, polymerace • důkaz alkenů • příprava alkenů ALKYNY • názvosloví • fyzikální a chemické vlastnosti alkynů • adice • acetylen – příprava a výroba • acetylidy	***EV*** - *Člověk a životní prostředí* ***OSV*** - *Řešení problémů a rozhodovací dovednosti* ***MedV*** - *referáty, prezentace* ***EV*** - *lidské aktivity a problémy životního prostředí* **Bi – *obecná biologie*** **Bi –** biologie rostlin – plavuně, přesličky, kapradiny **Z –** naleziště ropy a význam, nerostné suroviny ***VZ** – první pomoc při úrazech, působení vybraných organických látek na organismus* ***VZ** – zodpovědnost za své zdraví, první pomoc*

Ročník: **3. ročník, septima**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
ORGANICKÁ CHEMIE			
Žák: • aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů • charakterizuje základní typy organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech • využívá znalostí základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v organické chemii	Žák: • objasní aromatický charakter • uvede fyzikální a chemické vlastnosti arenů • objasní podstatu základních reakcí charakteristických pro areny • uvede průmyslové využití arenů v praxi • zařadí organické sloučeniny do základních skupin podle funkční skupiny • používá pravidel systematického názvosloví k vytvoření vzorců derivátů uhlovodíků • používá dvousložkového a triviálního názvosloví • aplikuje pravidla systematického názvosloví, používá triviální názvosloví i dvousložkové názvosloví • zapíše chemickými rovnicemi reakce přípravy halogenderivátů a další významné reakce halogenderivátů. • používá pravidel systematického názvosloví k vytvoření vzorců • používá dvousložkového a triviálního názvosloví • zapíše chemickými rovnicemi reakce přípravy dusíkatých derivátů a další významné reakce.	**UHLOVODÍKY A JEJICH KLASIFIKACE** ARENY • názvosloví systematické i triviální • fyzikální a chemické vlastnosti • substituce, adice, oxidace • využití **DERIVÁTY UHLOVODÍKŮ A JEJICH KLASIFIKACE** • deriváty uhlovodíků a jejich klasifikace – přehled • halogenderiváty • názvosloví • fyzikální a chemické vlastnosti halogenderivátů • příprava halogenderivátů • důkaz halogenu v org. sloučenině • použití halogenderivátů • organokovové sloučeniny • dusíkaté deriváty uhlovodíků • nitrosloučeniny – názvosloví, příprava, vlastnosti a použití • aminy – názvosloví, příprava, vlastnosti a použití • kyslíkaté deriváty uhlovodíků • hydroxysloučeniny – alkoholy a fenoly	***OSV*** - *Řešení problémů a rozhodovací dovednosti* ***MedV*** - *referáty, prezentace* ***EV*** - *lidské aktivity a problémy životního prostředí* ***EV*** - *plasty – třídění odpadů, recyklace plastů* ***VZ – zodpovědnost za své zdraví, první pomoc*** ***VZ** – nebezpečí závislostí* **Bi –** ekologie – ozónová vrstva **Z** – složení atmosféry, vrstvy atmosféry **Bi –** biologie rostlin – estery v přírodě **Bi –** biologie rostlin – dýchání **Bi –** buňka – stavba a funkce – aminokyseliny

	• zapíše chemickými rovnicemi reakce přípravy kyslíkatých derivátů a další významné reakce.	• názvosloví • fyzikální a chemické vlastnosti • příprava, výroba • použití ethery • karbonylové sloučeniny – aldehydy a ketony • názvosloví • fyzikální a chemické vlastnosti • příprava, použití • karboxylové kyseliny • klasifikace, názvosloví • fyzikální a chemické vlastnosti karboxylových kyselin • významné karboxylové kyseliny – charakteristika, výroba a použití • deriváty karboxylových kyselin – substituční a funkční • funkční deriváty – halogenidy, amidy, anhydrity, soli, estery, amidy • substituční deriváty karboxylových kyselin – halogenkyseliny, ketokyseliny, hydroxykyseliny, aminokyseliny • heterocyklické sloučeniny • charakteristika, rozdělení • zástupci, význam • syntetické makromolekulární látky • klasifikace • polyadice, polymerace a polykondenzace léčiva, pesticidy, barviva a detergenty	

BIOCHEMIE			
Žák: • objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismu • charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam	Žák: • popíše význam biochemie • klasifikuje biogenní prvky • napíše chemickou rovnici vzniku jednoduchého lipidu • objasní proces zmýdelnění • vysvětlí prací účinky mýdla • popíše význam vosků a složitých tuků a jejich význam • popíše metabolismus tuků • vysvětlí strukturu a funkci sacharidů, jejich vznik a význam • zapíše vzorce základních monosacharidů • zapíše cyklické formy monosacharidů a na jejich základě vysvětlí základní chemické vlastnosti • objasní podstatu redukujících a neredukujících sacharidů • popíše aerobní a anaerobní glykolýzu • charakterizuje bílkoviny a jejich význam • určí kyselou, zásaditou a neutrální bílkovinu • vytvoří dipeptid, tripeptid • popíše strukturu a funkci bílkovin • charakterizuje základní stavební jednotky nukleových kyselin • uvede rozdíly mezi DNA a RNA • objasní pojmy replikace, transkripce, translace • popíše funkci enzymu, enzymové reakce, významné enzymy v organismu • charakterizuje vitamíny, uvede jejich význam, projevy nedostatku a zdroje • uvede základní hormony a jejich působení v organismu	**BIOCHEMIE** • biochemie jako věda • biogenní prvky **lipidy** • charakteristika, vlastnosti a význam • rozdělení • hydrolýza lipidů • metabolismus lipidů **sacharidy** • vznik, význam a výskyt v přírodě • přehled sacharidů • lineární a cyklické formy monosacharidů • monosacharidy – vlastnosti, zástupci • disacharidy – zástupci • polysacharidy – zástupci • metabolismus sacharidů **proteiny** • vznik, význam a výskyt v přírodě • aminokyseliny, peptidy • struktura bílkovin • rozdělení bílkovin • metabolismus bílkovin **nukleové kyseliny** • vznik, význam a výskyt v přírodě • pojem nukleosid, nukleotid • DNA • RNA, druhy • přenos genetické informace, proteosyntéza **enzymy, vitaminy, hormony**	**Bi –** obecná biologie **Bi –** biologie člověka – trávicí soustava **Bi** – biologie rostlin – fotosyntéza **Bi –** biologie člověka – trávicí soustava **Bi –** biologie člověka – trávicí soustava **Bi –** biologie virů a bakterií **Bi –** genetika ***VZ*** *– zdravý způsob života a péče o zdraví* ***VZ*** *– vliv životních a pracovních podmínek a životního stylu na zdraví v rodině, škole, obci* ***VZ*** *– zdravá* výživa

Biologie – vyšší gymnázium

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Biologie vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Člověk a příroda, vzdělávacího oboru Biologie. V rámci tohoto předmětu je realizována část vzdělávacích oblastí Člověk a svět práce a Člověk a zdraví (obor Výchova ke zdraví).

Do vyučovacího předmětu Biologie jsou zahrnuta následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Průběžně jsou rozvíjena tato témata:

- Poznávání a rozvoj osobnosti
- Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
- Sociální komunikace
- Morálka všedního dne
- Spolupráce a soutěž

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Žijeme v Evropě
- Globální problémy, jejich příčiny a důsledky

Multikulturní výchova (MkV)

- Základní problémy sociokulturních rozdílů

Environmentální výchova (EV)

- Problematika vztahů organismů a prostředí
- Člověk a životní prostředí
- Životní prostředí regionu a České republiky

Mediální výchova (MedV)

- Média a mediální produkce
- Mediální produkty a jejich význam

Předmět Biologie je předmět všeobecně vzdělávací. Primárně směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny. Tento základní cíl je naplňován prostřednictvím následujících postupů, v rámci kterých Biologie:

- poskytuje žákům nové prostředky a metody pro další pozorování přírodních jevů a jejich následnému pochopení a porozumění
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů (i člověka) a dalších (abiotických) složek ekosystémů, a tedy následně umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- nachází paralely mezi přírodovědnými poznatky a životem člověka a následně prezentuje možnosti aplikaci těchto přírodovědných poznatků v praktickém životě
- přináší pohled na současný stav přírody a vede k pochopení podstatných souvislostí mezi tímto stavem přírody a lidskou činností
- zdůrazňuje závislost člověka na přírodních zdrojích
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování

Výchova ke zdraví (VZ)

- Zdravý způsob života a péče o zdraví
  - usiluje o pozitivní změny v životě žáka v souvislosti se zdravím
  - vede žáka k tomu, aby zasáhl dle konkrétní situace při závažných poraněních a život ohrožujících stavech
- Změny v životě člověka a jejich reflexe
  - vede žáka k odpovědnému a etickému přístupu k sexualitě
  - vede žáka k tomu, aby se orientoval v problematice reprodukčního zdraví
- Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
  - zdůrazňuje choroby přenosné pohlavním stykem, civilizační choroby a rizika v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví

Časové vymezení

Předmět je zařazen do 1. - 3. ročníku vyššího gymnázia, časová dotace je následující: V 1. ročníku jsou zařazeny 2 nedělené vyučovací hodiny týdně a jedna dělená hodina každých 14 dní (tj. 2,5 hodiny), ve 2. ročníku 3 hodiny a v 3. ročníku 2 hodiny.

Organizační vymezení

Výuka biologie probíhá převážně v odborné učebně Biologie, která poskytuje možnosti pro moderní způsob výuky. Součástí učebny je televizní okruh a ICT vybavení umožňující využití prezentační techniky a e-learningu. Praktická cvičení jsou realizována ve speciální laboratoři Bi-Ch. V rámci projektového vyučování jsou také využívány učebny IVT. Do výuky biologie jsou zařazovány exkurze do různých institucí (ZOO, muzea, provozy potravinářského průmyslu a další) a samozřejmě terénní exkurze, vedené interními nebo externími odbornými lektory.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vyučovacího předmět Biologie využívá široké spektrum různých metod a organizačních forem výuky. Kromě tradičních metod (frontální výuka, výklad nebo přednáška), kterých se předmět nezříká jsou využívány i moderní přístupy jako projektová výuka nebo výuky ve skupinách. Veškeré postupy slouží k osvojování klíčových kompetencí a pro orientaci v nich.

Kompetence k učení

Učitel:

- podněcuje žáky k vyhledávání, třídění a asociování biologických informací v dalších informačních zdrojích – internetu, rozhlasu, televizi, odborných časopisech
- diskutuje se žáky o příčinách různých přírodních procesů, podněcuje žáky k hledání adekvátních odpovědí na kladené otázky
- předvede manipulaci s jednoduchými přístroji – laboratorními pomůckami, lupou, mikroskopem a zadává úkoly na procvičení
- kontroluje výsledky pozorování a zkoumání a vyžaduje, aby je žák zhodnotil a porovnal s dosavadními znalostmi a zkušenostmi a formuloval biologické závěry

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává úkoly tak, aby jejich vyřešení bylo možné alternativními cestami a postupy a podněcuje tak u žáků snahu o nacházení hypotéz na základě zkušeností, příkladů a již získaných kompetencí
- vyžaduje od žáků návrhy samostatných řešení, nalézání závěrů a vyhodnocení získaných fakt

Kompetence komunikativní

Učitel:

- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě a vyžaduje vyslovení hypotéz či vlastních názorů na daný přírodovědný problém
- konzultuje názory všech žáků, učí je vhodně argumentovat, společně spolupracují na řešení biologického úkolu
- učitel umožňuje prezentaci práce žáků
- moderuje a řídí diskuzi žáků nad výsledky své práce, usměrňuje hodnocení ostatních a argumentaci řečníka

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- využívá skupinového vyučování a vede tak žáky ke spolupráci při řešení problémů
- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých
- diskutuje se žáky o aktuálním dění ve vědě, technice, společenském dění

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- zařazuje do výuky exkurze, a tím vytváří u žáků představu o využití biologie v běžném životě a o možnostech uplatnění absolventů vysokých škol přírodovědného zaměření v praxi
- vyžaduje od žáků plnění úkolů v předem stanovené kvalitě a v dohodnutých termínech, a tím rozvíjí jejich zodpovědnost a návyk systematické práce
- kladným hodnocením aktivního přístupu žáka ke studiu (organizování soutěží pro spolužáky, kvalitní referáty, které nezadal učitel a které se vztahují k probíranému učivu) podporuje iniciativu a tvořivost žáků

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k využívání a ovládání digitálních zařízení a aplikací na monitorování a determinaci rostlin a živočichů (např. PlantNet, iNaturalist, BioLog) a tvorbě digitálních obsahů
- vede žáky k využívání digitálních zařízení k tvorbě digitálních prezentací, pracovních listů, k tvorbě a zpracování fotografií a videí
- vede žáky k vyhledávání, získávání, kritickému posouzení a sdílení dat, informací a digitálních obsahů
- vede žáky k bezpečnému a etickému sdílení informací v digitálním prostředí
- využívá digitální technologie při výuce a sdílení informací s žáky

Vyučovací předmět: ***Biologie***

Ročník: **1. ročník, kvinta**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
Žák: • odliší živé soustavy od neživých na základě jejich charakteristických vlastností	Žák: • pojmenuje základní vlastnosti živých soustav a na příkladech vysvětlí jejich podstatu • je schopen popisu základních stavebních látek, ze kterých jsou složeny živé soustavy	• základní vlastnosti živých soustav • základní organické molekuly v těle organismů a jejich význam pro život	**Ch** – prvky, organické a anorganické látky
• porovná významné hypotézy o vzniku a evoluci živých soustav na Zemi	• dokáže pojmenovat řadu významných osobností biologie, rámcově je zasadí do historie a stručně popíše jejich význam pro vědní obor • vysvětlí princip základních teorií vzniku života • chápe přínos Ch. Darwina pro moderní biologii	• historie biologie, přehled významných osobností z historie biologie • biologie jako vědní obor • teorie vzniku života na Zemi a evoluční teorie • Ch. Darwin, přírodní výběr, evoluční kreacionismus	***VMEGS*** - *Žijeme v Evropě* **D** – starověk, středověk, renesance **Zsv –** dějiny filosofie
• objasní stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy prokaryotních a eukaryotních buněk	• dokáže popsat základní životní formy organismů a objasní rozdíl mezi nebuněčnou, prokaryotickou a eukaryotickou formou života	• buněčná a nebuněčná forma života • prokaryotická a eukaryotická buňka • stavba a funkce buňky	**Ch –** vlastnosti org. látek
• vysvětlí význam diferenciace a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy • odvodí hierarchii recentních organismů ze znalostí o jejich evoluci	• má přehled o hypotézách vzniku mnohobuněčných organismů • dokáže popsat biologický systém, chápe evoluční souvislosti v rámci tohoto systému	• teorie vzniku mnohobuněčnosti • přehled historického vývoje organismů na Zemi	

• charakterizuje viry jako nebuněčné organismy • zhodnotí způsoby ochrany proti virovým onemocněním a metody jejich léčby • zhodnotí pozitivní a negativní význam virů	• popíše stavbu virionu a jeho základní součásti • charakterizuje základní způsoby rozmnožování virů • dokáže vysvětlit princip virového onemocnění • vyjmenuje několik virových onemocnění člověka • chápe pojem retrovirus, vyjmenuje příklady onemocnění způsobené retroviry • je schopen popsat princip léčby virových onemocnění	• stavba a funkce virů • virion a jeho stavba • virová infekce a její průběh • lytický, lyzogenní cyklus, latentní virová infekce, virogenie • příklady virových onemocnění člověka • retrovirus • virová onemocnění člověka a jejich léčba	***MedV*** - *Mediální produkty a jejich významy* **Z** – demografický vývoj a choroby v různých oblastech světa
• charakterizuje bakterie z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska • zhodnotí způsoby ochrany proti bakteriálním onemocněním a metody jejich léčby	• popíše stavbu prokaryotické buňky a akcentuje struktury typické pro bakterie • pojmenuje a charakterizuje základní způsoby rozmnožování bakterií • vyjmenuje několik bakteriálních onemocnění člověka včetně jejich původců	• stavba a funkce bakterií • prokaryotická buňka • bakteriální buňka a její stavba • rozmnožování bakterií • patogenní bakterie, onemocnění člověka a jejich léčba • půdní bakterie, význam bakterií v půdě, zapojení bakterií do koloběhu látek • hlízkovité bakterie	**Z** – demografický vývoj a choroby v různých oblastech světa
	• chápe princip léčby bakteriálních onemocnění • dokáže popsat princip očkování • význam bakterií v přírodě • pozitivní hospodářský význam bakterií • evoluční význam sinic a prochlorofyt	• pasivní a aktivní imunizace • hospodářské využití bakterií (potravinářská průmysl) • aktinomycety • biologie sinic • prochlorofyta	***MedV*** - *Mediální produkty a jejich významy* Projekt „Nemoci člověka a jejich léčba“

• charakterizuje protista z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska	• popíše stavbu eukaryotické buňky • charakterizuje protista jako polyfyletický taxon • je schopen zhodnotit význam fotosyntetizujících protist ve vodních ekosystémech • chápe zdravotnický význam „patogenních prvoků“, je schopen vyjmenovat řadu onemocnění způsobovaných prvoky a pojmenovat jejich původce • chápe omezení jednobuněčných eukaryot, vyjmenuje příklady tendence protist k vytváření mnohobuněčných stádií	• stavba a funkce protist • stavba eukaryotické buňky • rozdíly mezi rostlinou a živočišnou buňkou • fotosyntetizující protista („řasy“) • heterotrofní protista („prvoci“) • praprvoci • ekologické skupiny prvoků – bičíkovců • výtrusovci, hmyzomorky, výtrusenky • patogenní prvoci, onemocnění způsobené prvoky a jejich léčba • nálevníci	
• popíše stavbu těl rostlin, stavbu a funkci rostlinných orgánů • objasní princip životních cyklů a způsoby rozmnožování rostlin • porovná společné a rozdílné vlastnosti stélkatých a cévnatých rostlin • pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky • zhodnotí rostliny jako primární producenty biomasy a možnosti využití rostlin v různých odvětvích lidské činnosti • posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla • zhodnotí problematiku ohrožených rostlinných druhů a možnosti jejich ochrany	• uvede základní typy pletiv a jejich funkce • popíše stavbu a funkci vegetativních a generativních orgánů rostlin a jejich přeměn • objasní způsoby výživy rostlin • vysvětlí princip fotosyntézy a její význam • charakterizuje příjem, vedení a výdej látek rostlinou • charakterizuje ontogenezi rostlin – fáze a faktory ovlivňující růst a vývin rostlin • objasní princip nepohlavního a pohlavního rozmnožování rostlin • uvede příklady rozšiřování semen a plodů • charakterizuje pohyby rostlin • charakterizuje znaky řas • uvede využití významných zástupců řas • porovná znaky nižších a vyšších rostlin • zhodnotí fyziologický význam ryniofytů • popíše stavbu těla, rozmnožování a význam mechorostů, plavuní, přesliček, kapradin a uvede významné zástupce	• morfologie a anatomie rostlin • fyziologie rostlin • výživa rostlin • fotosyntéza • dýchání • vodní režim rostlin • ontogeneze • rozmnožování • pohyby rostlin • systém a evoluce rostlin • nižší rostliny * ruduchy * hnědé řasy * krásnoočka • zelené řasy • vyšší rostliny * ryniofyty * mechorosty * plavuně * přesličky	***EV*** - *Problematika vztahů organismů a prostředí* **Ch –** s a p prvky, chemická reakce, kyslík, voda **F –** vlastnosti kapalin, optika, mikroskop **Z –** uhlí – nerostné suroviny o Laboratorní práce – morfologie a anatomie rostlin a rostlinných orgánů o Laboratorní práce (pozorování pokožky cibule a kořenových řezů) Video: Pohyby rostlin

	• popíše stavbu těla, rozmnožování a významné zástupce nahosemenných rostlin • popíše stavbu těla, rozmnožování a významné zástupce krytosemenných rostlin • pozná znaky dvouděložných a jednoděložných rostlin • uvede a pozná významné zástupce dvouděložných rostlin • uvede a pozná významné zástupce jednoděložných rostlin • zhodnotí rostliny jako primární producenty biomasy • posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla • zhodnotí problematiku ohrožených rostlinných druhů a možnosti jejich ochrany	* kapradiny * cykasy * jinany * jehličnany • krytosemenné rostliny: * jednoděložné * dvouděložné • rostliny a prostředí	***EV*** - *Problematika vztahů organismů a prostředí* - *Člověk a životní prostředí* ***MedV*** - *Média a mediální produkce* **Ch –** acidobazické indikátory, estery Exkurze do přírody, určování rostlin

Ročník: **2. ročník, sexta**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
• pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné zástupce hub a lišejníků • posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků • popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav • objasní principy základních způsobů rozmnožování a vývoj živočichů	• porovná stavbu buňky hub s buňkou rostlinnou a živočišnou • charakterizuje stavbu těla, způsob výživy a rozmnožování hub • rozpozná významné zástupce hub a lišejníků • posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků • rozpozná naše běžné jedovaté houby • uvede příznaky otravy houbami a prokáže znalost první pomoci při otravě houbami • charakterizuje základní principy vzniku mnohobuněčných organismů • chápe význam a správně používá termíny tkáň, orgán, orgánová soustava • popíše funkci orgánových soustav živočichů • vyjmenuje typy jednotlivých org. soustav u bezobratlých živočichů a strunatců, nastíní evoluční vývoj popsaných typů org. soustav • chápe termín zárodečné listy, ektoderm, mezoderm a entoderm a společně s poznatky o ontogenetickém vývoji živočichů je aplikuje na systém živočichů	• houby – stavba a funkce, zástupci • lišejníky – stavba a funkce, zástupci • invaginační, imigrační, ciliární a plakulární teorie vzniku mnohobuněčnosti • fyziologie živočichů • tělní pokryv, kosterní, svalová, nervová, vylučovací, trávicí, dýchací, cévní a pohlavní soustava živočichů • morfologie a anatomie živočichů • systém a evoluce živočichů • živočichové a prostředí	***EV*** - *Člověk a životní prostředí* - *Životní prostředí regionu a České republiky* ***MedV*** - *Média a mediální produkce* ***VMEGS*** - *Žijeme v Evropě* ***EV*** - *Problematika vztahů organismů a prostředí* - *Člověk a životní prostředí* - *Životní prostředí regionu a České republiky* Exkurze do přírody Sběr hub a lišejníků Výstava hub

• charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich zástupce • pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky • posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti • charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci	• rozliší skupiny Diblastika, Triblastika, Prvoústí, Druhoústí a podle charakteru mezodermu skupiny Schizocoelia, Pseudocoelia, Coelomata • popíše druhy coelomu • charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich zástupce • pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky • posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti • charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci	• prvoústí * diblastika *** vločkovci *** houby *** žahavci *** žebernatky * triblastika: ** schizocoelia ***ploštenci *** pásnice ** pseudocoelia *** vířníci *** hlístice ** coelomata *** měkkýši *** kroužkovci *** drápkovci a želvušky *** členovci • druhoústí: * ostnokožci * polostrunatci a další deuterostomia * strunatci: ** paryby ** ryby ** obojživelníci ** plazi ** ptáci	**F** – tvar živočichů – mechanika kapalin a plynu **F** – sluch – mechanické vlnění **F** – termoregulace – vnitřní teplo, práce **F –** elektromagnetické jevy

• charakterizuje základní typy chování živočichů • zhodnotí problematiku ohrožení živočišných druhů a možnosti jejich ochrany	• etologie jako vědní obor • správně používá základní etologické pojmy • rozlišuje základní typy chování živočichů • popíše základní způsoby komunikace živočichů a uvede příklady • zhodnotí problematiku ohrožení živočišných druhů a možnosti jejich ochrany	• etologie • podněty, spouštěč, klíčový podnět • prahová hodnota, funkční okruh • konfliktní, instinktivní, komfortní chování • učení a jeho druhy • komunikace mezi živočichy • základy populační ekologie a její vztah k ochraně populací • ochrana druhů a ochrana biotopů • maloplošné a velkoplošné území ochrany přírody • zákon 124/2017 Sb. a další legislativní normy na ochranu přírody • mezinárodní úmluvy ochrany přírody • červené knihy, záchranné chovy, transfery, plemenné knihy • role ZOO v ochraně druhů	***EV*** - *Problematika vztahů organismů a prostředí* - *Člověk a životní prostředí* - *Životní prostředí regionu a České republiky*

Ročník: **3. ročník, septima**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
Žák: • charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich zástupce • pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky • posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti • charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci • charakterizuje základní typy chování živočichů • zhodnotí problematiku ohrožení živočišných druhů a možnosti jejich ochrany • podle předloženého schématu popíše a vysvětlí evoluci člověka • využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle • charakterizuje individuální vývoj člověka a posoudí faktory ovlivňující jej v pozitivním a negativním směru	Žák: • charakterizuje hlavní taxonomické jednotky savců a jejich zástupce • pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné druhy savců a uvede jejich ekologické nároky • posoudí význam savců v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti • etologie savců • zhodnotí problematiku ohrožení druhů savců a možnosti jejich ochrany • podle předloženého schématu popíše a vysvětlí evoluci člověka • popíše stavbu kostí, typy kostí a spojení kostí • popíše kostru člověka a její funkce • popíše stavbu a funkci hladké, příčně pruhované a srdeční svaloviny • určí polohu významných kosterních svalů • popíše stavbu a funkci jednotlivých orgánů a orgánových soustav * oběhová soustava a imunitní systém * dýchací soustava * trávicí soustava a metabolismus * vylučovací soustava a kůže • popíše stavbu a funkci jednotlivých částí nervové soustavy – stavbu a funkci neuronu • vysvětlí vznik akčního potenciálu a přenos vzruchu	• strunatci: * savci • evoluce člověka • fylogeneze orgánových soustav člověka • opěrná a pohybová soustava • první pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách • oběhová soustava a imunitní systém • dýchací soustava • trávicí soustava a metabolismus • zdravá výživa • civilizační choroby, poruchy příjmu potravy, hepatitis • nervová soustava • smyslové orgány • hormonální soustava • soustava rozmnožovací • péče o reprodukční zdraví • hygiena pohlavního styku, hygiena v těhotenství • rodičovství • metody asistované reprodukce • rizika v oblasti reprodukčního a sexuálního zdraví – promiskuita • choroby přenosné sexuálním stykem, AIDS • ontogeneze • změny v období adolescence	***VMEGS*** - *Globální problémy, jejich příčiny a důsledky* ***MkV*** - *Základní problémy sociokulturních rozdílů* ***MedV*** - *- Média a mediální produkce* ***VZ** – Zdravý způsob života a péče o zdraví* - *usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím zdravím druhých* - *podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech* ***VZ** – Změny v životě člověka a jejich reflexe* - *uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, rozhoduje se s vědomím možných důsledků* ***VZ** – Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence* - *projevuje odolnost vůči výzvám sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu*

	• charakterizuje typy reflexů • popíše stavbu a funkci smyslových orgánů • charakterizuje endokrinní žlázy a hormony • vysvětlí součinnost nervové a hormonální regulace • popíše stavbu a funkci rozmnožovací soustavy muže a ženy • popíše menstruační cyklus a ovulaci, oplození a průběh těhotenství a porod • charakterizuje jednotlivá období vývoje člověka • uvede příčiny pohlavně přenosných nemocí a možnosti jejich prevence • zhodnotí klady a zápory antikoncepčních metod	• antikoncepce	**Zsv** – rasismus – demokratický stát, socializace člověka **Z –** sociální prostředí **Tv** – formování kostí a svalstva sportem **Ch –-** d a f prvky – železo (hemoglobin), kyslík, lipidy, sacharidy, bílkoviny, enzymy **Čj –** hláskosloví **Zsv- –** psychologie – poruchy vůle – psychologie – myšlení, vědomí, vnímání reality **F -–** sluch – mechanické vlnění **F –** sluch – optické vlnění **F –** sluch – elektromagnetické vlnění **Ch –** hormony o Lab. práce -– měření tlaku a tepu, daktyloskopie, základy první pomoci
• využívá znalosti o genetických zákonitostech pro pochopení rozmanitosti organismů • analyzuje možnosti využití znalostí z oblasti genetiky v běžném životě	• objasní základní genetické pojmy • popíše stavbu a funkci nukleových kyselin • popíše průběh replikace • objasní princip proteosyntézy • řeší genetické příklady • objasní Mendelovy zákony • popíše typy chromozómového určení pohlaví • vysvětlí podstatu dědičnosti znaků vázaných na pohlaví • uvede základní metody výzkumu genetiky člověka • popíše genetické zákonitosti v autogamické a panmiktické populaci • analyzuje možnosti využití znalostí z oblasti genetiky v běžném životě	• molekulární a buněčné základy dědičnosti • dědičnost a proměnlivost • genetika člověka • genetika populací	***MedV*** - *Média a mediální produkce* **Ch –** nukleové kyseliny **Ch –** aminokyseliny Výklad Referáty Diskuze Video

• používá správně základní ekologické pojmy • objasňuje základní ekologické vztahy	• chápe pravý význam slova ekologie • vhodně operuje s ekologickými pojmy • popíše vliv biotických ekologických faktorů na organismy • popíše základní typy organismů podle způsobu výživy • zhodnotí význam potravy pro živočichy a základní typy výživy živočichů • poznatky o potravních řetězcích aplikuje na konkrétní příklady organismů • popíše pozitivní a negativní vztahy mezi organismy • chápe význam termínů sociabilita a teritorialita • uvede základní vlastnosti populací • charakterizuje společenstva prostřednictvím jeho vlastností • dokáže posoudit význam základních biogenních prvků pro organismy a popsat koloběh těchto prvků v rámci ekosystému	• ekologie a její členění • historie ekologie • základní ekologické pojmy – populace, společenstvo, biotop a jeho druhy, stanoviště, lokalita, ekosystém, ekologická valence, ekologická nika • podmínky života organismů – abiotické ekol. faktory (vzduch, voda a vlhkost, půda, záření (světlo a teplo) a jejich vliv na organismy • adaptace organismů na limitní hodnoty ekologických faktorů • heterotrofie, autotrofie, mixotrofie • biofagie, saprofagie a jejich typy s příklady • zvláštní typy výživy živočichů (cekotrofie, kanibalismus, trofobióza, symbiózofagie) • producent, konzument • potravní řetězce a jejich základní typy • interspecifické vztahy • pozitivní a negativní vztahy mezi organismy • intraspecifické vztahy • sociální skupiny a jejich typy • populace • vlastnosti populací (disperze, kvantitativní vlastnosti, natalita, mortalita, růst, kolísání, dynamika populací) • biosféra a její členění – společenstvo a jeho vlastnosti (počet druhů, diverzita, abundance, biomasa…) • koloběh vody, kyslíku, uhlíku, dusíku, fosforu a síry v přírodě	***EV*** - *Problematika vztahů organismů a prostředí* - *Člověk a životní prostředí* - *Životní prostředí regionu a České republiky* ***EV*** - *Problematika vztahů organismů a prostředí* - *Člověk a životní prostředí* - *Životní prostředí regionu a České republik* **Z** – přírodní podmínky pro život, regionální geografie **Z** – vodstvo

Zeměpis – vyšší gymnázium

Obsahové vymezení

Předmět zeměpis je součástí vzdělávacích oblastí Člověk a příroda a Člověk a společnost z RVP G. Zahrnuje obsah vzdělávacího oboru Geografie a integruje obsah vzdělávacího oboru Geologie. Integruje také průřezová témata, zvláště Výchovu k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchovu a Multikulturní výchovu. Významným rysem tohoto předmětu je vysoká míra překrývání a mezipředmětových vztahů s jinými obory ve škole (matematika, fyzika, biologie, dějepis, základy společenských věd apod.).

Tento komplexní přístup zeměpisu naučí žáky pracovat v širším okruhu vzájemných tematických souvislostí a s více zdroji informací. Zeměpis je předmět studující krajinnou sféru jako soubor přírodního prostředí a lidské společnosti. Zabývá se vzájemnými vztahy přírodních, společenských a technických jevů a procesů na Zemi v reálném čase. Je nenahraditelný v objasňování vazeb mezi přírodou a lidskou společností. Specifikem zeměpisu je jeho regionální přístup k řešeným problémům, kdy zeměpisné poznání je spjato s konkrétní oblastí. Důležitou roli hraje i místní oblast. Zeměpis prohlubuje orientaci v dnešním světě a dotváří vlastní charakter žáků a zodpovědnost za jejich chování vůči jejich okolí. Během studia žáci:

- získají základní vědomosti o Zemi, krajinné sféře, krajině
- uvědomí si význam přírodních podmínek pro lidskou společnost
- získají představu o jedinečnosti objektů, jevů a procesů v krajinné sféře
- chápou zákonitosti a vzájemnou podmíněnost zeměpisného prostředí
- uvědomí si regionální rozdíly jednotlivých kontinentů
- rozpoznají významné státy, jejich zřízení, hospodářství, obyvatelstvo a kulturu
- získají komplexní znalosti o poměrech v naší vlasti, o jejím postavení v Evropě a ve světě
- dokáží pracovat s informačními materiály (mapami, statistikami, textem, médii, ovládají digitální technologie apod.)
- posuzují a srovnávají příslušné informační zdroje a využívají je v praktických situacích
- dokáží se orientovat v současném světě a v problémech současného lidstva
- uvědomí si civilizační rizika a spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi
- získají toleranci, důvěru a pochopení pro odlišnosti lidí z různých částí světa

Zeměpis umožňuje žákům se orientovat v současném světě a v problémech současného lidstva, umožňuje také si uvědomovat civilizační rizika a spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi, vztah lidí k přírodnímu i společenskému prostředí.

Do vyučovacího předmětu Zeměpis jsou zahrnuta následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV):

- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
- Sociální komunikace
- Morálka všedního dne

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS):

- Globalizační a rozvojové procesy
- Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
- Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce
- Žijeme v Evropě

Multikulturní výchova (MkV):

- Základní problémy sociokulturních rozdílů
- Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

Environmentální výchova (EV):

- Problematika vztahů organismů a prostředí
- Člověk a životní prostředí
- Životní prostředí regionu a České republiky

Mediální výchova (MedV):

- Mediální produkty a jejich významy
- Role médií v moderních dějinách

Časové vymezení

- Kvinta, 1.ročník - 2 hodiny týdně
- Sexta, 2. ročník - 2 hodiny týdně
- Septima, 3. ročník - 2 hodiny týdně
- Ve čtvrtém ročníku a v oktávě je podle zájmu zařazen výběrový seminář určený pro maturanty s dotací 2 hodin týdně.

Organizační vymezení

Ve výuce jsou používány učebnicové tituly schválené MŠMT. Materiálové vybavení pro výuku zahrnuje nástěnné mapy, atlasy, globus, odborné publikace, geografické časopisy a videosnímky. Kromě frontální výuky s použitím tradičních zeměpisných pomůcek se uplatňují další formy výuky ve dvojicích, skupinách a s využitím audiovizuální techniky, internetu, encyklopedií atd. Veškerý soubor didaktických technik usiluje motivovat žáky pro další učení a směřuje ke kritickému přístupu k různým zdrojům informací. Výuka probíhá v kmenových učebnách, v případě projektové výuky jsou využívány multimediální učebny. Terénní výuka se uskutečňuje v podobě zeměpisných cvičení a pozorování v bezprostředním okolí školy, komplexní geografická exkurze ve vybraných vzdálenějších lokalitách. Výchovné a vzdělávací strategie Vědomosti, dovednosti, návyky, postoje a hodnoty osvojované v zeměpise tvoří nedílné východisko pro vnímání, osvojování klíčových kompetencí a pro orientaci v nich.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává žákům úlohy, referáty nebo anotace, při jejichž řešení nebo tvorbě žáci vyhledávají, zpracovávají, třídí a hodnotí informace a data z širších informačních zdrojů
- denní tisk, odborné encyklopedie, časopisy, internet, rozhlas, televize aj. - motivuje žáky k prezentaci krátkých aktualit nebo referátů, ve kterých propojují získané poznatky se znalostmi z ostatních vzdělávacích oblastí s důrazem na aktuální domácí a mezinárodní dění Společně branou poznání
- pokládá žákům otázky vztažené ke způsobu a příčinám různých přírodních procesů a společně hledají řešení otázek a adekvátní odpovědi

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- spolu s žáky provádí analýzu problémových zeměpisných témat a spolu se žáky nalézá způsoby řešení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vyžaduje na žácích pojmenování problémů či vlastních názorů na konkrétní témata přírodního a společenského prostředí, žáci tak musí uvádět skutečnosti, ze kterých vyvozují své úsudky, vytvářejí si vlastní názory, formulují vlastní rozhodnutí a uplatňují v jednání své názory
- vede s žáky řízený dialog, a tím přispívá k tomu, že žáci vyjadřují své myšlenky a názory v logických postupných krocích

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- navrhuje úlohy nebo projekty, které vyžadují spolupráci žáků, a tím vede žáky k tomu, že chápou potřebu efektivní spolupráce
- vede žáky k diskuzi a obhajobě svého názoru na dané téma
- vede žáky k vytváření vztahu k odpovědnému přístupu k práci své i druhých, k přijímání zodpovědnosti za výsledky jejich činnosti

Kompetence občanské

Učitel:

- prezentuje fakta a argumenty pro utváření postojů a hodnot, které respektují rovnoprávnost všech lidí. Na základě informací si žák uvědomuje a respektuje kulturní, sociální a náboženskou různorodost lidské populace
- uvádí, vysvětluje, objasňuje a zdůvodňuje žákům na konkrétních příkladech nutnost ochrany životního prostředí, žáci pociťují zodpovědnost za zachování životního prostředí
- vede žáky k bezpečné orientaci a pohybu v terénu, a tím přispívá k jeho odpovědnému chování za mimořádných událostí
- v politické geografii a souvisejícím učivu zdůrazňuje principy demokracie a jejich přednosti oproti jiným formám vlády

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby osvojené vědomosti a návyky dokázali uplatnit v osobním i profesním životě

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky, aby ovládali potřebnou sadu digitálních zařízení, mapových aplikací a služeb, využívá je při školní práci v hodině zeměpisu; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění potřeby studentů, pomáhá studentům vyhledávat informace o místech, plánovat trasy, ubytování, spoje
- prezentuje, jak získat, posoudit, spravovat, sdílet a sdělovat data, informace a digitální obsah v různých formátech; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; v zeměpisu pomáhá žákům tvořit grafy, tabulky
- pomáhá žákům vytvářet, vylepšovat a propojovat digitální obsah v různých formátech a vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků; tyto schopnosti lze využít při tvorbě tematických výukových map
- posoudí, jak se leze vyrovnat s proměnlivostí digitálních technologií a jak vývoj technologií ovlivňuje různé aspekty života jedince a společnosti a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy; v politické geografii a ekologii rozlišuje pravdivá a falešná mediální sdělení
- vede žáky, aby předcházeli situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí a jednali eticky, s ohleduplností a respektem k druhým

Vyučovací předmět: ***Zeměpis***

Ročník: **1. ročník, kvinta**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
ZEMĚPIS JAKO VĚDA – úvod od geografie			
Žák: • chápe význam zeměpisu	Žák: • dokáže definovat zeměpis jako vědní obor • umí posoudit význam zeměpisu • chápe objekt zeměpisu – krajinnou sféru jako systém	**ZEMĚPIS JAKO VĚDA** • Geografické vědy • Sféry krajiny (pedosféra, hydrosféra, biosféra...) • Význam geografie v minulosti a dne	***VMEGS*** - *Globální problémy, jejich příčiny a důsledky* ***EV*** - *Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí*
PŘÍRODNÍ PROSTŘEDÍ – Země ve vesmíru, pohyby Země, Slunce, Měsíc			
Žák: • porovná postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy	Žák: • objasní důsledky pohybů Země • používá s porozuměním základní pojmy: vesmír, vesmírná tělesa, galaxie, hvězda, Slunce, sluneční soustava, planeta, význam Slunce • určí a popíše tvar Země, její polohu ve sluneční soustavě • používá zeměpisnou síť a s pomocí zeměpisných souřadnic určuje geografickou polohu a výpočet času • Měsíc – popíše fáze M. a vliv na život na zemi	**SLUNEČNÍ SOUSTAVA** **ZEMĚ VE VESMÍRU, ROTAČNÍ POHYB, REVOLUČNÍ POHYB** **MĚSÍC** • Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas, zemská osa, severní a jižní pól, jarní a podzimní rovnodennost, letní a zimní slunovrat • Měsíc –povrch, lety na Měsíc, fáze M., příliv a odliv, zatmění M. a Slunce	Pomůcky – atlas světa, glóbus, počítač

GEOGRAFICKÉ INFORMACE A TERÉNNÍ VYUČOVÁNÍ			
Žák: • používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i digitální podobě pro řešení geografických problémů • orientuje se s pomocí map v krajině • používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii • vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území • Čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje	Žák: • používá s porozuměním základní pojmy: zdroje geografických dat, internet, grafické vyjádření v mapě i mimo ni, terénní průzkum, statistika, geografický informační systém (GIS), dálkový průzkum Země • vyhledává informace z různých zdrojů – knihy, internet, rejstřík atlasu, • orientuje se v grafech v atlasu • používá s porozuměním základní pojmy: glóbus, mapa, plán, obsah a měřítko mapy, výškopis, polohopis, legenda mapy, vysvětlivky mapy, nadmořská výška, vrstevnice, zeměpisné souřadnice • rozlišuje mezi plánem a mapou, objasní příčinu zkreslení • rozlišuje druhy map podle měřítka a obsahu • aplikuje měřítko mapy na výpočet skutečných vzdáleností na mapách • čte a přiměřeně interpretuje informace z různých druhů plánů a map • načrtne vlastní plánek, schematickou mapu	**PRÁCE S MAPAMI A DALŠÍMI ZDROJI INFORMACÍ** • Informační a dokumentační zdroje v geografii • Základy geografické kartografie a topografie • Aplikace kartografických a topografických znalostí	Pomůcky – různé druhy textů, encyklopedie, slovníky, grafy, tabulky, obrázky, statistické prameny ***EV*** - *Člověk a životní prostředí* ***OSV*** - *Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů* - *Spolupráce a soutěž*

REGIONY SVĚTA – Amerika, Afrika, Austrálie, Oceánie, oceány a polární oblasti			
Žák: • rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi • vymezí místní region (podle bydliště, školy) na mapě podle zvolených kritérií, zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry mikroregionu a jeho vazby k vyšším územním celkům a regionům	Žák: • vyhledá kontinent na mapě světa • určí jeho polohu, rozlohu a členitost a porovná s ostatními kontinenty • pojmenuje ostrovy a poloostrovy, zálivy, průlivy, průplavy, které k ní patří, a moře, která ji omývají, u oceánů souostroví • vyhledá významná pohoří a určí nadmořskou výšku jejich vrcholů • lokalizuje nížiny, pánve a příkopové propadliny • zhodnotí povrch kontinentu z hlediska jeho přírodního i hospodářského potenciálu • porovná podnebí v jednotlivých částech kontinentu podle teploty a množství srážek • vyhledává významné řeky a jezera a lokalizuje bezodtoké oblasti • určuje klimatické činitele, kteří jsou zdrojem vodnatosti řek, u ostrovů návětrné a závětrné strany • lokalizuje vegetační pásy a pojmenuje příklady rostlinstva a živočišstva • posoudí vhodnost pásů pro zemědělství • vyhledává významné národní parky	**AMERIKA** • Severní Amerika – Kanada, USA • Střední Amerika – Mexiko, pevninské a ostrovní státy této oblasti • Jižní Amerika – karibské státy, Brazílie, Laplatské státy a andské státy **AFRIKA** • Fyzickogeografická a socioekonomická charakteristika • Severní Afrika • Střední Afrika • Jižní Afrika **AUSTRÁLIE** • Fyzickogeografická, a socioekonomická charakteristika **OCEÁNIE** • Polynésie • Mikronésie • Melanésie **SVĚTOVÉOCEÁNY** • Jejich ostrovy, souostroví, typy ostrovů **ARKTIDA** **ANTARKTIDA** • Rozdíly i společné rysy ve vymezení oblastí, biosféře, významu	***OSV*** - *Sociální komunikace* - *Spolupráce a soutěž* ***EV*** - *Člověk a životní prostředí* ***MkV*** - *Základní problémy sociokulturních rozdílů* - *Psychosociální aspekty interkulturality* ***VMEGS*** - *Globalizační a rozvojové procesy* - *Globální problémy, jejich příčiny a důsledky* - *Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce* ***MkV*** - *Základní problémy sociokulturních rozdílů* - *Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí* ***EV*** - *Člověk a životní prostředí* **Bi –** živočichové, krytosemenné rostliny **D** – starověk, středověk – novověk, zámořské objevy **Ov** – náboženská tolerance, střetávání náboženství

	Žák: • posoudí přírodní vlivy a nerostné bohatství v souvislosti s rozmístěním obyvatelstva • lokalizuje jádrové a periferní oblasti • srovnává obyvatelstvo podle kultury, způsobu života a náboženství • vymezí jednotlivé geografické regiony kontinentu, oblasti • s pomocí map popíše přírodní poměry dané oblasti • charakterizuje nerostné bohatství, zemědělství, průmysl a zabývá se možnostmi cestovního ruchu • hodnotí politickou situaci ve vybraných zemích a pátrá po příčinách konfliktů a hospodářského zaostávávání některých států • porovnává státy samostatné a v minulosti kolonizované	**REGIONY** **KOLONIALISMUS** • dekolonializace, neokolonialismus **KONFLIKTY** **EKOLOGICKÉ PROBLÉMY**	***EV*** - *Člověk a životní prostředí* ***VMEGS*** - *Žijeme v Evropě* Pomůcky – atlas světa, glóbus, počítač

Ročník: **2. ročník, sexta**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
REGIONY SVĚTA – Asie, Evropa			
Žák: • rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi • vymezí místní region (podle bydliště, školy) na mapě podle zvolených kritérií, zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry mikroregionu a jeho vazby k vyšším územním celkům a regionům • zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje České republiky • lokalizuje na mapách hlavní rozvojová jádra a periferní oblasti České republiky, rozlišuje jejich specifika • lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná	Žák: • vyhledá kontinent na mapě světa • určí jeho polohu, rozlohu a členitost a porovná s ostatními kontinenty • pojmenuje ostrovy a poloostrovy, zálivy, průlivy, průplavy, které k ní patří, a moře, která ji omývají, u oceánů souostroví • vyhledá významná pohoří a určí nadmořskou výšku jejich vrcholů • lokalizuje nížiny, pánve a příkopové propadliny • zhodnotí povrch kontinentu z hlediska jeho přírodního i hospodářského potenciálu • porovná podnebí v jednotlivých částech kontinentu podle teploty a množství srážek • vyhledává významné řeky a jezera a lokalizuje bezodtoké oblasti • určuje klimatické činitele, kteří jsou zdrojem vodnatosti řek • Posoudí vliv srážkového stínu hor či mořských proudů na klima • lokalizuje vegetační pásy a pojmenuje příklady rostlinstva a živočišstva • posoudí vhodnost pásů pro zemědělství • vyhledává významné národní parky	**ASIE** • Východní Asie • Jihovýchodní Asie • Jižní Asie • Jihozápadní Asie • Střední Asie • Zakavkazsko **EVROPA** • Fyzickogeografická a socioekonomická charakteristika • Evropské integrace a dějinné události (fašismus, komunismus vedoucí k nim) • Evropské regiony, státy • Rusko • Severní Evropa • Západní Evropa • Jižní a jihovýchodní Evropa • Východní Evropa • Střední Evropa	Pomůcky – atlas světa, glóbus, počítač ***VMEGS*** - *Globální problémy, jejich příčiny a důsledky* ***EV*** - *Člověk a životní prostředí* ***VMEGS*** - *Žijeme v Evropě* ***MkV*** - *Základní problémy sociokulturních rozdílů* ***MedV*** - *Účinky mediální produkce a vliv médií* **Bi –**vyšší živočichové, krytosemenné rostliny **D** – starověk, středověk – novověk, zámořské objevy, světové války, fašismus, komunismus

	• posoudí přírodní vlivy a nerostné bohatství v souvislosti s rozmístěním obyvatelstva • lokalizuje jádrové a periferní oblasti • srovnává obyvatelstvo podle kultury, způsobu života a náboženství (zejména Asii posuzuje jako kolébku světových náboženství) • vymezí jednotlivé geografické regiony kontinentu, oblastí • charakterizuje nerostné bohatství, zemědělství, průmysl a zabývá se možnostmi cestovního ruchu • hodnotí politickou situaci ve vybraných zemích a pátrá po příčinách konfliktů hospodářského zaostávání některých států • porovnává státy samostatné a v minulosti kolonizované • posoudí způsoby kolonizování Asie • používá pojmy jako je puč, revoluce, diktatura, komunistická a fašistická diktatura, náboženský extremismus • rozlišuje státy podle politického zřízení, členství v organizacích • popíše stručnou historii evropské integrace, vyhledá státy EU, NATO		

REGIONY SVĚTA – oblasti Evropy			
Žák: • lokalizuje na mapách světadíly, oceány a hodnotí makroregiony podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry makroregionů a vybraných států • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	Žák: • vymezí jednotlivé geografické regiony kontinentu, oblasti, státy • rozlišuje státy podle politického zřízení, členství v organizacích • popíše stručnou historii evropské integrace, vyhledá státy EU, NATO • s pomocí map popíše přírodní poměry a přírodní zdroje dané oblasti či státu • charakterizuje zemědělství, průmysl a zabývá se možnostmi cestovního ruchu v dané oblasti či státu • lokalizuje významná sídla a jádrové oblasti • zhodnotí hospodářský a politický význam dané oblasti v současném světě • hodnotí politickou situaci v zemích Evropy a pátrá po příčinách minulého politického neklidu a válek a lokalizuje politicky nestabilní oblasti současné Evropy • podává stručný komplexní geografický přehled modelových států	**EVROPSKÉ REGIONY, STÁTY** • Rusko • Severní Evropa • Západní Evropa • Jižní a jihovýchodní Evropa • Východní Evropa • Střední Evropa	***VMEGS*** - *Globalizační a rozvojové procesy,* - *Žijeme v Evropě* ***MedV*** - *Účinky mediální produkce a vliv médií* ***EV*** - *Člověk a životní prostředí* Pomůcky – atlas světa, glóbus, počítač

REGIONY – Česká republika

Žák: • vymezí a lokalizuje místní region, podle bydliště nebo školy • hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu • hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu • lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit • uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	Žák: • určí geografickou polohu České republiky, posoudí i další aspekty polohy (dopravní, hospodářskou, geopolitickou) • porovná rozlohu České republiky s ostatními evropskými státy • nastíní hlavní přírodní změny a procesy, probíhající v průběhu jednotlivých geologických období • vymezí na mapě geologické oblasti a geomorfologické celky • popíše rozdíly mezi geomorfologickými jednotkami • orientuje se na fyzické mapě ČR a vyhledá hlavní pohoří s nejvyššími vrcholy • pojmenuje hlavní činitele ovlivňující podnebí České republiky • zhodnotí oceánské a kontinentální vlivy podnebí na oblasti ČR • vymezí hlavní podnebné oblasti ČR • uvádí příklady přírodních a antropogenních vlivů na podnebí a počasí • zařadí území České republiky k úmořím evropských moří	**ČESKÁ REPUBLIKA** **POLOHA, ROZLOHA** • Vyhledávání pohoří, nejvyšších vrcholů, nížin a úvalů • Geologické a geomorfologické poměry (vznik krasu, vznik čedičových útvarů, ložisek surovin,) **KLIMA** • Vlivy na počasí a podnebí, místa nejvyšších a nejnižších hodnot, srážkový stín	
	• rozlišuje podpovrchové a povrchové vodstvo a jeho druhy, uvádí konkrétní příklady • rozlišuje mezi přírodními a umělými vodními nádržemi, objasní jejich význam • rozlišuje mezi půdními druhy a půdními typy, pojmenuje hlavní půdní typy na území České republiky, uvede jejich rozmístění • zhodnotí použití pro zemědělské účely	**HYDROLOGI**E • Povodí, rozvodí, úmoří • Rozdíly v množství podpovrchové vody na území ČR, jezera, rybníkářství **PEDOLOGIE** • Druhy a typy půd, vznik černozemí	***EV*** - *Člověk a životní prostředí* ***OSV*** - *Morálka všedního dne* ***EV*** - *Člověk a životní prostředí*

	• analyzuje souvislosti mezi zeměpisnou šířkou, nadmořskou výškou, půdou a charakterem rostlinstva • pojmenuje výškové vegetační stupně • popíše skladbu a rozšíření lesních porostů na území ČR v minulosti a dnes • rozlišuje typy chráněných území v ČR • demografického vývoje, příčiny a důsledky migrace • zhodnotí souvislosti rozmístění obyvatelstva v České republice s nadmořskou výškou, s přítomností přírodních zdrojů a s dalšími faktory • uvede změny ve struktuře obyvatelstva v souvislosti s historickým a současným vývojem sídel • hodnotí proces urbanizace v místním regionu • objasní a zdůvodní existenci územních rozdílů v hospodářské vyspělosti jednotlivých regionů České republiky • rozlišuje nerostné suroviny podle jejich charakteru a využití, vymezí a lokalizuje v mapách oblasti těžby v České republice	**BIOGEOGRAFIE** • Vegetační stupně ČR, skladba a vývoj lesů v ČR, zajímavé lokality: stepi, rašeliniště, • Ochrana přírody ČR **OBYVATELSTVO** • Historie-příchod prvních kmenů, vývoj a osídlování, následky 2. světové války, vlivy přírody, těžby, zemědělství na hustotu obyvatelstva • Urbanizace, struktura měst **NEROSTNÉ SUROVINY** • Zdroje na našem území – minulost, současnost	**D** – příchod Germánů, Keltů, Slovanů na naše území, zrod české státnosti, světové války, roky 1948, 1968, 1989 **Ch** – kovy, ropa
	• popíše výhody a nevýhody jednotlivých druhů elektráren • rozlišuje průmyslová odvětví v ČR • pojmenuje klíčové obory • popíše vztah mezi rozmístění závodů a ložisky nerostů, zdrojů vody, potenciálu pracovních sil • vyhledává v mapách hlavní oblasti jednotlivých průmyslových odvětvích	**PRŮMYSL ČR** • Energetika, • Vznik a vývoj průmyslu, rozmístění průmyslu **ZEMĚDĚLSTVÍ** • Vývoj zemědělství – kolektivizace, restituce, vstup do EU • Vliv nadmořské výšky na zemědělství • Zemědělské oblasti podle převládající rostliny • Živočišná výroba	***EV*** - *Člověk a životní prostředí* - *Životní prostředí regionu a České republiky* **Bi –** Rostliny, obratlovci

	• zhodnotí charakter zemědělství v České republice v závislosti na nadmořské výšce a kvalitě půd • vyhledá v mapách hlavní oblasti rostlinné a živočišné výroby • doloží na příkladech návaznost zemědělství a potravinářského průmyslu • rozlišuje mezi jednotlivými druhy dopravy podle prostředí a podle účelu • vymezí a vyhledá v mapách hlavní dopravní tahy a trasy, koridory • pojmenuje určující podmínky pro rozvoj cestovního ruchu České republice • vymezí hlavní oblasti cestovního ruchu v České republiky • pojmenuje hlavní exportované a importované druhy zboží • vyjmenuje naše největší obchodní partnery • pojmenuje významné mezinárodní organizace, jejichž členem je Česká republika, zhodnotí jejich zaměření	**DOPRAVA** • Vývoj jednotlivých oblastí dopravy, hlavní silniční a železniční tahy, potrubní, letecká, vodní doprava – splavnost řek **CESTOVNÍ RUCH** • Možnosti historické, přírodní, návštěvníci podle zemí **ZAHRANIČNÍ OBCHOD** • Zboží exportované a importované, obchodní partneři	

Ročník: **3. ročník, septima**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
REGIONY – Česká republika			
Žák: • vymezí a lokalizuje místní region, podle bydliště nebo školy • hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu • lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	Žák: • rozlišuje základní správní kategorie v územním členění České republiky • srovnává jednotlivé kraje České republiky podle vybraných kritérií • specifikuje polohu, přírodní, sídelní a hospodářské poměry místního regionu	**REGIONY ČR** • Porovnávání krajů • Místní region	***EV*** - *Člověk a životní prostředí*
PŘÍRODNÍ PROSTŘEDÍ			
Žák: • porovná na příkladech mechanismy působení endogenních (včetně deskové tektoniky) a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí • objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů • objasní velký a malý oběh vody a rozliší jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkci v krajině • hodnotí vodstvo a půdní obal Země jako základ života a zdroj rozvoje společnosti rozliší hlavní biomy světa • rozliší složky a prvky fyzicko-geografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi	Žák: • popíše zemský povrch, pojmenuje a vyhledá na mapě světa a na glóbusu oceány a světadíly • vyjádří základní představu o působení vnitřních a vnějších sil • popíše proces zvětrávání • vysvětlí jejich příčiny, důsledky a výskyt • zhodnotí na příkladech příčiny a důsledky přírodních katastrof na přírodu a na život člověka • popíše rozložení zásob vody na Zemi • pojmenuje základní části oběhu vody v přírodě a popíše jeho mechanismy • vysvětlí rozdíly mezi průlivem a průplavem • znázorní hlavní jednotky oceánského dna • popíše vlastnosti mořské vody: salinita, pohyb	**GEOLOGIE, GEOMORFOLOGIE** • Vnitřní síly – vrásnění, zlomy, sopečná činnost a zemětřesení • Vnější síly – eroze (zvětrávání) – erozní činitelé, erodované horniny (žula, pískovec, vápenec) **HYDROSFÉRA** • Vody oceánů i pevnin (stojaté, tekoucí) • Ledovce, koloběh vody, znečištění vody **ATMOSFÉRA** • Počasí, podnebí, • meteorologické prvky, klimatologičtí činitelé, podnebné pásy, • všeobecný oběh atmosféry	**F** – magnetismus **Ch** – chemie prvků a jejich sloučenin (fyzikální a chemické vlastnosti minerálů, krystalové tvary) **Bi** – rostliny krytosemenné, obratlovci 2 **Bi** – biogeografie, biotopy, ekosystémy, potravní vztahy, monokultury ***EV*** - *Člověk a životní prostředí*

	• zhodnotí význam oceánů a moří pro životní prostředí na Zemi a pro lidskou společnost, znečištění vod • znázorní a vyhledá na mapě vodní tok, příklady říčních sítí, povodí, rozvodí a úmoří • vysvětlí rozdíl mezi jezerem a umělými vodními nádržemi • objasní, co jsou bezodtokové oblasti a vyhledá v mapách jejich příklady • rozlišuje typy podpovrchových vod • popíše proces vzniku horského ledovce, • vyhledá v mapách největší současné horské a pevninské ledovce • pojmenuje složky ovzduší a vrstvy atmosféry • objasní s porozuměním pojem podnebí a počasí • rozlišuje hlavní meteorologické prvky • porovná jednotlivé oblasti na Zemi podle množství dopadajícího slunečního záření a dalších klimatických vlivů • vymezí podnebné pásy a změny klimatu podle nadmořské výšky • zhodnotí význam pasátů a monzunů pro život obyvatel v oblastech s jejich výskytem • popíše vznik a složení půdy • posoudí význam humusu v půdě • rozlišuje mezi půdním druhem a půdním typem • objasní zonální rozmístění hlavních půdních typů • objasní vznik různých typů přírodních krajin dle zem. šířky a nadm. výšky • rozlišuje a na mapách orientačně určuje tropické deštné lesy, savany, pouště a polopouště, subtropické krajiny, stepi, listnaté a smíšené lesy, tajgy, tundry a polární krajiny	**PEDOSFÉRA** • Půdní typy a druhy, půdotvorní činitelé, ochrana půdy **BIOSFÉRA** • Hlavní vegetační pásy na Zemi • Výškové stupně • Vliv na životy lidí	

SOCIÁLNÍ PROSTŘEDÍ

Žák • zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi, geografické, demografické a hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva • analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa • identifikuje obecné základní geografické znaky a funkce sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit, vymezí jádrové a periferní oblasti světa • zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů rozliší a porovnává státy světa a jejich mezinárodní integrační uskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti • lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické problémy a změny s přihlédnutím k historickému vývoji vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál	Žák: • zhodnotí vývoj počtu obyvatel na Zemi • objasní pojmy: porodnost, úmrtnost, přirozený přírůstek, střední délka života • načrtne schematicky věkové pyramidy států s přirozeným úbytkem, stabilizovaným přírůstkem • nastíní územní rozdíly v hustotě zalidnění na Zemi, objasní příčiny nerovnoměrného osídlení • rozlišuje typy migrací podle různých kritérií • s pomocí map lokalizuje hlavní světové migrační procesy • rozlišuje obyvatelstvo podle rasy, jazykové skupiny, národa, národnosti, náboženské příslušnosti, zaměstnanosti v sektoru • argumentuje proti rasistickým názorům a teoriím, proti náboženskému fanatismu a fundamentalismu • nastíní historický vývoj osídlení v různých částech světa • rozlišuje sídla podle velikosti • zhodnotí význam vesnic a měst a uvede specifické funkce některých sídel • vysvětlí pojmy: urbanizace, suburbanizace, konurbace, aglomerace, megalopole • objasní příčiny vysoké míry urbanizace ve vyspělých státech • vymezí podstatné rozdíly mezi vyspělým tržním hospodářstvím a ekonomikou málo rozvinutých států • rozlišuje sektorovou strukturu hospodářství – primární, sekundární, terciární a kvartární sektor • lokalizuje na mapách jádrové a periferní oblasti • posoudí význam zemědělství pro výživu lidstva • vymezí s pomocí map hlavní zemědělské oblasti světa a určí jejich specializaci na živočišnou nebo rostlinnou výrobu	**OBYVATELSTVO** • Počet • Přírůstky • Rozmístění • Struktura – Rasa, Věk, Pohlaví, Náboženství, Jazyky, Zaměstnanost V Sektorech **MIGRACE** • Trasy • Historie • současnost **SÍDLA** • Vývoj • Velikost • Urbanizace • Jádrové oblasti, megalopole, konurbace **HOSPODÁŘSTVÍ** **SEKTORY** **JÁDROVÉ A PERIFERNÍ OBLASTI** **ZEMĚDĚLSTVÍ** • Rostlinná výroba • Živočišná výroba	***OSV*** - *Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti* - *Sociální komunikace* - *Morálka všedního dne* ***VMEGS*** - *Globální problémy, jejich příčiny a důsledky* - *Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce.* - *Globalizační a rozvojové procesy* - *Žijeme v Evropě* - *Vzdělávání v Evropě a ve světě* ***MkV*** - *Základní problémy sociokulturních rozdílů* ***MedV*** - *Účinky mediální produkce a vliv médií* - *Role médií v moderních dějinách* ***EV*** - *Člověk a životní prostředí* **Zsv** – národ, etnikum, rasa, listina základních práv a svobod, sociálně patologické jevy (rasismus, xenofobie), světová náboženství, stát **D** – vývoj počtu obyvatel v důsledku válek, hladomorů, šíření náboženství **D** – průmyslová revoluce **Ch** – kovy, ropa

	• vymezuje a lokalizuje na mapách hlavní oblasti rybolovu • posoudí význam lesů a lesního hospodářství • člení průmysl na jednotlivá odvětví (odvětvová struktura) • popíše vývoj průmyslu od řemeslné výroby po nejmodernější technologie • rozlišuje nerostné suroviny podle charakteru využití • zvažuje hlavní lokalizační faktory ovlivňující územní rozmístění hlavních odvětví průmyslu a energetiky • rozlišuje dopravu podle funkce, charakteru komunikace, podle druhu dopravního prostředku a objasní vhodnost využívání jednotlivých druhů dopravy • hodnotí úroveň dopravy v jednotlivých oblastech světa • rozlišuje mezi výrobními a nevýrobními službami • hodnotí zaměstnanost obyvatelstva ve službách jako jeden z ukazatelů stupně rozvoje jednotlivých států • hodnotí a srovnává význam cestovního ruchu pro hospodářství, vymezí hlavní světové oblasti • prakticky se orientuje při činnostech s katalogy cestovních kanceláří a s jízdními a letovými řády • vymezí a lokalizuje v mapách oblasti světa s převládajícím vývozem a dovozem • popisuje některá specifika mezi-národního obchodu • jmenuje příklady nejvýznamnějších světových hospodářských a politických organizací • rozlišuje státy podle politického zřízení (republiky, monarchie) a podle vnitřního uspořádání (unitární státy, federace) • uvádí příklady světových politických organizací a jejich význam	• Rybolov • Lesnictví **PRŮMYSL** • Řemesla • Nerostné suroviny • Lokalizační faktory • Struktura – obory průmyslu **DOPRAVA** • Druhy dopravy • Úroveň dopravy • Dopravní prostředky • Dopravní sítě **SLUŽBY** • Druhy služeb • Cestovní ruch • Zahraniční obchod **POLITICKÁ MAPA SVĚTA** • Státy podle uspořádání, formy vlády • Světové politické a hospodářské organizace • Separatistické regiony, závislá území	

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ			
Žák: • hodnotí na příkladech různé krajiny jako systém pevninské části krajinné sféry se specifickými znaky, určitými složkami, strukturou, okolím a funkcemi • analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní (společenské) krajinné složky a prvky krajiny • zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí na lokální, regionální a globální úrovni	Žák: • používá s porozuměním pojem krajinná sféra • rozlišuje přírodní a kulturní krajiny a uvádí konkrétní příklady • lokalizuje a charakterizuje hlavní světové biomy • rozlišuje základní krajinné složky a vazby mezi nimi • objasní komplexnost a globálnost působení antropogenních vlivů na krajinu a na životní prostředí, uvede kladné a záporné příklady • zhodnotí na příkladech vliv kvality přírodního prostředí na zdravotní stav obyvatelstva, na tvorbu životního stylu • osvětlí princip trvale udržitelného života • posoudí výchovné, hospodářské, právní a technologické prostředky, resp. nástroje ochrany prostředí	**KRAJINNÁ SFÉRA** • Přírodní a kulturní krajina • Krajinné složky a prvky • Interakce mezi nimi • Vlivy lidské činnosti na životní prostředí • Udržitelnost života – celosvětový program a politika • Ochrana krajiny a přírody • Rozdíl mezi ekologií a ochranou ž.p.	***EV*** - *Člověk a životní prostředí* ***MedV*** - *Účinky mediální produkce a vliv médií* ***VMEGS*** - *Žijeme v Evropě* **Bi –** ochrana ŽP
TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE, APLIKACE			
Žák: • ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu • aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování • a hodnocení krajiny • uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje • v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při • mimořádných událostech	Žák: • pozoruje v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy • určuje hlavní a vedlejší světových stran, • pohybuje se podle mapy a azimutu, • odhaduje vzdáleností a výšek objektů v terénu; vytváří jednoduché panoramatické náčrtky krajiny a situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů • zvažuje ochranu člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích	**TOPOGRAFIE V KRAJINĚ** • Pohyb v krajině pomocí mapy a busoly	Mapa Papír Psací potřeby Busola Mobilní telefon – GPS, mapy v telefonu Počítač – mapové portály

Hudební výchova – vyšší gymnázium

Obsahové vymezení

Předmět Hudební výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura a vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Hudební obor.

Předmět Hudební výchova rozvíjí průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV):

- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
- Sociální komunikace
- Morálka všedního dne
- Spolupráce a soutěž

Mediální výchova (MedV):

- Média a mediální produkce
- Mediální produkty a jejich významy
- Uživatelé
- Účinky mediální produkce a vliv médií

Multikulturní výchova (MkV):

- Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

Předmět Hudební výchova je předmět všeobecně vzdělávací. Jeho cílem je poskytnout žákům základní orientaci v oblasti hudby a umění vůbec, naučit je na elementární úrovni instrumentálně ovládat hudební nástroj.

Časové vymezení

Předmět je zařazen do dvou ročníků vyššího stupně gymnázia, kvinty a sexty nebo 1. ročníku a 2. ročníku. Časová dotace předmětu jsou dvě hodiny týdně. Předmět je výběrový, navštěvuje ho jen část třídy, z čehož vyplývá možnost lepší komunikace se žáky.

Organizační vymezení

Výuka probíhá ve dvouhodinových blocích jednou za týden.

Výuka předmětu se realizuje skupinovým vyučováním ve specializované učebně. Dále žáci mohou navštěvovat pěvecký sbor a školní kapelu, jenž pravidelně vystupují na akcích pořádaných školou a městem.

Výchovné a vzdělávací strategie

V předmětu Hudební výchova je výuka vedena tak, aby byly postupně vytvářeny a rozvíjeny všechny klíčové kompetence.

Kompetence k učení

Učitel:

- rozhovorem vede žáky k tomu, aby si osvojili důležité poznatky a na jejich základě poznávali význam a přínos hudební výchovy pro život a činnosti člověka
- formou samostatných referátů rozvíjí u žáků schopnost vyhledávat a samostatně rozebírat hudební ukázky na základě předchozích znalostí získaných při výuce

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- používá hudební ukázky a následně vede diskuzi, při které žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových i funkčních podobách
- analyzuje s žáky dané hudební ukázky

Kompetence komunikativní

Učitel:

- formou diskuze na dané téma učí žáky srozumitelně a jasně formulovat svůj názor, používat odborné výrazy vycházející z hudební teorie a vést dialog
- aktivně zapojuje žáky při interpretaci písní a skladeb

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- formou dialogu utváří u žáků toleranci vůči názorům ostatních a vede je k respektování jejich hudebního zaměření
- s využitím exkurzí, přednášek, návštěv koncertů či divadel ukazuje žákům pravidla společenské etikety

Kompetence občanské

Učitel:

- formou referátů vybízí žáky ke sledování aktuálního dění ve světě hudby a v oblastech, které s hudbou úzce souvisí

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- názornou ukázkou a stálou kontrolou vede žáky ke správnému používání hudebních nástrojů

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky ke sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- vede žáky k vytváření a úpravě digitálního obsahu
- motivuje žáky k tomu, aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky a dodržovali autorská práva

Vyučovací předmět: ***Hudební výchova***

Ročník: **1. ročník, kvinta**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
VOKÁLNÍ ČINNOSTI			
Žák: • interpretuje hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností • využívá svůj individuální pěvecký potenciál při zpěvu, při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje, logicky člení větu (obsah sdělení), uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě • orientuje se v zápise jednoduchých, případně i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně instrumentálních písní a skladeb, na základě svých individuálních hudebních schopností tyto skladby realizuje	Žák: • se orientuje v notovém záznamu melodie • se pokouší o reprodukci zapsané melodie • zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně • zpívá píseň lid. nebo populární, využívá získané pěvecké dovednosti • porovná odlišnosti lid. a pop. písně • se pokouší o stylový přednes se pokouší o stylový přednes podle charakteru písně • zazpívá z listu předvede a vysvětlí postup při rozezpívání • se snaží sestavit hlasová cvičení • aplikuje motivy hlasového rozezpívání do písní • zazpívá dvojhlasý (tříhlasý) kánon • se pokusí interpretovat píseň svého oblíbeného interpreta	• zdokonalení pěveckých dovedností • kultivace pěveckého a hlasového projevu • intonační a rytmický výcvik • upevňování vokálních dovedností získaných v nižších ročnících • sólový a sborový zpěv • popis hudebního díla v rovině významu • improvizace jednoduché vokální kompozice (předvětí a závětí, perioda) • hlasová hygiena • hlasové cvičení • orientace v notovém (grafickém) zápisu vokálních kompozic • polyfonie • kánon • zařazení díla do historického a sociálního kontextu	**Bi** – hlasivky **Čj** – národní obrození **Bi** – funkce plic **D** – kultura různých národů – průběžně intonace intervalů – intonační cvičení začátky písní jako opora při intonaci intervalů hlasová hygiena vnímání odlišnosti kultur a jejich respektování, ukázky písní, vlastní zpěv

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
Žák: • využívá jednoduché a podle vybavení školy i složitější hudební nástroje (keyboardy, keyboardy ve spojení počítačem) při individuálních či společenských hudebních aktivitách a přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem používá hudební nástroje jako prostředek sdělování i nehudebních myšlenek a představ • interpretuje hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností, vytváří vlastní soudy a preference, které dokáže v diskuzi obhájit	Žák: • vytvoří jednoduché instrumentální doprovody • používá nástroje Orffeova instrumentáře a dalších možných nástrojů učebny • používá nejrůznější melodické a rytmické nástroje • předvede dynamické odstínění v hudbě • rozpozná kontrast a gradaci v jakékoli hudbě • se snaží o dynamické rozlišení melodie • používá hudební nástroje jako prostředek sdělování svých myšlenek a představ • vytváří doprovody písní, melodických linek • používá jednoduché harmonické a sólové nástroje (kytara, flétna...) • gradace a kontrast v hudbě • používá nahrávací techniky • provede záznam své hudební interpretace • provede záznam jiného interpreta	• hra a tvorba instrumentálních doprovodů (rytmicko-melodické doprovody, jednoduchá aranžmá) • interpretace hudebního díla • popis hudebního díla v rovině významu, výrazu a výstavby • zařazení díla do historického a sociálního kontextu • sebeprezentace a druh generační výpovědi • gradace a kontrast v hudbě • hudební nástroje v lid. hudbě • hudební nástroje v pop. Hudbě • nahrávání • práce s nahrávací technikou • úprava záznamu • moderní hudební nástroje a počítač	***OSV*** - *Spolupráce a soutěž* - *Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů* - *Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti* ***MedV*** - *Média a mediální produkce* **D** – pravěk **F** – princip vytváření zvukového záznamu invence improvizace, obměny doprovodu audio, videotechnika mikrofony, mix pult
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
Žák: • reaguje na hudbu pohybem, ztvárňuje ji úměrně svým hudebním schopnostem a pohybovým dispozicím, pohyb ve spojení s hudbou využívá k vyjádření vlastních představ a pocitů	Žák: • rozpozná agogické změny • diriguje jednoduchou lidovou, nebo umělou píseň • gesty rozliší pohyb • v osminových a čtvrťových hodnotách • předpoví gesty pohyb melodie • na základě historických, společenských a kulturních kontextů popíše charakter jednotlivých tanců • předvede tanec	• pohyb hudby a gesto • tanec jako způsob komunikace • výrazový tanec • balet • taktování dvoudobého taktu • taktování třídobého taktu • taktování čtyřdobého taktu • tanec polka – taneční kroky ve 2/4 taktu • tanec valčík – taneční kroky ve 3/4 taktu	***MkV*** - *Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí* ***OSV*** - *Sociální komunikace* - *Spolupráce a soutěž* **Tv** – krokové variace

	• ukáže taneční kroky a porovná je s jinými tanci • zatančí párový tanec ve 2/4 taktu • zatančí tanec ve 3/4 taktu • zatančí párové tance	• hudba a tanec – mazurka, waltz...	taneční variace, obměny, vlastní návrhy žáků využívá pohybů celého těla, pracuje i mimikou sólová průprava pochodová chůze podle hudby taneční variace, obměny, vlastní návrhy žáků charakteristické kostýmy jednotlivých tanců
POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
Žák: • vyděluje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, rozpoznává hudebně výrazové prostředky užité ve skladbě, uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku • upozorní na ty znaky hudební tvorby, které s sebou nesou netoleranci, rasismus a xenofobii, a dokáže se od takové hudby distancovat	Žák: • určí sólové nástroje • v reprodukovaných koncertech • konfrontuje znějící skladby s dalšími z hlediska jejich funkce • rozpoznává hudebně výrazové prostředky • vysvětlí úlohu a význam textu • popíše typ hudby v reklamách • porovná ukázky různých stylů	• hudba jako organizovaný zvuk • formální struktura a sémantika skladby • hudební forma • hudební dílo – hudební objekt – hudební subjekt • skinheds, punk • hudba a drogy • hudba jako kulisa • minimal music	***OSV*** - *Morálka všedního dne* ***MedV*** - *Účinky mediální produkce a vliv médií* ***MedV*** - *Mediální produkty a jejich významy* rasizmus rozeznávání hudební kulisy od závažnější plně funkční hudby pozornost a soustředění
HUDEBNÍ NAUKA			
Žák: • orientuje se ve vývoji hudebního umění, uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle • charakteristických hudebních znaků, na základě historických, společenských a kulturních kontextů popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla	Žák: • porovnává základní hud. formy • rozpozná téma od variací • určí počet variací • rozliší od sebe vokální a instrumentální píseň • uvědomuje si rozdílnost hud. slohů a přístupů k hudbě • rozezná vhodnost použití určité hudby v konkrétních situacích • rozeznává typy a zaměření hudebních forem • ukáže teoretickou orientaci ve vokální oblasti hudby	• variace • píseň ve svém vývoji (lidová, umělá, vokální, instrumentální) • hudební nástroje v lid. hudbě • vznik a vývoj hudby • hudba vokální a instrumentální • periodizace hudebního vývoje (hledisko obecně historické, kulturně historické, hudebně imanentní) • charakteristické hudební znaky jednotlivých slohů	***MedV*** - *Mediální produkty a jejich významy* - *Média a mediální produkce* - *Uživatelé* **Vv** – Andy Warhol **Vv** – kulisy, tvorba scény – průběžně **Čj** – literární předlohy, libreta, slovesná lidová tvořivost **Bi** – stavba hlasového ústrojí **F** – princip provedení zvukového záznamu

	• používá notový materiál • porovná ukázky různých stylů • porovnává vznik tónu u hudebních nástrojů • popíše možnosti využití hudby v „mimohudební“ oblasti a je schopen poukázat na příklady jeho využívání a zneužívání • popíše typy písní • rozliší od sebe vokální a instrumentální píseň • určí skupiny hudebních nástrojů • popíše typ hudby v reklamách • provede zvukový záznam sebou vybraného interpreta • popíše typ hudby v reklamách • provede zvukový záznam sebou vybraného interpreta	• hudba jako organizovaný zvuk • pop art – prolínání hudby a výtv. umění • syntéza jednotlivých uměleckých směrů • hudba na jevišti (opera, opereta, muzikál) • hudba a tanec ľ balet, výrazový tanec • hudba a slovo – melodram, scénická hudba • hudebně výrazové prostředky • hud. nástroje v symf. orch. • lidský hlas a hlasová hygiena • píseň, druhy písní, píseň – součást života • písňová forma • polyfonie, imitační techniky, fuga • sonátová forma • koncert, koncerto grosso • hudba a drogy • hudba jako kulisa, minimal music • hudební audio technika (cd, dvd) • keyboard ve spojení s počítačem • mixážní pult	tvorba klipů, obalů LP návštěva divadelního představení porovnávání různých nastudování jednoho konkrétního díla názorné předvedení hlasového aparátu vzájemné prolínání slohů, stylů a umění rozeznávání hudební kulisy od závažnější plně funkční hudby žák pracuje s vlastním záznamem
UMĚLECKÁ TVORBA A KOMUNIKACE			
Žák: • popíše a na vybraných hudebních dílech (částech hudebního díla) ukáže důležité znaky tvorby možná poselství sdělovaná prostřednictvím hudby na • základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností dešifruje a interpretuje	Žák: • vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti, dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě • vysvětlí umělecký znakový systém jako vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční • vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům	• tvořivá osobnost v roli tvůrce, interpreta a recipienta • umělecký proces a jeho vývoj – vliv uměleckého procesu na způsob chápání reality • dynamika chápání uměleckého procesu – její osobní a sociální rozměr • znaková podmíněnost chápání světa – znakové systémy jednotlivých druhů umění • role subjektu v uměleckém procesu – smyslové vnímání a jeho rozvoj	Integrující téma oborů LP

	• využívá tvořivosti • k nekonvenčním aktivitám • vyčleňuje charakteristické znaky díla z celku • zaměřuje se na důležité faktory, které ovlivňují vnímání • uměleckého díla	• předpoklady tvorby • interpretace a recepce uměleckého díla • mimovědomá a uvědomělá recepce uměleckého díla	

Ročník: **2. ročník, sexta**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
VOKÁLNÍ ČINNOSTI			
Žák: • využívá svůj individuální pěvecký potenciál při zpěvu, při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje, logicky člení větu (obsah sdělení), uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě • orientuje se v zápise jednoduchých, případně i složitějších vokálních i vokálně-instrumentálních písní a skladeb, na základě svých individuálních hudebních schopností tyto skladby realizuje	Žák: • zazpívá z listu • se pokusí zazpívat dvojhlasou píseň • interpretuje píseň svého oblíbeného zpěváka • pokouší se o stylový přednes podle charakteru písně • se snaží stylově správně interpretovat písně různých žánrů • se orientuje v notovém záznamu melodie • reprodukuje melodii z notového záznamu • zaměřuje se na techniku zpěvu • uvědomuje si hudební formu díla	• upevňování vokálních dovedností získaných v předchozích ročnících • zdokonalení pěveckých dovedností • kultivace pěveckého a hlasového projevu • sólový a sborový zpěv • písně různých žánrů (jazz, lidová h., rock…) • trampská píseň • orientace v notovém zápisu vokálních a vokálně instrumentálních kompozic • písně 60. – 90. let v české a světové hudbě • improvizace jednoduché vokální kompozice • předvětí, závětí	**Bi** – funkce hlasivek **Čj** – lidová poezie k **Aj** – výslovnost hlasová hygiena texty písní
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
Žák: • orientuje se v zápise jednoduchých instrumentálních skladeb • popíše a na vybraných hudebních dílech (částech hudebního díla) ukáže důležité znaky tvorby a • interpretace, vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta, možná poselství sdělovaná prostřednictvím hudby na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností dešifruje a interpretuje	Žák: • se pokusí o reprodukci hudebního díla na různé nástroje • interpretuje hudební dílo • rozlišuje specifika melodických a rytmických nástrojů • vytváří vlastní soudy a preference, které dokáže v diskuzi obhájit • interpretuje hudbu na základě svých individuálních schopností • se pokusí o provedení rituálního obřadu • zahraje na primitivní nástroje	• popis hudebního díla v rovině významu, výrazu a výstavby • orientace v notovém a grafickém zápise instrumentálních kompozic • hudba jako způsob identifikace, sebeprezentace • hudba jako druh generační výpovědi • interpretace v hudbě • styly interpretace • originalita • hudební skladatel a interpret	**D** – dějiny kultury jednotlivých společenství, národů při improvizaci vyjmeme z metalofonu část kamenů rozvíjet tvořivost, improvizovat

• využívá jednoduché a podle vybavení školy i složitější hudební nástroje (keyboardy, keyboardy ve spojení s počítačem) při individuálních společenských hudebních aktivitách a přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem používá hud. nástroje jako prostředek sdělování i nehudebních myšlenek a představ	• rytmizuje a melodizuje texty • improvizuje s omezeným tónovým materiálem tóniny • využívá nejrůznějších nástrojů	• původ hudby • pravěk a starověk • hra a tvorba jednoduchých • instrumentálních kompozic (hudební věta, malá písňová forma, rondo) • hudební dílo jako možné poselství, vlastní • vlastní hodnocení • hudební nástroje • přímá a nepřímá komunikace hudby • nové technologie v hudbě	
	• používá nahrávací techniky • provede záznam své hudební interpretace • provede záznam jiného interpreta, hudebního tělesa	• nahrávání • práce s nahrávací technikou • záznam hudby • úprava záznamu • hudební průmysl	**F** – princip vytváření zvukového záznamu snažit se o kvalitnější nahrávku, než byly předchozí (např. sekunda, dále v průběhu studia) zaměřit se na kvalitu, využití efektů nahrávacího programu
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
Žák: • reaguje na hudbu pohybem, ztvárňuje ji úměrně svým hudebním schopnostem a pohybovým dispozicím, pohyb ve spojení s hudbou využívá k vyjádření • vlastních představ a pocitů	Žák: • reaguje pohybem na znějící hudbu tancem, pohybem předvede rituální obřad (šaman) • aplikuje pohyby do rituálního tance • rozpoznává taneční kroky • ukazuje základní taneční kroky pop. hudby 50. a 60. let • rozezná různé taneční styly • v rámci svých možností zatančí rock and roll, blues	• gestem, pohybem těla naznačuje pohyb hudby • pohybové etudy • tanec jako způsob komunikace • výrazový tanec • balet taneční fúze • rituální obřad • tanec jako způsob komunikace • trendové tance • moderní tance • soudobé tance	***OSV*** - *Sociální komunikace* - *Spolupráce a soutěž* - *Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů* řeč těla, cvičení emfatického aktivního naslouchání důležité je i využití rekvizit vzájemné ovlivňování a prolínání kultur různých národů, etnických skupin fyzicky náročnější oblast

POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
Žák: • vyděluje podstatné znaky z proudu znějící hudby, • rozpozná hudebně výrazové prostředky užité ve skladbě, uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku • odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce, rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích	Žák: • rozlišuje hudební ukázky • odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce • rozpozná hudební ukázky a jejich autory různých žánrů • uvědomuje si hudební formu díla • přiřadí ukázky ke konkrétním autorům • rozpozná styly hudby • popisuje styly art. a nonart. hudby • objasňuje nové skladební techniky • se snaží odhadnout hudbu nových směrů, poznat styl • zhodnotí interpretační úpravy hudebního díla • porovná provedení stejné písně (skladby) různými interprety • zhodnotí alternativní arange originálního provedení skladby (písně)	• formální struktura sklady • hudebně výrazové prostředky • hudební znak • sémantika skladby • průniky, syntézy • hledání nových cest • organizace hudebního proudu • vhodné využití hudby pro konkrétní situace • význam a funkce hudby – hudba a její využití v běžném životě • přímá a nepřímá komunikace hudby • hudební styly a žánry • hudba z oblasti artificiální a nonartificiální • artificiální hudba • ukázky hudby 20. st. • elektronická a syntezátorová hudba - K. Stockhausen • P. Boulez • poslech dobových stylově čistých ukázek a jejich alternativních úprav	***MkV*** *- Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí* ***MedV*** *- Média a mediální produkce* *- Mediální produkty a jejich význam* **Vv** – dějiny výtvarného umění, nové směry vliv společnosti různých období na uměleckou tvorbu prolínaní architektonických slohů s hudebními společné rysy vzájemné ovlivňování a prolínání kultur různých národů, etnických skupin umělecká provázanost, vzájemné ovlivňování
HUDEBNÍ NAUKA			
Žák: • orientuje se ve vývoji hudebního umění, uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků, na základě historických, společenských a kulturních kontextů popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla	Žák: • vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta • charakterizuje artificiální a nonartificiální hudbu • popíše a na vybraných hudebních dílech ukáže důležité znaky tvorby a interpretace • porovnává hudební směry	• artificiální a nonarticifiální hudba • umělecká tvorba a komunikace – Andy Warhol • hudební skladatel a interpret • hudba jako způsob identifikace • přímá a nepřímá komunikace hudby • hudební styly a žánry	***MedV*** *- Účinky mediální produkce a vliv médií* *- Uživatelé* reakce politické situace na život lidí, umělců vzájemné prolínání a ovlivňování hudby a umění, malířství

• uvědomuje si rozdílnost přístupů jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit, či ji odmítnout		• funkce hudby – hudba a její využití v běžném životě • hudba jako kulturní statek a jako zboží • estetická a umělecká hodnota hudebního díla • hudba na objednávku a možnost jejího zneužití	
• uvědomuje si rozdílnost přístupů jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit, či ji odmítnout • uvědomuje si roli hudebního průmyslu v současném světě, popíše možnosti využití hudby v „mimohudební“ oblasti a je schopen poukázat na příklady jejího zneužívání	• seznamuje se se zvláštnostmi vážné a populární hudby 20. st. • vysvětlí podstatné hudební znaky • uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách • rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků • objasňuje styly pop. hudby • charakterizuje hudební styly ragtime, swing, rokenrol, rock, heavy metal, disco, punk, reggae, techno, hip hop • objasňuje vznik tónu u elektroakustických a syntezátorových nástrojů • popíše rozdíly mezi jednotlivými nástroji • využívá tónového materiálu pro tvorbu akordů • sestaví akordy základních harmonických funkcí v durové i mollové tónině	• hudba 20 st. – impresionismus, dodekafonie, expresionismus • historické a společenské okolnosti, které ovlivňují a formují vznik hudebního díla • moderní hudební nástroje • nonartificiální hudba 20. st. • elektronická a syntezátorová hudba - K. Stockhausen • P. Boulez • naše nejstarší duchovní písně • gregoriánský chorál • renesance v Čechách • české hudební baroko • český hudební klasicismus • český romantismus v hudbě • 60. léta – big beat, trampská píseň • 70. a 80. léta v české populární hudbě • 20. století v české artificiální hudbě • harmonické funkce, stavba akordů	**VV** – malířství, sochařství – 2.ročník **F –** radiové vlny ***OSV*** *- Sociální komunikace* *- Spolupráce a soutěž* *- Morálka všedního dne* návštěva vernisáže klipy, písně, rozhovory poukazovat na uměleckou provázanost jednotlivých umění vzájemné prolínání a ovlivňování české a zahraniční hudby
UMĚLECKÁ TVORBA A KOMUNIKACE			
Žák: • popíše a na vybraných hudebních dílech (částech hudebního díla) ukáže • důležité znaky tvorby možná poselství sdělovaná prostřednictvím hudby na	Žák: • porovnává subjektivní a objektivní významovou stránku věci • na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a nedefinitivní ve svém významu; uvědomuje si vztah mezi	• umělecký proces a jeho vývoj – vliv uměleckého procesu na způsob chápání reality • dynamika chápání uměleckého procesu – její osobní a sociální rozměr	integrující téma oborů

• základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností dešifruje a interpretuje	subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci • uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; snaží se odhalit vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí • analyzuje faktory ovlivňující prožitek uměleckého díla • objasní podstatné rysy magického, mytického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu • se orientuje v podstatných rysech současného umění • vyčleňuje charakteristické znaky díla z celku • popisuje utváření vkusu společnosti, ovlivňující faktory • objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“ • dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvést jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu • zaměřuje se na důležité faktory, které ovlivňují vnímání uměleckého díla a na komunikaci v uměleckém procesu	• historické proměny pojetí uměleckého procesu (magický, mýtický, univerzalistický a postmodernistický, pluralitní model umění) • prezentace uměleckého díla • úloha komunikace v uměleckém procesu – postavení umění ve společnosti, jeho historické proměny • umělecká a mimoumělecká znakovost • umění jako proces nových, sociálně nezakotvených znaků • role umělce v societě • sociální a technologické proměny dneška (nové technologie, nové umělecké disciplíny a jejich obsahy) a jejich vliv na úlohu komunikace v uměleckém procesu • subjektivní chápaní uměleckých hodnot ve vztahu k hodnotám považovaným za společensky uznávané	

Výtvarná výchova – vyšší gymnázium

Obsahové vymezení

Výtvarná výchova patří spolu s Hudební výchovou do vzdělávací oblasti Umění a kultura. Vychází ze vzdělávacího obsahu Výtvarného oboru. Svými cíli navazuje na Výtvarnou výchovu v základním vzdělávání a vede žáka k užívání vizuálně obrazných prostředků na úrovni smyslových dispozic a na úrovni subjektivně osobnostní a sociální. Učí žáka vytvořit si názor na kulturu a umění. Vede žáka k samostatné tvorbě a pomáhá nalézat vztahy mezi jednotlivými druhy umění. Přispívá i k celkové orientaci ve světě. V průběhu výuky se žáci seznámí se základními výtvarnými prostředky, postupy a technologiemi. Důležitou složkou je získání přehledu nejvýznamnějších výtvarných směrů, autorů a děl. Výtvarná výchova nejvíce kooperuje s obory, jako je Hudební výchova, Český jazyk a literatura, Dějepis, Zeměpis, Biologie.

Vzdělávání v oblasti Umění a kultura vede žáka k reflektování uměleckého procesu v jeho celistvosti a uměleckých oborů v jejich vzájemných přesazích a vazbách. Takto pojímané vzdělávání je rozvíjeno tématem **Umělecká tvorba a komunikace**, které má integrativní charakter.

Hodnocení v předmětu

Výtvarná výchova vychází z těchto principů:

- výrazového – osobnost žáka
- tvořivého – výběr řešení
- zážitkového – zkušenost a prožívání
- dialogického – různé pohledy, individuální zkušenost

Do vyučovacího předmětu jsou zahrnuta následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Poznávání rozvoj vlastní osobnosti
- Sociální komunikace
- Spolupráce a soutěž
- Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Žijeme v Evropě

Environmentální výchova (EV)

- Člověk a životní prostředí

Mediální výchova (MedV)

- Role médií v moderních dějinách
- Mediální produkty a jejich významy

Žák je veden k tomu, aby zejména:

- chápal význam emotivních a citových prožitků pro život
- se podílel na utváření tvůrčí atmosféry a příjemného prostředí pro práci a pobyt ve škole
- v rámci svých možností se snažil vyjádřit výtvarnými prostředky
- chápal, že práce jedince může ovlivnit výsledek práce celé skupiny
- na základě poznání duchovních a kulturních hodnot současných i minulých si utvářel nepředpojaté postoje k různým kulturám a společenstvím
- chápal význam výtvarného díla a výtvarného umění v historickém kontextu

Časové vymezení

Výtvarná výchova je realizována v prvním a druhém ročníku čtyřletého studia a v pátém a šestém ročníku osmiletého studia.

Organizační vymezení

Žáci si volí buď Výtvarnou, nebo Hudební výchovu, výuka probíhá v odborné učebně výtvarné výchovy, a to ve dvouhodinových blocích jednou týdně. Součástí výuky jsou návštěvy výstav, exkurze, výukové programy pořádané ZČG v Plzni, účast v soutěžích.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- rozborem uměleckých děl vede žáky k tomu, aby si osvojili důležité poznatky a na jejich základě poznávali význam a přínos výtvarného umění pro život člověka
- používáním obrazových materiálů rozvíjí představivost a fantazii žáka
- formou samostatných referátů, přednášek, exkurzí a výukových programů rozvíjí v žácích představy o umělecké tvorbě
- formou dialogu vybízí žáky ke kladení si otázek o příčinách vzniku umění, jeho využití a odkazu praktickou činností vede žáky k práci s jednoduchými nástroji a přístroji

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- praktickou činností vede žáka k rozvíjení výtvarného myšlení a řešení tvůrčích problémů
- formou diskuse vybízí k vyslovování soudů o kvalitě výtvarných prací

Kompetence komunikativní

Učitel:

- formou diskuse vede žáky ke schopnosti jasně a srozumitelně formulovat vlastní názor na výtvarné projevy jejich i ostatních, používat odborné výrazy vycházející z výtvarné teorie

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- formou dialogu vede žáky k citlivému hodnocení prací vytvořených druhými lidmi, k podřízení se zájmu skupiny, k potřebě efektivní spolupráce praktickou činností s využitím přednášek, výstav, exkurzí ukazuje žákům pravidla společenské etikety

Kompetence občanské

Učitel:

- svým příkladem, formou referátů, výukových programů a diskuzí vede žáky ke správnému chápání ochrany životního prostředí, přírody a kulturních památek jako jejich občanské povinnosti a k aktivnímu vystupování v jejím zájmu
- formou přednášek, exkurzí a výstav vede žáky k chápání důležitosti ochrany kulturních i přírodních památek formou referátů a diskuzí vybízí žáky ke sledování aktuálního dění ve světě umění

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- podporuje inovace, vlastní iniciativu a tvořivost žáků
- vede žáky k rozvržení jejich práce a řešení úkolů tak, aby dosáhli cíle úměrně času a vlastním silám
- vede žáky k dokončování aktivit, motivuje je k dosahování úspěchu učí žáky kriticky hodnotit dosažené výsledky
- názornými ukázkami vede žáky k získávání návyků systematické a pečlivé práce, k hodnocení jejich výsledků a k užívání nabytých dovedností v dalších souvislostech
- praktickou činností vede žáky k osvojování si technik různých řemesel a k rozvoji jejich zručnosti a trpělivosti

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky ke sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- vede žáky k vytváření a úpravě digitálního obsahu
- motivuje žáky k tomu, aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky a dodržovali autorská práva

V předmětu Výtvarná výchova jsou využívány jak klasické metody výuky, tak i metody a formy skupinové práce či projektové výuky.

Vyučovací předmět: ***Výtvarná výchova***

Ročník: **1. ročník, kvinta**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
OBRAZOVÉ ZNAKOVÉ SYSTÉMY			
Žák: • porovnává různé znakové systémy, např. mluveného i psaného jazyka, hudby, dramatického umění • pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání, vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě za účelem rozlišení citlivosti svého smyslového vnímání • objasní roli autora, příjemce a interpreta při utváření obsahu a komunikačního účinku vizuálně obrazného vyjádření • rozpoznává specifičnosti různých vizuálně obrazných znakových systémů a zároveň vědomě uplatňuje jejich prostředky k vytváření obsahu při vlastní tvorbě a interpretaci • na příkladech vizuálně obrazných vyjádření uvede, rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby, identifikuje je při vlastní tvorbě • v konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření vlastní i umělecké tvorby identifikuje pro ně charakteristické prostředky	Žák: • experimentuje z hlediska inovace prostředků • analyzuje vizuálně obrazové systémy • zvládá prostředky a postupy jednotlivých výtvarných disciplín • diskutuje v intencích esteticky hodnotících hledisek vizuální kultury • rozumí pojmu architektura • aktivně se podílí na kolektivní práci ve skupině • vysvětlí možnosti vizuálně obrazných vyjádření • uplatňuje technologické postupy a metody tvorby • hodnotí výtvarnou složku reklamy • dokáže vystihnout proměny hodnot a jejich odraz v umění • objasní světonázorové, náboženské, filozofické zázemí historických slohů • při řešení úloh experimentuje s výtvarnými prostředky • využije možnosti seberealizace a sebevyjádření	**VIZUÁLNĚ OBRAZNÉ ZNAKOVÉ SYSTÉMY Z HLEDISKA POZNÁNÍ KOMUNIKACE** **INTERAKCE S VIZUÁLNĚ OBRAZNÝM VYJÁDŘENÍM V ROLI AUTORA, PŘÍJEMCE, INTERPRETA** **UPLATNĚNÍ VIZUÁLNĚ OBRAZNÉHO VYJÁDŘENÍ V ÚROVNI SMYSLOVÉ, SUBJEKTIVNÍ A KOMUNIKAČNÍ** • výtvarné vyjadřovací prostředky – bod, linie, tvar • světlo, stín • teorie barvy • kompozice • kontrast, rytmus, plocha • hmota a materiál • tvorba v ploše a prostoru • tvorba v exteriéru • inspirace hudbou • člověk a prostředí • architektura • kresba, malba, grafika • práce s materiály	***VMEGS*** - *Žijeme v Evropě* ***OSV*** - *Spolupráce a soutěž* - *Sociální komunikace* - *Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti* ***EV*** - *Člověk a životní prostředí* ***MedV*** - *Role médií v moderních dějinách* **F** – optika **M** – pojmy **Inf** – kódování obrazové informace **ZSV** – komunikace, filozofie **D** – historické slohy, muzeum, výtvarný projev v různých historických obdobích **HV** – akord, inspirace hudbou **Čj** – literární texty **Časové rozvržení** nelze stanovit přesně, učivo je voleno variabilně podle aktuálnosti námětu i podle schopností a zručnosti jednotlivých skupin.

• na příkladech uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu vizuálně obrazného vyjádření a jeho účinku v procesu komunikace • při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpozná jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření • na příkladech objasní vliv procesu komunikace na přijetí a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření; aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu		• nová média • písmo • souvislý text • světlo, stín • linoryt • pravěk • starověk • gotika • renesance • baroko • osobní značka, znak • subjektivní vyjádření, introspekce písmové znaky • obal na román mého života • podpisy podle nálady • nálada • příběhy černé a bílé frotáž • vnitřní krajina	**Hodnotí se** především snaha žáka osvojit si různé techniky výtvarné tvorby. **Projekty** mohou být zařazovány v souvislosti s mezipředmětovými vazbami, některá témata lze zpracovat jako projekty v rámci VV. **Výstavy:** zařazovány aktuálně podle programu galerií a muzeí v Plzni, popř. v Praze
ZNAKOVÉ SYSTÉMY VÝTVARNÉHO UMĚNÍ			
Žák: • samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky a při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění • nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů		• cyklus dopisní obálka • studie – inspirace přírodními motivy	**Čj** – korespondence **Bi** – stromy, krajina ***MedV*** - *Role médií v moderních dějinách*

UMĚLECKÁ TVORBA A KOMUNIKACE			
Žák: • vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě • vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční • na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a nedefinitivní ve svém významu; uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci • uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estet. prožitku; snaží se odhalit vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí • vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti • objasní podstatné rysy magického, mytického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu • objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“ • dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvede jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu	Žák: • experimentuje z hlediska inovace prostředků • analyzuje vizuálně obrazové systémy • zvládá prostředky a postupy jednotlivých výtvarných disciplín • diskutuje v intencích esteticky hodnotících hledisek vizuální kultury • rozumí pojmu architektura • aktivně se podílí na kolektivní práci ve skupině • vysvětlí možnosti vizuálně obrazných vyjádření • uplatňuje technologické postupy a metody tvorby • hodnotí výtvarnou složku reklamy • dokáže vystihnout proměny hodnot a jejich odraz v umění	**UMĚLECKÝ PROCES A JEHO VÝVOJ** • umělecký proces a realita • chápání uměleckého procesu • znakové systémy jednotlivých druhů umění • historické proměny pojetí uměleckého procesu • prezentace uměleckého díla **ROLE SUBJEKTU V UMĚLECKÉM PROCESU** • smyslové vnímání a jeho rozvoj • interpretace a recepce uměleckého díla • tvořivá osobnost v roli tvůrce, interpreta, recipienta **ÚLOHA KOMUNIKACE V UMĚLECKÉM PROCESU** • umění ve společnosti • role umělce • proces tvorby nových, sociálně dosud nezakotvených znaků • publikum a jeho role • nové technologie a jejich vliv na umělecký proces • subjektivní chápání uměleckých hodnot a hodnoty společensky uznávané	***OSV*** - *Spolupráce a soutěž* - *Sociální komunikace* Téma prolíná celým učivem VV v 1. a 2. ročníku – integrující téma Umělecká tvorba a komunikace

Ročník: **2. ročník, sexta**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
ZNAKOVÉ SYSTÉMY VÝTVARNÉHO UMĚNÍ			
Žák: • využívá znalosti aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy • charakterizuje obsahové souvislosti vlastních vizuálně obrazných vyjádření a konkrétních uměleckých děl a porovnává výběr a způsob užití prostředků • své aktivní kontakty a získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů jak s aktuálními i historickými uměleckými výtvarnými projevy, tak s ostatními vizuálně obraznými vyjádřeními, uplatňovanými v běžné komunikaci • na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální a jaký vliv má toto působení na utváření postojů a hodnot • vytváří si přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií • rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry (s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti), z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření	Žák: • se seznámí s novými médii a technikami • se orientuje ve vývoji výtvarného umění • rozlišuje umělecké směry a slohy • rozpozná podstatné rysy • současných uměleckých směrů a vysvětlí jejich vliv na společnost na konci 20. století • zvládá výtvarné techniky – kresba, malba, grafika, prostorová tvorba • rozlišuje pojmy linie a plocha • využívá kompoziční postupy • hodnotí vliv reklamy, filmu a fotografie na současnou kulturu • experimentuje s různými materiály • uplatňuje tvořivost • uvede příklady archetypálního souznění různých kultur • rozumí pojmům abstrakce, realita • při návštěvách galerií interpretuje obsah vizuálně obrazných vyjádření • objasní proměnlivost obrazu v čase • pracuje s náhodou, dokáže vytvářet nové překvapivé skutečnosti • dokáže barevně, v symbolice, vyjádřit momentální duševní prožitek	**VÝTVARNÉ UMĚNÍ JAKO EXPERIMENTÁLNÍ PRAXE Z HLEDISKA INOVACE PROSTŘEDKŮ, OBSAHU A ÚČINKU** • froasáž • ukázky nových směrů ve výtvarném umění • linoryt, suchá jehla • maska • plakát • obal CD • pet lahve • užitá grafika, design • masovost a autenticita projevu **SVĚTONÁZOROVÉ, NÁBOŽENSKÉ, FILOZOFICKÉ A VĚDECKOTECHNICKÉ ZÁZEMÍ HISTORICKÝCH SLOHŮ EVROPSKÉHO KULTURNÍHO OKRUHU VÝVOJ UMĚLECKÝCH VYJADŘOVACÍCH PROSTŘEDKŮ PODSTATNÝCH PRO POROZUMĚNÍ AKTUÁLNÍ OBRAZOVÉ KOMUNIKACI** • moderní umění a archetypální principy jako zdroj inspirace	**D, Čj** – historické slohy a umělecké směry **Čj** – ilustrace **Bi** – biologie člověka **D** – historické souvislosti **Z** – krajina **Zsv, SpVS** – filozofie **F** – optika **Hv** – znakové systémy různých druhů umění ***MedV*** - *Role médií v moderních dějinách* - *Mediální produkty a jejichvýznamy* ***EV*** - *Člověk a životní prostředí* ***VMEGS*** - *Žijeme v Evropě* **Časové rozvržení** nelze stanovit přesně, je voleno variabilně podle aktuálnosti námětu i podle schopností a zručnosti jednotlivých skupin **Hodnotí** se snaha žáka osvojit si techniky výtvarné tvořivosti **Projekty** jsou zařazovány v souvislosti s mezipředmětovými vazbami, některá témata lze zpracovat jako projekt v rámci Vv.

• na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské a filozofické okolnosti vzniku uměleckých děl • na konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření objasní, zda a jak se umělecké vyjadřovací prostředky výtvarného umění od konce 19. století do současnosti promítají do aktuální obrazové komunikace		• tradice, zvyky, folklór • klasická a nová média v proměnách času • práce s reprodukcí • perspektiva • figura • citace, parafráze, narážka • humor ve výtvarném umění • reflexe vývoje umění v současné společnosti • portrét a karikatura • památky Plzně • chápání vztahů předmětů a tvarů • v prostoru, celistvost a rozklad tvaru, povrch a konstrukce, vytváření iluze prostoru, objemu a pohybu • proměnlivost obrazu v čase, proměnlivost tvaru, princip náhody • relativita barevného vidění, haptické kvality díla, zapojení těla, jeho pohybu a gest do procesu tvorby • osvobození obrazu od zavedeného zobrazování viditelného, figurace a nefigurace, vztah slova a obrazu, vznik a uplatnění symbolu • tvůrčí potenciál podvědomí • vztahy s neevropskými kulturami, zrušení hranice umění a neumění požadavek a meze obecné srozumitelnosti, vliv reklamy, masovost a autenticita projevu, citace a metaznak, moduly a jejich spojování, rekombinace, struktury	**Výstavy** jsou zařazovány aktuálně podle programu galerií a muzeí v Plzni, popř. Praze

UMĚLECKÁ TVORBA A KOMUNIKACE			
Žák: • vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě • vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční • na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a nedefinitivní ve svém významu; uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci • uvědomuje si význam osobně založených podnětů pro vznik estetického prožitku; snaží se odhalit vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí • vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti • objasní podstatné rysy magického, mytického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, rozpozná je v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu • objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku obecného vkusu a estetických norem • dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvede jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu	Žák: • se seznámí s novými médii a technikami • se orientuje ve vývoji výtvarného umění • rozlišuje umělecké směry a slohy • rozpozná podstatné rysy současných uměleckých směrů a vysvětlí jejich vliv na společnost na konci 20. století • zvládá výtvarné techniky – kresba, malba, grafika, prostorová tvorba • rozlišuje pojmy linie a plocha • využívá kompoziční postupy • hodnotí vliv reklamy, filmu a fotografie na současnou kulturu • experimentuje s různými materiály • uvede příklady archetypálního souznění různých kultur • rozumí pojmům abstrakce, realita • při návštěvách galerií interpretuje obsah vizuálně obrazných vyjádření • pracuje s náhodou, dokáže vytvářet nové překvapivé skutečnosti • dokáže barevně, v symbolice, vyjádřit momentální duševní prožitek	**UMĚLECKÝ PROCES A JEHO VÝVOJ** • umělecký proces a realita • chápání uměleckého procesu • znakové systémy jednotlivých druhů umění • historické proměny pojetí uměleckého procesu • prezentace uměleckého díla **ROLE SUBJEKTU V UMĚLECKÉMPROCESU** • smyslové vnímání a jeho rozvoj • interpretace a recepce uměleckého díla • tvořivá osobnost v roli tvůrce, interpreta, recipienta **ÚLOHA KOMUNIKACE V UMĚLECKÉM PROCESU** • umění ve společnosti • role umělce • proces tvorby nových, sociálně dosud nezakotvených znaků • publikum a jeho role • nové technologie a jejich vliv na umělecký proces subjektivní chápání uměleckých hodnot a hodnoty společensky uznávané	***OSV*** - *- Seberegulace, organizační dovednosti efektivní řešení problémů* - *Sociální komunikace* - *Spolupráce a soutěž* **Z** – památky – místopis Téma prolíná celým učivem Vv v 1. a 2. ročníku – integrující téma Umělecká tvorba a komunikace

Tělesná výchova – vyšší gymnázium

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Tělesná výchova je všeobecně vzdělávací předmět, který vychází z RVP G ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a je realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova. Je nejdůležitější formou pohybového učení žáků a zároveň hlavním zdrojem poznatků, organizačních návyků, pohybových činností a dalších námětů pro zdravotně zaměřené, rekreační i sportovní využití pohybu v režimu školy i mimo ni. Výchova ke zdraví učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické i fyzické) a být za ně zodpovědný. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života.

Do vyučovacího předmětu Tělesná výchova jsou zahrnuta následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
- sociální komunikace
- morálka všedního dne
- spolupráce a soutěž

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- globální problémy, jejich příčiny a důsledky

Multikulturní výchova (MkV)

- základní problémy sociokulturních rozdílů
- psychosociální aspekty interkulturality

Environmentální výchova (EV)

- člověk a životní prostředí
- vytváření vztahu k přírodě

Mediální výchova (MedV)

- kritické myšlení při vnímání informací ze sociálních sítí

Časové vymezení

Předmět Tělesná výchova je zařazen do všech ročníků vyššího gymnázia v časové dotaci 2 vyučovacích hodin týdně.

Organizační vymezení

Výuka předmětu Tělesná výchova probíhá rozděleně ve skupinách na chlapce a děvčata, přičemž maximální počet žáků ve skupině je 24. Výuka probíhá ve školní tělocvičně, na víceúčelovém venkovním hřišti a venkovním areálu. V1. ročníku a kvintě je organizován kombinovaný lyžařský kurz, ve 2. ročníku a sextě kurz sportovně turistický. Žáci mají rovněž možnost zapojit se do sportovních kroužků.

Vzdělávání je zaměřeno na regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole, rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu, poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty a rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví, na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit a na pozitivním vnímání sebe sama.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- motivuje žáky k samostatnosti při plnění dílčích úkolů
- dodává žákům pozitivním hodnocením a chválou sebedůvěru
- zapisováním jednotlivých výsledků sleduje pokrok všech žáků u jednotlivých disciplín vede žáky k samostatnému plánování, organizování a řízení své činnosti

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- pomocí názorných ukázek vede žáky ke správným způsobům řešení problémů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- požaduje jak dodržování určené kvality, tak i postupů
- zdůrazňuje důležitost aktivního pohybu vzhledem ke zdraví

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby osvojené dovednosti a návyky uplatňovali v osobním a profesním životě (účast na soutěžích)

Kompetence digitální

Učitel:

- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívá je při školní práci i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

Vyučovací předmět: ***Tělesná výchova***

Ročník: **1. ročník, kvinta**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ			
Žák: • organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity • ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy • využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci • poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách • uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí • usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých	Žák: • uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech • aktivně se podílí na rozvoji svých tělesných dovedností a schopností • v hodinách TV usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti • je směřován k sportovním činnostem, které zaplní jeho volný čas • předvídá možné nebezpečí úrazu • uplatňuje pravidla bezpečného chování	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ** • Zdravotně zaměřená cvičení • Individuální pohybový režim • První pomoc při sportovních úrazech	***OSV*** - *poznávání a rozvoj vlastní osobnosti* - *seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů* - *sociální komunikace* - *morálka všedního dne* - *spolupráce a soutěž* ***VMEGS*** - *globální problémy, jejich příčiny a důsledky* ***EV*** - *člověk a životní prostředí* ***MedV*** - *účinky mediální produkce a vliv médií* **Bi** – anatomie člověka
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ			
Žák: • užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora	Žák: • seznamuje se a osvojuje si tělocvičné názvosloví • připravuje a uklízí nářadí a náčiní	• Pravidla osvojovaných pohybových činností Sportovní role • Jednání fair play • Úspěchy našeho sportu	

• volí a používá pro osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje • respektuje pravidla osvojovaných sportů; rozhoduje (spolurozhoduje) třídní nebo školní utkání, závody, soutěže v osvojovaných sportech	• v tělocvičně předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví • plní zodpovědně pokyny učitele • seznamuje se a respektuje pravidla osvojovaných sportů		
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ			
Žák: • provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů • zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalování posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně	Žák: • zvládá jednoduché základní cviky na vybraných nářadích • ve spolupráci s učitelem zvládá záchranu a dopomoc při osvojovaných cvicích • zvládá základní estetické držení těla • uvědomuje si, že cvičení s hudbou má své zdravotní a relaxační účinky • používá při cvičeních nářadí a náčiní • změří a zapíše výkony v osvojovaných disciplínách • změří si tělesné funkce pomocí digitálních technologií, porovná je • upraví doskočiště, připraví start běhu a vydá povely pro start • používá aktivně základní osvojované pojmy • používá základní průpravná cvičení pro osvojení základních atletických činností • vysvětlí význam sportovních her • uplatňuje základní pravidla sportovních her • vysvětlí základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her • dodržuje pravidla v duchu fair play • zvládá základní herní činnosti jednotlivce a herní kombinace • zvolí taktiku hry a dodržuje ji (za pomoci spoluhráčů, učitele)	**GYMNASTIKA** **Akrobacie** • Jednoduché cvičební prvky, i ve vazbách Přeskoky • Základní skoky přes kozu **Cvičení na nářadí** • Hrazda • Kladina (D) • Kondiční a estetické formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem (D) **ATLETIKA** • Nízký start, sprinty, vytrvalostní a štafetový běh • Hod granátem • Vrh koulí • Skok daleký • Skok vysoký **SPORTOVNÍ HRY** • Fotbal (H) • Basketbal • Florbal • Volejbal	

DOPLŇKOVÉ AKTIVITY			
Žák: • uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách v neznámém prostředí • rozvíjí všestrannost, kondici • používá digitální technologie k zmapování, zaznamenání tělesných funkcí, výsledků, měřených hodnot	Žák: • uvědomuje si význam pohybu v zimní krajině pro zdraví • zvládá základní dovednosti na běžeckých, sjezdových lyžích a snowboardu • vyjmenuje zásady pohybu a chování v zimní krajině a na společných zařízeních – vleky, sjezdovky, běžecké tratě a řídí se jimi • chrání krajinu při zimních sportech	**LYŽOVÁNÍ** • Sjezdové lyžování • Běžecké lyžování • Snowboarding	**Z** – Naše hory ***EV*** - *Člověk a životní prostředí* - *Šetrné chování k přírodě* - *Respektování přírody*

Ročník: **2. ročník, sexta**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ			
Žák: • organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity • usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti; vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití • využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci • poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandartních podmínkách • uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí	Žák: • dbá na správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech • aktivně se podílí na rozvoji svých tělesných dovedností a schopností • v hodinách TV usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti • je směřován k sportovním činnostem, které zaplní jeho volný čas • předvídá možné nebezpečí úrazu • uplatňuje pravidla bezpečného chování	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ** • Zdravotně zaměřená cvičení • Individuální pohybový režim • První pomoc při sportovních úrazech	***OSV*** - *poznávání a rozvoj vlastní osobnosti* - *seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů* - *sociální komunikace* - *morálka všedního dne s* - *spolupráce a soutěž*
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ			
Žák: • užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora	Žák: • zná a uplatňuje tělocvičné názvosloví • připravuje a uklízí nářadí a náčiní • v tělocvičně předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví • plní zodpovědně pokyny učitele • uplatňuje pravidla osvojovaných sportů	• Pravidla osvojovaných pohybových činností Sportovní role • Jednání fair play • Úspěchy našeho sportu	

• volí a používá pro osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje • respektuje pravidla osvojovaných sportů; rozhoduje (spolurozhoduje) třídní nebo školní utkání, závody, soutěže v osvojovaných sportech			
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ			
Žák: • provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů • zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalování • posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně	Žák: • zvládá jednoduché základní cviky na vybraných nářadích • ve spolupráci s učitelem zvládá záchranu a dopomoc při osvojovaných cvicích • zvládá základní estetické držení těla • uvědomuje si, že cvičení s hudbou má své zdravotní a relaxační účinky • používá při cvičeních nářadí a náčiní • změří a zapíše výkony v osvojovaných disciplínách • změří si tělesné funkce pomocí digitálních technologií, porovná je • upraví doskočiště, připraví start běhu a vydá povely pro start • používá aktivně základní osvojované pojmy • používá základní průpravná cvičení pro osvojení základních atletických činností • vysvětlí význam sportovních her • uplatňuje základní pravidla sportovních her • vysvětlí základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her • dodržuje pravidla v duchu fair play • zvládá základní herní činnosti jednotlivce a herní kombinace • zvolí taktiku hry a dodržuje ji (za pomoci spoluhráčů, učitele)	**GYMNASTIKA** **Akrobacie** • Jednoduché cvičební prvky, i ve vazbách Přeskoky • Základní skoky přes kozu **Cvičení na nářadí** • Hrazda • Kladina (D) • Kondiční a estetické formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem (D) **ATLETIKA** • Nízký start, sprinty, vytrvalostní a štafetový běh • Hod granátem • Vrh koulí • Skok daleký • Skok vysoký **SPORTOVNÍ HRY** • Fotbal (H) • Basketbal • Florbal • Volejbal	

DOPLŇKOVÉ AKTIVITY			
Žák: • uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách v neznámém prostředí • rozvíjí všestrannost, kondici používá digitální technologie k zmapování, zaznamenání tělesných funkcí, výsledků, měřených hodnot	Žák: • uvědomuje si význam pohybu v přírodě pro zdraví • vyjmenuje zásady pohybu a chování v přírodě a řídí se jimi • chrání krajinu při zimních i letních sportech	**TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ** • Sportovně turistický kurz	***MedV*** - *Tvorba videí, práce s informacemi* ***OSV*** - *Vzájemná tolerance* - *Mezilidské vztahy* ***EV*** - *Člověk a životní prostředí* - *Šetrné chování k přírodě* - *Respektování přírody*

Ročník: **3. ročník, septima**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ			
Žák: • organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity • připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení • využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci • poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách • uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí • zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace; v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace	Žák: • dbá na správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech • aktivně se podílí na rozvoji svých tělesných dovedností a schopností • v hodinách TV usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti • je směřován k sportovním činnostem, které zaplní jeho volný čas • předvídá možné nebezpečí úrazu • uplatňuje pravidla bezpečného chování	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ** • Zdravotně zaměřená cvičení • Individuální pohybový režim • První pomoc při sportovních úrazech	***OSV*** - *poznávání a rozvoj vlastní osobnosti* - *seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů* - *sociální komunikace* - *morálka všedního dne* - *spolupráce a soutěž*
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ			
Žák: • užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora	Žák: • zná a uplatňuje tělocvičné názvosloví • připravuje a uklízí nářadí a náčiní • v tělocvičně předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví • zná a uplatňuje tělocvičné názvosloví	• Pravidla osvojovaných pohybových činností Sportovní role • Jednání fair play • Úspěchy našeho sportu	

• volí a používá pro osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje • sleduje podle pokynů (i dlouhodobě) pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím – zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje • připraví (ve spolupráci s ostatními žáky) třídní či školní turnaj, soutěž, turistickou akci a podílí se na její realizaci	• připravuje a uklízí nářadí a náčiní • v tělocvičně předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví • plní zodpovědně pokyny učitele • uplatňuje pravidla osvojovaných sportů • orientuje se ve způsobech měření výkonů a je schopen jednoduchou formou zorganizovat zápas či soutěž		
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ			
Žák: • provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů • zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalování • posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně	Žák: • zvládá jednoduché základní cviky na vybraných nářadích • ve spolupráci s učitelem zvládá záchranu a dopomoc při osvojovaných cvicích • zvládá základní estetické držení těla • uvědomuje si, že cvičení s hudbou má své zdravotní a relaxační účinky • používá při cvičeních nářadí a náčiní • změří a zapíše výkony v osvojovaných disciplínách • změří si tělesné funkce pomocí digitálních technologií, porovná je • upraví doskočiště, připraví start běhu a vydá povely pro start • používá aktivně základní osvojované pojmy • používá základní průpravná cvičení pro osvojení základních atletických činností • vysvětlí význam sportovních her • uplatňuje základní pravidla sportovních her	**GYMNASTIKA** **Akrobacie** • Jednoduché cvičební prvky, i ve vazbách Přeskoky • Základní skoky přes kozu **Cvičení na nářadí** • Hrazda • Kladina (D) • Kondiční a estetické formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem (D) **ATLETIKA** • Nízký start, sprinty, vytrvalostní a štafetový běh • Hod granátem • Vrh koulí • Skok daleký • Skok vysoký **SPORTOVNÍ HRY** • Fotbal (H)	

	• vysvětlí základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her • dodržuje pravidla v duchu fair play • zvládá základní herní činnosti jednotlivce a herní kombinace • zvolí taktiku hry a dodržuje ji (za pomoci spoluhráčů, učitele)	• Basketbal • Florbal • Volejbal	

Ročník: **4. ročník, oktáva**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ			
Žák: • vybere z nabídky vhodné soubory vyrovnávacích cvičení zaměřených na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy a samostatně je upraví pro vlastní použití • připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení • využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci • poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandartních podmínkách • uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech	Žák: • dbá na správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech • aktivně se podílí na rozvoji svých tělesných dovedností a schopností • v hodinách TV usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti • je směřován k sportovním činnostem, které zaplní jeho volný čas • předvídá možné nebezpečí úrazu • uplatňuje pravidla bezpečného chování	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ** • Zdravotně zaměřená cvičení • Individuální pohybový režim • Zdravotně orientovaná zdatnost • První pomoc při sportovních úrazech	***OSV*** - *poznávání a rozvoj vlastní osobnosti* - *seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů* - *sociální komunikace* - *morálka všedního dne* - *spolupráce a soutěž* V průběhu ročníku se žáci seznamují se základy poskytování první pomoci Dle zájmu a dovedností je možné posílit obsahově a rozsahově jednotlivá výuková témata. Nácvik předtančení na maturitní ples
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ			
Žák: • užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora	Žák: • zná a uplatňuje tělocvičné názvosloví • připravuje a uklízí nářadí a náčiní • v tělocvičně předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví	• Pravidla osvojovaných pohybových činností Sportovní role • Jednání fair play • Úspěchy našeho sportu	

• volí a používá pro osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje • sleduje podle pokynů (i dlouhodobě) pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím – zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje • respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role; spolupracuje ve prospěch družstva • aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti	• plní zodpovědně pokyny učitele • uplatňuje pravidla osvojovaných sportů • orientuje se ve způsobech měření výkonů a je schopen jednoduchou formou zorganizovat zápas či soutěž • vnímá význam fair play		
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ			
Žák: • provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů • zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalování • posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně	Žák: • zvládá jednoduché základní cviky na vybraných nářadích • ve spolupráci s učitelem zvládá záchranu a dopomoc při osvojovaných cvicích • zvládá základní estetické držení těla • uvědomuje si, že cvičení s hudbou má své zdravotní a relaxační účinky • používá při cvičeních nářadí a náčiní • změří a zapíše výkony v osvojovaných disciplínách • změří si tělesné funkce pomocí digitálních technologií, porovná je • upraví doskočiště, připraví start běhu a vydá povely pro start • používá aktivně základní osvojované pojmy • používá základní průpravná cvičení pro osvojení základních atletických činností	**GYMNASTIKA** **Akrobacie** • Jednoduché cvičební prvky, i ve vazbách Přeskoky • Základní skoky přes kozu **Cvičení na nářadí** • Hrazda • Kladina (D) • Kondiční a estetické formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem (D) **ATLETIKA** • Nízký start, sprinty, vytrvalostní a štafetový běh • Hod granátem • Vrh koulí • Skok daleký	***OSV*** - *Rozvoj ideomotorického myšlení* - *Rozvoj kreativity*

	• vysvětlí význam sportovních her • uplatňuje základní pravidla sportovních her • vysvětlí základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her • dodržuje pravidla v duchu fair play • zvládá základní herní činnosti jednotlivce a herní kombinace • zvolí taktiku hry a dodržuje ji (za pomoci spoluhráčů, učitele)	• Skok vysoký **SPORTOVNÍ HRY** • Fotbal (H) • Basketbal • Florbal • Volejbal	

Část 4: Povinně volitelné a nepovinné předměty

Společně branou poznání

Školní vzdělávací program

zpracován podle RVP ZV a RVP G

Motto:
„Investice do vzdělání nesou největší úrok.“
Benjamin Franklin

Gymnázium, Blovice,
Družstevní 650

Společně branou poznání

Školní vzdělávací program

Část 4: Charakteristiky a učební plány povinně volitelných a nepovinných předmětů

1. Literární seminář
2. Konverzace v anglickém jazyce
3. Seminář z informatiky
4. Seminář z informatiky 2
5. Seminář z matematiky
6. Seminář z dějepisu
7. Společenskovědní seminář
8. Seminář z fyziky
9. Seminář z chemie
10. Seminář z biologie
11. Seminář z biologie 2
12. Seminář ze zeměpisu
13. Ekonomický seminář
14. Cvičení z českého jazyka
15. Školní kapela

Literární seminář – vyšší gymnázium

Časové a organizační vymezení a charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Literární seminář je zařazen do výuky v poslední ročníku čtyřletého a osmiletého studia. Jsou mu věnovány 2 hodiny týdně. Výuka probíhá převážně v učebně. Navazuje na vědomosti a dovednosti žáků z předmětu Český jazyk a Dějepis. Cílem semináře je vědomosti prohloubit, rozšířit, posunout na vyšší kvalitativní a kvantitativní úroveň. Základním cílem je vychovat žáky ke sdělnému kultivovanému jazykovému projevu a podílet se na rozvoji jejich duchovního života.

Žák dovede zdůvodnit význam umění pro člověka, je schopen výběru v literatuře, je schopný tolerovat vkus druhých. Uvědomuje si vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury, měl by být schopen obrany proti snadné manipulaci a intoleranci.

Chápe vývoj kultury a literatury v historických a společenských souvislostech. Seznamuje se s filmovou i divadelní adaptací díla. Je veden k esteticky tvořivým aktivitám. Měl by mít vypěstovanou potřebu vlastní četby a na základě vlastních prožitků dokázat přiblížit oblíbeného autora i myšlenku díla.

Předmět se skládá ze dvou základních oblastí – jazykové a estetické, které se vzájemně doplňují.

Vyučující používá jak tradiční metodické postupy, tak inovativní, např. skupinovou práci, diskusní kroužky, práci s moderními informačními zdroji (vč. digitálních). Vyučování je zaměřeno na samostatnou kreativní práci žáka. Pomůcky i učební materiál budou voleny podle aktuální potřeby.

Vzhledem k tomu, že se předmět skládá ze dvou částí, hodnotí se v jazykové části kultura mluveného i psaného projevu, v estetické části literárněhistorické znalosti, úroveň práce s textem. Hodnocení probíhá formou písemnou i ústní, zařazovány budou testy, kratší slohové útvary. Důležitou částí hodnocení bude aktivní práce žáka v semináři, jeho tvůrčí aktivita.

Výchovné a vzdělávací strategie

Při výuce jsou uplatňovány výchovné a vzdělávací postupy, které vedou k utváření klíčových kompetencí – kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence k učení, kompetence občanské aj.

Klíčové kompetence

Komunikativní kompetence

Učitel:

- zařazováním vhodných úkolů rozvíjí u žáka schopnost vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování a v diskusi formulovat a obhajovat své názory a postoje
- výuku organizuje tak, aby žák byl schopen formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně a aby dokázal dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadáváním vhodných problémových úkolů vede žáky k schopnosti porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení a spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení), navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky

Kompetence k učení

Učitel:

- uplatňováním různých způsobů práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), rozvíjí u žáků schopnost umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný, ovládat různé techniky učení a umět si vytvořit vhodný studijní režim
- seznámením s různými informačními zdroji a jejich možným využitím vytváří u žáka pozitivní vztah k učení a vzdělávání

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Učitel:

- vede žáky k podpoře hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury, a k vytvoření pozitivního vztahu k nim
- seznamováním žáků s kulturními tradicemi vede žáky k uznávání tradic a hodnot svého národa, chápání jeho minulosti i současnosti v evropském a světovém kontextu

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- zařazuje práci s moderními informačními zdroji, vede tak žáky k získávání nejnovějších informací o vzdělávacích a pracovních příležitostech
- vhodnou motivací a průběžným kontrolováním zadaných samostatných prací posiluje v žácích snahu o dosažení stanovených cílů a vede je ke kritickému hodnocení dosažených výsledků a korigování další činnosti s ohledem na stanovený cíl
- zadáváním dobrovolných úkolů posiluje v žácích snahu rozvíjet jejich osobní i odborný potenciál a rozpoznávat vhodné příležitosti pro vlastní rozvoj

Kompetence digitální

Učitel:

- zadáváním vhodných úkolů motivuje žáky k získávání dat, informací a digitálních obsahů v různých formátech, dále je vede k jejich posuzování, spravování a sdílení; vede žáky ke snaze volit efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.

Vyučovací předmět: ***Literární seminář***

Ročník: **4. ročník, oktáva**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
LITERATURA			
Žák: • analyzuje literární text, odliší umělecký text od neuměleckého, postihne základní znaky daného stylu • zařadí dílo do obecného literárněhistorického kontextu • porovná výňatek uměleckého textu s výňatkem textu neuměleckého; stanov typické rysy daného neuměleckého textu, jeho stylovou a jazykovou charakteristiku • analyzuje výňatek uměleckého díla (charakteristické rysy výňatku - s využitím vědomostí získaných přečtením celého díla); obecně kulturní a literárněhistorický kontext díla • zvládá výstavbu textu, zná jeho vlastnosti, jednotlivé komunikační strategie, pracuje s prostředky intertextuality, s prostředky mimojazykovými • volí adekvátní komunikační strategie vzhledem k partnerovi nebo publiku, rozezná manipulativní komunikaci, dovede ji analyzovat a dovede se bránit • cíleně využívá slohových postupů	Žák: • analyzuje literární text, odliší umělecký text od neuměleckého, postihne základní znaky daného stylu • zařadí dílo do obecného literárněhistorického kontextu • porovná výňatek uměleckého textu s výňatkem textu neuměleckého; stanoví typické rysy daného neuměleckého textu, jeho stylovou a jazykovou charakteristiku • analyzuje výňatek uměleckého díla (charakteristické rysy výňatku – s využitím vědomostí získaných přečtením celého díla); obecně kulturní a literárněhistorický kontext díla • zvládá výstavbu textu, zná jeho vlastnosti, jednotlivé komunikační strategie, pracuje s prostředky intertextuality, s prostředky mimojazykovými • volí adekvátní komunikační strategie vzhledem k partnerovi nebo publiku, rozezná manipulativní komunikaci, dovede ji analyzovat a dovede se bránit • cíleně využívá slohových postupů	**LITERATURA** • vybraná díla (na základě individuální četby) ze seznamu literatury, jejich podrobný rozbor, srovnání s neuměleckým textem • literární druhy a žánry • orientace v textu • získávání a zpracování informací z textu • průřezová témata v literatuře • česká a světová literatura do konce 18. století • světová poezie próza 19. století • česká poezie próza 19. století • světová a česká dramatická tvorba 19.–21. století • světová a česká poezie 20. a 21. století • světová próza 20. a 21. století • česká próza 20. a 21. století **KOMUNIKACE A TEXT** • komunikační strategie • intertextualita • prostředky mimojazykové • slohové postupy a útvary • funkční styly • publicistický styl • řečnický styl	***OSV*** - *Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti* Referát Samostatný výstup Rozbor textů Exkurze Literární pořady Filmové ukázky Prezentace, autorská práva, citace Referát Samostatná práce Didaktický test

• zná jednotlivé funkční styly a dokáže v nich vytvářet projevy, analyzuje zejména prvky stylu publicistického, řečnického a uměleckého • promyšleně pracuje s prostředky větné stavby, uvědomuje si významovou funkci větné stavby • vyjadřuje se věcně správně, vhodně se prezentuje	• zná jednotlivé funkční styly a dokáže v nich vytvářet projevy, analyzuje zejména prvky stylu publicistického, řečnického a uměleckého • promyšleně pracuje s prostředky větné stavby, uvědomuje si významovou funkci větné stavby • vyjadřuje se věcně správně, vhodně se prezentuje	• umělecký styl	

Konverzace v anglickém jazyce

Obsahové vymezení

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Konverzace v anglickém jazyce vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk RVP G. Cílem vzdělávání v předmětu je dosažení úrovně B2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Žáci v průběhu studia získávají produktivní a interaktivní řečové dovednosti. Důraz je kladen na rozvoj komunikativní kompetence žáků, schopnosti dorozumět se v běžných životních situacích a osvojení si gramatického základu jazyka. Žáci získávají i receptivní dovednosti, rozumí složitějšímu písemnému nebo slyšenému textu. V průběhu výuky se žáci seznamují s reáliemi dané jazykové oblasti, učí se chápat a tolerovat odlišnost jiných kultur. Výuka je založena na modelu britské angličtiny, ale žáci jsou v průběhu studia vystaveni i jiným variantám anglického jazyka (zejména americké angličtině).

Žáci V-VII a 1-3.ročníku se mohou účastnit konverzační soutěže v anglickém jazyce a všichni žáci bez rozdílu i dalších akcí souvisejících s výukou cizích jazyků (např. exkurze, přednášky, online soutěže).

Do vyučovacího předmětu Anglický jazyk jsou zahrnuta následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
- Sociální komunikace
- Spolupráce a soutěž

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Žijeme v Evropě
- Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
- Globalizační a rozvojové procesy
- Vzdělávání v Evropě a ve světě

Multikulturní výchova (MkV)

- Základní problémy sociokulturních rozdílů

Environmentální výchova (EV)

- Člověk a životní prostředí
- Životní prostředí regionu a České republiky

Mediální výchova (MedV)

- Média a mediální produkce
- Mediální produkty a jejich významy
- Účinky mediální produkce a vliv médií
- Role médií v moderních dějinách

Časové vymezení

Předmět Anglický jazyk- konverzace je vyučován v 6. až 8. ročníku osmiletého studia a 2. až 4. ročníku čtyřletého studia s hodinovou dotací dvě hodiny týdně.

Výuka anglické konverzace probíhá v kmenových učebnách a jiných dostupných učebnách a k dispozici je také multimediální učebna. Na hodinách se používají CD přehrávače, krátká videa, učitelské prezentace a široká škála digitálních materiálů.

Při výuce jsou používány různé učebnice, okopírované materiály, autentické zdroje a online testy, gramatická a poslechová cvičení. Celoročně se pracuje s časopisem Bridge.

Výchovné a vzdělávací strategie

Při výuce jsou uplatňovány výchovné a vzdělávací postupy, které vedou k utváření klíčových kompetencí – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské a kompetence k podnikavosti.

Kompetence k učení

Učitel:

- zadáváním problémových úkolů vede žáka k samostatnému plánování a organizování pracovní činnosti
- seznámením s různými informačními zdroji (učebnice, internet, odborná literatura, časopisy) a jejich využitím při řešení daných úkolů vede žáky ke kritickému přístupu a k tvořivému zpracování a vyhodnocování informací

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- při výuce využívá skupinovou a samostatnou práci, aby žáci mohli odkrýt a řešit problém z různých úhlů pohledu
- zadává práce (simulace různých situací), u kterých je možné nalézt více řešení, a tím rozvíjí žákovu kreativitu a upevnění sebevědomí ve smyslu důvěry ve vlastní schopnosti

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zařazováním diskuze a zadáváním mluvních cvičení na různá témata rozvíjí u žáků vyjadřovací schopnosti odpovídající úrovně a vede tak žáky k samostatnému vystupování před fórem posluchačů
- výuku organizuje tak, aby měl žák prostor a možnost vyjadřovat se v různých komunikačních situacích (monolog, dialog s vyučujícím, dialog se spolužákem, témata každodenního života, vyjádření názoru, kladení dotazů...)
- seznamuje žáky s různými prostředky komunikace, verbálními i neverbálními, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- v hodině zapojuje žáky do práce tak, aby měl každý prostor k sebevyjádření, naučil se vnímat a respektovat názory druhých
- povzbuzuje žáky a průběžně hodnotí výsledky jejich práce, aby žáci byli zejména kladným ohodnocením motivováni k dalším výkonům a aby byla posílena jejich sebedůvěra a zdravé sebevědomí

- obměňuje složení žáků ve skupině či ve dvojici, aby podpořil rozvoj sociálního chování, sebereflexe a vzájemné tolerance

Kompetence občanské

Učitel:

- poskytuje žákovi prostor k diskuzi na aktuální téma, aby mohl argumentovat a obhajovat své názory, svá práva a práva ostatních
- vede žáky k poznání a chápání odlišných kulturních a duchovních hodnot, vysvětluje jejich podstatu a tím u žáka vytváří schopnost respektovat různorodost hodnot, názorů a postojů ostatních lidí
- rozborem různých textů a dalších materiálů motivuje žáka ke kritickému posuzování událostí a veřejného života ve svém okolí
- seznamováním žáků se životem v anglicky mluvících zemích je učí chápat a tolerovat rozdíly odlišných kultur; za tímto účelem také organizuje školní zájezdy do Velké Británie

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- pravidelným zadáváním domácích úkolů pěstuje u žáka smysl pro povinnost, což vede žáka k zodpovědnosti za svou práci
- vede žáka k tomu, aby si uvědomil důležitost znalosti cizího jazyka i ve smyslu dalších možností využití jazyka (např. v profesním životě)
- rozpozná osobní potenciál žáka, rozvíjí jeho schopnosti a tím mu pomáhá lépe se orientovat ve svém osobním a profesním životě
- rozborem různých textů či poslechových materiálů vede žáky nejen k porozumění obsahu, ale také k zaujetí stanoviska k problematice, a to se zvážením všech rizik, která by jejich rozhodnutí mohlo přinést

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáka k vytváření, vylepšování a propojování digitálního obsahu v různých formátech, motivuje ho, aby se vyjadřoval za pomoci digitálních prostředků
- motivuje žáka, který získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- v hodině instruuje žáky, aby používali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívali je při školní práci i při zapojení do veřejného života; žák je schopen vybrat digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby

Vyučovací předmět: ***Anglická konverzace***

Ročník: **sexta a 2.ročník**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích • porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma • vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi	Žák: • porozumí hlavním bodům ústního projevu o dobrém příteli • popíše osobnost známého člověka • odvozuje informace na základě pochopení kontextu • rozumí hlavnímu tématu slyšeného vyprávění a rozpozná pocity mluvčího • rozliší jednotlivé mluvčí v krátkých dialozích • porozumí hlavním bodům a myšlenkám přiměřeně náročného textu • čte a porozumí hlavním bodům složitějších textů ve školních časopisech • vyhledá hlavní myšlenky textu na dané téma a uvedené informace dovede dále použít a rozvinout	Metody • role-play • jazykové hry • práce s obrázky • diskuse • skupinová práce • práce ve dvojicích • interview • videa/DVD • samostatná prezentace • jazykové exkurze	***OSV*** - *Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti* ***MedV*** - *Média a mediální produkce*
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule • volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu	Žák: • formuluje svůj názor na základní problematiku ochrany životního prostředí • gramaticky správně a s vizuální oporou popíše základní příčiny a projevy znečištění ovzduší		***VMEGS*** - *Žijeme v Evropě*

• přednese souvislý projev na zadané téma • sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko • podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související • s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace • používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit	• s odpovídajícím porozuměním reprodukuje vyslechnutý text • popíše aktuální počasí a klima v ČR • krátce prezentuje různé druhy předpovědi počasí • napíše delší text o probíraných tématech – cestování, člověk a životní prostředí, počasí • podrobněji popíše nejznámější památky a přírodní zajímavosti v ČR • připraví si krátký projev o svých kulturních zájmech a aktivitách • detailněji popíše své zájmy a plány		
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou • adekvátně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné názory různých faktografických i imaginativních textů • komunikuje plynule a foneticky správně na témata abstraktní i konkrétní v méně běžných i odborných situacích	Žák: • reaguje na běžné otázky použitím jednoduchých výrazů • konverzuje plynule a spontánně • vyjádří zájem o téma • navazuje myšlenky s použitím textových konektorů • reaguje na problém radou • vyjádří své názory ústní formou • použije i v méně běžných situacích osvojenou slovní zásobu k probíraným tématům	**DOPORUČENÉ TEMATICKÉ OKRUHY** • Česká republika – základní fakta • ČR – historie • ČR – svátky • Praha • Plzeň • Moje plány pro budoucnost • Jídlo, kuchyně • Můj kulturní život	***VMEGS*** - *Žijeme v Evropě* **Z** – Česká republika

Ročník: **Septima a 3. ročník**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích • porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma • identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace • odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů	Žák: • porozumí hlavním bodům a myšlenkám ústního projevu na dané téma • rozumí rozhovoru dvou mladých lidí o jejich městě, rozpozná názory a stanoviska jednotlivých mluvčích • rozliší různé funkční styly jazyka • postihne hlavní a doplňkové informace učebních textů • identifikuje hlavní myšlenku jednotlivých částí textu a popíše ji pomocí krátkých výrazů • porozumí a provede shrnutí čteného textu o význačných památkách • využívá různé techniky čtení	Metody • role-play • jazykové hry • práce s obrázky • diskuse • skupinová práce • práce ve dvojicích • interview • videa/DVD • samostatná prezentace • jazykové exkurze	***EV*** - *Člověk a životní prostředí* ***OSV*** - *Sociální komunikace* - *Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti*
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule • volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu • přednese souvislý projev na zadané téma	Žák: • gramaticky správně a srozumitelně formuluje svůj názor na daná témata • volně a srozumitelně reprodukuje přečtený text • k reprodukci použije i složitější gramatické struktury	**DOPORUČENÉ TEMATICKÉ OKRUHY** • Velká Británie • Historie VB • Austrálie, Nový Zéland • Britské svátky • Britská kuchyně • Londýn • W. Shakespeare	Jazyková exkurze – Praha

• sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko • logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů • s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace • používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit	• popíše život a dílo oblíbeného básníka, či spisovatele • přednese referát na téma – Anglicky mluvící země • porozumí vybraným úryvkům děl anglicky píšících autorů • postihne zápletku i sled událostí ve filmech natočených podle stěžejních děl britských či amerických autorů	• Anglicky-mluvící země • Můj oblíbený anglický/americký autor • Škola a systém vzdělání	
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • adekvátně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné názory různých faktografických i imaginativních textů • reaguje spontánně a gramaticky správně v složitějších, méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obratů • komunikuje plynule a foneticky správně na témata abstraktní i konkrétní v méně běžných i odborných situacích	Žák: • diskutuje s kamarády a obhájí svoje stanovisko jak ústní, tak i písemnou formou • reaguje gramaticky správně v složitějších situacích a použije i složitější fráze, obraty a gramatické konstrukce • komunikuje plynule a s dobrou výslovností na konkrétní témata např. oblíbený spisovatel, významné osobnosti britských a amerických dějin		***MKV*** - *Základní problémy sociokulturních rozdílů* ***VMEGS*** - *Žijeme v Evropě* - *Vzdělávání v Evropě a ve světě*

Ročník: **Oktáva a 4. ročník**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace • porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma • identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace • vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi • využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média • čte s porozuměním literaturu ve studovaném jazyce • postihne zápletku i sled událostí ve filmu či hře	Žák: • v rozhovoru porozumí zdůvodnění mluvčích, proč nemají rádi určité činnosti • identifikuje strukturu složitějších textů k uvedeným tématům a uvedené texty dokáže shrnout a rozlišit jejich hlavní a vedlejší informace • vyhledá a shromažďuje informace k probíraným tématům a tvořivě pracuje se získanými fakty • vyhledá informace o významném autorovi za použití encyklopedií, informativní literatury, popř. médií • porozumí vybraným úryvkům děl známých autorů • postihne zápletku i sled událostí ve filmech natočených podle stěžejních děl britských či amerických autorů	Metody • role-play • jazykové hry • práce s obrázky • diskuse • skupinová práce • práce ve dvojicích • interview • videa/DVD • samostatná prezentace • jazykové exkurze	
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule • volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní	Žák: • bez větších obtíží formuluje svůj postoj, názor a stanovisko k běžným každodenním tématům	**DOPORUČENÉ TEMATICKÉ OKRUHY** • Evropská unie • Věda a technika • Člověk a životní prostředí	***EV*** - *Člověk a životní prostředí* ***OSV*** - *Sociální komunikace* - *Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti*

zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu • přednese souvislý projev na zadané téma • sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko • podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související • logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů • s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace • používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit	• srozumitelně reprodukuje vyslechnutý text obsahující složitější jazykové struktury • prezentuje historii důležitého města a jeho památky • sestaví souvislý text na dané téma • vyjádří své stanovisko k odlišným způsobům stravování • porozumí i složitějšímu ústnímu projevu na konkrétní téma • osvojenou rozšiřující slovní zásobu použije na vyjádření souhlasu či nesouhlasu, prosby či odmítnutí	• Média a jejich role v moderním světě	
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Žák: • vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou • adekvátně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné názory různých faktografických i imaginativních textů • reaguje spontánně a gramaticky správně v složitějších, méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obratů • komunikuje plynule a foneticky správně na témata abstraktní i konkrétní v méně běžných i odborných situacích • při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se odbornějších zájmů	Žák: • vyjádří a obhájí své myšlenky o životním prostředí v krátkých výstupech • v diskuzi s kamarády objasní svůj postoj k probíraným tématům např. digitálním technologiím, sociálním sítím atd. • při argumentaci správně použije i složitější gramatické formulace na téma • použije osvojené složitější fráze a frazeologické obraty • při setkání s rodilým mluvčím vede a zakončí dialog na konkrétní běžná témata	**DOPORUČENÉ TEMATICKÉ OKRUHY** • USA – základní fakta • USA – historie • USA – velká města, zajímavá místa • USA – svátky • Můj oblíbený americký autor • Kanada • Austrálie a Nový Zéland	***VMEGS*** - *Globalizační a rozvojové procesy*

Seminář z informatiky – vyšší gymnázium

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Seminář z informatiky vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Informatika z RVP G. Dále rozvíjí informatické myšlení žáků a prohlubuje jejich porozumění principům digitálních technologií. Studium informatiky zpřístupňuje žákům pojmy, nástroje a metody informatiky jako oboru, který se věnuje efektivnímu, tedy zejména automatizovanému zpracování informací.

Předmět Seminář z informatiky rozvíjí průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

Environmentální výchova (EV)

- Člověk a životní prostředí

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Globalizační a rozvojové procesy

Předmět Seminář z informatiky pomáhá porozumět světu z pohledu informatiky jako vědní disciplíny. Cílem výuky předmětu je mimo jiné prohloubit a systematizovat učivo informatiky z předchozích ročníků, rozvíjet zájem žáků o technické obory, připravit žáky k maturitě a přijímacím zkouškám z informatiky a vést žáky k pochopení souvislosti informatiky s ostatními obory. Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti ve všech předmětech, k tomu přispívá Seminář z informatiky svým specifickým dílem. Učivo je strukturováno do dvou základních bloků – digitální technologie a programování.

Časové vymezení

Předmět je zařazen ve 4. ročníku a oktávě v rozsahu 4 hodin týdně.

Organizační vymezení

Výuka předmětu Seminář z informatiky probíhá v odborných učebnách, které jsou vybaveny potřebným hardwarem a softwarem. Každý žák má svou vlastní pracovní stanici. V řadě činností pracují žáci ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracují individuálním tempem. Některá témata probíhají bez počítače. Žáci jsou schopni dosažené výsledky správně prezentovat, diskutovat o nich, přijímat konstruktivní kritiku stejně jako ji rozdávat, přičemž respektují zásady etiky i legislativy.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovně vzdělávací postupy směřují k utváření klíčových kompetencí vycházejících ze strategií popsaných na úrovni školy. V předmětu Seminář z informatiky je výuka vedena tak, aby byly postupně vytvářeny a rozvíjeny všechny klíčové kompetence.

Kompetence k učení

Učitel:

- motivuje žáky k získávání dovedností a kompetencí ukázkami z praxe

- vede žáky k samostatnosti při ověřování dosažení výsledků zadaných úkolů
- vede žáky k práci s odbornými knihami, s časopisy a internetem v hodinách
- vede žáky k samostatnosti při zpracovávání krátkodobých i dlouhodobých projektů

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k využívání učiva z jiných předmětů, např. matematiky, fyziky atd.
- průběžně kontroluje dosažené výsledky, navrhuje možné zefektivnění práce
- vede žáky k hledání vlastních postupů řešení zadaných úloh
- vede žáky k opakovanému hledání správného postupu řešení, jestliže předchozí nevedl k cíli
- vede žáky k tomu, aby základní postupy řešení využívali při řešení jiných problémů v praktickém životě
- upozorňuje žáky na chyby, kterých se při práci mohou dopustit a vede je k vyloučení možné chyby, např. ilustrativním příkladem

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- ke správnému a spisovnému používání českého jazyka, ke správnému používání odborné terminologie, k dodržování normativů při psaní v textových editorech a na internetu
- k jazykově správnému a estetickému projevu
- k prezentaci své práce
- k jasnému vyjadřování, k posouzení vlastních výsledků a úvaze o jejich dosažení
- ke schopnosti rozlišovat relevanci informací
- ke konstruktivní kritice a k hodnocení vlastní samostatné práce i práce jiných žáků

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- k týmové práci stejně jako k práci samostatné
- k aktivní spolupráci při stanovování a dosahování společných cílů
- ke komunikaci s ostatními v rámci třídy i v rámci pracovních skupin
- k pomoci slabším žákům při skupinové práci

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k vnímání vlastního vzdělávání jako součásti programu rozvoje celé společnosti
- k chápání základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů
- k rozhodování se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence k podnikavosti

Učitel vede žáky:

- k cílevědomosti a zodpovědnosti při zpracovávání zadaných úkolů
- k společnému hledání efektivního řešení problému při práci ve skupinách
- k možnosti kriticky posoudit práci svou i práci ostatních

- k plánování, které pomůže zjistit možná rizika spojená s navrhovaným řešením a k návrhům, které povedou k jejich minimalizování nebo odstranění
- k udržování pořádku na pracovišti a dodržování zásad bezpečnosti práce

Kompetence digitální

Učitel:

- motivuje žáky k získávání, vyhledávání a kritickému posuzování informací a digitálního obsahu
- vede žáky ke sdílení dat, informací a digitálního obsahu etickým způsobem
- vede žáky k tomu, aby ovládali běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby a prakticky je využívali
- motivuje žáky k tomu, aby samostatně rozhodovali, které technologie a aplikace pro jakou činnost či řešený problém použít
- vede žáky k vytváření a úpravě digitálního obsahu
- vede žáky k tomu, aby zvažovali rizika technologií a kriticky hodnotili jejich přínosy
- dbá, aby žáci předcházeli situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví vlastní i zdraví ostatních

Vyučovací předmět: ***Seminář z informatiky***

Ročník: **4. ročník, oktáva**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE			
Žák: • rozlišuje jednotlivé operační systémy a vysvětlí rozdíly mezi nimi z uživatelského hlediska • porovná jednotlivé způsoby propojení počítačů, charakterizuje počítačové sítě a internet; vysvětlí, pomocí čeho a jak je zajištěna komunikace mezi jednotlivými zařízeními v síti • identifikuje a řeší problémy a výzvy vznikající při práci s digitálními zařízeními a poradí s nimi druhým • chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje před poškozením či zneužitím s vědomím změn v technologiích, které ovlivňují bezpečnost	Žák: • na základě znalosti fungování počítače vysvětlí funkci a význam operačního systému a ukáže rozdíly v ovládání aktuálně nejpoužívanějších systémů • identifikuje a řeší hardwarové a softwarové problémy vznikající při práci s digitálními zařízeními • nakreslí strukturu LAN a Internetu, vysvětlí paketový přenos dat a popíše komunikaci zařízení z lokální sítě do Internetu včetně WiFi a GSM sítí • popíše fungování webu a cloudových služeb, vysvětlí vzdálené ukládání dat • z principu fungování sítí a cloudu vyvodí bezpečnostní rizika jejich využívání, popíše nejčastější způsoby útoků a s využitím systémového přístupu navrhne řešení zabezpečení počítače a dat • popíše vědomou a nevědomou digitální stopu a jejich důsledky na soukromí	**HARDWARE A SOFTWARE** • technické schéma současného počítače, sledované parametry základních dílů a jejich vliv na jeho rychlost, kapacitu, možné využití a na ergonomii práce s počítačem, **POČÍTAČOVÉ SÍTĚ** • lokální počítačové sítě a internet – paketový přenos dat, firewall; zabezpečený přenos dat; principy fungování webu a cloudových služeb; • typy, vlastnosti bezdrátových sítí, internet věcí **BEZPEČNOST POČÍTAČOVÝCH ZAŘÍZENÍ A DAT** • způsoby útoků na počítačová zařízení; • cíle a sociotechnické metody útočníků; • zabezpečení zařízení a dat – aktualizace softwaru, antivir, bezpečná práce s hesly, vícefaktorová autentizace a biometrika; • metody zálohování dat; • systémový přístup k zabezpečení	***EV*** - *Člověk a životní prostředí* ***VMEGS*** - *Globalizační a rozvojové procesy*

PROGRAMOVÁNÍ			
Žák: • vytvoří přehledný program pro vyřešení konkrétního problému s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; • používá opakování, větvení programu se složenými podmínkami, proměnné, seznamy, podprogramy s parametry a návratovými hodnotami; • ve snaze o vyšší efektivitu navrhuje, řídí a hodnotí souběh procesů • ověří správnost, najde a opraví případnou chybu v algoritmu, otestuje, odladí a optimalizuje program	Žák: • na základě analýzy problému sestaví algoritmus k jeho řešení • zapíše program pro vyřešení konkrétního problému • používá proměnné vhodných datových typů • využívá různé vstupy a výstupy • používá podprogram s parametry • používá větvení programu a cyklus se složenou podmínkou pro jeho ukončení • ověřuje správné fungování vytvářených programů • nalezne chybu ve svém i cizím programu a opraví ji • optimalizuje program – čitelnější kód, rychlejší, bez duplicitních činností • upraví hotový program podle dodatečných požadavků • zobecní program pro širší množinu vstupních dat	**PROGRAMOVACÍ KONCEPTY** • programovací jazyk; • proměnné, datové typy a jejich vlastnosti, vstup a výstup dat; • podprogramy s parametry a s návratovými hodnotami; • větvení programu se složenými podmínkami, cykly, seznamy **VÝVOJ PROGRAMU** • volba nástroje podle zadání úlohy; návrh přehledného uživatelského rozhraní programu; • nápověda a dokumentace k programu; autorství a licence programu; etika programátora **TESTOVÁNÍ, OPTIMALIZACE** • syntaktické, běhové a logické (funkční) chyby, krokování a ladění programu; vliv vstupních dat na spotřebované výpočetní zdroje	***OSV*** - *Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti* - *Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů* Programovací projekty Volba různých programovacích jazyků dle pokročilosti a zájmů skupiny, programování pro web

Seminář z informatiky 2 – vyšší gymnázium

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Seminář z informatiky vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Informatika z RVP G. Dále rozvíjí informatické myšlení žáků a prohlubuje jejich porozumění principům digitálních technologií. Studium informatiky zpřístupňuje žákům pojmy, nástroje a metody informatiky jako oboru, který se věnuje efektivnímu, tedy zejména automatizovanému zpracování informací.

Předmět Seminář z informatiky rozvíjí průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

Environmentální výchova (EV)

- Člověk a životní prostředí

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Globalizační a rozvojové procesy

Předmět Seminář z informatiky pomáhá porozumět světu z pohledu informatiky jako vědní disciplíny. Cílem výuky předmětu je mimo jiné prohloubit a systematizovat učivo informatiky z předchozích ročníků, rozvíjet zájem žáků o technické obory, připravit žáky k maturitě a přijímacím zkouškám z informatiky a vést žáky k pochopení souvislosti informatiky s ostatními obory. Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti ve všech předmětech, k tomu přispívá Seminář z informatiky svým specifickým dílem. Učivo je strukturováno do dvou základních bloků – digitální technologie a programování.

Časové vymezení

Předmět je zařazen ve 4. ročníku a oktávě v rozsahu 2 vyučovacích hodin týdně.

Organizační vymezení

Výuka předmětu Seminář z informatiky probíhá v odborných učebnách, které jsou vybaveny potřebným hardwarem a softwarem. Každý žák má svou vlastní pracovní stanici. V řadě činností pracují žáci ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracují individuálním tempem. Některá témata probíhají bez počítače. Žáci jsou schopni dosažené výsledky správně prezentovat, diskutovat o nich, přijímat konstruktivní kritiku stejně jako ji rozdávat, přičemž respektují zásady etiky i legislativy. Vzhledem k dvouhodinové týdenní dotaci je učivo probíráno v tematicky provázaných celcích s důrazem na praktické úlohy, které propojují více dílčích výstupů současně. Samostatné procvičování, dokončování programovacích úloh a část projektové práce mohou žáci podle zadání realizovat i mimo přímou výuku; ve vyučovacích hodinách probíhá zejména výklad klíčových principů, praktická aplikace, konzultace, testování a reflexe řešení.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovně vzdělávací postupy směřují k utváření klíčových kompetencí vycházejících ze strategií popsaných na úrovni školy. V předmětu Seminář z informatiky je výuka vedena tak, aby byly postupně vytvářeny a rozvíjeny všechny klíčové kompetence.

Kompetence k učení

Učitel:

- motivuje žáky k získávání dovedností a kompetencí ukázkami z praxe
- vede žáky k samostatnosti při ověřování dosažení výsledků zadaných úkolů
- vede žáky k práci s odbornými knihami, s časopisy a internetem v hodinách
- vede žáky k samostatnosti při zpracovávání krátkodobých i dlouhodobých projektů

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k využívání učiva z jiných předmětů, např. matematiky, fyziky atd.
- průběžně kontroluje dosažené výsledky, navrhuje možné zefektivnění práce
- vede žáky k hledání vlastních postupů řešení zadaných úloh
- vede žáky k opakovanému hledání správného postupu řešení, jestliže předchozí nevedl k cíli
- vede žáky k tomu, aby základní postupy řešení využívali při řešení jiných problémů v praktickém životě
- upozorňuje žáky na chyby, kterých se při práci mohou dopustit a vede je k vyloučení možné chyby, např. ilustrativním příkladem

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- ke správnému a spisovnému používání českého jazyka, ke správnému používání odborné terminologie, k dodržování normativů při psaní v textových editorech a na internetu
- k jazykově správnému a estetickému projevu
- k prezentaci své práce
- k jasnému vyjadřování, k posouzení vlastních výsledků a úvaze o jejich dosažení
- ke schopnosti rozlišovat relevanci informací
- ke konstruktivní kritice a k hodnocení vlastní samostatné práce i práce jiných žáků

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- k týmové práci stejně jako k práci samostatné
- k aktivní spolupráci při stanovování a dosahování společných cílů
- ke komunikaci s ostatními v rámci třídy i v rámci pracovních skupin
- k pomoci slabším žákům při skupinové práci

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k vnímání vlastního vzdělávání jako součásti programu rozvoje celé společnosti
- k chápání základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů
- k rozhodování se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence k podnikavosti

Učitel vede žáky:

- k cílevědomosti a zodpovědnosti při zpracovávání zadaných úkolů
- k společnému hledání efektivního řešení problému při práci ve skupinách
- k možnosti kriticky posoudit práci svou i práci ostatních

- k plánování, které pomůže zjistit možná rizika spojená s navrhovaným řešením a k návrhům, které povedou k jejich minimalizování nebo odstranění
- k udržování pořádku na pracovišti a dodržování zásad bezpečnosti práce

Kompetence digitální

Učitel:

- motivuje žáky k získávání, vyhledávání a kritickému posuzování informací a digitálního obsahu
- vede žáky ke sdílení dat, informací a digitálního obsahu etickým způsobem
- vede žáky k tomu, aby ovládali běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby a prakticky je využívali
- motivuje žáky k tomu, aby samostatně rozhodovali, které technologie a aplikace pro jakou činnost či řešený problém použít
- vede žáky k vytváření a úpravě digitálního obsahu
- vede žáky k tomu, aby zvažovali rizika technologií a kriticky hodnotili jejich přínosy
- dbá, aby žáci předcházeli situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví vlastní i zdraví ostatních

Vyučovací předmět: ***Seminář z informatiky***

Ročník: **4. ročník, oktáva**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE			
Žák: • rozlišuje jednotlivé operační systémy a vysvětlí rozdíly mezi nimi z uživatelského hlediska • porovná jednotlivé způsoby propojení počítačů, charakterizuje počítačové sítě a internet; vysvětlí, pomocí čeho a jak je zajištěna komunikace mezi jednotlivými zařízeními v síti • identifikuje a řeší problémy a výzvy vznikající při práci s digitálními zařízeními a poradí s nimi druhým • chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje před poškozením či zneužitím s vědomím změn v technologiích, které ovlivňují bezpečnost	Žák: • na základě znalosti fungování počítače vysvětlí funkci a význam operačního systému a ukáže rozdíly v ovládání aktuálně nejpoužívanějších systémů • identifikuje a řeší hardwarové a softwarové problémy vznikající při práci s digitálními zařízeními • nakreslí strukturu LAN a Internetu, vysvětlí paketový přenos dat a popíše komunikaci zařízení z lokální sítě do Internetu včetně WiFi a GSM sítí • popíše fungování webu a cloudových služeb, vysvětlí vzdálené ukládání dat • z principu fungování sítí a cloudu vyvodí bezpečnostní rizika jejich využívání, popíše nejčastější způsoby útoků a s využitím systémového přístupu navrhne řešení zabezpečení počítače a dat • popíše vědomou a nevědomou digitální stopu a jejich důsledky na soukromí	**HARDWARE A SOFTWARE** • technické schéma současného počítače, sledované parametry základních dílů a jejich vliv na jeho rychlost, kapacitu, možné využití a na ergonomii práce s počítačem, **POČÍTAČOVÉ SÍTĚ** • lokální počítačové sítě a internet – paketový přenos dat, firewall; zabezpečený přenos dat; principy fungování webu a cloudových služeb; • typy, vlastnosti bezdrátových sítí, internet věcí **BEZPEČNOST POČÍTAČOVÝCH ZAŘÍZENÍ A DAT** • způsoby útoků na počítačová zařízení; • cíle a sociotechnické metody útočníků; • zabezpečení zařízení a dat – aktualizace softwaru, antivir, bezpečná práce s hesly, vícefaktorová autentizace a biometrika; • metody zálohování dat; • systémový přístup k zabezpečení	***EV*** - *Člověk a životní prostředí* ***VMEGS*** - *Globalizační a rozvojové procesy*

PROGRAMOVÁNÍ			
Žák: • vytvoří přehledný program pro vyřešení konkrétního problému s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; • používá opakování, větvení programu se složenými podmínkami, proměnné, seznamy, podprogramy s parametry a návratovými hodnotami; • ve snaze o vyšší efektivitu navrhuje, řídí a hodnotí souběh procesů • ověří správnost, najde a opraví případnou chybu v algoritmu, otestuje, odladí a optimalizuje program	Žák: • na základě analýzy problému sestaví algoritmus k jeho řešení • zapíše program pro vyřešení konkrétního problému • používá proměnné vhodných datových typů • využívá různé vstupy a výstupy • používá podprogram s parametry • používá větvení programu a cyklus se složenou podmínkou pro jeho ukončení • ověřuje správné fungování vytvářených programů • nalezne chybu ve svém i cizím programu a opraví ji • optimalizuje program – čitelnější kód, rychlejší, bez duplicitních činností • upraví hotový program podle dodatečných požadavků • zobecní program pro širší množinu vstupních dat	**PROGRAMOVACÍ KONCEPTY** • programovací jazyk; • proměnné, datové typy a jejich vlastnosti, vstup a výstup dat; • podprogramy s parametry a s návratovými hodnotami; • větvení programu se složenými podmínkami, cykly, seznamy **VÝVOJ PROGRAMU** • volba nástroje podle zadání úlohy; návrh přehledného uživatelského rozhraní programu; • nápověda a dokumentace k programu; autorství a licence programu; etika programátora **TESTOVÁNÍ, OPTIMALIZACE** • syntaktické, běhové a logické (funkční) chyby, krokování a ladění programu; vliv vstupních dat na spotřebované výpočetní zdroje	***OSV*** - *Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti* - *Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů* Programovací projekty Volba různých programovacích jazyků dle pokročilosti a zájmů skupiny, programování pro web

Seminář z matematiky – vyšší gymnázium

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Seminář z matematiky navazuje na vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace. Vychází také z katalogu požadavků společné části maturitní zkoušky z matematiky a matematiky+.

Do vyučovacího předmětu Seminář z matematiky jsou zahrnuta následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
- Spolupráce a soutěž
- Sociální komunikace

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Žijeme v Evropě

Cílem výuky předmětu Seminář z matematiky je:

- prohloubit a systematizovat učivo matematiky
- rozvíjet zájem žáků o studium přírodovědných a technických oborů
- připravit žáky k maturitě a k přijímacím zkouškám na VŠ z matematiky
- rozvíjet u žáků schopnost aplikovat získané poznatky v praxi
- vést žáky k pochopení souvislosti matematiky s ostatními přírodovědnými obory
- vést žáky k využívání matematického aparátu při řešení úloh z přírodovědných předmětů

Časové vymezení

Předmět Seminář z matematiky je vyučován ve třetím ročníku (septimě) 2 hodiny týdně, ve čtvrtém ročníku (oktávě) 4 hodiny týdně.

Organizační vymezení

Výuka předmětu Seminář z matematiky probíhá v kmenových učebnách tříd společně pro 3. ročník a septimu a pro 4. ročník a oktávu. Seminář je určen především žákům, kteří se zajímají o přírodovědné, ekonomické a technické obory a rozšiřuje matematické vědomosti a dovednosti žáků získané v předchozích ročnících studia.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává domácí úkoly, při jejichž vypracování žáci musí vyhledávat informace z různých zdrojů (internet, odborné časopisy, učebnice), a tím u nich rozvíjí schopnost informace třídit a kriticky hodnotit
- klade důraz na mezipředmětové vztahy, a tím vede žáky k pochopení významu matematiky pro přírodovědné a technické obory

- zařazuje příklady z praxe, a tím vede žáky k používání matematiky při řešení reálných situací

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadáváním vhodných úloh vede žáky k rozpoznání problému, objasnění jeho podstaty a hledání různých postupů řešení
- při řešení matematických úloh vede žáky k provádění odhadu a k ověřování reálnosti výsledků

Kompetence komunikativní

Učitel:

- při řešení úloh vede žáky k prezentaci vlastního postupu a výsledků práce
- formou řízené diskuze rozvíjí u žáků schopnost vyjadřovat a obhajovat vlastní názor, vhodně argumentovat a reagovat na názory ostatních spolužáků
- klade důraz na správnost formulací, logickou strukturu a posloupnost argumentací v mluveném i písemném projevu žáka

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadáváním vhodných úkolů a jejich následným hodnocením rozvíjí u žáků potřebu vzájemné spolupráce, učí je vážit si vlastní práce i práce druhých
- kladně hodnotí správné řešení úkolů a aktivitu při výuce, a tím podporuje u žáků pocit sebeuspokojení a sebedůvěry

Kompetence občanské

Učitel:

- důslednou kontrolou plnění zadaných úkolů rozvíjí u žáků zodpovědný vztah k plnění povinností a ke studiu

Kompetence k podnikavosti

- motivuje žáky k zodpovědnému přístupu při rozhodování o budoucím profesním zaměření
- kladným hodnocením aktivního přístupu žáků ke studiu podporuje jejich iniciativu a tvořivost

Kompetence digitální

Učitel:

- zadáváním vhodných úloh vede žáky k využívání dynamického geometrického softwaru (grafy elementárních funkcí, průběh funkce) a tabulkového procesoru (charakteristiky statistických souborů)

Vyučovací předmět: ***Seminář z matematiky***

Ročník: **3. ročník, septima**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
ČÍSELNÉ OBORY			
	Žák: • provádí aritmetické operace v číselných oborech • zobrazí komplexní číslo v Gaussově rovině • vyjádří komplexní číslo v algebraickém i goniometrickém tvaru • chápe geometrický význam absolutní hodnoty a argumentu komplexního čísla • sčítá, odčítá, násobí a dělí komplexní čísla v algebraickém tvaru • násobí, dělí, umocňuje a odmocňuje komplexní čísla v goniometrickém tvaru • řeší kvadratické a binomické rovnice v C	• čísla přirozená, celá, racionální a reálná – opakování a prohloubení učiva • komplexní čísla – algebraický a goniometrický tvar • řešení rovnic v oboru komplexních čísel	***OSV*** - *Sociální komunikace* - *Spolupráce a soutěž* - *Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů průběžně*
ROVNICE A NEROVNICE			
	Žák: • při řešení rovnic rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy • užívá rovnice při řešení slovních úloh • graficky i početně řeší soustavy dvou rovnic se dvěma neznámými a užívá je při řešení slovních úloh	• rovnice lineární, kvadratické, s neznámou ve jmenovateli, s absolutní hodnotou, s neznámou pod odmocninou, rovnice řešené substitucí – opakování a prohloubení učiva • slovní úlohy řešené pomocí rovnic	**Ch** – výpočty z chemické rovnice **F** – výpočty z kalorimetrické rovnice

	• diskutuje o počtu řešení rovnic v závislosti na parametru	• soustavy dvou rovnic se dvěma neznámými – slovní úlohy • lineární a kvadratické rovnice s parametrem	
FUNKCE			
	Žák: • načrtne grafy daných funkcí a určí jejich vlastnosti • aplikuje poznatky o funkcích při řešení reálných problémů	• přehled elementárních funkcí – lineární, kvadratické, lineární lomené, mocninné, exponenciální, logaritmické a goniometrické	**F** – kmitání a vlnění **F** – střídavý proud **F –** radioaktivita GEOGEBRA
LIMITA FUNKCE			
	Žák: • používá s porozuměním pojmy limita a spojitost funkce • vypočte jednoduché limity funkcí s využitím vět o limitách	• limita a spojitost funkce	

Ročník: **4. ročník, oktáva**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
DIFERENCIÁLNÍ POČET			
	Žák: • objasní geometrický význam derivace funkce • derivuje elementární funkce • využívá první a druhé derivace k určení monotónnosti, extrémů, konvexnosti a konkávnosti funkce	• derivace elementárních funkcí • derivace součinu a podílu • derivace složené funkce • průběh funkce	***OSV*** - *Sociální komunikace* - *Spolupráce a soutěž* - *Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů – průběžně* GEOGEBRA
INTEGRÁLNÍ POČET			
	Žák: • určí primitivní funkce k některým elementárním funkcím • užívá integrály při výpočtech obsahů útvarů a objemů rotačních těles • aplikuje určitý integrál ve fyzikálních úlohách	• primitivní funkce • určitý integrál • užití integrálního počtu	***VMEGS*** - *Žijeme v Evropě* *(významní Evropané – Newton)*
SYSTEMATIZACE UČIVA			
	Žák: • aplikuje poznatky z různých tematických celků při řešení problémových úloh • řeší úlohy z předchozích ročníků maturitní zkoušky a přijímacích zkoušek na VŠ	• souhrnné opakování učiva z matematiky	TABULKOVÝ PROCESOR

Seminář z dějepisu – vyšší gymnázium

Obsahové vymezení

Jednoletý volitelný předmět Seminář z dějepisu úzce navazuje na vyučovací předmět Dějepis vymezený RVP G. Vychází ze vzdělávacího oboru Dějepis, jenž tvoří součást vzdělávací oblasti Člověk a společnost.

Seminář je zaměřen na prohloubení a rozšíření znalostí týkajících se stěžejních dějinných témat evropské a částečně i mimoevropské a národní historie a kultury.

Cílem předmětu Seminář z dějepisu je schopnost komplexního pohledu na dějiny na základě hlubšího poznání vybraných kapitol historie, který vedou k současné geopolitické a kulturní situaci v ČR, v Evropě i ve světě skrze důkladné pochopení vzájemných souvislostí, a to zejména vztahů mezi ději minulými a současnými. Hlavním cílem je tedy vést žáky ke schopnosti kritického uvažování při hodnocení současných situací, na které jsou schopni pohlížet prostřednictvím „času dlouhého trvání“.

Do vyučovacího předmětu Seminář z dějepisu jsou zařazena následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Morálka všedního dne

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Globalizační a rozvojové procesy
- Žijeme v Evropě
- Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
- Vzdělávání v Evropě a ve světě

Multikulturní výchova (MkV)

- Základní problémy sociokulturních rozdílů
- Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

Enviromentální výchova (EV)

- Člověk a životní prostředí

Mediální výchova (MedV)

- Media a mediální produkce
- Mediální produkty a jejich významy
- Účinky mediální produkce a vliv médií
- Role médií v moderních dějinách

Časové vymezení

Předmět je zařazen jako volitelný předmět do 4. ročníku 8. ročníku osmiletého cyklu, časová dotace je 2 hodiny týdně.

Organizační vymezení

Výuka je založena jak na frontální výuce, tak na interaktivní práci ve formě prezentací, ukázek dobových dokumentů a částečně i na samostatné práci žáků. Dalšími metodami je i týmová práce a skupinový brainstorming, kde žáci prezentují své názory na probíraná témata. Žáci se účastní i exkurzí či diskuzí/besed s odborníky či pamětníky.

Kompetence k učení

Učitel:

- zadáváním samostatné práce s atlasem či jinými materiály vede žáky k tomu, aby se naučili samostatně pracovat a pochopili širší dějinné souvislosti. Z vlastních úspěchů a chyb čerpají žáci poučení pro další práci. Žáci kriticky přistupují ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívají při studiu i praxi.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadáváním problémových úkolů vede žáky k tomu, aby byli schopni samostatně porozumět historickým problémům a samostatně s nimi pracovat. Žák pochopí paralelu mezi minulými a současnými událostmi a porovnává je s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku. Žák kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění, ověřuje je, pro svá tvrzení nachází argumenty a důkazy, formuluje a obhajuje závěry.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vhodnou organizací výuky zařazující diskusi na vhodná témata vede žáky k rozvoji samostatného úsudku a názoru a k vhodné argumentaci tak, aby pochopili problémy současného světa. Žák dokáže využít různé verbální i neverbální pomůcky společenského a společenskovědního charakteru. Efektivně využívá moderní informační technologie.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- obměnou složení diskusních kroužků vede žáky systematicky k pozitivnímu myšlení, k vhodné a plodné diskusi a ke vzájemné sebeúctě tak, aby pochopili nezaměnitelnost jedince i kolektivu. Žák se rozhoduje na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům.

Kompetence občanská

Učitel:

- přispívá k chápání základních principů zákonů a společenských norem, k oceňování tradic a kulturního a historického dědictví tím, že rozvíjí u žáka zájem o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství a vnímání sounáležitosti k evropské kultuře. Žák posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho okolí, zaujímá a obhajuje stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- zadáváním vhodných úkolů vede žáka k využívání znalostí a zkušeností historického vývoje pro pochopení současnosti a budoucnosti. Žák tak získá orientaci v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě a rozvíjí zájem o veřejné záležitosti. Rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobnostním a profesním životě. Posuzuje kriticky rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích.

Kompetence digitální

Učitel:

- podporuje k vytváření, vylepšování a podpoře digitálního obsahu v různých formátech a vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků. Zadáváním vhodných úkolů vede žáky k získání, posuzování, spravování, sdílení a sdělování dat, informací a digitálního obsahu v různých formách, k čemuž volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu. Žáci se naučí ovládat sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívají je při školní práci i při zapojení do veřejného života. Digitální technologie a způsob jejich použití jsou schopni nastavit a měnit podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jejich vlastní potřeby.

Vyučovací předmět: ***Seminář z dějepisu***

Ročník: **4. ročník, oktáva**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
BLOK NEJNOVĚJŠÍCH DĚJIN			
Žák: • charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu jako poznání neuzavřeného a proměnlivého • rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace • objasní různé pohledy na nejmodernější dějiny a možnosti jejich interpretace • charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty • popíše mechanismy a prostředky postupného sjednocování Evropy na demokratických principech, vysvětlí lidská práva v souvislosti s evropskou kulturní tradicí, zná základní instituce sjednocující se Evropy, jejich úlohu a fungování	Žák: • vymezí rozdíl mezi historií a dějepisem • doloží příklady • vysvětlí důležitost zásadního zlomu nejnovějších dějin (rok 1989) • vysvětlí historické procesy formující dnešní politicko-společenské uspořádaní Evropy, vymezí kulturní, společenské a politické rozdíly různých politicko-společenských uspořádání ve světě	**PÁD ŽELEZNÉ OPONY** • události vedoucí k pádu železné opony v Evropě • Průběh pádu železné opony v jednotlivých zemích a jeho bezprostřední důsledky **SVĚT PO ROCE 1989** • změny společenského a politického uspořádání v ČR po r. 1989 • změny společenského a politického uspořádání a v Evropě po r. 1989; jejich vliv na světový vývoj • vybrané události po r. 1989, které formovaly dnešní dobu	***VMEGS*** - *Globalizační a rozvojové procesy* - *Globální problémy, jejich příčiny a důsledky* ***MkV*** - *Základní problémy sociokulturních rozdílů* ***MedV*** - *Role médií v moderních dějinách* - *Mediální produkty a jejich významy* *Exkurze či beseda* s pamětníkem/odborníkem

BLOK PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT			
Žák • charakterizuje základní rysy vývoje na našem území • vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním a východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti • vysvětlí emancipační hnutí národů i jednotlivých společenských vrstev, vymezí místo utváření českého novodobého národa v tomto procesu, včetně jeho specifických rysů • vysvětlí expanzivní záměry velmocí v okrajových částech Evropy a v mimoevropském světě, jež byly příčinou střetů a konfliktů daného období • vymezí základní znaky hlavních totalitních ideologií a dovede je srovnat se zásadami demokracie, objasní příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnosti potenciálních obětí jí čelit • popíše a zhodnotí způsob života v moderní evropské společnosti, zhodnotí význam masové kultury • porovná a vysvětlí způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích • objasní hlavní problémy specifické cesty vývoje významných postkoloniálních rozvojových zemí, objasní významné islámské, židovské a některé další neevropské kultury v moderním světě • vymezí základní problémy soudobého světa a možnosti jeho dalšího rozvoje	Žák: • vymezí problematiku česko-německého soužití na historickém území ČR • objasní problematiku české a německé národnosti především v první polovině 20. století • vysvětí kořeny kulturní a společenské odlišnosti česky a německy mluvících obyvatel • pojmenuje konfliktní zóny dnešního světa • pochopí a objasní historické příčiny dnešních sporů a důvody, proč některé z nich přerostly v ozbrojený konflikt • pojmenuje a vymezí jádra významných civilizací mimo evropský prostor • vysvětlí rozdíly historických kořenů mimoevropských civilizací, jejich vzájemného ovlivňování a případně i konfliktů • pochopí a objasní princip „přepisování dějin“ za účelem obhajoby současných ideologií • vysvětlí důvody různých pohledů na dějiny • objasní konkrétní příklady zkreslování dějin především ve 20. a 21. století • vysvětlí důvody neúplnosti historických a archeologických zdrojů poznání • na příkladech vyloží historické události, ke kterým nemáme dostatek pramenů k jejich plnému porozumění	**ČESKO-NĚMECKÉ VZTAHY NAPŘÍČ DĚJINAMI** • Historický vývoj soužití česky a německy mluvících obyvatel v českých zemích • Příklady soužití česky a německy mluvících obyvatel **HISTORICKÉ PŘÍČINY KONFLIKTŮ DNEŠNÍHO SVĚTA** • Současné vojenské a kulturní konflikty a jejich příčiny • Rusko-ukrajinský konflikt, situace v Palestině, Čína a Thaj-Wan (či jiná témata dle aktuální situace) **MIMOEVROPSKÉ CIVILIZACE** • Průřez vývojem významných mimoevropských civilizací (Čína, Indie, Japonsko a Korea, americké civilizace) **HISTORIOGRAFIE V PODRŮČÍ IDEOLOGIÍ** • Příklady ovlivňování veřejného mínění prostřednictvím médií a zkreslování dějin • Preferované pohledy na dějiny ze strany demokratických a nedemokratických režimů **NEJASNÉ KAPITOLY ČESKÝCH DĚJIN** • Vybrané sporné či nejisté události s možnostmi různé interpretace	***OSV*** - *Morálka všedního dne* ***VMEGS*** - *Žijeme v Evropě* - *Vzdělání v Evropě a ve světě* ***MkV*** - *Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí* ***EV*** - *Člověk a životní prostředí* ***MedV*** - *Media a mediální produkce* - *Účinky mediální produkce a vliv médií*

Společenskovědní seminář – vyšší gymnázium

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět společenskovědní seminář vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost z oboru Občanský a společenskovědní základ, z oblastí Člověk a svět práce a Člověk a zdraví z oboru Výchova ke zdraví.

V prvním roce je zaměřen na prohloubení a rozšíření učiva psychologie, sociologie a religionistiky, v druhém roce je chápan jako příprava k maturitní zkoušce z předmětu základy společenských věd. Kromě souhrnného opakování je zásadně zaměřen na dějiny filosofie od předfilosofického období až k českým filosofům 21. století.

- **Filozofie, etika a religionistika** (Úvod do filozofie a religionistiky)
- **Společenské vědy – souhrnné opakování**

Ve společenskovědním semináři žák prohlubuje znalosti a vědomosti o fungování a uspořádání lidské společnosti i státu a o ekonomických zákonitostech jejich vývoje, o podstatě a zvláštnostech lidské psychiky i o vývoji filosofického (a částečně i náboženského) pohledu na lidský život a svět vůbec. Nabývá tím zároveň i dovedností a schopností, jež mu umožní lépe se orientovat v lidské společnosti a v ekonomickém i v politickém životě státu vůbec, orientovat se na trhu práce, zapojit se do veřejného života a uplatňovat v něm svá práva i hájit práva ostatních. Tyto schopnosti a dovednosti mu také pomohou lépe porozumět lidské psychice a vedou jej k vlastnímu životnímu názoru i k větší toleranci jiných kultur a jejich tradic.

Do vyučovacího předmětu společenskovědní seminář jsou zahrnuta následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
- Sociální komunikace
- Morálka všedního dne
- Spolupráce a soutěž

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
- Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce
- Žijeme v Evropě

Multikulturní výchova (MkV)

- Zásadní problémy sociokulturních rozdílů

Environmentální výchova (EV)

- Člověk a životní prostředí
- Životní prostředí regionu a České republiky

Mediální výchova (MedV)

- Média a mediální produkce
- Mediální produkty a jejich významy
- Uživatelé

- Účinky mediální produkce a vliv médií
- Role médií v moderních dějinách

Časové vymezení

Předmět společensko-vědní seminář je ve 3. ročníku a septimě řešen formou volitelného dvouhodinového semináře a ve 4. ročníku a oktávě je předmaturitní přípravou, a to formou čtyřhodinového semináře.

Organizační vymezení

Výuka předmětu probíhá většinou v kmenových třídách, podle charakteru učiva jsou také využívány učebny s multimediální technikou. K výuce jsou využívány kromě učebnic i další výukové materiály audiovizuální (videonahrávky, DVD) v kombinaci s dodatečnými výukovými materiály v papírové podobě (např. texty k dějinám filosofie, psychotesty, odborná literatura atd.). Výuka je doplněna referáty. Součástí výuky jsou i případné exkurze do příslušných institucí (podle možností).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáka k dovednosti plánovat a organizovat vlastní rozvoj osobnosti, k vhodné seberealizaci (např. pomocí různých typů psychologických testů a následného kolektivního shrnutí se závěry / úkoly, spojenými s vyhledáváním příslušné literatury na internetu i vknihovnách)
- vhodnou odbornou literaturou seznamuje žáky s účinnými postupy při učení a v následné diskusi je podněcuje k optimálnímu výběru s ohledem na jejich individualitu
- konfrontací různých zdrojů informací a metodickým vedením směřuje žáka ke kritickému přístupu k nim, k tvořivému zpracování i k využití v praxi
- rozbory kolektivem třídy i jinými metodami vede žáka k přehodnocení vlastní práce, přijímání kritiky a poučení se z vlastních chyb

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáka ke správnému rozpoznání problémů, rozčlenění na části a k efektivní práci s nimi (např. myšlenkové operace typu analýza x syntéza, indukce x dedukce)
- usměrňuje žáky v jejich samostatných projevech (ústních / např. referáty/ i písemných / např. seminární práce/), k jasnému, srozumitelnému i věcně správnému vyjadřování
- vede žáky ke správnému ztvárnění písemných prací typu seminární práce, vede je po odborné stránce a připravuje tak žáky na budoucí písemné projevy na vysokých školách

Kompetence komunikativní

Učitel:

- systematicky vede žáky ke slovnímu projevu a v souvislosti s tím k využití dostupných prostředků komunikace, aby se naučili dobře interpretovat učivo a vyjadřovat vlastní myšlenky

- vede žáky k porozumění odbornému jazyku a k aktivnímu, tvůrčímu i vhodnému využívání moderních informačních technologií
- navozuje problémové situace (skupinové práce, práce ve dvojicích), kdy žáci vyhledávají potřebné informace, třídí je a zpracovávají

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- pomocí krátkých psychotestů směřuje žáka k realistickému posouzení vlastní osobnosti, jejích psychických schopností a individuality
- nenásilně směřuje žáky k posouzení vlastních možností, a tím i k orientaci na další studium
- vede žáka k zodpovědnému vztahu k vlastnímu duševnímu zdraví
- předkládá možnosti vhodných reakcí na různé situace, v modelových situacích je učí korigovat jednání a chování a přijímat i důsledky tohoto jednání
- vede žáka k tomu, aby počítal s měnícími se podmínkami studia i života a byl připraven na rychle se měnící meritokratickou společnost
- rozvíjí u žáků vlastní úsudek, samostatnost v rozhodování, odolávání mediálním tlakům

Kompetence občanské

Učitel:

- důslednou a systematickou kontrolou prací žáků upevňuje vědomí zodpovědnosti za výsledky jejich činnosti a za včasné plnění úkolů
- přípravou modelových situací (práce s videonahrávkami v kombinaci s podpůrnými texty, dramatizace) seznamuje žáky s běžnými situacemi občana (např. jednání na úřadech, volby atd.) a ke korekci jejich chování
- vede žáky (např. alternativní řízenou diskusí s argumentováním) ke sledování aktuální politické, ekonomické i společenské situace v ČR, k rozšiřování jejich znalostí i poznávání historických souvislostí
- ve spolupráci s vyučujícími jiných předmětů vede žáky k soustavnému zájmu o veřejný život ve svém vlastním bydlišti i v okolí

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- osobním přístupem a příkladem (s ohledem na možnosti) vede žáky k zodpovědnému přístupu k dalšímu vzdělávání a k profesnímu růstu, k iniciativě a tvořivosti, ke schopnosti přizpůsobit se měnícím se podmínkám
- názornými materiály (z tisku i z odborné literatury) i příklady z praxe zprostředkovává znalosti o podstatě podnikání, o realitě tržního prostředí současného hospodářství i o jeho rizicích

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáka k ovládání potřebné sady digitálních zařízení, aplikací a služeb, k jejich využívání při školní práci a při zapojení do veřejného života; instruuje žáka, aby digitální technologie a způsob jejich použití nastavoval a měnil podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby,

- učí žáka získávat, posuzovat, spravovat, sdílet a sdělovat data, informace a digitální obsah v různých formátech; navrhuje efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vede žáka k vytváření, vylepšování a propojování digitálního obsahu v různých formátech; podporuje žáka k vyjadřování se pomocí digitálních prostředků;
- seznamuje žáka s proměnlivostí digitálních technologií a vede ho k posuzování, jak vývoj technologií ovlivňuje různé aspekty života jedince a společnosti a životního prostředí, vede žáka k posuzování rizik a přínosů;
- učí žáka předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné i duševní zdraví; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí vede žáky k etickému jednání, k ohleduplnosti a k respektu k druhým.

Vyučovací předmět: ***Společenskovědní seminář I.***

Ročník: **3. ročník, septima**

Očekávané výstupy RVP ZV/G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
ČLOVĚK JAKO JEDINEC			
Žák: • využívá získané poznatky při sebepoznávání, poznávání druhých lidí volbě profesní orientace • porovnává různé metody učení a vyhodnocuje jejich účinnost pro své studium s ohledem na vlastní psychické předpoklady, uplatňuje zásady duševní hygieny při práci a učení • orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách • zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace, v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace • projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu • uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, rozhoduje se s vědomím možných důsledků	Žák: • popíše v základních rysech zvláštnosti jednotlivých vývojových etap člověka: novorozenec, kojenec, předškolní věk, mladší školní věk, starší školní věk, puberta, dospělost a její znaky, stáří • dokáže stručně charakterizovat podstatu druhotných duševních chorob, hlavně souvisejících se stářím: Alzheimerova choroba, Pickova choroba, stařecká demence • popíše psychické stavy osobnosti (pozornost a vědomí) - a jejich poruchy-hypnóza, relaxace, vlivy chemických látek, ADD, ADHD • prostřednictvím technik sebepoznávání analyzuje vlastní „Já“ a na základě získaných informací zvyšuje svou odolnost vůči psychické a fyzické zátěži • orientuje se v problematice duševního zdraví a duševních poruch (hl. fobií), objasní některé duševní poruchy podrobněji (např. OCD) • dokáže stručně charakterizovat nejznámější sexuální deviace i jejich nebezpečnost	**vývojová psychologie** • vývoj a formování osobnosti v jednotlivých etapách lidského života; význam celoživotního učení a sebevýchovy, sociální dovednosti při řešení problémů **duševní choroby a poruchy** **rizika ohrožující zdraví a jejich prevence** • sexuální deviace • sexuálně motivovaná kriminalita – pornografie, pedofile, dětská prostituce, obchod se ženami **změny v životě člověka a jejich reflexe** • způsoby sebereflexe a kontroly emocí • modely vzájemného chování související s etickými a psychosociálními aspekty partnerského a sexuálního života – odpovědnost, sebeúcta, respekt, rozhodování **zdravý způsob života a péče o zdraví** **rizika ohrožující zdraví a jejich prevence** • zátěžové situace, stres a způsoby jeho zvládání: důsledky stresu v oblasti fyzického, duševního a sociálního zdraví	***OSV*** *- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti* *- Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů* *- Sociální komunikace* *- Spolupráce a soutěž* **Zdravý způsob života a péče o zdraví** • *zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace; v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace* **Vztahy mezi lidmi a formy soužití** • *korektně a citlivě řeší problémy, založené na mezilidských vztazích* • *posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadňují vstup do samostatného života, partnerských vztahů, manželství a rodičovství a usiluje ve svém životě o jejich naplnění* • *projevuje etické a morální postoje k ochraně matky a dítěte*

	• analyzuje vztah mezi sociálně patologickými jevy a jejich společenskou nebezpečností objasní význam činnosti odborníků a institucí • charakterizuje závažné životní situace (hlavně stres) a popíše jejich vliv na psychiku člověka, popíše a aplikuje mechanismy obrany proti stresu • objasní vztah mezi duševním stavem člověka a tělesným zdravím na konkrétních příkladech		
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI			
Žák: • uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace ve formálních i neformálních vztazích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší konstruktivním způsobem • objasní, jaký význam má sociální kontrola ve skupině a ve větších sociálních celcích	Žák: • vysvětlí podstatu sociologie jako vědy o lidské společnosti i její specifika vůči ostatním vědám • v hrubých rysech objasní základní proudy v dějinách sociologie • charakterizuje názory nejvýznamnějších představitelů sociologie 19. A 20. století	**SOCIOLOGIE** • úvod, předmět • metody sociologického výzkumu • kultura, jedinec, společnost • sociální struktura společnosti • sociální deviace • dějiny sociologie – sociologie 19. století: (Comte, Marx, Durkheim, Spencer, Pareto, Weber) • sociologie 20. století: frankfurtská škola, chicagská škola, česká sociologie (stručně)	***MkV*** *- Základní problémy sociokulturních rozdílů* *- Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí* ***OSV*** *- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti* *- Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů* *- Sociální komunikace* *- Morálka všedního dne* *- Spolupráce a soutěž*
ÚVOD DO RELIGIONISTIKY			
Žák: • rozlišuje významné náboženské systémy, identifikuje projevy náboženské a jiné nesnášenlivosti a rozezná projevy sektářského myšlení • posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce, objasní	Žák: • rozliší podstatu monoteistických, polyteistických a karmanových náboženství • objasní v hrubých rysech podstatu židovské víry, popíše židovské tradice a židovské svátky • popíše základní projevy křesťanské víry	• víra v lidském životě – podoby víry, znaky náboženské víry, náboženské systémy, církve, sekty • judaismus • křesťanství • islám	***MedV*** *- Mediální produkty a jejich význam* *- Účinky mediální produkce a vliv médií* *- Role médií v moderních dějinách* *Účinky mediální produkce a vliv médií*

dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem • rozlišuje významné náboženské systémy, identifikuje projevy náboženské a jiné nesnášenlivosti a rozezná projevy sektářského myšlení • eticky věcně a správně argumentuje v dialogu a diskusi, uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí, rozpozná nekorektní argumentaci a manipulativní strategie v mezilidské komunikaci	• vyloží v hrubých rysech rozdíly mezi církví katolickou, pravoslavnou a církvemi protestantskými • objasní v hrubých rysech podstatu islámu a osobnost proroka Mohameda • vysvětlí pět základních povinností muslima • uvede příklady nejznámějších islámských zvyklostí (jídlo a pití, oděv, mešita, rodinný život) • zná některé příběhy z Koránu: • hlavně ty, které souvisejí s biblí (súra Marie) nebo které ilustrují etické hodnoty muslima (súra Ženy apod.) ve srovnání s křesťanským Desaterem • má základní informace o současných islámských státech a jejich problémech (právo šaríja, extremismus a terorismus) • orientuje se ve zvláštnostech buddhismus, hinduismu, taoismu a konfucianismus • rozpozná základní znaky sekt a má informace o jejich nebezpečí	• hinduismus, buddhismus, taoismus, konfucianismus	***VMEGS*** *- Globalizační a rozvojové procesy* *- Globální problémy, jejich příčiny a důsledky* *- Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce* *- Žijeme v Evropě* **D, Z**

Vyučovací předmět: ***Společenskovědní seminář II.***

Ročník: **4. ročník, oktáva**

Očekávané výstupy RVP ZV/G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
ÚVOD DO FILOSOFIE			
Žák: • rozliší hlavní filosofické směry antické filosofie (předklasické), uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filosofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filosofického myšlení • rozliší hlavní filozofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení • eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskusi, uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí, rozpozná nekorektní argumentaci a manipulativní strategie v mezilidské komunikaci • rozliší hlavní filozofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení • eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskusi, uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí,	Žák: • dokáže odlišit všechny hlavní antické filosofické školy předklasického období a jejich koncepce podstaty světa (mílétská škola, pythagorejci, eleaté, Herakleitos a přírodní filosofové) a zná jejich hlavní představitele • má přehled o životě a díle významných autorů (sofisté, Sokrates, Platón, Aristoteles) • orientuje se v helénistickém období filosofie s jeho zaměřením na člověka jakožto individualitu • důsledně od sebe odliší stoicismus, epikureismus, skepticismus a novoplatonismus, zná hlavní představitele a jejich nejznámější díla • chápe v hlavních rysech zvláštnosti dvou období raně středověké filosofie: patristiky a scholastiky, např. vztah k filosofickému dědictví antiky, spor o universálie) a zná přínos jejich nejvýznamnějších představitelů - sv. Augustina a sv. Tomáše Akvinského • vysvětlí podstatu renesanční filosofie i osobnosti jejích autorů (Machiavelli, Campanella, More) a chápe návaznost někt.	• filosofie v dějinách – klíčové etapy a směry filosofického myšlení • antická filosofie předklasická – 2. část (přírodní filosofové) • antická filosofie klasická – (sofisté, Sokrates, Platón,Aristoteles) • helénistická filosofie: stoicismus (Epiktétos, Seneca, Marcus Aurelius), epikureismus, novoplatonismus (Plotinos) a skepticismus • středověká filosofie: patristika a scholastika • novověká filosofie • renesanční vědci a filosofové (M. Kusánský, astronomové M. Koperník, Tycho de Brahe, J. Kepler, G. Bruno) • problémy poznání: empirismus, subjektivní a objektivní idealismus, skepticismus (Fr. Bacon, Th. Hobbes, G. Berkeley, D. Hume) • racionalismus (R. Descartes, G. W. Leibniz a B. Spinoza) • osvícenecká filosofie francouzská (Montesquieu, Voltaire, Rousseau, Diderot a encyklopedisté) a německá (německá • klasická filosofie - I. Kant, G.Fichte)	***OSV*** *- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti* *- Morálka všedního dne* ***VMEGS*** *- Žijeme v Evropě* *- Vzdělávání v Evropě a ve světě* **D; Z** ***MedV*** *- Mediální produkty a jejich význam* *- Účinky mediální produkce a vliv médií*

rozpozná nekorektní argumentaci a manipulativní strategie v mezilidské komunikaci • rozliší hlavní filozofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení • eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskusi, uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí, rozpozná nekorektní argumentaci a manipulativní strategie v mezilidské komunikaci • rozliší hlavní filozofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení • eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskusi, uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí, rozpozná nekorektní argumentaci a manipulativní strategie v mezilidské komunikaci	filosofických utopických teorií 19. století na ně (u materialismu 19. století) • orientuje se v problematice poznání • v počátcích novověké filosofie, řešené ve směrech empirismu, subjektivního idealismu a skepticismu s jeho nejvýznamnějšími představiteli (Fr. Bacon, Th.Hobbes, Berkeley, Hume), v této souvislosti podrobněji pohovoří o racionalistickém pohledu na podstatu světa u R. Descarta, G. W. Leibnize a B. Spinozy (dualismus, monismus a pluralismus) • zná ideály osvícenectví ve francouzské filosofii a německé klasické filosofii (viz život a dílo Montesquieua, Voltaira, Rousseaua, encyklopedisté dále pak I. Kant a G. Fichte jako vrchol idealismu 18. stol.) • charakterizuje v hrubých rysech filosofie 19. století a její směry – idealismus (Hegel), materialismus (Feuerbach, Marx), iracionalismus (Kierkegaard, Schopenhauer, Nietzsche) a positivismus • dokáže stručně charakterizovat zvláštnosti filosofie 20. století a popíše některé její významné směry s klíčovými představiteli • zná nejvýznamnější osobnosti českého filosofického myšlení	• filosofie 19. století – idealismus (Hegel), materialismus (Feuerbach, Marx), iracionalismus (Kierkegaard, Schopenhauer, Nietzsche), pozitivismus (1. období – A. Comte, 2. období – E. Mach) • filosofie 20. století – novopozitivismus, fenomenologie, existencialismus německý a francouzský, marxismus – leninismus a neomarxismus • nejvýznamnější osobnosti českého filosofického myšlení	

Seminář z fyziky – vyšší gymnázium

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Seminář z fyziky navazuje na vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Fyzika. Do vyučovacího předmětu Seminář z fyziky jsou zahrnuta následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
- Spolupráce a soutěže
- Sociální komunikace

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Žijeme v Evropě

Environmentální výchova (EV)

- Člověk a životní prostředí

Cílem výuky předmětu Seminář z fyzika je vést žáka k:

- prohloubit a systematizovat učivo fyziky
- rozvíjet zájem žáků o studium přírodních a technických oborů
- připravit žáky k maturitě a k přijímacím zkouškám na VŠ z fyziky
- rozvíjet u žáků schopnost aplikovat získané poznatky v praxi
- vést žáky k pochopení souvislosti fyziky s ostatními přírodovědnými obory
- vést žáky k využívání matematického aparátu při řešení fyzikálních úloh
- vést žáky k využívání digitálních technologií při řešení problémových úloh

Časové vymezení

Předmět Seminář z fyziky je vyučován ve 4. ročníku (oktávě) v rozsahu 2 hodiny týdně.

Organizační vymezení

Výuka probíhá v odborné učebně fyziky společně pro 4. ročník a oktávu. Seminář je určen především žákům, kteří se zajímají o přírodovědné, technické obory a studium na lékařské fakultě. Předmět rozšiřuje fyzikální vědomosti a dovednosti získané v předchozích třech ročnících studia.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává domácí úkoly, při jejichž vypracování žáci musí vyhledávat informace z různých zdrojů (internet, odborné časopisy, učebnice), a tím u nich rozvíjí schopnost informace třídit a kriticky hodnotit
- klade důraz na mezipředmětové vztahy, a tím vede žáky k pochopení souvislostí mezi přírodovědnými obory

- zařazuje příklady z praxe, a tím vede žáky k používání fyziky při řešení reálných situací

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadáváním vhodných úloh vede žáky k rozpoznání problému, objasnění jeho podstaty
- a hledání různých postupů řešení
- při řešení fyzikálních úloh vede žáky k provádění odhadu a k ověřování reálnosti výsledků

Kompetence komunikativní

Učitel:

- při řešení úloh vede žáky k prezentaci vlastního postupu a výsledků práce
- formou řízené diskuze rozvíjí u žáků schopnost vyjadřovat a obhajovat vlastní názor, vhodně argumentovat a reagovat na názory ostatních spolužáků
- klade důraz na správnost formulací, logickou strukturu a posloupnost argumentací v mluveném i písemném projevu žáka

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadáváním vhodných úkolů a jejich následným hodnocením rozvíjí u žáků potřebu vzájemné spolupráce, učí je vážit si vlastní práce i práce druhých
- kladně hodnotí správné řešení úkolů a aktivitu při výuce, a tím podporuje u žáků pocit sebeuspokojení a sebedůvěry

Kompetence občanské

Učitel:

- důslednou kontrolou plnění zadaných úkolů rozvíjí u žáků zodpovědný vztah k plnění povinností a ke studiu
- formou diskuze vede žáky k tomu, aby pochopili, jak lidská činnost ovlivňuje společenské i přírodní prostředí

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- motivuje žáky k zodpovědnému přístupu při rozhodování o budoucím profesním zaměření
- vede žáky k pochopení významu a uplatnění fyziky v současných technologiích, a tím u nich vytváří předpoklady pro rozhodování o dalším vzdělávání
- kladným hodnocením aktivního přístupu žáků ke studiu podporuje jejich iniciativu a tvořivost

Kompetence digitální

Učitel:

- zařazuje do výuky počítačové animace, digitální simulátory a názorná videa, a tím u žáků upevňuje znalosti fyzikálních zákonů a jevů
- zadává žákům úlohy, kde využívá dynamický geometrický software, a tím u žáků upevňuje znalosti o funkčním vyjádřením fyzikálních veličin
- zadává žákům fyzikální témata, které zpracují pomocí digitální techniky, a tím u žáků rozvíjí kritický pohled na digitální informace různých zdrojů

Vyučovací předmět: ***Seminář z fyziky***

Ročník: **4. ročník, oktáva**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
	Žák: • vysvětlí důležité fyzikální pojmy, zákony • a teorie • při řešení problémových úloh využívá poznatků z různých oblastí fyziky • využívá matematický aparát a grafy funkčních závislostí veličin při řešení úloh • je připraven k maturitě a přijímacím zkouškám na VŠ z fyziky • z principu relativity a konstantní rychlosti světla vyvodí jednoduché důsledky • používá vztahy pro dilataci času, kontrakci délek a skládání rychlostí při řešení úloh • objasní souvislost změny energie a hmotnosti	**SYSTÉMATIZACE UČIVA** • mechanika • molekulová fyzika a termika • mechanické kmitání a vlnění • elektřina a magnetismus • optika • fyzika mikrosvěta • opakování a prohlubování učiva **SPECIÁLNÍ TEORIE RELATIVITY** • vznik a základní principy STR • relativnost současnosti • dilatace času • kontrakce délek • relativistická dynamika • vztah mezi energii a hmotností	***EV*** - *Člověk a životní prostředí (jaderná energetika)* animace, digitální simulátory **M** – funkce dynamický geometrický software, vyjádření neznámé ze vzorce ***VMEGS*** - *Žijeme v Evropě (významní Evropané – Einstein)* ***OSV*** - *Sociální komunikace* - *Spolupráce a soutěž* - *Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů – průběžně*

Seminář z chemie – vyšší gymnázium

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Seminář z chemie vychází z obsahu vzdělávací oblasti Člověk a příroda, vzdělávacího oboru Chemie a Geologie a vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Tento předmět zasahuje také do vzdělávacích oblastí Člověk a svět práce, Člověk a zdraví. Výuka chemie je organizována tak, aby žáci měli možnost porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomit užitečnost přírodovědných poznatků v praktickém životě. V rámci tohoto předmětu si žáci rozšiřují vědomosti z jednotlivých oblastí chemie, zdokonalují se v laboratorní technice a připravují se na přijímací zkoušky na vysoké školy. Některé učivo je ještě prohloubeno a rozšířeno, aby byli žáci lépe připraveni na přijímací zkoušky.

Do vyučovacího předmětu seminář z chemie jsou zahrnuta následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
- sociální komunikace
- spolupráce a soutěž
- morálka všedního dne

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- globální problémy, jejich příčiny a důsledky
- žijeme v Evropě

Environmentální výchova (EV)

- problematika vztahů organismů a prostředí
- člověk a životní prostředí
- životní prostředí regionu a České republiky

Mediální výchova (MedV)

- Média a mediální produkce
- Mediální produkty a jejich významy

Výchova ke zdraví (VZ)

- první pomoc při úrazech
- bezpečné zacházení s chemickými látkami

Časové vymezení

Předmět seminář z chemie

- 4. ročník, oktáva – časová dotace 4 hodiny týdně

Organizační vymezení

Výuka předmětu seminář z chemie

Výuka semináře z chemie probíhá v odborné učebně nebo ve třídě, laboratorní cvičení v laboratoři. Odborná učebna je velice dobře vybavena, je zde demonstrační stůl, video, počítač a dataprojektor. Vybavení učebny umožňuje používat internet, prezentovat materiály zpracované učitelem nebo žáky a provádět demonstrační pokusy. Na laboratorní práce se třída dělí na dvě skupiny (dodržování pravidel bezpečnosti práce), žáci pracují v chemické laboratoři u jednotlivých pracovních stolů. Laboratorní cvičení zařazují vyučující průběžně k probíranému učivu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vyučovací předmět Seminář z chemie využívá různé metody a formy výuky. Učitelé využívají jak klasické metody výuky, tak i moderní metody, jako jsou projektová výuka, využití internetu a skupinové vyučování.

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů; se žáky o tom diskutuje
- podněcuje žáky k vyhledávání informací a jejich zpracování z hlediska důležitosti i objektivity
- vysvětlí a předvede manipulaci s chemikáliemi, laboratorními pomůckami a nádobím, vysvětlí pravidla bezpečnosti práce v laboratoři a zadává laboratorní cvičení
- kontroluje výsledky pozorování a vede žáka, aby zhodnotil výsledky a formuloval závěry

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává úkoly tak, aby žák využíval získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- vede žáka k samostatnému řešení problémů a podněcuje ho k využívání logických postupů
- konzultuje vzniklé problémy se žáky a tím vytváří atmosféru směřující ke společnému řešení problému

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k diskuzi na prezentované téma a tím je učí kriticky hodnotit práci svoji i druhých
- navozuje modelové situace, na jejichž základě žáci reagují a popisují své chování (např. poskytování první pomoci)

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává skupinovou práci a učí tak žáky pracovat v týmu (skupinová práce, laboratorní práce)

Kompetence občanské

Učitel:

- - předkládá žákům problémové úlohy vycházející z běžného života
- vede žáky k odmítavému postoji k drogám, alkoholu a kouření

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- zařazuje do výuky exkurze, a tím vytváří u žáků představu o využití chemie v běžném životě a o možnostech uplatnění absolventů vysokých škol přírodovědného zaměření v praxi
- vyžaduje od žáků plnění úkolů v předem stanovené kvalitě a v dohodnutých termínech, a tím rozvíjí jejich zodpovědnost a návyk systematické práce kladným hodnocením aktivního přístupu

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k tvorbě digitálního obsahu
- používá se žáky některé aplikace
- vede žáky ke zpracování výsledků měření do tabulek a grafů
- seznamuje žáky s možnostmi využití testů na internetu
- podněcuje žáky, aby si hledali potřebné informace na internetu
- zadává některé testy prostřednictvím Google formuláře

Vyučovací předmět: ***Seminář z chemie***

Ročník: **4.ročník, oktáva**

Očekávané výstupy RVP ZV/G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
OBECNÁ CHEMIE			
Žák: • tvoří chemické vzorce, • provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení problémů • předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků • využívá znalosti o částicové struktuře látek a chemických vazbách k předvídání některých fyzikálně-chemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích	Žák: • uvede základní pravidla pro tvorbu chemických vzorců • pojmenuje a napíše vzorec chemické sloučeniny • zapíše symboly veličin a jejich jednotky • řeší chemické výpočty • uplatňuje chemické výpočty v praxi • vysvětlí souvislost vlastností atomových orbitaly s hodnotami kvantových čísel • zapíše elektronovou konfiguraci atomů a iontů s využitím pravidel pro zaplňování orbitalů, hybridizace • odvodí na základě hybridizace tvar molekuly • zařadí prvky dle umístění v PSP • vysvětlí vztahy a zákonitosti o vlastnostech prvků vyplívající z postavení prvku v PSP • předpokládá vlastnosti prvků a jejich chování vzhledem k postavení v PSP • vysvětlí vznik chemické vazby v molekule • srovná charakter kovalentní, koordinačně-kovalentní (donorakceptorové) a iontové vazby	**NÁZVOSLOVÍ ANORGANICKÉ CHEMIE A VÝPOČTY, PSP, CHEMICKÁ VAZBA, REAKCE** • názvosloví anorganické chemie • oxidační číslo • názvosloví halogenidů, oxidů, sulfidů, hydroxidů, hybridů, nitridů, kyanidů, kyselin, solí, hydrogensolí a komplexních sloučenin • výpočty složení roztoků • hmotnostní a objemový zlomek • látková a hmotnostní koncentrace • křížové pravidlo a směšovací rovnice • veličiny v chemii – hmotnost, objem, teplota, tlak, hustota • výpočty v chemii – atomová hmotnostní konstanta, relativní atomová hmotnost, relativní molekulová hmotnost, Avogadrova konstanta, látkové množství, molární hmotnost a objem, výpočty z chemického vzorce, výpočty z rovnice • elektronový obal atomu – modely atomů (atomový orbital, hybridizace) • zápis elektronové konfigurace atomů a iontů, základní a excitované stavy atomů	***OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů –*** *efektivní řešení problémů,sociální komunikace, skupinová práce* ***Výchova ke zdraví –*** *zodpovědnost za své zdraví, první pomoc,* ***MedV – MedV – Mediální produkty a jejich význam****(referáty,prezentace)* **M** – operace s čísly, číslo a proměnná – 1. ročník **M –** rovnice a nerovnice – 1. ročník **F –** fyzikální veličiny - 1. ročník **M –** operace s čísly – 1.ročník **F** – výpočty - 2. ročník **M** – množiny - 1. ročník **F –** kvantování energie atomů – 3. ročník **F –** struktura pevných látek – 2. ročník

	• stanoví vaznost atomů v molekulách a vazebné možnosti atomů v základním a excitovaném stavu • používá znalostí o chemických vazbách předpokládání některých vlastností látek a také jejich chování v chemických reakcích. • zařazuje chem. reakce dle typu • vyčíslí jednoduché chem. reakce propočítá redoxní reakci • aplikuje poznatky o řadě napětí kovů na průběh reakce • uvede využití redoxních dějů v praxi • popisuje kinetiku chem. reakcí • vysvětlí funkce katalyzátoru a popíše průběh katalyzované reakce • uvede příklady využití katalyzátorů v praxi • uvede příklady využití enzymů v chem. výrobách a funkce enzymů v metabolismu • používá znalostí termochemických zákonů při výpočtu reakčního tepla z termochemické rovnice • zapíše vztah pro rovnovážnou konstantu dané chemické reakce • odůvodní vliv různých faktorů na složení rovnovážné směsi • vysvětlí pojmy kyselina a zásada • zapíše vztah pro disociační konstantu kys. a zás. • vypočítá pH roztoků silných kyselin a zásad • aplikuje poznatky o hydrolýze solí při rozdělování roztoků na a kyselé, zásadité a neutrální • zapíše vztah pro součin rozpustnosti a vypočítá jeho hodnotu	• tvary molekul • periodická soustava prvků (PSP) • PSP – rozdělení, elektronová konfigurace atomů, valenční elektrony, ionizace • chemická vazba – opakování • vznik chemické vazby, délka vazby, vazebná energie • polarita vazby • vazba sigma a pi • kovalentní vazba, koordinačně-kovalentní vazba, iontová vazba • strukturní elektronové vzorce • chemické reakce • chemický děj, reaktanty, produkty • klasifikace chem. reakcí • reakční kinetika • srážková teorie • teorie aktivovaného komplexu • rychlost chemické reakce • faktory ovlivňující reakční rychlost • katalyzátory, enzymy • termochemie • reakční teplo reakce • exotermické a endotermické reakce • termochemické zákony • reakční teplo reakce – výpočty • chemická rovnováha • Guldberg-Waagův zákon • rovnovážná konstanta K • faktory ovlivňující chemickou rovnováhu • princip akce a reakce • protolytické reakce • disociační konstanta kyselin a zásad	

	• řeší výpočty pomocí stavové rovnice plynů	• neutralizace • autoprotolýza • pH – definice a výpočty • hydrolýza solí • redoxní reakce a rovnováhy • oxidace a redukce • oxidační a redukční činidlo • Becketovova řada kovů • propočítávání redoxních reakcí • význam redoxních dějů • srážecí rovnováhy – výpočty • součin rozpustnosti – výpočty • stavová rovnice plynů	
ANORGANICKÁ CHEMIE			
Žák: • využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin • charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin • využívá znalostí základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v anorganické chemii	Žák: • používá názvosloví anorganické chemie • charakterizuje jednotlivé prvky a skupiny PSP • chemickými reakcemi zapíše přípravu a výrobu • uvede sloučeniny a reakce • chemickými reakcemi zapíše přípravu a výrobu	**CHEMICKÉ PRVKY – OPAKOVÁNÍ A SHRNUTÍ** • výskyt, vlastnosti, příprava, výroba, použití • sloučeniny	***OSV**-Řešení problémů a rozhodovací dovednosti* *(zodpovědnost za své zdraví, první pomoc), efektivní řešení problémů, sociální komunikace, skupinová práce* ***MedV** – referáty, prezentace* ***EV** – lidské aktivity a životní prostředí (kyselé deště, oxidy dusíku, význam vody a znečištění vody*

ORGANICKÁ CHEMIE			
Žák: • zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin • aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů • charakterizuje základní typy organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití • zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin • aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů • charakterizuje základní typy organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech • využívá znalostí základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v organické chemii v praxi a vliv na životní prostředí • aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech • využívá znalostí základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v organické chemii	Žák: • odvodí vlastnosti atomu uhlíku, které jsou významné pro strukturu organických sloučenin • klasifikuje organické reakce • zařadí vybraná činidla • používá pravidla systematického názvosloví při tvorbě vzorců organických sloučenin • využívá dvousložkového názvosloví a triviálního názvosloví • objasní radikálovou substituci a její fáze • zapíše chemickými reakcemi halogenaci, nitraci, sulfonaci, dehydrogenaci alkanů • vysvětlí teorii pnutí u cykloalkanů • objasní strukturu alkenů • rozliší geometrické izomery • objasní podstatu základních reakcí charakteristických pro alkeny • objasní strukturu alkynů • objasní podstatu základních reakcí charakteristických pro alkyny • objasní aromatický charakter • uvede fyzikální a chemické vlastnosti arenů • objasní podstatu základních reakcí charakteristických pro areny	**UHLOVODÍKY A JEJICH DERIVÁTY – OPAKOVÁNÍ REAKCÍ A VLASTNOSTÍ** • struktura organických sloučenin • typy vazeb v org. chemii • typy vzorců • klasifikace organických sloučenin • organické reakce • způsob štěpení vazeb • činidla v organické chemii • uhlovodíky – rozdělení dle typu vazby a typu řetězce • alkany a cykloakany • názvosloví • izomerie – konstituční, řetězová • konformace, fyzikální a chemické vlastnosti • příprava alkanů a cykloalkanů • alkeny • názvosloví • izomerie geometrická • fyzikální a chemické vlastnosti alkenů • adice, polymerace • důkaz alkenů • příprava alkenů • alkyny • názvosloví • adice • areny • názvosloví systematické i triviální • fyzikální a chemické vlastnosti • substituce, adice, oxidace	**Bi** – 1. ročník ***EV*** *– lidské aktivity a problémy životního prostředí (spalování uhlovodíků, ropné havárie)* **Bi** – plavuně, přesličky, kapradiny– 1. ročník **Z** – naleziště ropy a význam, nerostné suroviny - 3. ročník

BIOCHEMIE			
Žák: • objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismu • charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam	Žák: • popíše význam biochemie • klasifikuje biogenní • prvky • napíše chemickou rovnici vzniku jednoduchého lipidu • popíše metabolismus lipidů • vysvětlí strukturu a funkci sacharidů, jejich vznik a význam • zapíše cyklické formy monosacharidů a na jejich základě vysvětlí základní chemické vlastnosti • objasní podstatu redukujících a neredukujících sacharidů • popíše aerobní a anaerobní glykolýzu • charakterizuje bílkoviny a jejich význam • určí kyselou, zásaditou a neutrální bílkovinu • vytvoří dipeptid, tripeptid • charakterizuje základní stavební jednotky nukleových kyselin • uvede rozdíly mezi DNA a RNA • objasní pojmy replikace, transkripce, translace • charakterizuje terpeny, steroidy a alkaloidy a jejich rozdělení a význam • charakterizuje hormony, enzymy a vitamíny a jejich rozdělení a význam	**PŘÍRODNÍ LÁTKY – OPAKOVÁNÍ** • biogenní prvky • lipidy, bílkoviny, sacharidy, nukleové kyseliny • charakteristika, vlastnosti a význam • rozdělení • reakce • metabolismus • terpeny, steroidy, alkaloidy • hormony, enzymy, vitamíny	**Bi** – 1.ročník **Bi** – trávicí soustava – 3.ročník **Bi** – fotosyntéza – 1.ročník **Bi** – trávicí soustava – 3.ročník

Seminář z biologie

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Seminář z biologie vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Člověk a příroda, vzdělávacího oboru Biologie. V rámci tohoto předmětu je realizována část vzdělávacích oblastí Člověk a svět práce a Člověk a zdraví (obor Výchova ke zdraví).

Výuka semináře je organizována tak, aby žáci měli možnost porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomit užitečnost přírodovědných poznatků v praktickém životě. Žáci by v tomto předmětu měli získat ucelené poznatky, propojit si jednotlivé znalosti, rozšířit a prohloubit si některé pasáže z dosavadního učiva biologie. Žáci se také v rámci tohoto předmětu budou cíleně připravovat na maturitní zkoušku z biologie.

V rámci předmětu Seminář z biologie jsou rozvíjena tato průřezová témata:

Environmentální výchova (EV):
- Problematika vztahů organismů a prostředí
- Člověk a životní prostředí
- Životní prostředí regionu a České republiky

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS):
- Žijeme v Evropě
- Globální problémy, jejich příčiny a důsledky

Mediální výchova (MedV):
- Média a mediální produkce
- Mediální produkty jejich významy

Multikulturní výchova (MkV):
- Základní problémy sociokulturních rozdílů

Osobnostní a sociální výchova (OSV):
Průběžně jsou rozvíjena tato témata:
- Poznávání a rozvoj osobnosti
- Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
- Sociální komunikace
- Morálka všedního dne
- Spolupráce a soutěž

Předmět Seminář z biologie je předmět všeobecně vzdělávací. Primárně směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny. Tento základní cíl je naplňován prostřednictvím následujících postupů, v rámci kterých Seminář z biologie:

- poskytuje žákům nové prostředky a metody pro další pozorování přírodních jevů a jejich následnému pochopení a porozumění nad rámec klasického všeobecného SŠ vzdělání
- nachází paralely mezi přírodovědnými poznatky a životem člověka a následně prezentuje možnosti aplikaci těchto přírodovědných poznatků v praktickém životě
- přináší pohled na současný stav přírody a vede k pochopení podstatných souvislostí mezi tímto stavem přírody a lidskou činností
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování

Časové vymezení

Předmět je zařazen do 3. ročníku čtyřletého cyklu a 7. ročníku osmiletého cyklu, časová dotace je 2 hodiny týdně a do 4. ročníku čtyřletého cyklu a 8. ročníku osmiletého cyklu, časová dotace je 4 hodiny týdně.

Organizační vymezení

Výuka semináře probíhá v odborné učebně biologie, která poskytuje možnosti pro moderní způsob výuky. Součástí učebny je televizní okruh a ICT vybavení umožňující využití prezentační techniky a e-learningu. Praktická cvičení jsou realizována ve speciální laboratoři Bi-Ch. V rámci projektového vyučování jsou také využívány učebny IVT.

Do výuky semináře jsou zařazovány exkurze do různých institucí (ZOO, muzea, provozy potravinářského průmyslu a další) a samozřejmě terénní exkurze, vedené interními nebo externími odbornými lektory.

Výchovně vzdělávací strategie

Vyučovacího předmět Seminář z biologie využívá široké spektrum různých metod a organizačních forem výuky. Kromě tradičních metod (frontální výuka, výklad nebo přednáška), kterých se předmět nezříká, jsou využívány i moderní přístupy jako projektová výuka nebo výuky ve skupinách. Veškeré postupy slouží k osvojování klíčových kompetencí a pro orientaci v nich.

Kompetence k učení

Učitel:

- podněcuje žáky k vyhledávání, třídění a asociování biologických informací v dalších informačních zdrojích – internetu, rozhlasu, televizi, odborných časopisech
- diskutuje se žáky o příčinách různých přírodních procesů, podněcuje žáky k hledání adekvátních odpovědí na kladené otázky
- předvede manipulaci s jednoduchými přístroji – laboratorními pomůckami, lupou, mikroskopem a zadává úkoly na procvičení
- kontroluje výsledky pozorování a zkoumání a vyžaduje, aby je žák zhodnotil a porovnal s dosavadními znalostmi a zkušenostmi a formuloval biologické závěry

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává úkoly tak, aby jejich vyřešení bylo možné alternativními cestami a postupy a podněcuje tak u žáků snahu o nacházení hypotéz na základě zkušeností, příkladů a již získaných kompetencí
- vyžaduje od žáků návrhy samostatných řešení, nalézání závěrů a vyhodnocení získaných fakt

Kompetence komunikativní

Učitel:

- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě a vyžaduje vyslovení hypotéz či vlastních názorů na daný přírodovědný problém
- konzultuje názory všech žáků, učí je vhodně argumentovat, společně spolupracují na řešení biologického úkolu
- učitel umožňuje prezentaci práce žáků
- moderuje a řídí diskuzi žáků nad výsledky své práce, usměrňuje hodnocení ostatních a argumentaci řečníka

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- využívá skupinového vyučování a tak vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanská

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých
- diskutuje se žáky o aktuálním dění ve vědě, technice, společenském dění

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- zařazuje do výuky exkurze, a tím vytváří u žáků představu o využití biologie v běžném životě a o možnostech uplatnění absolventů vysokých škol přírodovědného zaměření v praxi
- vyžaduje od žáků plnění úkolů v předem stanovené kvalitě a v dohodnutých termínech, a tím rozvíjí jejich zodpovědnost a návyk systematické práce
- kladným hodnocením aktivního přístupu žáka ke studiu (organizování soutěží pro spolužáky, kvalitní referáty, které nezadal učitel a které se vztahují k probíranému učivu) podporuje iniciativu a tvořivost žáků

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k využívání a ovládání digitálních zařízení a aplikací na monitorování a determinaci rostlin a živočichů (např. PlantNet, iNaturalist, BioLog) a tvorbě digitálních obsahů
- vede žáky k využívání digitálních zařízení k tvorbě digitálních prezentací, pracovních listů, k tvorbě a zpracování fotografií a videí
- vede žáky k vyhledávání, získávání, kritickému posouzení a sdílení dat, informací a digitálních obsahů
- vede žáky k bezpečnému a etickému sdílení informací v digitálním prostředí
- využívá digitální technologie při výuce a sdílení informací s žáky

Vyučovací předmět: ***Seminář z biologie***

Ročník: **3. ročník, septima – 4. ročník, oktáva**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
OBECNÁ BIOLOGIE			
Žák: • porovná významné hypotézy o vzniku a evoluci živých soustav na Zemi	• Žák: • vysvětlí princip existujících teorií vzniku života • popíše princip evoluce, chápe vývoj názorů na evoluci, porovnává evoluční teorie • se orientuje v historických souvislostech předcházejících vzniku darwinistické evoluční teorie • popíše vznik abiogenetický vznik organických látek, předbuněčných stádií a buňky	• teorie vzniku života na Zemi a evoluční teorie • J. B. Lamarck, Ch. Darwin, Wallace • Chemická evoluce, biologická evoluce	***VMEGS*** *- Žijeme v Evropě*
• objasní stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy prokaryotních a eukaryotních buněk	• popíše rozdíly prokaryotickou a eukaryotickou formou života • chápe princip endosymbiotického vzniku eukaryot	• prokaryotická a eukaryotická buňka • endosymbióza	**Ch –** vlastnosti org. látek - 3. ročník
• vysvětlí význam diferenciace a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy • odvodí hierarchii recentních organismů ze znalostí o jejich evoluci	• popíše tři základní hypotézy vzniku mnohobuněčných organismů • chápe evoluční souvislosti • v rámci biologického systému • orientuje se v základních • procesech vedoucích k evoluci organismů na Zemi • popíše základní evoluční kroky v jednotlivých obdobích vývoje života na Zemi • popíše základní formy života v jednotlivých obdobích vývoje života na Zemi	• teorie vzniku mnohobuněčnosti • přehled historického vývoje organismů na Zemi • evoluční biologie – historie, principy, mikroevoluce, speciace, makroevoluce • biologický druh a jeho formy • podrobný přehled vývoje života organismů na Zemi	

BIOLOGIE BAKTERIÍ A OSTATNÍCH PROKARYOT			
Žák: • charakterizuje bakterie z hlediska ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska • zhodnotí způsoby ochrany proti bakteriálním onemocněním a metody jejich léčby	Žák: • pojmenuje a charakterizuje základní způsoby rozmnožování bakterií • vyjmenuje několik bakteriálních onemocnění člověka včetně jejich původců • chápe princip léčby bakteriálních onemocnění • dokáže popsat princip očkování	• rozmnožování bakterií • patogenní bakterie, onemocnění člověka a jejich léčba • půdní bakterie • hlízkovité bakterie • pasivní a aktivní imunizace	**Z –** demografický vývoj a choroby v různých oblastech světa (2. a 3.) ***MedV*** - *Mediální produkty a jejich významy*
EUKARYOTA			
Žák: • popíše stavbu eukaryotické buňky • charakterizuje doménu Eukaryota	Žák: • popíše stavbu eukaryotické buňky • popíše systém Eukaryot včetně základní charakteristiky všech říší	• stavba eukaryotické buňky • rozdíly mezi rostlinou a živočišnou buňkou • Archaeplastida, Chromalveolata, Rhizaria, Amoebozoa, Excavata, Opisthokonta	***MedV*** - *Mediální produkty a jejich významy*

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
BIOLOGIE ROSTLIN			
Žák: • popíše stavbu těl rostlin, stavbu a funkci rostlinných orgánů • objasní princip životních cyklů a způsoby • rozmnožování rostlin	Žák: • objasní způsoby výživy rostlin • vysvětlí princip fotosyntézy a její význam • charakterizuje ontogenezi rostlin – fáze a faktory ovlivňující růst a vývin rostlin • objasní princip nepohlavního a pohlavního rozmnožování rostlin • uvede příklady rozšiřování semen a plodů • chápe význam rodozměny pro rozmnožování rostlin, popíše základní typy rodozměny u • nižších a vyšších rostlin	• fyziologie rostlin • výživa rostlin • fotosyntéza • dýchání • ontogeneze • rozmnožování • rodozměna • evoluce rodozměny vyšších rostlin	
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ			
Žák: • popíše evoluci jednotlivých orgánových soustav • objasní principy základních způsobů rozmnožování a vývoj živočichů • charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich zástupce • pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) • významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky	Žák: • popíše základní principy vzniku mnohobuněčných organismů • chápe význam a správně používá termíny tkáň, orgán, orgánová soustava • vyjmenuje typy jednotlivých org. soustav u bezobratlých živočichů a strunatců, nastíní evoluční vývoj popsaných typů org. soustav • správně operuje s termíny zárodečné listy, ektoderm, mezoderm a entoderm • rozliší skupiny Diblastika, Triblastika, Prvoústí, Druhoústí a podle charakteru mezodermu skupiny Schizocoela, Pseudocoela, Coelomata • popíše druhy coelomu • orientuje se v zoologickém systému včetně druhově málo početných kmenů • orientuje se v problematice vzniku a evoluce raných obratlovců	• invaginační, imigrační, ciliární a plakulární teorie vzniku mnohobuněčnosti • tělní pokryv, kosterní, svalová, nervová, vylučovací, trávicí, dýchací, cévní a pohlavní soustava živočichů • systém a evoluce živočichů	***EV*** - *Problematika vztahů organismů a prostředí* - *Člověk a životní prostředí* - *Životní prostředí regionu a České republiky*

• charakterizuje základní typy chování živočichů • zhodnotí problematiku ohrožení živočišných druhů a možnosti jejich ochrany	• etologie jako vědní obor • správně používá etologické pojmy • rozlišuje základní typy chování živočichů • popíše způsoby komunikace živočichů a uvede příklady • zhodnotí problematiku ohrožení živočišných druhů a možnosti jejich ochrany	• etologie, historie etologie • podněty, spouštěč, klíčový podnět • konfliktní, instinktivní, komfortní chování • učení a jeho druhy • komunikace mezi živočichy • základy populační ekologie a její vztah k ochraně populací • ochrana druhů a ochrana biotopů • maloplošné a velkoplošné území ochrany přírody • zákony a další legislativní normy na ochranu přírody • mezinárodní úmluvy ochrany přírody • červené knihy, záchranné chovy, transfery, plemenné knihy • role ZOO v ochraně druhů	***EV*** *- Problematika vztahů organismů a prostředí* *- Člověk a životní prostředí* *- Životní prostředí regionu a České republiky*

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
GENETIKA			
Žák: • využívá znalosti o genetických zákonitostech pro pochopení rozmanitosti organismů	Žák: • Detailně popíše stavbu a funkci nukleových kyselin • popíše průběh replikace a transkripce včetně některých posttranskripčních úprav • podrobně objasní princip proteosyntézy • vysvětlí podstatu dědičnosti znaků vázaných na pohlaví • vysvětlí podstatu dědičnosti kvantitativních znaků • objasní princip vazby genů a • z toho vyplývajících skutečností • popíše genetické zákonitosti v autogamické a panmiktické populaci • řeší genetické příklady	• molekulární a buněčné základy dědičnosti • dědičnost a proměnlivost • genetika člověka • vazba genů, Morganovo číslo • genetika populací	**Ch –** nukleové kyseliny - 3. ročník **Ch –** aminokyseliny - 3. ročník

Seminář z biologie 2

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Seminář z biologie 2 vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Člověk a příroda, vzdělávacího oboru Biologie. V rámci tohoto předmětu je realizována část vzdělávacích oblastí Člověk a svět práce a Člověk a zdraví (obor Výchova ke zdraví).

Výuka semináře je organizována tak, aby žáci měli možnost porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomit užitečnost přírodovědných poznatků v praktickém životě. Žáci by v tomto předmětu měli získat ucelené poznatky, propojit si jednotlivé znalosti, rozšířit a prohloubit si některé pasáže z dosavadního učiva biologie. Žáci se také v rámci tohoto předmětu budou cíleně připravovat na maturitní zkoušku z biologie.

V rámci předmětu Seminář z biologie 2 jsou rozvíjena tato průřezová témata:

Environmentální výchova (EV):
- Problematika vztahů organismů a prostředí
- Člověk a životní prostředí
- Životní prostředí regionu a České republiky

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS):
- Žijeme v Evropě
- Globální problémy, jejich příčiny a důsledky

Mediální výchova (MedV):
- Média a mediální produkce
- Mediální produkty jejich významy

Multikulturní výchova (MkV):
- Základní problémy sociokulturních rozdílů

Osobnostní a sociální výchova (OSV):
Průběžně jsou rozvíjena tato témata:
- Poznávání a rozvoj osobnosti
- Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
- Sociální komunikace
- Morálka všedního dne
- Spolupráce a soutěž

Předmět Seminář z biologie 2 je předmět všeobecně vzdělávací. Primárně směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny. Tento základní cíl je naplňován prostřednictvím následujících postupů, v rámci kterých Seminář z biologie 2:

- poskytuje žákům nové prostředky a metody pro další pozorování přírodních jevů a jejich následnému pochopení a porozumění nad rámec klasického všeobecného SŠ vzdělání
- nachází paralely mezi přírodovědnými poznatky a životem člověka a následně prezentuje možnosti aplikaci těchto přírodovědných poznatků v praktickém životě
- přináší pohled na současný stav přírody a vede k pochopení podstatných souvislostí mezi tímto stavem přírody a lidskou činností
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování

Časové vymezení

Předmět je zařazen do 4. ročníku čtyřletého cyklu a 8. ročníku osmiletého cyklu (oktávy) v časové dotaci 2 hodiny týdně.

Organizační vymezení

Výuka semináře probíhá v odborné učebně biologie, která poskytuje možnosti pro moderní způsob výuky. Součástí učebny je televizní okruh a ICT vybavení umožňující využití prezentační techniky a e-learningu. Praktická cvičení jsou realizována ve speciální laboratoři Bi-Ch. V rámci projektového vyučování jsou také využívány učebny IVT. Vzhledem k časové dotaci jsou jednotlivá témata propojována do tematických celků s důrazem na systematizaci a prohlubování dosavadních znalostí, maturitní přípravu a samostatnou práci žáků.

Do výuky semináře jsou zařazovány exkurze do různých institucí (ZOO, muzea, provozy potravinářského průmyslu a další) a samozřejmě terénní exkurze, vedené interními nebo externími odbornými lektory.

Výchovně vzdělávací strategie

Vyučovacího předmět Seminář z biologie 2 využívá široké spektrum různých metod aorganizačních forem výuky. Kromě tradičních metod (frontální výuka, výklad nebo přednáška), kterých se předmět nezříká, jsou využívány i moderní přístupy jako projektová výuka nebo výuky ve skupinách. Veškeré postupy slouží k osvojování klíčových kompetencí a pro orientaci v nich.

Kompetence k učení

Učitel:

- podněcuje žáky k vyhledávání, třídění a asociování biologických informací v dalších informačních zdrojích – internetu, rozhlasu, televizi, odborných časopisech
- diskutuje se žáky o příčinách různých přírodních procesů, podněcuje žáky k hledání adekvátních odpovědí na kladené otázky
- předvede manipulaci s jednoduchými přístroji – laboratorními pomůckami, lupou, mikroskopem a zadává úkoly na procvičení
- kontroluje výsledky pozorování a zkoumání a vyžaduje, aby je žák zhodnotil a porovnal s dosavadními znalostmi a zkušenostmi a formuloval biologické závěry

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává úkoly tak, aby jejich vyřešení bylo možné alternativními cestami a postupy a podněcuje tak u žáků snahu o nacházení hypotéz na základě zkušeností, příkladů a již získaných kompetencí
- vyžaduje od žáků návrhy samostatných řešení, nalézání závěrů a vyhodnocení získaných fakt

Kompetence komunikativní

Učitel:

- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě a vyžaduje vyslovení hypotéz či vlastních názorů na daný přírodovědný problém
- konzultuje názory všech žáků, učí je vhodně argumentovat, společně spolupracují na řešení biologického úkolu
- učitel umožňuje prezentaci práce žáků
- moderuje a řídí diskuzi žáků nad výsledky své práce, usměrňuje hodnocení ostatních a argumentaci řečníka

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- využívá skupinového vyučování a tak vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanská

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých
- diskutuje se žáky o aktuálním dění ve vědě, technice, společenském dění

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- zařazuje do výuky exkurze, a tím vytváří u žáků představu o využití biologie v běžném životě a o možnostech uplatnění absolventů vysokých škol přírodovědného zaměření v praxi
- vyžaduje od žáků plnění úkolů v předem stanovené kvalitě a v dohodnutých termínech, a tím rozvíjí jejich zodpovědnost a návyk systematické práce
- kladným hodnocením aktivního přístupu žáka ke studiu (organizování soutěží pro spolužáky, kvalitní referáty, které nezadal učitel a které se vztahují k probíranému učivu) podporuje iniciativu a tvořivost žáků

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k využívání a ovládání digitálních zařízení a aplikací na monitorování a determinaci rostlin a živočichů (např. PlantNet, iNaturalist, BioLog) a tvorbě digitálních obsahů
- vede žáky k využívání digitálních zařízení k tvorbě digitálních prezentací, pracovních listů, k tvorbě a zpracování fotografií a videí
- vede žáky k vyhledávání, získávání, kritickému posouzení a sdílení dat, informací a digitálních obsahů
- vede žáky k bezpečnému a etickému sdílení informací v digitálním prostředí
- využívá digitální technologie při výuce a sdílení informací s žáky

Vyučovací předmět: **Seminář z biologie 2**

Ročník: **4. ročník, oktáva**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
OBECNÁ BIOLOGIE			
Žák: • porovná významné hypotézy o vzniku a evoluci živých soustav na Zemi	• Žák: • vysvětlí princip existujících teorií vzniku života • popíše princip evoluce, chápe vývoj názorů na evoluci, porovnává evoluční teorie • se orientuje v historických souvislostech předcházejících vzniku darwinistické evoluční teorie • popíše vznik abiogenetický vznik organických látek, předbuněčných stádií a buňky	• teorie vzniku života na Zemi a evoluční teorie • J. B. Lamarck, Ch. Darwin, Wallace • Chemická evoluce, biologická evoluce	***VMEGS*** *- Žijeme v Evropě*
• objasní stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy prokaryotních a eukaryotních buněk	• popíše rozdíly prokaryotickou a eukaryotickou formou života • chápe princip endosymbiotického vzniku eukaryot	• prokaryotická a eukaryotická buňka • endosymbióza	**Ch –** vlastnosti org. látek - 3. ročník
• vysvětlí význam diferenciace a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy • odvodí hierarchii recentních organismů ze znalostí o jejich evoluci	• popíše tři základní hypotézy vzniku mnohobuněčných organismů • chápe evoluční souvislosti • v rámci biologického systému • orientuje se v základních • procesech vedoucích k evoluci organismů na Zemi • popíše základní evoluční kroky v jednotlivých obdobích vývoje života na Zemi • popíše základní formy života v jednotlivých obdobích vývoje života na Zemi	• teorie vzniku mnohobuněčnosti • přehled historického vývoje organismů na Zemi • evoluční biologie – historie, principy, mikroevoluce, speciace, makroevoluce • biologický druh a jeho formy • podrobný přehled vývoje života organismů na Zemi	

BIOLOGIE BAKTERIÍ A OSTATNÍCH PROKARYOT			
Žák: • charakterizuje bakterie z hlediska ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska • zhodnotí způsoby ochrany proti bakteriálním onemocněním a metody jejich léčby	Žák: • pojmenuje a charakterizuje základní způsoby rozmnožování bakterií • vyjmenuje několik bakteriálních onemocnění člověka včetně jejich původců • chápe princip léčby bakteriálních onemocnění • dokáže popsat princip očkování	• rozmnožování bakterií • patogenní bakterie, onemocnění člověka a jejich léčba • půdní bakterie • hlízkovité bakterie • pasivní a aktivní imunizace	**Z –** demografický vývoj a choroby v různých oblastech světa (2. a 3.) ***MedV*** - *Mediální produkty a jejich významy*
EUKARYOTA			
Žák: • popíše stavbu eukaryotické buňky • charakterizuje doménu Eukaryota	Žák: • popíše stavbu eukaryotické buňky • popíše systém Eukaryot včetně základní charakteristiky všech říší	• stavba eukaryotické buňky • rozdíly mezi rostlinou a živočišnou buňkou • Archaeplastida, Chromalveolata, Rhizaria, Amoebozoa, Excavata, Opisthokonta	***MedV*** - *Mediální produkty a jejich významy*

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
BIOLOGIE ROSTLIN			
Žák: • popíše stavbu těl rostlin, stavbu a funkci rostlinných orgánů • objasní princip životních cyklů a způsoby • rozmnožování rostlin	Žák: • objasní způsoby výživy rostlin • vysvětlí princip fotosyntézy a její význam • charakterizuje ontogenezi rostlin – fáze a faktory ovlivňující růst a vývin rostlin • objasní princip nepohlavního a pohlavního rozmnožování rostlin • uvede příklady rozšiřování semen a plodů • chápe význam rodozměny pro rozmnožování rostlin, popíše základní typy rodozměny u • nižších a vyšších rostlin	• fyziologie rostlin • výživa rostlin • fotosyntéza • dýchání • ontogeneze • rozmnožování • rodozměna • evoluce rodozměny vyšších rostlin	
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ			
Žák: • popíše evoluci jednotlivých orgánových soustav • objasní principy základních způsobů rozmnožování a vývoj živočichů • charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich zástupce • pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) • významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky	Žák: • popíše základní principy vzniku mnohobuněčných organismů • chápe význam a správně používá termíny tkáň, orgán, orgánová soustava • vyjmenuje typy jednotlivých org. soustav u bezobratlých živočichů a strunatců, nastíní evoluční vývoj popsaných typů org. soustav • správně operuje s termíny zárodečné listy, ektoderm, mezoderm a entoderm • rozliší skupiny Diblastika, Triblastika, Prvoústí, Druhoústí a podle charakteru mezodermu skupiny Schizocoela, Pseudocoela, Coelomata • popíše druhy coelomu • orientuje se v zoologickém systému včetně druhově málo početných kmenů • orientuje se v problematice vzniku a evoluce raných obratlovců	• invaginační, imigrační, ciliární a plakulární teorie vzniku mnohobuněčnosti • tělní pokryv, kosterní, svalová, nervová, vylučovací, trávicí, dýchací, cévní a pohlavní soustava živočichů • systém a evoluce živočichů	***EV*** - *Problematika vztahů organismů a prostředí* - *Člověk a životní prostředí* - *Životní prostředí regionu a České republiky*

• charakterizuje základní typy chování živočichů • zhodnotí problematiku ohrožení živočišných druhů a možnosti jejich ochrany	• etologie jako vědní obor • správně používá etologické pojmy • rozlišuje základní typy chování živočichů • popíše způsoby komunikace živočichů a uvede příklady • zhodnotí problematiku ohrožení živočišných druhů a možnosti jejich ochrany	• etologie, historie etologie • podněty, spouštěč, klíčový podnět • konfliktní, instinktivní, komfortní chování • učení a jeho druhy • komunikace mezi živočichy • základy populační ekologie a její vztah k ochraně populací • ochrana druhů a ochrana biotopů • maloplošné a velkoplošné území ochrany přírody • zákony a další legislativní normy na ochranu přírody • mezinárodní úmluvy ochrany přírody • červené knihy, záchranné chovy, transfery, plemenné knihy • role ZOO v ochraně druhů	***EV*** *- Problematika vztahů organismů a prostředí* *- Člověk a životní prostředí* *- Životní prostředí regionu a České republiky*

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
GENETIKA			
Žák: • využívá znalosti o genetických zákonitostech pro pochopení rozmanitosti organismů	Žák: • Detailně popíše stavbu a funkci nukleových kyselin • popíše průběh replikace a transkripce včetně některých posttranskripčních úprav • podrobně objasní princip proteosyntézy • vysvětlí podstatu dědičnosti znaků vázaných na pohlaví • vysvětlí podstatu dědičnosti kvantitativních znaků • objasní princip vazby genů a • z toho vyplývajících skutečností • popíše genetické zákonitosti v autogamické a panmiktické populaci • řeší genetické příklady	• molekulární a buněčné základy dědičnosti • dědičnost a proměnlivost • genetika člověka • vazba genů, Morganovo číslo • genetika populací	**Ch –** nukleové kyseliny - 3. ročník **Ch –** aminokyseliny - 3. ročník

Seminář ze zeměpisu – vyšší gymnázium

Obsahové vymezení

Předmět seminář ze zeměpisu je součástí vzdělávacích oblastí Člověk a příroda a Člověk a společnost z RVP G. Zahrnuje obsah vzdělávacího oboru Geografie a integruje obsah vzdělávacího oboru Geologie a i části vzdělávací oblasti Informatika a informační komunikační technologie. Integruje také průřezová témata, zvláště Výchovu k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchovu a Multikulturní výchovu. Významným rysem tohoto předmětu je vysoká míra překrývání a mezipředmětových vztahů s jinými obory ve škole (matematika, fyzika, biologie, dějepis, základy společenských věd apod.). Tento komplexní přístup zeměpisu naučí žáky pracovat v širším okruhu vzájemných tematických souvislostí a s více zdroji informací. Zeměpis je předmět studující krajinnou sféru jako soubor přírodního prostředí a lidské společnosti. Zabývá se vzájemnými vztahy přírodních, společenských a technických jevů a procesů na Zemi v reálném čase. Je nenahraditelný v objasňování vazeb mezi přírodou a lidskou společností. Specifikem zeměpisu je jeho regionální přístup k řešeným problémům, kdy zeměpisné poznání je spjato s konkrétní oblastí. Důležitou roli hraje i místní oblast. Zeměpis prohlubuje orientaci v dnešním světě a dotváří vlastní charakter žáků a zodpovědnost za jejich chování vůči jejich okolí. Během studia žáci:

- získají základní vědomosti o Zemi, krajinné sféře, krajině
- uvědomí si význam přírodních podmínek pro lidskou společnost
- získají představu o jedinečnosti objektů, jevů a procesů v krajinné sféře
- chápou zákonitosti a vzájemnou podmíněnost zeměpisného prostředí
- uvědomí si regionální rozdíly jednotlivých kontinentů
- rozpoznají významné státy, jejich zřízení, hospodářství, obyvatelstvo a kulturu
- získají komplexní znalosti o poměrech v naší vlasti, o jejím postavení v Evropě a ve světě
- dokáží pracovat s informačními materiály (mapami, statistikami, textem, médii, ovládají digitální technologie apod.)
- posuzují a srovnávají příslušné informační zdroje a využívají je v praktických situacích
- dokáží se orientovat v současném světě a v problémech současného lidstva
- uvědomí si civilizační rizika a spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi
- získají toleranci, důvěru a pochopení pro odlišnosti lidí z různých částí světa

Zeměpis umožňuje žákům se orientovat v současném světě a v problémech současného lidstva, umožňuje také si uvědomovat civilizační rizika a spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi, vztah lidí k přírodnímu i společenskému prostředí.

Do vyučovacího předmětu Seminář ze zeměpisu jsou zahrnuta následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
- Sociální komunikace
- Morálka všedního dne

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Globalizační a rozvojové procesy
- Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
- Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce
- Žijeme v Evropě

Multikulturní výchova (MkV):

- Základní problémy sociokulturních rozdílů
- Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

Environmentální výchova (EV):

- Problematika vztahů organismů a prostředí
- Člověk a životní prostředí
- Životní prostředí regionu a České republiky

Mediální výchova (MedV):

- Mediální produkty a jejich významy
- Role médií v moderních dějinách

Časové vymezení

- Oktáva a 4. ročník- 2 hodiny týdně

Organizační vymezení

Ve výuce jsou používány učebnicové tituly schválené MŠMT. Materiálové vybavení pro výuku zahrnuje nástěnné mapy, atlasy, globus, odborné publikace, geografické časopisy a videosnímky. Kromě frontální výuky s použitím tradičních zeměpisných pomůcek se uplatňují další formy výuky ve dvojicích, skupinách a s využitím audiovizuální techniky, internetu, encyklopedií atd. Veškerý soubor didaktických technik usiluje motivovat žáky pro další učení a směřuje ke kritickému přístupu k různým zdrojům informací. Výuka probíhá v kmenových učebnách, v případě projektové výuky jsou využívány multimediální učebny. Terénní výuka se uskutečňuje v podobě zeměpisných cvičení a pozorování v bezprostředním okolí školy, komplexní geografická exkurze ve vybraných vzdálenějších lokalitách.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vědomosti, dovednosti, návyky, postoje a hodnoty osvojované v zeměpise tvoří nedílné východisko pro vnímání, osvojování klíčových kompetencí a pro orientaci v nich.

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává žákům úlohy, referáty nebo anotace, při jejichž řešení nebo tvorbě žáci vyhledávají, zpracovávají, třídí a hodnotí informace a data z širších informačních zdrojů
- denní tisk, odborné encyklopedie, časopisy, internet, rozhlas, televize aj.

- motivuje žáky k prezentaci krátkých aktualit nebo referátů, ve kterých propojují získané poznatky ze znalostmi z ostatních vzdělávacích oblastí s důrazem na aktuální domácí a mezinárodní dění
- pokládá žákům otázky vztažené ke způsobu a příčinám různých přírodních procesů a společně hledají řešení otázek a adekvátní odpovědi

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- spolu s žáky provádí analýzu problémových zeměpisných témat a spolu se žáky nalézá způsoby řešení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vyžaduje na žácích pojmenování problémů či vlastních názorů na konkrétní témata přírodního a společenského prostředí, žáci tak musí uvádět skutečnosti, ze kterých vyvozují své úsudky, vytvářejí si vlastní názory, formulují vlastní rozhodnutí a uplatňují v jednání své názory
- vede s žáky řízený dialog, a tím přispívá k tomu, že žáci vyjadřují své myšlenky a názory v logických postupných krocích

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vyžaduje na žácích pojmenování problémů či vlastních názorů na konkrétní témata přírodního a společenského prostředí, žáci tak musí uvádět skutečnosti, ze kterých vyvozují své úsudky, vytvářejí si vlastní názory, formulují vlastní rozhodnutí a uplatňují v jednání své názory
- vede s žáky řízený dialog, a tím přispívá k tomu, že žáci vyjadřují své myšlenky a názory v logických postupných krocích

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- navrhuje úlohy nebo projekty, které vyžadují spolupráci žáků, a tím vede žáky k tomu, že chápou potřebu efektivní spolupráce
- vede žáky k diskuzi a obhajobě svého názoru na dané téma
- vede žáky k vytváření vztahu k odpovědnému přístupu k práci své i druhých, k přijímání zodpovědnosti za výsledky jejich činnosti

Kompetence občanské

Učitel:

- prezentuje fakta a argumenty pro utváření postojů a hodnot, které respektují rovnoprávnost všech lidí. Na základě informací si žák uvědomuje a respektuje kulturní, sociální a náboženskou různorodost lidské populace
- uvádí, vysvětluje, objasňuje a zdůvodňuje žákům na konkrétních příkladech nutnost ochrany životního prostředí, žáci pociťují zodpovědnost za zachování životního prostředí

- vede žáky k bezpečné orientaci a pohybu v terénu, a tím přispívá k jeho odpovědnému chování za mimořádných událostí
- v politické geografii a souvisejícím učivu zdůrazňuje principy demokracie a jejich přednosti oproti jiným formám vlády

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby osvojené vědomosti a návyky dokázali uplatnit v osobním i profesním životě

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky, aby ovládali potřebnou sadu digitálních zařízení, mapových aplikací a služeb, využívá je při školní práci v hodině zeměpisu; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění potřeby studentů, pomáhá studentům vyhledávat informace o místech, plánovat trasy, ubytování, spoje
- • prezentuje, jak získat, posoudit, spravovat, sdílet a sdělovat data, informace a digitální obsah v různých formátech; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; v zeměpisu pomáhá žákům tvořit grafy, tabulky
- • pomáhá žákům vytvářet, vylepšovat a propojovat digitální obsah v různých formátech a vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků; tyto schopnosti lze využít při tvorbě tematických výukových map
- • posoudí, jak se leze vyrovnat s proměnlivostí digitálních technologií a jak vývoj technologií ovlivňuje různé aspekty života jedince a společnosti a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy; v politické geografii a ekologii rozlišuje pravdivá a falešná mediální sdělení
- • vede žáky, aby předcházeli situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí a jednali eticky, s ohleduplností a respektem k druhým

Vyučovací předmět: ***SEMINÁŘ ZE ZEMĚPISU***

Ročník: **oktáva, 4. ročník**

Očekávané výstupy RVP ZV/G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
REGIONÁLNÍ GEOGRAFIE			
Žák: • zhodnocuje význam jednotlivých regionů ve světě i v rámci ČR • registruje změny ve významu regionů • regiony posuzuje komplexně díky získanému přehledu ze zeměpisu • zapojuje i příbuzné předměty a celkové zkušenosti	Žák: • rozčleňuje svět na větší i menší regiony • popíše charakter a význam jednotlivých regionů • rozčleňuje ČR na kraje i regiony NUTS	**REGIONY** • Regiony Ameriky, Afriky, Austrálie, Asie, Evropy • Regiony ČR	***VMEGS*** *Žijeme v Evropě* *Pomůcky: atlasy, internet*
POLITICKÁ GEOGRAFIE			
Žák: • uvádí příklady států s různými státními zřízeními • pojmenovává různé politické a hospodářské integrace • určuje cíle těchto organizací • popisuje problémy, které řadu zemí uvrhly do občanské války nebo války se sousedními státy • uvádí příklady mnohonárodnostních států, menšin, kořeny separatismu	Žák: • orientuje se v různých formách vlády jak demokratických, tak autokratických režimů, rozlišuje typy monarchií, vnitřní členění států – federace, unitární státy • orientuje se v politických a hospodářských názvech organizací • popisuje jejich význam • lokalizuje problémové oblasti • odhaluje příčiny konfliktů	• Politická zřízení a formy vlády • Hospodářské a politické integrace • Nevládní organizace • Oblasti konfliktů, porušování lidských práv •	***MkV*** *Základní problémy sociokulturních rozdílů* ***MdV*** *Morálka všedního dne* ***MedV*** *– Účinky mediální produkce a vliv médií, Role médií v moderních dějinách* **D –** Koloniální systém Světové války. Pád železné opony *Pomůcky: atlasy, mapy, internet, časopisy, encyklopedie*

FYZICKÁ GEOGRAFIE

Žák: • zdůvodňuje možnosti vzniku různých reliéfů • porovnává odolnost hornin a možnosti eroze • lokalizuje na mapě • světa zajímavá místa charakteristická svým rázem krajiny • zhodnotí význam vody v krajině • rozlišuje hydrologické zdroje • popisuje vlastnosti a děje v oceánské vodě • vyhodnocuje vliv vody a koloběhu vody na klima • orientuje se v meteorologických pojmech • objasňuje vliv počasí a podnebí na rostlinstvo a živočišstvo • popisuje vznik půd a půdotvorné činitele	Žák: • popisuje stavbu Země, pohyb desek hlavní • vyhledává na mapě zajímavá místa, často národní parky formované geologickými silami • geologii propojuje s hydrologií • vnímá vodu jako zdroj života, erozního činitele a meteorologického činitele • analyzuje klimatologické činitele, jejich vlivy • popisuje vznik počasí • orientuje se v názvech světových biomů, rozlišuje je • posuzuje vlivy předchozích přírodních činitelů na vegetaci a živočišstvo jednotlivých lokalit • vyhledává národní parky	**LITOSFÉRA** • Endo a exogenní činitelé **GEOMORFOLOGIE** • Tvary zemské krajiny **HYDROLOGIE PEVNIN A OCEÁNŮ** **KLIMATOLOGIE A METEOROLOGIE** • Všeobecný oběh atmosféry **BIOGEOGRAFIE** • Biomy, národní parky, endemiti **PEDOGEOGRAFIE** • Půdotvorní činitelé, typy a druhy půd **OCHRANA PŘÍRODY**	**F –** tlak, teplota **Bi –** geologie **Bi** – botanika, zoologie ***EGS,EV*** *Světové organizace na ochranu přírody* *Definice krajiny, složky ekosystémů krajiny* *Pomůcky: atlasy, mapy, internet, časopisy, encyklopedie*

SOCIOEKONOMICKÁ GEOGRAFIE

Žák: • rozlišuje populace podle věku, zaměstnanosti, jazyků, náboženství, národnostní příslušnosti • charakterizuje vývoj populace v historických epochách • hodnotí vliv jednotlivých odvětví hospodářství na životní úroveň obyvatel • popíše kladné i záporné aspekty globalizace	Žák: • orientuje se v pojmech týkajících se struktury a vývoje populace • uvádí příklady velkých i malých skupin obyvatelstva odlišujících se od okolí jazykovou či náboženskou příslušností • rozlišuje pojmy: nacismus, fašismus, šovinismus, xenofobie • rozděluje hospodářství na různá odvětví, posuzuje vliv přírodních, společenských i politických aspektů na rozvoj hospodářství	**DEMOGRAFIE** • Lidské populace • Lidská sídla **HOSPODÁŘSTVÍ** • Zemědělství • Průmysl • Doprava • Energetika • Služby • Cestovní ruch	***MkV*** *Základní problémy sociokulturních rozdílů* **ZSV –** Světová náboženství ***OSV*** *Spolupráce a soutěž* ***VMEGS*** *Globální problémy, jejich příčiny a důsledky* ***MedV*** *Účinky mediální produkce a vliv médií, Role médií v moderních dějinách*

ZEMĚ, VESMÍR, SLUNEČNÍ SOUSTAVA			
Žák • posoudí a na základě předchozího studia zhodnotí vliv pohybů Země na střídání ročních období • uvádí příklady rozdílů v místních časech na celé Zemi i v rámci naší republiky • porovnává planetu Zemi s ostatními planetami sluneční soustavy	Žák: • objasní slovem i náčrtkem pohyby Země, výšku Slunce nad obzorem v různých ročních obdobích na různých • místech světa • orientuje se v měření času v různých pásmech • používá s porozuměním pojmy týkající se měření času • rozlišuje planety podle složení, podle délky oběhu • porovnává náš Měsíc s měsíci ostatních planet	**ZEMĚ VE VESMÍR** • Sluneční soustava • Hvězdy • Planety • Komety • Asteroidy • Měsíce **TVAR ZEMĚ, POHYBY ZEMĚ** • Tvar země • Zeměpisná šířka a délka • Revoluční pohyb • Roční období • Rotační pohyb • Časová pásma	**F –** astronomie *Pomůcky: (atlasy, mapy, internet, tabulky, literatura)*
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, DIGITALIZACE V ZEMĚPISU, TERÉNNÍ VYUČOVÁNÍ			
Žák: • používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i digitální podobě pro řešení geografických problémů • orientuje se s pomocí map v krajině • používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii • čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje	Žák: • používá s porozuměním základní pojmy: zdroje geografických dat, internet, grafické vyjádření v mapě i mimo ni, terénní průzkum, statistika, geografický informační systém (GIS), dálkový průzkum Země • vyhledává informace z různých zdrojů – knihy, internet, rejstřík atlasu, • orientuje se v grafech v atlasu • používá s porozuměním základní pojmy: glóbus, mapa, plán, obsah a měřítko mapy, výškopis, polohopis, legenda mapy, vysvětlivky mapy, nadmořská výška, vrstevnice, zeměpisné souřadnice	**PRÁCE S MAPAMI A DALŠÍMI ZDROJI INFORMACÍ** • informační a dokumentační zdroje v geografii • základy geografické kartografie a topografie • aplikace kartografických a topografických znalostí	***POMŮCKY*** *různé druhy textů, encyklopedie, slovníky, grafy, tabulky, obrázky, statistické prameny* ***EV–*** *Člověk a životní prostředí* ***OSV*** *–Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - Spolupráce a soutěž* ***MedV*** *– digitální dokumenty jako zdroj informací* *Tvorba vlastních digitálních dokumentů*

	• rozlišuje mezi plánem a mapou, objasní příčinu zkreslení • rozlišuje druhy map podle měřítka a obsahu • aplikuje měřítko mapy na výpočet skutečných vzdáleností na mapách • čte a přiměřeně interpretuje informace z různých druhů plánů a map • načrtne vlastní plánek, schematickou mapu		

Ekonomický seminář – vyšší gymnázium

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Ekonomický seminář vychází ze vzdělávacích oblastí Člověk a svět práce, Člověk a společnost a dále také Matematika a její aplikace a Informatika.

Do vyučovacího předmětu Ekonomický seminář jsou zahrnuta následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
- Sociální komunikace
- Morálka všedního dne
- Spolupráce a soutěž

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Globalizační a rozvojové procesy
- Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
- Žijeme v Evropě

Mediální výchova (MedV)

- Mediální produkty a jejich významy
- Uživatelé
- Účinky mediální produkce a vliv médií
- Média a mediální produkce

Vyučovací předmět Ekonomický seminář je určen především pro žáky, kteří budou potřebovat základní orientaci v ekonomické problematice v úvodu svého vysokoškolského studia nebo chtějí získat další znalosti a dovednosti z ekonomiky pro vlastní podnikání či využití v pracovním procesu a v běžném každodenním životě.

Seminář vede k procvičování a prohlubování vědomostí, dovedností a postojů ze společenských věd, matematiky, informatiky. V rámci vyučovacího předmětu je žákům naznačena provázanost jednotlivých oborů. Důležitým prvkem je vytváření vlastních postojů ke světu a současným socioekonomickým tématům. Výuka vede rovněž k tvůrčímu a samostatnému myšlení.

Učivo je strukturováno do dvou základních bloků. V prvním bloku, který je svou povahou převážně praktický, učivo reflektuje reálné situace běžné činnosti podniků a institucí (právní formy podnikání, činnosti malých a středních firem, personalistika, daňová problematika, propagace atd.). Přináší prostor pro procvičení konkrétních problémů a situací v návaznosti na učivo ZSV sexty a 2. ročníku. Druhý, rozsahem výrazně menší blok, je převážně teoretický a je zaměřen na systematizaci učiva teoretické ekonomie (základní ekonomické kategorie, základní pojmy tržní ekonomiky a národní hospodářství – maturitní zkouška ze ZSV, přijímací zkoušky na VŠ).

Časové vymezení

Předmět Ekonomický seminář je řazen jako jednoletý volitelný seminář v oktávě a 4. ročníku s hodinovou dotací 2 hodiny týdně.

Organizační vymezení

Výuka předmětu probíhá v odborných učebnách, které jsou vybaveny potřebným hardwarem a softwarem.

Převažují metody aktivizující, kterými je žák nucen při získávání vědomostí a dovedností vyvinout vlastní úsilí. Pasivní metody jsou chápány pouze jako doplňkové. Kromě klasických metod jako je výklad, přednáška, řízený rozhovor a cvičení, jsou používány metody, které vyžadují samostatnou aktivitu ze strany žáka (vyhledávání aktuálních ekonomických informací a statistických dat, sledování a komentování současné ekonomické situace), tvorba právních dokumentů a smluv, vyplňování tiskopisů a pracovních listů. Výuka probíhá převážně formou praktických cvičení a rovněž formou krátkodobých či dlouhodobých projektů. Pracuje se s příklady ze současného ekonomického dění, ze kterých žáci vybírají podstatné rysy a snaží se abstrahovat od nepodstatných vlivů. Ve výuce je využíván internet, finanční kalkulačky, denní tisk, odborný tisk a další zdroje informací. Výuka může být obohacena odbornými exkurzemi či zapojením odborníků z praxe do výuky

Žáci uplatňují doposud získané dovednosti a rozšiřují je o další zajímavá témata, která je budou v budoucnu provázet každý den, a propojují je do funkčního celku. Jsou schopni dosažené výsledky správně prezentovat, diskutovat o nich, přijímat konstruktivní kritiku stejně jako ji rozdávat, přičemž respektují zásady etiky i legislativy.

Pravidla hodnocení výsledků vzdělávání žáků jsou součástí školního řádu. Hodnotí se stupeň porozumění probrané látky a zejména schopnost poznatky aplikovat v praxi, ale i forma vyjadřování a vystupování, samostatnost při plnění zadaných úkolů, provádí vyučující i žáci navzájem a nechybí vlastní sebehodnocení. Hodnocení musí být průběžné a mělo by žáky motivovat ke zlepšování jejich dovedností.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáka tak, aby si sám plánoval a organizoval učení a pracovní činnost s ním spojenou a reflektoval procesy učení a myšlení
- vede žáka tak, aby využíval různé strategie učení
- vede žáka k užívání správné odborné terminologie
- vede žáka k systematickému pojetí procesu zpracovávání a vyhodnocování informací
- motivuje žáka k přehodnocení vlastní práce, přijímání kritiky a poučení se z vlastních chyb

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáka ke správnému rozpoznání problémů, jejich rozčlenění na části a k efektivní práci s nimi
- podněcuje v žácích snahu o samostatné nalezení řešení problémů
- podněcuje žáka, aby kriticky interpretoval získané poznatky, ověřoval je a nacházel pro svá tvrzení argumenty
- vede žáka k prezentování a obhajobě vlastních názorů
- usměrňuje žáky v jejich samostatných projevech k jasnému, srozumitelnému i věcně správnému vyjadřování

- rozvíjí u žáků logické myšlení, hledání vztahů, souvislostí

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáka k užívání odborného jazyka a vhodných symbolických a grafických vyjádření informací
- vyžaduje od žáků střídmé, jasné a logicky strukturované vyjádření
- vede žáka ke srozumitelnému vyjadřování, přiměřenému danému kontextu, k prezentaci sebe a vlastní práce před publikem
- vytváří v hodinách prostor pro diskusi
- motivuje žáka k umění naslouchat názorům druhých a respektovat tyto názory

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- nabádá žáka k zodpovědnému přístupu k předmětu, řešení úkolů i k jiným každodenním činnostem
- vyžaduje dodržování dohodnutých pravidel chování
- směřuje žáka k posouzení vlastních možností, a tím i k orientaci na další studium
- vytváří atmosféru demokracie a přátelství
- vede žáka ke schopnosti objektivně posuzovat a ohodnotit sebe i ostatní
- předkládá možnosti vhodných reakcí na různé situace
- vede žáka ke schopnosti adaptovat se na měnící životní i pracovní podmínky
- rozvíjí u žáků vlastní úsudek, samostatnost v rozhodování a odolávání mediálním tlakům

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáka k jednání v souladu s morálními principy a k uplatňování demokratického přístupu
- motivuje žáka ke sledování aktuální socioekonomické a politické situace ČR i ve světě
- vytváří příležitosti, aby žáci o vybraných problémech diskutovali
- vede žáka k prezentaci vlastních myšlenek a názorů
- upevňuje u žáka vědomí zodpovědnosti za výsledky vlastní činnosti a za včasné plnění úkolů

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- vede žáka tak, aby získával a vyhodnocoval informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech a s ohledem na své potřeby a předpoklady rozhodoval o svém vzdělávání a profesní orientaci
- pomáhá žákovi rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s jeho skutečnými možnostmi
- vede žáka k rozvržení práce a řešení úkolů tak, aby dosáhl cíle úměrně času a vlastním silám
- podporuje inovace, vlastní iniciativu a tvořivost žáků a schopnost samostatného rozhodování
- vede žáka tak, aby byl schopen přizpůsobit se měnícím se podmínkám
- vede žáka tak, aby se orientoval v pracovněprávní problematice
- vede žáka tak, aby rozuměl základním principům fungování tržního systému a globalizované ekonomiky
- vede žáka k osvojení si základních vědomosti a dovednosti potřebných pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit
- vede žáka tak, aby si byl vědom důležitých faktorů a rizik působících při realizaci podnikatelských záměrů

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáka k ovládání potřebné sady digitálních zařízení, aplikací a služeb, k jejich využívání při školní práci a při zapojení do veřejného života; instruuje žáka, aby digitální technologie a způsob jejich použití nastavoval a měnil podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby
- vede žáka k vytváření, vylepšování a propojování digitálního obsahu v různých formátech; podporuje žáka k vyjadřování se pomocí digitálních prostředků

Předmět rozvíjí zejména kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám.

Vyučovací předmět: ***Ekonomický seminář***

Ročník: **4. ročník a oktáva**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Poznámky
Žák: • rozlišuje a porovnává praktické využití jednotlivých forem podnikání, posoudí, která forma podnikání je v konkrétní situaci nejvýhodnější • posoudí výhody a rizika podnikání v porovnání se zaměstnáním • uvede, jak postupovat při zakládání vlastní podnikatelské činnosti a jak zažádat o živnostenské oprávnění • posoudí profesní poptávku na českém i evropském trhu práce a pružně na ni reaguje dalším vzděláváním • vyhotoví potřebnou dokumentaci pro přijímací řízení k dalšímu studiu i ve zvolené profesi • vhodně prezentuje vlastní osobu a práci, vhodně vystupuje při přijímacím pohovoru nebo konkurzu • uvede postup, jak uzavřít pracovní smlouvu a podat výpověď • uvede svá pracovní práva a vyžaduje jejich respektování od ostatních, respektuje své pracovní povinnosti • volí bezpečné pracovní postupy, šetrné k životnímu prostředí, používá adekvátní pracovní pomůcky	Žák: • jmenuje právní formy podnikání • popíše a rozliší založení a vznik podniku • zpracuje jednoduchý podnikatelský záměr • vyhledá informace v živnostenském zákoně, občanském zákoníku a zákoně o obchodních korporacích • orientuje se v zákoníku práce • popíše způsoby a uvede důsledky vzniku a zániku pracovního poměru • sestaví potřebné dokumenty • vysvětlí základní úkoly a povinnosti organizace při zajišťování BOZP, dodržuje ustanovení týkající se BOZP • uvede příklady bezpečnostních rizik, nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci • poskytne první pomoc při úrazu na pracovišti • uvede povinnosti zaměstnance i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu • popíše metody výběru zaměstnanců • charakterizuje jednotlivé metody hodnocení a odměňování zaměstnanců	**PRÁVNÍ FORMY PODNIKÁNÍ V ČESKÉ REPUBLICE** • Podnikání – podnik, podnikatel, právní formy podnikání, vznik a zánik podniku • Živnostenské podnikání – druhy živností, podmínky provozování, vznik a zánik živnosti • Obchodní korporace – charakteristika osobních a kapitálových obchodních společností **ZAMĚSTNANCI** • Trh práce • Právní předpisy, pracovní smlouva, vznik a ukončení pracovního poměru • Bezpečnost a ochrana zdraví při práci • Získávání zaměstnanců • Hodnocení zaměstnanců • Odměňování zaměstnanců, plat a mzda • Zdravotní a sociální pojištění	***OSV*** **ZSV** 2. roč., sexta Praktické cvičení – založení s.r.o., případně živnosti (podnikatelský záměr + postup založení společnosti/živnosti, komunikace s úřady) **ZSV** 3. roč., septima Praktické cvičení – přijímací pohovor, pracovní smlouva, výpověď, výpočet mzdy a odvodů ze mzdy ***OSV*** ***VMEGS***

• chová se poučeně a adekvátně situaci v případě pracovního úrazu • rozlišuje základní typy daní, rozlišuje, na které jeho činnosti se zdaňovací povinnost vztahuje • uvede, jakým způsobem podá daňové přiznání především k dani z příjmu, jak provede základní výpočty daní a zjistí výši sociálního a zdravotního pojištění • navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky (spoření, produkty se státním příspěvkem, cenné papíry, nemovitosti aj.), vybere nejvhodnější produkt pro investování volných finančních prostředků a vysvětlí proč • na příkladu vysvětlí, jak uplatňovat práva spotřebitele (při nákupu zboží a služeb, včetně produktů finančního trhu) • vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby • vybere nejvýhodnější úvěrový produkt s ohledem na své potřeby a zdůvodní svou volbu, posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení • vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN	• zhodnotí vhodnost použití motivačních teorií na jednotlivé pracovníky podniku • provádí základní mzdové výpočty (složky mzdy, hrubá mzda, čistá mzda, výpočty zák. pojištění, zdanění příjmů) • vysvětluje správně základní daňové pojmy • vyjádří schematicky daňový systém v ČR • vymezuje účastníky daňového řízení, rozliší plátce a poplatníka daně • vyplní daňové přiznání • získává a využívá informace z otevřených zdrojů • vysvětlí význam a zásady vedení daňové evidence • zná náležitosti daňového dokladu • objasní význam a funkci účetnictví, rozlišuje aktiva a pasiva • na příkladech vysvětlí postup při vyřizování reklamace, uvádí podmínky a postupy reklamace, • vysvětlí význam a úkoly marketingu, vybere vhodný reklamní prostředek pro určitý produkt, firmu, společnost • charakterizuje nejběžnější druhy úvěrů • charakterizuje jednotlivé druhy cenných papírů	**DANĚ** • Fiskální politika státu a státního rozpočtu • Daňová soustava České republiky, daň, funkce daně • Přímé daně – rozdělení, charakteristika • Nepřímé daně – rozdělení, charakteristika **EVIDENCE A ČINNOST MALÝCH FIREM** (VYBRANÉ PROBLÉMY) • Daňová evidence • Účetnictví – právní úprava, princip podvojnosti a souvztažnosti • Propagace – propagace, propagační akce, marketing, mark. koncepce, mark. mix • Ochrana spotřebitele – právní předpisy, reklamace • Úvěr, investice, cenné papíry	**ZSV 2.** ročník, sexta (***OSV*** ***VMEGS*** ***MedV*** Praktické cvičení – daň z příjmu fyzických osob – daňové přiznání, případně výpočet dph Praktické cvičení – deník příjmů a výdajů (peněžní deník), pomocné knihy DE, výpočet úvěru, propagační akce **M** 4. ročník, oktáva (závislosti a funkční vztahy – finanční matematika)

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Poznámky
Žák: • na základě aktuálních mediálních informací posoudí vliv nejdůležitějších ekonomických ukazatelů (inflace, úroveň HDP, míra nezaměstnanosti) na změny v životní úrovni občanů • vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na příjmy obyvatelstva, vklady a úvěry, dlouhodobé finanční plánování a uvede příklady, jak důsledkům inflace zabránit	Žák: • správně používá základní ekonomické pojmy • pojmenuje běžné věci a činnosti ekonomickými pojmy • odůvodní nutnost přerozdělování hrubého domácího produktu • posoudí správně vliv ceny na nabídku a poptávku • popíše fungování tržního mechanismu • popíše možné příčiny nezaměstnanosti, navrhne možnost jejího řešení • vysvětlí vývoj inflace podle aktuálního ekonomického vývoje	**OPAKOVÁNÍ UČIVA** ZÁKLADNÍ EKONOMICKÉ KATEGORIE • potřeba, spotřeba, statky, služby, životní úroveň, hospodářský proces ZÁKLADNÍ POJMY TRŽNÍ EKONOMIKY • zboží, peníze, nabídka, poptávka, trh, tržní mechanismus NÁRODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ • státní rozpočet, sektory, odvětví, obory, nezaměstnanost, inflace	**ZSV** 2. roč., sexta (ekonomie a ekonomika) On-line testy

Cvičení z českého jazyka

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Cvičení z českého jazyka vychází ze obsahu vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Prostřednictvím vyučovacího předmětu Cvičení z českého jazyka využívají žáci znalostí jazyka při komunikaci v různých typech mluvených i psaných textů. Osvojení a upevnění jazykových schopností a dovedností je důležité nejen pro studium češtiny, ale i ostatních předmětů, je též nepostradatelnou součástí každodenní komunikace.

Průřezová témata předmětu Cvičení z českého jazyka odpovídají průřezovým tématům zařazeným do předmětu Český jazyk a literatura.

Prostřednictvím předmětu Cvičení z českého jazyka si žáci upevňují a rozšiřují své poznatky a znalosti o národním jazyce, jeho rozvrstvení, o dalších světových jazycích a jejich dělení, o zvukové a grafické stránce jazyka, obecně o stylistice, funkčních stylech a slohových útvarech, o slohových útvarech prostěsdělovacího stylu (1. ročník a kvinta), syntaxi, pravopisu a odborném stylu a jeho útvarech (3. ročník a septima).

Časové vymezení

Vyučovacímu předmětu Cvičení z českého jazyka je 1. a ve 3. ročníku věnována 1 hodina týdně.

Organizační vymezení

K výuce je používána učebnice v kombinaci s dalšími doprovodnými výukovými materiály, např. pracovními listy, multimediálními výukovými programy.

Dosažení cíle předmětu Cvičení z českého jazyka jsou přizpůsobovány také metody vyučování. Kromě frontální výuky jsou zařazovány do výuky také prvky skupinové spolupráce a komunikačních aktivit, čímž je žákovi umožněno prohlubování poznatků o systému českého jazyka.

K upevňování a prověřování nabytých poznatků zařazuje učitel do výuky diktáty, pravopisná cvičení, všestranné jazykové rozbory a slohové práce.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence rozvíjené v předmětu Český jazyk a literatura jsou dále prohlubovány v předmětu Cvičení z českého jazyka.

Vyučovací předmět: ***Cvičení z českého jazyka***

Ročník: **1. ročník, kvinta**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
ZÁKLADNÍ POJMY JAZYKOVĚDY, NÁRODNÍ JAZYK			
Žák: • při analýze vybraných textů popíše základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence • odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně jich využívá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací	Žák: • rozlišuje složky nauky o jazyce • pomocí vhodných příkladů vysvětlí pojem jazyk a řeč • vysvětlí pojem mateřský jazyk a zařadí jej do skupiny slovanských jazyků • rozliší v textu spisovné a nespisovné výrazy • vyhledá v textu slova z oblasti nářečí, slangu, argotu, obecné češtiny • vyhledá potřebné informace ve vhodných příručkách a dalších zdrojích (internet, interaktivní slovníky, výukové programy atd.)	**OBECNÉ PONAUČENÍ O JAZYKU A ŘEČI** • řeč a jazyk, myšlení a jazyk • jazykověda a její disciplíny • historie české jazykovědy • čeština – jazyk národní a jazyk mateřský • národní jazyk a jeho útvary (spisovná a nespisovná čeština, hovorová čeština, nářečí, interdialekty, slang, argot) • čeština a slovanské jazyky • zdroje informací – internet, slovníky, encyklopedie • druhy jazykovědných příruček	***OSV*** - *Sociální komunikace* **Z –** geografie Evropy **Z** – topografie V průběhu celého školního roku budou operativně s ohledem na charakter učiva zařazovány následující metody a postupy: - práce s textem - skupinová práce - hra - soutěž - diktát - pravopisné cvičení - testy - všestranné jazykové rozbory apod. Zvláštní důraz bude kladen na procvičování látky probrané ve vyučovacích hodinách.

HLÁSKOSLOVÍ A PÍSEMNÁ STRÁNKA JAZYKA

Žák: • v mluveném projevu ovládá • zásady spisovné výslovnosti a pro účinné dorozumívání • vhodně užívá zvukové prostředky řeči (modulace síly, výšky hlasu a tempa řeči; umístění přízvuků a pauz, správné frázování • v mluveném projevu vhodně užívá nonverbálních prostředků řeči • v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možností • grafického členění textu	Žák: • žák odlišuje hlásku a písmeno, hlásku a foném a samohlásku a souhlásku • správně vyslovuje souhláskové skupiny • v mluveném projevu vhodně a účinně používá slovní přízvuk a rozumí úloze melodie, • důrazu, tempa a pauzy ve větě • spisovnou výslovnost řadí k vnějšímu kultivovanému • projevu vzdělaného člověka • správně tvoří spisovné tvary a vědomě je používá • aplikuje pravidla psaní i/y ve vyjmenovaných slovech a ve shodě přísudku s podmětem, správně užívá pravidla psaní ě/je, předpon s-, z-, vz- i • souhláskových skupin, správně píše běžně používané zkratky, značky i běžná přejatá slova • funkčně využívá pravopisné příručky k nalezení potřebných informací	**ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA** • hláska a foném • systém českých samohlásek a souhlásek • zvukové prostředky souvislé řeči (přízvuk, tempo, pauzy, melodie) • zásady spisovné výslovnosti **GRAFICKÁ STRÁNKA JAZYKA** • písmeno • písmo, jeho vznik a druhy, jeho historický vývoj **PRAVOPIS** • základní principy českého pravopisu a nejčastější odchylky od nich (psaní i/y, í/ý, psaní ě/je, psaní předpon s-, z-, vz-, psaní souhláskových skupin, psaní délky samohlásek, psaní • zkratek a značek, psaní slov přejatých)	**Hv** – tón **Bi** – člověk **SeD –** vznik a vývoj písma ***OSV*** - *Sociální komunikace* ***VMEGS*** - *Žijeme v Evropě*

STYLISTIKA			
Žák: • volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum; • rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit • používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu • v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny	Žák: • zpracovává projev v souladu s vlivem slohotvorných činitelů • rozezná jednotlivé funkční styly a ve vhodných textech najde jejich znaky • správně formuluje ústní blahopřání, vypravování, představování atd. • správně napíše vzkaz, inzerát, objednávku, zprávu, oznámení, osobní dopis, běžné vypravování atd. • správně vyplní poštovní poukázku, podací lístek, telegram • správně vyplní projektovou žádost	**STYLISTIKA** • slohová charakteristika výrazových prostředků • text a styl; členění textu a jeho signály; odstavec a další jednotky slohotvorní činitelé objektivní a subjektivní • komunikační strategie – adresnost, volba jazykového útvaru, prostředků • verbálních a neverbálních s ohledem na partnera; vyjadřování přímé a nepřímé, jazyková etiketa • funkční styly a jejich realizace v textech • monolog a dialog – výstavba dialogu, vztah otázka x odpověď • styl prostěsdělovací • mluvené útvary prostěsdělovacího stylu (vypravování, představování, telefonát, blahopřání, popis atd.) • psané útvary prostěsdělovacího stylu (vypravování, oznámení, pozvánka, dopis, žádost, popis atd.) • narativní postupy (řeč • přímá, nepřímá, nevlastní přímá, polopřímá) • tiskopisy, poštovní poukázky • vyplnění projektové žádosti	***OSV*** - *Sociální komunikace* Témata vycházejí z praktického života, z různých zájmových oblastí žáků a využívají mezipředmětové vztahy

Ročník: 3. **ročník, septima**

Očekávané výstupy RVP G	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
SKLADBA (SYNTAX)			
Žák: • využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědi a o druzích vět podle záměru mluvčího k vhodnému vyjádření myšlenky, k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědí a k odlišení záměru mluvčího • ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovotvorných a syntaktických principů českého jazyka • používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení; uplatní textové členění		**ZÁKLADNÍ POJMY OBORU** • klasická, valenční a textová skladba – procvičování • věta a souvětí **KLASICKÁ SKLADBA – ZÁKLADNÍ PRINCIPY VĚTNÉ STAVBY** • větné členy – procvičování • formální skladební vztahy (souřadnost, podřadnost, typy podřadnosti) - procvičování • věty, souvětí a jejich vztahy– procvičování **ZÁKLADY TEXTOVÉ SYNTAXE** • skladební přetíženost souvětí a vět jednoduchých – procvičování	**Nj, Aj, Fj, Rj, Šj –** souvětí a interpunkce, slovosled ***OSV*** - *Sociální komunikace* V průběhu celého školního roku budou operativně s ohledem na charakter učiva zařazovány následující metody a postupy: - práce s textem - skupinová práce - diktát - pravopisné cvičení - testy - všestranné jazykové rozbory apod
PRAVOPIS			
Žák: • ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovotvorných a syntaktických principů českého jazyka • v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu	Žák: • ve větě jednoduché i souvětí správně píše interpunkční znaménka • správně používá pravidla psaní přímé řeči	**INTERPUNKČNÍ ZNAMÉNKA** • čárka v souvětí – procvičování	**Nj, Aj, Fj, Rj, Šj –** souvětí, interpunkce

ODBORNÝ STYL			
Žák: • pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty • efektivně a samostatně • využívá informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet)	Žák: • napíše odborný, věcný popis • napíše výklad • napíše odbornou úvahu • vybírá vhodné, ověřené zdroje informací • sbírá a třídí fakta • při mluveném i psaném projevu používá odborné termíny	**ODBORNÝ STYL** • útvary odborného stylu • procvičování • kompozice a jazykové prostředky – procvičování • odborný popis – procvičování • výklad – procvičování • odborná úvaha – procvičování	Při analýze textů doporučujeme pracovat s odbornými články vztahujícími se k ostatním odborným předmětům (mezipředmětové vztahy).

Školní kapela

Vymezení

Vyučovací předmět Školní kapela vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura vzdělávacího oboru Hudební výchova.

Průřezová témata předmětu odpovídají průřezovým tématům zařazeným do předmětu Hudební výchova.

Kompetence rozvíjené v předmětu Hudební výchova jsou dále prohlubovány v předmětu Školní kapela.

Jde o předmět nepovinný.

Vyučovací předmět: ***Školní kapela***

Ročník: **Prima–kvarta**

Očekávané výstupy RVP ZV	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, poznámky
VOKÁLNÍ ČINNOSTI			
Žák: • uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	Žák: • buduje si svůj písňový repertoár • zazpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně	• vokální činnosti probíhají paralelně s instrumentálními činnostmi	***OSV*** - *Sebepoznání a sebepojetí* poznávání vlastního uměleckého cítění a ztotožňování se s ním
	• zaměřuje se na techniku zpěvu • pokusí se zazpívat dvojhlasou píseň	• upevňování vokálních dovedností • získaných v předchozích ročnících zdokonalení pěveckých dovedností	**Bi** – biologie člověka – hlasové ústrojí hlasová hygiena
	• pokouší se o stylový přednes podle charakteru písně • pokusí se interpretovat píseň svého oblíbeného zpěváka • snaží se stylově správně interpretovat písně různých žánrů	• písně různých žánrů (jazz, lidová h., rock…) • písně 60. – 90. let v české a světové hudbě	**AJ** – zpěv písní **ČJ** – lyrické žánry a formy texty písní
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
Žák: • využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Žák: • reaguje na rytmické podněty • zaměří se na rytmické a tempové změny ve skupině a reaguje na ně	• rytmus • tempo • metrum • prohloubení schopností • harmonizace melodie	***OSV*** - *Kreativita* zlomkové zapsání metra schopnost rychle reagovat na rytmické změny, podněty, hudebně komunikovat, přizpůsobit se hudebnímu proudu skupiny

	• navrhuje vhodné rytmické variace k hudební ukázce • vytvoří doprovodný rytmus k hudební ukázce • navrhne nástrojové složení pro interpretaci písní různého žánru	• jednoduché takty • složené takty • pravidelné a nepravidelné rytmy	***OSV*** - *Rozvoj schopností poznáván* cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
	• používá nahrávací techniku • provede záznam své hudební interpretace • provede záznam jiného interpreta, hudebního tělesa	• nahrávání • práce s nahrávací technikou • úprava záznamu	***F*** *– princip vytváření zvukového záznamu* snažit se o kvalitnější nahrávku, než byly předchozí (např. sekunda, dále v průběhu studia)